

ကျော်အောင်
နေဝင်ဘုရင်များ

LORDS OF THE SUN-SET

MAURICE COLLIS

မာတိကာ

- ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

- စကားဦး

၁။ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း

၂။ ရှမ်းအမျိုးသားများ

၃။ ခွေးနှင့် နွားသိုး

၄။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ခရီး

၅။ ကျွန်းပေါ်မှာ အိမ်ကလေး

၆။ မြန်မာထမင်းစားပွဲ

၇။ ကလေးသို့

၈။ မိတ်ဆက်

၉။ သစ်တောနီနီ

၁၀။ ရသေ့ကျောင်းသင်္ခမ်း

၁၁။ အရိုက်အရာကျ စော်ဘွားထံ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း

၁၂။ နတ်ပြည်က နတ်သမီးများ

၁၃။ တရားရုံး

၁၄။ မိုင်းနှောင်မြို့စားနှင့် ပထမဆုံးတွေ့ရခြင်း

၁၅။ မဟာဒေဝီ၏ ညစာစားပွဲ

၁၆။ ဟော်နန်းသူနှင့် လက်ဖက်ရည်သောက်ခြင်း

၁၇။ 'စမ်း' သခင်မ

၁၈။ မိုင်းရှူးသို့ အလည်သွားခြင်း

၁၉။ ကြည်နူးဖွယ် ညနေခင်း

၂၀။ ဟော်နန်း ညစာစားပွဲ

၂၁။ 'တန်း' ဆီ ဇာတ်လမ်း

၂၂။ သီပေါတွင် နေ့လယ်စာစားခြင်း

၂၃။ ပြည်နယ်ဈာပန

၂၄။ အရိုးကောက်ပွဲ

၂၅။ သီချင်းခံ

၂၆။ ရတနာများနှင့် လောင်းကစားဝိုင်း

၂၇။ နမ့်ဆမ်ချိုင့်ဝှမ်း

၂၈။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေ

၂၉။ ဘော်တွင်း

၃၀။ ထီးတစ်သန်း ဟော်နန်းမှ သခင်မ နတ်ကြေးမုံ

၃၁။ တရုတ်နယ်စပ်

၃၂။ သခင်မလေး ရေမြှုပ်ညင်သာ

၃၃။ ချိုးဖြူ

၃၄။ ကျိုင်းတုံခရီး

၃၅။ လူသတ်မှုဇာတ်လမ်း

၃၆။ မဟာဒေဝီ တစ်ထီလာ

၃၇။ နှင်းတောင်

၃၈။ တစ်ထီလာနှင့်အတူ ခရီးဆက်ခြင်း

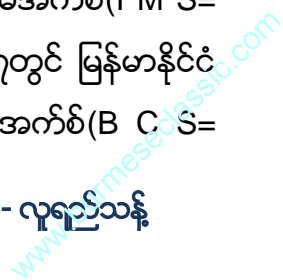
၃၉။ ဂရီယာ တစ္ဆေ

၄၀။ မိုးနဲဟော်နန်း

၄၁။ နှုတ်ဆက်ခြင်း

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

နေဝင်ဘုရင်များရေးသူ မောရစ်ကောလစ်နှင့် အထူးမိတ်ဆက် ပေးစရာ လိုမည်မထင်ပါ။ ဤစာအုပ်နှင့်ပတ်သတ်၍ သူနှင့်ဆက်စပ်နေသော အကြောင်း အရာအနည်းငယ် တင်ပြချင်သည်။ ကောလစ်သည် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီ အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းဖြစ်သည့် အိန္ဒိယပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်း (Indian Civil Service = ICS) တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့က အိုင်စီအက်စ် (I C S)ဟု သိနားလည်ထားသည့် ရာထူးဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် အုပ်ချုပ်ရေးအမှုထမ်းများ ခန့်ထားပြီး အုပ်ချုပ်စေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို စတင်သိမ်းပိုက်သည့်အခါ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပြည်နယ်ခွဲတစ်ခု အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အိန္ဒိယဘုရင်ခံအားအုပ်ချုပ်စေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဒုတိယ ဘုရင်ခံသည် ဒေလီတွင်ရုံးစိုက်သော အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုရင်ခံချုပ်၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယကို မြန်မာနိုင်ငံထက်စော၍ သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး အဆိုပါ အိုင်စီအက်စ်များအား အုပ်ချုပ်ခိုင်းသည်။ အင်္ဂလိပ် ပညာတတ်တို့သည် အိုင်စီအက်စ်ရာထူးကို များစွာမက်မောကြသည်။ အင်္ဂလိပ်တက္ကသိုလ်ကြီးနှစ်ခုဖြစ်သည့် အောက်စဖို့နှင့် ကိန်းဘရစ်တို့မှ ထွက်သူများသည် အိုင်စီအက်စ်ရာထူး ရကြ သည်။ အိုင်စီအက်စ်အပြင် အိုင်စီအက်စ် (I P S= Indian Police Service)၊ အိုင်အမ်အက်စ်(I M S= Indian Medial Service) စသည်တို့ရှိသေးသည်။ ၁၉၃၇တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကို အိန္ဒိယမှခွဲထုတ်လိုက်သည့်အခါ ထိုရာထူးသည် ဘီစီအက်စ်(B C S=

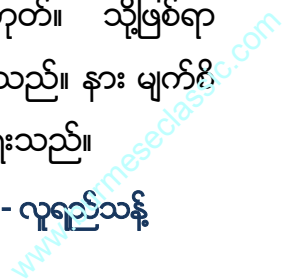
Burma Civil Service)ဖြစ်လာသည်။ သည့်မတိုင်မီ စောစောကပင် အိုင်စီအက်စ်ရာထူးများကို မြန်မာလူမျိုးများအား ခန့်ထားစ ပြုလာသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးအောင်သူများ အိုင်စီအက်စ်ရာထူးကို မှန်းကြသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ်က ဘုရင်ခံထံ ထောက်ခံသည်။ အရွေးခံရပြီဆိုလျှင် အိုင်စီအက်စ်လောင်းကို ဘိလပ်သို့ပို့ကာ ဘိလပ် စက်ရုံမှာ ပုံသွင်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတို့မှာ ကျောင်း အုပ်နှင့် တည့်ဖို့ လိုသည်။ သူတို့သည် ရာထူးလက်ခံရသည့်အခါ မြို့အုပ်၊ ဝန်ထောက်၊ အရေး ပိုင်၊ တိုင်းမင်းကြီး၊ အတွင်းဝန် စသည်တို့ ဖြစ်လာကြ သည်။ ထိုအခါ သမီး ကညာ စိန်တစ်ဆင်စာ၊ လယ်ဧက၁၀၀ တို့ကစောင့် နေသည်။ အိုင်စီအက်စ် ဖြစ်ပြီဆိုလျှင် မယားရကံကောင်းသည်။ မြန်မာထဲမှ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးရသည့် ဦးစိန်တင်သည် အိုင်စီအက်စ်ရာထူးဖြစ်လာသည်။ သူကား စာပေလောကတွင် လူသိများသူ သိပ္ပံမောင်ဝဖြစ်လေသည်။ ယခု စာအုပ်ရေးသူ မောရစ်ကောလစ်သည် ထိုကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်လေ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြိတ်၊ စစ်တွေ၊ သံတွဲ၊ စစ်ကိုင်း၊ ရန်ကုန်တို့၌ အမှု ထမ်း ဖူးသည်။ ရန်ကုန်တွင်မူ ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီးအဖြစ် အမှုထမ်း ရသည်။ ထိုစဉ်က သူစစ်ဆေးခဲ့သည့်အမှုများ အကြောင်းကို Trials in Burma အဖြစ်ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ကို စစ် မဖြစ်မီက ဒေါ်အမာ(နောင် လူထုဒေါ်အမာ) မြန်မာ ပြန်ဖူးသည်။ ယခု ဘာသာ ပြန်သူလည်း မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများအမည်ဖြင့် ဘာသာပြန်ဖူးသည်။

စန္ဒမာလာ၊ယိုးဒယားဂိုက်၊ မိဖုရားစောစသည်တို့မှာ သူ၏
ထင်ရှားသောစာအုပ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ သည်
မြန်မာနိုင်ငံနှင့်သက်ဆိုင်သည့်စာအုပ်များ ဖြစ် သည်။

အိုင်စီအက်စ်များတွင် စာပေဝါသနာပါသူများရှိသည်။ သို့သော်
လည်း အိုင်စီအက်စ်တိုင်း စာမရေးကြ။ အိုင်စီအက်ထဲက စာရေးသူနည်း
သည်။ စာရေး ဆရာဖြစ်ပြီဆိုလျှင် သူတို့နိုင်ငံတွင် များစွာလေးစားကြသည်။
အိုင်စီအက်တို့ သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်လာကြသည့်အခါ ဝန်ထောက်၊
အရေးပိုင်၊ တိုင်းမင်း ကြီးရာထူးများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း အလုပ်နှင့်
သက်ဆိုင်သည့်စာအုပ် များ ပြုစုကြရသည်။ ဤသည်မှာ တာဝန်တစ်ရပ်
လည်း ဖြစ်သည်။ ခရိုင်ဂေဇက် များ (District Gazetteers)မှာ ထိုစာအုပ်မျိုး
ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ပညာရှာကြသည်။
တက္ကသိုလ်တွင် အမှုထမ်းသည့်အင်္ဂလိပ် တို့သည် သူတို့ သင်ကြားသည့်
ဘာသာနှင့် ပတ်သက်သော ကျောင်းသုံးစာအုပ် များရေးကြသည်။ Owen
က သင်္ချာကျောင်းသုံး၊ Dutley Stampတို့က ပထဝီ၊ Furnival က ဘောဂ
ဗေဒ စသည့်ကျောင်းသုံးများ ပြုစုသည်။ ပြီးလျှင် ထိုစာအုပ်များကို ကျောင်း
သုံး ပြဋ္ဌာန်းသည်။

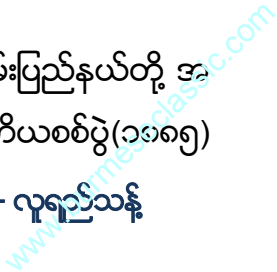
ကောလစ်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းဆရာ မဟုတ်။ သို့ဖြစ်ရာ
ကျောင်းသုံးစာအုပ် မရေး။ မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်းကိုလေ့လာသည်။ နား မျက်စိ
ဖွင့်ထား သည်။ ပြီးတော့ ဝတ္ထုများ၊ ခရီးသွားစာအုပ်များ ရေးသည်။

ယခုနေဝင်ဘုရင်များမှာမူ မြန်မာနိုင်ငံတွင်အမှုထမ်းကာ စောစီးစွာ အငြိမ်းစားယူသွားပြီးမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာပြီး ရှမ်းပြည်နယ်သို့ ခရီးထွက် ရင်းဖြစ်လာရသည့် ခရီးသွားစာအုပ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမှုထမ်းစဉ် က ရှမ်းပြည်နယ်သို့ သူမရောက်ဖူးခဲ့ပေ။ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ပြီးမှ ရှမ်းပြည်နယ် တွင် အမှုထမ်းဖူးသည့် ဖိလစ်ဖိုဂါတီ(ခွင့်ပြန်လာသူ)နှင့် တွေ့ပြီး ရှမ်းပြည်နယ် သို့ စာအုပ်ရေးရန်ထွက်လာခဲ့ရာမှ ဤစာအုပ်ဖြစ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ကောလစ်နှင့်ပတ်သက်၍ နောက်တစ်ချက်သိထားဖို့ရှိသေးသည်။ သူသည် မြန်မာနိုင်ငံရောက် အခြားအင်္ဂလိပ်အိုင်စီအက်စ်များလို မကျင့်သုံး ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် ကောလစ်သည် လိပ်ပြာလုံ အောင် ကြိုးစားသည်။ ပုံစံကျအင်္ဂလိပ်မဟုတ်။ အင်္ဂလိပ်နှင့်မြန်မာတို့ အချင်း ဖြစ်လျှင် မှန်သည့်အတိုင်း သူကတရားစီရင်သည်။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်တို့က သူ့ကို မကြိုက်။ ရန်ကုန်တွင်အင်္ဂလိပ်တို့စုဝေးရာ ပဲခူးကလပ်နှင့် ဂျင်မနန်နာ ကလပ်တို့ က သူ့ကိုကြည်သည်။ သို့ငြားလည်း သူကားအလျှော့မပေး။ သို့ ဖြစ်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အောင်မြင်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု သူသိသည်။ စောစော ပင်စင်ယူကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည်။ စာရေးဆရာလောကသို့ သူ ဝင်သည်။ မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများမှာ သူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် သူ့စိတ်ထားကို သိနိုင်သည်။

နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်လက်အောက်က မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့ အ ကြောင်း သိထားဖို့လိုသေးသည်။ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲ(၁၈၈၅)

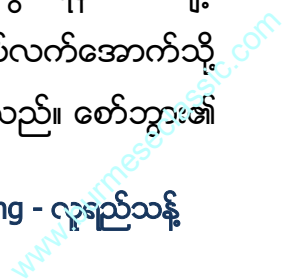
ပြီးဆုံးပြီးသည့်နောက် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို အင်္ဂလိပ်ကသိမ်းပိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်များ၌ ပဒေသရာဇ်စော်ဘွားစော်ခံများ အုပ်စိုးနေသည်။ သူတို့သည် မြန်မာဘုရင်ကို ပဏ္ဏာဆက်ရသည့် လက်အောက်ခံ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ပြည်နယ်များတွင်ကား ပဒေသရာဇ် (ပဒေသရာဇာ = မင်းငယ်) များဖြစ်ပြီး သက်ဦးဆံပိုင်အုပ်ချုပ်သည်။ မြန်မာမင်းတို့အစဉ် အလာအတိုင်း ဟော်နန်း(နန်းတော်)၊ ရာဇပလ္လင် စသည့် အဆောင်အယောင် များကို ပဒေသရာဇ်တို့လက်ခံကျင့်သုံးသည်။ မဟာဒေဝီဟူသော မိဖုရားခေါင် ကြီး အပြင် ဒေဝီငယ်များ နှစ်ဦး၊သုံးဦးပေါင်းဖက်စံမြန်းသည်။ မြန်မာဘုရင် ထံ သမီးတော်ဆက်သရသည်။ မြန်မာဘုရင်က သမီးတော်ကို နန်းတော်မှာ ထား သည်။ အကယ်၍ စော်ဘွားစော်ခံစသည့် မင်းငယ်တို့က ထောင် ခြားနား ခဲ့သည်ရှိသော် သူဆက်သထားသည့် မြန်မာမင်း၏ နန်းတော်ရှိသူသမီးမှာ ကြမ္မာ ငင်ပြီး ဓားစားခံဖြစ်သွားတော့သည်။ သမီးမျက်နှာကိုကြည့်ကာ ပဒေသရာဇ် သည် ဧကရာဇ်ကိုမတော်လှန်ရဲ။ ဤကဲ့သို့သော ဖြစ်ရပ်များကို ကောလစ်က နေဝင်ဘုရင်များတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဥပမာ မိုးနဲပြည်နယ်စော်ဘွား၏ ဖြစ်ရပ် များ။ မန္တလေးကို အင်္ဂလိပ်သိမ်းသည့်အခါ (၁၈၈၅) မိုးနဲစော်ဘွားသည် အခြား ပြည်နယ်များအင်္ဂလိပ်ထံ သစ္စာခံရန် သိမ်းသွင်း ပေးခဲ့သည်။ ထိုကူညီမှုကြောင့် မိုးနဲဟော်နန်းအား ယူနီယံဂျက်အလံထူခွင့်ပြုသည်။ မိုးနဲစော်ဘွား၏ မယ်တော်သည် အသက်တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ်တွင် မင်းတုန်းမင်း၏

မိဖုရားငယ် တစ်ယောက်အဖြစ် မန္တလေးနန်းတော်တွင် နေထိုင်ရသည်။ မင်းတုန်းမင်းကွယ်လွန် သည့်အခါ မိုးနဲ၏မယ်တော်မှာ ဒုက္ခရောက်ရသည်။ သီပေါတက်လာပြီး မင်းညီ မင်းသားများအား ထောင်သွင်း အကျဉ်း ထားသည်။ သတ်ဖြတ်မှုများ ဖြစ်ပွားသည်။ မိုးနဲ၏မယ်တော် အသတ်ခံရသည်ဟု ကြားသိရသည်။ မိုးနဲ၏မယ်တော်သည် သီပေါကို သစ္စာမခံတော့ပေ။ သီပေါမင်းက မိုးနဲကိုတပ်များ စေလွှတ်တိုက်ခိုက်သည်။ မိုးနဲ၏မယ်တော်မှာ ကျိုင်းတုံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် နေရသည်။ ဤဖြစ်ရပ်များကို ကော လစ်မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

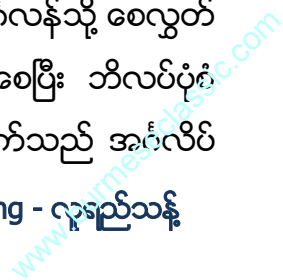
မန္တလေးမြို့နန်းကို အင်္ဂလိပ်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ရှမ်းပြည်နယ် စော်ဘွား စော်ခံများကိုသိမ်းသွင်းရန် ဆာဂျော့စကော့ကိုစေလွှတ်သည်။ စကော့သည် စာရေးဆရာရွှေရိုးအမည်ခံ နယ်ချဲ့တိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သို့ တပ်များ မစေလွှတ်။ ဆာဂျော့စကော့က စော်ဘွားများနှင့် ဆွေးနွေးကာ အင်္ဂလိပ်၏သစ္စာကို ခံစေသည်။ ရှမ်းစော်ဘွားများ၏ ပဒေသရာဇ် အခွင့်အရေး များကို မရုပ်သိမ်းဘဲခံစားခွင့်ပေးမည်ဟု ဆာဂျော့စကော့က စေ့စပ်ဆွေးနွေးသည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ်၏သိမ်းသွင်းနည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ကျိုင်းတုံပြည်နယ်တွင် ကြုံရသည်။ ထိုအချိန်က ကျိုင်းတုံပြည်နယ်ကိုသိမ်းသွင်းရန် ဆာဂျော့စကော့ ရောက်သွား သည်။ ကျိုင်းတုံစော်ဘွားက အင်္ဂလိပ်လက်အောက်သို့ မဝင်လို။ ဆာဂျော့စကော့ကို စော်ဘွားက သတ်ရန်စီစဉ် သည်။ စော်ဘွား၏

အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ် သမီးတော်တစ်ထီလာဒေဝီသည် မြင်းစီးသွားပြီး ဆာဂျော့စကော့ကို ကယ်သည်။ တစ်ထီလာ၏အကြောင်းပြချက်မှာ ထိုအချိန်တွင် ကျိုင်းတုံ ပြည်နယ်ကို ပြင်သစ်ကလည်းသိမ်းပိုက်ရန် ကြံစည် နေသည်။ ပြင်သစ်သည် အင်္ဂလိပ်နှင့်အပြိုင် အရှေ့တောင်အာရှတွင် ကိုလိုနီများ သိမ်းသွင်းနေသည်။ တစ်ထီလာက ပြင်သစ်တို့လက်အောက်နေရမည်ထက် အင်္ဂလိပ်လက်အောက် နေရမည်ကကောင်းသည်ဟုသဘောရကာ ဆာဂျော့စကော့၏အသက်ကို ကယ်တင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းများကို ကောလစ် မှတ်တမ်းတင်နိုင် ခဲ့သည်။

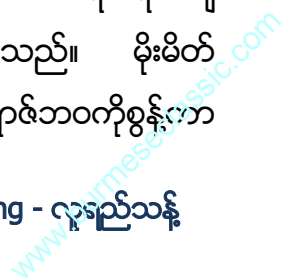
မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကောလစ်သည် အင်္ဂလိပ်ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်တို့ အကျိုး စီးပွားကိုကြည့်သည်။ သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်ဗျူရိုကရက်တို့တွင် ကောလစ်သည် လစ်ဘရယ်ဖြစ်သွားသည်။ သမာသမတ် ကျသည်ဟု လူသိများသည်။ သို့ငြားလည်း အင်္ဂလိပ်ဇာတိကိုမစွန့်လွှတ်နိုင်သည့် ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ သဘောထား တို့ကို နေဝင်ဘုရင်များတွင် တွေ့ရသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်ကိုသိမ်းသွင်းသည့်အခါ အကြီးအကဲစော်ဘွား စော်ခံတို့ကို လက်ဦးပထမသိမ်းသွင်းရသည်။ သူတို့ကို အင်္ဂလိပ်ယဉ်ကျေးမှု စတင်သွတ်သွင်းသည်။ ဘာသာအယူဝါဒ၊ လူနေမှုအလေ့အကျင့်စသည်။ စော်ဘွားများနှင့် အရိုက်အရာခံရမည့် ဥပရာဇာများကို အင်္ဂလန်သို့ စေလွှတ်သည်။ အောက်စဖို့၊ ကိန်းဘရစ်တို့တွင် ပညာသင်ကြားစေပြီး ဘီလပ်ပုံစံ သွင်းသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်စော်ဘွားစော်ခံ သားစဉ်မြေးဆက်သည် အင်္ဂလိပ်

စကားကို အမေ့စကားလိုပြောတတ်လာသည်။ ဇွန်း၊ ခက်ရင်းကိုင်ကာ ညစာ စားပွဲ စားသည်။ ရှမ်းပိန်နှင့် ဝိုင်တို့ကို သောက်တတ်လာသည်။ ကောလစ်က ရှမ်းပြည်နယ်မှ စော်ဘွားစော်ခံတို့ကို ကျွန်တော်တို့(အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့) မွေးစားခဲ့သည် ဟူသည် ဝေါဟာရကိုသုံးနှုန်းခဲ့သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်ခရီးတွင် ကောလစ်သည် အောက်အလွှာကရှမ်းနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုထက် အထက်လွှာက ပဒေသရာဇ်စော်ဘွား မြို့စားတို့နှင့် သာအတွေ့အထိများသည်။ ကောလစ်သည် ကိုလိုနီဝါဒအလိုကျ ရှမ်းပြည်နယ်ပဒေသရာဇ်တို့၏ဘဝကို ဝီပြင်စွာဖော်ပြထားသည်။ ရှမ်းလူထုနှင့် ပဒေသရာဇ်တို့မှာ တခြားစီဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် ထိုပဒေသရာဇ်တို့သည် မြန်မာနှင့်မပူးပေါင်းနိုင်ပါဟု ဆန္ဒကိုထုတ်ဖော်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်က ရှမ်းလူထုကိုစည်းရုံးကာ မြန်မာနှင့်ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ၊ တစ်ဖန်တောင်တန်းဒေသများအပါအဝင် ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း၊ ကယား၊ မွန်၊ ရခိုင်စသည်တို့က ပြည်ထောင်စုအသွင်ကိုဖော်ရန် လူထု တိုက်ပွဲဆင်နွှဲ ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပင်လုံစာချုပ်သည် သီးပွင့်လာခဲ့ရသည်။ ပင်လုံစာချုပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး၏ ရှေ့ပြေးအောင်ပွဲတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ ပင်လုံတွင် စုစည်းခဲ့ကြသူများတွင် မြန်မာနှင့်အတူလွတ်လပ်ရေးခရီး ချီတက်ချင်ကြသည့် ပဒေသရာဇ်စော်ဘွားအချို့ ပါဝင်သည်။ မိုးမိတ်တောင်ပိုင်း၊ မိုင်းပွန်၊ ညောင်ရွှေစော်ဘွားတို့မှာ ပဒေသရာဇ်ဘဝကိုစွန့်ကာ

ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးတွင် ပူးပေါင်းလာကြသူများ ဖြစ်သည်။
သူတို့၏ ရုပ်ပုံလွှာများကို ကောလစ်က ရေးခြယ်ပြထားသည်။

နေဝင်ဘုရင်များတွင် အရှေ့နှင့်အနောက်တို့၏ မူလဘူတ ပဋိပက္ခ
တရားကို ရှာဖွေတွေ့နိုင်ပါစေဟု ဘာသာပြန်သူ ဆန္ဒပြုပါသည်။

* * * * *

ကောင်းညီး

ဤခရီးသွားစာအုပ်၏နာမည်ကို မြန်မာမင်းများက လက်အောက်ခံ ရှမ်းစော်ဘွားများကို ခေါ်သည့်အတိုင်း ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရှမ်းစော်ဘွား များကို “နေဝင် ဘုရင်များ” ဟုခေါ်ပြီး သူတို့ကိုယ်သူတို့မူ “နေထွက် ဘုရင် များ” ဟုခေါ်သည်။ ထွက်လာစ တက်နေဝန်းသည် ဝင်သွားသည့်နေထွက် အားမာန်ရှိ သည် မဟုတ်ပါလား။

ဤစာအုပ်ရေးရခြင်းရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမှရှမ်းလူမျိုးများကို (အင်္ဂလိပ်တို့) သိနားလည်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မြင်သည့်အတိုင်း ရေးခြယ်ထားသည်။ ကျွန်တော်ခြယ်မှုန်းပုံ ပြည့်စုံလျှင် စာဖတ်သူ (အင်္ဂလိပ်တို့) ကောင်းစွာ နားလည်နိုင်မည်ထင်သည်။

မောရစ်ကောလစ်

မေဒင်ဟက်

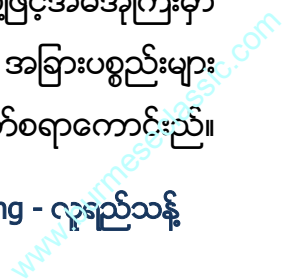
ဇွန် ၁၉၃၈

* * * * *

(?)

ပိတ်ခေါ်ခြင်း

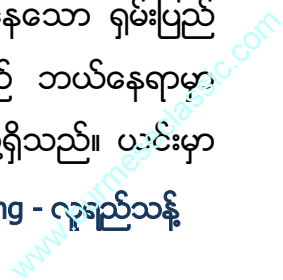
ဗြိတိသျှအင်ပါယာကြီးသည် မြေရှင်မိသားစုကြီးတစ်စု ခေတ် အဆက်ဆက်ကပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော ကျေးလက်အိမ်အိုကြီးတစ်ခုနှင့်တူသည်။ အိမ်မှာ ကြီး ပြီး အဆောင်အယောင်အခန်းခန်းတွေ များသည်။ အိမ်ကြီးသခင် မျိုးဆက်တစ်စုက အိမ်ကြီးကိုပြုပြင်မွမ်းမံသည်။ တစ်စုံတစ်ရာထပ်မံဖြည့်စွက်သည်။ နောက် မျိုးဆက်သစ်တစ်ခု၏ အကြီးအကဲက အဆောင်သစ်တစ်ခုထပ်ချဲ့ကာ အိမ်ကို မွမ်းမံသည်။ ခရီးလှည့်ရာမှပြန်လာသည့်အခါ တစ်နေရာမှဝယ်ခဲ့သည့် ပန်းချီကား တစ်ချပ်ကို ဧည့်ခန်းတွင်ချိတ်ဆွဲသည်။ နောက်မျိုးဆက်သစ်တစ်ခု၏ အကြီး အကဲတစ်ယောက်က မျက်နှာကျက်ကိုဆေးခြယ်မွမ်းမံသည်။ ဂရိလက်ရာ ကျောက်ဆစ်ရုပ်တုကို ဧည့်ခန်းဆောင်တွင် နေရာချထားသည်။ သူ့သားသည် အရှေ့တိုင်းသို့ခရီးလှည့်သည်တွင်အပြန်၌ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ၊ တရုတ်ကြွေအိုးကြီးများ သယ်ဆောင်လာကာ ဧည့်ခန်းတွင် နေရာချထားပြီး အလှကျက် သရေတိုးစေပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့်အိမ်အိုကြီးမှာ ပစ္စည်းမျိုးစုံ စုဆောင်းမိလာသည်။ အချို့ပစ္စည်းများမှာ အခြားပစ္စည်းများထက် ပို၍ကျက်သရေဆောင်သည်။ ကြည်နူး နှစ်သက်စရာကောင်းသည်။

တန်ဖိုးရှိသည်။ သို့ငြားလည်း ဧည့်ခန်းဆောင်တွင် အကောင်းဆုံးပစ္စည်းများ ရှိသည်ဟူ၍ကား မဆိုနိုင်။ မေ့လျော့နေသော အဖိုးတန်ရတနာများ သို့မဟုတ် ထပ်ခိုးစတိုခန်းထဲတွင် ပစ္စည်းဟောင်းများနှင့်အတူ အဖိုးတန် ရတနာများလည်း ရှိနေသည်။

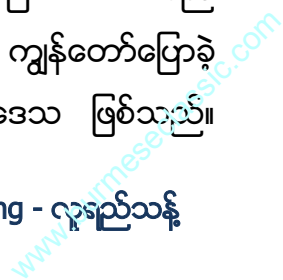
ရှမ်းပြည်နယ်သည် ဘုရင့်ထပ်ခိုးစတိုခန်းထဲတွင် ချောင်ထိုးခံရသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်နေသဖြင့် ယင်းကို ဧည့်ခန်းဆောင်သို့ပို့ဆောင်ရန် ကျွန်တော် ရည်ရွယ်သည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ထောင်တွင် တစ်ယောက်သည် ရှမ်းပြည် နယ် ဟူသောဒေသတစ်ခုအကြောင်း ကြားဖူးမည်မဟုတ်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ တစ်စွန်းတစ်စကြားဖူးသည့်တိုင် ယင်းပြည်နယ်မှာ မိမိတို့ဘုရင့်ပိုင်နက် တစ်ခုဖြစ်ကြောင်းသိချင်မှသိမည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ထိုဒေသကို သိမ်းပိုက်မည်ဆိုလျှင် ယင်းကိုကာကွယ်ရန်အတွက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘုရင့်တပ်မတော်က အလိုရှိသည်ဟုဆင့်ခေါ် သော် ထိုသူမှာ အလွန် အံ့အားသင့်ရလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ရှမ်းပြည်နယ်ဟူသည် သာယာကြည်နူးစရာကောင်းသည့် ဒေသဖြစ်ပြီး အဖိုးတန်ပိုင်နက်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း သိရလျှင် သူ့အဖို့ သတင်းထူးတစ်ရပ်ဖြစ်နေ မည်။

ရှမ်းပြည်နယ်သည် မြန်မာပြည်နယ်နိမိတ်အတွင်းမှာရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့သည် မြန်မာပြည်ထဲတွင်ရှိနေသော ရှမ်းပြည်နယ်ကို ခွဲခွဲ ခြားခြားမသိခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ မြန်မာပြည် ဘယ်နေရာမှာ ရှိသည် ကိုလည်း သတိထားမိဟန်မတူသော အင်္ဂလိပ်တို့ရှိသည်။ ပင်းမှာ

အိန္ဒိယနှင့်တွဲနေသော ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အချို့ကမူ အနောက် အိန္ဒိယ ကျွန်းစု၌ ရှိသည်ဟု ယခုတိုင်ပြောဆိုနေကြသည်။ ဘယ်နေရာမှာ ရှိသည်ဟု ပထဝီဝင်အပိုင်းအခြားနှင့် တကွ အတိအကျ ပြောဆိုနိုင်ပြီ ဆိုလျှင် သူ့ကိုယ်သူကျေနပ်ပြီး နှစ်ထောင်းအားရ ရှိလာသည်။ ထို့ နောက် ယင်းအကြောင်းပို၍သိရန် လေ့လာသည်။ ထိုအခါ ရှမ်းပြည်နယ်ဆိုသည် မြန်မာပြည်တွင် အရှေ့ဘက်တစ်နေရာတွင် ရှိသည်။ တရုတ်ပြည်၊ ပြင်သစ်၊ အင်ဒိုချိုင်းနား၊ ယိုးဒယားပြည်တို့နှင့်နယ်နိမိတ် ဆက်စပ် လျက်ရှိသည်။ တောင်ကုန်းဒေသဖြစ်ပြီး အင်္ဂလန်ပြည်နှင့် စကော့တလန်ပြည် တစ်ဝက် ပေါင်းထားသလောက်ကျယ်ဝန်းသည်။ ယင်းပြည်နယ်တွင် ရှမ်း ဟုခေါ်သော လူမျိုးတစ်စုနေထိုင်သည်။ သူတို့၏ အကြီးအကဲစော်ဘွားသည် ဗြိတိသျှ၏ သစ္စာတော်ကို ခံသည်။ သူတို့မှာ ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံ ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော်မျိုးများဖြစ်သည် စသဖြင့် အသေးစိတ်နားလည်အောင် သူ ကြိုးစားသည်။ သည်မျှအသေးစိတ် စေ့ငုစရာမလိုပါ။ ဘာကြောင့် အပင်ပန်း ခံပြီး ခေါင်းထဲမှာ မှတ်သားစရာတွေအများကြီး ထည့်နေရသလဲ။

ယခုမူ ထိုသဘောအတိုင်းသိမှတ်ရန် အချိန်မဟုတ်တော့ပြီ။ အရှေ့ တိုင်းတွင် စစ်မက်ဖြစ်ပွားလာရတော့မည်ဆိုလျှင် ရှမ်းပြည်နယ်သည် ကျွန်တော်တို့၏ အရှေ့အစွန်ဆုံး တိုက်ပွဲဒေသဖြစ်လာပြီ။ ယင်းသည် တရုတ်ပြည်၏ နောက်ဖေးပေါက်ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ပြောခဲ့ ပြီးသည့်အတိုင်း ယင်းမှာ ကြည်နူးချစ်ခင်နှစ်သက်စရာဒေသ ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားတို့မှာ ရိုးသားသည်။ ဟိုးအဝေးတစ်နေရာစိတ်ကူးထဲက တိုင်းပြည်တစ်ခုမှလူမျိုးများ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အရှေ့ဘက်အစွန်သို့ သွားရာ လမ်းတွင် အိန္ဒိယထက်ဝေးသည့် အစွန်အဖျားဒေသမှ ကျွန်တော်တို့ ပိုက် နက်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟူ၍ကား ပြောရလိမ့်မည်။

မနစ်ကဏ္ဍလိုင်လထဲတွင် မေဒင်ဟက်ရှိကျွန်တော့်အိမ်သို့ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ဖီလစ်ဖိုဂါလီ လာရောက်လည်ပတ်သည်။ သူသည် အင်္ဂလန် သို့ ဝေဟင်ခရီးမှအလည်အပတ် ရောက်လာသူဖြစ်သည်။ သည် လိုပဲပြောရမည် ထင်သည်။ အကြောင်းမှာ သူသည်ရှမ်းပြည်နယ်မှ ရုတ်တ ရက် အမိမြေသို့ ပြန် ရောက်လာပြီး ဝုန်းခနဲ ပြန်သွားမည် ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ သူနေသည်မှာ ဘာမျှမကြာလိုက်။ တစ်လ၊နှစ်လမျှသာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ကြက်သားဟင်းလျာဖြင့် စားပွဲထိုင်ကြပြီး သူက သတင်းထူး များ ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်ကား မြန်မာပြည်မှထွက်လာသည်မှာ သုံးနှစ် တာ ကြာပြီဖြစ်ရာ သူရောက်လာလျှင် မေးမြန်းစရာတွေ့သိချင်တာတွေ အများကြီးရှိလာပြီး ပြောဆိုမေးမြန်းမိသည်။

“အခု တာဝန်ယူနေတဲ့ အလုပ်ကရော ဘယ်လိုလဲ”

“အာရှတိုက်မှာတော့ ရှမ်းပြည်နယ်ရဲ့ တိုင်းမင်းကြီးရာထူးဟာ အကောင်းဆုံး ရာထူးပဲ”

“ခင်ဗျားအလုပ်က ဘာလဲ” ကျွန်တော် စူးစမ်းမိသည်။

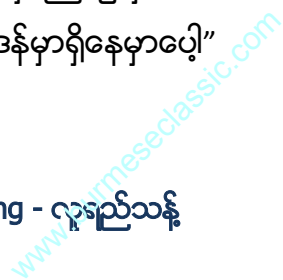

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြို့ပြ အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိအဖြစ် ကာလအတန်ကြာ အမှု ထမ်းခဲ့သော်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်သို့ကျွန်တော်မရောက်ဖူးခဲ့။

“ရှမ်းပြည်နယ်အနှံ့အပြား ခရီးသွားတယ်။ ဖော်သွားရုံးစိုက်တဲ့ မြို့တွေ ဝင် တယ်။ သူတို့ ပြည်နယ်တွေ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ဆောင်ရွက်တဲ့အခါ မှာ အကူ အညီပေးတယ်။ အကြံဉာဏ်ပေးတယ်။ ဒါ ကျွန်တော့်အလုပ်ပဲ” ဟု သူက ဖြေသည်။

စားသောက်ပြီးနောက် အိမ်ရှေ့ပုန်းခြံထဲသို့ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ကား ရာသီဥတုသာယာသည်။ နွေရာသီတွင် သိမ်းမြစ်ဝှမ်းဒေသမှာ ရာသီဥတု သာယာလျှင် ကြည်နူးစရာကောင်းလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် သာယာသောသစ်တောကြီးများရှိသည်။ ကလိဗဒင် တော အုပ်မှာ စိမ်းညိုနေ သည်။ ပန်းချီကျော် ဂျော့မိုးလင်းရေးဆွဲသည့် လယ်တော ရှုခင်းများမှာလည်း ချစ်စရာကောင်းသည်။ ပန်းသီးပင်တန်းပေါ်သို့ နေရောင် ခြည် ပက်ဖျန်းထားသဖြင့် အသွေးအရောင်လွင်နေသည်။ ယခုလို သာယာ လှသည့် အင်္ဂလန်ရှုခင်းအလယ်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်ကို မျက်စိထဲတွင် မြင်လာ အောင် ဖော်ပြ၍ မစွမ်းနိုင် ရှိနေသည်။

“နွေရာသီမှာ ဘယ်လောက် သာယာသလဲ။ ခင်ဗျား ဒီမှာကြာဦးမှာပေါ့။ နောက် ဆောင်းတွင်းရောက်လာတော့မယ်။ လန်ဒန်မှာရှိနေမှာပေါ့” ကျွန်တော်က မေး သည်။

“ဟင့်အင်း မကြာပါဘူး” ဖိလစ်က ပြောသည်။ ထို့နောက် “အေးဗျာ၊ ရှမ်း ပြည်နယ်က ထူးထူးခြားခြား ဆွဲဆောင် နေတယ်” သူက ဆိုသည်။

သူ့မျက်နှာတွင် ကြည်လင်ဝင်းပနေသည်။ ဖိလစ်သည် ဥဏ္ဍိကပညာ ထက်မြက်သူ ဖြစ်သည်။

“မင်းသားတွေကရော ဘယ်လိုလဲ”

“ဇော်ဘွားလို့ ခေါ်တယ်။ မဆိုးပါဘူး၊ အလုပ်တွဲပြီး လုပ်လို့ကောင်းပါတယ်။ နားလည်မှု ရှိကြပါတယ်”

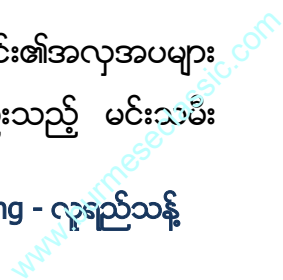
“ခေတ်မီ အုပ်ချုပ်ရေးသဘောတရားတွေကို သူတို့ နားလည်လက်ခံလာကြ ပြီပေါ့”

“ဆိုပါတော့၊ ဒါပေမယ့်ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ဒီလိုဗျာ။ အခုဆိုရင် ဇော် ဘွား တွေဟာ ရှန်ပိန်အကောင်းစားနဲ့ အညံ့စားကို ခွဲခြားပြီး သိလာကြပြီဗျာ”

“ဟုတ်လား။ ဒါနဲ့ မင်းသမီးလေးတွေကရောဗျာ”

“အဲ သူတို့က ပြည်နယ်ရဲအသက်ပဲ။ သူတို့ကြောင့် ပြည်နယ်က အသက်ဝင် လှုပ်ရှားနေတာဗျာ”

ကျွန်တော့်အာရုံတွင် မိုးလင်းရေးဆွဲသည့်ရှုခင်း၏အလှအပများ မှေးမှိန် စပြုလာသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မျက် ပေါက်ကျဉ်းသည့် မင်းသမီး

ကလေး သည် ပန်းသီးပင်အောက်တွင်ရပ်နေသော နွားနို့သည်ကလေး ထက် ပို၍ ချစ်စရာကောင်းနေသည်။ ဖိလစ်က ထိုသဘောကို ညွှန်းဆိုချင် သလား မပြောတတ်ပေ။ သို့သော်သူက အလေးအနက် ပြောသည်။

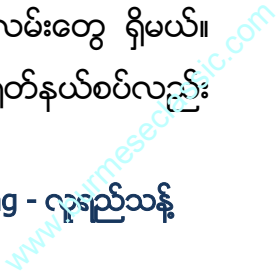
“ကျွန်တော်နဲ့အတူလိုက်ပြီး နေလှည့်ပါလား၊ ရှမ်းပြည်နယ်ရဲ့ အလှအပတွေ ကို ပြမယ်”

“မဖြစ်ဘူးလေ။ ကျွန်တော်ကဆင်းရဲသားပါဗျာ၊ ခင်ဗျား သိပါတယ်။ ဘယ့်နယ့်လုပ် ကမ္ဘာတစ်ဝက်လောက်အထိ ခြေဆန့်လို့ရနိုင်မှာလဲ”

“ခင်ဗျား ထုတ်ဝေသူတွေရှိသားပဲဗျ”

“သူတို့ဆီက အကူအညီတောင်းခံဖို့ ပြောနေတာလား”

“ဟုတ်တယ်လေ။ ဒီလိုလေဗျာ။ ခင်ဗျား ထုတ်ဝေသူကိုပြောပြပေါ့။ ရှမ်းပြည် နယ် ဆိုတာ အသစ်အဆန်းပဲ။ အဲဒီဒေသအကြောင်း ဘယ်သူမှမရေးဖူးသေး ဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်နှစ်လောက်က လားဝန်တင်တွေသွားတဲ့ လမ်းအတိုင်း ဆမ်းမားဆက်မွမ် ရောက်ဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူကအာရှတိုက်ကို သိပ် စိတ်မဝင်စားဘူး။ ခင်ဗျား ကတော့၊ ဒါ ခင်ဗျား ရေးနေကျ ဆောင်းပါးမျိုး တွေ ထွက်လာမှာပဲ။ စော်ဘွားတွေဆီကို ကျွန်တော်တို့သွားလည်မယ်။ တစ်ချို့ဆို ခင်ဗျားကို အကျအနဇဉ့်ခံမယ်။ တည်းခိုခွင့် ပြုမယ်။ ပွဲလမ်းတွေ ရှိမယ်။ ဈာပန အခမ်း အနားတွေ တွေရမယ်။ ပြီးတော့ တရုတ်နယ်စပ်လည်း

ရောက်မယ်ဗျာ။ပြီးတော့ နာမည်ကျော်ဘော်တွင်းကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ သွားကြမယ်။မင်းသမီးကလေး တွေတော့ အဲ ခင်ဗျားတွေတော့ သိရမှာပါ”

ဖိလစ်အပြောကောင်းသဖြင့် ကျွန်တော်စိတ်ပါလာသည်။ သူ့စကား ကြား ရလျှင် ကျွန်တော့်မှာ ထက်ထက်သန်သန် ဖြစ်လာသည်။ ထိုင်ရာမှ ထ ကာ ပန်းခြံတွင်ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်မိသည်။

“ဘယ်တော့ ကျွန်တော်လာရမှာလဲ” ရုတ်တရက်မေးလိုက်သည်။

ဖိလစ် ပြုံးသည်။

“ခင်ဗျား လာချင်တဲ့အချိန်လာပေါ့၊ အချိန်မရွေး လာနိုင်တယ်။ အင်္ဂလန်မှာ နေ ထိုင်ရ အဆိုးဆုံးဆောင်းရာသီကို ဘာလို့နေမှာလဲ။ ဇန်နဝါရီလဆိုရင် ရှမ်းပြည် နယ်မှာ သိပ်ကောင်းတဲ့ရာသီဥတုပဲ။ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး ကြည်လင်နေပြီ။ ညဉ့်ဆိုရင် နှင်းကျချင်တယ်။ ပန်းတွေ ဝေဝေဆာဆာ ဖူးပွင့် လာပြီ။ ပြီးတော့ လေ ကလည်း ရှန်ပိန်နဲ့ သင်း နေ တော့ ရှူရှိုက်ရတာ ချိုမြိန်တယ်လေ”

“ရှန်ပိန်ကို တယ်ညွှန်းပါလားဗျ။ ဒီတစ်ခါ လေ က ရှန်ပိန်နဲ့သင်းတယ် ဆိုပါလား”

“မရယ်နဲ့လေဗျာ။ ဒါတကယ်ပြောတာ။ တကယ့်အရှိအတိုင်းပဲ”

“ကောင်းပြီလေ။ ဇန်နဝါရီလမှာ ခင်ဗျားဆီ ရောက်လာမယ်”

* * * * *

(?)

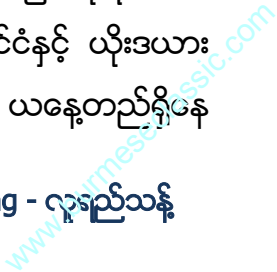
ရှမ်းအမျိုးသားများ

ကျွန်တော်၏ထုတ်ဝေသူနှင့် ပြောဆိုစေ့စပ်သည်။ ထိုနောက် ပီအင်အို သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်ထံတွင် ခရီးသွားလက်မှတ်တစ်စောင် ကြိုတင်ဝယ်ယူ လိုက်သည်။ အချိန်တွေအားနေခိုက် ရှမ်းပြည်နယ် အကြောင်း စာအုပ်တွေ ရှာ၍ ဖတ်သည်။ ရှမ်းလူမျိုးများအကြောင်းရေးသည့် စာအုပ်အနည်းငယ်သာတွေ့ ရ သည်။ စာကြည့်တိုက်တွေမှာ မွေနှောက်သော်လည်း များများစားစားမတွေ့ရ။ သာသနာပြုများရေးသည့် စာအုပ်အချို့ သာရှိသည်။ ယင်းတို့တွင်လည်း များသောအားဖြင့် မယဉ်ကျေးသော ဓလေ့ထုံးစံများ အကြောင်းရေးသားကြသည် သာတွေ့ရသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် တောင်ပေါ်သားအချို့မှာ အလွန်ရှေးကျ သည့် ဓလေ့ထုံးစံများအတိုင်း အသက်မွေးနေထိုင်ကြသည်။ သာသနာပြုသူများက သူတို့အကြောင်းကို အများဆုံးရေးသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို အလွယ်တကူ ကူးပြောင်း လာသူများ ဖြစ်၍ သာသနာပြုသူတို့က နှစ်သက်သည်။ ရှမ်းလူမျိုးများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ရာ ခရစ်ယာန်အယူကို လွယ်လင့်တကူ လက်ခံသူများ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် သာသနာပြုများစိတ်မဝင်စားခြင်း ဖြစ် ဟန်တူသည်။ ကျွန်တော်သွားရောက်လည်ပတ်မည့်ဒေသမှ လူမျိုးများအကြောင်းကို သိနားလည်ထားရာ သမိုင်းကြောင်းပုံကြမ်းကို ကိုယ့်ဘာသာ လေ့လာ

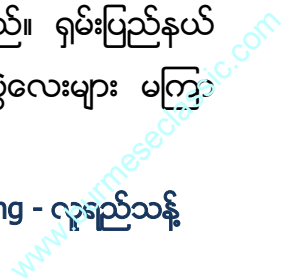

ရသည်။ အင်္ဂလိပ်စာဖတ်သူသိချင်မည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်ဗဟုသုတကို ဝေငှမည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် အလွန်ကျယ်ပြန့်သည်။ အနောက်မြောက်ဘက် တစ်နေရာတွင် ဘိုးဘေးလက်ထက်က ဆွေမျိုးတော်စပ်သည့် တရုတ် မဟုတ်သည့် လူမျိုးတစ်စုနေထိုင်ကြသည်။ ယင်းတို့မှာ တိဗက်-မြန်မာမျိုးစုဝင် များ ဖြစ်ပြီး မွန်ဂိုလူမျိုးစုကြီးမှပေါက်ဖွားလာသော လူမျိုးစုတစ်ခုဖြစ်သည်။ မွန်ဂိုလူမျိုးစုကြီးမှ ပေါက်ဖွားလာပြီး တရုတ် တို့နှင့် ရုပ်ဆင်းသွင်ပြင်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အသားအရောင်အားဖြင့် လည်းကောင်း မကွဲပြားသည့် ယင်း မျိုးနွယ်တစ်ခုမှာ ရှမ်း ခေါ် ထိုင်းအနွယ်ဝင်များဖြစ်သည်။ ရှစ်ရာစုလောက် တွင် နန်ချီ ဟုခေါ်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုကို ရှမ်းတို့တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ယခု ယူနန်ပြည်နယ်တွင် တည်ရှိသည်။ နန်ချီတို့၏အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံမှာ တရုတ်တို့၏ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးပုံစံ အတိုင်းဖြစ်သည်။ တရုတ်ဘုရင်နန်းတော် တွင်မူ ရှမ်းတို့ကို အရိုင်းအစိုင်းများ ဟုသတ်မှတ်ကြသော်လည်း ယင်းတို့မှာ ရည်မွန်ယဉ်ကျေးသည့်လူမျိုးကြီး တစ်ခုဖြစ်သည်။ နန်ချီနိုင်ငံသည် ဆယ့် သုံးရာစုအလယ်ပိုင်းအထိ တည်တံ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် တာတာ လူမျိုး များဝင်ရောက်စိုးမိုးသည်။ ရှမ်းတို့မှာ ယခုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ယိုးဒယားနိုင်ငံ(ထိုင်း) နှင့် အင်ဒိုချိုင်းနားပြည်များသို့ ထွက်ပြေးကြပြီး ရေကြည်ရာ မြက်နရာဒေသ များတွင် အခြေချလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ယိုးဒယား တို့တွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နေရာယူအခြေချကြသည်။ ယနေ့တည်ရှိနေ

သည့် ယိုးဒယား(ထိုင်း)လူမျိုးများမှာ ရှမ်းအနွယ်လူမျိုးစုကြီး ပင်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သူတို့ ကြာကြာမနေနိုင်။ ဆယ့်ခြောက်ရာစုတွင် ရှမ်းတို့ ထက် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကောင်းမွန်ပြီး ခိုင်မာသည့်အစိုးရ တည်ထောင်နိုင် သည့် မြန်မာတို့က တိုက်ထုတ်လိုက်သဖြင့် အရှေ့ဘက် တောင်ကုန်းဒေသ သို့ ထွက်ပြေးကြရသည်။ မြန်မာတို့မှာ ထီးနှင့်နန်းနှင့်နိုင်ငံတစ်ခု စနစ်တကျ ထူထောင်ပြီး ဖြစ်နေလေပြီ။ ဆယ့်ရှစ်ရာစုတွင်မူ မြန်မာမင်းတို့၏ ဩဇာ သည် ရှမ်း ပြည်နယ်တစ်ခုလုံး သက်ရောက်လာပြီ ဖြစ်သည်။ ရှမ်းတို့သည် ဖော်ဘွားအကြီး အကဲ တစ်ယောက်အောက်တွင် စုစည်းနေထိုင်ကြသည်။ ဖော်ဘွားဆိုသည်မှာ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်ကြီးဖြစ်ပြီး သားစဉ် မြေးဆက် အရိုက်အရာဆက်ခံသည့် အုပ်ချုပ်သူအကြီးအကဲရာထူးဖြစ်သည်။ သို့သော် ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ခုလုံးတွင် ဘုရင်မရှိ။ မြန်မာမင်းများကို ပဏ္ဏာဆက် ရသည်။ အခွန်အတုတ် ပေးဆက် ရ သည်။ မြန်မာမင်းတို့၏လက်အောက်ခံ ဖြစ်သည်။ မြန်မာမင်းတို့၏ လက်နက် နိုင်ငံ အင်အားကြီးမားသည့်အပေါ် မူတည်ပြီး ဩဇာခံကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ နှစ်စဉ်လက်ဆောင်ပဏ္ဏာဆက် သည့် မင်းငယ်လေးအဖြစ်ထက်မပိုပါ။ တစ်ခါ တစ်ရံ မြန်မာမင်းတို့က ရှမ်းပြည်နယ် မြို့ကြီးများတွင် တပ်များချထားကာ အုပ်ချုပ်သည်။ အင်းဝ နေပြည်တော် သို့မဟုတ် မန္တလေးနေပြည်တော်တွင် ရှမ်းဖော်ဘွားများ၏ သမီးတော်များမှာ မိဘုရားငယ်များအဖြစ် နေထိုင်ကြသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် တွင် လူမျိုးစုအကြီးအကဲအချင်းချင်း ရန်စောင်ကာ စစ်ပွဲလေးများ မကြာ

ခဏ ဖြစ်ပွားသည်။ ဇော်ဘွားတစ်ယောက်က နယ်ချင်းဆက်နေသော သူ့ ပြိုင်ဘက် ဇော်ဘွားနယ်မြေ ကိုဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကာ သိမ်းပိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တောင်ပေါ် ဒေသတွင်နေထိုင်ကြသည့် ကချင်တို့က တောင်အောက် ဆင်းလာပြီး တိုက်ခိုက်လုယက်သည်။ ကချင်အတော်များများမှာ ယခုအခါ ခရစ်ယာန် ဖြစ်နေကြပြီ။ ဤကဲ့သို့သော မငြိမ်သက်မှုများ အတော်များများဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ လူဦးရေ ကျဆင်းလာသည်။ လယ်မြေအတော်များများ မထွန်ယက်၊မစိုက်ပျိုးနိုင်။ ခံတပ်မြို့များ ပျက်စီးရသည်။ မြို့ရိုးများ ပြိုကျသည်။ လားဝန်တင်လမ်းများတွင် အသွားအလာနည်းလာကြသည်။ ယင်းမှာ ဆယ့် ကိုးရာစုတွင် ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ နယ်မြေမငြိမ်မသက် ဖြစ်ရသည်မှာ ထိရောက်သည့် အုပ်ချုပ်ရေး မရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုက စုစည်းချုပ်ကိုင်မှုနည်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရှမ်းလူမျိုးများတွင်လည်း ဘုရင်မရှိ။ မြန်မာဘုရင်ကလည်း ဇော်ဘွားများကို ထိရောက်အောင်လက်အောက်သို့ မသိမ်းသွင်းနိုင်။ ဤသည်မှာ ရှမ်းပြည်နယ် အခြေအနေဖြစ်သည်။

ဤသို့ မညီမညွတ်ဖြစ်နေစဉ် အင်္ဂလိပ်ကမန္တလေးမြို့ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်သည်။ မြန်မာဘုရင်ကို ဖမ်းဆီးသည်။ ယင်းမှာ လွန်ခဲ့သော ငါးဆယ့်သုံးနှစ်က ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်အောက်ခံဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်သိမ်းပိုက်သည်တွင် ဇော်ဘွားတို့မှာ အင်္ဂလိပ်လက်အောက် အလိုအလျောက် သိမ်းသွင်းပြီးဖြစ်သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်များသည် ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာအတွင်းသို့ ဤနည်းဖြင့် ပါဝင်လာခဲ့သည်။ လူဦးရေမှာ နှစ်သန်းခန့်ရှိသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်ကို ကျွန်တော်တို့ ပိုင်ဆိုင်ရသည်မှာ နယ်သိမ်းစစ်ပွဲများဖြစ်ပွားပြီး အနိုင်ယူ သိမ်းသွင်းရခြင်း မဟုတ်။ အလိုအလျောက် သက်သက်သာသာလေးနှင့် ရယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မန္တလေးကျဆုံးပြီးနောက် ရှမ်းပြည်နယ်ကို သိမ်းသွင်းရန် ဆာဂျော့စကော့သည် အင်္ဂလိပ်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သွားရောက်သည်။ ဖော်ဘွားများ၊ မြို့စားများနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးသည်။ ဗြိတိသျှသစ္စာတော် ခံမည်ဆိုလျှင် ယခင်ကလိုပင် အကြီးအကဲများအဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိမည်။ ဖော်ဘွားမြို့စားရာထူးများကို မရပ်သိမ်း၊ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်အလိုက် ရာထူးများ ဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ စသည့် အခွင့်အရေးများပေးကာ သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖော်ဘွားများနှင့် သဘောတူညီမှုအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ထောင်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ရှမ်းပြည်တွင်မကျင့်သုံး။ ရှမ်းပြည်တွင် နယ်အသီးသီး၌ အရေးပိုင်များ မခန့်၊ တရားစီရင် ပိုင် ခွင့်နှင့် အခွန်တော်ကောက်ခံခွင့်ကို ဖော်ဘွားများလက်ထက်တွင် ပေးအပ်ထားသည်။ သို့သော် အချင်းချင်းမတိုက်ခိုက်အောင် ကျွန်တော်တို့က စောင့်ရှောက်သည်။

မယဉ်ကျေးသည့် လူမျိုးငယ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ကာကွယ် ပေးသည်။ တရုတ်နိုင်ငံဘက်မှ ဝင်ရောက်ကျူးကျော်ခြင်းများ မပြုလုပ်နိုင်အောင် စောင့်ရှောက်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးကောင်းအောင် ထိန်းသိမ်းပေးထားသည်။ ဤစနစ်ဖြင့်အုပ်ချုပ်ရာမှာ ပြည်

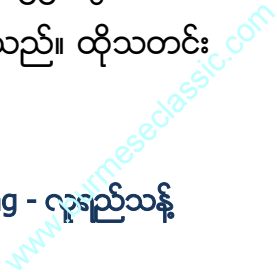
နယ်အခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည်။ လူဦးရေတိုးတက် လာသည်။ လယ်မြေများပြန်လည် ထွန်ယက်ကြသည်။ ကုန်စည်ပို့ဆောင်သည့် တောင်ပေါ်လမ်းများ ပွင့်လာသည်။ ထို့ပြင် ဘော်တွင်းဒေသ၌ မိုင်းများ ပြန်လည် တွေ့ရှိလာသည်။

ဇော်ဘွားများ၊ မြို့စားများကို အကြံပေးကူညီရန် အင်္ဂလိပ်အရာရှိများကို ပြည်နယ်များ၌ခန့်ထားသည်။ ဇော်ဘွားများမှာ ထိုစဉ်ကခေတ်မမီ။ခေတ်သစ်ကမ္ဘာကြီးကို သူတို့မသိ။ ထိုအရာရှိများမှာ နောင်အခါ နယ်ခြား အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၂၂ တွင် ပြည်နယ်များကိုစုပေါင်းကာ ပြည်ထောင်စု ကလေးအဖြစ် အုပ်ချုပ်ရေးအသွင်ကို ပြောင်းသည်။ ဇော်ဘွားများကောင်စီ တစ်ခု တည်ထောင်ပြီး အင်္ဂလိပ်အရာရှိတစ်ယောက်ကို ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ခန့်ထားသည်။ သူသည်ပြည်နယ်ဦးစီးဖြစ်လာသည်။ ယခင်က ညီညီညွတ်ညွတ် မရှိခဲ့သည်ကို ညီညွတ်စုစည်းမှု ရလာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခင်က အချင်းချင်းရန်စောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသူများသည် ကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင် တစ်စားပွဲတည်းထိုင်ကာ ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ခုလုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာကြသည်။

ဤသည်မှာ ကျွန်တော့်ခရီးမစမီ လေ့လာစုဆောင်းထားသည့် အချက်အလက်များ ဖြစ်သည်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံကား မဟုတ်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့လက်အောက်သို့ ရှမ်းလူမျိုးများ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ရောက်လာ

ကြသည်ကိုမူ သိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ခရီးထွက်ပြီးနောက် ရှမ်းလူမျိုးတို့ အကြောင်း ပြောပြသည့်အခါ စာဖတ်သူအတွက် အခြေခံရထားမည် ဖြစ်သည်။ ရှမ်းတို့၏ သမိုင်းကြောင်းမှာ ရှည်လျားသည်။ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားခဲ့သည့် လူမျိုးများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အင်္ဂလိပ်များထက် စေတီးစွာ ယဉ်ကျေးလာခဲ့သူများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာရှိသည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့က ပို၍ယဉ်ကျေးလာသော် လည်း ရှမ်းတို့မှာ အရှေ့ဖျားတိုင်းပြည်မှ လူထူးလူဆန်းများ မဟုတ်၊ ဗြိတိသျှ အင်ပါယာထဲတွင် ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူ နေထိုင်အသက်ရှင်လျက် ရှိသော လူမျိုးစုတစ်စု ဖြစ်သည်ကို စာဖတ်သူတို့ နားလည်သဘောပေါက်လာ မည် ဖြစ်သည်။

အင်္ဂလိပ်တို့မှာရှမ်းပြည်နယ်ကို ကြားဖူးသူအလွန်နည်းသည်ဟု ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့တိုင်အောင် ဖိလစ်ဖိုဂါတီ ပြန်သွားပြီးနောက် ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် တိုင်းမ်သတင်းစာ၌ သူတို့အကြောင်း သတင်းတိုလေး တစ်ပုဒ် ပါလာသည်ကိုတွေ့လိုက်ရသည်။ ယင်းမှာ လူအနည်းငယ်သာ စိတ်ဝင် စားမည့်သတင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် တိုင်းမ်သတင်းစာက ဖော်ပြလိုက်ခြင်းအား ဖြင့် အရေးကြီးပုံကို ကျွန်တော်တို့သိနားလည်လာရသည်။ သတင်းမှာ ရှမ်း ပြည်နယ်တွင် အရှေ့ဘက်ဆုံးပြည်နယ်၊ အကျယ်ဆုံးဒေသ ဖြစ်သည့် ကျိုင်းတုံ ပြည်နယ်၏စော်ဘွားမှာ အောက်တိုဘာ ၂၂ တွင် ဟော်နန်း အတက်လှေကား ပေါ် ၌လုပ်ကြံခံရသည့်သတင်းဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းကို ကျွန်တော်ဖတ်ရသည်။ မည်သို့မျှ မထူးခြား။

သို့သော် ထိုအမှုသည် ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်ကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ အကျိုး
 သက်ရောက်စေကြောင်း၊ ကျွန်တော့် ထင်မြင်ချက်များကို ခိုင်လုံလာစေ
 ကြောင်း နောင်အခါ ကိုယ်တွေ့ကြုံရလေသည်။ ထိုလူသတ်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်
 သက် သူများ ကို ကျွန်တော် နီးကပ်စွာတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ တရားခံများ မည်သို့
 လျှောက်လဲကြ သည်ကိုလည်း ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ ရလေသည်။

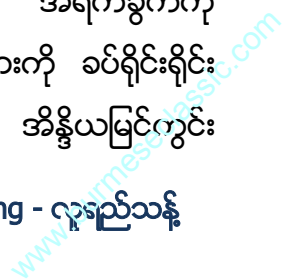
* * * * *

(?)

ရွေးနှင့် နွားသိုး

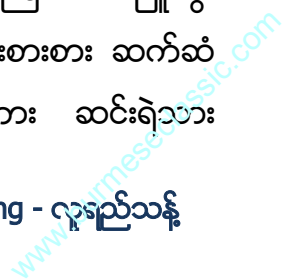
ရှမ်းပြည်သွားချင်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ပထမသွားရမည်။ ကျွန်တော်က မူ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့လာခဲ့သည်။ ဘုံဘေတွင် သဘောမှဆင်းပြီး ကာလကတ္တားသို့ရထားစီးသည်။ ထိုကမှ သဘောဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရန်ကုန်မြို့သို့လာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယသို့ဇန်နဝါရီလတွင် ခရီးသွားရသည်မှာ အဆင်ပြေသည်။ နေရောင်ခြည်ကို ဆယ့်သုံးရက်တိတိ ရသည်။ ပင်လယ်ပြင်ကလည်း လှိုင်းမရှိ။ ပကတိငြိမ်သက်သည်။ နွေးထွေးသော လေပြည်လေညှင်း တိုက်ခတ်သည်။ ကုန်းဘက်နီးလာလေ အပူရှိန်မှာ ပြင်းလာလေ ဖြစ်သည်။ တစ်ညနေခင်းတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏တံခါးဝကြီးဟု ခေါ်သည့် မှစ်ဝကြီးရှိသည့်ဘုံဘေဆိပ်ကမ်းသို့ ကျွန်တော်တို့ဆိုက်ရောက်သည်။ ခရီးမဆက်မီညစာစားရန် တပ်ချ်မဟာဟိုတယ်သို့ သွားသည်။ ထမင်းမစားမီ အရက်သောက်ချိန်ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ် ရှေ့တွင် ကားကြီးကားငယ်များ ဆိုက်ကပ်လျက်ရှိသည်။ မျက်နှာဖြူသခင်ကြီးများနှင့် သူတို့ဇနီးများမှာ ကျကျနန ဖိမ်ခံစားသောက် နေကြသည်။

စားပွဲထိုးသည် ဖိနပ်မပါဘဲအပြေးလေးသွားကာ အရက်ခွက်ကို အမြန် ဖြည့်သည်။ လူငယ်လူရွယ်များက အစေအပါးများကို ခပ်ရိုင်းရိုင်း အော်ငေါက် ဆက်ဆံသည်။ ဤသည်တို့မှာ တွေ့နေကျ အိန္ဒိယမြင်ကွင်း

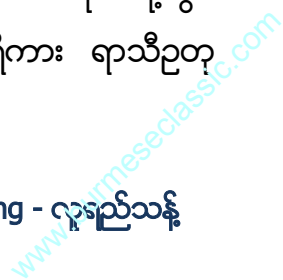
ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ အကြောင်းပြောလျှင် ယင်းတို့ကိုချန်ခဲ့၍မရ။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့မှာ အိန္ဒိယ တွင် အထက်စီးရချင်တိုင်း ရ နေသည်။ တပ်ချ်မဟာတွင်ထိုင်ကာ အရက်သောက်နေစဉ် မပြောင်းလဲသည့် အိန္ဒိယအခြေအနေကိုဤသို့ပင် ကျွန်တော် အကဲခတ်မိသည်။ အစိုးရ ပြောင်းလဲမှုလည်း မရှိ။ ခေတ်လည်း ပြောင်းမလာ။ ရှေးက အတိုင်းပင်။ သင်္ဘောပေါ်တွင် ခရီးသွားရိုးရိုးအတန်းက ကျွန်တော်လိုက် ပါ လာခဲ့သည်။ အင်္ဂလန်မှာလိုပင် နေ့စဉ် ပြောဆိုဆက်ဆံလာခဲ့သည်။ ယခုမူ အင်္ဂလိပ်တို့က တိုင်းရင်းသားများအပေါ် မောက်မောက်မာမာ ဆက်ဆံနေသည် ကို မြင်တွေ့ ရ သည့်အခါ ကျွန်တော်သည် ဆက်ဆံရေးအပြောင်းအလဲကို ရုတ်တရက် လက်မခံနိုင်ဘဲရှိနေသည်။ အင်္ဂလန်တွင် သုံးနှစ်ခန့်နေထိုင်ခဲ့သဖြင့် အိန္ဒိယ အမျိုးသားတို့၏ ကျိုးနွံမှုကို ကျွန်တော်မေ့လျော့နေသည်။

တစ်ခုခုစားရန် ဟိုတယ်အပေါ်ထပ်သို့ ကျွန်တော်တက်သွားသည်။ အပျင်းပြေစားပွဲထိုးလေးနှင့် စကားပြောသည်။ သူနှင့်ပြောသည့်အခါ အင်္ဂလိပ် စားပွဲထိုးအားပြောဆိုဆက်ဆံသကဲ့သို့ပင် ယဉ်ကျေးစွာဆက်ဆံ ပြောဆိုမိသည်။ တစ်မျိုးတော့ပျော်စရာကောင်းသည်။ ဟင်းလျာစာရင်းကို ကြည့်ပြီး စားချင်သည့်ဟင်းကို မှာလိုက်သည်။ ကောင်းရဲ့လား၊ ဘယ်လို ဟင်းမျိုးလဲ စသည်ဖြင့်မေးမြန်းပြောဆိုသည်။ အသက်ကြီးကြီး ဆံပင်ဖြူဖွေး နေသည့် ဘွိုင်ကုလားကြီးသည် ကျွန်တော့်ကို လေးလေးစားစား ဆက်ဆံ သည်။ ကျွန်တော့်အဝတ်စားများမှာ ကောင်းမွန်နေရကား ဆင်းရဲသား

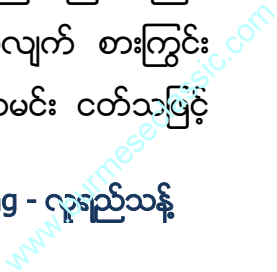
အင်္ဂလိပ် တစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်ဟု သူ ထင်ဟန်တူသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် မေးမြန်းသည်တို့ကို ကြားရလျှင် အိန္ဒိယသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ရောက်ဖူးသည့် အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်နိုင်ဟန်မတူဟု ယူဆဟန် တူသည်။ ဆင်းရဲသောကြောင့် သို့မဟုတ် အတွေ့အကြုံ မရှိသေး သော ကြောင့် ကျွန်တော့်အမူအရာ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ ခြင်းကားမဖြစ်နိုင်။ ပင်ကို စိတ်ထားကိုကပင် ရိုင်းစိုင်းသည့်အသွင် မရှိ သဖြင့် ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ချက်ချကာ ကျွန်တော်ကို အထူးအလေးပေး ဆက်ဆံ လေသည်။

ဘုံဘောမှကာလကတ္တားခရီးမှာ ပျင်းစရာငြီးငွေ့စရာကောင်းသည်။ နှစ်ည နှင့်တစ်ရက်တိတိ ကြာသည်။ ရှုခင်းမှာလည်း ခြောက်သွေ့သည်။ ထူးခြားမှု မရှိ။ မီးရထားလမ်းမှာ မညီညာ။ ဘယ်ညာယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားသည်။ အပူချိန်မှာ ဖာရင် ဟိုက် ၁၀၀ ရှိသည်။ ရထားသည် သူ့ ဖုန်လုံးထဲတွင် ဖြတ် ကျော်ပြေးသွားသည်။ မကြာသေးမီကမှ ရထားကုမ္ပဏီက လေအေးခန်း တွဲတပ်ဆင်သည်။ ပထမတန်း ခရီးသည်အဖို့ အအေးခန်းတွဲတွင် လိုက်ပါ လိုလျှင် အထူးတန်းခ လေးဆယ့်ငါးရှိလင် အပိုပေးရသည်။ တံခါးနှင့် ပြတင်း တို့တွင် ဖုန်မဝင်အောင်သံဆန်ခါများ တပ်ဆင်ပေးထားသည်။ တွဲတွင်း အပူ ချိန်မှာ ၇၅ဖာရင်ဟိုက်သာရှိသည်။ ဧပြီ၊ မေနှင့် ဇွန်လစောစောပိုင်းတို့တွင် ခရီးသွားလျှင်မူ စီးပျော်သည်။ သို့သော်လည်း ဇန်နဝါရီကား ရာသီဥတု

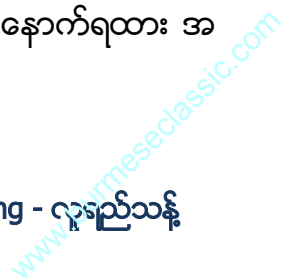

ကြောင့် ကရိကထမများ။ နေသာသည်။ ထို့ကြောင့် အထူးတန်းကို ကျွန်တော်မစီးတော့။

ရထားထွက်လျှင်ပင် ဖုန်လုံးကြီးများကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ တစ်ယောက် ခန်း ရသဖြင့် သီးသန့်စီးရသည်။ အိပ်ရာ လိပ်ဖြေကာ အိပ်ရာခင်းလိုက် သည်။ အိပ်၍ကား မပျော်။ ငိုက်မြည်းလိုက်ပါသွားသည်။ နာမည်ရေးမထား သည့် ဘူတာရုံကလေးများ၌ ရပ်လျှင်အိပ်ရာမှ နိုးလာသည်။ ရထားစကြို ပေါ်တွင် လူအများ အိပ်ပျော်နေကြသည်မှာ အလောင်းကောင်များနှင့် တူ သည်။ အရက်တက်၍ ဘူတာတစ်ခု၌ ရထားရပ်သည်တွင် စားသောက်တွဲမှ လက်ဖက်ရည်နှင့် ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်လာပို့သည်။ ခပ်ပိန်ပိန် အမှုထမ်း တစ်ယောက် တွဲသို့ဝင်လာပြီး တံမြက်စည်းလှည်းသည်။ ထိုင်ခုံများကို ဖုန် သုတ် သည်။ အိန္ဒိယအလယ်ပိုင်း လွင်ပြင်ကျယ်ကြီးကို ရထား ဖြတ်ကျော် သည်။ မျက်စိတစ်ဆုံး လွင်တီးခေါင်ကို သာမြင်ရသည်။ နေရောင်အောက် တွင် ပူလောင်မာကျောသည့် ကုန်းမြေတန်း ကြီး ဖြစ်သည်။ ရှုခင်းသာဟူ၍ ဘာတစ်ခုမျှ မရှိ။ သို့ငြားလည်း လူသားအားလုံး နှင့်တိရစ္ဆာန်များကို အစာ ရေစာ ကျွေးမွေးထောက်ပံ့သည်။ သူ့ရင်ခွင်တွင် သတ္တဝါအားလုံး ခိုလှုံကြရ သည်။ တက်တနာဘူတာလေးတွင် ရထား ခေတ္တရပ်သည်။ ကျွန်တော့်တွဲ နီးချင်းတစ်ခုတွင် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် စားသောက်နေကြသည်။ စကြို ပေါ်တွင် ခွေးတစ်ကောင်သည် ထိုတွဲပြတင်းနားတွင် ရပ်လျက် စားကြွင်း စားကျန်တို့ကို စောင့်မျှော်လင့်လျက်ရှိသည်။ ခွေးမှာ ထမင်း ငတ်သဖြင့်

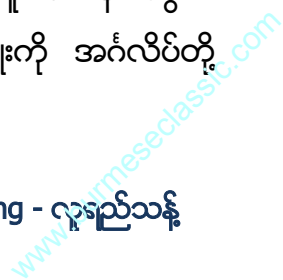

ဝမ်းနည်းရိပ်သန်းနေသည်။ ပိန်လိုကာ အမွေးများကျွတ်နေသည်။ သူ့မျက်စိ အစုံတွင် တောင်းပန်တိုးလှိုင်းသည့်အကြည့်ကို ကျွန်တော်တွေ့ရသည်။ ငတ်သည်၊ စားရမည်လားစောင့်မျှော်နေသည်။ သည်းခံပြီးတွဲဆီသို့ ခေါင်း တမော့မော့နှင့် ကြည့်နေသည်။ အကျန်အကြွင်း စွန့်မှစွန့်မည်လားဟု စိုးရိမ် စိတ် ကဲနေသည်။ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်အားရပါးရစားနေကြသည်။ ခွေးကို ကျွေးရန် သူတို့စိတ်ကူးဟန်မတူ။ သူတို့မှာ ငတ်နေသောခွေးအတွက် တာ ဝန်မရှိ။ ခွေး ကလေးမှာ ခေါင်းတမော့မော့နှင့် စောင့်မျှော်နေသည်။ ရှေ့နား တွင် ခွေးတစ်ကောင်သည် တွဲပေါ်မှ ကလေးတစ်ယောက် ပစ်လိုက် သည့် စားကြွင်းကို ပြေးဟပ်သည်။ ကျွန်တော့်အနားကခွေးမှာ ဝေခွဲမရနိုင် ဖြစ်နေ ဟန်တူသည်။ ရှေ့နား က အစာဆီကို ပြေးသွားရမည်လား၊ သည်မှာပဲ စောင့် နေမည်လား။ ဟင်းနဲ့ ကျွေးနဲ့ သင်းနေသည်။ တွဲပေါ်တွင် အမျိုးသမီး နှစ် ယောက်ဆီတွင် စားစရာတွေ ဖူဖူလုံလုံပါကြောင်း သူသိသည်။ ထို့ကြောင့် နေရာမှမခွာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက် သည်။ သူသည် တွဲပေါ်သို့မျှော် မျှော်ကြည့် သည်။ သွားရည်တမြားမြားနှင့် စောင့်မျှော်နေသည့် ခွေးကလေးတစ်ကောင် ရှိနေသည်ကို သိကောင်းပါသည်။ သို့သော် စကားတွေ ဖောင်လောက် အောင် ပြောနေကြသဖြင့် ခွေးကလေးကို သတိမရ။ ခဏကြာလျှင် ရထား လည်း ဥဩသံပေးကာ ထွက်စပြုသည်။ ခွေး ကလေးလည်း ရထားတွဲပေါ်ကို မျှော် ရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ တစ်ချောင်ချောင် ဝင်ခွေကာ နောက်ရထား အ လာ စောင့်တော့မည်။

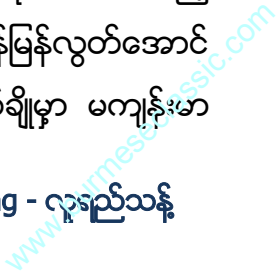
မိုင်ထောင့်နှစ်ရာခရီးမှာ ပျင်းစရာ။ မိုးသားတိမ်တိုက် အနေအထား ပြောင်းလာသည်။ ဖုန်တွေ ထူလာသည်။ ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီးများ ဖြတ်ရသည်။ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန် အနည်းငယ်သာတွေ့ရသည်။ တောသူတောင်သားတို့မှာ များစွာ ဆင်းရဲကြသည်။ ယင်းမြင်ကွင်းများအနက် ဘူတာကလေးတွင်မြင်ခဲ့ရသည့် ခွေးကလေးကို ဘာကြောင့် အမှတ်ရနေသလဲ။ အကြောင်းရှာမရ။ ဘူတာတစ်ခု တွင် အဘိုးအိုတစ်ယောက်က ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညှိတ်နေသော သစ်သား ဆင်ရုပ်တစ်ခုကို ကျွန်တော့်အားအတင်းရောင်းနေသည်။ “ကျွန်တော် ဆင်းရဲသားပါ” ဟုလည်းပြောသည်။ လေးငါးနှစ်သားကလေးများသာ လိုချင်သည့် ကစားစရာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အရွယ်အဖို့ စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိ။ “ရှစ်ပဲ ပဲပေးပါ ခင်ဗျာ” ဟု တောင်းပန်သည်။ ကျွန်တော် မဝယ်ခဲ့။ သို့သော် ထိုအဖြစ် ကို ပြန်လည် သတိရသည့်အခါ စိတ်မကောင်း။

ဒုတိယနေ့အရက်တက်တွင် ကာလကတ္တားဘူတာကို ရထား ဝင်သည်။ အထုပ်အပိုးများကို သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်လက်သို့ အပ်လိုက်ပြီး နောက် ဟိုရားဘူတာမှ၊ သင်္ဘောဆိပ်မှ ခြေလျင်လျှောက်သွားမည် စိတ်ကူး မိသည်။ ခြေညောင်းလက်ဆန့် လှုပ်ရှားချင်သည်။ မြို့တွင်းကိုလည်း ကြည့်ချင်သည်။ သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်က ကျွန်တော့်အား အထူးအဆန်းသဖွယ် ကြည့်နေသည်။ ကာလကတ္တားမြို့တွင် ယခုလိုခရီးဝေးမျိုးကို အင်္ဂလိပ်တို့

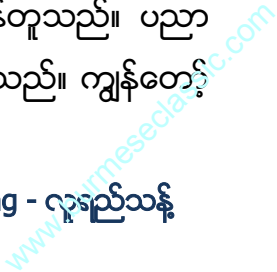

လမ်းလျှောက် သွားလေ့မရှိ။ ဈေးဆိုင်ထူထပ်သည့် ချော်ဂီရင်လို လမ်းမျိုး တွင်သာ ခဏတာမျှ လျှောက်လေ့ရှိသည် မဟုတ်လား။

ဘူတာမှထွက်လာခဲ့ပြီး ဟူဂလီပင်လယ်အော်ဆီသို့ ကျွန်တော် ရောက်လာသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်ဝဒေသပင် ဖြစ်သည်။ ခရီးသွားများ လူးလာခတ် သွားလာ နေကြသည်။ ကားများနှင့်အခြားယာဉ်များ ရှုပ်ယှက်ခက်နေသည်။ ကျွန်တော့် ဘယ်ဘက်မလှမ်းမကမ်းတွင် ဟိုးရားဆိပ်ခံ သမ္ဗန်ကြီးကို တွေ့ ရသည်။ မကြာမီ ယင်းနေရာတွင် ခုံးတံတားတစ်ခု တည်ဆောက်မည် ဖြစ်သည်။ တံတားအောက်တွင် သင်္ဘောများ ဖြတ်သန်းခုတ်မောင်းကြမည်။ ယခုအတိုင်းကား သင်္ဘောများ သွားလာနိုင်ရန် အတွင်းဆိပ်ခံသမ္ဗန်ကြီးကို တစ်နေ့တစ်ခါ ရွှေ့ပြောင်းပေးရသည်။ အချိန်ကုန်သည်။ ဆိပ်ကမ်းတွင် လည်း ကားများ၊ ယာဉ်များ အသွား အလာရပ်ဆိုင်းကာ ခရီးဖင့်သည်။ သင်္ဘောဆိပ်ဆီသို့ ရောက်ရန် ကျွန်တော့်မှာ မြင်းပြိုင်ကွင်းကိုဖြတ်ပြီး ဆိပ်ခံသမ္ဗန်ကို ကျော်ရသည်။ တက်စီကား၊ ဘတ်စ် ကားများ၊ နွားလှည်းများ၊ လန်ချားများ အလုအယက် ဖြတ်သန်းနေကြသည်။ တက်စီကားဒရိုက်ဘာ၊ ဘတ်စ်ကားဒရိုက်ဘာတို့က ဟွန်းသံများ ဆူဆူညံညံ တီးကြသည်။ လန်ချားသမားကမူ ခြုံသံပေးပြီး ယာဉ်ကြောထဲသို့ အတင်း တိုးဝင်သည်။ လူသွားလမ်းတွင် အဆင်အသွေး ရောင်စုံဝတ်ထားသည့် လူများ တိုးဝှေ့သွားလာနေကြသည်။ လူအုပ်ကြားထဲမှ မြန်မြန်လွတ်အောင် ကျွန်တော် ထွက်သည်။ အနံ့အသက်မှာ မကောင်း၊ တစ်ချို့မှာ မကျန်းမာ

သည့် သူများ ဖြစ် သည်။ လမ်းဘေးတွင် ပုံစံမျိုးစုံနှင့် သူတောင်းစားများ တန်းစီနေသည်။ ခြေပြတ် လက်ပြတ်များ၊ အနာပေါက်နေ သူများလည်း ရှိသည်။ အချို့ စင်္ကြန်ပေါ်တွင် အိပ်နေကြသည်။ တစ်ယောက်မှာ သေခါနီး နေပြီ။ ဖုတ်လှိုက် ဖုတ်လှိုက် အသက်ရှူ နေသည်။ သူတို့အကြားတွင် အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ကျွန်တော့်ကိုတွေ့လျှင် တစစ တောင်း ကြသည်။ သူတို့အသံ ပို၍ကျယ်လာသည်။ ခရီးသွားအချို့က ကျွန်တော့်ကို မြင်လျှင် မျက်နှာလွှဲသွားကြသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများကို သူတို့ ကြည့်ချင် ဟန်မတူ။ အရပ်ရှည်ရှည် လူတစ်ယောက်လက်ထဲတွင် ဓားရှည်တစ်ချောင်း ကိုင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသူသည် ကျွန်တော့်ကို စူးစူးဝါးဝါး ကြည့် သည်။ တံတားကိုကျော်လျှင် အရောင်းအဝယ်စည်ကားသည့် လမ်းကျယ် ကြီးများသို့ ရောက်လာသည်။ ကာလကတ္တားတွင် ဘင်္ဂါလီအများစုကို တွေ့ရ သည်။ ဒိုတီအဖြူများမှာ ညစ်ပတ်ပေရေနေသည်။ ခြေသလုံးများကို အတိုင်း သား မြင်ရသည်။ များသောအားဖြင့်ကား ဥဇာကပညာထက်မြက်သူများ ဖြစ် သည်။ လူအုပ်ထဲတွင် မိန်းမတစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရ။ ရေကန်ကြီးတစ်ခု ရှိ သည့် ပန်းခြံတစ်ခုထဲသို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားသည်။ ပန်းခြံအလယ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဝတ်စုံဝတ်ထားသည့် ကျောက်ရုပ်တစ်ခု တွေ့ရသည်။ ဘောင်းဘီ မှာ ပုံပန်းမကျ။ ကျောက်ရုပ်မှာ အချိုးအဆစ်မပြေပြစ်။ အနုပညာလက်ရာ မ မြောက်။ အထိမ်းအမှတ်တစ်ခုအဖြစ်သာ ထုလုပ်ထားဟန်တူသည်။ ပညာ ထူးချွန်သူ ဆူရင်ဒရာနတ်မူကာချီ ဟူ၍ စာတန်း ထိုးထားသည်။ ကျွန်တော့်

နောက်တွင် ဘင်္ဂါလီတစ်သိုက်ရပ်ကြည့်နေကြသည်။ “အင်္ဂလိပ်လား ထင်ရတယ်” ဟု တစ်ယောက်က မှတ်ချက်ချသည်။ သူ့အသံမှာ လှောင်ပြောင်သံဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြင့် သူပြောသည်။

ပန်းခြံလွန်လျှင် ဘက်တိုက်ကြီးများ၊ ကုမ္ပဏီကြီးများရှိသည့် လမ်းထဲသို့ ရောက်လာပြီး မျက်စိလည်သွားသည်။ ဘယ်နေရာ ရောက်နေ မှန်းမသိ။ ကုတ် အင်္ကျီအနက်၊ ဘောင်းဘီဖြူ ဝတ်ထားသည့် ရှေ့နေဖြစ်ဟန်တူသော ဘင်္ဂါလီတစ်ယောက်ကို ချဉ်းကပ်ကာမေးမြန်းရသည်။ သူ့အား အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်လိုပင် ဆက်ဆံပြောဆိုမိသည်။

“ တစ်ဆိတ်လောက် ကျေးဇူးပြုပြီး မိုင်ဒါကွင်းဘက်ကို ဘယ်လမ်းက သွားရသလဲ၊ ပြောပြပေးပါလား ခင်ဗျာ ”

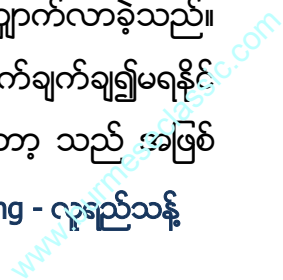
သူ့ဆီမှ ချက်ချင်းအဖြေမရ။ ကျွန်တော့်မျက်နှာကို ကြည့်သည်။ ကျွန်တော်က အဖြေကိုစောင့်ရင်း ပြုံးပြလိုက်သည်။ သူကြားရသည်မှာအမှန်ပင်ဖြစ်သည်ဟု စိတ်ချရတော့မှ ကျွန်တော်မေးသည်ကို လေးလေးစားစား ဖြေသည်။ ကျွန်တော်က ကျေးဇူးတင်စကားဆိုသည်။ လန်ဒန်မြို့ကြီးသားတို့ပြော လေ့ပြောထ ရှိသည့်အတိုင်း

“ သိပ်ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျာ၊ ကောင်းသောနေ့ပါ ” ဟုဆိုမိသည်။ ထိုအခါ သူတို့တိုင်းပြည်သို့ ဘယ်တုန်းက ရောက်လာသူလဲဟု စူးစမ်းဟန်ဖြင့် ဇဝေဇဝါ ကြည့်နေပြီးမေးမြန်းသည်။

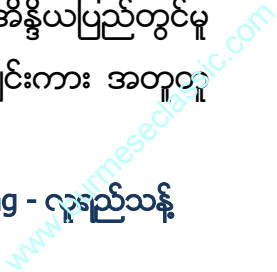
“ အင်္ဂလန်ရောက်နေတာ သုံးနှစ်ခွဲလောက်ရှိပြီခင်ဗျ ” ဟုပြောမိသည်။

ကျွန်တော့်စကားအဓိပ္ပါယ်ကို သူနားလည်သွားပြီး အတန်ကြာ စူးစိုက် ကြည့်နေသည်။ လမ်းထောင့်တစ်ခုချိုးမိလျှင် ကားများရပ်ထားသည့် တိတ်ဆိတ်သောလမ်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ကားများရှေ့နားဆီတွင် နွားထီး တစ်ကောင်ရပ်နေသည်။ အမွေးများနက်ပြောင်နေသည့် နွားနက်ကလေး တစ်ကောင် ဖြစ်သည်။ နှာရောင်တွင် ဟင်္သာပြဒါး သုတ်ထားသည်။ သို့သော် အရောင်မှိန်နေပြီ။ ဘေးမဲ့လွတ်ထားသော နွားပင်ဖြစ်သည်။ မတ်တပ်ရပ် လျက် မျက်စိစုံမှိတ်ကာ အိပ်ပျော်နေသည်။ ထိုအခိုက်တွင် ပညာတတ် အသွင်ဆောင်သည့် အိန္ဒိယအမျိုးတစ်ယောက် သူ့ကားဆီသို့ ရောက်လာ သည်။ ကားမောင်း ထွက်သွားချင်သည်။ သို့သော် သူ့ရှေ့တွင် နွားကြီး တစ် ကောင် ရှိနေသဖြင့် အသွားရ ခက်နေသည်။ ဘေးမဲ့နွားကို ဟွန်းတီးကာ မဖယ်ခိုင်းချင်။ သို့ဖြစ်ရာ ကားပေါ်မှဆင်းလာပြီး နွားတင်ပါးကို အသာအယာ ပုတ်ကာနိုးသည်။ ထိုအခါ တွင်မှ နွားသည် မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်ပြီး စိတ်ဆိုး ဟန်ဖြင့် ရှေ့သို့ သုံးလေးလှမ်း ရွေ့လျားသည်။ လမ်းဘေးတွင် ရပ်ကြည့် နေ သည့် ဆင်းရဲသားလေးတစ်ယောက်က ဘေးမဲ့နွားကို မုန့်ကျွေးသည်။ နွားကြီးကား မျက်လုံးကိုစုံမှိတ်ကာ ငိုက်မျဉ်းနေသည်။

ကျွန်တော်လည်း မိုင်ဒါကွင်းဘက်သို့ ဆက်၍လျှောက်လာခဲ့သည်။ ယခုကြုံတွေ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်မှ ဘာတစ်ခုမျှ ကောက်ချက်ချ၍မရနိုင် ဖြစ်နေမိသည်။ လူ့လောကသည် ဆန်းကြယ်သည်။ ပြီးတော့ သည် အဖြစ်

မျိုးကို ကြုံတွေ့ဖူးလှပြီ။ သို့သော် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုမတူဘဲ ကွဲပြားခြားနား တာ တွေရှိသည်။ သို့သော် တစ်ပုံစံတည်းသာဖြစ်သည်ဟူ၍ ဆင်ခြင်မိလေသည်။ ကာလကတ္တားမြို့ကြီးတွင် ကျွန်တော်ဖြတ်လျှောက်လာခဲ့သည်။ မြို့သူမြို့သား များ၏ အပြုအမူများကို ကြိုက်နှစ်သက်တာရှိသလို မနှစ်သက်တာလည်း ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် သူတို့သည် ကျွန်တော်နှင့်ရင်းနှီးသူများ အနေ အထားရှိပြီး တစ်ဖန် တစ်ကမ္ဘာခြားနေသလိုထင်မိသည်။ ဟိန္ဒူတွေ အမြတ် တနိုး ကိုးကွယ်သည့် ဘေးမဲ့နွားကြီးသည် အိမ်မှာချစ်စနိုးမွေးထားသည့် ခွေး ကလေးနှင့် ဘာများခြားနားသလဲ။ လန်ဒန်မြို့ တွင် ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပြန်လည်အမှတ်ရမိသည်။ လမ်းဘေးဈေးသည် တစ် ယောက်သည် သံပတ်စက်တပ်ထားသည့်ခွေးရုပ်ကလေးများကို လမ်းပေါ် တွင် တည်းခင်းရောင်းချနေသည်။ ခွေးရုပ်ကလေး များသည် အမြီးကလေး များ လှုပ်ယမ်းကာ ပတ်ချာလည်ပြေးသွားနေသည်။ ယင်းတို့ကို လိုက်လံ သိမ်းဆည်း နေရာမှ အရုပ်တစ်ခုသည် လမ်းမပေါ်သို့လွတ်ပြေးပြီး တက်ခီစီ ကားတစ်စီးက ဝင်တိုက်မိမလိုဖြစ်သွားသည်။ သို့သော် ခွေးကလေး တစ် ကောင်ကို မြင်လိုက်မိသည့်ဒရိုက်ဘာသည် ကားကိုချက်ခြင်းရပ်လိုက်သည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ် သဘာဝကို ဖော်ပြသည့်ရှုခင်းဖြစ်သည်။ ခွေးမှာ သက် ရှိ မဟုတ်ဘဲ စက်ရုပ်ဖြစ်ကြားလည်း လမ်းပေါ်တွင် ခွေးကလေး ပြေးသွားလျှင် ကားတွေအားလုံး တုံ့ဆိုင်း ဆိုင်း ဖြစ်ကာရပ်ပေးကြသည်။ အိန္ဒိယပြည်တွင်မူ ခွေးနှင့်နွား သဘာဝသာ ပြောင်းလဲသည်။ သဘောထားချင်းကား အတူတူ

ပင်။ အင်္ဂလန်ပြည်က ခွေးသည် အိန္ဒိယတွင် နွားဖြစ်လာ သည်။ နွားကိုမြင်လျှင် အိန္ဒိယတွင် ကားတွေ တုံ့ဆိုင်း ကာရပ်ပေးကြသည်။ သည်လိုဆိုတော့ သရုပ်လွန်အနုပညာရှင်တွေ၏ အတွေးအခေါ်မှန်ကန်နေပြီ ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။ လောကကြီးမှာ အဓိပ္ပါယ်မရှိတာတွေ အများကြီးပါ ကလား။

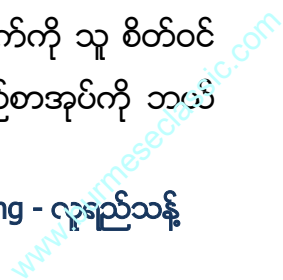
* * * * *

(?)

ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ခရီး

ရန်ကုန်သို့သင်္ဘောခရီးတွင် ပထမတန်းက ဒုတိယတန်းထက် ကောင်း မည်ဟုယူဆကာ ပထမတန်းလက်မှတ် ဝယ်လိုက်သည်။ သင်္ဘော သည် ဟူဂလီမြစ် အတိုင်းပင်လယ်သို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရှိသည့် မြစ်များအနက် ဟူဂလီမြစ်သည် သင်္ဘောမောင်းရန်အခက်ခဲဆုံးမြစ်ဟု ပြော စမှတ် ပြု ကြသည်။ သောင်တိမ်များမှာ မကြာခဏ နေရာပြောင်းနေသည်။ ပြီးတော့ သဲ ရှင်များလည်း ရှိသည်။ သဲရှင်ပေါ်တွင် သင်္ဘောရောက်သွားလျှင် စုပ်ယူခံရပြီး စုံးစုံးမြုပ် သွားနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော သဲ ရှင်များ စုပ်ယူခံ ရ သဖြင့် နစ်မြုပ်ကာ အလှုပ်မရှား ဖြစ်နေသည့်သင်္ဘောများ အများအပြား ရှိသည်။

တစ်ညလုံး ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အတွင်း သင်္ဘော ခုတ်မောင်း သည်။ သင်္ဘောပေါ်တွင် အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် စကားလက်ဆုံ ကျသွား သည်။ သူကပင် မိတ်ဆက်ပြီး သင်္ဘောစာကြည့်တိုက်၌ ကျွန်တော်ရေးသည့် ယိုးဒယားဂိုက် စာအုပ်တစ်အုပ် ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ကို သူ ကောင်းကောင်း သိသည်။ ပြီးတော့ မြိတ်နှင့် မြိတ်ကျွန်းစုကိုလည်း သူ ကျွမ်းကျွမ်း ကျင်ကျင်သိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယိုးဒယားဂိုက်ကို သူ စိတ်ဝင် စား စွာဖတ်သည်။ အလွန်ကြိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။ သည်စာအုပ်ကို ဘယ်

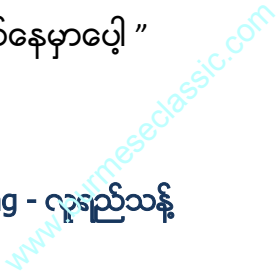

လို ရေးသလဲဟုမေးသည်။ ကျွန်တော်က အနည်းငယ် ပြောပြသည်တွင် ပို၍ စိတ်အားထက်သန်လာပြီး သူ့အကြောင်းကို ပြောပြသည်။

“ မြိတ်ခရီးမှာ သင်္ဘောမောင်းရတာပျော်တယ်။ အရက်တက်စအချိန်မှာ သင်္ဘောက မြိတ်ကို ဝင်တယ်။ တက်မ ကိုင်တဲ့ အခန်းထဲမှာ တက်မ ကိုင် နေတဲ့သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ပဲရှိတယ်။ သင်္ဘောဦးပိုင်းမှာတော့ ရေတိုင်းတဲ့ သင်္ဘောသားက ခဲသီးကြိုးကိုကိုင်ပြီး ရေအနက် ဘယ်လောက်ဆိုတာ အော် ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောကို ပထော်ကျွန်းဘေးကနေ ခုတ်မောင်း ပြီး ခင်ဗျား တစ်ခါတုန်းကနေခဲ့တဲ့ အိမ်နဲ့တည့်တည့်မှာကျောက်ချတယ်။ မိုးလင်းလို့ အလင်းရောင်ဖြာထွက် လာတော့ ဈေးသည်မလေးတွေ ဈေးကို လာနေကြပြီ။ သူတို့အချင်းချင်း ပြောသွားကြတဲ့အသံတွေကို ကျွန်တော် ကြား နေရတယ်။ ညနေစောင်းနေဝင်သွားတော့ သံကျွန်းကြီးဟာ တဖြည်း ဖြည်း မည်းပြာပြာ ဖြစ်လာတယ်။ သူ့နောက်မှာ နေလုံးကြီးက ပင်လယ်ထဲ ထိုးဝင်သွားပြီ။ ကျွန်းရဲထိပ် မှာ နီရဲနေတဲ့ ရောင်ခြည်တွေဖြာထွက်နေတယ်။ သိပ်ကြည့်လို့ လှတာပဲ။ ”

ပြောလက်စ စကားကို ရပ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့်ကို ကြောက်ရွံ့အားနာ နေဟန် တူသည်။

“ ရန်ကုန်နဲ့ ကာလကတ္တားအကြားမှာတော့ ပျင်းစရာကြီးဖြစ်နေမှာပေါ့ ”

“ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းမှာ သင်္ဘောမောင်း ရတာ အနှစ်သက်ဆုံးပဲ။ အဲဒီဒေသမှာတော့ မြစ်ဝရောက်ရင် ရေကြောင်းပြုက တာဝန်ယူတာပဲ။ ဂျားဗားကျွန်းနဲ့ မလေးကျွန်းတွေမှာ သင်္ဘောမောင်းရတာ တကယ့်သင်္ဘောသားတစ်ယောက် ကိုယ့်သင်္ဘောကိုယ် တာဝန်ယူပြီး မောင်းရတာမဟုတ်လား။ ခင်ဗျားစာအုပ် ဖတ်ကြည့်ရင်း ဂျန့်စီလုံ၊ အာချင်း၊ ဂျကာတာ၊ မာဆက်ကာ ဆိုတဲ့ နာမည်တွေတွေ့တော့ လွမ်းလိုက်တာဗျာ”

ခဏ စကားပြောရပ်သွားသည်။ ဆက်ပြောလိုရမည်လား ဝေခွဲမရ ဖြစ် နေဟန်တူသည်။ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားကြောင်းကို ကျွန်တော့်မျက်နှာတွင် အတိုင်းသားပေါ်လွင်နေရာ ဆက်၍ပြောသည်။

“ ပန်းချီကားတွေအကြောင်း ကျွန်တော်မသိဘူး။ ဒါပေမယ့် ခွင့်နဲ့ အင်္ဂလန်ပြန် တဲ့အခါ အမျိုးသားပြတိုက်ကို ရောက်တာများတယ်။ မလက်ကာ ရေလက်ကြား ရှုခင်းတွေ ဆွဲထားတဲ့ ဗယ်ရွန်နီရဲ့ ကားထဲက အရောင်တွေကို စိတ်ဝင်စားပြီး စူး စိုက် ကြည့်မိတယ်။ တစ်ခါမှာတော့ ဗယ်ရွန်နီထက်ပိုပြီး အသက်ဝင်တဲ့ ပန်းချီ ကားတစ်ခုကို တွေ့တယ်”

“ ဘယ်ကားလဲ ” ကျွန်တော် မေးလိုက်သည်။ နာမည်ကျော် ပန်းချီဆရာများ၏ ကားများ ပြောမည်ကို မျှော်လင့်နေမိ သည်။

“ ခင်ဗျား မားတီကို သိတယ်နော် ”

“သိပါတယ်”

အလျင်က မားတိကားများကို သိကျွမ်းသည့်သူတစ်ယောက်မျှ တွေ့ခဲ့ဖူးဟန် မ တူ။ ယခုမူ ဝမ်းသာနေသည်။

“ ကျွန်တော်ကြိုက်တဲ့ကားက မားတိရဲ့ ကားပဲ။ အယ်လ်ဂျီးရီးယား မိန်းမပျိုလေးတစ်ယောက် လက်နှစ်ဘက် နောက်ပစ်ပြီး ညောင်စောင်း တစ်ခုပေါ်မှာ မှီနေတဲ့ ပုံဗျ ”

“ ဟုတ်ပြီ၊ ကားနာမည်က “အိုဒါလစ်”မဟုတ်လား ”

“ ခင်ဗျားသိတယ်နော်၊ ဘာနာမည် ပေးထားသလဲတော့ ကျွန်တော် မမှတ်မိ တော့ဘူး။ ဆွဲထားတာက စုတ်ချက် ခပ်ကြမ်းကြမ်းပဲ။ ဒါပေမယ့် တကယ် အသက် ပါတာပဲဗျာ ”

ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အတွင်း ဖြတ်သန်းခုတ်မောင်း နေသည့် အရာ ရှိ တစ်ယောက်ထံမှကြားရသည့် ဖွင့်ဟ ဝန်ခံချက် တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆမိသည်။ စကားပြတ်သွားတော့မှ သူ အတော်များများ ပြောလိုက်မိပါလား ဟူ၍ စိတ်ထဲမှာမလုံမလဲ ဖြစ်နေဟန် တူသည်။ ဤသို့ ဆင်ခြင်မိသည်နှင့် သူလည်း ဝုန်းခနဲထကာ ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ပြီး ထွက်သွားလေသည်။

(?)

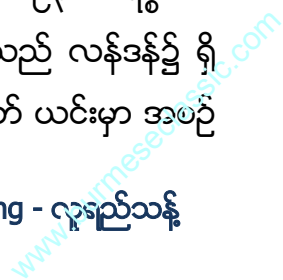
ကျွန်းပေါ်မှာ အိမ်ကလေး

တစ်ရက်ခွဲခန့် ခုတ်မောင်းခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောသည် ရန်ကုန်မြစ်ဝသို့ရောက်လာသည်။ ကြည်လင်သည့်ရေသည် တဖြည်းဖြည်း နောက်လာပြီး ရွံ့ရောင်ပြောင်းလာသည်။ ဤသည်ပင် ရန်ကုန်မြစ်ထဲ ဝင်လာ ပြီဆိုသည့် အမှတ်အသားဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောသည် ဒီရေ အ တက် နှင့်အတူခုတ်မောင်းလာသည်။ “ ရွှေတိဂုံ ဘုရားကို မြင်ရပြီ ” ဟူ သော အသံတစ်သံကို ကြားလိုက်ရသည်။ သင်္ဘောလက်ရန်းဆီသို့ အမြန် ပြေးကာ မိုးကုတ် စက်ဝိုင်းဆီသို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်မိသည်။ အဝေးတွင် နေ ခြည်၌ ရွှေရောင် တဝင်း ဝင်းလက်နေသည့် ဘုရားကို မြင်ရသည်။ နောက် တစ်နာရီရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောသည် ဆိပ်ကမ်းသို့ ဝင်လေသည်။ အသွေးအရောင်စုံ မြန်မာတို့ သွား လာ လှုပ်ရှားနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

နှစ်စဉ် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နေရာသို့ ရောက်နေလေ့ရှိသည့် နိဝယ် ပိုက် တင်း နှင့် ကျွန်တော် စာအဆက်အသွယ် လုပ်ထားသည်။ စာအုပ် တစ်အုပ် ရေးရန် ရှမ်းပြည်သို့ ကျွန်တော်သွားမည့်အကြောင်း သူသိနေသည်။ သူ သည် ရှမ်းအမျိုးသားများနှင့် အကျွမ်းတဝင်သိထားသူ ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသ တွင် ထူးခြားလူသိများသည့် တစ်ထီလာဆိုသော မင်းသမီးကြီး နှင့်လည်း သူ သိသည်။ ကျွန်တော့် ကို ထိုမင်းသမီးကြီးနှင့် တွေ့ပေးချင်သည်။ ရန်ကုန်

မှာ ရှိနေစဉ် သူနှင့်အတူ လာ၍နေလှည့်ပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ သူ ဖိတ်ခေါ်ချက်ကို ကျွန်တော် လက်ခံခဲ့သည်။ သူသည် ရန်ကုန်မြို့ပြင်ရှိ ရေကန် ကြီးကြီး တစ်ခုပေါ်၌ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်တစ်လုံးတွင် နေထိုင်လျက် ရှိကြောင်း သိထားရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ အိမ်ကလေးကို ကျွန်တော်ကြည့်ချင် လှပြီ။

သဘော ကုန်းပေါင်ထိုးပြီးပြီ။ ကြိုဆိုနေသောလူအုပ်ထဲတွင် သက္ကလပ် ဦးထုပ်ကြီးဆောင်းထားသည့် အရပ်ရှည်ရှည် ဝိုက်တင်းကို ကျွန်တော် တွေ့လိုက်ရသည်။ သဘောပေါ်ပြေးတက်လာပြီး သူ့ကား အသင့်ရှိနေကြောင်း ပြောသည်။ ကျွန်တော့်ကိုလာရောက် ကြိုနေသည့် အခြား ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိသည်။ ယင်းတို့အနက်တွင် လွန်ခဲ့သည့်ရှစ်နှစ်လောက်က ကျွန်တော် ကျေးဇူးပြုခဲ့ဖူးသည့် တရုတ်အမျိုးသားတစ်ယောက် ပါဝင်သည်။ ကျွန်တော့်ကျေးဇူးမှာ မဖြစ်စလောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘိန်းမူနှင့် တရားရုံးသို့ ရောက်လာသည်။ မှားယွင်းစွာစွပ်စွဲခံရသည့်အမှုဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က အမှုမှန်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော်သူသည် ထိုကျေးဇူးကို မမေ့။ ထိုကျေးဇူးကို အောက်မေ့သောအားဖြင့် နှစ်စဉ်ခရစ္စမတ် အချိန်တွင် လက်ဆောင်ပေးပို့လေ့ရှိသည်။ သူ့လက်ဆောင်မှာ ချောကလက်ဘူးပင် ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံး ချောကလက်လက်ဆောင်ကို ၁၉၃၁ ခရစ္စမတ်နေ့တွင် ကျွန်တော့်ဆီပို့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် လန်ဒန်၌ ရှိနေသည်။ နှစ်စဉ် ချောကလက်ဘူးရောက်လာရာ ကြာသော် ယင်းမှာ အဖဉ်

အလာ တစ်ခုလိုဖြစ်လာသည်။ ကျွန်တော့်အသိုင်းအဝိုင်းက ချောကလက် ဘူးကို သိသည်။ အင်္ဂလန်ရှိမိတ်ဆွေများသည် ထို တရုတ်အမျိုးသား အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ထံမှတစ်ဆင့် သိနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ သူတစ်ထူး၏ ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်ကြောင်းပြောကြတိုင်း သူသည် စံ တင် စရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ ယခုလည်း သူသည် တရုတ်ပြုံး ပြုံးကာ သင်္ဘောကုန်းပတ်ပေါ် ရောက်လာသည်။

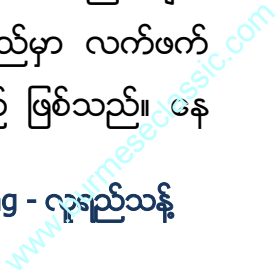
ပစ္စည်းများကို ဝိုက်တင်း၏ ကားပေါ်တင်ခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့သည် လေးမိုင်ခန့်ဝေးသည့် အင်းလျားကန်သို့လာခဲ့သည်။ နာရီဝက်အကြာတွင် ရောက်သည်။ ကားကို ကမ်းနားရှိ ဝိုက်တင်း၏ တပည့်များနေရာတွင် ရပ် သည်။ ယင်းမှာ အင်းလျားကန်အနီးရှိ ပန်းခြံဟောင်းလေး တစ်ခုတွင် ဖြစ် သည်။ ဝိုက်တင်း၏ ကားဂိုဒေါင်များလည်း ရှိသည်။ တောအုပ်ကလေး အလယ် တွင် ရှိနေသည်။ နေကျသွားပြီ။ ပန်းရနံ့များ သင်းပျံ့လာသည်။ ခြောက်သွေ့သည့် မြေသင်းနံ့ ပျံ့လွင် လာသည်။ ဘယ်အနံ့နှင့်မျှမတူသည့် မြန်မာ့မြေသင်းအနံ့ပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ရေလယ်ကျွန်းသို့ ကူးရန် သမ္ဗန်လေးရှိရာ ကမ်းစပ်သို့ လျှောက်သွားကြသည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် အတိတ်မှအမှတ်ရစွာ ဖြစ်ရပ်ပေါင်းများစွာတို့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ပြန်ပေါ် လာ လေသည်။

ကမ်းနှင့် ကျွန်းကလေးမှာမဝေးလှ။ မိနစ်အနည်းငယ်အတွင်း ကျွန်း ပေါ်သို့ ရောက်သွားသည်။ ပန်းခြံရှိရာသို့ ကျွန်တော်တို့ တက်သွားကြသည်။

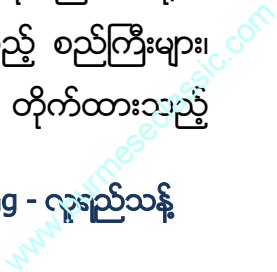
စိမ်းဖန့်ဖန့်မြက်ခင်းတွင် ပန်းနီနီများ ဖူးပွင့်နေကြသည်။ ကျောက်ရုပ်တုများ လည်း ရှိသည်။ ယင်းအလယ်တွင် တရုတ်အိမ်ကလေးတစ်ခုရှိသည်။ မျှော်စင် နှင့်ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ဖြစ်သည်။ အုတ်ခင်းထားသော တစ်နေရာရှိ လက်ဖက်ရည်စားပွဲမှ လူတစ်ယောက် ထလာသည်ကို မြင်ရသည်။

ထိုသူမှာ အိုင်းရစ်သက်တော်စောင့်တပ်မှ စစ်ဗိုလ်ဟောင်း တိုနီဗရိုင် ဟမ် ဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဒဏ်ရာအပြင်းအထန်ရကာ ဘယ်ဘက်ခြမ်းလေဖြတ်သွားသည်။ နေပူစာလှုံကာ သဘာဝကုထုံးဖြင့် ကုသနေသူ ဖြစ်သည်။ ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ရန် တစ်နှစ်ပတ်လုံး နေရောင်ခြည် ကုထုံးကို အား ကိုး နေရသည်။ နေရောင်ခြည်ရှိရာ နောက်သို့လိုက်ရင်း ရန်ကုန်တွင် ဝိုက်တင်း နှင့် တွေ့ခဲ့သည်။ ဝိုက်တင်းနှင့်အတူ နေထိုင်လျက် ရှိသည်။ ယခုမူ ဗရိုင်ဟမ် သည် ရန်ကုန်တွင် သုံးနှစ်သုံးမိုးခိုလှုံနေခဲ့သည်။ သမ္မာန်နှင့် ဖြတ်ကူးလာစဉ် ဝိုက်တင်းက သူ့အကြောင်းပြောပြ၍ ကျွန်တော် သိရသမျှ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် ကို သူ့လာ၍တွေ့သည်။ ရေကူးဝတ်စုံ ဝတ် ထားသည်။ သူ့အသား ရောင်မှာ မဟော်ဂနီရောင်ထက် ဖျော့ပြီး ဝက်သစ်ချ သားရောင် ထက်ရင့်နေသည်။ ခေါင်းတစ်ခုလုံး ဆွတ်ဆွတ်ဖြူလျက် ရှိ သည်။ ပခုံးတစ်ဘက်ပေါ် မျက်နှာသုတ်ပဝါ ကလေးတင်ထားသည်။ ချက် ချင်းပင် လက်ဖက်ရည်စားပွဲ ထိုင်ကြသည်။ လက်ဖက်ရည်မှာ လက်ဖက် ရည်ကြမ်းဖြစ်ပြီး စပယ်နဲ့သင်းသည့် တရုတ်လက်ဖက်ရည် ဖြစ်သည်။ ဖန

သည် အင်းလျား ကန်တစ်ဖက်သို့ ရောက်သွားပြီ။ တိမ်များ တောက်နေသည်တွင် ခြံထဲမှ အုန်းပင်ကြီးများ အရောင်လက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

မှောင်စပျိုးသည့်အခါ အိမ်ထဲသို့ဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဤစံအိမ်မှာ ထင်ရှားသော တရုတ်သူဌေး လင်ချင်းချောင်း ဆောက်လုပ်သည့်အိမ်ဖြစ်သည်။ သူချမ်းသာစက ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နောင်အခါ လင်ချင်ချောင်းမှာ အလွန် ချမ်းသာလာသည်။ အိမ်မှာများစွာရှည်လျားသည့် တစ်ထပ်အိမ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပေကိုးဆယ်မြင့်သည့် မျှော်စင်ကြီးတစ်ခုက အုပ်မိုးထားသည်။ မီး မထွန်းထားသဖြင့် အထဲကိုကောင်းစွာမမြင်ရ။ အရိပ်သဏ္ဍာန်များကိုသာ တွေ့ရသည်။ အလယ်ခန်းမတွင် ကျွန်တော်တို့ ရပ်နေကြသည်။ ထိုခန်းမတွင် မျှော်စင်သို့တက်သည့် လှေကားတစ်ခုရှိသည်။ ကျွန်တော့်ညာလက်တွင် အိပ်ခန်းတံခါး ရှိသည်။ တံခါးဘေး၌ ရွှေစာလုံးများဖြင့် တရုတ်စာများ ရေးထားသည်။ ထို့ပြင် မင်းသမီးကြီး တစ်ထီလာ၏ပုံတူပန်းချီကားနှစ်ခုကို ချိတ်ဆွဲထားသည်။ အိမ်၏တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အခန်းများ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်လျက်တည်ဆောက်ထားသည်။ ပန်းချီကားများ၊ ရှေးဟောင်း အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများ၊ ပြီးတော့ ပြုံးရောင်သန်းနေသည့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် အချို့ကိုလည်းတွေ့ရသည်။ တစ်ဖက်အစွန်းမှန်တင်ခုံတွင် ငွေထည်များ ပြောင်လက်နေသည် ကိုမြင်ရသည်။ တရုတ်ကြွေထည်ပစ္စည်းများနှင့်အတူ ကြေးဖြင့်သွန်းလုပ်ထား သည့် စည်ကြီးများ၊ ပါရှင်းကောဇာကြီးများလည်း ရှိနေကြသည်။ ဖယောင်း တိုက်ထားသည့်

ကြမ်းပြင်မှာ အရောင်တဖိတ်ဖိတ်လက်နေသည်။ ထိုခဏတွင် အမွှေး စုတ်ဖွား ခွေးဖြူကလေးတစ်ကောင် ဝင်လာသည်။

နောက်ဘက်တွင် အိပ်ခန်းများရှိသည်။ အိပ်ခန်းဖွင့်လိုက်လျှင် စိမ်းလန်း နေသောမြက်ခင်းနှင့်ပန်းခြံကို တွေ့ရသည်။ ဗမာအစေခံတစ်ယောက်က ကျွန်တော့် ပစ္စည်းများကိုထုတ်ကာ ဝိရိယထဲထည့်သည်။ ဝတ်စုံအင်္ကျီများကို ချိတ် သည်။ ဝိရိယကို “အယ်လမိုင်းရား” ဟုဤဒေသတွင် ယခုတိုင် သုံးစွဲနေကြသည်။ ယင်းမှာ ပေါ်တူဂီစကားဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော့်အိပ်ခန်းတံခါးအထက်တွင် တရုတ်စာလုံးများရေးထားသည်။ ယင်းမှာ ဤစံအိမ်ပိုင်ရှင်ဟောင်း၏ နာမည် ဖြစ်သည်ဟုသိရသည်။

မီးများ ထွန်းညှိပြီးနောက် ကျွန်တော်လည်း ထမင်းစားခန်းနှင့် ခန်းမကြီးဆီသို့ တိုးလျှိုပေါက်မြင်ရသည့် ဧည့်ခန်းဆီသို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။ ခြေလှမ်း ခြောက်ဆယ်မျှ လှမ်းခဲ့ရသည်။ ဧည့်ခန်းမကြီးထဲတွင် ပန်းချီကားများကို သဲကွဲ စွာမြင်ရသည်။ ပန်းပုများကိုလည်းတွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် ဗမာပန်းချီကျော် ဘဉ္ဇာဏ်၏ ခေတ်သစ်လက်ရာများအပြင် ဆယ့်ရှစ်ရာစုပန်းချီလက်ရာကို လည်း တွေ့ရသည်။ မီးအိမ်အလင်းရောင်မှိန်မှိန်တွင် ကြည့်ရသဖြင့်မသဲကွဲ။ သို့သော် ဆယ့်ရှစ်ရာစုလက်ရာကား ဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်းတို့မှာ နာမည်ကျော် ပန်းချီဆရာတစ်ယောက်၏ လက်ရာများ ဖြစ်သလားဟု စူးစမ်းမိသည်။

“ဒါတွေက ဂျိမ်းဝပ်ရဲ့ ပန်းချီကားတွေလေဗျာ” ဝိုက်တင်းက ဆိုသည်။

ကျွန်တော် အံ့သြမိသည်။

“အင်္ဂလိပ်ပန်းချီကျော် ဂျိမ်းဝပ်ရဲ့ လက်ရာတွေ ရန်ကုန်မြို့မှာ ရှိနေတယ်လို့ ခင်ဗျား ပြောချင်တာလား”

ကျွန်တော်ဆက်၍ မေးမိသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်ဗျာ။ ဒီအိမ်ထဲမှာပဲ ဝပ်ရဲ့လက်ရာ လေးခု ရှိတယ်”

ယခုမူ ဝပ်၏ပန်းချီကားများမှာ ရှားပါးအနုပညာပစ္စည်းများဖြစ်လာပြီ။ အမျိုးသားပြတိုက်၊ ဝိတိုရိယပြတိုက်နှင့်အဲလဗက်ပြတိုက်တို့တွင် သူ့လက် ရာများကို ကျွန်တော်တွေ့ဖူးသည်။ ယခု ရန်ကုန်မှာ ဝပ်၏ကားလေးခုရှိသည် ဆိုတော့ အံ့သြမိသည်။ ကျွန်တော့်အိမ်ရှင် မမှားတန်ကောင်းရဲ့ ဟု မယုံမရဲ ဖြစ်မိ သည်။ ဝိုက်တင်းက မီးအိမ်ကိုကိုင်ကာ ဝပ်၏ကားများကို ပြသည်။ ပထမကား မှာ သူ့ကိုယ်သူပြန်၍ရေးဆွဲသည့်ရုပ်ပုံလွှာ ဖြစ်သည်။ ညာဘက် လက်ကို မျက်ခုံးထက် အုပ်ဆိုင်းထားပြီးနောက် နေရောင်က သူ့ရဲ့နဖူး ပြောင်ပြောင် ကြီးပေါ်သို့ ထိုးကျနေသည့်ဟန် ဖြစ်သည်။ မုတ်ဆိတ်မွှေးများ တွေ့ရသည်။ ပြီးတော့ ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးလက်ထက် ခပ်စောစောပိုင်းတွင် ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည့် ကော်လံအပြားခပ်ကြီးကြီးအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင် ထား

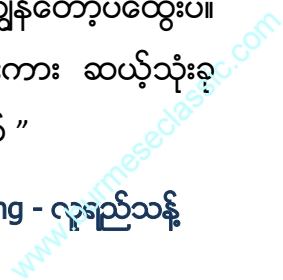
သည်။ မျက်လုံးများမှာ တစ်စုံတစ်ခုကို ရှာဖွေနေသော ပန်းချီဆရာ၏ မျက်လုံးများ အသွင်ဆောင်သည်။

ဒုတိယကားမှာလည်း သူ၏ပုံတူပင်ဖြစ်သည်။ တတိယကားမှာကား ပတတ်ရပ်နေသည့် မြင်းတစ်ကောင်ကို ခုန်အုပ်နေသည့် နဂါးကြီးပုံ ဖြစ်သည်။ စတုတ္ထကားမှာ မုတ်ဆိတ်မွေးထူထူပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်၏ ပုံတူ ဖြစ်သည်။ ယင်း ကို “ပါမောက္ခများ”ဟု နာမည်ပေးထားကြောင်း ဝိုက်တင်းက ပြောသည်။

“အင်း....ဝပ်ရဲလက်ရာတွေ ဖြစ်ဖို့ များပါတယ်။ ခင်ဗျား ဘယ်လိုရတာလဲ” ကျွန်တော် မေးမိသည်။

ဝိုက်တင်းက ပြုံးသည်။

“ ဝပ်ရဲကား အစစ်တွေပါဗျာ။ ဝပ်ကိုယ်တိုင် ပေးခဲ့တာပါ။ ၁၈၅၉မှာ သူကွယ်လွန်တော့ သူ့လက်ရာအတော်များများဟာ မာလဂရေဖ်ဂျက်ဆန်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲလက်ထဲမှာထားခဲ့တယ်။ အဲဒီလူရဲအမေက ဝပ် အနွယ် တစ်ယောက်ပဲ။ သူ့ဆီကမှ ကွယ်လွန်တဲ့ ကပ္ပတိန်ဝပ် - ဂျက်ဆန် ဆီ ရောက်သွားတယ်။ ဝပ်-ဂျက် ဆန် ဆိုတာ မကြာသေးခင်ကကွယ်လွန်တယ်။ လူသိများတဲ့ နာမည်ကျော် ပိုလို ကစားသမားပေါ့။ သူကကျွန်တော့ပထွေးပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ခင်ဗျား အခုမြင်ခဲ့တဲ့ လေးကားနဲ့ တခြားကား ဆယ့်သုံးခု ပေးခဲ့တယ်။ အားလုံး ပြင်သစ်က ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ရှိတယ် ”

“ အတော်ထူးဆန်းတဲ့ ဇာတ်လမ်းပဲဗျာ။ တစ်နေ့မှာ ခင်ဗျားပိုင်တဲ့ ဝပ်ရဲကွား ဆယ့်ခုနစ်ခုကို လန်ဒန်မှာ ပြပွဲ ပြဖို့ ကောင်းတယ်”

“စိတ်ကူးရှိပါတယ်” ထိုသို့ ပြောကာ ဂျွန်တော်တို့ တင်းက ပုံကြမ်း ခဲရေးပန်းချီများကို ကျွန်တော်အားပြသည်။

“ ဘယ်သူ့ လက်ရာတွေလဲ ”

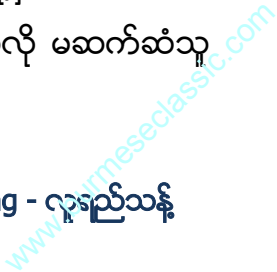
“ ဝပ်ရဲ လက်ရာတွေပဲပေါ့ ”

ထိုခဏမှာပင် ထမင်းစားရန်အသင့်ဖြစ်ပြီဟု အစေခံတစ်ယောက်က ကြေညာသည်။ ကျွန်တော်တို့ညစာစားပွဲမှာ ဖယောင်းတိုင်မီးလင်းရောင် ညစာ စားပွဲဖြစ်သည်။ ဂျွန်တော်၊ ဗရိုင်ဟမ်နှင့်ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားခန်း သို့ သွားကြသည်။ မင်းသမီးကြီးတစ်ထီလာ၏ ပန်းချီကားနှစ်ခု ချိတ်ဆွဲထား သည့် ခန်းမထဲမှ ဖြတ်လျှောက်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုများရှိရာ အခန်း ကို လည်း ဖြတ်လာကြသည်။ “ ချစ်သားတို့ မစိုးရိမ်ကြလင့် ”ဟု ညာလက်ဖြင့် အားပေးနေဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ရင်း၌ တရားအား ထုတ် နေသောဘုရားလောင်းသည် မိမိကုသိုလ်ပါရမီ ဖြည့်ဆည်းခဲ့ကြောင်း မြေကြီးကိုထိ၍ သက်သေထူဟန်ကို လည်းကောင်း ကျွန်တော်တို့ မြင် တွေ့ ကြရသည်။ တစ်ထီလာ၏ ပုံတစ်ပုံမှာ ဓာတ်ပုံဟောင်းကို ဆရာဘဉာဏ် ရေးဆွဲသည့်ပုံတူဖြစ်ပြီး တစ်ပုံမှာ အသက် ကြီးရင့်သည့် မင်းသမီးကြီး၏ ပုံ ဖြစ်လေသည်။

ဖယောင်းတိုင်အလင်းရောင်တွင် ကျွန်တော်တို့နေရာယူကြသည်။ အပူချိန်မှာ ဖာရင်ဟိုက်ဂရုဒ်နဲ့ ရှိနေသဖြင့် နေသာထိုင်သာရှိသည်။ အင်တေ ဘီကမ်းခြေ ထမင်းဆိုင်တွင် ထမင်းစားနေကြသလား အောက်မေ့ရသည်။ အရှေ့တိုင်း တွင်ရောက်နေသော အင်္ဂလိပ်တို့မှာ မူလစရိုက်ကိုမစွန့်နိုင်ဘဲ ဝတ်စုံပြည့်ဝတ်ပြီး ထမင်းစားကြသည်မှာ အံ့ဩစရာကောင်းသည်။ အဝတ် တွေ အထူကြီးဝတ်ထားသည်မှာ ရာသီဥတုနှင့်မလိုက်ဖက်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ယခုဆိုလျှင် နွေရာသီတွင် များစွာသောဥရောပတိုက်သားတို့မှာ ချောင်ချို သည့် ဘောင်းဘီများနှင့် လည်ပင်းကော်လာဖွင့်ထားသော ရှပ်အကျများကို ဝတ်ဆင် လာကြသည်။ အရှေ့တိုင်းတွင်ကားပူပြင်းသော်လည်း အဝတ်ထူ ကြီးများကို မစွန့်နိုင်ကြသေး။

ညစာစားရင်း ဗရိုင်ဟမ်က အိန္ဒိယရှိအင်္ဂလိပ်များအကြောင်းကို စ၍ ပြောသည်။ သူ့အဖေမှာ ကော့ပြည်နယ်၊ ကင်းဆေးမြို့လေးဇာတိဖြစ်ပြီး သူ့ အမေမှာ သြစတြီးယားပြည်မှ လူကုံထံဆွေကြီးမျိုးကြီး အနွယ်ဝင် တစ် ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဥရောပမြို့တော်များတွင် ကျင်လည်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ပရာဟာ မြို့ နှင့် ဗီယင်နာမြို့တို့တွင် နေထိုင်ဖူးပြီး အထက် တန်းစားလောကတွင် နှံ့စပ်စွာ ပေါင်းသင်းဝင်ဆံ့ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ယခု တွေ့နေရသော အင်္ဂလိပ်နှင့်အိန္ဒိယလောက မျက်နှာဖြူတို့မှာ အတော်ပင် ကန့်လန့်ကျသွားသူ ဖြစ်သည်ဟု သူထင်သည်။ လူကို လူလို မဆက်ဆံသူ များ ဖြစ်သည်ဟု၍လည်း ယူဆသည်။

“ အရှေ့တိုင်းမှာ အင်္ဂလိပ်တွေစိုးမိုးတဲ့ကိုလိုနီတွေမှာ သူတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေး ဟာ စိတ်ပျက်စရာကောင်းတယ်။ ကျွန်တော် အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ဘယ် တော့မှ မေ့နိုင်မယ်မထင်ဘူး။ တံဆိပ်ခေါင်း ဝယ်ချင်တာနဲ့ စာတိုက်တစ်ခုထဲ ကျွန်တော် ဝင်သွားတယ်။ တံဆိပ်ခေါင်းရောင်းတဲ့နေရာမှာ ဝယ်သူတွေ တန်းစီနေကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း တစ်နေရာမှာဝင်ပြီး တန်းစီတယ်။ တန်းစီနေတဲ့ ပရိတ်သတ် ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဆိုလို့ ကျွန်တော် တစ် ယောက်တည်းပဲရှိတယ်။ အားလုံး အိန္ဒိယတွေချည်းပဲ။ ခဏနေတော့ မျက်နှာနီရဲနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက် ဝင်လာပြီး တန်းစီတဲ့အနားမှာ ရပ်တယ်။ သူက တန်းမစီဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ဒီလိုပြောတယ် . . .

‘ခင်ဗျား တံဆိပ်ခေါင်း ဝယ်မှာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’ ကျွန်တော်က ပြောတယ်။

‘ဒါဖြင့် ဘာလို့ မဝယ်သေးတာလဲ’

‘ကျွန်တော့်အလှည့် စောင့်နေတာလေဗျာ’

‘ဘာ ပြောတယ်။ ခင်ဗျားဖို့ အလှည့်စောင့်စရာ မလိုဘူးလေ။ ခင်ဗျား အင်္ဂလိပ် မဟုတ်လား။ ဒီ အိန္ဒိယတွေထက် အရင်ဝယ်လို့ရတာပေါ့။ အဲဒါ မသိဘူးလား။ ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းကဒီတိုင်းပြည်ရောက်သလဲ’

`မကြာသေးခင်ကမှ အင်္ဂလန်က ရောက်လာတာ' ကျွန်တော် ပြန်ဖြေ
လိုက်တယ်။

`ဪ.....အင်္ဂလန်ကကိုး။ ဟိုမှာတစ်မျိုးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီမှာက ခင်ဗျား
စောင့် စရာ မလိုဘူး။ ကဲ.....ဝယ်လေဗျာ၊ စာရေးက ခင်ဗျားကို စောင့်နေ
တယ်။ လိုချင်တာ ချက်ချင်း ပေးမှာပဲ´

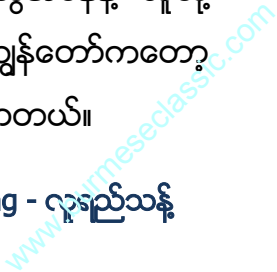
ဘာဖြစ်လို့လဲမသိဘူး။ သူ့စကားကို ကျွန်တော်နားမထောင်ဘူး။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီး မျက်နှာနီရဲလာတယ်။ ကျွန်တော်ကမလှုပ်တော့ သူကစိတ်မရှည် တော့
ဘူးနဲ့ တူတယ်။

`ကဲ....ခင်ဗျား မဝယ်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော့်ဘာသာ ဝယ်မယ်´ ဆိုပြီး ရှေ့ကို
ကျော်တက်သွားတယ်။

`ဒီမှာ.....ခင်ဗျား ကျွန်တော်ရှေ့က ကျော်ပြီး တက်သွားလို့ မရဘူး။ တန်းစီ
လှည့်ပါ။ ကျွန်တော်နောက်က တန်းစီပါ´ လို့ အော်ပြောလိုက်တယ်။

မကြားချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ပိုက်ဆံထုတ်တယ်။ ခေါင်းဝယ်မယ် ပြင်ဆင်
တယ်။

`ဟေ့လူ.....ခင်ဗျား ပြန်လှည့်လာခဲ့။ ဒီကတိုင်းရင်းသားတွေအနေနဲ့ သူတို့
အခွင့်အရေးကို ဘယ်လိုပဲ သဘောထားထား။ ကျွန်တော်ကတော့
ကျွန်တော့်အခွင့်အရေးကိုအထိပါး မခံနိုင်ဘူး´ လို့ အော်ပြောတယ်။

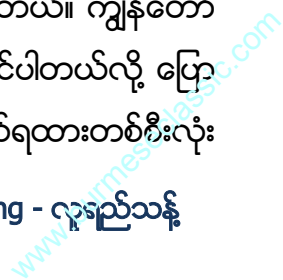
သူ လှည့်မကြည့်ဘူး။ ပိုက်ဆံထုတ်ပြီး တံဆိပ်ခေါင်းဝယ်တော့မယ်။ စာရေးက လည်း သူ့ကို ရောင်းဖို့အသင့်ပဲ။

‘အေး...ခင်ဗျား ပြန်လှည့်မလာရင်တော့ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်ဆွဲထိုးမှာပဲ’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်စိတ်ဆိုးလွန်းလို့ သူ့လိုပဲ မျက်နှာတွေ နီရဲလာတယ်။ သူ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်တယ်။ အတည်ပြောနေတာမှန်း သူ သိသွား တယ်။

‘အိုး...ကောင်းပြီလေ’ လို့ ပြောပြီး တန်းမစီတော့ဘဲထွက်သွားတယ်။ တံဆိပ်ခေါင်း မဝယ်ရချင်ရှိပါစေ၊ တန်းတော့ မစီနိုင်ဘူး ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ ”

ဗရိုင်ဟမ်က ဆက်၍ပြောသည်။

“ အဲဒီဖြစ်ရပ်ဟာ ကရာချိုမြို့မှာပျ။ အဲဒီနေ့မှာပဲ ကျွန်တော် ဓာတ်ရထားစီးတယ်။ လူတွေ သိပ်ကျပ်တယ်။ ထိုင်စရာ ခုံမရှိဘူး။ မတ်တတ် ရပ် လိုက်ရတယ်။ အဲဒီမှာ ထိုင်နေတဲ့တစ်ယောက်ကထပြီး သူ့နေရာ ဖယ်ပေးတယ်။ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီး နေပါစေ၊ မထိုင်ပါဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ကို တအံ့တဩ ကြည့်ပြီး သူ့နေရာမှာ ပြန်ထိုင်တယ်။ အဲဒီတုန်းမှာပဲ တစ်ခြားခရီးသည် တစ်ယောက်က ကျွန်တော်ရပ်နေတာကိုကြည့်ပြီး အားနာလာဟန်တူပါရဲ့။ သူ့နေရာ ထိုင်ပါလို့ နေရာပေးပြန်တယ်။ ကျွန်တော်က ရယ်လိုက်တယ်။ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်ရပ်ပြီး စီးနိုင်ပါတယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့် အပြုအမူကို ကြည့်ပြီး ဓာတ်ရထားတစ်စီးလုံး

တီးတိုး ပြောကြတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ တစ် ယောက်ကမနေနိုင်ဘဲ ကျွန်တော့် ကိုလှမ်းမေးတယ်။

‘အဲဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားဟာအင်္ဂလိပ်မဟုတ်ဘူး ထင်တယ်။ ဘယ်နိုင်ငံကလဲ’ တဲ့။ ”

ညစာစားပြီးနောက် အချို့ခဲဖွယ်များအနည်းငယ်စားပြီး ဧည့်ခန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ ပြန်လည်စုရုံးမိကြသည်။ ဧည့်ခန်းသို့အလာ မင်းသမီးကြီး တစ်ထိလာ၏ပန်းချီကား နှစ်ခုရှေ့တွင် ရပ်ကာကြည့်မိသည်။

“သူ့အသက် အခုဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”

“ခြောက်ဆယ့်ကိုးနှစ်။ သူထိုင်တဲ့ ဆင်ပေါ်က ကုလားထိုင်ကိုပြုရဦးမယ်။ ကျိုင်းကမ်းမှာ ရင်ခွင်ပိုက် မဟာဒေဝီဖြစ်တုန်းက ခရီးသွားရင် အဲဒီ ကုလား ထိုင်နဲ့ပဲ စီးတယ်”

သူ့ပန်းချီကားနားတွင် ဆင်ပေါ်တင်နိုင်သည့် ကုလားထိုင် တစ်ခု တွေ့ ရသည်။ ဆင်၏ပုခက်ပေါ်တွင် ကုလားထိုင်ကိုမလှုပ်မရှားနိုင်အောင် တပ်ဆင် နိုင်ရန်စီမံဖန်တီးထားသည်။ ခြူးပန်းခြူးနွယ်များအကြားတွင် ကခုန်နေသော နတ်သားများ၊ နတ်သမီးပုံများကို ထုထွင်းထားသည်။

“အခု ကျိုင်းတုံမှာ သူရှိနေတယ်” ဝိုက်တင်းကဆက်ပြောသည်။ “ကျိုင်းတုံနဲ့ ရန်ကုန်ကမိုင်ခုနစ်ရာဝေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ရှမ်းပြည်နယ်တံခါးဝဖြစ်တဲ့ က

လော မှာ ကျွန်တော်တို့ကိုလောတွေ့ဖို့ သူ့ဆီစာရေး အကြောင်း ကြားထား တယ်။ မကြာခင် ကျွန်တော်တို့မော်တော်ကားနဲ့ ခရီးထွက်ကြတာပေါ့။”

ဥဆယ်နာရီခွဲတွင် ကျွန်တော်အိပ်ချင်လာသည်။ နှုတ်ဆက်ကာ အိပ် ခန်းထဲသို့ဝင်ခဲ့သည်။ ခြင်ထောင်ထဲ ရောက်လျှင် အိပ်မက်တွေ မက် နေသည်။ မနက်လေးနာရီတွင် အိပ်ရာမှနိုးသည်။ ရန်ကုန်မြို့၏ အသံများကို နားစွင့်မိ သည်။ အသံဗလံတွေ ဆူညံနေသည်။ သစ်သားအိမ်ကြီးကလည်း ကျိုးကျိုး ကျည်ကျည် မြည်သည်။ ပဲ့တင်သံတွေလည်း ကြားရသည်။ ခွေး အော်သံ၊ ကြောင်အော်သံများကိုလည်းကြားရသည်။ လက်နှိပ်ဓာတ်မီး ဖြင့် ခန်းမထဲသို့ ကျွန်တော်သွားသည်။ အရှေ့တိုင်း၏ အနံ့အသက်များကို ရှုရိုက် ရ သည်။ လဆုတ်ရက်ဖြစ်ရာ လရောင်သည် သစ်ပင်များကို ပက်ဖြန်းထား သဖြင့် ငွေရောင်လက်နေသည်။ ကျွန်တော့်အိုးအိမ်ဖြစ်သည့် မေဒင်ဟတ်နှင့် ကား ခရီးအတော် ကွာလှမ်းလှလေသည်။

အိပ်မရသည်နှင့် အရုဏ်လာစခြောက်နာရီလောက်တွင် မျှော်စင် ထိပ်သို့ တက်ခဲ့သည်။ ပန်းခြံထဲတွင် ဥယျာဉ်မှူးလေးယောက် ရေကန်နှင့် ကူးချည် သန်းချည်လုပ်ကာ ရေသယ်ပြီး ပန်းပင်များကို ရေလောင်း နေ ကြသည်။ မြက်ခင်း စိမ်းစိမ်းကို စနစ်တကျရေဖြန်းသည်။ နေရောင်ခြည်တွင် ရွှေတိဂုံဘုရားကို ကြည့်ညှိဖွယ် ဖူးတွေ့ရသည်။

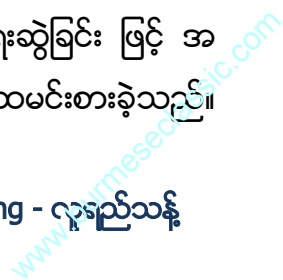
ယနေ့မနက်ကား ကျွန်တော်အဖို့ ပထမအရက်ဦးတည်း။ နောက်ပိုင်း
 တွင် အရက်ဦးများစွာကို ကျွန်တော် ကြုံတွေ့ရမည်အမှန်။ ဥရောပတိုက်
 သား များအဖို့ အရက်ကိုကြုံရ ခဲ့သည်။ နေ့တာရှည်သောနေ့တွင် ဥရောပ၌
 အရက် တက်ချိန်သည် စောလွန်းသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မထနိုင်။ ဆောင်း
 အခါတွင်လည်း အေးလွန်းသဖြင့် ထမကြည့်နိုင်။ တစ်ခါတလေတော့
 အရက်ဦးကို ကြည့်ဖို့ ကောင်းသည် မဟုတ်လား။

* * * * *

(?)

မြန်မာ ထမင်းစားပွဲ

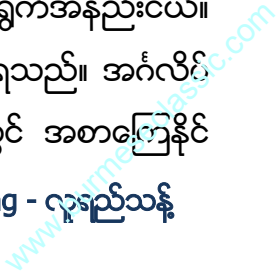
နောက်တစ်နေ့ညနေတွင် ဂေါ်ဒင်လုတ်အိမ်တွင် ထမင်းစားကြမည်။ လုတ် မှာ အာသာဝေလီ၏မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အရှေ့ဖျား သမိုင်း၏ ပါမောက္ခဖြစ်သည်။ သူ့အိမ်သည် အင်းလျားကန်စောင်း တက္ကသိုလ် ပရိဂုဏ်အတွင်း၌ ရှိသည်။ ခုနစ်နာရီခွဲတွင် သမ္ဗန်လေးဖြင့် ကန်ကိုဖြတ်ကာ ကူးလာ ခဲ့ကြသည်။ လေတစ်ချက်ဝှေ့ရမ်းသဖြင့် ကန် ရေပြင်တွင် လှိုင်းကြက်ခွပ်လေး များ ထနေသည်။ ပိုးအင်္ကျီဝတ်ထားသော ကျွန်တော်တို့အဖို့ကား ရာသီဥတုမှာ အနေတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ကမ်းစပ်တွင် ဆင်းကာ လုတ် အိမ်သို့ လမ်းလျှောက် ခဲ့ ကြသည်။ လုတ်သည် ပန်းခြံထဲတွင် သူ၏ ဇနီးနှင့်အတူထိုင်နေသည်။ သူ့ဇနီးမှာ ဗမာအမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်၌ လူသိများသည်။ ဧည့်သည်များတွင် ပန်းချီဆရာ (ဦး)ဘဉ္စာဏ် ရောက်နေ သည်ကို သတိထားမိသည်။ သူကား တစ်ထီလာ မင်းသမီးကြီး၏ ပုံတူကား နှစ်ခုကို ရေးဆွဲသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ကိုယ်ရေးရာဇဝင်မှာ ထူးဆန်းသည်။ သူ သည် တစ်ချိန်က ဖရင့်ဖရန်ဂွင်၏မိတ်ဆွေ ဖြစ်လေသည်။ (ဦး)ဘဉ္စာဏ် သည် ဗမာကျေးလက်တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ လန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်လာပြီး ကာလအတန်ကြာ ပန်းချီရေးဆွဲခြင်း ဖြင့် အ သက်မွေးခဲ့သည်။ ပန်းချီကားများရေးဆွဲရောင်းချကာ ထမင်းစားခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် သူ့ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ သူများနှင့်မတူဘဲ ထူးဆန်းရခြင်း ဖြစ် သည်။ သူသည် အသက်လေးဆယ်ခန့်ရှိပြီး နူးညံ့သိမ်မွေ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့မျက်လုံးတစ်စုံမှာ အရောင်လက်ကာ ငယ်ရွယ် ပျိုမျစ် သူတို့ သဘာဝအတိုင်း လှစ်၏ ဥယျာဉ်ထဲတွင် ဧည့်သည်များအကြား၌ တွေးတောငေးမောနေလေသည်။

ယနေ့ အခမ်းအနားမှာ ညစာစားပွဲဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်တွင် ထမင်း စားပွဲ တည်ခင်းဧည့်ခံသည်ဆိုလျှင် အစားအစာသည် အဓိကမဟုတ်။ ယခုမူ လှစ် က ဗမာထမင်းစားပွဲ တည်ခင်းခြင်းဖြစ်ရာ အစားအစာသည် အဓိက အာရုံစိုက်စရာ ဖြစ်လေသည်။

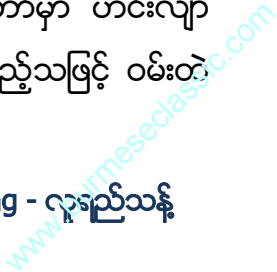
ဗမာ့ထုံးစံမှာ ဟင်းလျာအားလုံးကို စားပွဲတွင် တစ်ခါတည်း တည်ခင်း ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘယ်ဟင်းလျာကို အရင်စားရမည်၊ ဘယ်ဟင်းလျာကို နောက်မှစားရမည်ဟူ၍ သတ်မှတ်ချက်မရှိ။ ယခုကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားပွဲ ထိုင် ကြသည့်အခါ စားပွဲပေါ်တွင် ဟင်းလျာဆယ့်ငါးမျိုး တည်ခင်း ထားသည် ကို တွေ့ရသည်။ ဟင်းဆယ့်ငါးမျိုးစလုံးကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း စားရမည် ဖြစ် သည်။ ကျွန်တော်တို့ထုံးစံမှာ ပန်းကန်ထဲတွင် ဟင်းသုံးလေးမျိုးသာထည့်ပြီး စားလေ့ရှိ သည်။ ဥပမာ ကြက်သားပြုတ်ကြော်တစ်လွှာ၊ ဝက်ပေါင်ခြောက် တစ်လွှာ၊ အာလူးပြုတ်နှစ်လုံး၊ သုံးလုံး၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်အနည်းငယ်။ မြန်မာပြည်တွင်မူ ဟင်းဆယ့်ငါးမျိုးကို တစ်ကြိမ်တည်းစားရသည်။ အင်္ဂလိပ် ထမင်းစားပွဲတွင် ခံတွင်းတွေ့ပြီး အရသာရှိကာ ဗိုက်ထဲတွင် အစာကြော့နိုင်

မည့် ဟင်းဆယ့်ငါးမျိုး အစပ်တည့်အောင်ရွေးဖို့ မလွယ်ကူ။ မြန်မာပြည် တွင်မူ ဖြစ်နိုင်သည်။ ဟင်းလျာ အစပ်တည့်ဖို့ အရေးကြီးသည်။

မှန်နန်းရာဇဝင်တွင် ပုဂံခေတ်က ဘုရင့်ပွဲတော်ကို ဤသို့ ဖော်ပြထား သည်။ စားပွဲပေါ်တွင် ဟင်းလျာပွဲပေါင်း သုံးရာရှိသည်။ အမြဲလိုလိုပင် ပွဲ သုံး ရာပြည့်အောင် တည်ခင်းထားရသည်။ ဟင်းလျာကို အစပ်တည့်အောင် စီမံ ထားသည်။ အငန်ကို ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်ကထိန်းပေးသည်။ အချိုနှင့် အချဉ် လည်းပါသည်။ အခါးကို အပူက ထိန်းပေး သည်။ အစပ်ကို အရည် သောက်ဟင်းက ဖြေပေးသည်။ အားလုံးစားသည့်အခါကို ဗိုက်ထဲတွင် လွယ် ကူစွာ အစာကြေနိုင်သည်။ စည်ပင်ပြောသောပုဂံရွှေခေတ်ကား လွန်ခဲ့ပြီ။ လှစ် က ကျွန်တော်တို့အတွက် ဟင်းလျာ ဆယ့်ငါးမျိုးစီစဉ်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖို့မူ အလွန်ဖွယ်ရာသည့် ဟင်းလျာများပေတည်း။ ဆယ့်ငါး မျိုး စီစဉ်ငြားလည်း အချိုအချဉ်၊ အပူအခါး၊ အငန်အစပ် လိုက်ဖက်အောင် စီစဉ်ထားသည်။ စားသောက်ဖွယ်စာရင်းကို စားပွဲတွင်တွေ့ရသည်။ လှစ် မှာ လက်တင်ဘာသာကျမ်းကျင်သူဖြစ်ရာ ဟင်းလျာများကို လက်တင်ဖြင့် နာ မည် ရေးပေးထားသည်။

ပထမဆုံးအစာမှာ ထမင်းဖြစ်သည်။ အခြားဟင်းလျာများကို ပန်းကန် ပတ်ပတ်လည် ပုံထည့်ပြီးစားနိုင်သည်။ ကျွန်တော်မှာ ဟင်းလျာ များကို ကြည့်ရင်း စားချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အစပ်တည့်သဖြင့် ဝမ်းထဲ တွင် အစာကြေမည် ဧကန်။

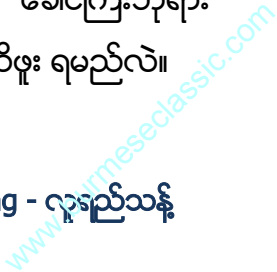
စားသောက်ပြီးလျှင် ရှမ်းပြည်နယ်သို့ ခရီးထွက်မည့် ကျွန်တော့် အစီအစဉ်ကို သိချင်နေကြသည်။ ဖော်ဘွားတွေ၊ မင်းသားတွေနဲ့ နေမှာလား၊ မဟာဒေဝီ မင်းသမီးတွေနဲ့ရော တွေ့ဦးမှာလား၊ သူတို့နဲ့အတူ နေမှာလား။

“မင်းသမီးတွေ တွေ့ချင်တာနဲ့တော့ မြန်မာပြည်မကထွက်သွားဖို့ မလိုပါဘူး။ ဂုဏ်ဒြပ်တွေ တဖိတ်ဖိတ်လက်နေတဲ့ တကယ့် နန်းတွင်းသူတွေ ဒီမှာ ရှာလို့ ရပါတယ်။ မင်းတုန်းမင်းရဲ့ တူမတော်တွေနဲ့ ရှင်တွေဖူးလား” လုစ် ၏ဇနီး တီတီလုစ် ကမေးသည်။

မင်းတုန်းမင်းရဲ့ တူမတော်တွေဆိုတာ ဘယ်သူတွေလဲ၊ မတွေ့ဖူးပါ။ မသိပါဟူ၍ပဲ ဝန်ခံရသည်။

“နေပါဦး၊ ခေါင်ကြီးဘုရားတို့ ခေါင်ဘုရားတို့ ဆိုတာတွေရော ရှင် မကြားဖူးဘူးလား။ ကျွန်မတို့ကတော့ ရှင်ကို မြန်မာပြည်နဲ့ပတ်သက်ရင် အတော်လေး သိကျွမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်လို့ သဘောထားနေတာ။ ဒါပေမယ့် အခု ရှင့်အဖြစ်က မြန်မာပြည်အကြောင်းသိလှပြီဟန်ဆောင်နေတဲ့ ခရီးသည်ကြီး ဖြစ်နေပြီပဲ” ဟုတီတီလုစ်က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြော သည်။

တီတီလုစ်ပြောသည်ကို ကျွန်တော်ဖြေရှင်းရန်ကြိုးစားရသည်။ ဟန်ဆောင်သူမဟုတ်ကြောင်း ကြိုးစားဖြေရှင်း ရမည်။ ခေါင်ကြီးဘုရား ဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်းဘာကြောင့် ကျွန်တော်ကြားဖူးသိဖူး ရမည်လဲ။

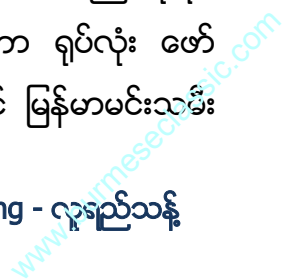

“သူက ယောက်ျားလေးလိုဝတ်ပြီး မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့အမြဲတွဲပြီး လမ်းထွက်လေ့ရှိတယ်”

ဟုတ်ပါပြီလေ။ မနည်းပင် ကျွန်တော်ဟန်ဆောင်ရသည်။ ဘာမျှ မထူးခြားသလိုနေလိုက်သည်။ သို့မှ ကုန်ကြမ်းမပျက်မည်မဟုတ်လား။

“ရှင် ဘာမှ မသိပါဘူး။ ဒီည ဘယ်လိုလဲ။ သွက်သွက်လက်လက် မရှိပါလား။ နားထောင်။ ကျွန်မ ပြောပြမယ်။ အရှေ့တိုင်းက မင်းသမီးတစ်ပါး ရှိတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်စိုးခဲ့တဲ့ ဘုရင်ရဲ့ သမီးတော်ပဲ။ သူ့နန်းတော်နဲ့ မြို့တော်ကို အင်္ဂလိပ်က သိမ်းပိုက်သွားပြီဆိုပါတော့။ သူက ယောက်ျားလေးလို ဝတ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေကို လူမထင်ဘူး။ သူတို့လောကထဲမှာ ဝင်ပြီးရောတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ ခေတ်ဆန်မှုကို အရွဲတိုက်ပြီး သူကလည်းခေတ်ဆန်ဆန် နေတယ်။ ကျွန်မပြောတာ နားလည်ပြီလား။ အဲဒီလို မင်းသမီးတစ်ပါး ဒီအနီးအနားမှာ ရှိနေလျက်သားနဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်တက်ပြီး မင်းသမီး အရှာထွက်မယ်ဆိုတာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ အဓိပ္ပာယ် အရှိပါဘူး။ ဒီမှာသာနေ။ ရှင်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးမယ်။ သူကလည်း ရှင့်ကို ခင်မင်မှာပါပဲ” တီတီလုစ်ကဆိုသည်။

ကျွန်တော် အတော်ကလေး စိတ်ပါသွားသည်။ ခေါင်ကြီးဘုရားဆိုသည့် တော်ဝင်မင်းသမီးကလေးကို စိတ်ထဲမှမှန်းဆကာ ရုပ်လုံး ဖော်ကြည့် မိသည်။ ထူးခြားလှသည့် စိတ်သဘောထားပိုင်ရှင် မြန်မာမင်းသမီး

တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ရမည်မှာ အခွင့်ထူးတစ်ခုပင်ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။ သို့ပေမယ့် ဖိလစ်ဖိုင်ဂီတီသည် ရှမ်းပြည်နယ်မှ ကျွန်တော့်ကို စောင့်နေသည်။ သူ့ဆီက သံကြိုးစာရောက်လာသည်။ တီတီ၏ခေါင်ကြီးဘုရားကို ကျွန်တော် မတွေ့နိုင် ပါ။ ချက်ချင်းပင် ရှမ်းပြည်နယ်သို့ ခရီးထွက်ရန် ပြင်ဆင်ရတော့မည်။ တီတီက ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ကာ ရယ်မောနေသည်။ ကျွန်တော့်ကို ကျီစယ်နေဟန် တူသည်။ ခေါင်ကြီးဘုရားဆိုသည်မှာလည်း သူ့စိတ်ကူး ထဲက ဖန်တီးချက် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။

ဆယ့်တစ်နာရီအထိ ကျွန်တော်တို့ စကားလက်ဆုံကျနေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ပြန်သည့်အခါ အတော်လေးမှောင်နေပြီ။ သစ်ပင်အုပ်ထဲ စမ်းတဝါးတိုးဝင်ရသည်။ ကြယ်ရောင်အောက်တွင် သစ်ပင် တောအုပ် တို့ကို ရေးရေးသာမြင်ရသည်။ ကန်ရေပြင်တွင်မူ ကြယ်ပြောက်တို့ အရိပ်ထင်လျက်ရှိရာ ကြယ်နှစ်ထပ်ဖြစ်နေသည်။ သမ္ဗန်ပေါ်တက်ကာ ရေလယ် ကျန်းသို့ ကျွန်တော်တို့ လာခဲ့ကြ သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဝန်းကျင်တွင် ပန်းရနံ့ သင်းပျံ့လျက် ရှိလေသည်။

* * * * *

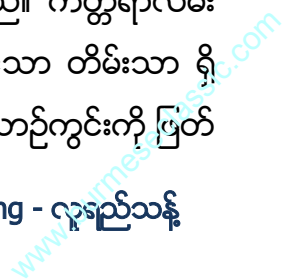

(?)

ကလောသို့?

ကလောသည် မြန်မာပြည်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်နယ်စပ် တောင်ပေါ် မြို့လေး တစ်ခုဖြစ်သည်။ပင်လယ်ပြင်မှ ပေလေးထောင်ကျော် မြင့်သည်။ ပူပြင်းသည့် နွေရာသီတွင် ရန်ကုန်မှအင်္ဂလိပ်အရာရှိများအနားယူသည့် တောင်ပေါ်အပန်းဖြေ စခန်းမြို့လေးတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ အငြိမ်းစားယူပြီးသော များစွာသော အင်္ဂလိပ်အရာရှိတို့သည် ဇာတိ အင်္ဂလန်သို့ မပြန်တော့ဘဲ ကလောမြို့ကလေးတွင်အခြေစိုက်နေထိုင်ကြသည်။ ဝိုက်တင်း ပိုင်အိမ်ကလေး တစ်လုံး ကလောမြို့၌ ရှိသည်။ ရန်ကုန်မှမိုင်လေးရာဝေးရာ တစ်နေ့ခရီးဖြင့် မရောက်နိုင်။ ခရီးပန်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မိုင်နှစ်ရာ့ငါးဆယ် ဝေးသည့် ယှဉ်းမနားမြို့တွင် ညအိပ်ရန်သဘောတူကြသည်။ ဝိုက်တင်း၏ဒုတိယကားတစ်စီးမှာ အမေရိကန် တို့က စတေရှင်ဝက်ဂွန်းဟုခေါ်ကြသည့် ကားမျိုးဖြစ်သည်။ နောက်ဘက်တွင် ကားခေါင်မိုးအထိ ပစ္စည်းများ အပြည့် အသိပ်တင်ကာ ခိုင်းစရာအစေခံများနှင့်အတူ ရန်ကုန်မှ ပူပြင်းသည့် မွန်းတည့်ချိန်တွင် ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ရန်ကုန်မြို့မှထွက်လျှင် လမ်းမှာအလွန်ကောင်းသည်။ ကတ္တရာလမ်းမှာ ချောမွေ့သည်။ ကျယ်ပြီး အချိုးအကွေများတွင် ရှောင်သာ တိမ်းသာ ရှိသည်။ ခရီးတွင်သည်။ ဆယ့်ငါးမိနစ်ရှိလျှင် မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ်ကွင်းကို ဖြတ်

ခဲ့သည်။ မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ်ကွင်းမှာ ထိုစဉ်က ဩစတြေးလျ၊ တရုတ်နှင့် ယိုးဒယား (ထိုင်း)နိုင်ငံများသို့ သွားသည့်လေယာဉ်များ ရပ်နားရာ လမ်းဆုံ တစ်ခု ဖြစ်သည်။ တစ်နာရီ ဆယ်ငါးမိနစ်မောင်းသည်တွင် ပဲခူးမြို့သို့ ရောက် သွားသည်။ တစ်ဖြောင့် တည်းဖြစ်ပြီး လယ်ကွင်းများကိုဖြတ်သွားရသည်။

ရွှေမော်စောစေတီ ထီးတည်းကိုလှမ်းမြင်ရသည်။ ၁၉၃၀ ငလျင်တွင် ပျက်စီးပြိုကျပြီး ပြုပြင်မည့်သူကို စောင့်နေသည်။ အသစ်တည်မည့် စေတီ တွင် သံချောင်းများကူကာတည်ဆောက်ရလိမ့်မည်။ သို့မှသာ နောင်အခါ ငလျင်ဒဏ် ကို ခံနိုင်မည်။

ပဲခူးမှလွန်လျှင် ကတ္တရာလမ်းမဟုတ်တော့ပေ။ သို့သော်လည်း လမ်းမှာ ကောင်းသည်။ ဖုန်ကား အလွန်တူသည်။ ကားအသွားအလာ နည်း သဖြင့် တစ်နာရီ မိုင်ခုနစ်ဆယ်နှုန်းမှန်မှန်မောင်းနိုင်သည်။ တောင်ငူမှအလွန် မိုင်ငါးဆယ်ခန့်တွင် ကားတစ်စီးကို ကျွန်တော်တို့မီလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ က ဟွန်းတီးကာလမ်းတောင်းသည်။ ကားပေါ် ပါလာသူမှာ အင်္ဂလိပ် တစ် ယောက် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဟွန်းသံကြားလျှင် နောက်ခန်းမှာ ခေါင်းပြု ကြည့်ကာ သူ့ဒရိုင်ဘာအား လမ်းဖယ်မပေးရန်ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကားကို မြန်မာတစ်ယောက်မောင်းလာသည့် ကုန်ကားတစ်စီးဟု သူ ထင်ဟန်တူသည်။ သူ့ကားမှာ ဝူစလေ သို့မဟုတ် ဗောက်ဆဟောကား ဟောင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း အရှိန်ကိုလျှော့ကာ သူ့နောက်မှ ဟွန်းသံပေးရင်းလိုက်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ခေါင်းမှာ ဖုန်များ ဖြူဖွေး

နေသည်။ ရှေ့က ကားသည် လမ်းမပေး။ ဖုန်တလုံးလုံးထနေရာ လမ်းကို ကောင်းကောင်းမမြင်ရ။ လန်ဒန်မြို့က မြူထူထဲ ဖြတ်မောင်း နေရသည်နှင့် တူနေသည်။ ခဏရပ်ကာ စောင့်ရသည်။ သို့မှ ဖုန်နှင့်ဝေးသွားသည်။ ရှေ့ကပြေးနေသောလူကြီးမင်းမှာ နွားအုပ်နှင့်တိုးသဖြင့် ကားကို အရှိန်လျှော့ရ သည်တွင် ကျွန်တော်တို့ကားသည် သူ့ကို ကျော်တက်ခဲ့သည်။ နောင် အခါ သူ့အကြောင်းသိရသည်မှာ သူသည် ရန်ကုန်မှ ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ကျိုင်းတုံလူသတ်မှုတွင်ပါဝင်နေသည့် ရှမ်းစော်ဘွားနွယ် တရားခံ တစ်ယောက်အတွက် ရှေ့နေလိုက်ရန် ခရီးထွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျိုင်းတုံ လူသတ်မှု သတင်းကို တိုင်းမ် သတင်းစာတွင် ကျွန်တော်ဖတ်ခဲ့ရသည်။

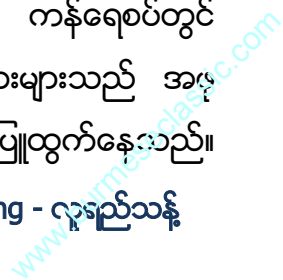
တောင်ငူသို့ ၃း၅၀နာရီတွင် ရောက်သည်။ ရန်ကုန်မှ မိုင် တစ်ရာ ရှစ်ဆယ် ဝေးသည့်ခရီးကို လေးနာရီနီးပါး မောင်းကာရောက်လာခြင်းဖြစ်ရာ ပျမ်းမျှ တစ်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိုင် မောင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်က လမ်း များတွင် သည်နှုန်းဖြင့်မမောင်းနိုင်။ မြန်မာကျေးလက်တွင် သည်နှုန်းဖြင့် ခရီးနှင့်သည်ကို စာဖတ်သူအချို့အံ့ဩချင် အံ့ဩကြလိမ့်မည်။ သို့သော် လည်း ကျွန်တော်တို့ ခရီးလမ်းဆုံးမှာ ရှမ်းပြည်နယ်ဖြစ်ရာ မြန်မြန် ရောက် ချင်နေသည်။

တောင်ငူမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရှေးကျသော ဗြိသိသျှတို့၏ အခြေ စိုက်စခန်းမြို့ ဖြစ်သည်။ ထိုမြို့တွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများ နှစ်ပေါင်းရှစ်ဆယ် နေခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးမျိုးဆက်တွင် တောင်ငူသည် စစ်တပ်စခန်း

မြို့ တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို တရားသူကြီးတစ်ယောက်က ကြိုဆိုလျက်ရှိသည်။ သူ့အိမ်တွင် လက်ဖက်ရည် သောက်ကြသည်။ သူသည် တပ်၏မူလထမင်းစားခန်းလုပ်သည့်အိမ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ အခန်းပေါင်းများစွာ ရှိသော ကျွန်းသားအိမ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ခေတ်တွေ ပြောင်းခဲ့ပြီဖြစ်ရာ တရားသူကြီးမှာ မြန်မာတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၃၀ တစ်ဝိုက် က ရန်ကုန်မြို့အရေးအခင်းများတွင် ကျွန်တော့်လက်အောက်၌ အမှုထမ်းခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ ကြိုဆိုမှုကား များစွာနွေးထွေးသည်။

သို့ငြားလည်း သူ့ဆီမှာကျွန်တော်တို့မနားနိုင်။ ခြောက်နာရီမထိုးမီ ပျဉ်းမနားရောက်ရန် ခရီးဆက်ရဦးမည်။ ပျဉ်းမနားမှာ တောင်ငူမှ နောက်ထပ် မိုင်ခုနစ်ဆယ်သွားရဦးမည်။ ည ၈:၃၀ နာရီတွင်မှ ပျဉ်းမနားသို့ ရောက်သည်။ ထိုဒေသတွင် တည်းခိုစရာဟိုတယ် မရှိ။ သို့သော်လည်း မီးရထားဘူတာရုံ စားသောက်ခန်းနှင့် ဆက်လျက် အိပ်ခန်းကျဉ်းကျဉ်း ရှိသည်။ ခရီးမှာ ပန်းသည်။ မျက်လုံးများ လေးလံလာသည်။ ကြက်ဥကြော်၊ ဝက်ပေါင်ခြောက်တို့ကို စားကာ အိပ်ရာထဲသို့ ထိုးအိပ်ကြသည်။

မိုးလင်းလျှင် ပျဉ်းမနားမှ ထွက်ခဲ့ကြပြီး ကိုးနာရီခန့်တွင် မိတ္ထီလာသို့ ရောက်သည်။ မိတ္ထီလာမှာ အလွန်လှသည့် မြို့လေးတစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ ကန်ပတ်လည်တွင် အခြေစိုက်သည့်မန်ကျည်းပင်များသည် ကန်ရေစပ်တွင် ပေါက်နေကြ သည်။ မန်ကျည်းရွက်စိပ်စိပ်သေးသေးလေးများသည် အဖုအထစ်များဖြစ်နေသော ပင်စည်၏ အကိုင်းအခက်များမှ ပြုထွက်နေသည်။

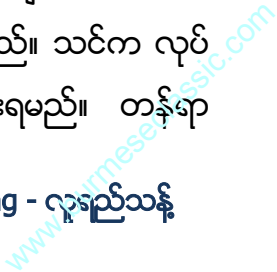

ပိုက်တင်းမှာ အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုရှိသည်နှင့် လမ်းကလေးတစ်ခုထဲသို့ ဝင်သည်။ သစ်သားအိမ်ကြီးတစ်ခု ရှေ့တွင် ကားရပ်သည်။ ပန်းခြံမှာ အရိပ်ရပြီး အေးချမ်းသာယာသည်။ ပန်းအိုးများတွင် နှင်းဆီပန်းများပွင့်နေသည်။ ခြံထဲတွင် ကလေးများကစားနေကြသည်။ ကားကြီးတစ်စီး ထိုးဆိုက်လိုက်သံကြားသဖြင့် ပြတင်းများမှ အမျိုးသမီးများ ခေါင်းပြု၍ ကြည့်ကြသည်။ တိတ်ဆိတ်နေသောလမ်းများပေါ်တွင် အပြုံးမျက်နှာများကို တွေ့ရသည်။ ပိုက်တင်းသည် အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားကာ အဘွားကြီး တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောသည်။ မြန်မာစကားပြောသံများ ကျွန်တော်ရှိရာသို့ ပျံလွင့်လာသည်။ ကျွန်တော်သည် နေရောင်ခြည်ရသော ကန်စပ် ကမ်းတစ်ခုပေါ်တွင် ရပ်နေသည်။ ရေစပ်သို့ ငိုက်ကျ သော မန်ကျည်းကိုင်းများအကြား လေကလေးများ လူးလာပြေးသွား နေကြသည်။ ခြံတံခါးတစ်ခုကို ဖွင့်ကာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ပန်းပွင့်များစီခြယ်ထားသည့် ထီးတစ်လက် ဆောင်းကာ အေးအေးဆေးဆေးထွက်သွားသည်။ သူ့မျက်နှာတွင် ပေါင်ဒါများ အကျ အနခြယ်သထားသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တိတ်ဆိတ်သည်။ မြင်ကွင်းမှာ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှိသည်။ သည်မြင်ကွင်းကို ကျွန်တော်မမေ့နိုင်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် အာသာဝေလီ ဘာသာပြန်ထားသည့် တရုတ် ကဗျာ တစ်ပုဒ်နှင့် တူလေသည်။

ပိုက်တင်း အိမ်ပေါ်မှဆင်းလာသည်။ အဘွားကြီးကား စကား အမျှင်မပြတ်။ ပိုက်တင်းက နှုတ်ဆက်ပြီး သူ့မြေးလေးကိုမုန့်ဖိုးပေးသည်။

“ညီလေးကို လည်း ခွဲပေးလိုက်နော်” အဘွားကြီးကမြေးကိုလှမ်း၍ ခပ်မာမာ ပြောသည်။

နံနက်ဆယ်နာရီတွင် သာစည်သို့ရောက်သည်။ ယင်းမှာ ရှမ်းပြည် နယ်နှင့် ရထားလမ်းဆုံမြို့ကုလေး ဖြစ်သည်။ ထူးခြားတာတစ်ခု ရှိသည်။ သာစည်ဘူတာတွင် အလုပ်သမားများမှာ မိန်းကလေးများဖြစ်ခြင်းပင်။ မြန်မာနိုင်ငံ အခြား မြို့များတွင် အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများမရှိ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အခြားမည်သည့်ဘူတာရုံတွင်မျှ အမျိုးသမီးအလုပ်သမား ရှိသည်ဟု မကြားခဲ့ ဖူးပေ။ ထို့ကြောင့်တော့ဖြင့်ကား သာစည်သည် ဆိုးရွားသော မြို့ တစ်ခု မဖြစ်နိုင်ပေ။ တခြားမြို့များ တွင် မလုပ်မကိုင်သည့်အလုပ်မျိုးကို သာစည်သူတို့ကလုပ်ကိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ထိုကဲ့သို့ ပင်ပန်း သော ဝန် ထမ်းအလုပ်များ မလုပ်လိုကြတော့ပေ။ ဘူတာရုံက သာစည်သူ များမှာ အပျိုဖျန်းလေးများလည်းမဟုတ်။ ရထား ဝင်လာသည်။ ထိုအခါ ဘူတာရုံစင်္ကြံ တွင် သူတို့တစ်တွေ ခေါက်တုံလူးလာပြေးသွားကြသည်။ သူတို့လုံချည်များမှာ ရောင် စုံလက်နေသည်။ ရထားပြတင်းမှ ခေါင်းပြု ကြည့်လိုက်လျှင် ဝင်းဝင်းပပမျက်နှာလေးတစ်ခုက သင့်ကိုပြုံး၍ ကြိုဆိုလိမ့် မည်။ ပြီးတော့ သင့်ပစ္စည်းအထုပ်အပိုးများကို စင်္ကြံ ပေါ်သို့သယ်ချပေးမည်။ ဘူတာထဲမှ အပြင်သို့ပို့ပေးမည်။ ထို လုပ်ငန်းကို ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် ပြုံးကာ ရယ်ကာ နောက်ပြောင်ကျီစယ်ရင်းလုပ်ကိုင်သွားမည်။ သင်က လုပ် ခပေး လျှင် နောက်ပြောင်သည့်စကားများ ထပ်၍ကြားရမည်။ တန်ရာ

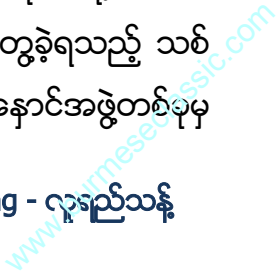
တန်ဖိုး သတ်မှတ်တောင်းဆိုသည့်သည့်အတိုင်း ပေးမည် ဆိုပါတော့။ ထိုအခါ ပြုံးပြုံးရယ်ရယ်ဖြင့် “အရှင်ဘုရား အထူးသဘောကောင်းတယ်” ဟုပြောမည်။

တောင်းသည်ထက် နှစ်ဆပိုပေးလျှင် ပို၍ လုပ်ချင် ကိုင်ချင် ရှိလာမည်။ ရွှင်ပျသည့် မျက်နှာများမှ ပြုံးပြုံးရယ်ရယ် စကားလုံးများ ထွက်လာမည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ကားဖြင့်ခရီးသွားကြသူများဖြစ်ရာ ပျော်စရာ ဝန်ထမ်း အမျိုးသမီးများနှင့် မဆုံဆည်းကြရပေ။ ဘူတာရုံကို ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်ကာ မိုင်ခြောက်ဆယ်ခရီးဖြစ်သည့် ရှမ်းကုန်းမြေမြင့်သို့ တက် လာခဲ့ကြသည်။ ရှုခင်းမှာ အပြောင်းအလဲမရှိ။ တစ်မျိုးတည်းဖြစ်ပြီး ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းလာသည်။ ဤတွင် အင်္ဂလန်မြေ၏ အလှကို သတိရလာသည်။ ယခုလို မိုင်ခြောက်ဆယ်ခရီးမျိုး အင်္ဂလန်တွင်သွားလျှင် ရှုခင်းတစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုး တွေ့မြင်ရမည်။ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ထပ်၍မနေ။ သစ်တောအုပ်ကို ဖြတ်ပြီနောက် ထွန်ယက်မြေကိုတွေ့ရမည်။ ထို့နောက် မြက်ခင်စိမ်းစိမ်းကို လွန်လာကာ စိုက်ပျိုးမြေများကိုတွေ့ရသည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလန် တောတောင် ရေမြေဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အာရှတိုက်ဆိုသည်မှာ ပို၍ အကျယ် အပြန့်တည်ရှိနေသည် မဟုတ်လား။ ရှုခင်းတစ်ခုသည် မဆုံးနိုင်။ အကြာကြီး တွေ့ရ သည်။ တစ်မိုင်အတွင်း သစ်တောအုပ်သည်မဆုံးနိုင်။ ထွန်ယက်မြေကို ချက်ချင်းမတွေ့ရ။ တောအုပ်တစ်ခု ဝင်သွား ပြီဆိုလျှင်

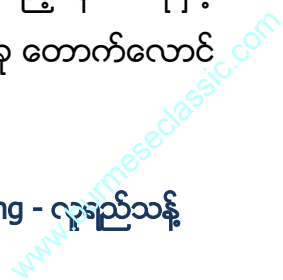
သစ်ပင်များတိုးမပေါက်သည့်သစ်တောသည် မဆုံးနိုင်အောင် နေရာ ယူထားသည်။ ပြီးငွေ့လောက်မှ ဘွားခနဲ သစ်တောအုပ်ထဲမှ ထွက်လာတတ်သည်။

လမ်းသည် ခပ်ပြေပြေတက်သွားသည်။ တစ်ဆစ်ချိုး အကွေ့များ တွေ့ရသည်။ သစ်ပင်တွေ တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် တွေ့ရသည်။ ပြီးတော့ အကွေ့တွေ ပေါ်လာသည်။ ဆုံးပင် မဆုံးနိုင်။ အောက်သို့ဝုံကြည့်နိုင်သည့် ပြေပြေဆင်းသွားသည့် လမ်းမဟုတ်။ သို့တိုင်အောင် တောင်ထိပ်သို့လည်း မရောက်နိုင်။ သစ်တောအုပ်များအကြား လွင်တီးခေါင်ကွက်လပ်များကို တွေ့ရသည်။ သစ်တောပြီတော့ ကွက်လပ်။ ကွက်လပ်ပြီးတော့ သစ်တော။ ဆက်၍ ဆက်၍ နေသည်။ တစ်မျိုးတည်းသာ ဖြစ်သည်။ အသစ်အဆန်းဟူ၍ မတွေ့ရ။ တစ်ဖာလုံခရီးအတွင်း သစ်ပင်တစ်မျိုးတည်းသာ တွေ့ရသည်။ တခြားသစ်ပင်များ ပေါက်ရောက်နေသည်ဟု ပြောရငြားလည်း မသိသာသဖြင့် ခွဲခွဲခြားခြားမမြင်နိုင်။ အကွေ့တစ်ခု တွေ့ရလျှင် ယင်းကိုကျော်ဖြတ်ပြီး နောက် တခြားတစ်ဖက်တွင်ဘာများရှိလေမည်လဲ။ သို့ငြားလည်း အကွေ့တစ်ထောင်တွင် ထူးဆန်းတာဆို၍ဘာမျှမရှိ။ အားလုံးတူတူပင်။ သို့နှင့် နောက်ဆုံးတွင် ထင်းရှူးပင်များကို ဘွားခနဲတွေ့လိုက်ရသည့်အခါ စိတ်ထဲမှာ ပျော်လာသည်။ ဤသည် ခရီးတစ်ထောက်ဆုံးတော့မည့် အမှတ်အသားပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကားသည် မြေပြင်ချိုင့်ဝှမ်းလေးတစ်ခုထဲသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ ချိုင့်ဝှမ်းမှာ မကျယ်။ သို့သော်လည်း လမ်းတွင် တွေ့ခဲ့ရသည့် သစ်တောအုပ်များထက် ကျယ်ပြန့်လေရာ စိတ်ထဲတွင် အနှောင်အဖွဲ့တစ်ခုမှ

လွတ်မြောက်လာသလို ခံစားရသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းအလယ်တွင် ဘူတာရုံ၊
 ဈေးဆိုင်နှင့် ဈေးကလေးတစ်ခုဖြင့် ကလေးမြို့ကလေး တည်ရှိ သည်။
 ဘေးဘက်က တောင်ကုန်းတောင်စောင်း တောင်ခါးပန်းများတွင် ရောင်စုံ
 ပွင့်ဖူးနေသော ပန်းခြံများအလယ်၌ အင်္ဂလိပ်ဆန်ဆန် ဘန်ဂလိုလေးများ
 နေရာယူလျက်ရှိနေသည်။ လမ်းများဘေးတွင် ထင်းရှူးပင်များကို နေရာ
 အနှံ့ အပြား တွေ့ရသည်။ သေသပ်လှပသည်။ တောအုပ်ထဲက ထင်ရှူးပင်
 များမဟုတ်။ အကျအနပြုပြင်ထားသော ထင်ရှူး ပင်များနှင့် တူလေသည်။
 လေမှာလန်းဆန်းလတ်ဆတ်သည်။ လေပြေအေး၊ လေနုအေးသည်
 တောက်ပသော နေခြည်အောက်တွင် ပြေးသွားဆော့ကစားနေသည်။
 ပူလောင်သော အောက်ဘက် မြေပြင်ချိုင့်ဝှမ်းဆီက ချိုအီအီ မွှေးရနံ့များနှင့်
 မတူသည့် သင်းပျံ့ပျံ့ မွှေးရနံ့ကို ရှူရှိုက်ရသည်။ ကလေးမြို့ကလေးသည်
 ပိုင်ရှင်က အကျအန ပြုစု ပျိုးထောင်ထားသည့် ဝင်းခြံမြေယာတစ်ခုနှင့်
 တူနေသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ အဝေးတစ်နေရာသို့ ပျံလွင့်နေသည်။

ပိုက်တင်း၏အိမ်သည် ဘူတာရုံအထက်ပေတစ်ရာခန့်မြင့်သည့်
 ကျောက်ဆောင်တစ်ခုပေါ်တွင် ဆောက်လုပ် ထားသည်။ သည်လို ဒေသမျိုး
 တွင် အပျော်တမ်း တောလည်ထွက်သည့်အမဲလိုက်သမားများ နားခိုရာ
 ဂေဟာတစ်ခုဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဘန်ဂလိုမှာ တစ်ထပ်ဖြစ်ပြီး ဧည့်ခန်းတစ်ခုနှင့်
 အိပ်ခန်းသုံးခုရှိသည်။ ဧည့်ခန်းအလယ်တွင် မီးလင်းဖိုတစ်ခု တောက်လောင်

နေသည်။ ပြီးတော့ တပုတ်ပုတ် ဟောင်တတ်သည့် ချစ်စရာ ခွေးကလေး
တစ်ကောင်လည်း ရှိသည်။

* * * * *

(?)

မိတ်ဆက်

စားသောက်ကာ အနားယူကြပြီးနောက် ခရီးစဉ်ကို ကျွန်တော်တို့ ရေးဆွဲ ကြသည်။ တစ်ထီလာမင်းသမီးကြီးလည်း မရောက်လာသေး။ သူ့ သတင်းအစအနကိုပင် မကြားရပေ။ အကောင်းဆုံးမှာ နောက်တစ်နေ့တွင် ပြည်နယ်မြို့တော် တောင်ကြီးသို့ ကျွန်တော်တို့သွားကြမည်။ မင်းသမီးကြီး တစ်ထီလာအကြောင်း မေးမြန်းမည်။ ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်အတွက် ဘာတွေ သူ စီစဉ်ထားသလဲ။ အသေးစိတ်ညှိနှိုင်းဖို့ လိုသည်။ ပြီတော့ တခြားလိုအပ် သည်တို့ကို စီစဉ်လုပ်ကိုင်မည်။

“လိုက်ဖ်ဆေးကိုတော့ တွေ့ဖို့လိုမယ်” ဝိုက်တင်းက ပြောသည်။

“လိုက်ဖ်ဆေးဆိုတာ ဘယ်သူလဲ”

“ဒီဒေသမှာတော့ သူက လူသိများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပဲ။ သူနဲ့ တွေ့မှ ဖြစ်မယ်။ သူက ညောင်ရွှေမြို့က အင်းလေးကန်မှာ လှေပေါ်အိမ် လုပ်နေ တယ်။ အခုတော့ တောင်ကြီးအပြင်ဘက်မှာ အိမ်ကလေးတစ်ခု ဆောက် ထားပြီး နေတယ်။ တပ်မှာ ကပ္ပတိန်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပြီးတော့ သူက အီတန်ကျောင်းထွက်ဗျ”

“အင်း...အီတန်ကျောင်းထွက်ဆိုရင်တော့ စိတ်ဝင်စားစရာပဲ။ အင်္ဂလိပ်တွေက အီတန်ကျောင်းထွက်တွေကို အမြဲစိတ်ဝင်စားတယ်။ အထူးသဖြင့် အာရှတိုက် အလယ်တစ်နေရာက ကန်ရေပြင်မှာ အိမ်လုပ်နေတဲ့သူဆိုရင် ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားမှာပဲ။ သူ့ကို ဘယ်လို တွေ့နိုင်မလဲ” ကျွန်တော်က ဆိုသည်။

“အဲဒါက ပြဿနာပဲ။ သူက လူအတွေ့ မခံဘူး၊ ရသေ့၊ရဟန်းလို လူနဲ့ ဝေးရာမှာ နေတဲ့လူ”

“ဟုတ်ပြီ.....သူ့အကြောင်း ထပ်ပြီး ပြောပါဦး”

“သူက စည်းကမ်းကြီးတယ်၊ အင်္ဂလိပ်ဆိုရင် သူမတွေ့ဘူး၊ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်အရာရှိတွေကို မတွေ့ချင်ဘူး။ ထူးတော့ ထူးဆန်းတယ်။ စစ်ပုလိပ်မှာ အမှုထမ်းခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကထွက်ပြီးတဲ့နောက် တပ်က အငြိမ်းစား ယူတယ်။ ဇာတိမှာလည်း ပြန်ပြီးအနေဘူး။ အင်္ဂလန်ကျေးလက်မှာ သူတို့မိသားစုပိုင်တဲ့ လယ်မြေတွေ အများကြီးပဲ။ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းတွေ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူမပြန်ဘူး။ ရှမ်းမလေးတစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်တယ်။ သူနဲ့အတူနေတယ်။ ခင်ဗျားတွေပါလိမ့်မယ်။ သူနဲ့တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးသေးဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီကမ္ဘာမှာ ရှမ်းတွေဟာ ချစ်စရာအကောင်းဆုံးလူတွေလို့ သူ သဘောထားတယ်လို့ သူပြောတာ ကျွန်တော်ကြားဖူးတယ်”

“အင်း... မဆိုးဘူးဗျ၊ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားလာပြီ။ အခုအထိ ရှမ်းလူမျိုးတစ်ယောက်မှ ကျွန်တော်မတွေ့ရသေးဘူး။ ဒါပေမယ့် လိုက်ဖ်ဆေးကိစ္စ

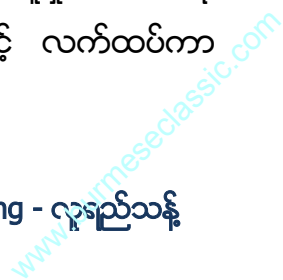

ပြန်ဆက်ကြရအောင် သူ့ကို ဘယ်လိုတွေ့နိုင်မလဲ။ ကျွန်တော်ရော ခင်ဗျား
ရော အရာရှိ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် တကယ့်အရာရှိကြီးတစ်ယောက်နဲ့
ကျွန်တော် အတူနေရဖို့ ရှိတယ်။ အဲဒါ... ဘယ်လိုလဲ”

အဖြေလွယ်လွယ်နှင့် ရှာ၍မရနိုင်။ နောက်ဆုံးတွင် ပိုက်တင်းက ယခု
လို ပြောသည်။

“ ကျွန်တော်တို့အဖို့ သူနဲ့မိတ်ဆက်ပေးမယ့်လူ လိုတယ်။ အဲ . .တစ်ယောက်
တော့ ရှိတယ်။ သူက သွမ် ပဲ ”

သွမ်နှင့်မတွေ့သည်မှာ ဆယ့်သုံးနှစ်ရှိပြီ။ သူ့ကိုစသိချိန်က သူသည်
ပလက်ဝတောင်တန်းဒေသ၏ အရေးပိုင်ဖြစ်သည်။ ပလက်ဝတောင်တန်း
ဒေသမှာ စစ်တွေ ဟိုဘက် အိန္ဒိယနှင့်မြန်မာနိုင်ငံတို့ ခြားထားသည့် နယ်မြေ
ဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူ ထိုဒေသတွင် ညစာအကြိမ်ကြိမ် စားဖူးသည်။ သူ့အိမ်
ဧည့်နံရံတွင် ချိုများချိတ်ထားသည်။ ပြောင်ချို၊ နွားရိုင်းချို၊ သမင်ချိုနှင့် တောင်
ဆိတ်ချိုများ ဖြစ်သည်။ သူသည် အမဲလိုက်ဝါသနာပါသည်။ ဥယျာဉ်မှူး
ကောင်း တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ အားကစားလိုက်စားသည့် လူကြီး
လူကောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အငြိမ်းစားယူလျှင် အင်္ဂလန်တွင် အဆက် အ
သွယ် ကောင်းများ သူ့မှာရှိသည်။ သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်လူမှုဆက်ဆံရေး
လောက်ကို သူ မနှစ်သက်။ ရှမ်းမလေးတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်ကာ
ကလေးတွင် အိုးအိမ်ထူထောင်သည်။

“ မျက်စောင်းထိုးဘက်က အိမ်မှာ သွမ် နေတယ်။ နက်ဖြန် ခရီးမထွက်ခင် သူ့ဆီသွားတွေ့ပြီး မိတ်ဆက်စာ တောင်းတာပေါ့။ သူ့မိန်းမကို ခင်ဗျား တွေဖူးလား” ဝိုက်တင်းက ပြောသည်။

“ဟင့်အင်း”

“ချစ်စရာကောင်းတယ်”

နောက်တစ်နေ့မနက် ရှစ်နာရီခန့်တွင် သွမ်၏ အိမ်ဘက်သို့ ကျွန်တော်တို့ ကူးသွားကြသည်။ သူ့အိမ်မှာ တောင်စောင်းထိပ်တွင်ရှိပြီး နောက်ဘေးတွင် ထင်ရှူးတောရှိနေသည်။ အိမ်ဝင်းထဲတွင် ပန်းမျိုးစုံ ဖူးပွင့်နေသည့် ပန်းခြံတစ်ခုရှိသည်။ ကြည်လင်လန်းဆန်းသည်။ ခြံစည်းရိုးတွင် ပန်းရောင်နှင့် အပြာရောင် ပန်းကလေးများကို မြင်ရသည်။ အင်္ဂလန်ပြည်က စားတော်ပဲပန်းများကို အမှတ်ရလာသည်။ အင်္ဂလိပ်တောင်သူလေးများ ရောင်စုံပွင့်ရိုက်ဂါဝန်များဖြင့် သွားလာနေသည်ကိုလည်း မြင်ယောင် လာသည်။ အိမ်မှာ အုတ်နီနီ တစ်ထပ်တိုက်ကလေးဖြစ်ပြီး ဆင်ဝင်တွင် နွယ်ပင်များမှ အပွင့်ဝါများကို မြင်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီက ပျားရည်စုပ်ပန်းနှင့် တူသည့် နွယ်ပင်မျိုးဖြစ်သည်။ သွမ်သည် ပန်းခြံထဲတွင် အင်္ကျီဖားလျားကြီးဝတ် ထားပြီး ကွင်းထိုးဖိနပ်ဖြင့် လမ်းလျှောက်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို မြင်လျှင် ဝမ်းသာအယ်လဲဖြစ်ကာ အိမ်ထဲသို့ ဖိတ်ခေါ်သည်။

ဧည့်ခန်းနံရံတွင် ပြောင်ချို၊ ဆိတ်ချို၊ လက်ကျန်အချို့၊ ချိတ်ဆွဲ ထားသည်။ ရေဆေးပန်းချီကားအချို့နှင့် စာအုပ်များကို တွေ့ရသည်။ ဤအခန်းမှာ သူစာရေးသည့်အခန်း ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အင်္ဂလန်ရှိ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် အတွက် ဆောင်းပါးများ သူရေးသည်။ အိမ်တွင်းအိမ်ပြင် လှည့်၍ ပြုသည်။ ထို့နောက် ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ်များ စားမြုံ့ပြန်ကြသည်။ လိုက်ဖဲဆေးထံသို့ မိတ်ဆက်စာ တောင်းသည်။ ချက်ချင်းပင် စားပွဲမှာထိုင်ကာ ရေးပေးသည်။

သူ့မိန်းမ ရှမ်းမလေးကို ကျွန်တော်မတွေ့ရသေး။ ဆင်ဝင်သို့ ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့သည်။ မိတ်ဆက်စာကား ကျွန်တော့်အိတ်ထဲမှာ ရှိနေပြီ။ နှုတ်ဆက်ကြစဉ် ကျွန်တော်က “ခင်ဗျားဇနီးနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးဦးမှပေါ့ ” ဟု ပြောသည်။

“ ဟုတ်သားပဲ။ မိတ်ဆက်ပေးရမှာပေါ့ ”

သူ အားရဝမ်းသာဖြစ်သွားပြီး နာမည်တစ်ခုကို ခေါ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော် ဘာမှန်းမသိလိုက်။

ချက်ချင်းလိုလိုပင် တံခါးဝသို့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ ပိန်ပိန်ပါးပါးဖြစ်သည်။ နက်ပြာရောင် ပိုးလုံချည်နှင့် ရှမ်းထုံးစံအတိုင်း အေးသည့်ရာသီ၌ ဝတ်သည့်အပေါ်အင်္ကျီတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ မျက်နှာမှာ သွက်လက်ချက်ချာသည့်အသွင် ပေါ်လွင်သည်။ သူ့လက်ထဲတွင် သူရိယ

သတင်းစာတစ်စောင်ကို ကိုင်ထားသည်။ ကျွန်တော့်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက် ပြီး ဗမာစကားဖြင့် ယခုလို ပြောသည်။

“ ထူးဆန်းလိုက်တာနော်။ သိပ်တိုက်ဆိုင်တာပဲ။ ကျွန်မ အခု ရှင့်စာအုပ်ကို ဖတ်နေတာ ” ဟုဆိုကာ သူရိယတွင် နေ့စဉ်အခန်းဆက်ပါသည့် မိဖုရားစော ဘာသာပြန်ကို ပြပြီး ဆက်ပြောသည်။ “ သိပ်ဖတ်လို့ကောင်းတာပဲ ”

ထို့နောက် ပြုံးကာ “ အဲဒီအိမ်က အဘိုးကြီးက မဖတ်ဘူး။ ကျွန်မ သူ့ကို ဖတ်ကြည့်ဖို့ ခဏခဏပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မစကား သူ နား မထောင်ဘူး” ဟုဆက်၍ ပြောသည်။

သည်လောက် ချို့မြိန်သည့်၊ ချီးကျူးသည့် စကားမျိုး ဘယ်တုန်းကမျှ ကြားခဲ့ရခြင်း မရှိပေ။ စိတ်ထဲမှာ ကျေနပ်မိသည်။ ပြီးတော့ အခြေအနေက တစ်မျိုးဖြစ်နေသဖြင့်လည်း အားရဝမ်းသာဖြစ်ရသည်။ ရှမ်းအမျိုးသမီး တစ်ယောက်က သူ့ယောက်ျား အင်္ဂလိပ်လူမျိုးအား အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ တစ်ယောက် ရေးသည့်စာအုပ်ကို မဖတ်ရကောင်းလားဟု အပြစ်တင်နေသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်တော့်အဖို့ စာရေးဆရာအဖြစ် အနာဂတ်သည် လမ်းပွင့် လာပြီ ထင်မိသည်။ ထို့ကြောင့် ပို၍ဝမ်းသာမိသည်။ ယခုအကြိမ်သည် ရှမ်း အမျိုးသားတစ်ယောက်နှင့် ပထမဆုံးစကားပြောသည့် အကြိမ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ရှမ်းပြည်နယ်ခရီးသည် အဆင်ပြေလိမ့်မည် ဟူသော အတိတ်နိမိတ်ကောင်း တစ်ခုဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။

ထိုခဏတွင် သွမ်သည် လက်ထဲတွင် ပန်းစည်းတစ်ခုကို ကိုင်ကာ
ရောက်လာသည်။

“ ကျွန်တော့်စာနဲ့အတူ လိုက်ဖ်ဆေးကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ ” ဟုသူက
ဆိုသည်။

* * * * *

(?)

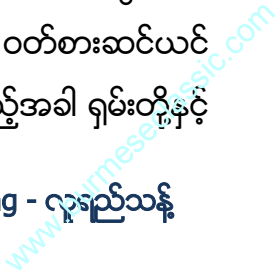
သစ်တောနီနီ

ကျွန်တော်တို့တွင် ထောက်ခံစာအပြည့်အစုံနှင့် တောင်ကြီးသို့ သွားကြသည်။ ကလေးအရှေ့ဘက်တည့်တည့် မိုင်လေးဆယ်ဝေးသည့် ခရီး ဖြစ်သည်။ တစ်မိုင် နှစ်မိုင်ခန့်တွင် သစ်ပင်များထူထပ်သည့် တောင်ကုန်းများကို ဖြတ်ရသည်။ ထို့နောက် ရှုခင်းသည် ရုတ်တရတ် ပြောင်းလဲသွားသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသမှာ အောက်သို့ဆင်းလာသည်။ သစ်ပင်ဟူ၍ မတွေ့ရတော့။ လွင်ပြင်ကျယ်ကြီးတစ်ခုသည် ရှေ့တွင် ဆီးကြိုနေသည်။ အဝေးဆီတွင် တောင်တန်းပြာပြာကို လှမ်း၍မြင်ရသည်။ မြင်ကွင်းမှာ ပို၍ကျယ်လာသည်။ ဤဒေသကို ဗမာတို့က မြေလတ်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် မြန်မာပြည်အကြား အလယ်အလတ်ဒေသဖြစ်သဖြင့် ဤသို့ ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်စစ်စစ်ထဲသို့ ရောက်လာပြီ။ ဤဒေသတွင် မြို့နယ်လေးများ ခွဲခြားထားသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်မှာ အလွန်ချစ်စရာကောင်းသည့် ဒေသတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်ကို ကျွန်တော် နားလည်စွာ ပြုလာသည်။ မြေပြင်သို့ ဆင်း၍လာသည်တွင် အသစ်အဆန်းများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခုတွေ့ရသည်။ ထိုအရပ်က မြေကြီးမှာ အုတ်လို နီရဲသည်။ ထွန်ယက်ထားသည့် လယ်ယာမြေများကို တစ်မျှော်တစ်ခေါ်ကြီး မြင်ရသည်။

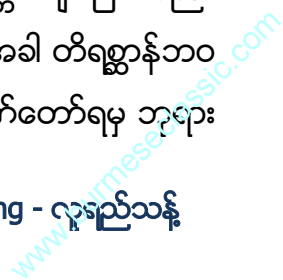
ထိုအခါတွင်မှ အရောင်အသွေး စုံလာသည်။ မြေသားနီနီနှင့် စားကျက် စိမ်းစိမ်းတို့ကို တောင်းတန်းပြာပြာက အနားကွပ်ပေးထားသည်။

ဆယ့်မိုင်ခန့် မောင်းမိလျှင် လမ်းသည် မြေပြင်သို့ ဆင်းလာသည်။ အောက်ကလွင်ပြင်မှာ ပေ ငါးရာနိမ့်ဆင်းသွားသည်။ လွင်ပြင်ကျယ်ကြီးတွင် မိုးအခါ စပါးစိုက်သည်။ ယခုမူ ရိုးပြတ်ကိုသာတွေ့ရသည်။ ရိုးပြတ်တော အလယ်တွင် ထုံးဖြူဖြူနှင့် စေတီတစ်ခုတည်ရှိသည်။ ယခုတွေ့ရသည့် လွင်ပြင်မှာ ဟဲဟိုးလွင်ပြင် ဖြစ်သည်။ လွင်ပြင်အဆုံးတွင် ဟဲဟိုးဈေးမြို့ တည်ရှိသည်။ ကားလမ်းသည် ဟဲဟိုးလွင်ပြင်ကို မြားတစ်စင်းလို ဖြောင့်ဖြောင့် ဖြတ်သည်။ လမ်းပေါ်တွင် ဟဲဟိုးဈေးသို့ သွားကြသော ရှမ်းတောသူတောင်သားများကို တွေ့ရသည်။ အချို့မှာ ခမောက်ကြီးများ ဆောင်းထားကြသည်။ တရုတ်အင်္ကျီနှင့်တူသည့် ချည်အင်္ကျီပွပွများနှင့် ဘောင်းဘီပွပွများကို ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ ခေါင်းတွင် အချို့က ခမောက်များ ဆောင်းထားကြပြီး အချို့က တဘက်များ ပေါင်းထားကြသည်။ သို့ငြားလည်း ဗမာအမျိုးသမီးများအတိုင်း အင်္ကျီလုံချည်များ ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ သူတို့အထဲတွင် ရိုးရိုးဝတ်ဆင်ထားသည့် အခြားလူများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သူတို့မှာ တောင်ပေါ်သားလူမျိုးစုများ ဖြစ်ကြပြီး သီးခြားဘာသာစကား ပြောကာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု သီးခြားရှိသည်။ သူတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ အနွယ်ဝင်များ မဟုတ်ကြပေ။ သူတို့ရွာများတွင် ရှမ်းနှင့် ကွဲပြားသည့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတို့ဖြင့် တသီးတခြား နေထိုင်သော်လည်း ဈေးသို့လာသည့်အခါ ရှမ်းတို့နှင့်

ရောနှောပြောဆို ဆက်ဆံကြသည်။ ဟဲဟိုးသို့သွားသည့် လမ်းပေါ်တွင် သူတို့ကို တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီးငယ်များ၏ ပါးများမှာ နီရဲနေသည်။ သို့သော်လည်း မျက်လုံးများကမူ မွန်ဂိုမျက်လုံးရိုင်းများ ဖြစ်သည်။ ကားဖြင့် ဖြတ်သွားသဖြင့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို အသေအချာမမြင်ရသော်လည်း အနီနှင့် အနက်အစင်းကျားဝတ်ရုံများ ခြုံထားကြသည်ကိုမူ သတိထားမိသည်။

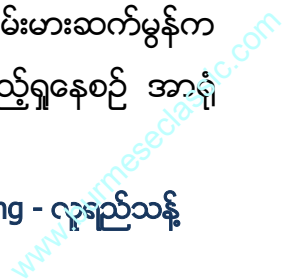
ဟဲဟိုးတွင် တောင်စောင်းကို အနည်းငယ်ကိုတက်ရသည်။ တောင်ကုန်းထိပ်ရောက်လျှင် အဝေးတွင်လွင်ပြင်ကျယ်ကြီးတစ်ခု ကာဆီးနေသည်။ သစ်တောအုပ်အုပ်နှင့် ရေကန်တစ်ခုကို လှမ်းမြင်ရသည့် ဟိုဘက်တွင် တောင်များတစ်ခုပြီးတစ်ခု ထပ်နေသည်။ အဝေးမှ လှမ်း၍မြင်ရသည့် တောင်တန်းပြာများပင် ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်နှာမောင်းတစ်ခုပေါ်တွင် တောင်ကြီးမြို့ တည်ရှိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ မြင်ရသည့်ကန်မှာ ကျီးဖြူကန်ဖြစ်သည်။ ကျီးကန်းတစ်ကောင် ပျံသန်းသွားစဉ် အတောင်ဖြန့်ကျက်ထားသည့်ပုံနှင့် တူ၍ ဤသို့ ခေါ်ဝေါ်သည်ကား မဟုတ်။ အဝေးကြည့်လျှင် ထိုပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည် မှန်သော်လည်း ကန်စပ်တွင် ကျီးဖြူတစ်ကောင် တွေ့ရသောကြောင့် ကျီးဖြူကန်ဟု မှည့်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ စာပေကျမ်းဂန်များတွင် အဖြူရောင် တိရစ္ဆာန်များ တွေ့ရသည်။ ဆင်ဖြူ၊ ဥဒေါင်းဖြူ၊ ကျီးဖြူ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မြင့်မြတ်သည့်သတ္တဝါများဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဖြစ်စဉ်တော်တွင် ဘဝအဆက်ဆက်၌ကျင်လည်သည့်အခါ တိရစ္ဆာန်ဘဝများစွာတွင် နေထိုင်ခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံး သဗ္ဗညုတဥ ဘဝတော်ရမှ ဘုရား

ဖြစ်တော်မူကာ သံသရာအဆုံးသတ်သည်။ ဘဝများစွာတွင် ဆင်ဖြူ၊ ဥဒေါင်းဖြူ၊ ကျီးဖြူ၊ ဖြစ်ခဲ့သည်တို့ရှိသည်။ ကျီးဖြူဘဝတွင် ကျင်လည်ခဲ့သည့် အခါများရှိသည်။ နောက်ဆုံး ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်ဟု ကျမ်းဂန်များ၌ပါရှိသည်။ ကျီးဖြူ၊ ဆင်ဖြူ၊ ဥဒေါင်းဖြူ စသည်တို့ကို မသတ်ရ။ သတ်လျှင် ငရဲလားမည်။ ကန်ဘေးတွင် ကျီးဖြူတွေ့ခဲ့သူသည် မထိန်းသိမ်းဝံ့၍ ညောင်ရွှေ ဖော်ဘွားထံ လာရောက်ဆက်သသည်။ ယင်းမှာ ယခုဖော်ဘွား၏ ဦးရီးတော် ညောင်ရွှေဖော်ဘွားအဖြစ် အုပ်စိုးစဉ် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် နှစ်ဆယ်က ဖြစ်သည်။ ဖော်ဘွားသည် ဝမ်းသာအားရပင် ကျီးဖြူကို ရွှေလှောင်ချိုင့်ဖြင့် မွေးသည်။ ကျီးဖြူတော်စောင့် တစ်ယောက်ကို ခန့်ထားသည်။ ထိုအရပ်တွင် ရှိသော ကျီးမည်းတို့သည် ကျီးဖြူ၏လှောင်ချိုင့်ပေါ် ခြေမချရဲကြဟု ပြောစမှတ် ပြုကြသည်။

ကျီးဖြူကန်လွင်ပြင်သို့ ဆင်းလာသည့်အခါ အလွန်ခမ်းနားသည့် မြင်ကွင်းတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရသည်။ လွင်ပြင်တွင် ဟိုတစ်ပင်သည်တစ်ပင် မိုးယံထက်သို့ ထိုးထွက်နေသောသစ်ပင်ကြီးများမှာ နီရဲနေသော အပွင့်များဖြင့် တစ်မျိုးလှနေသည်ကို တွေ့ရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလန်ရှုခင်းတွင် ယခုလို အနီပန်းပွင့်သည့်အပင်များမရှိ။ ပန်းရောင်ပွင့်များရှိသည့် နှင်းဆီရိုင်းနှင့် ပန်းရောင်ပွင့်များပွင့်သည့် သစ်အယ်ပင်တို့သည် မြက်ခင်းစိမ်းနှင့်တစ်မျိုးလှသည်။ သို့သော်လည်း ယခုလိုရဲရင့်သည့် စူးရဲရဲ အနီပန်းပွင့်သည့် သစ်ပင်နီမှာ ထူးခြားခမ်းနားသည်။ သူ့တွင် အရွက်အနည်းငယ်သာ

ရှိသည်။ ထိုနေ့က ကျွန်တော်မြင်ရသည့် သစ်ပင်နှစ်မျိုးတွင် ပန်းနီနီများ ရဲ့ နေအောင်ပွင့်နေသည်။ တစ်ပင်မှာ ပေါက်ပင်ဖြစ်ပြီး အခြားတစ်ပင်မှာ လက်ပံပင် ဖြစ်သည်။ လက်ပံပွင့်မှာ မိန်းမလက်ဝါးအရွယ် ရှိသည်။ အပင်မှာ မြင့်သည်။ အခြားသစ်ပင်များ အလယ်မှ မိုးသို့ ထိုးတက်နေသည်။ ပင်စည်ပင် တုတ်ခိုင်ပြီး အဖြူရောင်ဖြစ်သည်။ အကိုင်းတွေ ဖြာထွက်သဖြင့် လုံးဝိုင်းဝိုင်း သဏ္ဍာန် မဆောင်။ အပွင့်ပွင့်လျှင် အရွက်များ မရှိသယောင် ထင်ရသည်။ အရွက်မှာနည်းပြီး ပြန့်ကြဲနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဧရာမသစ်ပင်ကြီးတစ်ခု မြေမှ ပေါက်ကာ မိုးသို့ထိုးထွက်ပြီး အပွင့်တွေ နီရဲနေအောင် ပွင့်သည်မှာ မီးတောက် မီးလျှံတစ်ခုနှင့် တူလာသည်။ မြေပြင်ပေါ်မှာလည်း အပွင့်များ ပြန့်ကြဲလျက်ရှိသည်။ အခြားအပင်မှာ ပေါက်ပင်ဖြစ်သည်။ ပေါက်ပွင့် အနီရဲရဲတွင် လိမ္မော်ရောင်များတောက်ပနေသည်။ နဂါးခေါင်းပန်းနှင့် သဏ္ဍာန်တူသည်။ သို့သော် ပေါက်ပွင့်မှာ ပိုကြီးသည်။ အကိုင်းများတွင် ပြွတ်သိပ်ပွင့်နေသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံလိမ္မော်ရောင်ပျားများ ဝိုင်းအုံ နေသည်နှင့် တူသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပေါက်နှင့်လက်ပံအပြင် အခြား အနီပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်ရှိသေးသည်။ မန္တလေးနန်းမြို့တူးဘေးတွင် ပွင့်နေသော စိန်ပန်းပင်များကို ကျွန်တော် နောင်အခါတွေ့ဖူးသည်။ စိန်ပန်းနီ၏ အလှသည် တအံ့တဩဖြစ်စေသည်။ အသက်ရှူမှားမတတ် ရင်သပ်ရှုမော ဖြစ်ရသည် ဟု ကျုံးဘေးတွင်ရပ်ရင်း ကြည့်ရှုခဲ့ရပုံကို ဆမ်းမားဆက်မွန်က ရေးခဲ့ဖူးသည်။ ဤကဲ့သို့သော သဘာဝအလှများကို ကြည့်ရှုနေစဉ် အာရုံ

များသည် တစ်ခုတည်းသောအာရုံဆီသို့ စုဝေးရောက်ရှိ သွားရာ အသံဟူ သမျှ မကြား။ သို့မဟုတ် အနံ့ဟူသမျှ မရှူရှိုက် သို့မဟုတ် ဘာကိုမျှ မမြင်ရ သည့်အဖြစ်သို့ မိန်းမောတွေဝေ သွားလေသည်။

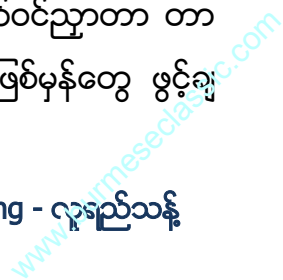
တောင်ကြီးမှာ ပင်လယ်ပြင်ထက် ပေ ၄,၀၀၀ ခန့်တွင် တည်ရှိပြီး မြို့ဆီသို့ကားမောင်းတက်ရသည်မှာ မကြာပေ။ ဖိလစ်ပိုဂါတီဆီသို့ ပထမဆုံး ဝင်ရသည်။ သူနှင့်နံနက်ဆယ်နာရီတွင် နံနက်စာစားမည်ဟု ချိန်းထားသည်။ လမ်းမကြီးအတိုင်းမောင်းသွားပြီး ပန်းခြံတစ်ခုထဲသို့ ချိုးဝင်သည်။ ခဏကြာ လျှင် အရေးပိုင်နေအိမ်လှေကားထစ်ပေါ်သို့ ကျွန်တော်တို့ ခြေချမိသည်။ ထို နေရာတွင် အိန္ဒိယဆက်သား အဘိုးကြီးတစ်ယောက်နှင့် မြန်မာအစေခံများ ရပ်၍ စောင့်နေကြသည်။ တစ်ယောက်က ပြေးဝင်သွားသည်။ ချက်ချင်းပင် ဖိုဂါတီ ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ကိုကြိုဆိုသည်။ နံနက်စာစားပွဲတွင် လျှင် လင် လက်ထောက်အရေးပိုင် မစ္စတာရော့ဆီတာနှင့် ကပ္ပတိန် ရောဘတ် တို့ကို တွေ့ရသည်။ ရောဘတ်မှာ ကျိုင်းတုံစော်ဘွား အသတ်ခံရပြီးနောက် အရေးပိုင်အဖြစ် မကြာသေးမီကမှ ခန့်ထားခံရသူ ဖြစ်သည်။ သူတို့ နှစ် ယောက်ကို ကျွန်တော်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးပြီး သူတို့မှာ ကျွန်တော့်ကို ရက် အ နည်းငယ် လက်ခံထားမည့်အိမ်ရှင်များ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်တွင် ထို ဒေသများကို သွားရန် ရေးဆွဲထားသည်ဟု ဖိုဂါတီကပြောသည်။

“ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်အစီအစဉ်ကို နောက်မှ ပြောပြမယ်။ ဘယ်တော့ ကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာမှာလဲ ” ဖိုဂါတီက မေးသည်။

ခဏမျှ ခရီးစဉ်ကို ဆွေးနွေးကြသည်။ ကလောတွင် နောက်တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်လောက်နေကာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် သွားသင့်သွားထိုက်သည့် နေရာများကို ကျွန်တော်သွားမည်။ ပြီးမှ သူ့ဆီလာမည်ဟု သဘောတူသည်။

နံနက်စာ စားကြသည့်အခါ စကားပိုင်းမှာစိုပြည်လာသည်။ ယခု ရက်ပိုင်းအတွင်း ဖြစ်ရပ်တွေ အများကြီးကြုံရသည်။ တောင်ကြီးသို့ ဘုရင်ခံတက်လာပြီး ပါတီပွဲများကျင်းပသည်။ နယ်ရှင်ပယ်ရှင်စော်ဘွားကြီးများ ရောက်လာပြီး ဘုရင်ခံကို တွေ့သည်။ သူတို့နှင့်အတူ စော်ဘွားကတော်များလည်း ပါလာသည်။ တောင်ကြီးရှိ ဥရောပတိုက်သားများလည်း ပါတီပွဲသို့ တက်လာကြသည်။ ပျော်စရာပါတီများပေတည်း။ ထိုအချိန်ကမူ ကျိုင်းတုံလူသတ်မှုကို များစွာစိတ်ဝင်စားကာ ယင်းအကြောင်း ပြောဆိုနေကြသည်။ တစ်ဖန် ပြည်နယ် ကောင်စီအစည်းအဝေးလည်း ကျင်းပသည်။ ဖိုဂါတီမှာ ပြည်နယ် ကောင်စီ၏ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည်။ တစ်ညနေခင်းတွင် စော်ဘွားများစုဝေးကာ အလွတ်သဘော ပြောဆိုဆွေးနွေးကြသည်။ ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌအပေါ် စော်ဘွားများ သဘောကိုလည်း ပွင့်လင်းစွာ သိရသည်။ ဘတ်ဂျက် အစည်းအဝေး တစ်ခု တွင် စော်ဘွားတစ်ယောက်က ယခုလို ပြောဆိုဆွေးနွေးသည်။

“ ဆွေးနွေးပွဲမှာ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပရိယာယ် ကြွယ်ဝတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးတော့ ဆွေးနွေးနေစဉ် ကျွန်တော်တို့ကို သက်ဝင်ညှာတာ တာကို လည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာ အဖြစ်မှန်တွေ ဖွင့်ချ လိုက်တော့မှ ဆွေးနွေးပွဲဟာ ပျက်သွားတာပဲ ”

“ ဒီလိုဖြစ်တာက ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ် ” ဖိုဂါတီက ရယ်မောရင်းပြောသည်။

“ အဖြစ်မှန်တွေ ဟုတ်လား၊ တကယ်က အဖြစ်မှန်ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်တော့မှ အဖြစ်မှန်ကို ဖွင့်မပြောဘူးလို့ ကျနော် ယူဆတယ်။ ကောင်စီ ဆွေးနွေးပွဲတွေကတော့ ဆက်ပြီးလုပ်နေရမှာပဲ။ ဟုတ်တယ်။ အဖြစ်မှန်တွေ ကို “ မညွှန်းဆိုဘဲ ဆက်လက်ဆွေးနွေး နေကြရမယ်။ တစ်ပတ်လုံးလုံး ခင်ဗျားတို့ စကားပြောရင်း အချိန်ကုန်သွားတယ်။ လူတိုင်းဟာ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ ကြပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲတွေလုပ်ရင်း ပါတီပွဲတွေလည်း ဖြစ်မြောက် သွားတယ်။ ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး ပြောတာ မှန်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အဖြစ်မှန်တွေကို ပြောပြီး ပါတီပွဲကို အပျက်စီးခံရမှာလဲ ”

“ ဒီမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဟာ အကြာကြီးတစ်ခု ကျင်းပတာမျိုး ဖြစ်သွားသလား ” ကျွန်တော်က မေးသည်။

“ အဲဒီလိုဖြစ်သွားရင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကောင်းဆုံး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဖြစ်လာမှာပေါ့ ” ဖိုဂါတီက ဆိုသည်။

“ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အာဂေဒီယာပြည်လိုလား ”

“ ရွှေခေတ်လေဗျာ ”

“ လက်ပံတောကြီးကို ဖြတ်မောင်းလာပြီး တောင်ကြီးကို တက်လာတော့ တောင်ကြီးဟာ သုခဘုံရဲ့ တံခါးဝနှင့် တူတယ်လို့ ထင်မိပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်ထင်တာမှန်နေပြီ”

“ ချစ်တဲ့ မောရစ်ရေ၊ ခင်ဗျား ဒီကိုထွက်လာတာဟာ ဒီဒေသအကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးမယ့် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့မဟုတ်လား။ ခင်ဗျားစာအုပ်ထဲမှာ ဘာတွေပါမယ်ဆိုတာ ဘုရားသခင်မှသိမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဟာ အစိုးရဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ဆိုတာတော့ သတိရပါ။ တောင်ကြီးဟာ ကမ္ဘာမြေပေါ်က သုခဘုံပါ။ ဒါပေမယ့် အစိုးရဝန်းထမ်းတွေကတော့ သူတို့ကိုတာဝန်ယူဖို့ အပ်နှံထားတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို အဲဒီလိုပြောဖို့ မသင့်ဘူးလို့ ထင်တာပဲ”

* * * * *

(??)

ရသေ့ကျောင်းသင်္ခမ်း

ပိုက်တင်းနှင့် ကျွန်တော် ကားပေါ်သို့ တက်ကြပြီးနောက် သွမ် ပေးလိုက် သည့်ပန်းများကို ကြည့်သည်။ အနည်းငယ်ညှိုး နေပြီ။ သို့သော် လက်ဆောင်ပေးဖို့ ကောင်းသေးသည်။ ဖိုဂါတီအိမ်မှ ထွက်လာပြီး လိုက်ဖ်ဆေးအိမ် ရှိရာ မြို့တစ်ဖက်သို့ မောင်းလာခဲ့ကြသည်။ ခဏကြာလျှင် သူ့အိမ်ကို လှမ်း၍ မြင်ရသည်။ တောင်စောင်းပေါ်တွင် တည်ထားသဖြင့် ထီးတည်းကြီး ဖြစ်နေသည်။ အိမ်သို့ ကားဝင်၍ မရ။ ထို့ကြောင့် တသွင်သွင်စီးနေသည့် ချောင်းကလေးဘေးက ရှမ်းတဲအိမ်တစ်ခုရှေ့တွင် ကားကို ထားခဲ့သည်။ ပန်းစည်းကို ကိုင်ကာ မိတ်ဆက်စာနှင့်အတူ တောင်ကုန်းကလေးပေါ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။

လမ်းတွင် ကျောက်ဆောင်ကျောက်တုံးများကို ကျော်လွှား သွားရသည်။ နွားများ အစာစားနေသည့် စားကျက်တစ်ခုကို ဖြတ်ရသည်။ စမ်းရေစီးသံများကို ကြားနေရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသည့်အချိန်မှာ နေမွန်းတည့်ချိန် ဖြစ်သည်။ အပူပိုင်းရန်၏နေမှာ ပူသည်။ တောင်ကုန်းကို တက်ရသည်တွင် ပို၍ ပူလာသည်။

နောက်ထပ် မိုင်ဝက်ခန့် သွားရဦးမည်။ လွယ်လွယ်နှင့် ရောက်မည် ထင်ခဲ့သည်ကို ပြန်လည်တွေးတောမိသည်။ ကြားရသမျှမှာ မယုံနိုင်စရာ မရှိ။ လိုက်ဖိဆေးသည် ဥရောပတိုက်သားတို့ကို လုံးဝမတွေ့ချင်။ တစ်ဖန် သူသည် နေမကောင်းဖြစ်နေသူ ဖြစ်သည်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆင်ခြင် မိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံမည်လား။ သူ၏ အေးချမ်းမှုကို ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးသူဟု ယူဆမည်လား။ ကျွန်တော်လည်း လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားသော ပန်းစည်းကို တင်းတင်းဆုပ်ကိုင်ကာ အိတ်ထဲက မိတ်ဆက်စာကို စမ်းကြည့်မိသည်။

“ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်လာမိတာ ကောင်းတယ်။ တစ်ယောက်တည်းဆိုရင် လာခုံမှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု ကျွန်တော်ပြောမိသည်။

“ အေး. . ခင်ဗျားပြောတာ ကျွန်တော်သဘောတူတယ် ” ဝိုက်တင်းက ဆိုသည်။

ငါးမိနစ်ခန့်ရှိလျှင် ပန်းခြံနှင့်တစ်ပြေးတည်းရှိသည့် မြေပြင်သို့ ရောက်လာသည်။ တစ်ထပ်အိမ်ကလေးတစ်ခုကို လှမ်းမြင်ရသည်။ တောင်ဘက် ဝရန်တာတွင် မှန်ပြတင်းအကျယ်ကြီး ရှိသည်။ ပန်းခြံတံခါးဝတွင် ကျွန်တော်တို့ ရပ်သည်။ မာန်ဖီနေသော ခွေးတစ်ကောင်ကိုတွေ့ရ၍ စိုးရွံ့မိသည်။ ပန်းခြံ ထဲတွင် အစေခံတစ်ယောက် အဝတ်ဖွပ်နေသည်။

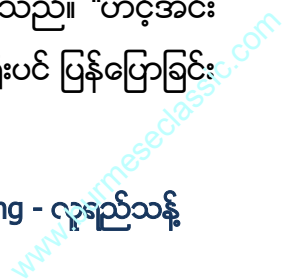
လိုက်ဖ်ဆေးအိမ်မှာရှိသည်ကို အစေခံကပြောသဖြင့် သွမ်၏ စာနှင့်ပန်းစည်းကို သူ့အားပေးပြီး “ အဲဒါတွေ ယူသွားပြီး မင်းသခင်ကို ပေးလိုက်။ တို့ ဒီမှာ စောင့်နေမယ် ” ဟု ပြောလိုက်သည်။

“ လာကြလေ၊ ဝင်ခဲ့ကြ ” သူက ခေါ်သည်။

ပန်းခြံတံခါးအတိုင်း ဝင်သွားကြသည်။ ဆံပင်ပါးပါး ခပ်သေးသေး လူတစ်ယောက် ပန်းခြံထဲမှာ ဖြတ်၍ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့လာသည်။ သူ့ နောက်တွင် ခွေးခုနစ်ကောင်ပါလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဆက်မသွားဘဲ ရပ်နေသည်။ သို့ပေမယ့် သူက ပြုံးရွှင်စွာ “ ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီမှာ ရပ်စောင့်နေ ကြတာလဲ။ ဝင်ခဲ့ရောပေါ့ဗျာ။ လာကြပါ ” ဟုဆိုသည်တွင် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ဆက်လျှောက်သွားသည်။ သူက လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“ အိမ်ထဲ သွားကြရအောင်။ ကျွန်တော့်နောက်က လိုက်ခဲ့ကြ ” သူက ဖိတ်ခေါ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ သူ့နောက်က လိုက်သွားကြသည်။ ထိုစဉ် သွမ်၏စာကို ဖတ်ရန် စာအိတ်ဖောက်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် မအံ့ဩဘဲ မနေနိုင်။ “ ခင် ဗျား စာမဖတ်ရသေးဘူးနော် ” ဟုပြောမိသည်။ မိတ်ဆက်စာ မဖတ် ရသေး ဘဲ ကျွန်တော်တို့ကို သူ့အိမ်ထဲသို့ ဖိတ်ခေါ်သဖြင့် အံ့ဩမိသည်။ “ဟင့်အင်း မဖတ်ရသေးဘူး” ဟု သူကဆိုသည်။ ဘာမှမဖြစ်သလို ရိုးရိုးပင် ပြန်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

“ သွမ်က လွှတ်လိုက်တာကိုး။ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာတယ် ” သူက ဆိုသည်။

သည်မျှဖြင့်ကား ကျေနပ်စရာကောင်းလှပြီ။ အနည်းငယ် ထိန်းထိန်း သိမ်းသိမ်း ပြောဆိုဆက်ဆံမည်ဆိုလျှင် သူနှင့်စကားကောင်းကောင်း ပြော နိုင် မည်မှာသေချာသည်။ ဧည့်ခန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ထိုင်ကြသည်။ ဧည့် ခန်းနံရံတွင် ဆေးရေးပန်းချီကားများ တောင်ပေါ်သား အမျိုးသမီး၏ ဓာတ်ပုံ များ၊ သမင်ချိုများ ချိတ်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် နား၊ မျက်စိတို့ကို ဖွင့် ထားပြီးဧည့်ခန်းတွင်နေရာယူ ကြသည်။ လိုက်ဖ်ဆေးမှာလူငယ်တစ်ယောက် လို ဖျတ်လတ်သည်။ အမူအရာမှာ သိမ်မွေ့သည်။

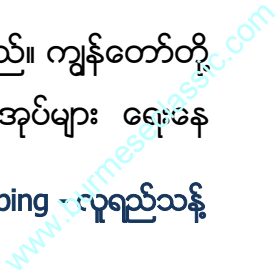
စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်နှင့် ပို၍တူသည်။ သူ့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ ဘုရင်ခံ တစ်ဦးဦး၏ကိုယ်ရေးအရာရှိ ဖြစ်ဖို့ကောင်းသည်။ ယခုတွေ့ရသည့် သူ၏ လူနေမှုဘဝသည် သူ့အရည်အသွေးများနှင့် များစွာ ဆန့်ကျင်နေသည်။

ပထမဆုံး ပြောကြသည် စကားများမှာ ထူးထူးခြားခြား မဟုတ်။

“ ခင်ဗျားနေရာက ရှုခင်းကောင်းတွေ မြင်ရတယ်၊ ကျွန်တော်က မကျန်းမာ တဲ့ လူ ဆိုတော့ ရေရှည်အကျိုး ကြည့်ရတယ်”

“ ကျန်းမာရေးအတွက် ဒီနေရာမျိုးက ကောင်းပါတယ် ”

ထိုနောက် တောရောက်တောင်ရောက် ပြောကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ စကားများမှာ အဆက်အစပ် မရှိလှပေ။ ကျွန်တော် စာအုပ်များ ရေးမနေ

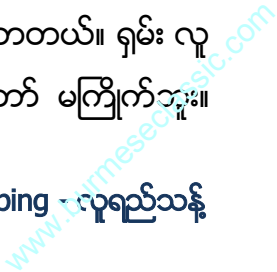

သည်ကို သူသိကြောင်း သိမ်မွေ့စွာပင် သိစေသည်။ ကျွန်တော်တို့ နောက်ထပ် စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးရန် ဤခရီးကို ထွက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောလျှင် ရှမ်းပြည်နယ်မှ ဓာတ်ပုံများကို ထုတ်၍ပြသည်။

ထိုစဉ် သူ့ဇနီး ထွက်လာသည်။ မြောက်ပိုင်းသူဖြစ်သည်။ သူနှင့် ဗမာလို ပြောကြသည်။ အသားအရေကောင်းသည်။ ပန်းရောင်အသွေးနှင့် အဖြူရောင်တို့ ရောစပ်ထားသည့် အသားအရေမျိုးဖြစ်ပြီး မိန်းမချောတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့နောက်တွင် ဆံပင်နက်နက်နှင့် ကလေးနှစ်ယောက် ပါလာသည်။ သူတို့အသားအရေမှာ ဖျော့တော့သည်။ ယခုမူ အနေရအထိုင်ရ မကျဉ်းကျပ်တော့ပေ။ ကျွန်တော်တို့ထင်သလို လိုက်ဖဲဆေးသည် ရသေ့ကျောင်းသခံမ်းထဲက လူတစ်ယောက်မဟုတ်ပေ။ ကျွန်တော်တို့နှင့် နာရီဝက်ခန့် စကားပြောသည်။ ထွေထွေထူးထူးကား မဟုတ်။ မေဖဲယားဧည့်ခန်း ထဲမှာ ပြောကြသည့်အတိုင်း ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုမူ သူ့လောကအမြင်ကို ထုတ်ဖော်စ ပြုလာသည်။

သူသည် ပြတင်းအောက်ကကုလားထိုင်တွင် ထိုင်ရင်း ယခုလို ပြောသည်။

“ ကျွန်တော်ဟာ ရှမ်းပြည်နယ်မှာ တာဝန်ကျတဲ့ အမှုထမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အမှုထမ်းဘဝက ထွက်ဖို့အကြောင်းဖန်လာတယ်။ ရှမ်း လူမျိုး တွေအပေါ် ထားတဲ့ အစိုးရရဲခွဲသဘောထားကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။”

ရှမ်းစော်ဘွားတွေ၊ မြို့စား နယ်စားတွေက ဗြိတိသျှလက်အောက်မှာ ရိုရို ကျိုးကျိုး အမှုထမ်းကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကသူတို့ကို ကျေးရွာသူကြီးတစ်ယောက်လို သဘောထားပြီးဆက်ဆံတယ်။ ကျွန်တော် မနှစ်သက်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ အများကြီးမြင်ရတယ်။ တစ်ခါတစ်လေတော့ ဒီမှာအမှုထမ်းကြတဲ့ အပေါင်းအသင်းအရာရှိတွေနဲ့ ကျွန်တော့်အမြင်နဲ့ မတူဘူး။ ဆန့်ကျင်တယ်။ ကျွန်တော် ရူးနေလို့ ဖြစ်ရမယ်ထင်တယ်။ အင်္ဂလန်ကို ခွင့်နဲ့ ပြန်သွားတဲ့ အခါ ထင်ရှားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ကျွန်တော်တွေ့တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကျွန်တော် မရူးဘူး။ ကျွန်တော်တို့အပေါင်းအသင်းအရာရှိတွေ ရူးနေတာလို့ ကျွန်တော်မြင်လာတယ်”

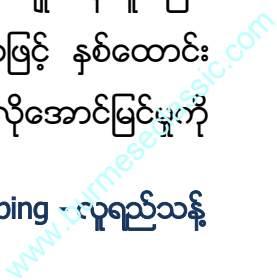
“ ဒီမှာ နေတော့မယ်လို့ ဘာကြောင့် ဆုံးဖြတ်တာလဲ” ကျွန်တော်က မေးသည်။

“ ရှမ်းလူမျိုးတွေကို ကျွန်တော်နှစ်သက်တယ်။ သိပ်သဘောကျတယ်။ အင်္ဂလန်မှာ ကျွန်တော် နေမယ်ဆိုရင် ဖြစ်ပါတယ်။ ရှုရှေ့ရှိုင်းယားမှာ အိမ်ဟောင်းတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီ အင်္ဂလန် လူနေမှုဘဝမှာ အားရအောင် နေခဲ့ပြီးပြီ။ ကျွန်တော် အိန္ဒိယနိုင်ငံမိုက်ဆိုးမှာနေခဲ့ပြီး မြို့စားနယ်စားမင်းသားတွေကို စာသင်ပေးခဲ့ဖူးတာ ခင်ဗျားတို့သိတယ်နော်။ တကယ်က အဲဒီမှာ စော်ဘွားစော်ခံ၊ မင်းညီမင်းသား၊ မင်းခမ်းမင်းနားတွေ၊ အဆောင်အယောင်တွေ၊ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးတွေရဲ့ အနှစ်သာရမရှိတဲ့သဘောကို ကျွန်တော် နားလည် လာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီ ရာထူး၊ရာခံလောက ကထွက်ပြေး ချင်

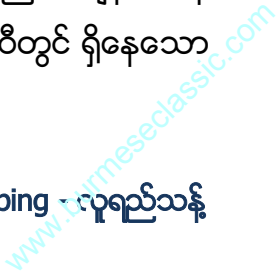
တယ်။ အခု ရှမ်းပြည်နယ်က တောင်ပေါ်မှာနေရင် ရှမ်းလူမျိုးတွေကို ကျွန်တော်က ကူညီနိုင်မယ်။ အစိုးရရဲ့ တရားမျှတမှု မရှိတာကို အကာအကွယ် ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်တယ်”

ကျွန်တော် အနည်းငယ် မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်မိသည်။ ကျွန်တော် တို့သည် ဖိုဂါတီဆီမှလာကြသူများ မဟုတ်ပေ။ သို့ပေမယ့် လိုက်ဖ်ဆေးသည် သူ့အတွေ့အကြုံမှရသည့် သူ့အမြင်ကို ထုတ်ဖော်ဖွင့် ဆိုခြင်း ဖြစ်လေရာ ဘာမှမနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်စရာအကြောင်း မရှိပေ။ ယခု သူပြောပြနေသည်မှာ သူ့တစ်ယောက်ချင်း အတွေ့အကြုံများ ဖြစ်သည်။ အမြင်အယူအဆ သက်သက်ထက် ပို၍ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ သူ့လို အရာရှိလူတန်းစား အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်ကို အင်္ဂလန်က အခွင့်အရေးကောင်းကောင်း ပေးနိုင်သည်။ ယခုမှ ထိုအခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ကာ ဟိုးအဝေး အာရှတိုက်တစ်နေရာရှိ တောင်တန်းတစ်ခုကို သူ တစ်ယောက်တည်း နေထိုင်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ ရှမ်းလူမျိုးတို့သည် သူ့အကူအညီ၊ သူ့အကြံဉာဏ်ကို လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယခုလို အခွင့်အလမ်းများကို စွန့်လွှတ်ပြီး ရှမ်းလူမျိုးများကို ကူညီမည်ဟု ကြားရသည့်အခါ ကျွန်တော် များစွာချီးကျူးအားကျမိသည်။ ဖိုဂါတီသည် ဘုရင့်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အုပ်ချုပ်နေသူ ဖြစ်သည်။ ယခုဆိုလျှင် သူတို့အုပ်ချုပ်ရေး အောင်မြင်လာသဖြင့် နှစ်ထောင်းအားရ ရှိကြသည်။ နောင်ကာလ အတန်ကြာထိ ယခုလိုအောင်မြင်မှုကို

အောက်မေ့ တသ ကြလိမ့်မည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်တော့ဖြင့်ကား စိတ်ထားကောင်းဖြင့် ခေတ်နောက်ကျနေသူတို့အား ကူညီနေသည်ဟု ကျွန်တော် သဘောပေါက်စရာ မရှိပေ။

မိန်းမချော ရှမ်းမလေးသည် လက်ဖက်ရည်နှင့် မုန့်များ ယူလာပြီး ကျွေးမွေးသည်။ သူကိုယ်တိုင် လုပ်သည့် မုန့်ပူပူနွေးနွေးများ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဝရန်တာဘက်သို့ ထွက်ကာ ပြတင်းကျယ်ကြီးများမှ တောင်တန်း ပြာများကို ကြည့်ကြသည်။ ကလေးနှစ်ယောက်လည်း ကျွန်တော်တို့ နောက်က လိုက်လာသည်။ ယခုမူ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများ ပြောဆိုကြသည်။ ပြန်တော့မည်ဟု ထိုင်ရာမှထလျှင် လိုက်ဖိဆေးက နောက်တစ်ကြိမ် လာလည်ပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ပန်းခြံကိုဖြတ်၍ လိုက်ပါလာရင်း တောင်စောင်းလမ်းသို့ ရောက်လာသည်။ သူစိုက်ပျိုးသော သစ်ပင်များအကြောင်း၊ တစ်ဖန် ဘယ်နေရာတွင်မှ မတွေ့နိုင်သော ရှုမျှော်ခင်းများအကြောင်း တတွတ်တွတ် ပြောဆိုလာသည်။ အတန်အသင့်သွားမိလျှင် သူဆက်၍ မလိုက်တော့။ တောင်ကုန်းပေါ်သို့ သူ ထပ်၍ တက်ရဦးမည်။ သို့နှင့် နှုတ်ဆက်သည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ ထွက်လာသည်ကို အကြာကြီး ရပ်ပြီး ကြည့်နေသည်။ သူ့ဘေးတွင် ကလေးနှစ်ယောက် ရှိနေသည်။ သူ့မျက်နှာတွင် တည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် ပျော်ရွှင်ခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ ကျန်းမာနေသယောင်ထင်ရသည်။ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာတစ်ဝက်လောက်ဆီတွင် ရှိနေသော

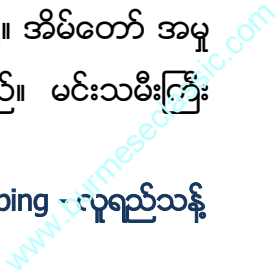
ရှုရော့ရှိုင်းယားမှ လမ်းကလေးများနှင့် မဝေးလှသည့်တစ်နေရာတွင် ပျော်ရွှင်
စွာ နေထိုင်လျက် ရှိသည်ဟု ထင်မိလေသည်။

* * * * *

(??)

အရိုက်အရာကျ စော်ဘွားထံတွင် သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း

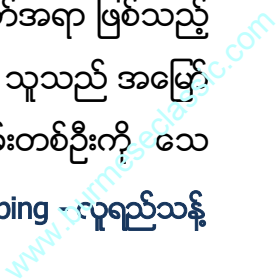
တောင်ကြီးသို့ ပြန်လာလျှင် စောနန်းတစ်ထီလာမင်းသမီး၏ ဟော်နန်းသို့သွားကာ မေးမြန်းစုံစမ်းရန် စိတ်ကူးရသည်။ ဟော် ဆိုသည်မှာ ရှမ်းစကားဖြစ်ပြီး စော်ဘွားသို့မဟုတ် မင်းညီမင်းသားတို့နေထိုင်သည့် အိမ်တော်ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် မြို့နယ်တစ်ခု၏ နန်းတော်ဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်သည်။ ဟော်နန်းတွင် စော်ဘွား၏ညီများ၊ ဆွေမျိုးရင်းချာများ နေကြသည်။ များသောအားဖြင့်ကား စော်ဘွားများ၊ မြို့စားနယ်စားများသည် တောင်ကြီးမြို့တွင် အိမ်များဆောက်လုပ်ထားကြပြီး ပြည်နယ်ကောင်စီ အစည်းအဝေးတက် ရန် လာသည့်အခါ တည်းခိုနေထိုင်ကြသည်။ တစ်ထီလာ မင်းသမီးကြီးသည်လည်း ထိုအိမ်မျိုး တောင်ကြီးမြို့၌ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ထိုအိမ်ကို သူ၏ “ဟော်” ဟုခေါ်ကြသည်။ လမ်းမကြီး၏ဘေးဘက် အပြိုင်လမ်းတစ်ခုတွင် တည်ရှိပြီး အနီးဝန်းကျင်၌ အခြားစော်ဘွားများ၊ နယ်ရှင်ပယ်ရှင်များ၏ ဟော်နန်းများရှိသည်။ ဟော်နန်းဆိုသော်လည်း သစ်သားဘန်ဂလိုများသာ ဖြစ်သည်။ အသင့်အတင့် ကျယ်ဝန်းသည်။ မြေကြီးမှ ခြောက်ပေအမြင့်ရှိပြီး အဝင်တံခါးဆီသို့ အုတ်လှေခါးမှ တက်ရသည်။ တစ်ထီလာ၏ဟော်သို့ ရောက်သည့်အခါ မင်းသမီးကြီး မရှိ။ အိမ်တော် အမှုထမ်းတစ်ယောက် ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ တွေ့သည်။ မင်းသမီးကြီး

ကျိုင်းတုံမှ မရောက်လာသေး၊ ဘယ်တော့ ရောက်လာမည်ဟူ၍လည်း မပြောနိုင်ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်တို့ မသိနိုင်သည့် အကြောင်းကိစ္စ တစ်ခုခုကြောင့် ကျိုင်းတုံမှ ပြန်မလာနိုင်ခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။ ကျိုင်းတုံမှာ တောင်ကြီးမှ မိုင်သုံးရာဝေးသည်။ အာရှတိုက်တွင် အကြမ်းဆုံးနှင့် အခက်ခဲဆုံးလမ်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ နောင်အခါတွင်မှ သူနှင့်တွေ့ရန် ဖိုဂါတီကို စီစဉ်ခိုင်းမည်ဟု စိတ်ကူးရသည်။ သို့သော်လည်း သူ့သားသည် တောင်ကြီးတွင် ရှိနေသည်။ သူနှင့် တွေ့ရလျှင်ကောင်းမည်ဟု စိတ်ကူးမိကာ သူ့ဆီသို့ သွားကြသည်။

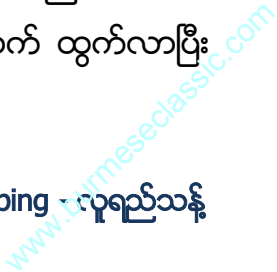
မင်းသမီးကြီးတစ်ထီလာ၏ သားသည် ယခုမှ လောကကြီးထဲသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်သည်။ တစ်ထီလာသည် အင်းထလိုင်းမင်းသား၏ အစ်မတော်ဖြစ်သည်။ သူကားတစ်ချိန်က ကျိုင်းတုံစော်ဘွားဖြစ်ပြီး ယခု အသတ်ခံရသော ကျိုင်းတုံစော်ဘွား၏ ဖခင်ဖြစ်သည်။

၁၈၉၀ ကျော်တွင် ပြည်နယ်နီးချင်း ကျိုင်းခမ်းစော်ဘွားနှင့် လက်ထပ်သည်တွင် သားတော်တစ်ပါး ထွန်းကားသည်။ သားအရွယ်မရောက်မီ ကျိုင်းခမ်းစော်ဘွား ကွယ်လွန်သဖြင့် ကျိုင်းခမ်းပြည်နယ်တွင် အုပ်ချုပ်သူမရှိဘဲ ဖြစ်နေရာ စောနန်းတစ်ထီလာက ဆယ့်နှစ်နှစ်ကြာသည်အထိ အုပ်ချုပ် ပေးရသည်။ သူ့သားတော်အရွယ်ရောက်လျှင် သူ့ဖခင်၏ အရိုက်အရာ ဖြစ်သည့် ကျိုင်းခမ်းစော်ဘွား ရာထူးကိုဆက်ခံသည်။ သို့သော်လည်း သူသည် အမြော်အမြင်မရှိဘဲ သတိလက်လွတ်ဖြစ်ကာ အိမ်တော်အမှုထမ်းတစ်ဦးကို သေ

နတ်ဖြင့် ပစ်သတ်သည်။ ဤတွင် သူ ဖော်ဘွားရာထူးမှ အချခံရသည်။ သူ၏ ကျိုင်းခမ်းပြည်နယ်ကိုလည်း မိုးနဲဖော်ဘွားပိုင်နက်ထဲသို့ ပူးပေါင်း သွတ်သွင်း လိုက်သည်။ မင်းသားကို တောင်ကြီးတွင်နေစေပြီး ပင်စင်အနည်းငယ် ပေး ထားသည်။ သူ့တွင် သားသမီးများစွာပေါက်ဖွားသည်။ အကြီးဆုံးသား စော သီဟ ဖြစ်ပြီး အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ်တွင် အင်းထလှိုင်း၏သား ကျိုင်းတုံ ဖော်ဘွားကို သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စောသီဟသည် သူ့ အဖေ၏ ဝမ်းကွဲအစ်ကိုကိုသတ်သူဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ယခု ကျွန်တော်တို့ သွား၍ တွေ့မည့်သူသည် တောင်ကြီးတွင်ထင်ရှားသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာ သည်။ သူ့သား၏လူသတ်မှုတွင် တတရားခံဖြစ်သည်မဟုတ်လား။ စောနန်း တစ်ထီလာမှာ တရားခံစောသီဟ၏အဘွားဖြစ်ပြီး အသတ်ခံရသည့် ကျိုင်း တုံဖော်ဘွား၏ အဒေါ်ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သတ်၍ စောနန်းတစ်ထီလာ အလုပ်ရှုပ်နေဟန်တူသည်။ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်နေရဟန် တူသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ကျိုင်းခမ်းဖော်ဘွားဟောင်း၏ အိမ်သို့ ကားဖြင့် ထွက်လာခဲ့သည်။ သူ့အိမ်မှာ အခန်းနှစ်ခုသာရှိသည့် အိမ်ငယ်လေး တစ်ခု သာ ဖြစ်သည်။ ဝိုက်တင်းသည် ဖော်ဘွားဟောင်းနှင့်သိသူဖြစ်ရာ ရှေ့က ဝင် သွားပြီး တံခါးဝတွင်ရပ်ကာ သူ့လာလည်ကြောင်းအသိပေးသည်။ အသက် လေးဆယ့်ခြောက်နှစ်ခန့်ရှိ ခပ်ချောချော လူရွယ်တစ်ယောက် ထွက်လာပြီး ကြိုဆိုသည်။

“ လာကြပါခင်ဗျား ” သူက ဗမာလိုဖိတ်ခေါ်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုမူ ပိုက်တင်းက သူ့မိတ်ဆွေအဖြစ် မိတ်ဆက်ပေးသည်။

“ အားနာစရာပဲ၊ ကုလားထိုင် မရှိဘူးခင်ဗျား။ ဒီမှာတော့ ကျွန်တော် တို့ ရိုးရိုးပဲ နေကြပါတယ်။ ကျွန်တော့် ပင်စင်ကနည်းတယ်။ မိသားစုက ကြီးတယ် ” သူက ဆိုသည်။

ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ထိုင်စရာ မွေရာထူထူများရှိသည်။ ပုရပိုက်များကို ဖယ်ရှားကာ ကျွန်တော့်ကို နေရာပေးသည်။

အခန်းအခြေအနေကို ကျွန်တော်ဝေ့ကြည့်ကာ အကဲခတ်သည်။ ပြီးတော့ခြေထောက်ကို ရွှေ့ပြောင်းလှုပ်ရှားမိသည်။ ကုလားထိုင်များသာ ရှိခဲ့လျှင် အခန်းထဲတွင် ပြည့်သွားလိမ့်မည်။ အခန်းမှာ ကျဉ်းသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ် ခြေဆင်း၍ မထိုင်တတ်သည့် ကျွန်တော့်မှာအခက်တွေ့နေသည်။ ကျွန်တော့်ခြေထောက်နှစ်ဖက်နှင့် အပြင်စီး ရှူးဖိနပ်များမှာ အနေအထား မမှန်ဘဲ ကိုးရိုးကန့်လန့် ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော့် အခက်အခဲကို ဖော်ဘွားလေး သိဟန်မတူ။ သူကား အလွန်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သူ ဖြစ်သည်။ ယခုမှ ကုလားထိုင် အရာခိုင်းရမည်ဆိုလျှင် မကောင်း။ ဤသည်တို့မှာ လူကြီးလူကောင်းများ နားလည်ခွင့်လွှတ်နိုင်သည့် အသေးအဖွဲ့ကလေးများသာ ဖြစ်လေသည်။

သူ့မျက်နှာမှာ ပြုံးရွှင်နေသည်။ ချိုချိုအေးအေး စကားပြောသည်။ သူ၏ ရှမ်းဝတ်စုံမှာ အချိုးအစား ကျသည်။ ဘောင်းဘီမှာ ပွယောင်းပြီး အပေါ်ဝတ်မှာ ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်ရှိသည်။ သူကား ဖျတ်လတ်သည်။

“ မယ်တော် ဘယ်တော့ရောက်လာမယ်ဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူးခင်ဗျာ။ စားလည်း မရေးဘူး။ စာကိုတော့ မမျှော်တော့ပါဘူး။ သူ့ရောက်လာတော့မှာ ပါ။ အခုလိုကိစ္စတွေ ရှုပ်ထွေးနေတော့ ဟိုမှာနေနေရတယ်နဲ့ တူပါတယ်။ ဟို အရင်ကနဲ့တော့ မတူဘူးပေါ့ ခင်ဗျာ” သူက ဆိုသည်။

အခြေအနေတွေ ပြောင်းနေသည်မှာ မှန်သည်။ ဖော်ဘွားလေးသည် သူ့ပြည်နယ်တွင် သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင် ဖြစ်သည်။ ယခုမူ အားလုံးစွန့်လွှတ်ထားရသည်။ သူ့သားမှာ မိုင်ဝက်ခန့်ဝေးသည့်နေရာတွင် အချုပ်အနှောင် ခံနေရသည်။ နိုင်ငံရေးသတ်ဖြတ်မှုတွင် တရားခံတစ်ယောက်ဖြစ်နေသည်။ သူ့မှာ ရင်ဆိုင်နေရသည့်ဒုက္ခတို့ကို သူဘာတစ်ခွန်းမှ မဖွင့်ဟ။ ဘာမှမဖြစ်သည့်အတိုင်းပင် သွက်သွက်လက်လက် စကားပြောနေသည်။

ထိုအချိန်တွင် အခန်းတစ်ခုမှ ခေါင်းပြုကြည့်နေသော မျက်နှာနှစ်ခု သုံးခုကို ကျွန်တော် တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က ပြုံးပြသည့်အခါ နောက်ထပ်နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်၏မျက်နှာများ ပြုထွက်လာသည်။ သူတို့အဖေသည် ကျွန်တော့်အာရုံ ဘယ်သို့ ရောက်နေသည်ကိုသိသွားသည်။

“ကလေးတွေ ခင်ဗျာ။ သားသမီးက များတယ်ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော့်ပင်စင်က တစ်ပတ်မှာ တစ်ပေါင်ပဲရတယ်။ အဲဒီငွေနဲ့ ကလေးတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေးနဲ့ ပညာရေးကို ကျွန်တော် မနည်းဖန်တီးနေရတယ် ခင်ဗျာ”

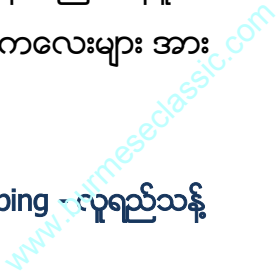
သူတို့အကြောင်း ပြောနေသည်ကို ကလေးများကြားသွားပြီး ဧည့်ခန်းထဲသို့ အလျှိုလျှိုထွက်လာကြသည်။ မျက်နှာများမှာ ပြုံးနေသည်။ ရှက်ကြောက်ခြင်းမရှိကြပေ။ “ နေကောင်းရဲ့လားရှင် လို့မေးလိုက်လေ ” ဟု ဖော်ဘွားက ကလေးများအားပြောသည်။ ချက်ချင်းပင် ကိုယ်ကိုကိုင်းညွတ်ကာ အရိုအသေပြုသည်။ ခူးနှစ်ဖက်ထောက်ပြီး ပြည့်ဖြိုးသော လက်ဝါးလေးနှစ်ဖက် ရှိခိုးဟန်ပြုသည်။ အားလုံး မိန်းကလေးသုံးယောက်နှင့် ယောက်ျားလေး သုံးယောက် ဖြစ်သည်။ အကြီးဆုံးသမီးမှာ ဆယ့်နှစ်နှစ် အရွယ်ရှိနေပြီ။ သူ့မျက်နှာမှာ ချစ်စရာကောင်းပြီး ပြုံးချိုနေသည်။ သူ့အောက်မိန်းကလေးမှာ လည်လည်ဝယ်ဝယ် ရှိသည့်အသွင်နှင့် ကျိုင်းတုံဖော်ဘွားမျိုးဆက်၏ စရိုက်လက္ခဏာဖြစ်သည့် လိမ္မာပါးနပ်သည့်အသွင်တို့ သူ့မျက်နှာတွင်ပေါ်လွင်နေသည်။ အငယ်ဆုံးယောက်ျားလေးကား အပျော်ကြီး ပျော်နေသည်။ အဝတ်များမှာ သစ်သစ်လွင်လွင် မရှိ။ ဆော့ကစားစဉ် ဝတ်သည့် အဝတ်များ ဖြစ်သည်။

“ သူတို့ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ချင်တယ် ” ဖော်ဘွားထံ ခွင့်တောင်းရသည်။ သူတို့၏ အပြစ်ကင်းစင်သော မျက်နှာလေးများကို ကျွန်တော်သဘောကျသည်။

ကျွန်တော် ခွင့်တောင်းသည်ကိုကြားလျှင် ကလေးများသည် အခန်းထဲသို့ ပြေးဝင်သွားကြပြီး သေတ္တာငယ်လေးများ ကိုယ်စီဆွဲထုတ် လာကြသည်။ ယခုလို အဝတ်ဟောင်းများနှင့် ဓာတ်ပုံအရိုက်မခံလိုကြ။ သေတ္တာထဲမှ ကျောင်းဝတ် ဘလေဇာအင်္ကျီအပြာ၊ လက်ကိုင်ပဝါနှင့် ကင်းဘတ်ဖိနပ်များကို ထုတ်ကာဝတ်ဆင်ကြသည်။ ခဏအတွင်းပြီးစီးသွားကာ ဖိနပ် ကြိုးတပ် နေကြသည်။ အကြီးများက အရင်ပြီးကာ အငယ်များကို ကူညီဝတ်ဆင်ပေးသည်။ ဆံပင်များ ကြော့မော့နေအောင် ဖီးသင်သည်။ ယောက်ျားလေးများ၏ ဘလေဇာအင်္ကျီအပေါ်အိတ်များထဲတွင် လက်ကိုင်ပဝါများ ထည့်သည်။ အကြီးဆုံးသမီးက “ အင်္ကျီကြယ်သီးပေါက်မှာ ပန်းထိုးရဦးမယ် ဟဲ့ ” ဟု သတိပေးသည်။ ထိုအခါ သားငယ်တစ်ယောက်က ခြံထဲသို့ အပြေး ဆင်းသွားကာ ပန်းပွင့်များရှူးလာသည်။ သူတို့ ပျော်ရွှင်မြူးထူးနေကြသည်ကို ဘယ်အရာကမျှ ဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပေ။

ထိုနောက် သူတို့သည် အငယ်ဆုံးလေးကို အမှတ်ရလာသည်။ တစ်ချိန်လုံးအိမ်ခန်းလေးထဲမှာ ရှိနေဟန်တူသည်။ သူ့ကိုလည်း ဓာတ်ပုံထဲတွင် ပါစေချင်သည်။ သမီးအကြီးဆုံးက အခန်းထဲပြေးဝင်သွားပြီး ပွေ့ချီလာသည်။ ထိုကလေးငယ်ကိုမြင်လိုက်လျှင် ကျွန်တော်အံ့ဩသွားမိသည်။ အင်္ဂလိပ် ကလေးငယ်တစ်ယောက် အသားအရေမျိုး ဖြူဖွေးဝင်းလက်နေသည်။ နေပူထဲ ဘယ်တော့မှမထွက်သည့် အသားအရေမျိုးဖြစ်သည်။ ကျန်ကလေးများ အားလုံးမှာ ကျန်းမာသန်စွမ်း အညိုရောင်သန်းသည်။

ကလေးများကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရသည်မှာ လွယ်သည်။ ဘယ်လိုနေပါ။
 ထိုင်ပါဟု မပြောရ။ သူတို့သည် မောင်နှမ ညီအစ်ကိုတစ်စုဖြစ်ရာ ချက်ချင်း
 ပင် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်းစု၍ နေရာယူသည်။ နောက်ဆုံးအချိန်တွင် သားအ
 ငယ်၏အကျိုကြယ်သီးပေါက်တွင် ပန်းမရှိ။ အောက်သို့ ပြုတ်ကျနေသည်။
 သို့နှင့် ပန်းမပါဘဲ ရိုက်လိုက်ရသည်။ ကလေးအငယ်ဆုံးကို အလင်းရောင်ထဲ
 ထုတ်လာရသဖြင့် သူတို့ စိုးရိမ်နေကြသည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီးလျှင် ပြီးချင်း အိမ်
 ထဲသို့ ပွေ့ချီ ပြေးသွားသည်။

ဇော်ဘွားသည် ကျွန်တော်တို့ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် ပြင်ဆင်နေကြသည်ကို
 ကျေနပ်နှစ်သက်စွာ ကြည့်နေသည်။ ဘာတစ်ခုမျှ ဝင်၍မပြော။ ဓာတ်ပုံရိုက်
 ပြီးလျှင် ပြန်ကြတော့မည်။ သူတို့ကို နှုတ်ဆက်သည်။ ကလေးများက
 ကျွန်တော်တို့အား မော်တော်ကားအထိ လိုက်၍ပို့သည်။ ကလေးသို့ အပြန်
 လမ်းတွင် ကလေးများအကြောင်းကို တွေးမိသည်။ သူတို့၏ အနာဂတ်သည်
 မရေရာ။ သူတို့အစ်ကိုအကြီးဆုံး တကယ်တော့ အဖေတူအမေကွဲအစ်ကိုမှာ
 လူသတ်မှုကြောင့် သေဒဏ်ခံရဖွယ်ရှိသည်။ သူတို့အဖေသည် ကျိုင်းတုံ
 ဟော်နန်းမှ ထောက်ပံ့ကြေးကို မှီခိုနေသည်။ သို့သော် ကလေးများမှ အပူ
 အပင် မရှိ ပျော်ရွှင်နေကြသည်။ ဤသည်မှာ ကောင်းသော လက္ခဏာတစ်ခု
 ပင် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်မှာ ငွေလက်ကျန် ရှိနေသေးသည်နှင့် သဘောတူတူပင်
 ဖြစ်လေသည်။

* * * * *

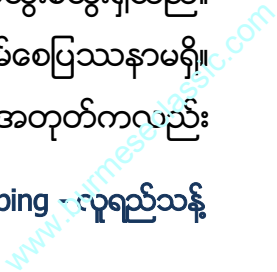

(??)

နတ်ပြည်က နတ်သမီးများ

ထိုညနေက ကလောတွင်ရှိနေစဉ် ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများ ရှိရာသို့ သွားရောက်လည်ပတ်သည်။ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံလို ဒေသတစ်ခုတွင် အခြေချကြသည့် အင်္ဂလိပ်တွေ ဘယ်လိုနေထိုင်သလဲ ကျွန်တော် သိချင်နေသည်။ သူတို့မှာ တခြားရွေးစရာနေရာများရှိသည်။ ဥပမာ - အင်္ဂလန်နိုင်ငံကျေးလက်က မြို့လေးတစ်မြို့တွင် အိုးအိမ် ထူထောင် နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် အင်္ဂလန်မြေတွင် လမ်းမကြီးတစ်ခုနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း တစ်နေရာ၌ အုတ်တိုက်လေးတစ်လုံးတွင် အခြေချနိုင်သည်။

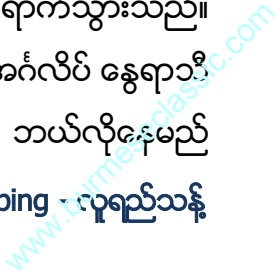
ကလောတွင် အခြေစိုက်သည့်အခါ အကျိုးကျေးဇူးအချို့ရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အဓိကအချက်မှာ သင်ဘယ်သူလဲ ဆိုသည်ကို အများက သိ ပြီး ဖြစ်နေသည်။ အကယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမှုထမ်းစဉ် သင်သာ အရေး ပိုင် တစ်ယောက် သို့မဟုတ် တရားသူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကလော တွင် ပို၍နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းသည်မှာ သေချာသည်။ ကလော လူ့အဖွဲ့ အ စည်းက သင့်ကို ပျူပျူငှာငှာပေါင်းသင်းဆက်ဆံမည်။ သင့်ကိုနေရာပေးမည်။ ကလောနှင့် ကင့်(အင်္ဂလန်) မတူ။ ကလောက ပို၍နွေးနွေးထွေးထွေးရှိသည်။ ပြီးတော့ အိမ်စေများကိစ္စ ရှိသေးသည်။ ကလောတွင် အိမ်စေပြဿနာမရှိ။ ခက်ခက်ခဲခဲ ရှာစရာမလို။ ထမ်းဆောင်ရသည့် အခွန်အတုတ်ကလည်း

သက်သာသည်။ ငွေကြေးကိစ္စမှာလည်း အလွန်ပြေလည်သည်။ အနည်းငယ်သာ သုံးစွဲနိုင်ငြားလည်း တာ သွားသည်။ ပြီးတော့ အရေးကြီးသည်ဟု ဆိုနိုင်သည့် ကိစ္စတစ်ခုရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ စကားပြောဖော်၊ အတင်းပြောဖော် ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ပြီး အခြေစိုက်မည်ဆိုလျှင် သင့်ကို သိသူ အနည်းငယ်သာ ရှိမည်။ သို့ပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ လူတိုင်းကို သင်သိသည်။ လူတိုင်းကလည်း သင့်ကိုသိသည်။ ဤသည်တို့မှာ ကလော၏ အကျိုးထူးများ ဖြစ်သည်။

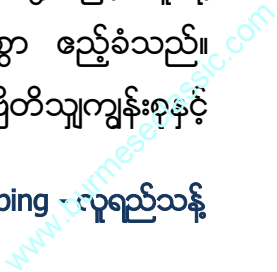
နိဝင်ဘာနှင့်မတ်လအကြားတွင် အနည်းငယ် ပျင်းစရာ ကောင်းသည်။ ခြောက်ကပ်ကပ် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မတ်လလွန်လျှင် ရာသီဥတုကောင်းလာပြီး ကလော၏ပုံမှန်အနေအထားသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဟိုတယ်၌ အခန်းလွတ်မရှိ။ တစ်ဖန် ကိုယ်သိသူတွေ အများကြီးနှင့်တွေ့ရသည်။ ဗရစ်ဖဲ ကစားမည်လား။ တင်းနစ် ကစားမည်လား။ ပြီးတော့ မဆုံးနိုင်သည့် စကားပိုင်းတွေဖွဲ့ကာ အတင်းပြောမည်လား။ အားလုံး အဆင်ပြေသည်။ သို့ကြောင့်ပင် ကလောလိုဒေသတွင် အခြေချချင်သူ များလာသည်။ အကယ်၍ သင့်ဇနီးမှာ မြန်မာအမျိုးသမီးဖြစ်ခဲ့သော် ပို၍ အဆင်ပြေသည်။ သင့်ကိုလည်း ရင်နှီးဖော်ရွေစွာ ဆက်ဆံကြမည်။

ဖေဖော်ဝါရီဆန်းပိုင်းတွင် ကလောသို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားသည်။ လူသူစည်ကားချိန် မဟုတ်သဖြင့် ပျင်းစရာကောင်းသည်။ အင်္ဂလိပ် နွေရာသီအပန်းဖြေစခန်းတစ်ခုကို ကြည့်ကာ ဆောင်းရာသီဆိုလျှင် ဘယ်လိုနေမည်

လဲဟုမည်သူမျှ စဉ်းစားမိမည်မဟုတ်။ သို့သော်လည်း သက်သာရာသက်သာ ကြောင်းများ ရှာကြံတွေးတောမိသည့် နောက်ပိုင်းတွင်ကား ကလောသည် ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဓာတ်ကျစေသည်။ ကျွန်တော်ရောက်သွားသည့် အချိန်တွင် ဘာတစ်ခုမျှ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားမရှိ။ သို့ပေမယ့် ပင်စင်စားများ အများကြီး နေထိုင်သည့် မည်သည့်နေရာတွင်မဆို စိတ်ပျက်စရာ ကြုံရသည်မှာ သဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်တွင်မူ ကိုယ့်ဝန်းကျင်မှာ သားသမီးတွေ၊ ကလေးတွေရှိသည်။ ဆွေမျိုးသာချင်းများဆီ သွားရောက်လည်ပတ်နိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လန်ဒန်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်မည် ဆိုလျှင်လည်း လွယ်ကူသည်။ သတင်းစာ ကောက်ဖတ်လိုက်လျှင် သတင်းထူး၊ သတင်းဦးများကို တွေ့နိုင်သည်။ ကလောတွင်မူ လူက အမြင့်ရောက်နေပြီး ခြောက်ကပ်နေသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် အင်္ဂလန်ရာသီဥတု ဝန်းကျင်မျိုးကိုမူ ကလောမှာ မရနိုင်။

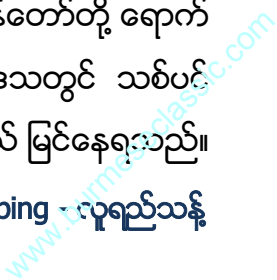
အသက်အရွယ်က ကြီးလာပြီဖြစ်ရာ ကရိကထများတာလေးတွေ ရှိသည်။ သို့ပေမယ့် အရာရာကို ညှိယူရသည်သာများသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကလောတွင်နေထိုင်သည့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများနှင့် ကျွန်တော် စကားပြောသည်။ မေးမြန်း စပ်စုသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်မှာ တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် ချောက်ချောက်ချားချား ဖြစ်ချင်လာသည်။ ကျွန်တော်လာတွေ့သဖြင့် သူတို့ ဝမ်းသာသည်။ သူတို့ကလည်း တွေ့ချင်သည်။ ဖော်ရွေစွာ ဧည့်ခံသည်။ ဧည့်ဝတ်ကျေသည်မှာ ပြောစရာမလို။ ပို၍ပင်နေသည်။ ဗြိတိသျှကျွန်းစုနှင့်

ကျွန်တော့်မှာ တံတိုင်းကြီးတစ်ခု ခြားနေသည်ထင်သည်။ တံတိုင်းကြီးက ကျွန်တော့်ပတ်ပတ်လည်တွင် ကာရံထားသည်။ လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးဖို့ မလွယ်။ ဤသို့ စိတ်မှာထင်မြင်လာသည်။ ကလောလေကို ရှူရှိုက်ရသည်မှာ အကျဉ်းထောင်ထဲက လေကို ရှူရှိုက်ရသည်နှင့် တူသည်။ ရှူလို့ မကောင်း။ မွန်း ကျပ်လာသည်။ ထိုခဏမှာပင် အိမ်သို့ ပြန်ပြေးချင်စိတ် ပြန်ပေါ်လာသည်။ ညတွင်းချင်း လန်ဒန်သို့ ပြန်ရောက်ချင်သည်။

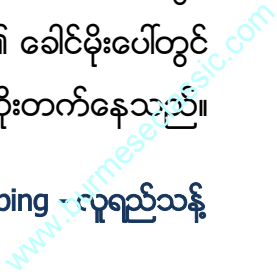
ခေတ္တခဏ အနှောင်အဖွဲ့အတွင်း ကျွန်တော် ကျနေရာမှ လွတ်မြောက်လာပြီး ကိုယ့်အနေအထားကို ပြန်လည် ဆင်ခြင်မိပြီးနောက် ပိုက်တင်းနှင့် ထမင်းလက်ဆုံစားရန် ထမင်းစားခန်းသို့ ကျွန်တော်သွားသည်။ စိတ်ထဲတွင်မူ အရာရာကို အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းကာ ပျော်လာအောင် ကြိုးစားရသည်။

ဖိုဂါတီဆီမှာ နှစ်ရက်နေမည့် အစီအစဉ်ကို ကျွန်တော်ဖျက်ခဲ့သည်။ ပင်းတယဂူသို့ သွားချင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တောင်ကြီးနှင့်စာလျှင် ကလောက ပင်းတယနှင့် ပို၍နီးသည်။ ပင်းတယဂူတွင် စေတီပုထိုးများနှင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် အများအပြားရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးများ လာရောက်ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်စာစားပြီးလျှင် မြောက်ဘက် စူးစူးသို့ ကျွန်တော်တို့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။ မြေလတ်သို့ ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာကြပြန်သည်။ တောင်ယာများမှာ နီရဲနေသည်။ ဤဒေသတွင် သစ်ပင်လုံးဝ မရှိ။ အဝေးရှိ တောင်တန်းများကို မြင်ကွင်းကျယ်ကျယ် မြင်နေရသည်။

နေရောင်ခြည် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရသည်။ လတ်ဆတ်သည့်လေကို ဖောဖော သီသီ ရှူရှိုက်ရသည်။ တစ်နာရီခန့် မောင်းမိလျှင် ပွေးလှကို လှမ်းမြင်ရသည်။ ပွေးလှမှာ မြို့စားအုပ်ချုပ်သည့် မြို့ငှယ်လေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မြို့၏ အနောက်ဘက်တွင် ဘုရားဖြူဖြူများ စုဝေးနေသည့် တောင်ကုန်းကလေးများကို မြင်ရသည်။ ပွေးလှတွင် ကျွန်တော်တို့ မရပ်။ ပင်းတယသို့ ဆက်၍ သွားကြသည်။

ယခုတိုင် ကျွန်တော့်မှာ ဟော်နန်းတွင် ရုံးထိုင်နေသော မည်သည့် ရှမ်းဇော်ဘွားတစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရသေးပေ။ ခဏကြာလျှင် ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုတွင် ရေကန်ကြီးတစ်ခုကို မြင်ရသည်။ ညောင်ပင်ကြီးငါးပင်သည် ရေကန်ထဲသို့ အမြစ်များ ခွေဝိုက်ရစ်ပတ် တွယ်နှောင်ထားသည်။ ယင်းအနီးအနားတွင် မဏ္ဍပ်ကြီးတစ်ခုကို ဆောက်လုပ်နေသည်။ မကြာမီ ပွဲလမ်းတစ်ခုကျင်းပမည် ထင်သည်။ ကန်၏တစ်ဖက်တွင် ပင်းတယမြို့ တည်ရှိသည်။ မြို့လှည့်တွင် ကား ဘုံဆောင်ပြသာဒ်နှင့် ဟောနန်းတစ်ခု ရှိသည်။ ဝိုက်တင်းမှာ ဇော်ဘွားနှင့်သိသဖြင့် ဟော်ဆီသို့ တိုက်ရိုက်မောင်းသွားသည်။ ဇော်ဘွားထံမှ တစ်ယောက်ယောက်ကို လမ်းပြအဖြစ်ခေါ်မည် စိတ်ကူးသည်။ ဟော်ဝင်းတံခါး ဖွင့်ထားသဖြင့် ပန်းခြံထဲမှ ဖြတ်ကာ ဆင်ဝင်အရောက် ကားကို မောင်းသွားသည်။ ဟော်နန်းမှာ နှစ်ထပ်သစ်သားအိမ်မြင့်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပထမထပ်တွင် တိုင်များ ဝိုင်းရံထားသည့် ခန်းမကြီးတစ်ခု ရှိသည်။ ယင်း၏ ခေါင်မိုးပေါ်တွင် ဘုံဆောင်များ ဆင့်နေသောပြာသာဒ်တစ်ခု မိုးဆီသို့ ထိုးတက်နေသည်။

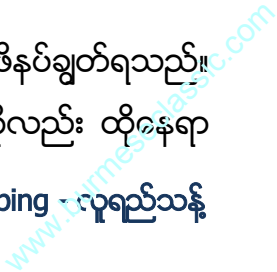
ဘုံငါးဆင့်ရှိပြီး ထုပ်ကာတင်ကာ ယင်းအပေါ်၌ ရွှေထီးအထွတ် တင်ထားသည်။ မန္တလေးနန်းတော် ပုံစံငယ်လေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးအကြိမ် ဟော်နန်းကို မြင်ဖူးခြင်းဖြစ်ရာ အထဲသို့ဝင်ကာ စူးစမ်းကြည့်ရှုပြီး ဖော်ဘွားနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ချင်သည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေ မပေး။ ဆင်ဝင်ဝတွင် ရပ်နေသော ဟော်နန်းလုလင်က ဖော်ဘွားကြီး မရှိဟုဆိုသည်။

“ ဒါဖြင့် ပင်းတယဂူကို ခင်ဗျား လိုက်ပြနိုင်မလား ” ဝိုက်တင်းက မေးသည်။

ဟောနန်းလုလင် ပျော်သွားသည်။ အပြင်သို့ ထွက်ချင်နေဟန် တူသည်။ လုလင်မှာ အရပ်ဆိုးသည်။ သွားများ ကျိုးနေသည်။ တကယ့်ပုံစံကျ ဟောနန်းလုလင်တစ်ယောက် အသွင်မျိုးဖြစ်သည်။

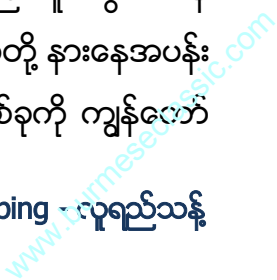
မြို့ထဲက ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဖယောင်းတိုင်များနှင့် လက်နှိပ်ဓာတ်မီး တစ်ခုဝယ်ပြီး ကားမောင်းထွက်လာခဲ့သည်။ တောင်ခြေတစ်နေရာတွင် အစောင့်နတ်ရုပ်နှစ်ခု ရှေ့ရှိအဝင်ဝတစ်ခုတွင် ကားကိုရပ်ရသည်။ ယင်းမှာ “လမ်းတော်” အဦးအစဖြစ်သည်။ “လမ်းတော်” အတိုင်း လှေကားထစ်များစွာကို တက်သွားရသည်။ ပွတ်လုံးတိုင်များဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် လက်ရန်းကိုကိုင်ကာ တက်ရသည်။ တောင်တစ်ခု၏နံရံကို ကပ်၍ ဖောက်ထားသည့်လမ်းဖြစ်ပြီး မိုင်ဝက်ခန့် တက်မိလျှင် ဂူဝသို့ရောက်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာထုံးစံမှာ “လမ်းတော်” သို့ဝင်လျှင် ဖိနပ်ချွတ်ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဒေသအချို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်သူများကိုလည်း ထိုနေရာ

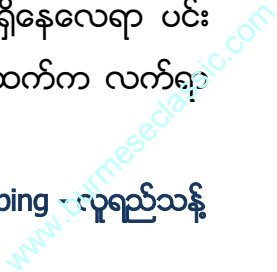

မျိုး၌ ဖိနပ်ချွတ်ရန် သတိပေးသည်။ သို့သော်လည်း အမျိုးသားစိတ် မပြင်းထန်သည့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင်မူ ထိုကဲ့သို့သော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မျိုး မရှိ။ သို့ငြားလည်း ထုံးစံနှင့်အညီ ကျင့်လိုသည်ဖြစ်ရာ ဟော်နန်းလုလင်အား ဖိနပ်မချွတ်ဘဲ တက်နိုင်သလားဟု မေးကြည့်သည်။ သူက တက်နိုင်ပါသည်ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော် ဝမ်းသာမိသည်။။ အကြောင်းမှာ လှေကားထစ်များမှာ ကြမ်းပြီး အချွန်အတက်များရှိသည်။ မွန်းတည့်နေ့တွင် အုတ်များမှာ ချစ်ချစ်တောက် ပူနေသည်။

တောင်ကမ်းပါးယံအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ တက်ခဲ့ကြသည်။ ညာဘက်တွင် စေတီငယ်ကလေးများကို ညီညီညာညာ စီတန်း တည်ဆောက်ထားသည်။ ဒေသခံပြည်သူတို့၏ ကောင်းမှုများဖြစ်သည်။ စေတီပုထိုးများမှာ ဥဉာဏ်တော် ဆယ်ပေထက် မမြင့်။ ကျောက်တောင်နံရံကို ထွင်းဖောက်ကာ လိုဏ်ငယ်လေးများ ပြုလုပ်ပြီး အတွင်း၌ဆင်းတုရုပ်ပွားများ တည်ထား ကိုးကွယ်ကြသည်။ များသောအားဖြင့်ကား အင်္ဂတေလက်ရာများ ဖြစ်ပြီး ရုပ်တုများမှာ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှ နတ်ရုပ်များ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ဘက်တွင် ကန်ရေပြင်ပေါ်မှကျော်ကာ သာယာလှပသည့် ရှမ်းဒေသ ရှုခင်းကို တွေ့ရသည်။ မြင်ကွင်းကျယ်ဖြစ်ရာ ရင်သပ်ရှုမောဖွယ် ကောင်းသည်။ ဂူဝရောက်လျှင် ကျွန်တော်တို့မှာ ပူအိုက်ပြီး ချွေးစို့လာသည်။ ဂူတွင် တန်ဆောင်းတစ်ခု တည်ဆောက်ထားသည်။ ယင်း၌ ကျွန်တော်တို့ နားနေအပန်းဖြေကြသည်။ ထိုစဉ် မြေပြင်မှထိုးထွက်နေသော ရုပ်တုတစ်ခုကို ကျွန်တော်

သတိထားမိသည်။ ယင်းကို ဓာတ်ပုံရိုက်၍ တန်ဆောင်းတွင်း၌ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ရုပ်တု၏ကိုယ်လုံးကို မကြာသေးမီက ဆောက်လုပ်ထားသည့် လှေကားထစ်များက မျိုးထားသည်။ ခေါင်းပိုင်းသာ ကျန်တော့သည်။ မျက်နှာသွင်ပြင်မှာ တွေဝေငေးမောနေသည့်အသွင် ပေါ်လွင်သည်။ ခေါင်းဆောင်းမှာ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဖြစ်သည်။ ခေါင်းဆောင်းဆိုသည် ကျွန်တော့်အထင် ပြောခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ခေါင်းဆောင်း ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မည်။ ဆံပင်ကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ထုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ဆံပင်မှာ စုစုစည်းစည်းသဏ္ဍာန် ဖြစ်ပြီး အထက်သို့ချွန်တက်နေသည်။ မျက်နှာသွင်ပြင်မှာ သူတော်စင် တစ်ယောက်သို့မဟုတ် ဘုရားလောင်းနှင့် တူသည်။ ဆံတော်မှာ မီးလှုံများသဖွယ် ဥဏ္ဍိကအလင်းပွင့်နေသည်ဟု ကျွန်တော် စိတ်ကူးယဉ်မိသည်။ ခေါင်းဆောင်းမကိုဋ် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် ဆံတော် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ မည်သို့ ဖြစ်စေ၊ ရုပ်တုမှာ အလွန် လက်ရာမြောက်သည်။ ရှမ်းအနုပညာ လက်ရာစစ်စစ် တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ရှမ်းလူမျိုးတို့၏ ချစ်စရာသွင်ပြင်နှင့် ရိုးသားသည့် စိတ်နေ စိတ်ထား တို့သည် ထိုရုပ်တုတွင် ပေါ်လွင်သည်။ ရိုးသားဖြူစင်သည့် ရှမ်းလူမျိုးတို့ ၏စေတနာကို ကိုယ်စားပြုသော ပန်းတော့ပညာရှင်၏ လက်ရာသည် အံ့မခန်း လှပပါပေသည်။ ထိုရုပ်တုကို ဘယ်အချိန် ထုလုပ်ခဲ့သည်ဟူ၍ မည်သူမျှ အတိအကျမပြောနိုင်သော်လည်း ရှေးလက်ရာတစ်ခုဖြစ်သည်မှာ သေချာသည်။ ယင်းမှာ အဝင်ကျောက်တုံးတစ်ခုပေါ်တွင် တည်ရှိနေလေရာ ပင်းတယူသို့ ပထမဆုံး ရောက်လာကြသည့် ဘုရားဖူးလက်ထက်က လက်ရ

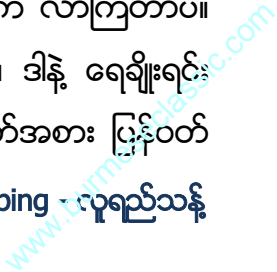
ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ဆယ့်ငါးရာစု သို့မဟုတ် ဆယ့်ခြောက်ရာစု သို့ မဟုတ် သည့်ထက်စောသည့် အချိန်ကဖြစ်နိုင်သည်။ ဂူထဲသို့ ဝင်ကြသည်။ အထဲတွင်ဘုရားဆင်းတုပေါင်း ငါးရာခန့် ရှိသည်။ အချို့မှာ ရှေးကျပြီး အချို့မှာ မနေ့တစ်နေ့ကမှ ထုလုပ်ကိုးကွယ်သည့် ဆင်းတုများဖြစ်သည်။ အချို့မှာ လက်ချောင်းများ အပေါ်ထောင်၍ လက်ဖဝါးကို ဖြန့်ထားသည့် အဘယမုဒြာ လက်ဟန်များ ဖြစ်ပြီး အချို့မှာ လက်ယာလက်ကို ခြေနှင့်ထိထားဟန် ဘယ်တင်ညာချ ဘူမိဗေဒမုဒြာလက်ဟန်များ ဖြစ်သည်။ ဆင်းတုပေါင်း များစွာကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း မြင်ရသည့်အခါ စိတ်ထဲတွင် ဘုရားဆင်းတု၏ မျက်နှာများက မိမိတူရူသို့ မူနေသည်ကို ရုတ်တရတ် မြင်ရပြီး နောက် တစ်မျိုး ထူးဆန်းသလို ထင်မိသည်။ ဆင်းတုမျက်နှာများသည် ဟိုးအဝေးဆီမှ ကိုယ့်ဆီသို့ ကြည့်နေသည်။ ဂူထဲသို့ တဖြည်းဖြည်း ဝင်သွားလျှင် အထဲတွင် မှိန်ပျံပျံအလင်းရောင်ကို ကျင့်သားရလာသည်။ ပင်းတယတွင် လွန်ခဲ့သော ရာစုနှစ်များစွာက ပန်းပုဆရာ၊ ပန်းတော့ဆရာ အစုအစည်း အသင်းအဖွဲ့များ ရှိခဲ့ပြီး သူတို့၏လက်ရာ ဆင်းတုများကို ဘုရားဖူးများအား ရောင်းချခဲ့ဟန်တူသည်။ ဆင်းတုများကို အနီးကပ်လေ့လာသည့်အခါ အသက်မပါသည့် ရုပ်တုများ ဖြစ်သည်ကို ထင်ရှား တွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း အချို့မှာ တန်ဆောင်းဝတွင် တွေ့ခဲ့သည့်ဆင်းတု၏ မျက်နှာသွင်ပြင်မျိုးရှိသည်ကို သတိထားမိသည်။ သို့ငြားလည်း ယင်းတို့တွင် ခေါင်းဆောင်းမကိုဋ် သို့မဟုတ် ဆံတော်များ မရှိ။

ဟော်နန်းလုလင်သည် ဖယောင်းတိုင်များ ထွန်းညှိပြီးမီးပူဇော်သည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့အား ဂူ၏အတွင်းပိုင်းသို့ လမ်းပြခေါ်ဆောင် သွားသည်။ ဤဂူအတိုင်းလိုက်သွားလျှင် မြေအောက်ဂူလမ်းမှတစ်ဆင့် မိုင်သုံးရာ ခန့်ဝေးသည့် အနောက်အရပ်ရှိ ပုဂံမြို့ဖွဲ့ဟောင်းသို့ ရောက်မည်ဟု သမိုင်းပုံပြင် တစ်ခုက ဆိုသည်။ ကျွန်တော်တို့ မသွားကြပါ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော့်မှာ အနည်းငယ် မောပန်းလာသည်။ ရှေ့ဆွက်သွားလျှင်လည်း ဘာမျှမထူးခြားသည့် ဆင်းတုများကိုသာ တွေ့မည်။

သို့နှင့် အပြင်သို့ ပြန်ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ဂူဝရောက်မှ ပြင်ပလေကို အားရ ပါးရ ရှုရှိုက်ရသည်။ တန်ဆောင်းထဲတွင် ရပ်ကာ အောက်ဘက် ကန်ရေပြင်ဆီသို့ မျှော်၍ကြည့်ရင်း ဟော်နန်းလုလင်အား ပင်းတယဂူ၏သမိုင်း ပုံပြင်ကို မေးမြန်းမိသည်။ ယခုလို ကျေးလက်ဒေသတွင် သမိုင်းထက် ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်များကို လူတို့စွဲမက်ကြသည်။ ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်သည် မှတ်ရလွယ်သည်။ မမေ့တော့ပေ။ သမိုင်းဆိုသည် မေ့လွယ်သည်။ ကျွန်တော့စကားကို ကြားလျှင် ဟော်နန်းလုလင်၏ အရပ်ဆိုးသော မျက်နှာမှာ ဝင်းပသွားသည်။ “နတ်ပြည်က နတ်သမီးတွေ” နိဒါန်း မခံတော့ဘဲ သူ စ၍ ပြောသည်။

“ နတ်သမီးတွေ တောင်အောက်က ရေကန်ကြီးမှာ ရေလာချိုးကြတယ်။ သူတို့က တာဝတိံသာ ဒါမှမဟုတ် အဲဒီလို နတ်ပြည်တစ်ခုခုက လာကြတာပဲ။ ရေကန်ကသာယာတော့ ရေချိုးချင်စိတ် ပေါ်လာကြတယ်။ ဒါနဲ့ ရေချိုးရင်း မြူးထူးပျော်ပါးလာကြတယ်။ ရေချိုးလို့ အားရတော့ အဝတ်အစား ပြန်ဝတ်

ကြပြီး ကျွန်တော့်တို့ တက်လာတဲ့လမ်းအတိုင်း ဂူဝကို တက်သွားကြတယ်။ ဂူထဲရောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ဆွင်းတုတော်တွေတွေ့ပြီး ရတနာသုံးပါးကို အောက်မေ့ကာ ရှိခိုးတယ်။ ဘုရားတရားစာတွေ ရွတ်ဖတ်ကြတယ်။ သူတို့ ရှိခိုးနေတုန်း ဂူအနက်ထဲမှာ အိပ်ပျော်နေတဲ့နဂါးကြီး နိုးလာပြီး နတ်သမီးတွေကို ချောင်းကြည့်တယ်။ ချောတာလှတာ မြင်တော့ နဂါးမင်းက သူတို့ကို သိမ်းပိုက်ချင်စိတ် ဖြစ်လာတယ်။ ဒါနဲ့ နဂါးတို့ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါတ်နဲ့ ဂူဝမှာ ပင့်ကူအိမ်ကြီးတွေ ရက်လုပ်ပြီး အပေါက်ဝကို ပိတ်လိုက်တယ်”

ဟောနန်းလုလင်သည် ကျွန်တော်တို့နားလည်ရန် ဗမာစကားဖြင့် ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်လုံးမှာ ရှမ်းစကားနားမလည်။ သူ့ဗမာသံမှာ လုံးထွေးနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကောင်းကောင်း နားမလည်။

သူ့ကို အနားပေးလိုသဖြင့် ကျွန်တော်က တစ်ခုမေးသည်။

“နဂါးမင်းမှာ နာမည်မရှိဘူလား”

“ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့နာမည် သိရလို့လည်း ဘာမှ အကြောင်းမထူးပါဘူး”

ဒေသတိုင်း နေရာတိုင်းမှာ သည်အဖြေမျိုးပဲ အလွယ်တကူ ရတတ်သည်။ ကျွန်တော်စဉ်းစားနေစဉ် သူက ပုံပြင်ကို ဆက်၍ပြောသည်။

“နတ်သမီးလေးတွေက ဘုရားရှိခိုးပြီးတော့ ဂူထဲက ထွက်အလာ ဂူဝမှာ ပိတ်နေတဲ့ ပင့်ကူမျှင်တွေကို မြင်တယ်။ ဒီတော့မှ သူတို့ဟာ နဂါးမင်းရဲ့ စက်ကွင်းထဲ ရောက်နေပြီလို့ သိကြတယ်။ နဂါး အသက်ရှူလိုက်တဲ့ နဂါးငွေ့ကို သူတို့သိတယ် မဟုတ်လား။ နဂါးဆိုတာကလည်း နတ်ပြည်က နတ်သမီးဆိုရင် ဖမ်းပြီး အနှစ်တစ်ထောင်လောက်ဂူထဲမှာ လှောင်ပိတ်ထားတတ်တယ်။ တာဝတိံသာ နတ်ပန်းနဲ့ ပြယ်သည်အထိ ဖမ်းထား တတ်တယ်။ အဲဒါကို သိတဲ့ နတ်သမီးလေးတွေက ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ အော်ကြတယ်”

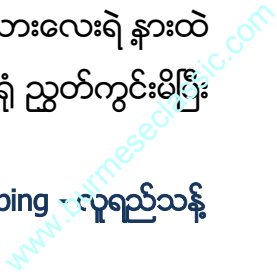
“သူတို့အော်သံကို နတ်ပြည်က ကြားသလား” ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

“သူတို့အသံကို သံကြားရွာက ကြားတယ်” ထိုသို့ပြောပြီး လွင်ပြင်ဆီသို့ လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

“ ရေကန်ကြီးရဲ့ဟိုဘက်ကရွာက သံကြားရွာပဲ။ နတ်သမီးလေးတွေ အော်သံကို ကြားတဲ့ရွာပေါ့။ တကယ်ကြားတာပါ။ သက်သေ ထူနိုင်ပါတယ်”

“ဘယ်သူက ကြားတာလဲ”

“မင်းသားလေးတစ်ပါးက ကြားတာပေါ့။ မင်းသားလေးက မြင်းဖြူကြီးစီးပြီး ရောက်လာတယ်။ နတ်သမီးလေးတွေရဲ့ အော်သံဟာ မင်းသားလေးရဲ့ နှားထဲမှာ နတ်စည် တီးသံလိုပဲတဲ့။ ဒါနဲ့ နတ်သမီးလေးတွေရဲ့ ရှုပါရုံ ညွတ်ကွင်းမိပြီး

မြင်းကို ဒုန်းစိုင်းပြီးရောက်လာတယ်။ နတ်ပြည်ကိုလည်း သူ သွားချင်တယ် မဟုတ်လား။ ဂူဝရောက်လာပြီး ပင့်ကူမျှင်တွေကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းတယ်။ ဂူထဲမှာ ပိုက်ကွန်ထဲမိနေတဲ့ငါးလေးတွေလို ညှိုးလျနွမ်းနယ်နေတဲ့ နတ်သမီးလေးတွေကို သူ တွေ့တယ် ”

“ အဲဒီပုံပြင်ကို ကျွန်တော်တို့ဆရာ နန်းတွင်းပုံပြောဆရာတွေ ပြောတဲ့အခါ မင်းသားလေးနဲ့ နဂါးမင်းရဲ့ ပင့်ကူမျှင်တွေ ထွေးလုံးသတ်ပုတ်ကြတာဟာ သုံးနာရီ ကြာတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့လို ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ မပြောတတ်ဘူး။ နောက်ဆုံးမှာ မင်းသားလေးအောင်ပွဲခံတယ်။ နတ်သမီးလေးတွေက မင်းသားလေးကို တာဝတိံသာနတ်ပြည် ခေါ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ဇမ္ဗူသုပြေသီး ခူးပြီး ကျွေးတယ်”

ဝိုက်တင်းက ဟော်နန်းလုလင်အား ငွေကြေးဆုချသည်။ သူ မျှော်လင့် ထားဟန်မတူ။ ပုံပြောဝါသနာပါသဖြင့် ပြောပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း “လမ်းတော်” အတိုင်းဆင်းလာပြီး ကားဆီသို့ သွားကြသည်။ ထို့နောက် ရေကန်အနီး ပျော်ပွဲစားကြမည့်တစ်နေရာသို့ ကားဖြင့် လာခဲ့ကြသည်။ ရေကန်နားက ညောင်ပင်ကြီးတစ်ခုအနီးတွင် အမျိုးသမီးများ ရေချိုးနေကြသည်။ အချို့ ငါးများနေကြပြီး အချို့မှာ အဝတ်ဖွပ် နေကြသည်။ အချို့ကုမူ ထင်းခွေနေကြသည်။ ရေကန်ထဲတွင် ရေချိုးပြီးကမ်းပေါ်သို့ တက်လာသော အမျိုးသမီးများသည် ထဘီအခြောက်ကို ခေါင်းမှ လျှိုဝတ်လိုက်ပြီး အောက်ခံရေစိုထဘီကို မြေကြီးပေါ်သို့ ချွတ်ချလိုက်ကြသည်။ ထို

သို့ အဝတ်လဲခြင်း အလုပ်ကို ဣန္ဒြေမပျက်ပိပိရိရိပင် ကျွန်တော်တို့ မြင်ကွင်း ရှေ့တွင် သူတို့ဆောင်ရွက်ပြီးစီး သွားသည်။ လေမှာ ခြောက်သွေ့သဖြင့် အသစ်လဲသော ထဘီမှာ မကြာမီ သွေ့ခြောက်သွားသည်။ ထိုနောက် မှန် များထုတ်ပြီး ဆံပင်ဖြိုးကြသည်။ ပြီးလျှင် အင်္ကျီအသစ်များ လဲကြသည်။ ထိုနောက် ပစ္စည်းများသိမ်းဆည်းကာ ထွက်သွားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ သည် လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း အနီးဝန်းကျင်တွင် လှုပ်ရှားနေသော ရှမ်း အမျိုးသမီးတချို့၏ နေ့စဉ် လူနေမှုဘဝ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို မြင်တွေ့ခွင့် ကြုံ ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမြင်ကွင်းမျိုးမှာ မြင်နေကျဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့အဖို့ ရိုးနေပြီ။ သို့သော်လည်း ထိုမြင်ကွင်းက ဟော်နန်းလုလင်၏ နတ်သမီးပုံပြင် ကို အနိုင်ယူသွားသည်။ အနောက်ဘက်တောင်တန်းဆီသို့ နေကျသွားသည့် အခါ ကျွန်တော့်တို့လည်း တိတ်ဆိတ်သော ညနေခင်းတွင် အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ ကြ သည်။ မော်တော်ကားသည် ကလောဆီသို့ ဖြည်းညင်းသာ ပြေးသွားနေ သည်။

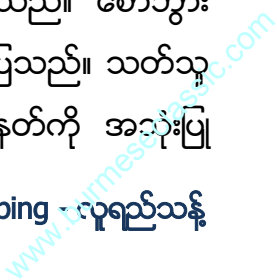
* * * * *

(??)

တရားရုံး

နောက်တစ်နေ့တွင် ဝိုက်တင်းကိုနှုတ်ဆက်ပြီး တောင်ကြီးအရေးပိုင် ဖိုဂါတီဆီသို့သွားသည်။ အရေးပိုင်ရာထူးမှာ ရှမ်းပြည်နယ်တွင်အမြင့်ဆုံး။ အကောင်းဆုံး ရာထူးဖြစ်သည်။ အရေးပိုင်အိမ်မှာလည်း အလွန်ကောင်းသည်။ အခန်းများမှာ ကျယ်ပြန့်ခမ်းနားသည်။ ပြတင်းမှကြည့်လိုက်လျှင် သာယာသည့် ပန်းခြံတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ အင်္ဂလိပ်ပန်းပင်များ၊ အရှေ့တိုင်း ပန်းပင်များ ဝေဝေဆာဆာဖူးပွင့်နေသည်။ အိမ်နောက်ဘက်တွင် သစ်ပင်များ ထူထပ်စွာ ပေါက်ရောက်နေသည့် ကျောက်တောင်တစ်ခုရှိသည်။ ယင်းဆီမှ ပဲ့တင်သံများ ကြားနေရသည်။ တောင်ချွန်းထိပ်တွင် ဘုရားတစ်ဆူ တည်ရှိလေသည်။

ဖိုဂါတီမှာ အလွန်အလုပ်များသူ ဖြစ်သည်။ သို့ငြားလည်း ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်အတွက် ဘယ်ပုံ စီစဉ်ထားသည်ကို ပြောပြသည်။ ကျိုင်းတုံဇော်ဘွားသတ်သည့်အမှုကို တောင်ကြီးတွင် စစ်ဆေးနေသည်။ တရားခံများကို နောက်ဆုံးကြားနားစစ်ဆေးကာ စီရင်ချက်ချဖို့ မဝေးတော့။ ရှေ့နေများ လျှောက်လဲသည်ကို ကျွန်တော်နားထောင်သင့်သည် ဆိုသည်။ ဇော်ဘွားများ၏ နန်းတွင်းရေးကို ထိုအမှုက တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖော်ပြသည်။ သတ်သူမှာ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်ကို အသုံးပြု

ကာ သတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ခေတ်သစ်လက်နက်သည် ခေတ်ဟောင်းဆေးဝါးမန္တရားတို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်နေရာယူသည့် အမှုမျိုး ဖြစ်လေသည်။

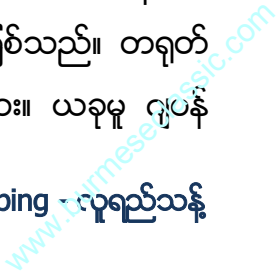
ကျွန်တော်၏ခရီးအစတွင် ရှေးဆီကာ ပါမည်ဟု ဖိုဂါတီက ပြောသည်။ ပထမအကြိမ် ရှေးဆီတာကို သူ့အိမ်မှာပင် ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။ နက်ဖြန်ည တောင်ကြီးသို့ ရှေးဆီတာရောက်လာမည်။ သူနှင့်အတူ တောင်ကြီး အရှေ့ဘက် မိုင်ခြောက်ဆယ်ဝေးသည့် လွိုင်လင်သို့ သွားကြမည်။ ထိုကမှ မြောက်ပိုင်း၊မိုင်းနောင်ပြည်နယ်သို့ ရက်အတန်ကြာ ခရီးဆက်မည်။ ထို့နောက် နမ်းပန်ရေတံခွန်သို့ သွားကြမည်။ နမ်းပန်ရေတံခွန်မှာ လူသူဝေးပြီး လူသိနည်းသည့် အတွင်းပိုင်းတစ်နေရာတွင် တည်ရှိသည်။ ခေတ်သစ် အမှုအရာတို့ မရောယှက်သေးသည့်ဒေသတစ်ခု ဖြစ်သည်။ တကယ် တောကျသည့်ဒေသ ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဖိုဂါတီက ကျွန်တော့်ကို ဆက်၍ရှင်းပြသည်။ “ ရှေးဆီတာနဲ့အတူ သွားရတာ ခင်ဗျား ဗဟုသုတ တိုးမယ်။ နယ်ခြားဒေသအုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ စော်ဘွားတွေ ဘယ်လိုဆက်ဆံတယ်ဆိုတာ သိရမယ်။ နည်းပရိယာယ် တစ်မျိုးပေါ့။ အဲဒါ လိုတယ်။ မိုင်းနောင်မှာ တကယ်ရိုးသားတဲ့ ရှမ်းလူမျိုးတွေနဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် တွေ့ရမယ်။ ကျွန်တော်နဲ့အတူသွားမယ့်ခရီးမှာ တွေ့မယ့်သူတွေ ထက် သူတို့က ပိုပြီးရိုးတယ်။ မြောက်ပိုင်းထွက်တဲ့လမ်းမှာ ပန်ကေတုဆိုတဲ့ ရွာငယ်လေးတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီအထိ ရှေးဆီတာက ခင်ဗျားကို သူ့ကားနဲ့

ပို့ပေးမယ်။ ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်နဲ့အတူ ခရီးဆက်ကြမယ်။ မြောက်ပိုင်းက သီပေါ၊ မိုးမိတ်၊ တောင်ပိုင်နဲ့ သိန္နီမြို့တွေ ရောက်မယ်။ ပြီးတော့ ကျိုင်းတုံကို သွားမယ်။ မရောက် ရောက်အောင်ပို့မယ်။ မြောက်ပိုင်းကသွားရင် ခရီး အတော်လေး ဝေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သွားရင်အကျိုးထူးမှာပါ။ လူသတ်မှုကြောင့် ကျိုင်းတုံဟာ လူသိများလာတယ်မဟုတ်လား။ ကျိုင်းတုံရောက်ရင် ကပ္ပတိန် ရောဘတ်ဆီမှာ တည်းကြမယ်။ ခင်ဗျားနဲ့ ဟိုတစ်နေ့က မနက်စာစားပွဲမှာ တွေ့ဖူးပါတယ်။ သူက ကျိုင်းတုံမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်နေတယ်။ ကွယ်လွန် သွားတဲ့ ဇော်ဘွားကြီးရဲသားက အရွယ်မရောက်သေးတော့ သူက အုပ်ချုပ် နေရတယ်။ ဇော်ဘွားကိုယ်စားအုပ်ချုပ်ဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီရောက် တော့ အဖြစ်စုံ ခင်ဗျား တွေ့မှာပါ”

ဖိုဂါတီရုံးသို့ ထွက်သွားလျှင် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပြည်နယ်များ အကြောင်းသိရန် မှတ်တမ်းမှတ်ရာများဖတ်ရသည်။ မြေပုံများ လေ့လာရ သည်။ မြောက်ပိုင်းတွင် မြို့နယ်ကြီးလေးခု ရှိသည်။ တစ်ဖန် ငွေသတ္တု ထွက် သည့် ဘော်တွင်းဆိုသည့် ဒေသမှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ ကျွန်တော့် ခရီးစဉ်တွင်ပါသည့် သိန္နီမြို့နယ်သည် တရုတ်ပြည်နှင့် ဆက်နေ သည်။ တရုတ်တို့သည် နယ်ခြားဒေသကို အာရုံစိုက်လာသည်ဟု ကော လာ ဟာလ သတင်းများကဆိုသည်။ အရင်ကမူ မြင်းဝန်တင်၊ လားဝန်တင် ကုန်သည်များ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည့် ဒေသများ ဖြစ်သည်။ တရုတ် နိုင်ငံဘက်တွင် မော်တော်ကားလမ်းများမဖောက်လုပ်ရသေး။ ယခုမူ ဂျပန်

စစ် ရောက်လာသဖြင့် နယ်ခြားဒေသတွင် မော်တော်ကားလမ်းများ ဖောက်လုပ်နေသည်ဟူသော သတင်းများကြားရသည်။ သည်လိုဆိုလျှင် ရှမ်းပြည်နယ်မှတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံနှင့်မြန်မာနိုင်ငံ မှ လော်လီကားကြီးများ ကူးသန်းသွားလာပြီး ကုန်စည်ဖောက်ကားကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ထိုဒေသတစ်ခုလုံး ကြွယ်ဝကာ ခေတ်မီလာမည် အမှန်ပင်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နောက်ဖေးပေါက်မှ ဆက်သွယ်ရန် ကြိုးစားနေဟန်တူသည်။ ဤသည်မှာ သမိုင်းတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ကျွန်တော့်ခရီးမှာ နောက်ဆုံးတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု များနှင့် ဆက်စပ်လာပေလိမ့်မည်။ သာယာလှပသည့် တောတောင်ရေမြေရှုခင်းနှင့် နယ်စပ်ဒေသ၏ အရေးပါပုံတို့ကို ကျွန်တော့်စိတ်ကူးတွင် မှန်းဆမိသည်။

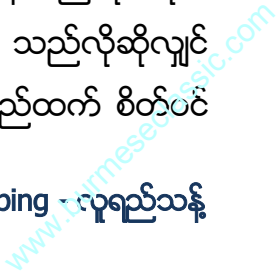
နေ့လယ်ပိုင်းတွင် အမှုစစ်နေသည့် တရားရုံးသို့ ကျွန်တော် လျှောက်သွားသည်။ ရုံးအောက်ထပ် အခန်းငယ်လေး တစ်ခုတွင် အမှုစစ်နေသည်။ တရားပြိုင်များ၊ တရားလို၊ တရားခံများမှာ ရှမ်းလူမျိုးများ ဖြစ်ခဲ့လျှင် နယ်စားမြို့စား၊ စော်ဘွားတို့က ဦးစီးကာ အမှုများကိုစစ်ဆေးသည်။ ယခုအမှုတွင် ကား အသတ်ခံရသူမှာ နယ်ရှင်စော်ဘွား ဖြစ်လေရာ အထူးတရားရုံးတစ်ခု ဖွဲ့စည်းပြီး နယ်ခြားအုပ်ချုပ်ရေးရုံးမှ အရာရှိတစ်ဦးက ဦးဆောင်စစ်ဆေးသည်။

တရားရုံးတံခါးဝသို့ရောက်လျှင် အမှုစစ်သည်ကို နားထောင်နေသော ရှမ်းလူမျိုးများ အပေါက်ဝ၌ပိတ်ဆို့နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် နည်း

ကျွန်တော့်ကို မြင်လျှင် သူတို့အားလုံးနေရာဖယ်ပေးသည်။ ကျွန်တော်လည်း ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်သွားပြီး ကုလားထိုင်လွတ်တစ်ခုတွင် ဝင်၍ထိုင်သည်။

ကျွန်တော့်ရှေ့တွင် တရားသူကြီးတစ်ယောက် ရုံးထိုင်နေသည်။ ပဉ္စမ မြောက်ကျောဘုရင်၏ စုတ်ပြဲနေသောဓာတ်ပုံတစ်ခု နံရံတွင် ချိတ်ထားသည် ကို တွေ့ရသည်။ တရားသူကြီးသည် စာရွတ်လွတ်များတွင် ကြားနာရသည် တို့ကို ရေးမှတ်နေသည်။ ကျွန်တော့် ညာဘက်တွင် သက်သေခံဝက်ခြံ ရှိ သည်။ သက်သေတစ်ယောက် အစစ်ဆေးခံနေသည်။ ယင်း၏တစ်ဖက်တွင် ရန်ကုန်မှ ရှေ့နေများအတွက် စကားပြန်တစ်ယောက် ထိုင်နေသည်။ ကျန် နေရာများတွင်မူ နားထောင်သူပရိသတ်များဖြင့် ပြည့်နေသည်။ တရားခံ နှစ် ယောက်ကိုမတွေ့ရ။ ရုံးတော်သို့မလာရောက်နိုင်သည်ကို ရုံးမင်းက ခွင့်လွှတ် ထားဟန် တူသည်။ သူတို့ကို ရုံးခန်းသို့ ခေါ်လာရသည်မှာ အလွန်အန္တရာယ် များ သည်။ လူများပြည့်ကျပ်နေရာ ကျွန်တော့်မှာ ဘေးကထိုင်နေသူနှင့် ကိုယ်ချင်း ထိလုနီးပါး ကပ်၍နေသည်။ သူသည် အပြာရောင်သတ္တလပ် ရှမ်း ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားသည်။ အသက်လေးဆယ်ခန့်ရှိပြီး ပိန်ပိန်ပါးပါး ဖြစ်သည်။ မျက်လုံးအစုံတွင် အထက်တန်းစား၏ အမူအရာကိုတွေ့ရသည်။ သက်သေ ထွက်ချက်များကို အာရုံစိုက်ပြီး နားထောင်နေသည်။ သူ့ဘေးတွင် ခပ်ဝဝ လူ ငယ်လေးတစ်ယောက် ထိုင်နေသည်။ သူသည် အမှုစစ်နေသည်ကို လုံးဝ စိတ်မဝင်စားဘဲ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်နေသည်။ သည်လိုဆိုလျှင် ဘာဖြစ်လို့ ရုံးသို့ ရောက်လာရသလဲ။ ဝတ္ထုက အမှုစစ်သည်ထက် စိတ်ပင်

စားစရာကောင်းလျှင် အိမ်မှာနေပြီးဖတ်နေဖို့ပဲရှိသည် မဟုတ်လား။ သက်သေက ရှမ်းလို အစစ်ဆေးခံနေသည်။ ယင်းကို ရုံးမင်းအား အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပြရသည်။ ရှမ်းစကားသည် တရုတ်စကားလိုပင် သီချင်းဆိုသံနှင့် တူသည်။ သီချင်းသံတွင် အသံငါးမျိုး ရှိသည်။ ငါးမျိုးကို ခွဲခြား ရွတ်ဆိုရပြီး တစ်သံတွင် အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး ရှိသည်။ ထိုခဏတွင် ဝတ်စုံပြာ ဝတ်ထားသူက တစ်စုံတစ်ရာ မှတ်ချက်ပေးသည်။

“ သက်သေက လိမ်ထွက်နေပါတယ် ”

တရားသူကြီးကို သူ လှမ်း၍ပြောသည်။ တရားသူကြီး လှုပ်လှုပ် ရှားရှား ဖြစ်သွားသည်။ ပြောသူအား ဆက်၍မပြောရန်တားမြစ်သည်။ ရှေ့နေတစ်ယောက် ထိုင်ရာမှထပြီး သူ့အမှုသည်ဘက်က ဖေးဖေးမမ လျှောက်လဲသည်။ သည်တော့မှ ကျွန်တော်သည် တရားခံတစ်ယောက်နှင့် ကပ်၍ ထိုင်မိလျက်သားဖြစ်နေသည်ကို သတိထားမိသည်။ ကျွန်တော်မှာ ယခုမှ တကယ့်တရားရုံးအလယ်ရောက်နေပါလားဟု ဆင်ခြင်မိပြီး ထိုင်ရာမှထလိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဥရောပတိုက်သားတစ်ယောက်က ကျွန်တော်ထိုင်ရန် သူ နေရာကို ဖယ်၍ပေးသည်။

“ အပြာဝတ်စုံနဲ့သူက ဘယ်သူလဲ ” ဘေးကလူကို တိုးတိုးမေးကြည့်ရသည်။

“ အဲဒါ စောဖုန်းလူပဲ၊ လူသတ်မှုမှာ ပထမ လှုံ့ဆော်သွေးထိုးတဲ့သူပေါ့ ”

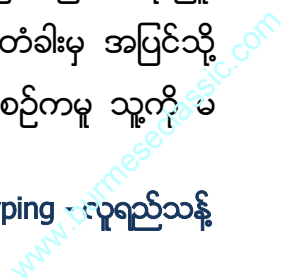

“ သူ့တစ်ဖက်က သူငယ်လေးက..... ”

“ စောသီဟလေ။ သေနတ်ပစ်တဲ့ တရားခံပေါ့ ”

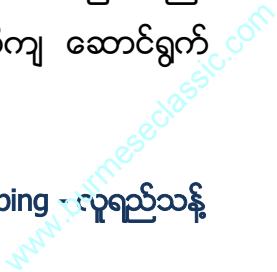
ဤသည်မှာ ကျိုင်းတုံဟော်နန်း၏အကြီးအကဲနှစ်ယောက်နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ်သိကျွမ်းပုံ ဖြစ်လေသည်။ သူတို့မှာ ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ယောက်ကို သတ်သည့်အမှုနှင့် ရုံးတော်သို့ ထုချေရန် ရောက်နေသူများဖြစ်သည်။ ယခုမှ သူတို့နှစ်ယောက်ကို စိတ်ဝင်စားစွာကြည့်မိသည်။ စောဖုန်းလူ၏ လက်များမှာ သေးသွယ်ပြီး မျက်နှာအမူအရာများမှာ အားမာန်အပြည့် ရှိသည်။ သူသွေးထိုးပေးသည်ဆိုသည့် စောသီဟမှာ သိမ်မွေ့သည့် လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မနေ့တစ်နေ့က ကျွန်တော်လည်ပတ်ခဲ့သည့် အရာကျစော်ဘွားတစ်ယောက်၏သား ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံရိုက်ခဲ့သည့် ကလေးများ၏ အဖေတူအမေကွဲ အစ်ကိုကြီးဖြစ်သည်။ သူသည် ယခုတိုင် ဝတ္ထုထဲတွင် နှစ်မြုပ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ဘယ်ကိုမျှ သူ့အာရုံမပျံ့ !

အမှုသဘောကို ကျွန်တော် အနည်းငယ်သိထားသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် အောက်တိုဘာ၂၂တွင် အသတ်ခံရသည့် စော်ဘွားကြီး စောကွမ်တိုင်သည် သူ၏ ဟောနန်းအတွင်း ပန်းခြံထဲလမ်းလျှောက်နေစဉ် အဝတ်နက် ဝတ်ထားသူတစ်ယောက်က အစောင့်များအကြား တိုးဝင်လာပြီး ခြောက်လုံးပြူးဖြင့် နှစ်ချက်ဆက်တိုက်ပစ်သည်။ ထိုနောက် ဘေးဘက်တံခါးမှ အပြင်သို့ ထွက်ပြေးသွားသည်။ ထိုသူမှာ စောသီဟ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကမူ သူ့ကို မ

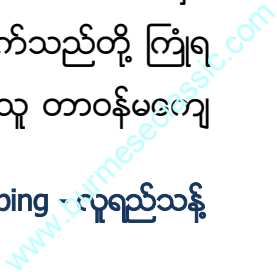
မှတ် မိကြ။ နောင်အခါ သူ့ကိုယ်တိုင်အဖမ်းခံပြီး ဖြောင့်ချက်ပေးသည်။ သူ့ကို သူ့၏ဝမ်းကွဲအစ်ကို စောဖုန်းလူကသွေးထိုးပေးသည်။ စောဖုန်းလူသည် အသတ်ခံရသူ ဖော်ဘွားစောကွမ်တိုင်၏ အဖေတူအမေကွဲညီဝမ်းကွဲ ဖြစ်သည်။ စောဖုန်းလူသည် ဖော်ဘွားကြီးအင်တလိုင်းနှင့် မဟာဒေဝီမှ မွေးသည့်သား ဖြစ်သည်။ အင်တလိုင်းမှာ တစ်ထီလာမင်းသမီးကြီး၏အစ်ကို ဖြစ်သည်။ ရိုးရာအစဉ်အလာတိုင်းဆိုလျှင် စောဖုန်းလူမှာ ဖခင်အရိုက်အရာကို ခံရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အင်တလိုင်းသည် မောင်းမတစ်ယောက်မှ မွေးသည့် စောကွမ်တိုင်ကို ပို၍ချစ်သည်။ ထို့ပြင် စောကွမ်တိုင်သည် စောဖုန်းလူထက် အသက်ရက်ပိုင်း ကြီးသည်။ ထိုအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဖော်ဘွား အရိုက် အရာကို ပေးခဲ့သည်။ စောဖုန်းလူက ကန့်ကွက်သည်။ မဟာဒေဝီက မွေးသည့်သားကိုသာ ဖော်ဘွားအရိုက်အရာ ပေးသင့်သည်ဟုတင်ပြသည်။

ဤသို့ဖြင့် စောကွမ်တိုင် ဖော်ဘွားဖြစ်လာသည်။ ကျိုင်းတုံ နယ်ရှင် ပယ်ရှင်မိသားစုသည် ယိုးဒယား(ထိုင်း)သို့ ဘိန်းများရောင်းချခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကာ စီးပွားတိုးတက်လာကြသည့် အစဉ်အလာရှိသည်။ စောဖုန်းလူ၏လက်ထက်တွင် ဘိန်းကုန်အမြောက်အမြားကူးသည်။ နိုင်ငံပေါင်းစုံ အသင်းကြီးက ဘိန်းကုန်ကူးခြင်းကို ပိတ်ပင်သည့်အခါ ဗြိတိသျှအစိုးရက ရှမ်းပြည်နယ်မှဘိန်းများ ယိုးဒယား(ထိုင်း)သို့ မရောက်အောင်တားမြစ်သည်။ ဖော်ဘွားအသစ် စောကွမ်တိုင်သည် ဗြိတိသျှအစိုးရအလိုကျ ဆောင်ရွက်

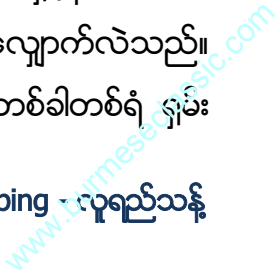
သည်။ စောဖုန်းလူမှာ ဘိန်းကုန်သည်ကြီးဖြစ်နေရာ သူ့ကို ကျိုင်းတုံမှ နယ် နှင်ဒဏ် ပေးလိုက်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ရုံးတော်တွင် စွဲချက်တင်သည်မှာ စောဖုန်းလူသည် စော် ဘွားအရိုက်အရာကို မခံစားရ။ တစ်ဖန် ဝင်ငွေဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် စော်ဘွား စောကွမ်တိုင်၏ရန်သူ ဖြစ်လာသည်။ အင်းချခြင်း၊ ဆေးဝါးမန္တရား ဖြင့်စီရင်ခြင်း စသည့် ရှမ်းမှော်ဝိဇ္ဇာအတတ်များ အားကိုးဖြင့် စော်ဘွားအား သေကြောင်းကြံပုံတို့ကို ရုံးတော်တွင် သက်သေများအဖြစ်တင်ပြသည်။ တဖန် သူ၏ဆွေမျိုးဖြစ်သည့် စောသီဟကို ရန်ကုန်သို့ စေလွှတ်ကာ လူ သတ်သမားတစ်ယောက် အရှာခိုင်းသည်။ ရန်ကုန်က လူမိုက်များမှာ တက်စီ စပယ်ယာအဖြစ် အလုပ်အကိုင် ကိုယ်စီရသွားကြသဖြင့် လူသတ်သမား ရှာ မရဘဲ ဖြစ်ရသည်။ တက်စီ စပယ်ယာဆိုသည် ဤတိုင်းပြည်တွင် ယခင်က မကြားဖူးသည့် အလုပ်အကိုင်မျိုးဖြစ်သည်။ စားစရာ ငွေကြေး မလောက်င သည်တွင် သူတို့သည် ပြည့်တန်ဆာခေါင်းများဖြစ်သူတို့ ဖြစ်သွားကြသည်။ အချို့က ပိုက်ဆံပေး၊ လူသတ်ခိုင်းလျှင် သတ်ပေးကြသည်။ ယခုလည်း စောသီဟမှာ လူမိုက်အလုပ် ဝင်၍လုပ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော လူ သတ်သမားမျိုး သူရှာခဲ့ကြောင်း စောသီဟကသက်သေထူသည်။ သက် သေက ဝက်ခြံတွင်းဝင်ကာ အစစ်ခံသည်။ သို့သော် တက်စီ စပယ်ယာမှာ ယုံကြည်စိတ်ချရသူ ဟုတ်ဟန်မတူ။ စရန်ယူပြီးမှ ပျက်ကွက်သည်တို့ ကြုံရ ဟန်တူသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ၊ စောဖုန်းလူသည် သူခိုင်းစေသူ တာဝန်မကျေ

ခြင်းကြောင့် စိတ်ပျက်ကာ စောသီဟအား ကိုယ်တိုင်အသတ်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ကံဆိုးသူတရားခံမှာ စောဖုန်းလူ၏ဩဇာခံဖြစ်သဖြင့် လူသတ်လိုစိတ်မရှိသော်လည်း စေခိုင်းသည့်အတိုင်း သတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု စွဲချက်တင်သည်။

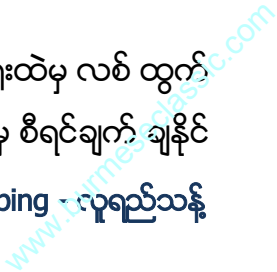
စောသီဟအား လူကြီးများက ရေးပေးသည့်အင်းစောက်များကိုလည်း တင်ပြသည်။ ထို့နောက် ခွေးများအကြောင်းလည်း ခဏခဏ ပြောကြသည်။ ခွေးဆိုသည် စော်ဘွားကို ရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသည်။ တရားခံဘက်မှ ရှေ့နေက ယခုတင်ပြသည့် သက်သေထွက်ချက်များသည် ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းထားသည့် ဖြောင့်ချက်များအပေါ် အခြေခံကြောင်း၊ တဖန်ဖော်ကောင်၏ ဖြောင့်ချက်များလည်း ဖြစ်ကြောင်းတင်ပြသည်။ ရုံးသို့ ကျွန်တော်ရောက်သည့်နေ့တွင် အမှုသည်ထိုအဆင့်သို့ ရောက်နေသည်။ နှစ်ဖက်ရှေ့နေ နောက်ဆုံးမလျှောက်လဲမီ အခြားသက်သေများကို စစ်ဆေးရဦးမည်။ အမှုစစ်သည်ကို တစ်နာရီခန့် နားထောင်သည်။ ပျင်းစရာကောင်းသည်။ အချိန်ကြာသည်။ ရှေ့နေက အင်္ဂလိပ်လိုမေးသည်ကို ရှမ်းလို ဘာသာပြန်ရသည်။ သက်သေက ရှမ်းလိုအစစ်ခံသည်။ ယင်းကို အင်္ဂလိပ်လိုဘာသာပြန်ရသည်။ တရားသူကြီး မှတ်တမ်းတင်ချိန်ရအောင် စောင့်ရသည်။ တရားသူကြီးက စကားလုံးတိုင်းကိုရေးမှတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရှေ့နေက သက်သေအစစ်ခံသည့်စကားလုံးအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ရန် လျှောက်လဲသည်။ တရားသူကြီးမှာ သူပြောသည့်အတိုင်း ရေးမှတ်ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရှမ်း

စကားတတ်သော တရားသူကြီးသည် ဘာသာပြန်ချက်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် ကိုယ်တိုင်ထပ်၍မေးသည်။ သည်နည်းအတိုင်း စစ်ဆေးနေရာ ရက်သတ္တပတ်များစွာ ကြာသည့်တိုင် မပြီးဆုံးသေး။ စီရင်ချက် မချနိုင်သေး။ အမှုနှင့် ပက်သတ်သူအားလုံး ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်းရသည်။

အင်္ဂလန်မှာဆိုလျှင် စစ်ချက်အားလုံး သုံးလေးရက်အတွင်း ဂျူရီ လူကြီးများသို့ တင်ပြပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကား ယခုလိုအမှုမျိုး မထား။ တရားသူကြီးတွင် အားလုံးတာဝန်ရှိသည်။ အမှုကို ကြားနာပြီး စီရင်ချက်ချရန်မှာ သူ့ကိစ္စဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားသူကြီးမှာ သတိကြီးစွာထားရသည်။ သက်သေထွက်ချက်များမှ အထောက်အကူ ဖြစ်မည်ထင်သည့် အချက်များကို မလွတ်အောင်မှတ်တမ်းတင်ရသည်။ ထို့ပြင်တရားရုံး၌ လက်ရေးတိုစာရေး မရှိ။ ယင်းတို့အားလုံးမှာ လက်ရေးတိုစာရေး၏ အလုပ်တာဝန်များသာဖြစ်သည်။ အမှုကြန့်ကြာရသည့် နောက်တစ်ချက်ရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ တရားရုံး၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း တစ်ခုကြောင့်ဖြစ်သည်။ သက်သေ ထွက်ချက်များပြီးဆုံးသည့်အခါ တရားသူကြီးက သူရေးမှတ်ထားသည်တို့ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ ရှမ်းဘာသာတို့ဖြင့် ဖတ်ပြရသည်။ သက်သေများအား ဤအတိုင်း မှန် မမှန်မေးကာ အတည်ပြုချက်ယူသည့်အနေဖြင့် အောက်ခြေတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခိုင်းသည်။

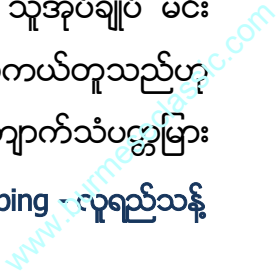
နားထောင်သူ ကျွန်တော်မှာစိတ်မရှည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရုံးထဲမှ လစ် ထွက်လာ ခဲ့သည်။ တရားသူကြီးသည် နောက်တစ်လလောက်ရှိမှ စီရင်ချက် ချနိုင်

မည် သေချာသည်။ ထိုအချိန်တွင်ကျွန်တော်သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာကျိုင်းတုံ သို့ ရောက်နေပြီး ဟော်နန်းတွင်း လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုနေပြီ ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော့်မှာ အမှုအကြောင်း ပြောစရာအများကြီး ရှိသည်။ ယခုတစ်ကဏ္ဍမရပ်မီ တစ်ခုတော့ပြောချင်သည်။ စောဖုန်းလူ၏ အဓိကမကျေနပ်ချက်မှာ ဖော်ဘွားအရိုက်အရာကို မဟာဒေဝီက မွေးသည့် သားကြီးဩရသကမရဘဲ ဒေဝီငယ်ကလေးမွေးသည့် သားတစ်ယောက်က အရိုက်အရာခံရသည် ဆိုသည့်အတွက် ဖြစ်သည်။ ဤတွင် ရှမ်းဖော်ဘွား များ ဘာကြောင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် ဇနီးတစ်ယောက်ထက်ပို၍ ယူသလဲ ဆိုသည်ကို စူးစမ်းစရာ ကောင်းသည်။ ဇနီးများသဖြင့် ထီးနန်းအမွေ ဆက်ခံ ရေးတွင် မကျေနပ်မှုများဖြစ်လာနိုင်စရာ အကြောင်းရှိလေသည်။

ယေဘုယျ အဖြေတစ်ခုရှိသည်။ ယခု ကျင့်သုံးသည့်ထုံးစံသည် ရှမ်း ပြည်နယ်တစ်ခုတည်းတွင် မဟုတ်။ ခရစ်ယာန်ကမ္ဘာ မဟုတ်သည့်ဒေသ အ များအပြားတွင် ရှေးပဝေသဏီကတည်းကကျင့်သုံးခဲ့သည့် ထုံးစံတစ်ခု ဖြစ် သည်။ ဘုရင်များသည် မယားတစ်ယောက်ထက် ပို၍ယူကြသည်။ မယား တစ်ယောက်ထက်ပို၍ သူတို့ယူသည်မှာ ဘုရင်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဘုရင်နှင့်တူအောင်နေထိုင်ရန် ဘုရင်ပီသရမည်။ ဘုရင်ပီသအောင် နေထိုင် ရန် ဘုရင့်စိတ်ထားနှင့် ဘုရင့်နှလုံးသားမျိုးမွေးဖို့သာမက သူအုပ်ချုပ် မင်း လုပ်သည့် အများပြည်သူအမြင်တွင် သူသည် ဘုရင်နှင့်တူကယ်တူသည်ဟု ထင်မြင်ဖို့ လိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နန်းတော်၌ နေရမည်။ ကျောက်သံပတ္တမြား

နှင့် ရွှေငွေစည်းစိမ် ပိုင်ဆိုင်ရမည်။ ပလ္လင်တစ်ခု ရှိရမည်။ ကိုယ်ရံတော် ရှိ ရမည်။ ပြီးတော့ မိဖုရားများ ရှိရမည်။ သာမန်ပြည်သူ့အထက်ကနေသူ ဖြစ် ရ မည်။ ဤသည်မှာ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်တို့၏ မရှိမဖြစ်သော အဆောင် အယောင်များ ဖြစ်လေသည်။ မိဖုရား၊ နန်းတော်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ သန်လျက် ဤ သည် တို့မှာ ဘဝ၏စည်းစိမ်ဥစ္စာများ ဖြစ်လေသည်။

အရှေ့တိုင်းတွင် မဟာမေဒင်၊ ဟင်ဒူနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာလူ့အဖွဲ့အစည်း တို့သည် လောကစည်းစိမ်ချမ်းသာကို ဤအဆောင်အယောင်များဖြင့် မြင် သည်။ ဤအမြင်အတိုင်းကျင့်သုံးသည့်အခါ တစ်ချိန်တွင် အနောက် အင် အားကြီးနိုင်ငံများအောက်သို့ ရောက်နေသည်။ ထီးမွေနန်းမွေ ပြဿနာ သည် တိုင်းပြည်ပျက်စီးရာ အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မကျေနပ်သည့် မင်းညီမင်းသားတို့က ထောင်ထားခြားနားကြသည်။ ထိုအခါ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ရသည်။ အရှေ့တိုင်း သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်တို့သည် မိဘုရား အများအပြား ထားသည့်စနစ်ကို လက်ခံကျင့်သုံးသည်။ ဤစနစ်သည် နှစ်ဖက်စွန်း ထွက် သည့်စနစ်ဖြစ်သည်။ အရေးကြုံသည့်အခါ ကိုယ်မွေးသည့် သားကိုပင် ကိုယ် သတ်ပစ်ဖို့ ကြုံလာရသည်။ စောစောပိုင်းက မြန်မာဘုရင်တို့သည် မိဘုရား လေးပါး သို့မဟုတ် ငါးပါးထားကြသည်။ မောင်းမမိသံမှာ မရေတွက် နိုင် အောင် များပြားသည်။ နောက်ပိုင်း ထောင့်ရှစ်ရာရှစ်ဆယ်ကျော်အထိ ဤ စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြသည်။

ယခုလည်း သက်ဦးဆံပိုင် ကမ္ဘောဇနေဝင်ဘုရင်များသည် မြန်မာ ဘုရင်များ ကျင့်သုံးသည့်နည်းကို ကျင့်သုံးကြသည်။ သူတို့သည် မြန်မာ ထီးနန်း ၏လက်အောက်ခံ မဟုတ်လား။ ရှမ်းအကြီးအကဲတို့က သူတို့ကိုယ်သူတို့ “စော်ဘွား” ဟူသော ဝေါဟာရကိုအသုံးပြုသည်။ မြန်မာတို့ မှည့်ခေါ်သည့် စော်ဘွားဟူသော ဝေါဟာရမှာမှားသည်။ သူတို့သည်လည်း မောင်းမမိသံနှင့် သိုက်မြိုက်ခမ်းနားစွာ ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

သူတို့၏ဟော်နန်းအဆောင်အယောင်ခေတ်မမီသည်ကို သူတို့ သတိထားမိသည်။ သို့သော်လည်း ပညာအမြော်အမြင်ရှိသည့် မိဖုရားတစ်ပါးတည်း ယူသောစော်ဘွားအဖြစ် အထိကား မဖွံ့ဖြိုးလာသေး။ ဤသည်တို့မှာ ထိုအချိန်က အခြေအနေများဖြစ်သည်။ ကျိုးတံစော်ဘွား အသတ်ခံရသည်မှာ ဤအခြေအနေများနှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ ဖိုဂါတီနှင့် ခရီးလှည့်သည့် အခါ တွေ့သမျှ ရှမ်းအမျိုးသားတို့သည် ထိုအကြောင်းကိုသာ ပြောဆိုဆွေးနွေးနေကြသည်။ စော်ဘွားများ၊ မြို့စား၊ နယ်စားများလည်း ပြောဆိုဆွေးနွေးသည်။ ထိုအကြောင်း နောင်အလျဉ်းသင့်သည့်အခါ တင်ပြဦးမည်။

* * * * *

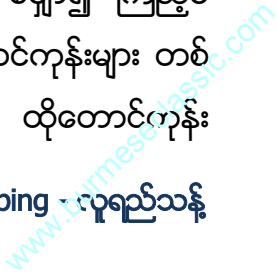

(??)

မိုင်းနောင်ဗိုလ်းနှင့် ပထမဆုံး တွေ့ရခြင်း

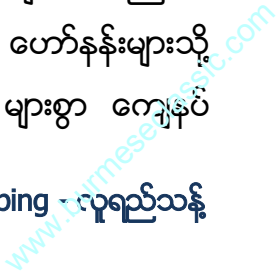
လွိုင်လင်မှရောက်လာမည့်ရော့ဆီတာကို ကျွန်တော် စောင့်နေစဉ် တောင်ကြီးတွင် လည်ပတ်ချိန်ရသည်။ ရောက်သည့်နေ့ မနက်ခင်းမှာပင် အရေးပိုင်အိမ် နောက်ဘက်ရှိတောင်ချွန်းပေါ်သို့ တက်သည့် တောင်တက်လမ်းသည် တောင်စောင်းကိုပတ်ပြီး သစ်တောအုပ်လေးများအကြား ဖြတ်ကာ တောင်ထိပ်သို့ဦးတည်သည်။ တောင်တက်လမ်းမှာ ပြေသည်။ တောင်ထိပ်မှကြည့်လျှင် တောင်ကြီးမြို့ကို စီး၍မြင်ရသည်။ တောင်ကြီးသည် မြေပြင်ညီတောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်တွင် နေရာယူထားသည်။ အင်္ဂလိပ်အရာရှိများ၏ အိမ်များ၊ ယင်းတို့စုဝေးရာ ကလပ်နှင့် စစ်ပုလိပ်တန်းလျားသည် တောင်ခြေနှင့်ကပ်လျက်တည်ဆောက်ထားသည်။ ယင်းတို့ဟိုဘက်တွင် ကျွန်တော်တက်လာခဲ့သည့် ကျီးဖြူကန်လွင်ပြင်ကို တွေ့ရသည်။ သည့်ဟိုဘက်တွင် ဟဲဟိုးလွင်ပြင်တည်ရှိပြီး မိုင်၅၀ ကျော်အပြန့်ကျယ်သည့် မြေလတ်ဒေသတည်ရှိသည်။ နံနက်ခင်းနေရောင်ခြည်အောက်တွင် စိမ်းစိမ်းစိုစို ရှုခင်းကို မြင်ရသည်။

ကျွန်တော်သွားမည့် အရှေ့ဘက်ခရီးလမ်းရှိရာကို မျှော်၍ ကြည့်မိသည်။ ဘာတစ်ခုကိုမျှ ပြတ်ပြတ်သားသား မတွေ့ရ။ တောင်ကုန်းများ တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ် ရောထွေးနေသည်ကိုသာ မြင်ရသည်။ ထိုတောင်ကုန်း

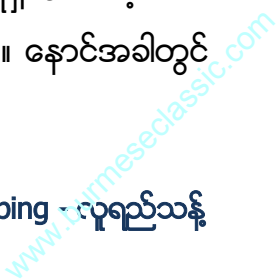
ဒေသသို့ ကျွန်တော်ခရီးဆန်းမည်။ အနောက်ဘက်က မြေပြင်လို အပြန် ကျယ်မည်လား၊ မမှန်းဆနိုင်။ ရှမ်းပြည်နယ် မြို့ကြီးများ တည်ရှိရာ မြေပြင် ချိုင့်ဝှမ်းများက ဆီးကြိုနေမည်ကို မျှော်လင့်မိသည်။ ယခုတွေ့ခဲ့ရသည့် မြင်ကွင်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ကား များစွာခြားနားမည်ထင်သည်။ တောင်ပေါ် ရှမ်းအမျိုးသားတို့မှာ သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်လေ့စရိုက်ထူးများ ပိုင်ဆိုင်ကြသူများ ဖြစ်လေသည်။

ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် အင်္ဂလိပ်တို့စုဝေးရာ ကလပ်သို့ ရောက်သွား သည်။ များသောအားဖြင့်ကား နယ်ခြားဒေသဝန်ထမ်းများ၊ ပညာရေးဝန် ထမ်းများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ဆက်စပ်နေသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ လာရောက် အပန်းဖြေရာနေရာဖြစ်သည်။ ကလပ်တွင် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး တော်တော်များများကို တွေ့ရသည်။ တောင်ကြီးကလပ်မှာ အရှေ့တိုင်းတွင် တွေ့ခဲ့ဖူးသည့် ကလပ်များနှင့်မတူ၊ စရိုက်လက္ခဏာ ထူးခြားသည်။ အမျိုး သမီးများအပါအဝင် ကလပ်အသင်းသားတို့သည် ဖော်ဘွားဖော်ခံများကို များစွာ စိတ်ဝင်စားကြသည်။ သူတို့၏ မျိုးရိုးများကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် သိထားကြသည်။ ဘယ်ဖော်ဘွားနှင့် ဘယ်ဖော်ဘွား ဘယ်သို့ ဆက်စပ် သည်။ မဟာဒေဝီမှာ မည်သည့်ဖော်ဘွား၏မျိုးဆက်ဖြစ်သည့် စသည်တို့ကို သူတို့ သိထားကြသည်။ သဘောကောင်းသော မဟာဒေဝီများ အကြောင်း လည်း သူတို့သိသည်။ ပြောကြသည်။ ဖော်ဘွားများ၏ ဟော်နန်းများသို့ သွားလာဝင်ထွက် ကြပြီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရသည်ကို များစွာ ကျေနပ်

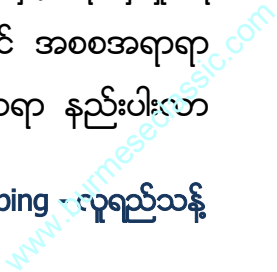
နှစ်သက်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ အရှေ့တိုင်းတွင် နယ်ခံပြည်သူတို့နှင့် ယခုလို ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသည့် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးများကို ကျွန်တော် မကြုံခဲ့ဖူးပေ။ စော်ဘွားစော်ခံမိသားစုများနှင့် ပက်သက်၍ စွဲလမ်းနှစ်သက်စရာများ၊ ကျေနပ်စရာများ ရှိမည် အမှန်ပင်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ရော့ဆီတာရောက်လာသည်။ သူ့ကားထဲတွင် ကျွန်တော့်သေတ္တာများတင်ကာ ထိုနေ့နေ့လယ်မှာပင် လွိုင်လင်သို့ ထွက်ခဲ့ ကြသည်။ ကားလမ်းသည် ချိုင့်ဝှမ်းကျယ်ကြီးအတွင်း ခပ်ပြေပြေလေး တက် သွားသည်။ သစ်ပင်အနည်းငယ်သာ တွေ့ရပြီး မကြာမီပင် ကားလမ်းသည် ဟိုပုံးလယ်ကွင်းပြင်ကျယ်ဆီသို့ ဆင်းသွားသည်။ ဟိုပုံးမှာ မြို့စားအုပ်ချုပ် သည့် နယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ မြို့ဆိုသော်လည်း ရွာကြီးတစ်ရွာသာ ဖြစ်ပြီး သူ၏ဟော်နန်းကို သစ်သားဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ဟိုပုံးကို မဝင်တော့ ဘဲ ဖြတ်သွားပြီး တောင်ပေါ်လမ်းများအတိုင်း သစ်တောအုပ်ဆီသို့ တက်ခဲ့ သည်။ လူသူအနည်းငယ်သာတွေ့ရပြီး တကယ့် တောတောင်ကြီးထဲ ရောက် လာသည်။ မိုင်လေးဆယ် မောင်းမိလျှင် မိုင်းပွန်သို့ ဝင်သည်။ လမ်းနှင့် ခပ် လှမ်းလှမ်းတွင် မိုင်းပွန်ဟော်နန်းကိုလှမ်း၍ မြင်ရသည်။ အဆောင်အယောင် အခန်းခန်းနှင့် အိမ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပြဿဒ်တစ်ခု အထွတ်တင်ထားသည်။ ပန်းများ ဝေဝေဆာဆာဖူးပွင့်နေသည့်ပန်းခြံမှာ ကျက်သရေရှိကာ တင့်တယ် လှပသည်။ ကျွန်တော်တို့ မနားကြ။ ဆက်၍ သွားကြသည်။ နောင်အခါတွင်

မိုင်းပွန်စော်ဘွားနှင့် ချောမွေ့လှပသည့် ခပ်ငယ်ငယ်မဟာဒေဝီတို့နှင့် သိ ကျွမ်း ကြရသည်။ မဟာဒေဝီ၏အမည်မှာ သီရိစန္ဒာ ဖြစ်လေသည်။

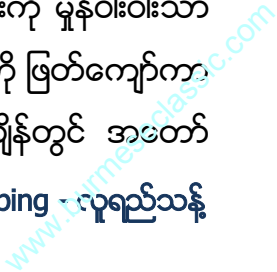
ကားမောင်းသွားရင်း ကျွန်တော်သိချင်သည်တို့ကို ရှေးဆီတာအား မေးမြန်းရသည်။ ယခု သူ၏ရာထူးဖြစ်သည့် နယ်ခြားဝန်ထောက် လုပ်ငန်း တာဝန်များကို ရှင်းပြရန်တောင်းဆိုမိသည်။ သူက လိုရင်းကိုပြောပြသည်။ စော်ဘွားများ၏ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာတည်တံ့ရန်နှင့် နယ်သူနယ်သားတို့၏ လူနေမှုဘဝ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင်ကူညီရန် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ဤသည် မှာ အလွန်သိမ်မွေ့သည့် တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်သည်။ စော်ဘွား၏ ဂုဏ်သိက္ခာ တက်အောင်ကူညီရန် ဆိုသည်မှာ မလွယ်လှ။ နယ်သူနယ်သားတို့က စော်ဘွား၏ အမိန့်အာဏာကို လိုက်နာတတ်ဖို့လိုသည်။ စော်ဘွားကလည်း တရားမျှတစွာအုပ်ချုပ်ဖို့ လိုသည်။ စော်ဘွားဘက်က ဘာတွေ ပျက်ကွက် သလဲ၊ ချို့ယွင်းသလဲဆိုသည်ကို နယ်ခြားဝန်ထောက်က စုံစမ်းရလိမ့်မည်။ နယ်ခြားဝန်ထောက်ရုံးတွင် အကူအညီဆို၍ စာရေးများသာ ရှိသည်။ တကယ်တမ်း ဆောင်ရွက်ရမည့်အလုပ်မှာ တာဝန်ကျရာနယ်တွင် တစ်မြို့ပြီး တစ်မြို့ သွားလာကာ နယ်ရှင်စော်ဘွားများ၊ မြို့စားများနှင့် တွေ့ထိနေရမည်။ နယ်သူနယ်သားတို့နှင့်လည်း ရင်းနှီးစွာဆက်ဆံပြီး သူတို့ကိစ္စအဝဝ၊ လိုအင် ဆန္ဒအဝဝကို သိနားလည်အောင်ကြိုးစားရမည်။ စော်ဘွားနှင့် ရင်းနှီးမှု ရ အောင် ကြိုးစားရမည်။ ရင်းနှီးသည့်မိတ်ဆွေ ဖြစ်လာလျှင် အစစအရာရာ နားလည်မှုရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အခက်အခဲများကြုံတွေ့စရာ နည်းပါးလာ

မည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်က သူ့ကိုမတရားဖိနှိပ်ပါသည်ဟု တိုင်တန်း
ခဲ့လျှင် ဝန်ထောက်က စော်ဘွားသိအောင်ပြောပြကာ မကျေနပ်မှုမရှိအောင်
ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည်။ အကယ်၍စော်ဘွားက သူ့အကြံဉာဏ်ကိုလက်မခံ
လျှင် ထိုအရေးကိစ္စကို အရေးပိုင်သိအောင် တင်ပြရမည်။

သူပြောသည်ကို နားထောင်ရင်း သူ့အလုပ်မှာနည်းပရိယာယ် များစွာ
ကြွယ်ဝဖို့လိုကြောင်း နားလည်လာသည်။ စိတ်ထား တည်ငြိမ်ရမည်။ ဒေါသ
မဖြစ်အောင် ထိန်းနိုင်ရမည်။ မိမိအယူအဆကို ထိပ်တန်းမတင်ဖို့သာ သတိ
ချုပ်နေရမည်။ စော်ဘွားများ၏အရှိန်အဝါ ပို၍ကြီးလာသည့်အခါမျိုးတွင် ဝန်
ထောက်၏ ဆက်ဆံရေးအနေအထားမှာ ပို၍ခက်ခဲလာမည် ဖြစ်သည်။
သို့သော်လည်း စော်ဘွားများမှာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမခက်သူများ၊ စိတ်
ထားသိမ်မွေ့သူများ ဖြစ်လေရာ နယ်ခြားဝန်ထမ်းအရာရှိများနှင့် စော်ဘွား
များအကြား ပြေလည်မှုရှိသည်သာ များလေသည်။

လွိုင်လင်နား နီးလာသည့်အခါ မြက်ခင်းများ၊ တောင်ကုန်းများ နည်း
လာပြီး သစ်ပင်ထူထပ်သည့်တောအုပ်များကို ဖြတ်သွားကာ အကွေ့ အ
ကောက် လမ်းများ ပို၍များလာသည်။ ကားသည် တဖြည်းဖြည်း တောင်ထိပ်
သို့ တက်လာသည်။ ထို့နောက် အောက်ဘက်တွင် လွိုင်လွင်ပြင်ကျယ်ကြီး
ကို စီး၍မြင်ရသည်။ ဆည်းဆာရိပ် သမ်းလာသည်။ အဝေးကို မှုန်ဝါးဝါးသာ
မြင်ရသည်။ ခဏကြာလျှင် မီးရောင်များ မြင်ရပြီး အိမ်များကို ဖြတ်ကျော်ကာ
ရှေးဆီတာ၏ အိမ်ဝင်းပန်းခြံထဲသို့ ဝင်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အတော်

လေးမောင်နေပြီ။ မွှေးကြိုင်သည့် ပန်းနံ့များကို ရှူရှိုက်ရသည်။ ရှေးဆီတာ၏ အိမ်မှာ အုတ်တိုက်ဖြစ်ပြီး အိပ်ခန်းနှစ်ခု၊ နားနေခန်းနှစ်ခု ရှိသည်။ ဝရန်တာ တစ်ခုကျော်လျှင် ပန်းခြံကိုတွေ့ရသည်။ နားနေခန်းနံရံများတွင် ရှမ်း အမျိုးသားတို့ လူနေမှုဘဝကို ခြယ်မှုန်းထားသည့် ဆီဆေးပန်းချီကားများ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ရာသီဥတုမှာအေးလာပြီဖြစ်ရာ မီးလင်းဖိုတွင်မီးထည့်ထားသဖြင့် နွေးထွေးလာသည်။ လူသူမသိသည့်ဒေသတစ်ခုအလယ်တွင် ထီးတည်းတည်ရှိနေသည့် ရိပ်မြို့လေးတစ်ခုသို့ ကျွန်တော် ရောက်နေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အနီးအနားတွင် မစွတာလိချ်၏ နေအိမ်တည်ရှိသည်။ သူကား တောင်ပိုင်းပြည်နယ်အချို့၏ နယ်ခြားဌာနဝန်ထောက်ဖြစ်သည်။ သူတာဝန်ခံရသည့်နယ်သည် လမ်းမကြီး၏တောင်ဘက်တွင်ရှိပြီး ရှေးဆီတာ၏နယ်မှာ လမ်းမကြီး၏မြောက်ဘက်တွင် ရှိသည်။ ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် မြောက်ဘက်သို့ ကျွန်တော်တို့သွားကြမည်။ လဲချားတွင် ခရီးတစ်ထောက်နားပြီး ဖော်ဘွားတစ်ယောက်နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့မည်။ သူ၏ဟော်နန်းတွင် ညစာ စားကြမည်။

ပန်းခြံထဲသို့ ရှေးဆီတာ ဆင်းလာပြီး ယခု နံနက်စာစားသည့်အခါ မိုင်းနောင်မြို့စား ရောက်လာမည်ဟုသတင်းပေးသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စား ရာထူးမှာ ဖော်ဘွားလောက် မကြီး။ အုပ်ချုပ်သည့်နယ် ငယ်သဖြင့် မြို့စားရာထူးဖြင့် အုပ်ချုပ်ရငြားလည်း ဖော်ဘွားနည်းတူပင် အခွင့်အာဏာများ

ရှိသည်။ ယခုသူသည် လွိုင်လင်သို့ရောက်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ခရီးစဉ်တွင် လဲချား၌တစ်ထောက်နားပြီး မိုင်းနောင်သို့ ခရီးဆက်ကြမည်ဖြစ်ရာ သူနှင့်စောစောသိကျွမ်းရသည်မှာ တစ်မျိုးအဆင်ပြေပြီး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သူနှင့်အတူ ဇနီးတစ်ယောက်ပါလာမည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြို့စားတွင် မယားဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲ မေးကြည့်မိသည်။

အဖြေမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ မိုင်းနောင်ဟော်နန်းတွင် မယားတစ်ယောက်သာရှိပြီး ထိုမဟာဒေဝီမှာ အသက်အတန်ငယ် ကြီးသည်။ သူကား ပြတ်သားသောစရိုက်ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်။ ဖော်ဘွားတို့ ထုံးစံအတိုင်း ဟော်နန်းတွင် မယား အများအပြားပေါင်းသင်းလက်ခံသည့် ဓလေ့ကို သူ မကြိုက်။ မိုင်းနောင်အားကန့်ကွက်သည်။ မိုင်းနောင်သည် မဟာဒေဝီကို မြတ်နိုးသည်။ တစ်ချိန်က သူ့ကို ငွေကြေးချေးငှားကူညီဖူးသည့် ကျေးဇူးရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေဝီငယ်များကို ဟောနန်းသို့ မိုင်းနောင် မခေါ်ဆောင်။ သူပိုင်နယ်အတွင်း ဟိုနေရာ သည်နေရာတို့တွင် အသိအမှတ်ပြု ပေါင်းသင်းကာ ရွာငယ်လေးများ၌နေထိုင်စေသည်။ သို့ဖြစ်ရာသူပိုင်နယ်များသို့ တာဝန်တစ်ခုအဖြစ် ခရီးထွက်သည့်အခါ ဒေဝီငယ်များနေထိုင်သည့် ရွာများတွင် ခရီးတစ်ထောက် နားလေ့ရှိသည်။ ယခု လွိုင်လင်တွင် မိုင်းနောင်၏ ဒေဝီငယ်တစ်ယောက်ရှိပြီး နံနက်စာ စားပွဲသို့ မြို့စားနှင့်အတူ ရောက်လာမည် ဖြစ်သည်။

နံနက်စာကို ဆယ့်တစ်နာရီတွင်စားမည်ဖြစ်ရာ အချိန်ရခိုက် မစွတာ-
 လိချ်တို့မောင်နံအား တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ရန် တစ်ဖက်အိမ်သို့ ကူးသွားသည်။
 (ရှမ်းပြည်နယ် ရောက်နေစဉ် အဆင်သင့်ဖြစ်သည့်အချိန်ထ၍ စားရန် အ
 ကျင့်ရနေပြီ။) လိချ်မောင်နံသည် လွိုင်လင်သို့ ရောက်လာသည်မှာ ကာလ
 အတန်ကြာပြီ။ လူသူမနီးသည့် ဒေသဖြစ်ငြားလည်း လိချ်တို့မှာ အနေကြာ
 သဖြင့် နေသားကျနေပြီ။

“ ခင်ဗျားတို့ ကျိုင်းတုံက ပြန်လာတဲ့အခါ မိုးနဲကို ကျွန်တော်ပို့ပေးမယ်။ ပြည်
 နယ်တွေထဲမှာ အတော်လေးပျော်စရာကောင်းတဲ့ အရပ်ဗျ။ ရှေးခေတ်
 ဟောင်း အောက်မေ့ချင်ရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ မိုးနဲဟော် သွားကြမယ်။
 မိုးနဲစော်ဘွားဟာ တကယ့်လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ပဲ။ သူ့ကို
 ကျွန်တော် သိပ်သဘောကျတယ်။ ပြီးတော့ သူ့မယ်တော်မှဆိုးမ မဟာဒေဝီ
 ကြီးကိုလည်း ခင်ဗျား တွေ့ရမယ်။ သူငယ်ငယ်က မင်းတုန်းမင်းရဲ နန်းတော်
 မှာ အမှုထမ်းဖူးတယ်။ သူပြောပြတဲ့ မန္တလေးနန်းတွင်း ပုံပြင်တွေဟာ သိပ်
 နားထောင်လို့ ကောင်းတာပဲ။ နန်းတော်ထဲမှာ တကယ် ဖြစ်ပျက်နေတာကို
 ကိုယ်တိုင် မြင်ရတဲ့အတိုင်းပဲဗျာ။ မြန်မာ့နန်းတော်ရဲ့ နောက်ဆုံးမြင်ကွင်းဟာ
 သရုပ်ပေါ်လာမယ် ”

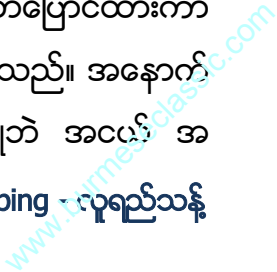
ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ကျွန်တော်ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်းရှိ နယ်ခြား
 ဝန်ထောက်များက သူတို့သိကျွမ်းသည့် စော်ဘွားများအကြောင်း ချီးကျူး

ပြောဆိုကြသည်။ စော်ဘွားများနှင့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ရတော့မှ သူတို့ကို ဘာကြောင့် နှစ်သက်ကြောင်းနားလည်ခွင့် ရလေသည်။

လိချ်တို့အား ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောကာ ရော့ဆီတာအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ဆယ့်တစ်နှာရှိတွင် မိုင်းနှောင်မြို့စားကိုယ်တိုင် ကားမောင်းကာ သူ၏ဇနီးနှင့်အတူ ရောက်လာကြသည်။ မြို့စားမှာ အသက်လေးဆယ့်ငါးနှစ်ခန့်ရှိပြီး ရှမ်းဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ထားသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကိုကောင်းကောင်းပြောတတ်သော်လည်း မြန်မာလိုပင် ပြောသည်။ ကျွန်တော် မြန်မာစကားတတ်သည်ထက် သူကပို၍ အင်္ဂလိပ်စကား တတ်မည် သေချာသည်။ ဥဇာဏ်ပညာ ထက်မြက်သူဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်းပင် အကဲခတ်၍ ရသည်။ တည်ငြိမ်သည်။ ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ကိုင်တတ်သူဖြစ်ပြီး စကားနည်းသည်။ ဘဝင်မြင့်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ။ ယုံကြည် စိတ်ချရသူ ဖြစ်သည်။ ထိုသူမျိုးနှင့် ထမင်းအတူစားရသည်မှာ ပျင်းစရာကောင်းသည်။ စားစရာရှိသည်ကို စားပြီး ပြောစရာရှိလျှင်လည်း ရိုးရိုးအကြောင်းများကိုသာ ပြောလေ့ရှိသည်။ သူတို့လိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလုပ်လုပ်ရာတွင်ကား ကျကျနနလုပ်တတ်သည်။

သူ့ဇနီးဒေဝီငယ်မှာ သူနှင့်စရိုက်မတူ၊ သူသည် မြို့စားလို ဖော်နန်းတွင် ကြီးရသူမဟုတ်။ ရိုးရိုး တောသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မြို့စားက ကြိုက် နှစ်သက်သဖြင့် အခိုင်းအစနှင့်တကွ အိမ်တစ်ဆောင် မီးတပြောင်ထားကာ ပေါင်းသင်းသူ ဖြစ်သည်။ လက်ဝတ်လက်စားများ ဆင်ပေးသည်။ အနောက်နိုင်ငံတွင်ဆိုလျှင် ယင်းအမျိုးအစားမှာ လက်ထပ်ခြင်းမပြုဘဲ အငယ် အ

နှောင်းအဖြစ် ပေါင်းသင်းသူသာဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင်မူ သူတို့မှာ
 ဒေဝီငယ် အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ခံရသူများ ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ ဒေဝီ
 ငယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသူဖြစ်ရာ သူ့စရိုက်အကျင့်မှာ အပြစ်ဆိုဖွယ်မရှိ။
 ခြောက်ပြစ်ကင်း သဲလဲစင် မယားတစ်ယောက်ဖြစ်လာသည်။ သူ့ကို သာမန်
 ပြည်သူက အရိုအသေ ပေးရမည်။ သို့နှင့်အညီ သူ့ကို သခင်မဟု ကျွန်တော်
 ပြောဆိုဆက်ဆံရသည်။ အမှန်စင်စစ် သူ့ဘဝမှာ ငြီးငွေ့စရာကောင်းသည်။
 မြို့စားမရှိလျှင် သူ နှစ်သက်သူနှင့် သွားလာပေါင်းသင်းခွင့် ရှိ ငြားလည်း
 အကဲ့ရဲလွတ်အောင် သတိနှင့်နေထိုင်ရသည်။ သူ့အဆင့်အတန်းနှင့်အညီ
 ထိန်းသိမ်း နေထိုင်ရသည်။ နယ်ခြားဝန်ထောက်နှင့် လန်ဒန်မြို့မှ သူ၏
 ဧည့်သည်တစ်ယောက်တို့နှင့် တစ်စားပွဲတည်း နံနက်စာစားရသည်မှာ သူ
 အဖို့ ဂုဏ်ယူစရာပင်ဖြစ်သည်။ ဖွန်း၊ ခက်ရင်းကိုင်ရာ၌သတိထားသော်လည်း
 စကားဝိုင်းတွင်မူ သွက်သွက်လက်လက် ပါဝင်ပြောဆိုသည်။ စားရသည့်
 အစားအစာမှာ သူတို့အကြိုက်မဟုတ်။ အနောက်တိုင်းအစာမှာ ပေါ့ရွတ်ရွတ်
 ဖြစ်သည်။ ကြက်ဥနှင့် ဝက်ပေါင်ခြောက် စားရသည်မှာ အရသာရှိကြောင်း
 ပြောဆိုသည်။ အမှန်စင်စစ် ဝန်ထောက်နှင့်ပေါင်းသင်းဝင်ဆန့် ဖြစ်ရသည်ကို
 များစွာ နှစ်သက်ဂုဏ်ယူခြင်းဖြစ်သည်။ အမူအရာမှာ ရွှင်မြူးပြီး ရဲတင်းလွန်း
 သည်။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး အနောက်တိုင်း ယဉ်
 ကျေးမှုကို လိုလားနှစ်သက်ဟန် တူသည်။

“ ဒီမှာ နေရတာက သိပ်ကျဉ်းမြောင်းတယ်။ လွိုင်လင်ဆိုတာ တရုတ်ပြည် သွားတဲ့ လမ်းမကြီးပေါ်မှာ ရှိပေမယ့် လန်ဒန်နဲ့တော့ ဘယ်တူမလဲရှင်။ ရှင့် စာအုပ်တွေ ကျွန်မတွေဖူးတယ်။ သတင်းစာထဲမှာလည်း ရှင့်စာအုပ်တွေ အကြောင်း ဖတ်ရတယ်။ ကျွန်မ စာသိပ်ဖတ်တဲ့လူမဟုတ်ပေမယ့် ဘာတွေ ရေးထားသလဲဆိုတာ သိချင်တယ်။ ရှင်ဗမာစကား ကောင်းကောင်း ပြော တတ်တာပဲ။ ရှင့်မှာ ဗမာမိန်းမဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ”

နောက်ဆုံးမေးခွန်းမှာ မသင့်သည့်စကားမှန်း မြို့စားသိသည်။ သို့ဖြစ် ရာ စကားပြောင်းရန် ကြိုးစားသည်။ မိန်းမဆိုသည် စိတ်ကူးတည့်ရာ ပြော တတ်ကြသည် မဟုတ်လား။ ဘယ်အမျိုးသမီးမှ စာကြောင်းပေးကြောင်း ကြာကြာပြောနိုင်သည် မဟုတ်။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ စိတ်ဝင်စားသည့် အကြောင်းအရာဘက် ဦးတည်တတ်ကြသည်သာ ဖြစ်သည်။ မြို့စားသည် ကျွန်တော့်ဘက်က ဘာမျှဝင်၍ မပြောတော့ဘဲ သူ့ဇနီးကိုသာ တစ်ချက် လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ မျက်နှာထားမှာ တည်ငြိမ်သည်။ မြို့စားကတော်က သူ့ကို ပြန်၍ပြုံးကြည့်သည်။ သူ့လည်ပင်းတွင် ဆွဲထားသည့် ပတ္တမြားလည် ဆွဲ ကို ကျွန်တော် သတိထားမိသည်။

ပြန်တော့မည်တွင် မြို့စားကပြုံးရွှင်စွာပင် ကျွန်တော့်အား ဖိတ်ခေါ် သည်။

“ တစ်ရက် နှစ်ရက်ရှိရင် ကျွန်တော်တို့မြို့ကို ရောက်လာမယ် မဟုတ်လား။
လာဖြစ်အောင် လာပါ။ ကျွန်တော်တို့ မျှော်နေမယ်နော် ”

သူ့စကားအတိုင်း နောင်အခါ ကျွန်တော်တို့ကို ကောင်းစွာ ကြိုဆိုပြီး
ဧည့်ဝတ်ပြုသည်ကို တွေ့ရသည်။

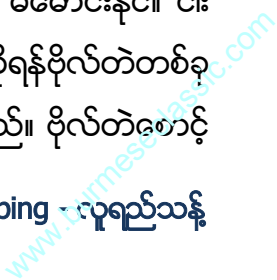
* * * * *

(??)

မဟာဒေဝီ၏ ညစာစားပွဲ

ညနေသုံးနာရီခွဲတွင် လဲခြားသို့ခရီးဆက်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ ရော့ဆီတာ တွင် သူ့ကိုယ်ပိုင်ကားအပြင် လော်ရီတစ်စီး ပါလာသေးသည်။ ထမင်းချက်နှင့်အတူ ရိက္ခာများတင်လာသည့်ကား ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း လော်ရီမှာ စက်တစ်စုံတစ်ခု ချို့ယွင်းသဖြင့် နှိုး၍မရ။ ထစ်အ ထစ်အ ဖြစ်နေသည်။ ထိုညနေအဖို့ ထမင်းချက်စရာ မလို။ ညစာကို လဲချော်စော်ဘွားက တည်ခင်းကျွေးမွေးမည်ဟု နားလည်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ လာမည့်အကြောင်း လဲချားစော်ဘွားဆီသို့ ရော့ဆီတာက စာရေးထားသည်။ သူ့နယ်တွင်း ဖြတ်သွားသည့်အခါ အချိန်မရွေး ဝင်ပါ။ စားသောက်ပါဟု အမြဲ ဖိတ်ခေါ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ညစာအတွက် ပူစရာ မလို။

ခရီးမှာ နှစ်ဆယ့်သုံးမိုင်သာ ရှိသည်။ လမ်းမှာ အရှေ့ဘက်သို့ သွားသည့်လမ်းမကြီးနှင့် မတူ။ အပြောကျယ်သည့် ချိုင့်ဝှမ်းကြီး တစ်ခုကို ဖြတ်ရသည်။ တောင်စောင်းတစ်ခုကိုဖြတ်ပြီးနောက် ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုထဲသို့ ဆင်းသွားသည်။ တောင်စောင်းများတွင် သစ်ပင်များထူထပ်စွာပေါက်ရောက်နေသည်။ ခရီးလမ်းတွင် အတက်အဆင်းများသဖြင့် ကားကို မြန်မြန် မမောင်းနိုင်။ ငါးနာရီခန့်တွင် လဲချားသို့ ရောက်သည်။ မြို့ပြင်တွင် တည်းခိုရန်ဗိုလ်တဲတစ်ခု ရှိသည်။ ဗိုလ်တဲဝင်းအတွင်း ကျွန်တော့်တို့ကားဝင်သွားသည်။ ဗိုလ်တဲဖောင့်

ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ခရီးဦးကြိုပြုသည်။ လဲချား ဖော်ဘွား မရှိ။
 တောလည် ထွက်သွားသည်။ အတော်လေးကြာမည်ဟု သူ့ထံမှ သိရသည်။
 ထူးဆန်းသည်။ ရှေးဆီတာ၏စာကိုသူရလျှင် ဘာကြောင့်သေနတ်ပစ် ထွက်
 သွားရသလဲ။ ဗိုလ်တဲစောင့်လည်း ဘာမျှမသိ။ သူတို့သခင် စာရသလား၊ မရ
 ဘူးလား တပ်အပ်သေချာ မပြောနိုင်။ သို့ငြားလည်း ကျွန်တော်တို့ သည်နေ့
 သည်ရက်တွင် ရောက်လာမည်ကို သူတို့မသိသည်မှာထင်ရှားသည်။ ပုံမှန်
 အတိုင်းဆိုလျှင် ဖော်ဘွားထံ လူတစ်ယောက်လွှတ်ကာ စာပေးပြီး ဆက်
 သွယ်လေ့ရှိသည်။ ယခုမူ သူ့ဟောနန်းတွင် ခိုင်းစရာ တစ်ယောက်မျှမရှိ။
 လော်လီကားနှင့်အတူထမင်းချက်သည် တော်တော်နှင့် ရောက်နိုင်ဖွယ် မရှိ။
 သို့ဖြစ်ရာ ညစာ ဘယ်မှာစားမည်လဲ။ ဗိုလ်တဲအနီးတွင် စမ်းချောင်းလေး
 တစ်ခု စီးဆင်းနေသည်။ ဦးစွာပထမ ရေချိုးမည်။ ပြီးမှ စားရေးသောက်ရေး
 စီစဉ်ကြမည်။ ရေချိုးပြီး အဝတ်လဲသည့်အခါ အတော်လေး မှောင်ရီပျိုးနေပြီ။
 လော်ရီ၏အရိပ်အရောင်ကို မမြင်ရသေး။ မြို့ထဲသွားကာ စူးစမ်းကြမည်ဟု
 ရှေးဆီတာက အဆိုပြုသည်။ ဗိုလ်တဲမှထွက်လာပြီး လမ်းကလေးတစ်ခု အ
 တိုင်း လျှောက်သည်။ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ဝင်းခြံများ၊ပန်းခြံများအလယ်၌
 သစ်သားအိမ်ကလေးများ တွေ့ရသည်။ ဝင်းခြံကို ဝါး၊ ထင်းထရံဖြင့် ကာရံ
 ထား သည်။ အတော်လေးသွားမိလျှင် သူ့နောက်လိုက်များနှင့် စကားပြော
 နေသည့် ငွေခွန်မှူးကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ဘေးတွင် အိမ်မြင့်သို့ တက်သွား
 သည့် လှေကားတစ်ခု ရှိသည်။ ငွေခွန်မှူးမှာ ဖော်ဘွား၏ဆွေတော်မျိုးတော်

ထဲက လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို မြင်လျှင် အံ့အားသင့်သွား ပြီး အပြေးလာတွေ့သည်။ ရော့ဆီတာ၏စာကို စော်ဘွားရသလား မေးလျှင် သူလည်း ယောင်ချာချာ ဖြစ်သွားသည်။ (စာတိုက်အမှုထမ်းများမှ လခမရ သဖြင့် အလုပ်မလုပ်ကြတော့ဘဲ စာတိုက်ကိုပိတ်ထားသည်ဟု အဖြစ်မှန်ကို နောင်အခါသိရသည်။) စာ ရ မရ မသေချာသော်လည်း ဧည့်ဝတ်ပြုရမည်ဟု နားလည်ကာ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ စော်ဘွားဟော်နန်းအထိ လိုက်လာ သည်။ ခဏလေးသွားမိလျှင် တရားသူကြီးကို တွေ့ရသည်။ သူသည်လည်း စော်ဘွား၏ ဆွေတော်မျိုးတော်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဘလေဇာအဖြူဝတ်ကာ ဘောင်းဘီတိုအပြာ၊ ခြေအိတ်နီနှင့် လက်ထဲတွင် တင်းနစ်ရိုက်တံတစ်ခုကိုကိုင်ထားသည်။ စာတိုက်သည် သူ့လက်အောက်ကမဟုတ်။ စာအကြောင်းပြောသည့်အခါ သူလည်းနားမလည်နိုင်ဘဲ အံ့အားသင့်နေသည်။ ငွေခွန်မှူးမှာ မျက်စိမျက်နှာပျက်နေသည်။ လဲချားသည် မြို့ငယ်ကလေး တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ရိုးရိုးအချိန်တွင် စာတိုက်အမှုထမ်းများ သပိတ်မှောက်သည်မှာ အကြောင်း မဟုတ်။ အရေးကြီးသည့် စာတစ်စောင် ရောက်လာဖို့ရှိသည့်အခါမျိုးတွင် သပိတ်မှောက်သည်မှာ စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းသည်။ အားလုံး မျက်နှာပျက်ရသည့် ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ အမဲပစ်ရာမှ ပြန်လာပြီး ထိုအကြောင်းသိလျှင် စော်ဘွားလည်း စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်မည်။ စော်ဘွားသည် နယ်ခြားဝန်ထောက်ကို ထမင်းကျွေး ဧည့်ခံချင်သည်။

ဟော်နန်းမှာခေတ်မမီ။ သစ်သား၊ဝါးတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ် ထားသည်။ အပေါ်ထပ်တွင် ညီလာခံခန်းမရှိသည်။ ဟောင်းနွမ်းနေသည့်နန်းတော်အိုကြီး တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဒဏ္ဍာရီထဲတွင် တွေ့ရသည့် နန်းတော်ပုံမျိုးနှင့် တူသည်။ အပေါ်ဆီသို့ ယိမ်းယိုင်နေသော လှေကားတစ်ခုမှ တက်ရသည်။

“ မဟာဒေဝီ ရှိသလား ” ရှေ့ဆီတာက မေးသည်။

ရှိသည်ဟု သိရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေကြောင်း ငွေခွန်မှူးအား ပြောခိုင်းသည်။ ငွေခွန်မှူးမှာ လူပလံလေး ဖြစ်သော်လည်း သူတက် သွား သည့် လှေကားမှာလှုပ်နေသည်။ “ မဟာဒေဝီက ကျွန်တော်တို့ကို ညစာ ကျွေးမှာပါ ” ဟု ရှေ့ဆီတာက ကျွန်တော့်ဘက်သို့လှည့်၍ပြောသည်။

ခဏကြာလျှင် ငွေခွန်မှူး ပြန်ရောက်လာပြီး မဟာဒေဝီက တွေ့ လို ကြောင်း ပြောသည်။ အနည်းငယ် မှောင်လာပြီး အချိန်လင့်နေပြီ။ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ အနည်းငယ်ထင်မိသည်။ ယခုလို အချိန်နှောင်းမှရောက်လာသည့် ဧည့်သည်က မဟာဒေဝီအား ထမင်းကျွေးခိုင်းခြင်းမှာ အလိုက်မသိရာ ရောက်မည်ကို ကျွန်တော်စိုးရိမ်သည်။ ကြိုတင်အကြောင်းကြားထားခြင်း မရှိဘဲ ညစာကျွေးရမည်ဆိုတော့ အဆင်ပြေနိုင်ပါမည်လား။ ရှေ့ဆီတာကမူ စိုးစဉ်းမျှ မပူ။ မဟာဒေဝီကို သူသိသည်။ ပြီးတော့ ရှမ်းအမျိုးသားတို့၏ ဧည့်ဝတ်ကျေမှုကိုလည်း သူသိသည်။ ကိစ္စမရှိဟု ဆိုသည်။

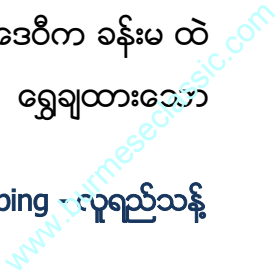

ရှမ်းဇော်ဘွား၏ဟော်နန်းကို ရှေ့တံခါးမှ မဝင်ရ။ ရှေ့တံခါးသည် မင်းခမ်းမင်းနားများ ကျင်းပသည့်အခါ အသုံးပြုသည့်တံခါးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်စောစောကတွေ့သည့်လှေကားမှာ ဘေးဘက်မှအပေါ်ထပ်သို့ တက်ရသည့် ဝင်ပေါက်ဖြစ်သည်။ လှေကားဆုံးလျှင် တံခါးပေါက်ကျဉ်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ထိုတံခါးအတိုင်းဝင်သွားသည့်အခါ နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဆီးကြိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ ချိုသာ ပြေပြစ်သည်။ တစ်ယောက်တည်း ရပ်နေသည်။ စကားပြောသံ မကြားရ။ တည်ငြိမ်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

“ ယုလီယု ” ဟု အမျိုးသမီးက ရှမ်းလိုပြောသည်။ ပြုံးရွှင်စွာပင် နှုတ်ဆက်ရန်လက်ကို ကမ်းသည်။

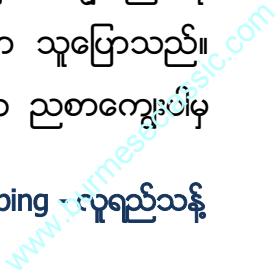
“ယုလီယု” ရှေ့ဆီတာက ပြန်ပြောသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း “ နေကောင်း ပါတယ်၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ” ဟု ပြန်၍ နှုတ်ဆက်သည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသည်မှာ ညီလာခံခန်းမအဝ ဖြစ်သည်။ အခန်းမှာ ကျယ်သည်။ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများဖြင့် ပြည့်နေသည်။ သူ့နေရာ နှင့်သူ နေသားတကျ မရှိ။ တစ်နေရာတွင် စုပုံနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘေးနားတွင် မီးဖိုတစ်ခုရှိပြီး ယင်းတွင် ရှမ်းအမျိုးသားများ ထိုင်နေကြသည်။ သူတို့၏ မျက်နှာများကို မမြင်ရ။ ငုံ့ထိုင်နေကြသည်။ မဟာဒေဝီက ခန်းမ ထဲသို့ ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သွားသည်။ နံရံတစ်လျှောက်တွင် ရွှေချထားသော

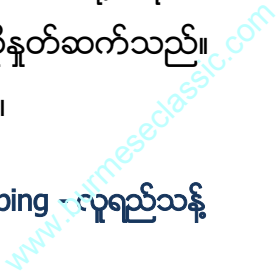
လုံများ၊ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ဟောင်းများ၊ ရွှေထီးများနှင့် ထီးဖြူများကို စင်များ ပေါ်၌ တွေ့ရသည်။ ညီလာခံခန်းမတစ်နေရာတွင် ဆိုဖာများ၊ လက်တင် ကုလားထိုင်များ ခင်းကျင်းထားသည့်အခန်းတစ်ခုတွင် ကျွန်တော်တို့ကို ဧည့်ခံသည်။ ကုလားထိုင်များအနီးတွင် မန္တလေးနန်းတော်ထဲက ရာဇပလ္လင် မျိုး တစ်ခုရှိသည်။ ယင်းအပေါ်တွင် ကတ္တီပါအနီရောင် မှီအုံး၊ ဖုံများ ရှိသည်။ ခန်းမနောက်နားတွင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တစ်ခုရှေ့၌ မီးများ ထွန်းညှိပူဇော် ထားသည်။ ပန်း၊ ရေချမ်းများလည်း ကပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အပေါ် တွင် ဝါးကပ်မိုးထားပြီး ဒိုင်းများ၊ တန်းများကို မြင်နေရသည်။ မီးအိမ်တစ်ခု လင်းနေပြီး အရိပ်မည်းမည်းများ နေရာတိုင်း၌ထိုးကျနေသည်။

မဟာဒေဝီနှင့် အာလာပသလ္လာပစကားများ ပြောကြသည်။ ကျွန်တော် ရှမ်းစကားမပြောတတ်မှန်းသိသဖြင့် မဟာဒေဝီက ဗမာလို ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာကြောင်း သူက ပြော သည်။ နောက်ကိစ္စကို ရော့ဆီတာ ကြည့်ရှုင်းလိမ့်မည်ဟု ယူဆမိပါသည်။ ဖော်ဘွားဆီ စာရေး အကြောင်းကြားထားသဖြင့် ညစာဖြင့် ဧည့်ခံလိမ့်မည် ထင်ကြောင်းကို ရော့ဆီတာ မပြော။ မသင့်ဟု သူထင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ညစာအခက်အခဲ ရှိနေကြောင်း၊ စားစရာများနှင့် ထမင်းချက်တို့ စီးလာသည့် လော်ရီကား မရောက်လာသေးကြောင်း၊ မဟာဒေဝီက ညစာကျွေးမည် ဆို လျှင် ကျေးဇူး အလွန်တင်မည်ဖြစ်သည်ဟု သွယ်ဝိုက်ကာ သူပြောသည်။ ဤသို့ဖြင့် အလွန်ဆာနေသူနှစ်ယောက်အား မဟာဒေဝီက ညစာကျွေးပါမှ

အဆင်ပြေမည်ဖြစ်ကြောင်း ရော့ဆီတာ ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဟော်နန်းတွင် ညစာစားခွင့်ရှိသည်ဟု ရော့ဆီတာ မဆို။ ထိုစကား ကြားရလျှင် မဟာဒေဝီ အနည်းငယ်နောက်တွန့်သွားသည်ကို သတိထားမိသည်။ သူ့ခင်ပွန်း မရှိခိုက် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးနှစ်ယောက်ကို ဘယ်လို ဧည့်ခံရမည်ကို သူ နားမလည်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ချက်ချင်း အမူအရာ တစ်မျိုးပြောင်းလဲသွားပြီး လိုလိုလားလားပင် ညစာကျွေးမည်၊ ရှစ်နာရီခွဲတွင် အသင့်ဖြစ်မည်ဟု မဟာဒေဝီက ဆိုသည်။ ယခုမှ ခုနစ်နာရီခွဲ ရှိသေးရာ တစ်နာရီခန့် အချိန်ဖြုန်းရန် ဗိုလ်တဲသို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်တဲရောက်လျှင် ထမင်းချက်နှင့် အတူ လော်ရီကားရောက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤတွင် ရော့ဆီတာက လော်ရီနှင့် ထမင်းချက် ရောက်လာပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့အား ကျွေးမွေးစရာ မလိုတော့ပါဟု အကြောင်းကြားသည်။ သို့သော်လည်း မဟာဒေဝီက စီစဉ်ပြီးဖြစ်နေသဖြင့် ရှစ်နာရီခွဲတွင် ကျွန်တော်တို့ကို မျှော်နေပါမည်ဟု အကြောင်းပြန်သည်။

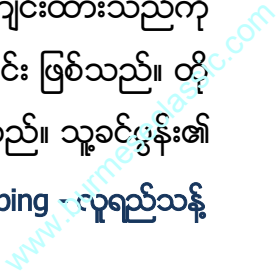
ချိန်းထားသည့် အချိန်တွင် ဟော်သို့ ကားဖြင့်ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ဟော်နန်းတစ်ခုလုံး မီးများထိန်ထိန်လင်းနေသည်။ စက်သံတစ်ခု ကြား ရသည်။ မီးစက်ခုတ်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဟော်ပေါ်သို့ လှေကားမှတက်ပြီး ဘေးတံခါးမှ ဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဟော်နန်းညီလာခန်းမထဲ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားလျှင် ဘေးတံခါးတစ်ခုမှ မဟာဒေဝီထွက်လာပြီး ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ခြေသံများကို သူနားထောင်နေဟန် တူသည်။

ချောမောလှပသည့် သူ့မျက်နှာတွင် ပြုံးချိုရွှင်ပျသည့် အသွင်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဧည့်ခန်းသို့ခေါ်သွားပြီး လက်တင်ကုလားထိုင် များတွင် နေရာပေးသည်။ ယခုမူ စောစောကအဝတ်အစားများကို မတွေ့ရ တော့ဘဲ ဧည့်ခံရန်အတွက် ပိုးလုံချည်အနီ ဝတ်ထားပြီး ပိုးအဖြူအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ အပေါ်ဝတ်မှာ ရှေ့ခွဲဖြစ်ပြီး အောက်နားတွင် ဇာပန်းများ ထိုးထားသည့်အတွင်းခံကို ဝတ်ထားသည်။ လည်ပင်းတွင်ပုလဲပုတီးနှင့်အတူ ပတ္တမြားလည်ဆွဲကို ဆင်ယင်ထားသည်။ ဆံပင်မှာ နောက်သို့လှန်ထားပြီး နဖူးထက်တွင် ဆံလျှင်များ ချထားသည်။ ဆံလျှင်မှာ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး တစ် ယောက်၏ မျက်တောင်မွှေးကော့ကော့ကြီးများနှင့် တူသည်။ နောက်ဘက် တွင် ဆံထုံးကို စိန်ဘီးဖြင့် ထိန်းထားသည်။ မျက်နှာတွင် ပေါင်ဒါ အနည်း ငယ် ဖို့ထားသည်။ ခြေထောက်တွင်ကား ဘာမျှ စီးမထား။

ကျွန်တော်တို့ ထိုင်လျှင် မဟာဒေဝီက စကားစသည်။ “ ရှင်တို့ သတိ ထား မိမလား မသိဘူး။ တစ်ဖက်က ခြံထဲမှာဟော်အသစ် ဆောက်နေတယ်။ ပြီးခါနီးနေပြီ။ ပြီးရင် ဟော်အသစ်ကိုပြောင်းကြမယ်။ ဒီမှာတော့ရှုပ်နေတာပဲ။ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ အသစ်တွေလည်း ဝယ်ထားတယ်။ အားလုံး ဒီအခန်း ထဲမှာ စုပုံနေတယ်”

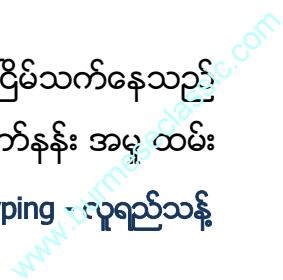
ခန်းမတစ်ဖက် နေရာကျယ်တွင် ထမင်းစားပွဲ ခင်းကျင်းထားသည်ကို မြင်ရသည်။ အင်္ဂလိပ်ညစာအတွက် ပုံစံကျတည်ခင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တို့ အခိုက် မဟာဒေဝီက လဲချားမြို့၏ ရှုခင်းဓာတ်ပုံများကို ပြသည်။ သူ့ခင်ပွန်း၏

လက်ရာများ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့မမြင်ရသည့် တစ်ယောက်ယောက်ကိုမျက်နှာရိပ်ပြလိုက်ပြီး ရာဇပလ္လင်ခန်းကိုဖြတ်ကာ ထမင်းစားရန် ကျွန်တော်တို့အား ခေါ်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ နေရာယူပြီးလျှင် ကန့်လန့်ကာများကို ချလိုက်သည်။ အပြင်ဘက်က မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်နေကြသူများနှင့် တသီးတခြားစီ ဖြစ်သွားသည်။ ကျွန်တော့် ဘယ်ဘက်တွင် ဘုရားစင်ရှိပြီး ဗုဒ္ဓဆင်တုမှာ သစ်သီးများ၊ ပန်းမန်များနောက်တွင် စံ ပယ်နေသည်။ ကန့်လန့်ကာ ခြားလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ပြင်ပကမ္ဘာနှင့်အဆက်အစပ်မရှိတော့။ အိမ်ရှင်မဟာဒေဝီ၏ထမင်းစားပွဲတွင် ရင်းနှီးမှုအပြည့် ရှိလာသည်။

စားပွဲပေါ်တွင် တရုတ်ပန်းကန်လုံးလေးများ၌ ဟင်းလျာများ ထည့်ထားသည်။ ငါး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ အမဲ၊ ကြက်ဥနှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိနေသည်။ ကန့်လန့်ကာနောက်မှ စားပွဲထိုးတစ်ယောက် ထမင်းပန်းကန်ကို ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ပန်းကန်များတွင် ထမင်းထည့်ပေးပြီးနောက် စားပွဲထိုး ပြန်ထွက်သွားသည်။ ထို့နောက် မဟာဒေဝီကိုယ်တိုင် ဟင်းလျာမျိုးစုံကို ရော့ဆီတာနှင့် ကျွန်တော့်ပန်းကန်ထဲသို့ ထည့်ပေးသည်။ ဟင်းလျာကို ရှမ်းချက်နည်းအတိုင်း ချက်ထားသည်။ အပူအစပ်မပါ။ လျှင်လင်တွင် လက်ဖက်ရည် သောက်ခဲ့ပြီးနောက် ဗိုက်ထဲ အစာမရှိသို့ဖြစ်ရာ အားရပါးရ စားကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားနေစဉ် တစ်လောကလုံး ငြိမ်သက်နေသည့် ကို သတိထားမိသည်။ မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်နေကြသော ဟော်နန်း အမှု ထမ်း

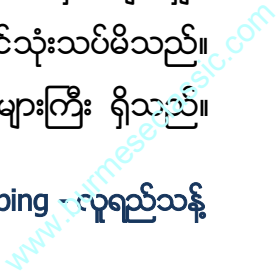

များသည် လေသံလေးဖြင့်သာ စကားပြောနေကြသည်။ သူတို့ ဝိုင်းတွင် ငွေခွန်မှူးပါသည်။ ထမင်းစားပွဲသို့ သူ့ကိုမဖိတ်ခေါ်။ သို့ငြားလည်း မည်သို့မျှ သဘောမထားဘဲ တစ်နေရာတွင် စကားဝိုင်းဖွဲ့ထိုင်နေပြီး ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေသည်။ ကန့်လန့်ကာခြားထားသဖြင့် ကျွန်တော်တို့စားနေသည်ကို သူတို့ မမြင်ရ။ သို့သော်လည်း မီးဖိုဘေးကစကားဝိုင်းတွင် သူ့အကြောင်း ပြောနေသည်ကို သူ ကြားနေရသည်။ ရှမ်းစကားကို လေသံလေးဖြင့် ပြောနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ တိုးတိုးသံသည် တိတ်ဆိတ်သဖြင့် ထမင်းစားဝိုင်းဆီသို့ ရောက်လာသည်။ မဟာဒေဝီလည်း ကျွန်တော်တို့ စကားဝိုင်းတွင် ပါဝင်ပြောဆိုသည်။ သို့သော် လေသံဖြင့်သာ တိုးတိုးညင်သာ ပြောသည်။ အားလုံး ငြိမ်သက်နေလေရာ ယခု အခိုက်အတန့်တွင် အချိန်သည် ပင် ရွေ့လျားခြင်းမရှိဟု ကျွန်တော် ထင်မိသည်။ မဟာဒေဝီက ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ ဖျက်ခနဲ လှည့်ကြည့်သည်။ သူ့မျက်လုံးများတွင် အပြုံးကို တွေ့ရသည်။ တည်ငြိမ်သည်။ ချက်ချင်းပင် ဖျက်ခနဲ မျက်လုံးများဝင်းလက်သွားကာ ပြုံးရယ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မဟာဒေဝီသည် လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ယှက်ကာ ပြောသည်။ လက်များမှာ ဖြူဖွေးပြီး သေးသွယ်သည်။ လက်စွပ်များ၊ လက်ကောက်များ ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ချက်ချင်းပင် လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ယှက်လျက် ရင်ညွန့်ပေါ် ကပ်တင်လိုက်သည်။ ထိုအမူအရာမှာ ကျွန်တော့်အဖို့ ဆန်းနေပြီး မမေ့နိုင်သည့် ရုပ်ပုံလွှာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်လည်း ဘယ်ဆီ ဘယ်ဌာန ရောက်နေသည် မသိ။

ထမင်းစားစဉ် ဝိုင်အရက် မတိုက်။ ဘာကြောင့် ဝိုင်မတိုက်သလဲ စဉ်းစားကြည့်သည်။ ယဉ်ကျေးသိမ့်မွေမှုတစ်မျိုးဟု အဖြေထွက်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဧည့်သည်အဖြစ် တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ် ဝင်ထွက် စားသောက်သည်။ ထိုအခါ ရှမ်းအမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကိုသိလာသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် သူ့ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတို့နှင့် သီးခြားတည်နေသည့် ပြည်နယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အမှုအရာတို့မှာ သိမ်မွေ့သည်။ အိမ်ရှင်မှာ မဟာဒေဝီ တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ယောက်ျားများကို အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က အရက်ဖြင့် ဧည့်ခံရန် မသင့်တော်သည်ကို သူ သတိထားမိသည်။

ထမင်းစားပြီးသည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ စီးကရက်သောက်ရန် မီးခြစ်ပေးသည်။ ထို့နောက် မီးစက်ရပ်သွားပြီး မီးလုံးများနီရဲကာ ငြိမ်းသွားသည်။ တစ်နေရာတွင် အောက်လင်းမီးအိမ်တစ်ခု လင်းနေသည်။ သို့သော် မှိန်မှိန်သာ အလင်းရောင်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ကန့်လန့်ကာနောက်တွင် ထိုင်နေရာ အလင်းရောင်မရ တခြားကမ္ဘာတစ်ခု ရောက်နေသလားထင်ရသည်။ ထို့နောက် ရှမ်းစကားတစ်ဝက်၊ ဗမာစကားတစ်ဝက်ဖြင့် ထွေရာလေးပါး ပြောကြသည်။ ဗုဒ္ဓအကြောင်းလည်း ပါသည်။ ကျွန်တော်မသိတာတွေ အများကြီး ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ထိုင်နေသည့် အဆောက်အဦ၏ ပြတင်းမှကျော်လျှင် အာရှတိုက်ကြီး တစ်ခုလုံး ရှိနေသည်ဟု ကျွန်တော်ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိသည်။ အာရှတိုက်သည် အသိရခက်သည်။ လျှို့ဝှက်တာတွေ အများကြီး ရှိသည်။

မဟာဒေဝီ၏ ယုတ်ထားသော လက်နှစ်ဖက်ကို ကျွန်တော်မမေ့။ မီးဖိုဘေးတွင် တီးတိုးစကားများပြောနေသည်ကို ကြားနေရသည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုသည် တည်ငြိမ်စွာပင် စံ ပယ်နေသည်။ အားလုံး ငြိမ်သက်နေသည်။ ဘာတစ်ခုမျှ ဆုပ်လို့ ကိုင်လို့ မရ။ အားလုံး ကျွန်တော့်လောကထဲမှ ထွက်ပြေးသွား နေသည် ထင်မိသည်။

ဗိုလ်တဲသို့ ပြန်ရန် စားပွဲမှထလျှင် မဟာဒေဝီထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ ကျွန်တော်တောင်းဆိုသည်။

“ အမှတ်တရ လက်ဆောင်တစ်ခုပေးပါလား ”

ချက်ချင်းပင် စားပွဲမှထသွားပြီး ဓာတ်ပုံတစ်ခုယူလာကာ ပေးသည်။ ယင်းကို ဤစာအုပ်တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ သူ၏ စရိုက်ဟန်ပန်ကို ထိုဓာတ်ပုံတွင် တွေ့ရသည်။ လှေတစ်ခုပေါ်တွင် သူထိုင်နေသည်။ ဟော်နန်းပင့်ကူအိမ်ထဲမှ ရုန်းမထွက်သူနှင့်တူသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မိသည်။

ဟော်နန်းမှ ကျွန်တော်တို့ ဆင်းသက်လာကြသည်။ ဟော်နန်း အမှုထမ်းများ ရှေ့တွင်လျှောက်သွားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မဟာဒေဝီက ကျွန်တော်တို့အား နှုတ်ဆက်သည်။ သူ့အမူအရာမှာ အိမ်မက်ထဲတွင် စိတ်ကူးနှင့်လွမ်းနေသော ဟော်နန်းသူတစ်ယောက်နှင့် တူလေသည်။

* * * * *

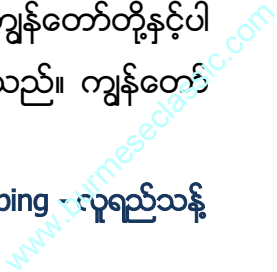
(??)

ဟော်နန်းသူနှင့် လက်ဖက်ရည်သောက်ခြင်း

နောက်တစ်နေ့ နံနက်စာ စားပြီးလျှင် ပြည်နယ်အတွင်းပိုင်းသို့ သွားကြမည်ဟု ရော့ဆီတာက ပြောသည်။

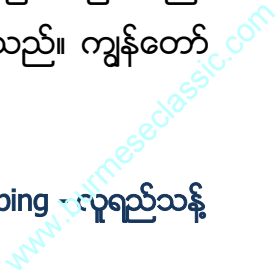
“ နတ်ပွဲ ဆိုတဲ့ရွာကလေးမှာ အမှုကိစ္စရှိလို့ သွားစရာရှိတယ်။ ကိစ္စပြီးရင် မိုင်းနောင်မြို့စားဆီ သွားမယ်။ သူ့ကိုဝင်ခေါ်ပြီး သူ့မြို့နယ် အစွန်ဆုံး တစ် နေရာကို သွားမယ်။ ရှမ်းပြည်နယ်ထဲမှာတော့အလှဆုံးနေရာပဲ။ ပြီးတော့ နမ့်ပန်ချိုင့်ဝှမ်းထဲက ရှမ်းရွာလေးတစ်ရွာမှာနားမယ်။ အဲဒီမှာ ရှမ်းအမျိုးသားတွေရဲ့ လူနေမှုဘဝကို တွေ့ရမယ်”

ညနေပိုင်းတွင် အတော်လေးနောက်ကျပြီးမှ “နတ်ပွဲ” သို့ ရောက်သည်။ လမ်းမကြီးများမှ အတော်အလှမ်းဝေးပြီး စမ်းချောင်းလေး တစ်ခုဘေးမှ ရွာကလေးတစ်ရွာ ဖြစ်သည်။ လယ်ကွင်းများ ပိုင်းထားသည်။ လယ်ကွင်းများမှာကျယ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသည့်အချိန်တွင် ဘာသီးနှံမျှ မစိုက်ပျိုးရသေးပေ။ အဝေးမှ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းဆီတွင် လုံးချွန်နေသော တောင်တစ်ခုကိုထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ့ရသည်။ “ဟိန်”ခေါ် မြို့စားလေးက ကျွန်တော်တို့အတွက် စခန်းချရန် ပြင်ဆင်သည်။ သူ့လူသုံးဆယ်က ကျွန်တော်တို့နှင့်ပါ လာသည့်တပည့်တပန်းများနေထိုင်ရန် ဝါးတဲများဆောက်သည်။ ကျွန်တော်

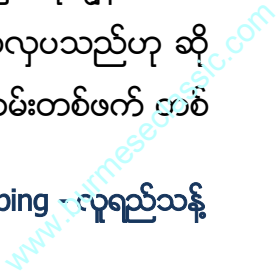
တို့အတွက်မူ အသင့်ပါလာသည့် ရွက်ဖျင်တဲများကို ပြင်ဆင်ပေးသည်။ “ဟိန်” ဆိုသည် ရွာသူကြီးထက်ရာထူးကြီးပြီး မြို့ငယ်ကလေး၏အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ မြို့အုပ်အဆင့်အတန်းနှင့် တူသည်။ မြို့စားလေး ခေါ်နိုင်မည်။ ရှေးဆီတာသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးစရာရှိသည်တို့ကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက် နေသည်။ ထိုစဉ် ရွာထဲသို့ ကျွန်တော်ထွက်လာခဲ့သည်။ ဦးစွာပထမ စမ်းချောင်းဘေးရှိ “ဟိန်”၏အိမ်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ကျွဲများ၊ ဝက်များ သွားလာနေကြသည်။ ထိုအချိန်မှာ ရွာသူများ ရေခပ်ချိန် ဖြစ်သည်။ ခေါင်းပေါ်မှာ ရေအိုးများရွက်ကာ ရေခပ်ကြသည်။ ရှမ်းစကား မပြောတတ်သဖြင့် နောင်တရမိသည်။ ကျွန်တော်တတ်သည့် ဗမာစကားမှာ ရုံးသုံးဗမာစကား ဖြစ်သည်။ ယခုလို တောခေါင်ခေါင်တွင် အသုံးမတည့်၊ သို့ဖြစ်ရာ စကား မပေါက်သဖြင့် လူတွေနှင့် ဝေးနေသည်။ ကျွန်တော်ကား အထီးကျန်လူစိမ်း တစ်ယောက်နှင့် တူနေသည်။

ထိုညကတဲထဲတွင် ရှေးဆီတာအိပ်ပျော်နေစဉ် ကျွန်တော့်မှာ ညှိုးငယ်စိတ်ဝင်လာသည်။ ဤအရပ်တွင် မည်သူနှင့်မျှ မဆက်ဆံနိုင်သည့် လူတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော် ရှမ်းစကားတတ်ငြားလည်း မီးပုံဘေးတွင် မီးလှုံနေသည့် “ဟိန်” နှင့်ပြောဆိုဆွေးနွေးနိုင်မည်လား။ ကျွန်တော့်ကို သူ ဘာပြောမလဲ။ သူ့လောကမှာ ကျွန်တော်နှင့်မဆိုင်။ တခြားစီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ဇာတိနှင့် အလွန်ဝေးသည့်နေရာမှာ ရောက်နေသည်။ ကျွန်တော် လာခဲ့သည့် နေရာသို့လည်း ပြန်မရောက်နိုင်။

ကျွန်တော် အိပ်ပျော်သွားသည်။ အိပ်ပျော်နေစဉ် အိပ်မက်ထဲတွင် ရွာသားများနှင့်တွေ့သည်။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကိုနားလည်သည်ဟု ထင်ရသည်။ အိပ်မက်ထဲတွင် ရေခပ်သွားသည့်အမျိုးသမီးများနှင့်တွေ့သည်။ ညနေရီတရောတွင် တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကို မျက်နှာလွှဲသွားကြသည်။ ကျွန်တော့်မျက်နှာမှာ ဘာအမူအရာ၊ ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ကို သူတို့မသိ။ အမူအရာကို အကဲမခတ်နိုင်။ တောင်တန်းများပေါ်တွင် ပွဲတော်ရှိသဖြင့် ထိုနေရာသို့ သွားနေကြသည်နှင့်တူသည်။ ထိုအခါ သူတို့နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောဆိုဆက်ဆံသည်။ သို့သော်လည်း အိပ်ရာမှနိုးလာသည့်အခါ ငါဘယ်က လာသလဲ၊ ဘယ်ရောက်နေလဲဆိုသည် ယောင်ဝါးဝါး ဖြစ်နေသည်။ တဲတံခါးဝကို ကြည့်လိုက်သည်။ အပြင်ဘက်တွင် မိုးဖွဲဖွဲရွာနေသည်။ လေထဲတွင် မိုးစက်များ ပါလာသည်။ အရုဏ်တက်တွင် ငှက်များအတွဲလိုက်ပျံလာကြသည်။ အော်မြည်ကာ ဖြတ်သွားကြသည်။ တောဘဲတစ်ကောင် ရေစပ်သို့ ဆင်းသည်။ အရုဏ်ပျောက်ကာ အလင်းရောင်များမြင်ရသည်။ ကျွဲများ လယ်ကွင်းဆီသို့ သွားနေကြသည်။ သည်လိုနှင့် တစ်နေ့သစ်လာသည်။ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရေးဝသဖြင့် လန်းဆန်းလာသည်။

“နတ်ပွဲ” မှ ခုနစ်နာရီခွဲတွင် ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ခဏကြာလျှင် မိုင်းနောင်ပြည်နယ်ထဲသို့ ဝင်လာသည်။ ထိုနေ့ကတိမ်ထူထပ်ပြီး လုံးချွန်တောင်ကို ရေးရေးသာမြင်ရသည်။ ဤရာသီတွင် ရှုခင်းမှာသာယာလှပသည်ဟု ဆိုသော်လည်း တိမ်ဆိုင်းနေသဖြင့် လင်းလင်းချင်းချင်းမရှိ။ လမ်းတစ်ဖက် တစ်

ချက်တွင် မြက်ရိုင်းအခြောက်များ၊ ချုံပုတ်များနှင့် ရောယှက်နေသည်။ လမ်းမှာ အဆင်းအတက်များသည်။ သစ်ပင်ထူထပ်သည့်တောင်များအကြား ဖတ်သွားရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ပေနှစ်ထောင်အမြင့်သို့ ခပ်မတ်မတ် တက်သွားသည်။ အရှိန်နှင့်မောင်းသွားရာ တောကြက်တစ်ကောင်လန်ဖျပ်ပြီး ကားရှေ့မှ ဖြတ်ပြေးကား ချုံတစ်ခုသို့ဝင်သွားသည်။ သစ်ပင်တစ်ပင်မှ ငှက်တစ်အုပ်ထဲ ပျံ့သည်။ ဘယ်ဘက်တွင်ဘုရားတစ်ဆူကို တောင်ကုန်းတစ်ခုထိပ်တွင် တွေ့ရသည်။ ဝါးတောအုပ်ထဲတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုကို လှမ်းမြင်ရသည်။ ဝါးလုံးတိုင်များထိုးထွက်နေပြီး ရောင်စုံ တံခွန်ကုက္ကားများ လေထဲ လွင့်နေသည်။ ကိုးနာရီတွင် ဝမ်းဆင်းရွာသို့ ဝင်သည်။ ဘုရားစုစုဘေးက မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းတွင် ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို မြင်ရသည်။ နေရောင် ဖြာထွက် လာပြီ။

ရှေးဆီတာသည် ကားကို မြက်ခင်းတွင်ရပ်ကာ ဟွန်းတီးသည်။ ကားရပ်နေပြီဖြစ်ရာ ဘာကြောင့်ဟွန်းတီးနေသလဲဟု မေးမိသည်။ ဤရွာတွင် ဟော်နန်းသူတစ်ယောက် နေသည်။ ထိုဟော်နန်းသူမှာ မိုင်းနောင်မြို့စား၏ လက်ထပ်မယားဖြစ်ပြီး ဤရွာတွင်နေထိုင်စေသူ ဖြစ်သည်။ မိုင်းနောင်၏ ချစ်သူဖြစ်ပြီး သူ နယ်လှည့်သည့်အခါနားနေစခန်းချရာတွင် တွေ့ဆုံ ပေါင်းသင်းသူများအနက် တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

“ အဲဒီ ဟော်နန်းသူဆီ ကျွန်တော်တို့သွားမယ်။ ဒါကြောင့် ဟွန်းတီးပြီး အကြောင်း ကြားတာ။ ဟွန်းသံကြားရင် ကျွန်တော်ရောက်လာပြီဆိုတာ သူသိ

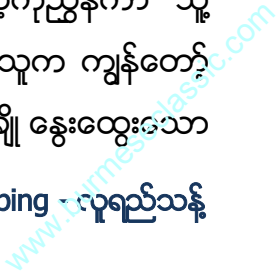
တယ်။ မိုင်းနောင်ပြည်နယ်မှာ မော်တော်ကားရှိတဲ့လူ နှစ်ယောက်ပဲရှိတယ်။ မြို့စားနဲ့ ကျွန်တော်ပဲ။ မြို့စားကသူ့ဟော်မှာ ရှိနေတာ သိထားတော့ ကားဟွန်းသံကြားရင် တခြားသူမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်ပဲဆိုတာ သူ နားလည်တယ်။ သူတို့တိုင်းပြည်မှာ ဧည့်သည်လာပြီလို့ ကားဟွန်းတီးပြီး အသိပေးတာ ယဉ်ကျေးတယ်လို့ လက်ခံကြတယ် ” ဟု ရော့ဆီတာက ပြောသည်။

ခဏကြာလျှင် ဟော်နန်းသူအိမ်သို့ကားမောင်းသွားသည်။ အိမ်ဘေးတွင် စမ်းရေတသွင်သွင်စီးသံကို ကြားနေရသည်။ ရေစီးသံမှာ ကျယ်သည်။ အိမ်မိုးထက်တွင် ပန်းရုံတစ်ခု ဖြူးဖွေးနေအောင်ပွင့်နေသည်။ အိမ်မှာ ဝါးထရံများ ကာရံထားသည်။ ခြံဝတွင်လည်း ဝါးတန်းနှစ်ခုတားဆီးထားသည်။ ကားဟွန်းသံကြားလျှင် အစေခံမိန်းကလေးတစ်ယောက် ပြေးလာပြီး ခြံတံခါး ဖွင့်ပေးသည်။ သစ်သားအိမ်မြင့်ကြီးဖြစ်ပြီး သက်ကယ်များမိုးထားသည်။ ဝရန်တာသို့ တက်သည့် လှေကားတစ်ခုရှိသည်။

ဝရန်တာတွင် ကျွန်တော်တို့ကို ပြုံး၍ ကြည့်နေသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။

“ အဲဒါ ဟော်နန်းသူပဲ ” ရော့ဆီတာက ဆိုသည်။

လှေကားအတိုင်း တက်သွားကြသည်။ ကျွန်တော့်ကိုညွှန်ကာ သူ့မိတ်ဆွေဖြစ်သည်ဟု ရော့ဆီတာကပြောသည်။ ဟော်နန်းသူက ကျွန်တော့်လက်ကို သူ့လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ဆုပ်ကာနှုတ်ဆက်သည်။ ပြုံး၍ နွေးထွေးသော

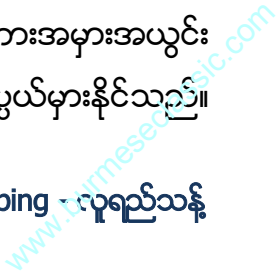

မျက်နှာဖြင့် ကြိုဆိုသည်။ ခရီးအဝေးကြီးက လာသူတစ်ယောက်ကို ယခုလို ကြိုဆိုသည်မှာ ဝမ်းသာစရာကောင်းသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော် နှစ်သက် သွားသည်။

ဝရန်တာမှာ ကျယ်သည်။ ဝါးကြမ်း ခင်းထားသည်။ ယင်းကို ကျော် ဖြတ်ပြီးနောက် အိမ်ထဲသို့ဝင်ကြသည်။ ရှမ်းလူမျိုးတို့ အိမ်များမှာ အလယ်တွင် ယခုလို အခန်းကျယ်ကြီး တစ်ခုရှိပြီး အိမ်ခန်းများဆီသို့ ထိုအခန်းကျယ်ကြီးမှတစ်ဆင့် ဝင်ရသည်။ အလယ်ခန်းမမှာ တစ်ခါတစ်ရံ ယခုလိုအလွန် ကျယ်ပြီး အမိုးအထိတက်သွားသည့် တိုင်များရှိသည်။ မီးလင်းဖိုတစ်ခုလည်း ရှိသည်။ ဟော်နန်းသူက ကုလားထိုင်များ ယူလာပြီး အပေါ်တွင် ဖုံများ ခင်းထားသည်။ အထဲတွင် ဝွမ်းထည့်ထားပြီး တရုတ်ပြည်မှ ပန်းထိုးပိုးသားဖြင့် အဖုံးစွပ်ထားသည်။

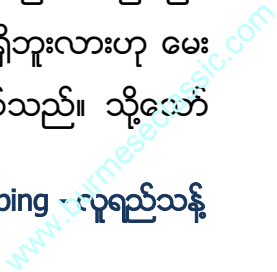
“ လက်ဖက်ရည် သုံးဆောင်ရအောင် ထိုင်ကြပါ ” အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးက ရှမ်းလို ပြောသည်။

ဟော်နန်းသူက အစေခံများအားစေခိုင်းသည်။ ရေနွေးအိုး တည်နေစဉ် ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ ကိုယ်ကိုကိုင်းညွတ်အရိအသေပေးပြီး ထိုင်သည်။ ထို့နောက် ဧည့်ခံစကားပြောသည်။ ကျွန်တော်ကဗမာလိုပြောရန် တိုက်တွန်းသော်လည်း သူမပြော။ ဗမာစကား တက်သော်လည်း စကားအမှားအယွင်း ပါမည် စိုးသည်။ အသံထွက် အလေးအပေါ့ မမှန်လျှင် အဓိပ္ပာယ်မှားနိုင်သည်။

တစ်ဖန် ဂုဏ်သရေရှိလူကြီးများနှင့် ပြောဆိုရာတွင် သုံးစွဲရသည့် ဗမာစကား အသုံးအနှုန်းများကို သူ မတတ်။ စကားပြောနေစဉ် သူ့အမေ ကျွန်တော်တို့ ဆီသို့ ချဉ်းကပ်လာသည်။ ဆံပင်ဖြူပြီး ရိုးရိုးဝတ်ဆင်ထားသည်။ ဟော်နန်း သူလို ပိုးထည် ဝတ်ဆင်၍မထား။ သူတို့နှစ်ယောက်လုံး ဗမာစကား မပြော တတ်ရကား ရှေးဆီတာက ဘာတွေ ပြောကြသည်ကို ကျွန်တော့်အား အတို ချုပ် ပြောပြသည်။

အဘွားကြီးသည် သမီးနောက်နားက ထိုင်နေသော်လည်း မြို့စားဇနီး သူ့သမီးကြောင့် အနေအထိုင် ခက်မနေ။ သူက လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပင် ပြော သည်။ စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြောသည်။ သူနှင့် ရှေးဆီတာတို့ အချို့ အချ ပြောနေကြသည်။ ရွာထဲမှ မိန်းကလေးအချို့ ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ တံခါးမှ စွပ်ခနဲ ဝင်လာပြီး တံခါးတွင်ထိုင်ကာ ကျွန်တော်တို့ကို အကဲခတ်နေ ကြ သည်။ ဆင်းရဲသည့်ဆွေမျိုးထဲက မိန်းကလေးများလည်း ပါမည်။ သူတို့ နောက်က နှုတ်ခမ်းမွေးဖြူဖြူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် လိုက်ပါလာသည်။ ရွာမှာ အကြီးအကဲတစ်ယောက် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ မိန်းကလေးများ၏ ရှေ့သို့ တက် လာပြီး အဘွားကြီးနှင့်မလှမ်းမကမ်းတွင် ဒူးထောက်ထိုင်သည်။ အဘွားကြီး က ကျွန်တော့်ဘက်သို့ကြည့်ပြီး ကျွန်တော့်အကြောင်းမေးမြန်းပြောဆိုသည်။ ခေတ္တခဏ အလည်အပတ်ရောက်သူ ဖြစ်ကြောင်း သူ့ကို ပြောထားပြီး ဖြစ် သည်။ ကျွန်တော့်တွင် ရှမ်းအမျိုးသမီးဇနီးတစ်ယောက် မရှိဘူးလားဟု မေး သည်။ ဤမေးခွန်းမှာ သတိထားဖြေရမည့်မေးခွန်းမျိုး ဖြစ်သည်။ သို့သော်

လည်း ကျွန်တော်က မရှိပါဟုဖြေသည်။ ထိုအခါ ရှေ့သို့တိုးလာပြီး စိတ်ဝင်တစား ယခုလို ပြောသည်။

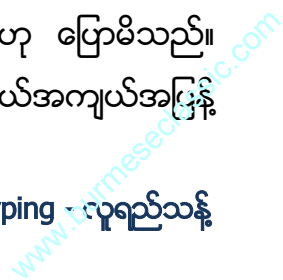
“ ရှေ့မှာ ပွဲတော်တစ်ခု ဒီရွာမှာ ကျင်းပမယ်။ အဲဒီအခါ ပြန်လာပြီး ရွာမှာ နေလှည့်ပေါ့။ ဒီအိမ်က နေလိုကောင်းပါတယ်။ အနီးအနားမှာ ရွာတွေက လယ်သမားတွေသူတို့သမီးတွေနဲ့ လာကြလိမ့်မယ်။ ကျွန်မ တာဝန်သာထား၊ ဘာမှ ပူစရာမလိုဘူး ”

ကျွန်တော့်အတွက်ဒုက္ခခံပြီးကူညီမည်ဆိုသဖြင့် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ရှေ့ဆီတာမှ တစ်ဆင့် ပြောပြသည်။

“ အသက်ကြီးတဲ့ အဘွားကြီးတစ်ယောက်အဖို့ အောင်သွယ်လုပ်ပေးရတာ ဒုက္ခမရောက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သခင်က ဒီမှာ ရောက်လာပြီဆိုတော့ ကျွန်တော်မကိုသာ ပြောပါ။ ဘယ်လိုအလှမျိုး ကြိုက်ပါသလဲ ”

ထိုမေးခွန်းကို ကြားရလျှင် နှုတ်ခမ်းမွေးဖြူဖြူနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်က ရယ်သည်။ သို့သော်လည်း ချက်ချင်းပင် ကျွန်တော့်ကို ဦးညွတ် အရိုအသေ ပြုသည်။

ရှေ့ဆီတာမှာ ရှမ်းပြည်နယ်အကြောင်း သိသူ၊ အတွေ့အကြုံရှိသူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သင့်တော်သလိုအဖြေပေးလိုက်ပါဟု ပြောမိသည်။ ထိုအခါ ရှေ့ဆီတာက ကျွန်တော့်စကားကို အဓိပ္ပယ်အကျယ်အပြန့်

ကောက်ပြီး ဘာတွေပြောသည်မသိ။ အဘွားကြီးက ရှေ့တိုးလာပြီး သူ့ကို လက်ဖြင့် ပုတ်သည်။ တံခါးဝနားတွင် ထိုင်နေသော မိန်းကလေးများ အယောင်ယောင် အမှားမှာ ကြားသွားပြီး တခစ်ခစ်ရယ်ကြသည်။

ရယ်သံ တိတ်သွားလျှင် အဘွားကြီးက ဆက်၍ပြောသည်။

“ ဟုတ်ပြီလေ။ အခုပြောတဲ့ စိတ်ကြိုက်ပုံစံအတိုင်းဆိုရင် မိန်းကလေး တစ်ယောက် ကျွန်တော်မတွေ့ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် အသေအချာ ကတိမပေးနိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ သခင်ကသူ့ကို ကြိုက်နိုင်ပေမယ့် မိန်းကလေးက သခင်ကို ကြိုက်မှာမဟုတ်ဘူး ”

ထိုစကားဆုံးလျှင် ဟော်နန်းသူသည် လက်ဖက်ရည်ဗန်းကိုင်ကာ ရောက်လာသည်။ သူဧည့်ခံသည်မှာ ရှမ်းလက်ဖက်ရည်ဖြစ်ပြီး တရုတ် လက်ဖက်ရည်လို အရောင်ဖျော့ဖျော့ ဖြစ်သည်။ ဆားအနည်းငယ်ခပ်၍ သောက်ရ သည်။ အိမ်ရှင်က ဆားအနည်းငယ်ဆီ ခပ်ထည့်ပြီး လက်ဖက်ရည် ပန်းကန် ကို ကျွန်တော်တို့အား ပေးသည်။ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အရိုအသေပေးကာ ကိုယ်ကို နောက်သို့ ခပ်ရိုရိုဆုတ်သွားသည်။ သူ့အမေက ကျွန်တော့်အား ရယ်စရာစကားများ နောက်ပြောင် ပြောဆိုနေသည့်နောက်ပိုင်းတွင် အိမ်ခန်း ထဲသို့ ဝင်သွားပြီး အပေါ်အကျီကောင်းကောင်း တစ်ထည်လဲ၍ဝတ်သည်။ ပတ္တမြားနားကပ် တစ်စုံလည်းပန်လာသည်။

လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း အခန်းပတ်ပတ်လည် ကြည့်ရှုလေ့လာမိသည်။ ဘယ်ဘက်အခန်းနံရံနှင့် ကပ်လျက်နေရာတွင် ဟော်နန်းသူ၏ အလှပြင်မှန်တင်ခုံ ရှိသည်။ ပိုးအဝတ်စတစ်ခုခင်းထားပြီး အပေါ်တွင် မှန်၊ ယွန်းသနပ်ခါးသေတ္တာအနီတို့ရှိသည်။ မှန်တင်ခုံတစ်ဖက်က အပေါ်နံရံတွင် အပေါ်အကျီနှစ်ထည် ချိတ်ထားသည်။ ထို့ပြင် ဓားတစ်ချောင်း၊ ဆံမြိတ်တစ်ခု၊ ထီးတစ်ချောင်းနှင့် စာရင်းအင်းတစ်ခု ချိတ်ဆွဲထားသည်။ အပေါ်တွင် ဓာတ်ပုံ တချို့ ရှိသည်။ ရှမ်းအိမ်များတွင် အလယ်ခန်းမကို ညအခါကန့်လန့်ကာခြားပြီး အိပ်ခန်းများအဖြစ်အသုံးပြုသည့် အလေ့အထရှိသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဟော်နန်းသူအဖို့ ကန့်လန့်ကာခြားပြီး အလှပြင်နိုင်သည်။

စကားပြောကြသည်တွင် စစ်အကြောင်း ရောက်သွားသည်။ သူတို့မှာ စစ်ဒုက္ခကို မခံဖူးကြပေ။ စစ်သည် သူတို့နှင့်အဝေးကြီးမှာ ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်အတွင်း ထိုတောထိုတောင်၊ ထိုချိုင့်ဝှမ်းသို့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ မရောက်ဖူးခဲ့ပေ။ စစ်နှင့်ဝေးရာ၊ သွေးထွက် သံယိုမှုနှင့်ဝေးရာတွင် မျိုးဆက်နှစ်ခု အေးချမ်းစွာနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့မှာ သားသမီးတွေ၊ ကောက်ပဲသီးနှံတွေ၊ ချစ်သူတွေနှင့် ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင် ခဲ့ကြသည်။ သို့တိုင်အောင် ဟော်နန်းသူသည် ကမ္ဘာကြီးမှာ ဘာတွေ ဖြစ်နေသလဲ သိချင်သည်။

“ လေယာဉ်ပျံ စီးဖူးသလား သခင် ” သူက မေးသည်။

ဟော်နန်းသူ၏ စမ်းချောင်းဘေးကအိမ်တွင် စစ်၏အသံ မကြားရ။ ရေ ရဟတ်ဘီးဖြင့် မောင်းထောင်းသည့် အသံကိုသာကြားရသည်။ ထိုအိမ်တွင်းမှာပင် ကျွန်တော်တို့ လေယာဉ်ပျံများ အလွန်မြန်သည့်အကြောင်း ပြောကြသည်။ တိတ်ဆိတ်သည့်ယခုရွာကလေးမှ သုံးရက် လေးရက် ခရီးဖြင့် ဆူညံနေသောလန်ဒန်မြို့သို့ ဟော်နန်းသူကို သယ်ဆောင်သွားနိုင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ မဖြစ်နိုင်ဟူ၍တော့ ကျွန်တော်ထင်သည်။ ဟော်နန်းသူ၏ မျက်လုံးများ အရောင်လက်လာသည်။ သို့သော်လည်း လန်ဒန်မြို့ကို သူ သွားချင်သည် ဟူ၍ကား မပြော။

“ နန်းပန်ရေတံခွန်ကို တို့သွားကြမယ်။ မြို့စားလည်း ပါမယ်။ တို့နဲ့အတူ လိုက်ခဲ့ပါလား။ အပြောင်းအလဲ ရတာပေါ့။ မင်းအဖို့ ပျော်ပွဲစား သွားရတာပေါ့ ” ဟု ရှေ့ဆီတာက ဖိတ်ခေါ်သည်။

ဟော်နန်းသူ သက်ပြင်းတစ်ခု တိတ်တခိုးချသည်။

“ ကျွန်မ မလိုက်နိုင်ပါဘူး ”

ဟုတ်သည်။ မြို့စားက မခေါ်ဘဲ ဘယ်မှာ သူလိုက်နိုင်ပါမည်လဲ။

“ ကျွန်မရွာက မခွာနိုင်ပါဘူး။ ဝါသိမ်းရဦးမယ်၊ ဆီကြိတ်ရဦးမယ် ” ဟု ပြောကာ ခူးပြီးစ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ဝါဂွမ်းဖတ်များကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။ ကျွန်တော့်ဆီယူလာသည့်အခါ ဆုပ်ကိုင်ကြည့်မိသည်။

လက်ဖက်ရည် သောက်ပြီးကြပြီ။ သွားဖို့ အချိန်တော်ပြီ။

“ အိုး နေကြပါဦး ” သူ အော်၍ တားသည်။ ခဏလေးနေပြီး ပြန်သွားသဖြင့် သူမကျေနပ်။ အေးချမ်းသည့်ရွာကလေးသို့ ဧည့်သည့်နှစ်ယောက် မော်တော် ကားတစ်စီးနှင့် ရောက်လာသည်မှာ ထူးခြားသည့်အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ် သည်။ ပြောကြဆိုကြသည်မှာလည်း ပျော်စရာကောင်းသည်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ခရီးဆက်ရဦးမည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားက ကျွန်တော်တို့ကို စောင့် နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုဝရန်တာသို့ သူ လိုက်ပို့သည်။ သူ့နောက်တွင် ကြောင်ကလေးတစ်ကောင် ပါလာသည်။ ထိုနေရာမှာပင် သူ့ကို နှုတ်ဆက် ပြီး သူ့ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့သည်။ သူ့မျက်နှာတွင် အနည်းငယ်ဝမ်းနည်းရိပ် သမ်း နေသည်။ ထိုနောက် ပြုံးကာ ကျွန်တော်တို့လက်များကို မလွတ်ဘဲ ကိုင်ထား သည်။ အောက်တွင်မူ အစေခံမလေးသည် ခြံတံခါးဆီသို့ အပြေးလေးသွား ကာ ဝါးတန်းများကို ဖွင့်ပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ပန်းရုံဖြူဖြူအောက် မှ မောင်းထွက်လာခဲ့ကြသည်။

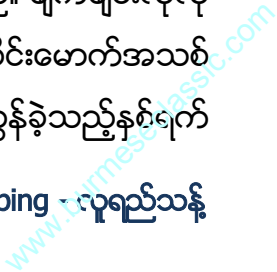
* * * * *

(??)

“ စမ်း ” သခင်မ

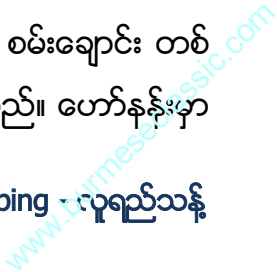
ကျွန်တော်တို့လာခဲ့သည့် ခရီးမှာ အနီးလေးဟုထင်ရသည်။ သစ်
 တောအုပ်ထဲက ထွက်လာလျှင် ရှေ့တွင် မိုင်းနောင်လွင်ပြင်ကျယ်ကို မြင် ရ
 သည်။ စပါးစိုက်သည့် လယ်ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီး၏အလယ်တွင် သစ်သား
 အိမ်ကလေးများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့် မြို့ငယ်လေး မိုင်းနောင် ရှိ
 သည်။ အိမ်တိုင်းတွင် ပန်းခြံ ရှိသည်။ သပ်ရပ်သည်။ လှပသည်။ တိတ်ဆိတ်
 သည်။ မြို့အထက်က ကုန်းမြင့်ထိပ်တွင် ဟော်နန်းကြီးကို မြင်ရသည်။ ဂျပန်
 တောင်ကုန်းပေါ်က ခိုင်မျိုမြို့စားတို့၏ ရဲတိုက်ကြီးနှင့် တူသည့်အိမ်ကြီးတစ်
 ဆောင် ဖြစ်ပြီး တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မျှော်စင်နှစ်ဆောင် ရှိသည်။ ပဒေသ
 ရာဇ် အဆောင်အယောင်အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသည့် အဆောက်အအုံ ဖြစ်
 သည်။ မြို့လေးကို တောင်ကုန်းထိပ်မှ ဆီးပြီးမြင်နေရသည်။ အဝေးဆီတွင်
 တောင်တန်းများ၊ ချိုင့်ဝှမ်းများကို ပြတင်းကျယ်များမှ မြင်ရသည်။ ကြည်နူး
 စရာ ကောင်းသည့် ရှုခင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကားကို တောင်စောင်းထိပ်တွင် ရှိနေသည့်ဗိုလ်တဲသို့
 မောင်းသွားသည်။ ဗိုလ်တဲမှ ဟော်နန်းကိုလှမ်း၍ မြင်ရသည်။ ချက်ချင်းလိုလို
 ပင် မိုင်းနောင်မြို့စား ရောက်လာသည်။ သူ၏ကားမှာ ပလိုင်းမောက်အသစ်
 ဖြစ်သည်။ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် သူမောင်းတတ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ရက်

က လွိုင်လင်တွင် သူနှင့်အတူ နံနက်စာစားခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ထို နှစ်ရက်အတွင်း သူ့ရုပ်လုံးမှာ ပို၍ပေါ်လာသည်။ သူ့ကိုကျွန်တော် ပို၍ နား လည်လာသည်။ သူပိုင်ဆိုင်သည့်နယ်မြေကို ကျွန်တော် မော်တော်ကားဖြင့် ဖြတ်သန်းခဲ့သည်။ ဝမ်းဆင်းတွင် သူ၏တောသူဇနီးဖြစ်သည့် ဟော်နန်းသူ သခင်မကို တွေ့ခဲ့သည်။ ယခု သူရုံးစိုက်သည့်မြို့တွင် သူ့ဟော်နန်းကို တွေ့ရ ပြီ။ မြို့တလေးရှိအိမ်ကလေးများနှင့် နယ်သူနယ်သားများကိုလည်း တွေ့ရ သည်။ သူ့မျက်စိအောက်က မြို့တလေးတွင် အိမ်ကလေးများ အစီအရီ ဆောက်ထားသည်။ ပန်းခြံနှင့် သေသပ်လှပသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ခပ်ရိုးရိုး ပင် နှုတ်ဆက်သည်။ တကယ်ပင်ဝမ်းသာကြောင်း သူ့မျက်နှာမှာ တွေ့ရ သည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် အစီအစဉ်များ သူရေးဆွဲထားသည်။ ဟော်နန်း ကို သွား၍ ကြည့်မည်။ တစ်ခုခု စားမည်။ ပြီးတော့ သူ၏ပထမဇနီးအကြီးနှင့် တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်မည်။ ဇနီးမှာ ဟော်နန်းတွင် ရာထူးအမြင့်ဆုံးအမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ မဟာဒေဝီဟူသည့် ဘွဲ့ကားမရ။ မိုင်းနောင်မှာ စော်ဘွားမဟုတ်ဘဲ မြို့စားသာ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံသည့် အ ခါ သခင်မဟူသော အသုံးအနှုန်းကို ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲသည်။ ပြီးလျှင် နန့်ပန် ချောင်းသို့ အတူသွားကြမည်။ နန့်ပန်သို့ ခရီးလမ်းမှာမဝေးလှပါဟု မိုင်းနောင် မြို့စားက ကျွန်တော်တို့အား ပြောထားသည်။

နေ့လယ်တစ်နာရီတွင် ဗိုလ်တဲမှ ထွက်လာခဲ့ကြပြီး စမ်းချောင်း တစ် ခုကို ဖြတ်ကာ တောင်ကုန်းပေါ်က ဟော်နန်းသို့ သွားကြသည်။ ဟော်နန်းမှာ

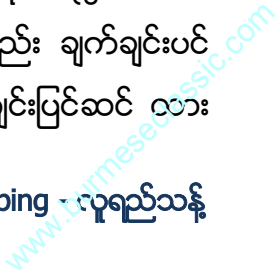

အသစ်ဖြစ်ပြီး လဲချားဟော် ထက်ကြီးသည်။ ဟိတ်ဟန် ရှိသည်။ သို့သော် လည်း မဟာဒေဝီလေးနှင့် ညစာစားခဲ့သည့် လဲချားဟော်လောက် ချစ်စရာ မကောင်းဟု ထင်သည်။ ဟော်ရှေ့တွင် တင်းနစ်ကွင်းတစ်ခု၌ သံခြေချင်းခတ် အကျဉ်းသားများ အလုပ်လုပ်နေကြသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အကျဉ်းသား များ အပြင်ဘက်မှာ အလုပ်လုပ်ခိုင်းသည်။ သို့မဟုတ် စော်ဘွားများ၊ မြို့စား များ စေခိုင်းသည်ကို လုပ်ရသည်။ ဟော်နန်း၏ပုံစံမှာ ရှမ်းပုံစံဖြစ်ပြီး ခေတ်မီ အောင်ပြုပြင်ထားသည်။ ခေတ်ဟောင်းနှင့်ခေတ်သစ်တို့ ပေါင်းစပ်ထားသည့် ပုံစံ ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ မြောက်ပိုင်းသို့ရောက်သွားလျှင် စော်ဘွားများ သည် အင်္ဂလိပ်ပုံစံအတိုင်း အပန်းဖြေစံအိမ်များနှင့်တူသည့် ဟော်နန်းများ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားသည် ထို ဟော်နန်းလောက်မကြီးသည့် အလယ်အလတ်ဟော်နန်းမျိုး ဆောက်လုပ် ထားသည်။ သူ့ဟော်နန်းသည် အရှေ့တိုင်းပဒေသရာဇ်များ စံမြန်းသည့် နန်း တော်နှင့် တူသည်။ သို့သော်လည်း အခန်းခပ်များများဖွဲ့ထားသဖြင့် နေထိုင်ရ အဆင်ပြေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဟော်နန်း၏ ဘေးဘက်တံခါးမှ ဝင် သွားကြသည်။ ဟော်နန်းမှာ နှစ်ထပ်ဖြစ်ပြီး ခန်းမထဲသို့ဝင်ရန် အပြင်ဘက်မှ လှေကားအတိုင်း တက်ရသည်။ လဲချားဟော်ကို တက်ရသည့် နည်းတူပင် ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ဝမ်းဆင်းမှ ဟော်နန်းသူ၏အိမ်ပေါ်သို့ တက်ရသည့် အ တိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

မိုင်းနောင်မြို့စားသည် အလွန်ချစ်စရာကောင်းသည့် ရှမ်းထုံးစံ အတိုင်း လှေကားထိပ်မှ ကြိုဆိုသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် စော်ဘွားများ၊ မြို့စားများသာမက သာမန်အရပ်သူ၊ အရပ်သားတို့ကလည်း သူတို့အိမ်သို့ လာရောက်လည်ပတ်သူများကို လှေကားထိပ်မှ သို့မဟုတ် အိမ်တံခါးဝမှ ကြိုဆိုသည်။ အိမ်တံခါးတွင် နိပ်စရာခလုတ်လေးတစ်ခုကို နိပ်လိုက်ပြီး ခဏကြာစောင့်နေမှ ဧည့်သည်ကို အိမ်တံခါးဖွင့်ပေးရန် ရည်ရည်မွန်မွန်မရှိသည့် မျက်နှာသေနှင့်အစေခံ ရောက်လာသည်။ ဤသို့ ကြိုဆိုပုံမှာ ဘယ်လောက်စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းသလဲ။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင်ကား အလွန်ချစ်စရာကောင်းသည့် အလေ့အထအတိုင်း ကြိုဆိုကြသည်။ စော်ဘွား သို့မဟုတ် လယ်သမား အိမ်ရှင်ယောက်ျား သို့မဟုတ် အိမ်ရှင်မိန်းမသည် လှေကားထိပ်မှရပ်ပြီး စောင့်နေသည်။ ထိုနောက် ဧည့်သည်ကိုအိမ်ထဲသို့ ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ ဤသို့ ဧည့်သည်တစ်ယောက် သူ့အိမ်သို့ လာရောက်လည်ပတ်သည်မှာ အလွန်ဂုဏ်ယူစရာကောင်းသည့် အမှုအရာဖြင့် လက်ခံကြိုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤလေ့ထုံးစံမှာ ချစ်စရာကောင်းသည်။ အလွန်ယဉ်ကျေး ရည်မွန်သည့် လေ့ထုံးစံဖြစ်သည်။ တောသူတောင်သားတို့၏ ရိုးသားသည့် သဘာဝမှပေါ်ထွက်လာသည့် လေ့ထုံးစံဖြစ်သည်။

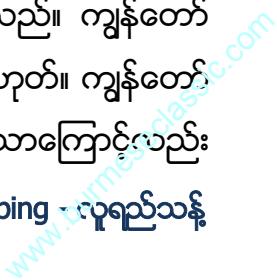
ဟော်ထဲဝင်သွားလျှင် ကျွန်တော့်ညာဘက်တွင် ရာဇပလ္လင် ထားသည့် အခန်းကျယ်ကြီးတစ်ခုကို မြင်ရသည်။ သို့သော်လည်း ချက်ချင်းပင် ဧည့်ခန်းကို ရောက်သွားသည်။ ဥရောပပုံစံအတိုင်း ခင်းကျင်းပြင်ဆင် ထား

သည့် ထိုအခန်းတွင် အသက်လေးဆယ့်ငါးနှစ်ခန့်ရှိ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ထိုင်နေသည်။ သူကား သခင်မဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကို မိတ်ဆက်ပေး ပြီး နောက် ဆိုဖာမှာထိုင်ကာ မြန်မာလို ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို သည်။ သခင်မသည် တိကျပြတ်သားသည့် စရိုက်ပိုင်ရှင်တစ်ယောက် ဖြစ် သည်။ ကျွန်တော်နှင့် အတန်ကြာစကားပြောသည့်အခါ တက်နိုင်သမျှ ပြေ ပြစ်အောင် မြန်မာစကားအသုံးအနှုန်း အနည်းငယ်ဖြင့် ပြောသည်။ ခဏကြာ လျှင် အဆင်ပြေသွားပြီး ပြုံးကာရယ်ကာ ဖြစ်လာသည်။

“ မိုင်းနောင်မှာ ရှင် တစ်ပတ်လောက်နေဦးပေါ့။ ကျွန်မတို့ နယ်ထဲမှာ အနံ့ လိုက်ပို့မယ်လို့ စောင့်နေတာ။ လမ်းမှာ ဘယ်နေရာတွေ ဝင်ခဲ့သေးလဲ ” သခင်မက မေးသည်။

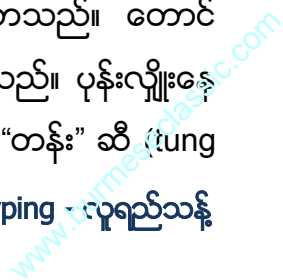
ဝမ်ဆင်း ရောက်ခဲ့ကြောင်း မပြောမိဖို့ ကျွန်တော်သတိရသည်။ ထို အချိန်တွင် မိုင်းနောင်မြို့စားသည် အခန်းထဲမှအပြင်သို့ လစ်ခနဲ ထွက်သွား သည်ကို သတိထားလိုက်မိသည်။ ရှေးဆီတာ၏ကားဘေးတွင်ရပ်ထားသော သူ့ပလိုင်မောက် ကားဆီသို့ သူ့ပစ္စည်းများကို နောက်လှေကားမှ သယ်လာ သည်။ သည်နည်းကို သူကြိုက်ဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် သူ့သခင်မနှင့် ခွန်းကြီးခွန်းငယ် စကားပြောရလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူလိုက်ရန် သ ခင်မကို မပြောတော့ဘဲ ပစ္စည်းများကားထဲထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် တို့နှင့် အဖော်လိုက်သည်ကို သခင်မသဘောမတူ၍ကားမဟုတ်။ ကျွန်တော် တို့မှာ အပေါင်းအသင်းကောင်းများ မဟုတ်ဟူ၍ ယူဆသောကြောင့်လည်း

မဟုတ်။ သခင်မသည် သူ့ယောက်ျားကို မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံဘဲ ကြည့်ချင်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

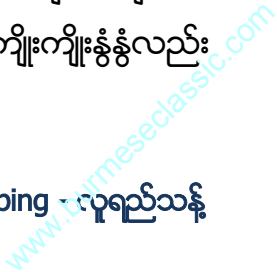
ကျွန်တော်တို့စကားပြောနေစဉ် မြို့စား ဝင်လာပြီး ခပ်တည်တည်ပင် စကားဝိုင်းထဲဝင်၍ ပြောသည်။ သွားကြရအောင် ဟုသူကအချက်ပြသည်ကို ရော့ဆီတာ နားလည်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သခင်မအား ရွန်းရွန်းဝေအောင် စကားပြောကာ နှုတ်ဆက်သည်။ ယခုမူ အလုပ်ကိစ္စတွေ ရှိနေသဖြင့် မအားလပ်သေးပါ။ နောင် အခွင့်သာလျှင် လာခဲ့ပါဦးမည်။ ထိုအခါကျမှ နေရာအနံ့ လျှောက်လည်မည်ဟု ရော့ဆီတာ ပြောကာ နှုတ်ဆက်သည်။ ထို့နောက် အခန်းထဲမှ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ မြို့စားလည်း ကျွန်တော်တို့ကို နှုတ်ဆက်မည့် ဟန်ဖြင့် လိုက်ပါလာသည်။ လှေကားအောက်ဆုံးထစ် ရောက်လျှင် မြို့စား၏ ပစ္စည်းများကို သူ့ကားနောက်ဘက်တွင် ထည့်ထားပြီး သက်တော်စောင့် နှစ်ယောက် ကားဘေးတွင်ရပ်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့နောက် မြို့စားလည်း ဒရိုင်ဘာနေရာသို့ ပြေးဝင်ကာ အမြန်မောင်း၍ထွက်သွားသည်။ ကားနောက်ဘက်တွင် အစောင့်နှစ်ယောက်နှင့် သူ့ပစ္စည်းများပါလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားလည်း သူ့နောက်ကလိုက်သည်။ အရှေ့ မြောက်ဘက်လမ်းအတိုင်း နန်းပန်ချောင်းဆီသို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ညနေသုံးနာရီခွဲတွင် ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုကို ရောက်လာသည်။ တောင်ကုန်းဒေသ သစ်တောအုပ်ထဲတွင် ရွာလေးတစ်ရွာတွေ့ရသည်။ ပုန်းလျှိုးနေသော “ဝမ်စော” ရွာကလေး ဖြစ်သည်။ ရွာနားနီးလာလျှင် “တန်း” ဆီ (tung

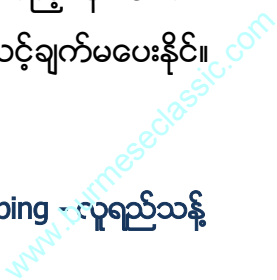
oil) စိုက်ခင်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ တန်းဆီပင်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် သိရသည်။ ယခုစိုက်ခင်းမှာ ချမ်းသာသောရှမ်းလယ်သမားတစ်ယောက်၏ စိုက်ခင်းဖြစ်သည်။ သူ့အိမ်တွင် ခဏနားကာ လက်ဖက်ရည်သောက်မည်ဟု ရှေ့ဆီကာက ပြောသည်။ ခဏကြာလျှင် လူချမ်းသာလယ်သမားကြီး၏ အိမ်သို့ ရောက်သည်။ သစ်သားအိမ်အကြီးကြီးဖြစ်ပြီး ဝမ်းဆင်းက ဟော်နန်းသူ၏ အိမ်ထက် ပို၍ခိုင်ခံ့သည်။ အိမ်ဘေးတွင် နှင်းဆီရုံများ ပတ်လည်ဝိုင်း နေသည်။ နှင်းဆီပွင့် နီနီ ဖြူဖြူတို့ဆီမှရန်များ သင်းယုံနေသည်။ ခြံတံခါးဝတွင် ကားရပ်စဉ် လယ်သမားကြီး မရှိ၊ ခရီးထွက်နေသည်ဟု သိရသည်။ သို့သော် လည်း သူ့ဇနီးသည် လှေကားထိပ်ဝရန်တာမှဆီးကြိုကာ အိမ်ထဲဝင်ရန် ဝမ်းသာအားရ ဖိတ်ခေါ်သည်။ မြို့စားကို သူသိသည်။ ရှေ့ဆီတာနှင့်လည်း အရင်က တွေ့ဖူးသည်။ အပြင်ဘက်ရှိ ဝရန်တာသို့ ဝင်ခဲ့ပြီး ဧည့်ခန်းတွင် ထိုင်ကြသည်။ မီးဖိုနောက်ဘေးတစ်ခု ဖြတ်စီးဆင်းနေသည်။ ပဲပင်များ၊ ကြက်သွန်များကို အတန်းလိုက် တွေ့ရသည်။

အိမ်ရှင်မသည် လက်ဖက်ရည်ပွဲတည်ခင်းရန် အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နှင့် အစေခံများကို ညွှန်ကြားသည်။ မြို့စားနှင့် နယ်ခြားဝန်ထောက် လာ၍လည်ပတ်သည်မှာဂုဏ်ယူစရာပင်ဖြစ်သည်။ သူ့အမူအရာမှာ အလွန်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။ ရှက်အမ်းအမ်း မဖြစ်။ ပျာယီးပျာယာလည်း မဟုတ်။ လက်အောက်ငယ်သား တစ်ယောက်လို ကျိုးကျိုးနွံနွံလည်း

မဟုတ်။ သူ့အမူအရာသည် တည်ငြိမ်သည်။ ယဉ်ကျေးပျူငှာ ရှိသည်။ သိမ်မွေ့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ထိုင်နေသည့်စားပွဲငယ်လေးတွင် လက်ဖက်ရည်ကို အစေခံမိန်းကလေးတစ်ယောက်က ယူလာပြီး တည်ခင်းသည်။ မိန်းကလေးမှာ တစ်ရွာသူ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဤအိမ်သို့ ဘယ်ပုံရောက်လာသလဲဟု ကျွန်တော်တို့ သူ့အား မေးမြန်းကြည့်သည်။ “ကျွန်မက ဆွေမဲ့ မျိုးမဲ့ပါ” ဟု သိမ်မွေ့စွာပင် ဖြေသည်။ လယ်သမားကြီး၏ဇနီးက ထိုကလေးမလေးမှာ ချစ်ရေးကိစ္စ အဆင်မပြေသဖြင့် ရောက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သူထွက်သွားစဉ် ပြောပြသည်။ ယခုမူ အချစ်နာခံစားရာမှ နာလန်ထလာပြီထင်သည်။ သူ့လို အပြင်ကင်းစင်သည့်အပြုံးမျိုး ကျွန်တော် တစ်ခါမျှမတွေ့ဖူးပေ။ ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်ပြုပါဟု ကျွန်တော်တို့ကဆိုသည်။ ထိုအခါ မိန်းကလေးသည် ခေါင်းကို တစ်ဖက်သို့ ဆတ်ခနဲလှည့်ပြီးထွက်ပြေးသည်။ သို့မဟုတ် ရှောင်ပြေးဟန် ပြင်သည်။ သို့သော်လည်း ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံရန် ချက်ချင်း ပြန်ရောက်လာသည်။ ခေါင်းတွင်တဘက်တစ်ခုကို ဖြစ်ကတက်ဆန်း ပတ်လာပြီး လက်ဖက်ရည်တည်ခင်းသည့်စားပွဲပေါ်မှာ သူထိုင်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကင်မရာကို ချိန်ကြသည်။ ရှေးဆီတာနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် ပြင်ဆင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့စားကမူ ရှောင်တခင်တွေ့သည့်မိန်းကလေးများကို ဓာတ်ပုံရိုက်၍မဖြစ်။ သူတို့ကို အကြောင်းမဲ့ မျှော်လင့်ချက်မပေးနိုင်။ သူ့အကြောင်း သူသာသိသည်။

“မြန်မြန်ရိုက်လေ။ ဘာလို့ ကြာနေတာလဲ” ရဲတင်းသော မိန်းကလေးက လှုပ်လှုပ်ရှားရှား လုပ်ရင်း မေးသည်။ ပြီးတော့ မပွင့်တပွင့်ရယ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဒုက္ခခံပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ရကျိုး နပ်သည်ထင်သည်။ စာအုပ်တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ စာဖတ်သူ သဘောတူမည် ထင်ပါသည်။

ဝမ်စောကို ချန်ခွဲပြီး နန့်ပန်ချိုင့်ဝှမ်းဆီသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ နန့်ပန်ချောင်းသည် သံလွင်မြစ်၏ မြစ်လက်တက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ရော့ဆီတာက ခရီးလမ်းပန်းကို ရှင်းပြသည်။

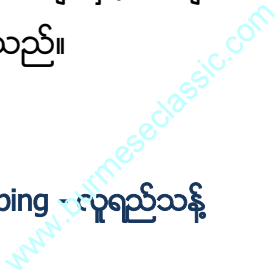
“ကျွန်တော်တို့သွားမယ့်ရွာက ရေတံခွန်တွေနဲ့ နီးတယ်။ ဟိုက်ဖရေတံခွန် တွေပေါ့။ အဲဒီဒေသကို အင်္ဂလိပ်တွေထဲက တချို့သွားရောက် ဖူးတယ်။ ရောက်ဖူးတဲ့ခြောက်ယောက်ထဲမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်ပါတယ်။ လမ်း မရှိဘူး။ မကြာသေးခင်က ရွာသားတွေလမ်းဖောက်ကြတယ်။ ဟိုက်ဖနဲ့ မော် တော်ကားလမ်းအကြား သစ်ပင်တွေကို ခုတ်လှဲပြီးရှင်းလင်းတယ်။ ဒီနှစ် ဒီ အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီလမ်းက မောင်းလို့ရပြီ”

“ဘယ်မှာ တည်းမလဲ” ကျွန်တော်က မေးသည်။

“ဟိုက်ဖက “ဟိန်” စီစဉ်လာလိမ့်မယ်။ သူ့အိမ်မှာ ဖြစ်ဖို့များတယ်”

ညနေငါးနာရီတွင် လမ်းသစ်ဖောက်သည့်တောအုပ်အစပ်သို့ ရောက်သည်။ သတိထားမောင်းရသည်။ ထိုလမ်းတွင် တစ်နာရီဆယ့်ငါးမိုင်နှုန်း မောင်းမှစိတ်ချရသည်။ ထိုခဏတွင် မတ်စောက်၍သစ်ပင်ထူထပ်သည့် တောင်ကြီးတစ်ခုကို မြင်ရသည်။ “ အဲဒါ နန်းပန်ချောင်းတစ်ဖက်ကမ်းက တောင်ပဲ။ အခုချိုင့်ဝှမ်းထဲ ဆင်းစပြုလာပြီ” ဟု ရော့ဆီတာက ပြောသည်။ တစ်မိုင်ခန့်ရှိလျှင် သာယာသည့်ရှုခင်းတစ်နေရာသို့ရောက်လာသည်။ တောင်စောင်းတွင် ဝါးထရံအိမ်လေးများ စီတန်းလျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တစ်ဖက်အစွန်းသည် နန်းပန်ချောင်း ဖြစ်သည်။ ချောင်းဟိုဘက်တွင် စောစောက သစ်တောအုပ်ဆီမှ မြင်ရသည့် တောင်ကြီး တည်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ရပ်နေသည့်နေရာမှ ကြည့်လိုက်လျှင် ရေတံခွန်များ အများအပြားကို မြင်နေရသည်။ ရေကျသံများ ကြားရသည်။

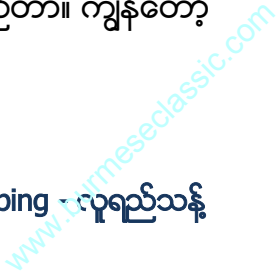
ရွာဆီသို့ချဉ်းကပ်သည်တွင် အသက်ငါးဆယ်အရွယ်လူတစ်ယောက်နှင့် သူ့နောက်ကလူနှစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့ဆီရောက်လာပြီး နှုတ်ဆက်ကြသည်။ လူနှစ်ယောက်မှာ အနားစိမ်းနှင့် ကုတ်အင်္ကျီအနက်များကို ဝတ်ထားကြသည်။ ငါးဆယ်ရွယ်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဟိုက်ဖ၏ “ဟိန်” ဖြစ်သည်။ မိုင်းနောင်နယ်တွင် ပဒေသရာဇ်ကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ သူ့တွင် ရှိသည်။ သူနှင့်ပါလာသူတို့မှာ အမှုထမ်းများနှင့် ကျေးရွာပုလိပ်များ ဖြစ်သည်။ သူ၏ ကိုယ်ရံတော်များလည်း ဖြစ်သည်။

သူက ကျွန်တော်တို့ကိုကြိုဆိုသည်။ ထို့နောက် မိုင်းနောင်မြို့စားက နေရာထိုင်ခင်း အစီအစဉ်များကို မေးသည်။ သူ့အိမ်နှင့်သူ့အိမ်တစ်ဖက်က အိမ်တို့တွင် စီစဉ်ထားသည်ဟုဆိုသည်။ သူ့လူများက လော်ရီပေါ်မှ ကျွန်တော်တို့ပစ္စည်းများကို ချသည်။ သူ့အိမ်သို့ ကျွန်တော်တို့ သွားကြသည်။ အိမ်များတန်းစီနေသည်အနက် ဒုတိယအိမ်ဖြစ်သည်။ အိမ်ဝိုင်းထဲ ဝင်သွားသည်တွင် ဝမ်ဆင်းကဟော်နန်းသူ၏ အိမ်ပုံစံမျိုးအတိုင်း ဆောက်ထားသည့် အိမ်တစ်အိမ်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ဟော်နန်းသူ၏အိမ်လောက် မကြီး။ တိုင်ခပ်သေးသေးများဖြင့် ဝါးထရံကာ ဖြစ်ပြီး သက်ငယ်မိုးထားသည်။ ဝါးကြမ်းခင်းထားသည်။ အိမ်မဟုတ်။ တဲသာသာ ရှိသည်။

လေးပေခန့်မြင့်သည့် ဝရန်တာပေါ်တွင် ထူးထူးခြားခြားလှသည့် မိန်းကလေးတစ်ယောက် ရပ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဂျပန်မလေး အသားအရေ လိုပင် သူ့အသားအရေမှာ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသည်။ ပိုးလုံချည် အစိမ်းနှင့်ရင်ဖုံးအပေါ်အင်္ကျီကို ဝတ်ထားသည်။ ခေါင်းထက်တွင်မူ သိုးမွေးစောင်တစ်ထည်ကို ရှမ်းထုံးစံအတိုင်း ရစ်ပတ်ထားသည်။ ဘယ်သူလဲဟု “ဟိန်” ထံ စူးစမ်းသည်။ သူသည် ထိုအိမ်ပိုင်ရှင် မဖြစ်နိုင်။ အထက်တန်းစားပုံစံမှာ ပေါ်လွင်နေသည်။

“အဲဒါချီဖန်းက စောနန်းကို ပဲ။ သူ့ခြံမြေရှိရာကို လာပြီး လည်တာ။ ကျွန်တော့် ဧည့်သည် ဆိုပါတော့” □ □ဟိန်က ဖြေသည်။

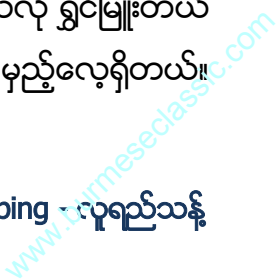
ကျွန်တော်တို့ကိုမြင်လျှင် အမျိုးသမီးသည် ဝရန်တာပေါ်မှဆင်းလာပြီး ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ တစ်လှမ်းချင်းလှမ်းကာ ရောက်လာသည်။ သူ့ အမူအရာမှာ ကျက်သရောအတိ ရှိသည်။ သူက ထုံးစံအတိုင်း ရှမ်းစကားဖြင့် “ယုလီယုဟူ” ဟု နှုတ်ဆက်သည်။

ကျွန်တော်တို့က ပြန်၍ နှုတ်ဆက်သည်။ သူက “ရှင်တို့ လာကြမယ်လို့ “ဟိန်” ကပြောတယ်။ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာတယ်” ဟု ဆိုသည်။

ထို့နောက် အခြေအနေကိုအရယူပြီး စီမံခန့်ခွဲသည်။ ဟိန်၏လူများကို အိမ်ထဲသို့ ပစ္စည်းများပို့ရန် စေခိုင်းသည်။ ထို့နောက် လက်ဖက်ရည်တိုက်ရန် စီစဉ်သည်။

ပြောကြ ဆိုကြသည်ကို ရော့ဆီတာက ကျွန်တော့်အား ဘာသာပြန်သည်။ သို့တိုင်အောင် အကြောင်းစုံကိုကျွန်တော်မသိရသေး။ သူ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲ ဆိုသည်ကို သိချင်နေသည်။ ထူးထူးခြားခြားလှပပြီး ကျက်သရေရှိသည့် ထိုအမျိုးသမီးအကြောင်းကို သိချင်သည်။

“မကြာခင် သိရမှာပါ။ ချီဖန်းဆိုတာ တရုတ်ပြည်နယ်ထဲက နယ်တစ်ခု။ နယ်ခြားဟိုဘက်က ရှမ်းတရုတ်နယ်တွေထဲက တစ်ခုပဲ။ ပြီးတော့ စောနန်းကို ဆိုတာက “စမ်းရေသခင်မ” လို့အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ စမ်းရေစီးသံလို ရွှင်မြူးတယ်ပေါ့။ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့အမျိုးသမီးများသာ ဒီနာမည်မျိုး မှည့်လေ့ရှိတယ်။

သူဟာ ချီဖန်းဟော်နန်းက အမျိုးသမီးဖြစ်မှာပဲ။ အဲဒီ ချီဖန်းဆိုတာက အရေးကြီးဆုံးပဲ” ဟု ရော့ဆီတာက ပြောပြသည်။

အိမ်ထဲသို့ဝင်ကြသည်။ ခန်းမမှာ အနေတော်အရွယ်အစားဖြစ်သည်။ ပြတင်းများမရှိ။ သို့သော်လည်း ထရံကြားမှ အလင်းရောင်ဝင်သဖြင့် လင်းလင်း ကျင်းကျင်း ရှိသည်။ အခန်းအလယ် ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် စီထားသည့် မီးဖိုတစ်ခု ရှိသည်။ အစွန်းဘက်တွင် အခန်းငယ်လေးများ နှစ်ခု သုံးခုရှိသည်။ ပျော့စိမိ ဝါးကြမ်းပေါ်တွင် ထိုင်စရာ ဖုံများရှိသည်။ တစ်ပေခန့်မြင့်သည့် စားပွဲဘေးတွင် ကူရှင်များ ခင်ထားသည်။ ယခင်က တည်းခိုခဲ့ဖူးသည့် အိမ်များနှင့် မတူ။ ခန်းမထဲမှာ ဟိုသည်လျှောက်မရ။ ထိုင်ရန်၊ ထမင်းစားရန် သို့မဟုတ် မီးဖိုဘေးတွင် စကားဝိုင်းဖွဲ့ရန်သာ ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် ညအခါအိပ်စက်ရာ နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ရော့ဆီတာနှင့်မိုင်းနောင်မြို့စားတို့သည် အပြင်ဘက် ဝရန်တာတွင် ဖိနပ်များချွတ်ထားခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူတို့လိုပင် ဖိနပ်ချွတ်ကာ စားပွဲလေးဘေးက မှီးအုံးပေါ်တွင်ထိုင်သည်။ ချက်ချင်းပင် ရှမ်းလက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို တရုတ်ပန်းကန်များဖြင့်တည်ခင်းသည်။ စောနန်းကို ပျောက်သွားသည်။

မြို့စားလေးထံတွင် စောနန်းကိုအကြောင်းကို ရော့ဆီတာက စူးစမ်းသည်။ မြို့စားမှာဘာမျှမသိ။ မပြောနိုင်။ ကျွန်တော်တို့လက်ဖက်ရည်သောက်နေစဉ် အစွန်ဘက်အခန်းတစ်ခုထဲမှ စောနန်းကို ထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်ဘေးမှာ ထိုင်သည်။

“ဒီအိမ်က သိပ်ငယ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ခဏတည်းခိုလို့တော့ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်တို့ ရွက်ဖျင်တဲတွေကလည်း သိပ်မကြီးဘူး မဟုတ်လား”

စောနန်းကို ဗမာလို ပြောသည်။

ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဗမာလို ပြန်ပြောသည်။ ချီဖန်းကဟုဆိုလျက် ဗမာလိုပြောတက်သဖြင့် အံ့ဩမိကြောင်းပြောရသည်။ တရုတ်ပြည်ဘက် တွင်နေသည့် ရှမ်းလူမျိုးများသည် ဗမာစကား ပြောတတ်သူမရှိ။ နည်းသည်။

လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးလျှင် နန့်ပန်မြစ်အထိ လမ်းလျှောက်သွား ကြရန် ရှေ့ဆီတာက ပြောသည်။ အလင်းရောင် ရှိနေသေးသည်။ မြစ်ထဲမှာ ရေချိုးလျှင် ကောင်းမည်။ လန်းဆန်းလာမည်။ စောနန်းကိုက သူ လမ်းပြ အ ဖြစ်လိုက်ခဲ့မည်ဟု ဆိုသည်။ မြို့စားမှာ အလုပ်ကိစ္စရှိသဖြင့် တစ်ယောက် တည်း ထွက်သွားသည်။ ရှေ့ဆီတာနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် အမျိုး သမီးလေးနှင့် လိုက်သွားကြသည်။ မတ်စောက်စောက် လမ်းအတိုင်း မြစ်ဆီ သို့ ဆင်းသည်။ နေသည် အနောက်ဘက် တောင်နောက်ကွယ်သွားသဖြင့် ရွာကလေးတွင် အလင်းရောင်မရ။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းရှိ တောင်ကြီးတွင် နေရောင်ခြည်ထိုးနေဆဲဖြစ်သည်။ သစ်ပင်များ ကျောက် တောင် များကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နေရသေးသည်။

“ မြစ်တစ်ဖက်က လိမ္မော်ခြံတွေ မြင်ရတယ်မဟုတ်လား ” စောနန်းကို ပြော သည်။ “ အဲဒါကျွန်မပိုင်တဲ့ခြံတွေပဲ။ ကျွန်မအမေရဲ့လိမ္မော်ခြံတွေလေ။ ကျွန်မ

ဗမာစကား ပြောတက်လို့ ရှင်တို့အံ့ဩနေတယ် မဟုတ်လား။ ကျွန်မအမေက မြေလတ်သူရှင့်”

သွက်လက်စွာပင် သူ ပြောသည်။ ရှက်သည့်အမူအရာ သူ့တွင် မတွေ့ရ။ လက်တစ်ဖက်တွင် တောပန်းတစ်ပွင့်ကိုင်ကာ လမ်းအတိုင်း ပြေးဆင်းသွားသည်။

သူပြောသည့် စကားထဲက သူ့အကြောင်းတစ်စွန်းတစ်စ သိနိုင်သည် ဟုကျွန်တော်တွေးမိသည်။ မြေလတ်သူသည် အောင်ပန်း၊ ပင်းတယဒေသကို ရှမ်းတို့ခေါ်သည့် အမည်ဖြစ်သည်။ မြေလတ်သည် မြန်မာပြည်နှင့် နီးသည်။ ဗမာစကားကို ဒုတိယဘာသာစကားအဖြစ်ပြောဆို သုံးစွဲကြသည်။ စောနန်းကို၏အမေသည် ချီဖန်းဟော်နန်းမှ မင်းညီမင်းသားတစ်ယောက်နှင့် လက်ဆက်သူ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကျွန်တော်မှန်းဆကြည့်သည်။ သို့သော် ဖြစ်နိုင်သည်ထင်သည်။ ဟိုက်ဖတွင်ရှိသည့် လိမ္မော်ခြံကိုသူ့အမေပိုင်သည် ဆိုသည်မှာ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဆက်စပ်သလဲ။ စဉ်းစားရခက်သည်။ သူ့အမေ၏ အမေဖြစ်သည့် အဘွားဘက်ကပိုင်သည့်ပစ္စည်းဖြစ်နိုင်သည်။ သူတို့လို ပဒေသရာဇ်လူတန်းစားမှအမျိုးသမီးများသည် လယ်သမား အရပ်သူ အရပ်သားတို့နှင့် အိမ်ထောင်ပြုရိုးထုံးစံမရှိ။ တောင်ပိုင်းတွင်နေသည့် ဇော်ဘွား တစ်ယောက်၏သမီးသည် မြောက်ပိုင်းမှ ဇော်ဘွားတစ်ယောက်၏ သားနှင့် လက်ဆက်သည်။ ဤသည်မှာ ထုံးစံပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ လမ်းပြ အမျိုးသမီးချောလေး၏ ဇာတ်မြစ်ကို စူးစမ်းနားလည်စပြုလာသည်။

သူ့အဖေသည် ချီဖန်းစော်ဘွား၏ညီ သို့မဟုတ် အဖေတူအမေကွဲညီ သို့မဟုတ် ဝမ်းကွဲညီ တစ်ယောက်ယောက် ဖြစ်နိုင်သည်။ သူကိုယ်တိုင်ကား အိမ်ထောင် ရှိ၊ မရှိ မသိရသေး။

လမ်းအတိုင်း ဆင်းလာခဲ့ကြပြီးနောက် မြေပြန့်စားကျက်စိမ်း တစ်ခုဆီ သို့ရောက်လာသည်။ စားကျက်အစွန်တွင် နန်းပန်မြစ်သည် တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသည်။ မြက်ခင်းကို ဖြတ်ကျော်စဉ် ကျွန်တော်တို့နောက်က လူတစ်ယောက် လိုက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယူနီဖောင်း ဝတ်ထားသည်။

“ အဲဒါ ဘယ်သူလဲ သခင်မ ”

ကျွန်တော်က စောနန်းကို အား ဟော်နန်းသူ ရှမ်းဘွဲ့ထူးဖြင့် ခေါ်ကာ မေးသည်။

“ အဲဒါ ကျွန်မရဲ့ ရွှေလုံဗိုလ်ပါ။ ရွှေလုံတပ်က အရာရှိ ဆိုပါတော့။ ချီဖန်း က နေပြီး ဒီအထိ ကိုယ်ရံတော်အဖြစ် လိုက်လာတာ ” စောနန်းကို ပြောသည်။

ရွှေလုံဗိုလ်သည် ကျွန်တော်တို့နောက်က ခြေလှမ်းငါးဆယ်အကွာ လိုက်လာသည်။

မြစ်ကမ်းစပ်သို့ သူက ရှေ့ဆောင်ပြီးခေါ်သွားသည်။ ကမ်းစပ်တွင် သစ်ပင်အိုကြီးများရှိသည်။ နန်းပန်မြစ်သည် ထိုနေရာတွင် ကိုက်တစ်ရာခန့် ကျယ်သည်။ ရေစီးမသန်တော့ဘဲ ရေတံခွန်များအဖြစ် ထိုးကျသွားသည်။

ရေတံခွန်တစ်ခု၏ အထက်ဘက်တစ်နေရာကို စောနန်းကို ရွေးပေးသည်။
ယင်းတွင် အန္တရာယ် မရှိ။ ရေစီးမသန်။ မမှောင်မီ၊ အေးမလာမီ ရေချိုးကြရန်
ကျွန်တော်တို့ကို ပြောသည်။

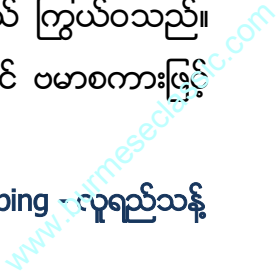
“ ရှင်တို့ မျက်နှာသုတ်ပဝါတွေ ကျွန်မကိုပေး။ ကျွန်မ ကိုင်ထားမယ် ”

ရှမ်းပြည်နယ် အခေါင်အဖျားဒေသများတွင် ရေချိုးကြသည်မှာ အ
လွန် လွယ်သည်။ အဝတ်များချွတ်ကာ ရေထဲဆင်းသွားရုံပင် ဖြစ်သည်။
ယောက်ျား၊ မိန်းမအတူရေချိုးကြသည်။ ဟော်နန်းသူတို့သည် တသီးတခြား
ရေချိုးကြသည်။ စောနန်းကိုသည် ကျွန်တော်တို့ရေချိုးသည်ကို စောင့်နေ
သည်။

နန်းပန်မြစ်ရေမှာ သံလွင်မြစ်ရေလောက် မအေး။ သို့သော်လည်း ည
နေခြောက်နာရီ နေရောင်မရှိချိန်တွင် အအေးဓာတ်ပိုလာသဖြင့် ရေထဲမှာ
မိနစ်အနည်းငယ်ထက်ပို၍ မနေနိုင်။ စောနန်းကိုက မျက်နှာသုတ်ပဝါများ
လှမ်း၍ ပေးသည်။ ဘောင်းဘီတိုများ၊ အပေါ်ဝတ်များ ဝတ်ပြီးနောက် ရွာသို့
ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရေချိုးနေစဉ် ရွှေလုံပိုလ်သည် သစ်တုံး
တစ်ခုအပေါ်တွင်ထိုင်ကာ ဆေးတံသောက်ရင်းစောင့်နေသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်
တွင် အတွင်းပိုင်းပိုင်းကျကျ ခရီးလှည့်လည်အခါ ကိုယ်ရံတော်များ၏ တာဝန်
ကျေပုံကို ကျွန်တော်အံ့ဩချီးကျူးမိသည်။

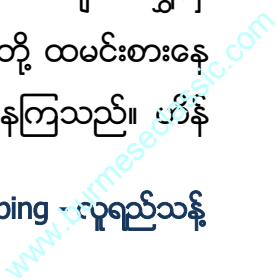

တည်းခိုသည့်အိမ်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် “ဟိန်” တို့၏အရိပ်အယောင်ကို မမြင်ရ။ ပျောက်နေသည်။ ဧည့်ခံရေး ကိစ္စအဝဝကို စောနန်းကိုအား လွှဲပေးထားဟန် တူသည်။ သူက နောက်ပိုင်းတွင် လိုအပ်သည်တို့ကို လုပ်ကိုင်ပေးပြီး “စမ်းသခင်မ” အား သူ့ကိုယ်စား တာဝန်ယူစေသည်။ စကားပြော ဧည့်ခံစေသည်။ ထိုတာဝန်များကို စောနန်းကို ယူနိုင်သည်မှာထင်ရှားသည်။ ကျွမ်းကျင်မှု ရှိသည်။ ရေချိုးပြီး ပြန်လာကြစဉ် လမ်းတွင်ရယ်စရာများ သူပြောလာသည်။ ရှေးဆီတာနှင့် အပြေးပြိုင်သည်။ မျက်နှာသုတ်ပဝါနှင့် ရှေးဆီတာကို ပေါက်၍ကျီစယ်သည်။ ရှမ်းဟော်နန်းသူ တစ်ယောက်အဖို့ အင်္ဂလိပ်နှစ်ယောက်နှင့် ယခုလို မြန်မြန်ဆန်ဆန် မိတ်ဆွေဖြစ်အောင် ဆက်ဆံနိုင်သည်မှာ အံ့ဩစရာကောင်းသည်။ ဤသည်မှာ သူတို့ဘက်က ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အချို့သည် အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းစွာ ပြောတတ်သည်။ စကားပြော ကောင်းသည်ဆိုရာတွင် ချက်ချင်း ချက်ကျကျ ချေပနိုင်သည့်အစွမ်းအစလည်း ရှိဖို့လိုသည်။ အင်္ဂလိပ် အမျိုးသမီးများအနက် လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူများသာ စကားပိုင်းတွင် ကျင်ကျင် လည်လည် ပြောဆိုနိုင်ကြသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အင်္ဂလိပ်လိုမပြောတတ်ကြသည့် ဟော်နန်းသူတို့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့သည် ဗမာစကားကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပြောတတ်ကြသည်။ ဗမာဘာသာစကားသည် အဆင့်အတန်းမြင့်သည်။ ဝေါဟာရ ကြွယ်သည်။ စကားပရိယာယ် ကြွယ်ဝသည်။ ပြင်သစ်တို့ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ မပြောနိုင်သည့် ပုံပြင်များကိုပင် ဗမာစကားဖြင့်

သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ပြောနိုင်သည်။ ရှေးက နန်းတွင်းသူများသည် လူတစ်ဖက် သား၏ပျော့ကွက်ကို သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက်ပြောရာ၌ အလွန်ကျွမ်းကျင်သည် ဟု ဆိုကြသည်။

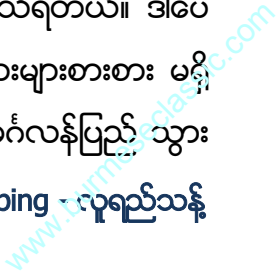
နောက်ကိစ္စတစ်ခုမှာ စားရေးသောက်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ စောနန်းကို က သူစားစရာစီစဉ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ သူနှင့်အတူ အဒေါ်တစ်ယောက် သို့မဟုတ် အစ်မဝမ်းကွဲခပ်ကြီးကြီး ပါလာသည်။ ထိုအမျိုးသမီးက အမျိုး သမီးလေးတစ်ယောက် အကူအညီဖြင့် ညစာချက်ပြုတ်နေကြသည်ဟု ဆို သည်။ ထိုအမျိုးသမီးလေးဟူသည် ရွှေလုံဗိုလ်၏မိန်းမဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ ကြာကြာမစောင့် ရပါ။ ရော့ဆီတာ၏အစေခံများမှ တစ်ယောက် က ယူလာပြီး စားပွဲကလေးပေါ်တွင်တည်ခင်းသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စား ရောက် လာပြီး ထမင်းစားပွဲမှာ ထိုင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ စားကြသည့်ရှမ်းအစာမှာ လဲချားမဟာဒေဝီ ကျွေးမွေးသည့် အစာမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ထွေထွေပြားပြား မရှိ။ ဟင်းခွက်နည်းသည်။ ခရီးသွားခိုက် ကြုံကြိုက်ရာစားရသည့် အစာမျိုး ဖြစ်သည်။ ထမင်းစားပွဲနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် မီးဖိုတစ်ခုရှိသည်။ မီးခိုးထွက် ရန် ခေါင်းတိုင်ဟူ၍ မရှိ။ မီးခိုးများသည် နံရံနှင့်အမိုးကြားမှ အပြင်သို့ ထွက် သွားသည်။ အခန်းထဲတွင် မီးခိုးမှိုင်းများ ကျန်မနေရစ်။ မီးဖိုဘေးတွင် လူ အတော်များများ ထိုင်နေကြသည်။ ဟိန်နှင့် သူ့ဇနီး၊ သူ့ကလေးများ၊ ရွှေလုံ ဗိုလ်နှင့် အခြားဧည့်သည်အနည်းငယ် ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားနေ သည်ကို စိတ်ဝင်စားစွာကြည့်ရှုရင်း တိုးတိုးစကားဝိုင်းဖွဲ့ နေကြသည်။ ဟိန်

မှာ ကျွန်တော်တို့အိမ်ရှင်ဖြစ်သည်။ သူ့အိမ်တွင်တည်းခိုနေသည် မဟုတ်လား။ သို့သော်လည်း ကျွေးမွေးသူမှာ မိုင်းနောင်မြို့စား ဖြစ်သည်။ ဟိန်ကို နေရာပေး ဆက်ဆံစရာမလိုသည်မှာ သိသာသည်။ အကြောင်း တိုက်ဆိုင်လျှင်သာ သူ့နာမည်ကို ထည့်သွင်းပြောဆိုကြသည်။ သူ့အိမ်တွင် ကျွန်တော်တို့ကို ဧည့်ခံမည့် ဟော်နန်းသူတစ်ယောက်ရောက်နေသဖြင့် ကံကောင်းသည်ဟု သူ ယူဆမည်ထင်သည်။ သူတို့ဒေတွင် ဟိန်မှာ တရားဝန်လည်း ဖြစ်သည်။ ရာထူးရာခံကြီးသူ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့ငြားလည်း သူကား သာမန် လယ်သမားကြီးတစ်ယောက်ထက် မပို။ ထီးမူ နန်းဟန် မရှိ။ ဇွန်း၊ ခက်ရင်းကိုပင် ကောင်းကောင်း မကိုင်တတ်ပေ။

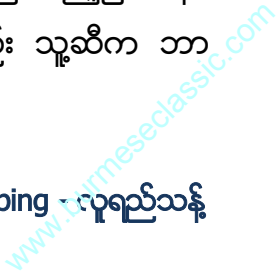
ထမင်းစားနေခိုက် စောနန်းကိုက သူ့အကြောင်းတစ်စွန်းတစ်စ ပြောပြသည်။ သူကား အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်သည်။ မိုင်းနောင်က ထိုအကြောင်း မပြောစေချင်။ ကျွန်တော်တို့ရေချိုးနေစဉ် ဟိန် သို့မဟုတ် စောနန်းကို၏အဒေါ်နှင့်သူ ပြောဆိုဆွေးနွေးပြီး ဖြစ်သည်မှာသေချာသည်။ သူ ဘာပြောသည်ကို ကား စကားလုံး အတိအကျမမှတ်မိ။ သို့သော်လည်း သူ့စကားမှ တစ်ဆင့် ဖော်ဘွားတွေ မိန်းမအများအပြားယူကြသည့်အကြောင်း ရောက်သွားသည်။ စောနန်းကို စကားဝိုင်းထဲ ဝင်လာသည်။

“ ကျွန်မ လက်ထပ်ပြီးတော့မှ တတိယမယား ဖြစ်နေတာသိရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။ ဟော်နန်းမှာ သားတော်တွေ များများစားစား မရှိဘူး။ ရွေးစရာ မရှိဘူး။ တချို့က မြန်မာပြည် ဒါမှမဟုတ် အင်္ဂလန်ပြည် သွား

နေကြတယ်။ မြန်မာ ဒါမှမဟုတ် နိုင်ငံခြားသူကိုလက်ထပ်တယ်။ တချို့က
 တော့ ဒီတိုင်းပြည်ကထွက်သွားပြီး နိုင်ငံခြားမှာ အပြီးအပိုင်နေကြတယ်။
 ဒီတော့ ကျွန်မအဖို့ ဖော်ဘွားရဲတုတ်တိယမယားဖြစ်ရတာက တော်သေးတယ်
 လို့ ယူဆတယ်။ ဖော်ဘွား ဒါမှမဟုတ် သူ့ညီထဲကတစ်ယောက်ယောက် ယူ
 ရမှာပေါ့။ တတိယမယား ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ။ လင်မရှိဘဲ နေရတာထက်တော့
 အရှိန် အဝါ အဆင့်အတန်း ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား။ ကိုယ့်အောက်ငယ်တဲ့
 သူတွေက ဟော်နန်းထဲမှာ ဒီလိုပဲ အငယ်အနှောင်းအဖြစ် ဂုဏ်ယူနေကြတဲ့
 အချိန် မဟုတ်လား။ ဘာလုပ်ရမယ် မသိဘူး။ စဉ်းစားလို့လည်း မရဘူး။ တစ်
 ခါတစ်လေတော့ ဒီလို အငယ်အနှောင်းအဖြစ်ခံယူတာ မှန်တယ်ထင်တယ်။
 တစ်ခါတလေတော့ မှားတယ်ထင်မိတယ်။ ပထမမယား မဟာဒေဝီ ဖြစ်ဖို့
 အခွင့်အလမ်းတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခုခေတ်မှာတော့ မိန်းမ
 တွေဟာ ဖော်ဘွားကတော် ဖြစ်ဖို့၊ မဟာဒေဝီဖြစ်ဖို့ မမှန်းကြတော့ပါဘူး။
 တခြားတိုင်းပြည်တွေမှာလို မင်းညီမင်းသားက သာမန်အရပ်သူ အရပ်သားနဲ့
 အိမ်ထောင်ပြုကြသလို အိမ်ထောင် ပြုနိုင်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ရှမ်းပြည်နယ်မှာ
 တော့ မင်းညီမင်းသားနဲ့တော့သူတောင်သား လယ်သမားတွေ အကြားမှာ
 ဘယ်သူမှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဖြစ်နိုင်ကြဘူး။”

မိုင်းနောင်မြို့စားကို ကျွန်တော်လှည့်၍ကြည့်မိသည်။ ဤပြဿနာ
 များကို သူဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည် ထင်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့ဆီက ဘာ

စကားမှ မထွက်လာ။ သူကမူ သူ့နည်းနှင့်သူ အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စ ဖြေရှင်းသည်။ သူ့နည်းမှာ အပေးအယူလုပ်ကာ စေ့စပ်သည့်နည်းပင်ဖြစ်သည်။

စောနန်းကိုက ဆက်၍ ပြောသည်။

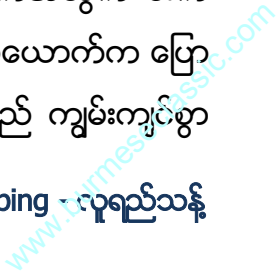
“ အခု ကျွန်မယောက်ျားနဲ့စိတ်ဆိုးလို့ ဒီရောက်လာတာ။ လိမ္မော်ခြံတွေက တကူးတက လာကြည့်ဖို့မလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုထွက်လာဖို့ အကြောင်းပြရမယ် မဟုတ်လား။ အမေ့ဘက်ကအမျိုးတွေ မြေလတ်မှာ ရှိနေရင်လည်း အဲဒီကို သွားမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မယောက်ျားက လူလွတ်ပြီး အခေါ်ခိုင်းမှာပါ ” ဟု မျက်တောင်လေးများ ပုတ်ခတ်ပုတ်ခတ်လုပ်ကာ ဆိုသည်။

သူ ပြောသည့်အတိုင်း ဖြစ်နိုင်သည်ထင်ပါသည်။ သူကား ငယ်ရွယ်ပျိုမျစ်သူ ဖြစ်သည်။ ရုပ် ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဣန္ဒြေရှိပြီး စဉ်းစား တွေးခေါ်တတ်ခြင်းမှာ သူ့ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းများ ဖြစ်လေသည်။

ထမင်းစားပြီးကြလျှင် စောနန်းကိုက ရော့ဆီတာရှိရာ တစ်ဖက်သို့ လှည့်ပြီး ရှမ်းလိုပြောသည်။

“ ချင်ဝမ်ယုဟူ (စားလို့ ကောင်းရဲ့လား) ”

အဖြေကို မစောင့်တော့ဘဲ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်အတွက် စီးကရက်သုံးလိပ် မီးညှိပြီးပေးသည်။ ထို့နောက်ဖဲကစားရန် တစ်ယောက်က ပြောသဖြင့် ကစားကြသည်။ ဖဲကစားသည့်အခါ စောနန်းကိုသည် ကျွမ်းကျင်စွာ

ဖေဝေတတ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဘယ်လက်ဖြင့် ဖဲထုပ်ကိုကိုင်ကာ ညာဘက်
 လက်မဖြင့် ဖဲ တစ်ချပ်ပြီးတစ်ချပ်ဝေသည်။ ထို့နောက် ဖဲကစားစဉ် လက်ဖက်
 ရည်ပန်းကန်များကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်ဆီသို့ သူ ယူပေးသည်။
 ထိုစဉ် ဆားကိုကောက်ရိုးဖြင့် တို့ကာ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်များထဲသို့
 ကျင်လည်စွာထည့်ပေးသည်။

ဆယ်နာရီ ရှိနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ အိပ်ငိုက်လာကြသည်။ မီးဖိုဘေးမှ
 လူများ ကိုယ်ကိုကိုင်ပြီး နှုတ်ဆက်ကာ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ထ၍
 ပြန်သွားကြသည်။ စောနန်းကိုလည်းသူ့အဒေါ်နှင့် အခန်းတစ်ခုထဲသို့ ဝင်
 သွားသည်။ သူ့အဒေါ်သည် မီးဖိုဘေးတွင်ထိုင်ကာ သူ့ကိုစောင့်နေသည်။ အ
 စက ရှိမှန်းပင်မသိရ။ အခန်းထဲ ဝင်သွားတော့မှ သူ ရှိနေမှန်းသိရသည်။ မိုင်း
 နောင်မြို့စားသည် တစ်ဖက်အိမ်သို့ ပြန်သွားသည်။ ထိုအိမ်တွင် သူ ညအိပ်
 မည်။ ရော့ဆီတာ၏တပည့်များသည် ခန်းမကြီးတစ်ဝက်ကို အိပ်ခန်းနှစ်ခန်း
 ဖြစ်အောင် ကန့်လန့်ကာများဖြင့်ဖန်တီးလိုက်သည်။ အိပ်ခန်းသီးခြား ဖြစ်
 သွားလျှင် အိပ်ရာများ ခင်းကျင်းပေးသည်။ အိပ်ရာထဲ ဝင်လိုက်သည်နှင့်
 အိပ်ပျော်သွားလေသည်။

* * * * *

(??)

မိုင်းရှူးသို့ အလည်သွားခြင်း

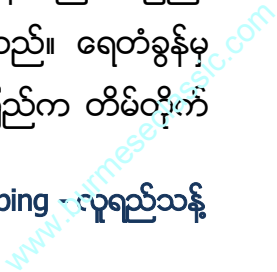
နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် အိပ်ရာမှခပ်စောစောနိုးသည်။ ဝါးထရံများအကြား အလင်းရောင်ပင် မပြူသေး။ အိပ်ရာထက်မှာ မိုန်းနေစဉ် အဝေးဆီမှ ရေကျသံကို ကြားရသည်။ သုံးမိုင်အကွာတွင်ရှိသည့် ရေတံခွန်ကြီးမှ အသံများ ဖြစ်သည်။ ညကမူ အိပ်ပျော်သွားသဖြင့် မကြားရ။ ယခု အရုဏ်တက်တွင်မူ ရေကျသံမှာ ပို၍ကျယ်လာသည်။ ရေချိုးစဉ်က ရေကျသံကို သတိမထားမိ။ ရေတံခွန်ငယ်လေးများဆီမှအသံများနှင့် ရွာထဲက အသံဗလံများအကြား ပျောက်ကွယ်သွားဟန်တူသည်။ အလင်းရောင် ပို၍ ရလာသည့်အခါ ရေကျသံသည် တဖြည်းဖြည်းတိုးသွားသည်။ ကြက်တွန်သံများ၊ ခွေးဟောင်သံများ ကြားရသည်။ အသံမှာ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ နောင်အခါ စောနန်းကိုက “ဆီး...အက်....ဆီး....အက်” ဟု ပျိုင်းအော်သံ အတုလုပ်၍ ပြသည်။

ထိုအခိုက်မှာပင် ခန်းမထဲသို့ဝင်လာသည့် ခြေသံတစ်ခုကို ကြားရသည်။ ကန့်လန့်ကာကြားမှ ကြည့်လိုက်သည်တွင် ဘုရားဆင်းတုရှိရာသို့ သွားနေသည့် အဘွားအိုတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ ရှမ်းအမျိုးသားများ၏ အိမ်တိုင်းတွင် ခန်းမကြီးထဲ၌ ဘုရားဆင်းတုတစ်ဆူ အမြဲတည်ထားကိုးကွယ်ကြသည်။ အဘွားအိုသည် ထမင်းနှင့်ငှက်ပျောသီးအချို့ ယူလာပြီး ဘုရားကို

ကပ်သည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုရှေ့၌ ထိုင်ပြီးကန်တော့ဝတ်ပြုသည်။ ဆွမ်းနှင့်သစ်သီး ကပ်လှူပြီး ဆုတောင်းသည်။ ထိုနောက် ရှိခိုးကာ ထွက်သွားသည်။

ညဝတ်အင်္ကျီပေါ်ကုတ်အင်္ကျီထပ်ဝတ်ပြီး အဘွားကြီးနောက်သို့ ဝရန် တာအတိုင်း ကျွန်တော်လိုက်သွားသည်။ ခြံဝင်းထဲတွင် မီးပုံတစ်ခုကို တွေ့ရ သည်။ အရုဏ်တက်တွင်ချမ်းသဖြင့် မီးပုံဘေး၌ မီးလှုံနေကြသည့် အစေခံ များ၊ မြို့စား၏ ကိုယ်ရံတော်၊ ဟိန်၏ ပုလိပ်အချို့ကိုတွေ့ရသည်။ ချမ်းလွန်း သဖြင့် စောင်များပတ်ထားကြသည်။ သူတို့ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း သောက်နေ ကြသည်။ မျက်နှာသစ်ရန် ရေခွေးတစ်ဖလား ကျွန်တော်တောင်းသည်။ ဒန် ဖလားတစ်ခုတွင်ရေဖြည့်ပြီး ငွေဖလားငယ်တစ်ခုနှင့်အတူ ယူ၍လာသည်။ ငွေဖလားသည် ဒန်ဖလားတွင် ပေါလောပေါ်နေသည်။ ငွေဖလားကို ယူပြီး ကြည့်သည်။ ရှမ်းအမျိုးသားတို့၏ ငွေပန်းထိမ်လက်ရာကောင်းတစ်ခု ဖြစ် သည်။ ဖလားအပြင်ဘက်တွင် ဖောင်းကြွရုပ်တုများနှင့် ပန်းခက်များကို တွေ့ ရသည်။ ဝရန်တာတွင်ရပ်ကာ ငွေဖလားနှင့် မုတ်ဆိတ်ရိတ်နေစဉ် ချိုင့်ဝှမ်း ထဲသို့ အရုဏ်၏အလင်းရောင် တဖြည်းဖြည်းရောက်လာသည်။ အဝေးတွင် နှင်းမြူများ ဆိုင်းနေသည်။ ခဏကြာလျှင် နှင်းပျောက်သွားပြီး တိမ်တစ်အုပ် ချိုင့်ဝှမ်းထက် ဆိုင်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ရေတံခွန်လေးများဆီမှ ရေစက် များ ပန်းထွက်နေပြီး တိမ်အုပ်ဆီသို့ တက်သွားကြသည်။ နေလည်း တဖြည်း ဖြည်း ပြုထွက်လာသည်။ တိမ်တိုက်များ မြင့်တက်လာသည်။ ရေတံခွန်မှ ရေပန်းများနှင့် တိမ်တိုက်တို့ တွေ့ထိကြသည်။ နေရောင်ခြည်က တိမ်တိုက်

ကိုပက်ဖျန်းသည်။ ခဏကြာလျှင် တိမ်ဖြူလွလွများ ထွက်ပြေးသွားကြသည်။
ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုလုံး နံနက်ခင်း၏နေခြည်တွင် တောက်ပလာသည်။

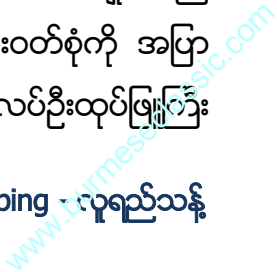
မိုင်းနောင်မြို့စားနှင့် ရှေ့ဆီတာတို့က အစီအစဉ်တစ်ခု ရေးဆွဲထား
သည်။ မြောက်ဘက် မိုင်နှစ်ဆယ်ခန့်ဝေးသည့် ပြည်နယ်ကလေးတစ်ခုသို့
သွားမည်။ ထိုပြည်နယ်၏အကြီးအကဲ မိုင်းရှူးမြို့စားနှင့်တွေ့ပေးမည်။ ကျွန်
တော်တို့ ဘယ်အချိန်ရောက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းစကား ကြားထား
သည်။ မြို့စားကတွေ့ရမည်ဆိုလျှင် ဝမ်းသာကြောင်း၊ ကြိုဆိုနေမည် ဖြစ်
ကြောင်း ပြန်ကြားသည်။ ချီဖန်းဟော်နန်းသူကို ညကတည်းက ကျွန်တော်တို့
နှင့်အတူ လိုက်ခဲ့ပါဟုပြောထားသည်။ သူက ဝမ်းသာအားရပင် ဖိတ်ခေါ်ချက်
ကို လက်ခံသည်။ မိုင်းနောင်ကိုယ်တိုင် သူ့ကားနှင့် မောင်းပို့ပေးမည်။

မနက်စောစောတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီး ကြက်ဥစားကြသည်။
ရှစ်နာရီသာသာတွင် မိုင်းရှူးသို့ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားသည်
ကားမောင်းကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ ကားမောင်းရသဖြင့် မပျင်း။ တောလမ်း
တွင် ကျွမ်းကျင်စွာ သူမောင်းနိုင်သည်။ ပြိုင်ကားမောင်းသမားဖြစ်ဖို့ ကောင်း
သည်ဟု ကျွန်တော်ကချီးကျူးသည်။ ကားကို မြန်မြန်မောင်းနိုင်ခြင်း မဟုတ်။
ချိုင့်ကျင်းများကို ကွေ့ရှောင်ကာ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းမောင်းတတ်သည်ကို
ကျွန်တော်ချီးကျူးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျော်ကီကောင်းတစ်ယောက် မြင်းစီးကျွမ်း
ကျင်မှုမျိုး ဖြစ်သည်။ စောနန်းကိုသည် ရယ်ကာမောကာ လိုက်ပါလာသည်။

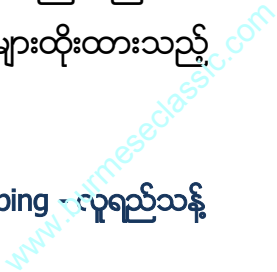
သီချင်းလည်း ဆိုသည်။ ကားကခုန်လေ၊ သူက သီချင်းကို ခပ်ကျယ်ကျယ် ဆိုလေ ဖြစ်သည်။

မိုင်းရှူးပြည်နယ်သည် နန့်ပန်ပြည်နယ်၏ တစ်ဖက်စွန်းမှာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကားလမ်းရှိရာအတိုင်း ကွေ့ကောက်သွားရသဖြင့် ခရီး ရှည်သည်။ ချောင်းထိပ်ရောက်လျှင် ဝါးတံတားတစ်ခုကိုတွေ့ရသည်။ တံတားထိပ် ချောင်းကမ်းပါးမှာ ပြည်နယ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ခြားထားသည့် နယ်ခြား ဖြစ်သည်။ နယ်ခြားတွင် မိုင်းရှူးအမတ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် လာ၍ ကြိုဆိုသည်။ အမတ်ချုပ်မှာလူငယ်ဖြစ်ပြီး မြို့စားနှင့် ဆွေမျိုးတော်သူ ဖြစ်သည်။ ရော့ဆီတာကိုတွေ့လျှင် တရုတ်ဘိန်းမှောင်ခိုသမားများနှင့်သူဘယ်လို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အကြောင်း အားရပါးရပြောပြသည်။ တိုက်ပွဲအရှိန်ပြေသေးဟန်မတူ။ တရုတ်စားပြုရစ်ယောက်သည် ပစ္စတိုများ၊စားလွတ်များကိုင်ကာ မိုင်းရှူးပြည်နယ်ကို ဖြတ်သည်။ သူတို့နှင့်အတူ ဘိန်းစိမ်း အတော်များများ ပါလာသည်။ မိုင်းရှူးပုလိပ်အဖွဲ့နှင့်တွေ့ကာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။ ထိုတိုက်ပွဲကို အမတ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်သည်။ “ကျွန်တော့်ဘေး ကျည်ဆန် သုံးတောင့် ဖြတ်သွားတယ်။ တစ်ခုမှမထိဘူး” ဟု သူကဆိုသည်။ ပထမဆုံး တိုက်ပွဲအပြီး အသက်နှင့်ကိုယ် အိုးစားမကွဲသေးသဖြင့် ကျေနပ်ဝမ်းသာ ဖြစ်သူတစ်ယောက်၏လေ မျိုးအတိုင်း သူပြောသည်။ အမတ်ချုပ်သည် အင်္ဂလိပ်စကား ကောင်းကောင်း ပြောတတ်သည်။ သူ့ရှမ်းဝတ်စုံကို အပြာရောင်သတ္တလပ်ဖြင့် ချုပ်ထားသည်။ ခေါင်းပေါ်တွင် သတ္တလပ်ဦးထုပ်ဖြူကြီး

တစ်ခု ဆောင်းထားသည်။ အဝတ်အစား အကျအနု ဝတ်တတ်သူ ဖြစ်သည်။
ဓားပြ တစ်ယောက်သေပြီး ဘိန်းစိမ်းများကို ရလိုက်သည်။

ရှေးဆီတာက သူ့ကိုချီးကျူးသည်။ ထို့နောက် တံတားကို ဖြတ်ကာ
မြို့နယ်သို့ လာခဲ့ကြသည်။ မိုင်ဝက်မျှ ဝေးသည်။ မြို့အဝင်တွင် ကျွန်တော်တို့
အား ကြိုဆိုနေသည့် လူတစ်အုပ်ကိုတွေ့ရသည်။ မောင်းထမ်းထားသူ နှစ်
ယောက်နှင့် ဗုံတစ်ခု လွယ်ထားသူ တစ်ယောက်တို့ လူအုပ်ထဲတွင် ပါသည်။
ကျွန်တော်တို့ ကားကိုရပ်လိုက်သည်။ ထိုစဉ် အသက်ကြီးကြီးလူသုံးယောက်
ရွှေထီးသုံးလက်ကိုင်ကာ ပြေးလာပြီး မိုင်းနောင်၏ ကားပေါ်သို့မိုးပေးသည်။
မိုင်းနောင်မြို့စားသည် ရွှေထီးဆောင်းပိုင်ခွင့် ရှိသူဖြစ်သည်။ မောင်းတီး၊ ဗုံ
တီးကာ မြို့ထဲသို့ ဝင်ကြသည်။ ဟော်နန်းဆီသို့ ကျွန်တော်တို့ သွားကြသည်။
ရွှေထီးရိပ်သည် ပြေး၍လိုက်ပါလာသည်။ စောစောက ကြိုဆိုသည့် လူအုပ်
သည် ကားနောက်မှ လိုက်ပါလာသည်။ ဈေးကို ကျော်လာသည်။ ဈေးထဲ
တွင် ယောက်ျားမိန်းမ အများအပြားကိုတွေ့ရသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ ဈေးများ
တွင် လူစုံသည်။ တောင်ထိပ်မှာနေသူ တိုင်းရင်းသားတို့သည် ဈေးနေ့တွင်
ပစ္စည်းရောင်းရန်၊ ဝယ်ရန်တောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာကြသည်။ အချို့မှာ အနည်း
ငယ်ရိုင်းသည် ထင်ရသည်။ အချို့မှာ မျက်နှာညိုပြီး အချို့မှာ ပါးအိုလေးများ
နီရဲနေသည်။ အရောင်အသွေးလွင်သည့် ဝတ်စုံများဝတ်ထားကြသည်။ တ
ရုတ် အနုပညာလက်ရာမကင်းသည့် ဇာပန်းများ၊ ဇာနားများထိုးထားသည့်
ဝတ်စုံများ ဝတ်ထားကြသည်။

လမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ရေတိမ်သည့်ချောင်းတစ်ခုပေါ်၌ တံတားဟောင်းတစ်ခု တွေ့ရသည်။ တံတားဘေးတွင် ရှည်မျောမျော စေတီတစ်ဆူ ရှိသည်။ မှန်စီ ရွှေတိုင်များကို မြင်ရသည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတစ်ဆူ စေတီမုခ် လိုက်ထဲတွင် စံ ပယ်နေသည်။ တံတားဟိုဘက်တွင် ဟော်နန်း တည်ရှိသည်။ ရှေးဟောင်း သစ်သားအဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အမွမ်းအမံမရှိ။ ရိုးသည်။ ကျွန်တော်တို့ဟော်ဆီသို့သွားကြစဉ် အပေါ်ထပ်လှေကားထိပ်တွင် အသက်ကြီးကြီး အမျိုးသားတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ မျက်နှာမှာ တည်ကြည်သည်။ လှေကားထိပ်တွင် စောင့်နေရသည်ကိုအားမရဘဲ ပြေးဆင်းလာပြီး ဝမ်းသာအားရ ကြိုဆိုသည်။ ဗမာလို နှုတ်ဆက်စကားများ ပြောသည်။ သူကား မြို့စားဖြစ်လေသည်။

မိုင်းနောင်မြို့စား၊ ရှေ့ဆီတာနှင့်ကျွန်တော်တို့ သူ့နောက်မှလိုက်သွားကြပြီး စာကြည့်ခန်းတွင်ထိုင်ကြသည်။ အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးများ ဝရန်တာသို့ ထွက်မလာကြ။ ရာဇပလ္လင်ခန်းမနောက်ဘက်က အမျိုးသမီးဆောင်များတွင် ရှိနေကြသည်။ သူတို့ဆီသို့ စောနန်းကို သွားသည်။ မသွားမီ မြို့စားအား ကိုယ်ကို ညွှတ်ကာ အရိုအသေပေးသည်။

အမတ်ချုပ်လိုပင် မိုင်းရှူးမြို့စားလည်း တရုတ်ဓားပြများနှင့် တိုက်ပွဲကြောင့် စိတ်လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ အနိုင်ရလိုက်သဖြင့်လည်း ဝမ်းသာနေသည်။ သူ့ပြည်နယ်လို ချောင်ကျသည့်နေရာတွင် ပစ္စတီများ၊ ဓားလွတ်များနှင့် တိုက်ခိုက်ကြသည်ဆိုသည်မှာ အတော်လေးကြီးကျယ်သည့်

ဖြစ်ရပ်တစ်ခု မဟုတ်လား။ ရန်သူဘက်က လူတစ်ယောက်သေသည်။ ဘိန်းစိမ်းများ လက်ရဖမ်းမိသည်။ လက်နက်များ စွန့်လွှတ်ထွက်ပြေးကြရသည်။ တကယ့်တိုက်ပွဲငယ်လေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ကမ္ဘာစစ်တစ်ခုထက် ကြီးကျယ်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မိုင်းရှူးမြို့စားသည် ထက်ထက်သန်သန်ပင် တိုက်ပွဲအကြောင်း ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ဘေးက စားပွဲပေါ်တွင် ဘိန်းစိမ်းလုံးများ တင်ထားသည်။

“အဲဒါ နမ်းကြည့်ပါလား” ဘိန်းစိမ်းနှစ်လုံးအနက် တစ်လုံးခွဲကာ ထိုးပေးသည်။

ကျွန်တော် ရှူကြည့်သည်။ နှာခေါင်းထဲတွင် စိမ်းရွှေရွှေ ပေါ်ပီပန်းနံ့ကို ရှူရိုက်ရသည်။ အနံ့ပြင်းသည်။

မိုင်းရှူးမြို့စားက ဆက်၍ ပြောပြသည်။ “သူတို့က တောထဲက အိမ်ကလေးတစ်ခုထဲမှာ ပုန်းနေကြတယ်။ သတင်းကြားတာနဲ့ ကျွန်တော်က လော်ရီကားကို အသင့်ပြင်ခိုင်းတယ်။ ကားနဲ့ ပုလိပ်အဖွဲ့လိုက်သွားကြတယ်။ ခြေကျင်သွားရင်နှစ်ရက်ခရီးကြာတာကို လော်ရီနဲ့သွားတော့လေးနာရီပဲ ကြာတယ်။ အိမ်ကို ဝိုင်းလိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဝိုင်းထားတဲ့အကြောင်း သတိပေးတယ်။ ပြီးတော့ နှစ်ဖက်ပစ်ကြတာပဲ။ တိုက်ပွဲက ပြင်းတယ်”

သည်အတိုင်း တိုက်ပွဲအကြောင်းအတော်ကြာကြာ သူပြောသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ အရေးအကြောင်းများထင်လာသည်။ သို့သော် ပြုံးရယ်၎င်းပ

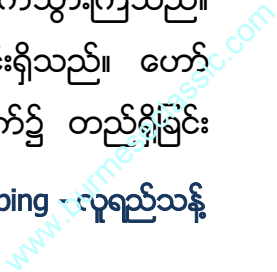
နေသည်။ သူသည် ဘုရားတရား ကြည်ညိုသူ ဖြစ်သည်။ ဧည့်သည်များအား သူတည်ထားသည့် ဘုရားများကို လိုက်၍ ပြရန် စီစဉ်ထားသည်။

ဘုရားများသို့ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သည်။ သူပြောပြသည်ကို နားထောင် ပြီးပြီ။ သူပြသည့်ပစ္စည်းတို့ကို ကိုင်ကွယ် ကြည့်ရှုပြီးပြီ။ ပြီးတော့ ချီးကျူးစကား ပြန်ပြောရသည်။ ထို့နောက် မိုင်းရှူးမြို့စားသည် သူ၏ ဟော်နန်းသစ်သို့ ကျွန်တော်တို့အားခေါ်ဆောင်သွားသည်။ သူလည်း ခေတ်မီသူ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

“အခု တွေ့ခဲ့ရတဲ့ဟော်နန်းအဟောင်းက မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ ခေတ်မီဘူး။ အခု ခေတ်မီမီ ဆောက်ထားတဲ့ ဟော်နန်းသစ်ကို ပြမယ်” ဟု သူဆိုသည်။

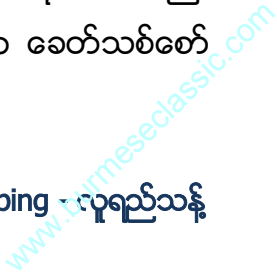
မိုင်းနောင်၏ကားနှင့် ဟော်နန်းသစ်သို့ သွားကြသည်။ အဝင်ဝတွင် အလယ်၌သစ်သားငုတ်တိုင်တစ်ခု ရှိသည်။ အနည်းငယ်မြင့်သဖြင့် ကား၏ ဂီယာအုံနှင့် တိုက်မိသည်။ မိုင်းရှူးမြို့စားက ဘာမျှမပြော။ သို့သော်လည်း သူ့ခေါင်းထဲမှာမှတ်ထားသည်ကိုတော့ သူ့မျက်နှာမြင်သူတိုင်း သိထားလိုက်သည်။

အရိပ်တစ်ခုအောက်တွင် ကားရပ်သည်။ ကားပေါ်မှဆင်းလျှင် အိမ်ရှင်ညွှန်ပြသည့်လမ်းအတိုင်း ဟော်နန်းအောက်မှ လျှောက်သွားကြသည်။ ဟော်နန်းအောက်ဟု ကျွန်တော်ဆိုရသည်မှာ အကြောင်းရှိသည်။ ဟော်သည် မြေပြင်မှပေနစ်ဆယ်အမြင့်ထက်တွင် တိုင်များထက်၌ တည်ရှိခြင်း

ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ရှေးရိုးပုံစံဖြစ်သည်ကို လူတိုင်း သတိထားမိကြသည်။ သုံးထားသည့်သစ်သားမှာ ကောင်းသည်။ အချိုးအစားလည်း ကျသည်။ လက်ရာကောင်းသည်။ အားလုံး ပထမတန်းစားချည်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ပုံစံမှာရှေးပုံစံဖြစ်နေသည်။ အရင်မျိုးဆက်တစ်ခုနှင့် ဆိုင်သည်။ လဲချားစော်ဘွားပင် ဟော်သစ်ဆောက်လျှင် ပုံစံဟောင်းကို စွန့်ပစ်ခဲ့သည်။

မိုင်းရှူးမြို့စားက သူ့ဟော်နန်းအကြောင်း ရှင်းပြသည်။ “ အခု အဆောက်အအုံက ခေတ်မီမီဆောက်ထားတာ။ ပုံစံကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဆွဲတယ်။ ပြီးတော့ပြည်နယ်က ရှမ်းလက်သမားတွေနဲ့ ဆောက်တယ်။ ရေချိုးဖို့နေရာတွေ ထည့်မထားဘူးပြောမယ်။ အင်္ဂလိပ်ရေချိုးခန်းမျိုးဆိုပါတော့။ အဲဒါမျိုးတွေ ကျွန်တော် အရသာမခံတတ်ဘူး။ ခေတ်နဲ့ ရင်ပေါင်တန်း လိုက်နိုင်အောင် ကြိုးစားထားတာပဲ။ ဟိုနားကဟာ တွေ့တယ်မဟုတ်လား။ ဘာလို့ ထင်သလဲ။ အဲဒါ ကျွန်တော်ခရီးသွားရင် စီးတဲ့နွားလှည်းဆောင်ပန်းအိမ်ပဲ။ ဘီးပေါ်မှာ ဝေါတစ်ခု တင်ထားတဲ့အတိုင်းပဲမဟုတ်လား။ အဲဒီလှည်းကို သိပ်မစီးတော့ဘူး။ မြင်းစီးဖူးတယ်။ ဆင်စီးဖူးတယ်။ နွားလှည်းလည်း စီးတယ်။ သွားလာတဲ့အခါ အဲဒီယာဉ်တွေပဲ သုံးခဲ့တယ်။ အသက်ကြီးလာတော့ ကားစီးမှ ကောင်းတာပေါ့။ ကျွန်တော့်မှာ ကားရှိပါတယ်။ လော်ရီတစ်စီးလည်း ရှိတယ်။ ဟော်သစ်ပြီးရင် ကျွန်တော့်ကိုဆက်ခံမယ့်သားက ခေတ်သစ်စော်

ဘွား မြို့စားတွေ ပိုင်ဆိုင်တာမှန်သမျှကိုပိုင်ဆိုင်မှာပဲ။ ခေတ်ဆန်ဆန် သူနေမှာပဲ”

ဟော်နန်းမှပြန်ထွက်သည့်အခါ မိုင်းနောင်မြို့စားသည် တံခါးဝက ငုတ်ကို သတိရကာ တုံ့ခနဲ ရပ်လိုက်သည်။

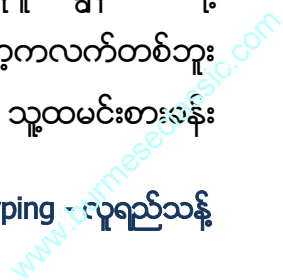
“ မောင်းပါ။ ကျွန်တော်လက်သမားတွေ အဲဒီငုတ်ကို လွှဲနဲ့ ဖြတ်ပြီးပါပြီ ” ဟု မိုင်းရှူးမြို့စားက ဆိုသည်။

ဟော်နန်းသစ်ကို ကျွန်တော်တို့ကြည့်နေကြစဉ် လက်သမားများက ငုတ်ကို ဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့တပည့်များကို ဘယ်လို မျက်ရိပ်ပြကာ စေခိုင်းလိုက်သည် မသိ။ သူခိုင်းသည်ကို ကျွန်တော်တို့ မမြင်လိုက်ရပေ။ သူ့တပည့်များသည်စည်းကမ်းရှိပြီး စနစ်ကောင်းကို လိုက်နာကြသူများ ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်သူတို့ကလည်း သူ့ကိုအထူးတလည် လေးစားရိုသေကြသည်။ ကားမောင်းထွက်လာသည့်အခါ ကားကိုမြင်သည့် ရှမ်းအမျိုးသားတိုင်းက လမ်းဘေးတွင် ဒူးထောက်ထိုင်ကာ အရိုအသေပေးကြသည်။ ကားဖြတ်ကျော်သွားမှ ထိုင်ရမှထကြသည်။ ထိုထုံးစံသည် ပြည်နယ်တိုင်းတွင် တည်ရှိသည်။ အားလုံးလိုက်နာကြသည်။ သို့သော်လည်း ပြည်နယ်၏ မြို့တော်အလယ်မှာ ဒူးထောက်အရိုအသေပေးသည်မှာမူ တစ်မျိုးတော့ ဆန်းနေသည်။

နောက်ထပ် ကြည့်စရာနေရာမှာ မြို့စား၏ ကောင်းမှုဖြစ်သည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အလယ်တွင် ခန်းမကြီးတစ်ခုရှိပြီး ဗုဒ္ဓဆင်းတုတစ်ဆူ စံ ပယ်လျက်ရှိသည်။ ဘုန်းကြီးများမှာ ကျောင်းဝင်းထဲတွင် ကျောင်းငယ်ကလေးများ၌ သီတင်းသုံးရသည်။ သည်လိုဘုန်းကြီးကျောင်းမျိုး မတွေ့ဖူး ခဲ့ပေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းသည် ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သူ့တပည့်ဘုန်းကြီးများ စုဝေးသီတင်းသုံးရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင်မူ ဗဟိုအဆောက်အအုံသည် စကြာ လျှောက်ရာ၌ အသုံးပြုသည့်နေရာ ဖြစ်နေသည်။ သူ့ကျောင်းတွင် ကျွန်တော်တို့အား ကြာကြာ နေစေချင်သည်။ သို့သော်လည်း ဆာလာပြီဖြစ်သဖြင့် နံနက်စာစားရန် ပြင်ဆင်ကြသည်။ မြို့စားက သူ့ဟော်နန်းသို့ ပြန်ကာ နံနက်စာ သုံးဆောင်ကြပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။

မိုင်းရှူးမြို့စားအကြောင်းသိသည့် ရော့ဆီတာသည် သူနှင့်အတူ နံနက်စာယူဆောင်လာသည်။ မြို့စားက ကျွေးမွေးပြုစုခြင်းပြုမည် မဟုတ်သောကြောင့်ကား မဟုတ်။ လိုအပ်လျှင် ကျွေးမည်မှာသေချာသည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ကျွေးမွေးခြင်း သူမလုပ်။ ဝါသနာ မပါ။ သူ့ဟော်နန်းမှ အမျိုးသမီးများကိုလည်း နိုင်ငံခြားသားများအားဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း မပြုရန် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် မှာကြားထားသည်။ ရာဇပလ္လင်ခန်းကိုမူ ကျွန်တော်တို့ စိတ်တိုင်းကျ အသုံးပြုရန်ပေးအပ်ထားသည်။ တစ်ဖန် ချော့ကလက်တစ်ဘူးကိုမူ လာ၍ပေးသည်။ ထိုနောက် မိုင်းနောင်မြို့စားကိုခေါ်ပြီး သူ့ထမင်းစားဖန်

သို့ ထွက်သွားသည်။ စောနန်းကိုအားအမျိုးသမီးက ကျွေးမွေးရန် စောင့်နေသည်။

ရာဇပလ္လင်ခန်းများအကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် များစွာပြောစရာ ရှိသည်။ မိုင်းရှူးရာဇပလ္လင်ခန်းအကြောင်း ထူးထူးထွေထွေမပြောတော့။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်ရေးသည့် She Was a Queen ၏ မြန်မာဘာသာပြန် စာအုပ်တစ်ခု ရာဇပလ္လင်အောက်ခြေတွင် အခြားစာအုပ်များနှင့်အတူ တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော့်ထုတ်ဝေသူများ စိတ်ဝင်စားမည်ထင်သည်။

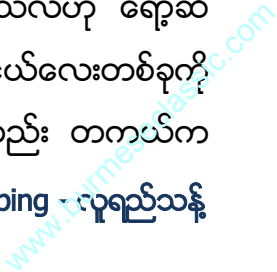
မနက်စာ စားပြီးလျှင် မိုင်းရှူးမြို့စားတည်ထားသည့် ဘုရားကိုကြည့်ရန် သွားကြသည်။ အလာတုန်းက တံတားနားတွင်တွေ့ခဲ့သည့် ဘုရားပင်ဖြစ်သည်။ မြို့စားမှာ သူဝင်ငွေ အားလုံးလိုလိုကို ဘုရားတည်သည့်အထဲ ထည့်ဝင်ခဲ့သည်။ ဘုရားဒကာလည်း သူ ဖြစ်ပြီး ဝိသုကာလည်း သူ ဖြစ်သည်။ သူကိုယ်တိုင်ဝင်၍ မလုပ်ရုံတစ်မည်သာ ရှိတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ စောနန်းကို လိုက်လာသည်။ ခရီးမှာနီးသဖြင့် ခြေကျင် သွားကြသည်။ ခဏကြာလျှင် ခြင်္သေ့နှစ်ကောင်အကြား ရင်ပြင်တော်ပေါ်သို့ ရောက်သွားသည်။ တစ်နေရာတွင် ကျွန်တော်မြင်ဖူးသည့်အနက် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည့် ကြေးစည်ကြီးတစ်ခု ပန်းကွက်များဖော်ထားသည့် တိုင်တစ်ခုအလယ်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြည်နူးစရာများအနက် ကြေးစည်သံလွင်လွင် တစ်ခုပါသည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်သည်။ ကြေးစည်တစ်ဖက်စွန်းကို သစ်သားလက်ခတ်ဖြင့် တီးရသည်။ ချာလည်

လည်ပြီး ကြေးစည်သံသည် ဦးယံထက်သို့တက်သွားသည်။ အလှူတစ်ခု ပြုလုပ်လျှင်၊ ဆုတောင်းပြီးလျှင် ကြေးစည်တီးရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စား စောနန်းကို ဘုရားမှာဆုတောင်းမည်ကို သိသည်။ ကြေးစည်တီးရန် သူ့ကို ပြောရသည်။ မြို့စား၏ခွင့်ပြုချက်ကိုလည်း ယူရသည်။ မြို့စားအား ခွင့်ပြုရန်ပန်ကြားပြီး စောနန်းကိုသည် ကြေးစည်ကို ဟန်ပါပါ တအားတီးသည်။ ကြေးစည်သံကြားရလျှင် သူလည်း ရင်ပြင်သို့တက်သွားကာ ဘုရားရှေ့မှာ ထိုင်၍ဆုတောင်းသည်။ ထို့နောက် ဦးသုံးကြိမ် ချသည်။ ပြီးတော့ ပြန်လှည့်ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ပြုံး၍ ကြည့်သည်။

မိုင်းရှူးမြို့စားနှင့်အတူ စောနန်းကို နောက်သို့ ကျွန်တော်တို့ လိုက်သွားကြသည်။ ဘုရားထဲသို့ ဝင်သည်။ မျက်နှာကြက်ပန်းများတွင် အနီ အရွှေများ လက်နေသည်။ မှန်စီရွှေချတိုင်များ၊ ပန်းချီကားများနှင့်အတူ ရှမ်းဘာသာဖြင့်ရေးထိုးထားသည့် အလှူရှင်၏ ကျောက်စာကိုတွေ့ရသည်။ ဘုရားပရိဝုဏ်ထဲတွင် ရှေးဟောင်းဘုရားများ၊ ရှေးဟောင်း ပန်းတမော့ လက်ရာများကို ကြည့်ရှုကြသည်။ ထို့နောက် မြို့စားအား ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့် တောင်းသည်။ နေပူထဲတွင် တည်ကြည်ခန့်ညားပြီး ဖော်ရွေသည့် ရှေးလူကြီး တစ်ယောက်၏ရုပ်သွင်ကို ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံရိုက်ယူလိုက်သည်။

ဟော်နန်းသို့ ပြန်ရောက်လျှင် အိမ်သာဘယ်မှာရှိသလဲဟု ရော့ဆီတာ ထံစူးစမ်းသည်။ သူက ကင်းတဲနှင့်တူသည့် အိမ်ငယ်လေးတစ်ခုကို ညွှန်ပြသည်။ ကင်းတဲနှင့် တူသည် တူသည် ဆိုသော်လည်း တကယ်က

အိမ်မကြီးမှ တံတားတစ်ခုထိုးကာ အပြင်သို့ထိုးထွက်နေသည့် ရေချိုးခန်း
 လေးတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့်အနှစ်သုံးဆယ်ကျော်က အင်္ဂလန်မှာ
 အသုံးပြုကြသည့် ရေအိမ်မျိုးဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေးအင်ဂျင်နီယာတို့ ပေါ်
 လာတော့မှ ထိုအိမ်သာမျိုး အင်္ဂလန်တွင် ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ ဝရန်တာ
 အတိုင်း အိမ်သာဆီသို့ လျှောက်သွားရသည်။ ကျွန်တော် လျှောက်သွားစဉ်
 ပွင့်နေသောတံခါးတစ်ခုထဲတွင် အိမ်သူအိမ်သား အမျိုးသမီးတစ်သိုက်ကို
 တွေ့ရသည်။ ရယ်မောကာ ပြောဆိုနေကြသည်။ ကျွန်တော့်ကို သူတို့ မြင်
 ဟန် တူသည်။ ကျွန်တော့်နောက်သို့ တစ်ယောက်လိုက်လာပြီး စက္ကူလိပ်
 တစ်ခုကို ပေးသည်။

* * * * *

(??)

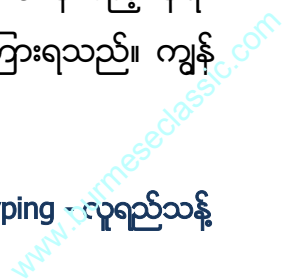
ကြည်နူးဖွယ် ညနေခင်း

ဟိုက်ဖသို့ ညနေ-၃နာရီတွင် ကျွန်တော်တို့ ပြန်ရောက်သည်။ မိုင်း
နောင် မြို့စားသည် စကားပြောတတ်သူမဟုတ်။ စကားများများ ပြောရန်
ဝါသနာမပါ။ သို့သော် လုပ်စရာရှိသည့်အလုပ်၊ လုပ်ရမည့်အလုပ်ကိုကား
မပျက်မကွက် သူလုပ်သည်။ ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် ရေတံခွန်သို့ ပျော်ပွဲစား
သွားရန် သူ စီစဉ်ထားသည်။ တစ်ရွာလုံးကိုလည်း ဖိတ်ကြားထားသည်။

ရေကျသံကြားသည့်နေရာအထိ ကျွန်တော့်ကားနှင့် သွားသည်။
ရောက်လျှင်ကားပေါ်မှ ဆင်းကာ လမ်းလျှောက်သွားကြသည်။ စောနန်းကို
ကား ပျော်နေသည်။ ရယ်မောပြောဆိုကာ ရေကုသွားသည်။ စမ်းချောင်း
တစ်ဖက်သို့ သူ့လက်ကို တွဲ၍ပို့ရသည်။ တကယ်က သူသည် ကျွန်တော်တို့
အားလုံးထက် သွက်လက်ဖျတ်လတ်သည်။ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ရှိသည်။ သို့နှင့်
ကျွန်တော်တို့ လယ်ကွင်းထဲသို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ စောနန်းကိုသည် ကျွန်
တော်တို့ရှေ့က ပြေးသွားသည်။ လမ်းဘေးတွင် နွားအိုကြီးတစ်ကောင် ဝပ်
နေသည်။ ခြေလေးချောင်းကို မမြင်ရ။ စောနန်းကိုလည်း နွားကြီးကို ငုံ့၍
ကြည့်သည်။ နွားအိုကြီးမှာ လမ်းမလျှောက်နိုင်။ အနားယူနေသည်။ သူ
အတွက် စောနန်းကို စိတ်ပူသည်။ “သူ သေတော့မှာပဲ၊ သူ စားဖို့ မြက်သွား
ယူမယ်” ဟု စောနန်းကို ဆိုသည်။

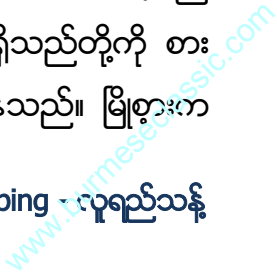
နွားကြီးမှာ သေတော့မည်။ ဘာဝေဒနာမှ ခံစားရဟန်မတူ။ သို့သော် သူသေတော့မည်။ သူ့နေ့ စေ့နေပြီ။ သူ့မျက်လုံးများ အရောင်မလက်တော့ပေ။ အင်္ဂလန်တွင် လူ၊ တိရစ္ဆာန်များကို ယခုလိုအသေမခံ။ ပစ်သတ်သည်။ သို့မဟုတ် ဆေးကျွေး၍ သတ်လိုက်သည်။ ဝေဒနာ မခံစားရအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဥပဒေကခွင့်ပြုသည်။ သေသည်မှာ စည်းစိမ်ရှိသည့် အလုပ်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်တို့မယူဆ။ ရှမ်းလူမျိုးတို့က သေနေ့စေ့၍ သေသည့်တိရစ္ဆာန်ကို သူကြိုက်သလို သေပါစေဟုခွင့်ပြုသည်။ စောနန်းကို သည် နွားစာသွားရှာသည်။ မသေမီ နွားကြီးအစာ စားသွားရစေချင်သည်။ လမ်းနှင့်နီးသည့် ခြံဝင်းစိုက်ခင်းထဲက ဂေါ်ဖီပင်အရွက်များကို ယူလာပြီး နွားကြီး ပါးစပ်နားမှာထားသည်။ နွားကြီးကားမလှုပ်။ ငြိမ်နေသည်။

လယ်ကွင်းပြင်သည် ကျယ်ပြန့်သည်။ လှေကားထစ်လယ်ကွင်းများ ပေါ် ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာသည်။ စမ်းချောင်းနှင့် လယ်ကွင်းမှာ ဆက်နေသည်။ အဝေးခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် စမ်းချောင်းရှိသည်။ လှေကားထစ် လယ်ကွင်း အောက်ဆုံးအဆင့်သည် အတော်လေး ကျယ်ပြန့်သည်။ ကွင်းထဲတွင် ရွာသားများ စုဝေးရောက်ရှိနေကြသည်။ စပါးကျီတစ်ခု၏အရိပ်တွင် သူတို့ ဝိုင်းဖွဲ့ကာ ထိုင်နေကြသည်။ စပါးကျီမှာ ရှမ်းတို့ထုံးစံအတိုင်း ဆယ်ပေအမြင့်တွင် ဆောက်ထားသည်။ ရေတံခွန်ကိုမူ ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသည့်နေရာမှ မမြင်ရ။ သို့သော်လည်း ရေကျသံ ခပ်ကျယ်ကျယ်ကိုကြားရသည်။ ကျွန်

တော့် အောက်ဘက်တွင် စီးဆင်းနေသည့်စမ်းချောင်း သို့မဟုတ် မြစ်လက် တက်ကလေးတွင် ရေမြုပ်များ ထ နေသည်။

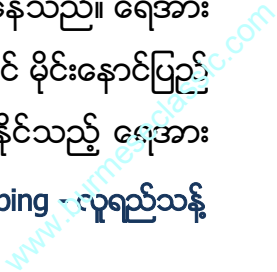
မြေပြင်ပေါ်တွင်အဝတ်တစ်ခုခင်းကာ ကျွန်တော်တို့ လက်ဖက်ရည်ပွဲ ဆင်နွဲ့ကြသည်။ သိမ်းမြစ်ကမ်းဘေးတွင် ပျော်ပွဲစား ထွက်လာသည့် အတိုင်း ပင် ဖြစ်သည်။ အဝတ်ခင်းထားသည့်ပတ်လည်တွင် ကျွန်တော်တို့ လေး ယောက် ထိုင်ကြသည်။ ခဏကြာလျှင် လက်ဖက်ရည်ကရား ရောက်လာ သည်။ ကိတ်မုန့်၊ ယို၊ ပေါင်မုန့်တစ်လုံးနှင့် ထောပတ်တို့ တွေ့ရသည်။ ရွာ သားများအတွက်လည်း လက်ဖက်ရည်များ တည်ခင်းတိုက်ကျွေးသည်။ သူတို့သည် စပါးကျီနားမှာ ထိုင်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် မဝေးလှ။ သို့သော်လည်း စည်းတားထားသလို ကွက်လပ်ငယ်တစ်ခု ခြားနေသည်။ အချို့မှာ မြို့စားအနီးတွင် ထိုင်ရန်အခွင့်အရေး ရှိသည်။ ဥပမာ-ဟိန်နှင့် သူ မိသားစု၊ ပြီးတော့ ခပ်ချောချောမိန်းကလေးအချို့ဖြစ်သည်။ သူတို့ ရှိနေသည် ကို မြို့စားသိစေချင်ဟန်တူသည်ဟု ကျွန်တော် အကဲခပ်မိသည်။ သူတို့သည် မြို့စား၏လူယုံတော်များ မဟုတ်။ သို့တိုင်အောင် သူတို့လည်း မြို့စား၏အပေး အကမ်း အစွန့်အကြဲကို ခံထိုက်သူများဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထောပတ်သုတ် ထားသောပေါင်မုန့်တစ်ချပ်သို့မဟုတ် ဘီစကွတ်တစ်ခုကို သူတို့ထဲက တစ်စုံ တစ်ယောက်အား ဆုလာဘ်အနေဖြင့် မြို့စားက ချီးမြှင့်ပေးကမ်းလိမ့်မည် ထင်သည်။ သို့နှင့် ပျော်ပွဲစားအဖွဲ့သည် စားသောက်စရာရှိသည်တို့ကို စား သောက်ကြသည်။ စောနန်းကိုအား ရယ်စရာများ ပြောနေသည်။ မြို့စားက

ပေးသည့် ကိတ်မုန့်ကို ငြင်းသည်။ ပြီးတော့မှ လှမ်း၍ ယူသည်။ သူ့အမူ အရာမှာ အလေးအနက်မဟုတ်။ ရွှင်မြူးနေသည်။ ကိတ်မုန့်ကို သူ ငြင်းလိုက်ပုံကပင် မြို့စားအား လက်ဆောင်ပြန်၍ပေးသည့်သဘော သက်ရောက်နေသည်။

လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးနောက် သစ်တောအုပ်အစွန်တွင်ရှိသည့် ရေတံခွန်ဆီသို့ ကျွန်တော်တို့သွားကြသည်။ ရေစပ်တွင် ညောင်ပင်ကြီး တစ်ပင် ရှိသည်။ စောနန်းကိုသည် ရေမြုပ်ထနေသောမြစ်ကမ်းဘေးက ညောင်ပင်အောက်တွင်ထိုင်ကာ ရေထဲလက်နှစ်ပြီး ဆော့ကစားနေသည်။ ထိုအခိုက် သူ့နာမည်ကို ခေါ်ပြီး သူမော့အကြည့်တွင် ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံသည် တစ်စုံတစ်ခုကို အမှတ်ရအောင် ဖော်ပေးနိုင်သည့် အစွမ်းရှိသည်။ ထိုဓာတ်ပုံကို မြင်လျှင် သာယာကြည်နူး ဖွယ် ညနေခင်းတစ်ခုကို ပြန်ပြောင်း အမှတ်ရမိသည်။

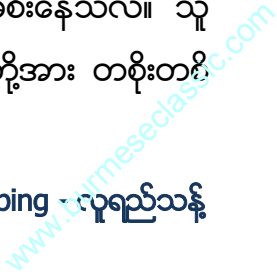
ရေတံခွန်ရောက်လျှင် မှောင်ရိပ်သမ်းလာသည်။ ခပ်ဝေးဝေးက လှိုင်းဂယက်ကလေးများသည် အရောင်ဖျတ်ဖျတ် လက်နေသည်။ လှိုင်းအခြေမှ သက်တံတစ်ခုသည် မိုးယံထက်သို့ ကွေးတက်သွားသည်။ ကျွန်တော်ရပ်နေသည့်နေရာတွင် ညရီဆည်းဆာရိပ် လွှမ်းခြုံစ ပြုလာသည်။ ရေတံခွန်မှာ ကျယ်သည်။ ရေလုံးကြီးတစ်ခုသည် အရှိန်အဟုတ်နှင့် ကျနေသည်။ ရေအား လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်တစ်ခု တည်ဆောက်မည် ဆိုလျှင် မိုင်းနောင်ပြည့်နယ် တစ်ခုလုံးနှင့် မိုင်းရှူးတစ်မြို့လုံးကို အလင်းရောင်ပေးနိုင်သည့် ရေအား

ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ကြည့်နေစဉ်နေမှာပင် မြစ်ပြင်ပေါ်တွင် မည်းမှောင်
လာသည်။ ရေကျသံပို၍ ကျယ်လာသည်။ ညင်းလေတစ်သုတ် ဖျန်းလိုက်
သည်တွင် ရေအိုင်ပေါ်၌ လှိုင်းဂယက်များ ထသွားသည်။ ချက်ချင်းပင် အ
အေးဓာတ်စိမ့်ဝင်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရေတံခွန်မှ လှည့်၍ ပြန်
ခဲ့ကြသည်။

လယ်ကွင်းပြင်အတိုင်း ကားဆီသို့ ကျွန်တော်တို့လာခဲ့ကြသည်။ ၎င်း
များ အိပ်တန်းတက်ရန် ပျံသန်းလာကြသည်။ နှုတ်သီးဝါနှင့် အောက်ချင်း
ငှက်များ၏ အတောင်ခတ်သံကိုလည်း ကြားရသည်။ ပြီးတော့ ကမ္ဘာအနှံ့
တွေ့ရသည့်ကျီးကန်းများလည်း ပျံသန်းလာသည်။ စောစောက ဝပ်နေသော
နွားကြီးမှာ တုံးလုံးလဲကာ သေနေပြီ။

ကားမောင်းကာ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ စောနန်းကို၏ အသံကို မကြား
ရ။ တစ်လမ်းလုံး ငြိမ်၍လိုက်ပါလာသည်။ နွားကြီးသေသဖြင့် ဝမ်းနည်းကာ
နှုတ်ဆိတ်နေသလား။ ဤသို့လည်း မဟုတ်နိုင်။ သတ္တဝါမှန်သမျှ သေကြရ
မည်ကို သူ နားလည်သည်။ သို့သော်လည်း လောကတွင် မတည်မြဲသည့်
သဘောတို့ကို သူတွေ့တော့နေဟန် တူသည်။ တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးတော့
မည်။ နက်ဖြန်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြတော့မည်။ ထိုအတွက် ဝမ်းနည်း
ကာ နှုတ်ဆိတ်နေသလား။ မည်သည့်ပူပင်စရာ သူ့ကို ဖိစီးနေသလဲ။ သူ
ကိုယ်တိုင်လည်း သိဟန်မတူ။ သူ့အကြောင်း ကျွန်တော်တို့အား တစိုးတစိ

ဖွင့်ဟလေရာ သူ့အပူကို ကျွန်တော်တို့ မမှန်းဆတတ်။ သူ ဝမ်းနည်းပူဆွေး နေသလား။ ကျွန်တော်တို့မသိ။

ရွာပြန်ရောက်လျှင် ညအမှောင် လွှမ်းခြုံလာသည်။ စောနန်းကိုသည် နှုတ်ဆိတ်နေရာမှ ပွင့်ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော့်ကို စကားဆိုသည်။

“ အခုပဲ ကျွန်မ နှုတ်ဆက်ပါရစေ။ ဒီည ညစာစားတဲ့အခါမှာ ကျွန်မ မလာနိုင် တာကို ခွင့်လွှတ်ဖို့တခြားသူတွေကိုပြောပြပါ။ ကျွန်မအဒေါ် နေမကောင်းဘူး။ သူ့ကို ပြုစုရမယ်။ ရှင်တို့က နက်ဖြန်စောစော ခရီးထွက်ကြမယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီအချိန် ကျွန်မနီးမှာမဟုတ်ဘူး။ ဝတ်ဘိုင် ” အေးဆေးသာယာစွာ သူ ပြောသည်။ ထိုနောက် လှည့်ထွက်သွားသည်။

* * * * *

(??)

ဟော်နန်း ညစာစားပွဲ

မိုင်းနောင်သို့ နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်တို့ ပြန်ရောက်သည်။ ထိုနေ့ညနေတွင် သူ့ဟော်နန်းသို့ ထမင်းလာစားရန် မြို့စားက ဖိတ်သည်။ သခင်မက ကျွန်တော်တို့ကို ဧည့်ခံကျွေးမွေးချင်သည်။ အလာတုန်းက ခဏသာ ဝင်တွေ့သည်။ ကောင်းကောင်း ဧည့်မခံလိုက်ရ။ ယနေ့ ညနေခင်း တစ်ခုလုံး သူ ဧည့်ခံပါရစေဟုဆိုသည်။ ထမင်းစားဖိတ်ကြားခံရသဖြင့် ကျွန်တော် ဝမ်းသာသည်။ လဲချားတွင် ညစာစားခဲ့ပြီး မိုင်းရှူးတွင် မနက်စာ စားခဲ့သည်။ နှစ်နေရာစလုံးတွင် ကြုံကြိုက်သဖြင့် ဝင်၍ စားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုကား မြို့စားက သူ့ဟော်နန်းတွင်ကျွန်တော်တို့အား ညစာစားပွဲဖြင့် တည်ခင်း ဧည့်ခံမည်။

“တခြား ဘယ်သူတွေကို ဖိတ်ထားသေးသလဲ” ရှေးဆီတာကို ကျွန်တော် မေးသည်။

“အင်း...ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်းပဲ။ မိုင်းနောင်ဆိုတာက ဖိတ်ရမယ့်လူ များများ စားစား ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆရာဝန်လင်မယားကိုတော့ သူတို့ဖိတ်မှာ သေချာ တယ်။ မိုင်းနောင်မှာ ခေတ်မီဆေးရုံတစ်ခု မကြာသေးခင်ကဖွင့်တယ်။ ဆရာဝန်က လူငယ်အိန္ဒိယအမျိုးသား။ သူ့မိန်းမက ကရင်အမျိုးသမီး”

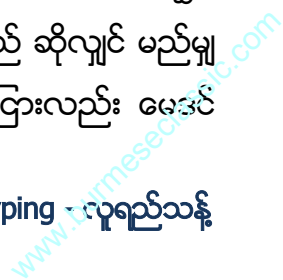

“ရှမ်းလူမျိုး ဆရာဝန် မရှိဘူးလား။ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ဒီက ပြည်နယ်တွေက ခေတ်နောက်ကျတယ်။ အရည်အချင်းရှိတဲ့ ရှမ်းလူ ငယ်ကနည်းတယ်။ ရှမ်းလူမျိုး ဆရာဝန်မရှိသေးဘူး။ အခုဆရာဝန်က မြန်မာ ပြည်မှာ မွေးပြီး မြန်မာပြည်မှာ ကြီးတဲ့ အိန္ဒိယလူငယ်တစ်ယောက်ပဲ။ သူ့မိန်းမ ကရင်မလေးက သိပ်ချစ်စရာကောင်းတာပဲ”

ခုနစ်နာရီခွဲတွင် ဟော်နန်းသို့ ကျွန်တော်တို့ကားဖြင့် သွားကြသည်။ ဘေးဘက်အပေါက်မှ ဟော်နန်းပေါ်သို့ တက်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ အထက်က ဝရန်တာတွင် မြို့စားနှင့်သူ့ဇနီးတို့ စောင့်ကြိုနေကြသည်။ လှေကား အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ တက်သွားသည်။ ဝမ်းသာအားရ ကြိုဆိုပြီး ဟော် ထဲသို့ ဖိတ်ခေါ်သည်။

ညှော်ခန်းကို မွမ်းမံပြင်ဆင်ထားသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာပစ္စည်း ဘာ တစ်ခုမျှ မရှိ။ သို့သော်လည်း ရေဒီယိုတစ်ခုရှိနေသည်ကို ကျွန်တော်တွေ့ရ သည်။ ဝမ်းသာသွားသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ကမ္ဘာကြီးတွင် ဖြစ်ပျက်နေသမျှနှင့် ဆယ်ရက်ခန့် အဆက်အသွယ်ပြတ်နေသည်။ သတင်းများကို မကြားရသည် မှာ ကြာပြီ။ တစ်ဖန်ဗြိတိသျှ အင်ပါယာတွင် နေဝင်တော့မည့် အခြေအနေ များ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို ကျွန်တော် သတိထားမိပါသည်။ ဘီဘီစီ အသံလွှင့် ဌာနမှ လူငယ်တစ်ယောက်၏ အသံကို မြို့စား မှတ်မိနေမည် ဆိုလျှင် မည်မျှ အလှမ်းဝေးကာ ခေတ်နောက် ဆယ်ရက်ခန့် ကျန်နေရစ်ငြားလည်း မေးနိုင်

ဟက်တွင် ထိုင်နေသည့်အလား ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးနှင့် ကျွန်တော် ချက်ချင်း ရင်းနှီးသွားမည်မှာ သေချာသည်။

“မြို့စားရဲ့ ရေဒီယိုက ကောင်းရဲ့လား” ချက်ချင်း အခွင့်အရေးယူကာ မေးလိုက်သည်။

“သိပ်တော့ မကောင်းလှဘူး။ ဒါပေမယ့် နည်းနည်း သည်းခံပြီး ဖမ်းမယ်ဆို ရင်တော့ သတင်းကိုတော့ နားထောင်လို့ ရပါလိမ့်မယ်” မြို့စားက ဆိုသည်။

မြို့စားကတော်သခင်မသည် ဆိုဗာတစ်ခုတည်းပေါ်တွင် ကျွန်တော် နှင့်အတူ ထိုင်နေသည်။ သူက “ကျွန်မအနေနဲ့ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်မတော့ ဘာတစ်ခုမှ မကြားရဘူး။ ကြားရရင်လည်း နားမလည်ဘူး။ အင်္ဂလန်ဆိုတာ အဝေးကြီး မဟုတ်လား။ လေကြောင်းက တည့်မယ်ထင်ဘူးလေ” ဟု ဆိုသည်။

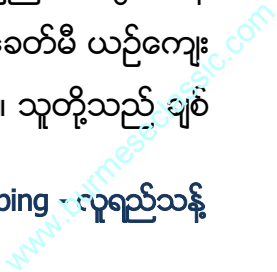
ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း ရေဒီယို ဘယ်လို အလုပ်လုပ်သည်ကို မသိ။ သို့ဖြစ်ရာ မြို့စားကတော် ပြောသည်ကိုထောက်ခံမိသည်။ သို့သော် လည်း ထမင်းစားပြီးလျှင် လေထဲတွင် ပျံလွင့်နေသည့် ဘီဘီစီ၏ အသံကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းဖြင့် မြို့စား ဖမ်းယူပေးမည်မှာသေချာသည်။

ဆရာဝန်လင်မယား ရောက်လာသည်။ သူတို့နှစ်ယောက် အခန်း ထဲသို့ ခပ်ရိုရိုဝင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖိနပ်များ ချွတ်ထားခဲ့ကြသည်။ ဆရာဝန်

မှာ အသားမည်းသည့်အိန္ဒိယလူမျိုးဖြစ်ပြီး နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ခန့် ဖြစ်သည်။ ယခု အခါ ကျွန်တော်တို့တွင် အသားအရောင်ခွဲခြားသည့်စိတ် မရှိကြတော့ပေ။ ယင်းမှာ အလွန် အောက်တန်းကျသည့် စိတ်ထားဖြစ်သည်။ သို့ပေမယ့် ယခုလို ရှမ်းပြည်နယ် အတွင်းပိုင်းဒေသတစ်ခုတွင် အလွန်အသားမည်းသည့် အိန္ဒိယလူမျိုးတစ်ယောက် တွေ့လိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်တော့်မှာ ရုတ်တရက် သွေးလန့်သွားသည်။ သူ့မိန်းမကို ကြည့်မိသည်။ ငယ်ရွယ်သည့် ကရင်အမျိုးသမီးလေး ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အသားအရောင် ကွဲပြားမှုကို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ရှာနေစရာမလိုဟု ထင်မိသည်။ ကရင်လူမျိုးကို လူသိများသည်။ အလွန် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည့် လူမျိုးဖြစ်သည်မှာ အငြင်းပွားစရာ မလို။ ကရင်လူမျိုးမှာ အမျိုးမျိုးကွဲပြားသေးသည်။ ကရင်နက်၊ ကရင်နီ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ (အနက်၊အနီ ဆိုသည်မှာ သူတို့ဝတ်ဆင်သည့် အဝတ်အထည်၏ အရောင် အသွေးကို လိုက်၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။) ကရင်နက်တို့မှာ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် အနှံ့အပြား နေထိုင်ကြသည်။ ထိုကရင်လူမျိုးစုများ အကြောင်း ကျွန်တော်ဘာမျှ မသိ။ သူတို့မှာ အတန်ငယ်ယဉ်ကျေးမှု နောက်ကျ ကျန်ရစ်သူများဖြစ်ပြီး ရှမ်းရွာများကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြသည်ဟု ကြားဖူးသည်။ အချို့မှာ ယခုတိုင် မယဉ်ကျေးကြသေးဟု သိရသည်။

ကျွန်တော်ပြောခဲ့သည့် ကရင်တို့ဆိုသည် မြန်မာပြည်မထဲတွင် နေသူများဖြစ်ပြီး ခေတ်နှင့်ရင်ပေါင်တန်းလိုက်နိုင်သည်အထိ ခေတ်မီ ယဉ်ကျေးကြသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့ဦးရေမှာ တစ်သန်းနီးပါးရှိသည်။ သူတို့သည် ပျစ်

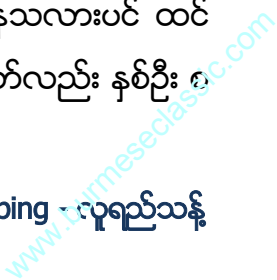
ခင် နှစ်သက်စရာကောင်းသည့် လူမျိုးများဖြစ်သည်။ ရိုးသားသည်။ သိမ်မွေ့သည်။ ချစ်တတ်ခင်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရိုးသားသည့်ကရင်တို့မှာ လူချစ်လူခင် ပေါများကြသည်။ ကရင်အမျိုးသမီးများမှာ အလွန်ချစ်စရာ ကောင်းသည်။ အိန္ဒိယလူမျိုးဆရာဝန်၏မိန်းမ ကရင်အမျိုးသမီးလေးမှာ မြန်မာပြည်မှ ကရင်ဖြစ်ပြီး ကောလိပ်ကျောင်းမှဘွဲ့ရသူဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စကား ရေရေလည်လည် ပြောတတ်သည်။ ချည်ထည်ပန်းရိုက်ဂါဝန်ကိုဝတ်ထားပြီး အနွေးထည် ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ထားသည်။ ခေါင်းကိုမူ ရှမ်းအမျိုးသမီးများကို နောက်ကို လှန်ပြီးထားပြီး နောက်တွင် ဝါးဘီးဖြင့်ဘီးကျော်ပတ် ပတ်ထားသည်။ ဆရာဝန်ကတော် အမျိုးသမီးလေးမှာဆင်းရဲသည်။ သူတို့မှာ လက်ထပ်စဖြစ်ပြီး ယခုမိုင်းနောင်သည် သူတို့ ပထမဆုံးအလုပ်ဝင်သည့်ဒေသဖြစ်သည်။ အိမ်သူအဖြစ် အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ကိုင်ရသည်ကလွဲ၍ သူ့မှာ ပျော်ရွှင်စရာ ရှိဟန်မတူ။ သို့ပေမယ့် သူ့မျက်နှာမှာ ကြည်လင်ပြီးကျက်သရေရှိသည်။ ပျော်ရွှင်ဝင်းပနေသည်။ သူ့အမူအရာကြောင့် တစ်ခန်းလုံးရွှင်မြူးလာသည် ထင်မိသည်။ သူ့ခင်ပွန်းပျော်ရွှင်မှုရနေသည်ဖြစ်ရာ သူသည် လူကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ရမည်ဟု ကျွန်တော်ယူဆသည်။ သို့သော်လည်း သူ့ဥပဓိရုပ်ကြည့်ရသည်မှာ မိန်းမကို ပျော်ရွှင်မှုပေးနိုင်မည့် ရုပ်မျိုးမဟုတ်။ သို့ရာတွင် ဆရာဝန်လေးသည် ချီးကျူးစရာကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည် ဟူ၍ ကား နောင်အခါ ရော့ဆီတာက ပြောပြသည်။

ထမင်းစားရန်အသင့်ဖြစ်သည့်အခါ တစ်ဖက်က အခန်းထဲသို့ ဝင်ကြသည်။ စားပွဲရှည်တစ်ခုပန်းကန်ခွက်ယောက်တင်သည့်စင်တစ်ခုနှင့် ကုလားထိုင်များ အခန်းထဲတွင် နေရာယူထားသည်။ ရိုးရိုး အင်္ဂလိပ် ထမင်းစားခန်းမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ နံရံဘေးမှာ ကပ်လျက်ရှိသည့်စင်ပေါ်တွင် ရှန်ပီနီပုလင်းများ တွေ့ရသည်။ ထိုအခါ ဖိုဂါတီပြောသည့် စကားကို အမှတ်ရလာသည်။ “ထမင်းစားပွဲမှာ ရှန်ပီနီ တိုက်လိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်ကို သူ ပြောတယ်” ဟု ဆိုသည်။

“ကျွန်မတို့ ထမင်းချက်က သိပ်မချက်တတ်ဘူး။ ဒီတော့ ရှမ်းညစာနဲ့ပဲ ဧည့်ခံမလို့ရင့်” ဟု သခင်မက ဦးစွာပြောသည်။

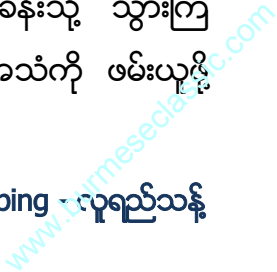
ထိုစကားကို ကြားရသဖြင့်ဝမ်းသာမိသည်။ မိုင်းနောင်တွင် ရှမ်းညစာသည် အင်္ဂလိပ်ညစာထက် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ချက်ပြုတ်မည်မှာ သေချာသည်။ ရှေးဆီတာ၏အစေခံသည် စားပွဲဘေးမှာစောင့်နေသည်။ ဟော်နန်းမှ မင်းစေများမှာ နိုင်ငံကြီးသားတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံများကို မကျွမ်းကျင်ကြပေ။ ရှေးဆီတာ၏တပည့်မှာ ကချင်လူမျိုး ဖြစ်သည်။ သူလည်း တောင်ပေါ်သားမျိုးစုဝင် ဖြစ်သည်။ ဘောင်းဘီနက် ဝတ်ဆင်ထားပြီး အပေါ်အင်္ကျီအဖြူနှင့် ခေါင်းဆောင်းအဖြူတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ တည်ကြည်သည့် မျက်နှာထားရှိသည်။ မှုန်ကုပ်ကုပ်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာကိုမကျေနပ်နေသလားပင် ထင်ရသည်။ ကချင်သည် ကရင်နှင့်များစွာကွဲပြားသည်။ သို့သော်လည်း နှစ်ဦး

လုံးမှာ သမိုင်းကြောင်းအရ များစွာမကွဲပြားသည့် မွန်ဂိုလူမျိုးစုများမှ ဆင်းသက်လာသူများ ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံး စွပ်ပြုတ်ရောက်လာသည်။ ရှမ်းညစာသည် စွပ်ပြုတ်နှင့် မစ။ သို့ဖြစ်ရာ ရှမ်းနှင့်အင်္ဂလိပ် ရောနေသည့် ထမင်းစားပွဲဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထို့နောက် ရှမ်းဟင်းလျာများ ရောက်လာသည်။ ထမင်းလုံကြီးတစ်ခုကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်သို့ ပေးသည်။ လိုသလောက် ယူကြသည်။ ဟင်းလျာအားလုံး အရသာတွေ့သည်။ တစ်စားပွဲလုံး ငြိမ်နေကြသည်။ အစားကိုသာ အာရုံထားနေကြသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားက ရှန်ပိန်သောက်မည်လား ဟုကျွန်တော့်ကိုမေးသည်။ အင်္ဂလန်တွင်မူ မေးရိုးထုံးစံ မရှိ။ ရှန်ပိန်သောက်မလားမေးလျှင် သောက်တာပေါ့ဟုအမြဲဖြေသည်။ ယခုမူ အသံမှန်ဖြင့် အဖြေပေးနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရသည်။ အလွန်သောက်ချင်သည့် ပုံမျိုးလည်း မဟုတ်။ သို့သော်လည်း သောက်မည်ဆိုသည်ကိုတော့ အဆိုင်းမတွ အဖြေပေးလိုက်သည်။ ကျွန်တော့်ဖန်ခွက်တွင် ရှန်ပိန်လောင်းထည့်သည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အနည်းငယ်သောက်ကြသည်။ ရှမ်းဟင်းလျာ ချက်ပြုတ်ထားပုံမှာ အရသာရှိသည်။ ဖိုဂါတီ ကြို၍ပြောထားသည့် အတိုင်းပင် ပထမတန်းစားလက်ရာ ဖြစ်လေသည်။

ထမင်းစားပြီးလျှင် ကော်ဖီသောက်ရန် တစ်ဖက်ခန်းသို့ သွားကြသည်။ မြို့စားမှာကတိပေးထားသည့်အတိုင်း အင်္ဂလန်မှအသံကို ဖမ်းယူဖို့

ပြင်ဆင်သည်။ ရေဒီယိုခလုတ်များကို ဟိုရွှေသည်ပြောင်းလုပ်သည်။ ကျည်
ကျည်ကျာကျာ မြည်သံများ ကြားရသည်။

ရေဒီယိုနားထောင်ရင်း ဝိုင်းဖွဲ့ကာ ဖဲကစားရန် ပြင်ဆင်ကြသည်။

ရေဒီယို။ ။ “အွန် ရာခွန်တီး.....ဆေး ဒါညေးဇွားကီး.....”

အသံပျောက်သွားပြီးနောက် လူသတ်သဖြင့်အော်သည့်အသံမျိုး စူး
စူးဝါးဝါး ပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော် ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ဖြစ်သွားသည်။

သခင်မ။ ။ “ဒီလို ထ မခုန်နဲ့လေ။ ဖဲချပ်တွေ လွတ်ကျကုန်မှာပေါ့”

မြို့စား။ ။ “ဘာဖြစ်မှန်း မသိဘူး။ ဘယ်အသံလှိုင်းပေါ်မှာမှ မမိဘူး”

ရှေ့ဆီတာ။ ။ “ခင်ဗျားအလှည့်လေ ဒေါက်တာ”

ကရင်အမျိုးသမီး။ ။ “ကျွန်မတို့တော့ ဖဲကံသိပ်ကောင်းတယ်။
အမြဲနိုင်တာပဲ”

မြို့စား။ ။ “ရှန်ပိန် နည်းနည်း သောက်ပါဦးလား”

ရေဒီယို။ ။ “အဟန့်အတားဖြစ်နေတဲ့ အန္တရာယ်ကို အချိန်မီ
တိုက်ဖျက်ဖို့ကတော့.....”

အကြာကြီး လေချွန်သံကြားရသည်။ ထို့နောက် ကြောက်စရာ သွား
ကြိတ်သံကြားရသည်။ ကျွန်တော် ထ၍ရန်သည်။

သခင်မ။ ။ (ကျွန်တော့်ကို လှမ်းပုတ်ကာ) “မထနဲ့လေ”

ဟု ပြောသည်။

ကရင်အမျိုးသမီး။ ။ “မလုပ်ပါနဲ့ရှင်၊ ကျွန်မ ရယ်မိလိမ့်မယ် ”

မြို့စား။ ။ “ဖမ်းမိပြီ၊ ဖမ်းမိပြီ။ ဟုတ်တယ် ထင်တာပဲ”

ရေဒီယို။ ။ “ ဇီး အမ် ဘားရားဆီးမား ဝီး.....”

ဆရာဝန်။ ။ “ကျွန်တော့်အလှည့်လား၊ သခင်မ အလှည့်လား”

သခင်မ။ ။ “ရှင့်အလှည့်လေ။ ဪ...မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်မအလှည့်”

ကချင်အစေခံ။ ။ “ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သလား သခင်”

မြို့စား။ ။ “ရှန်ပိန် ယူခဲ့ဦး”

ရေဒီယို။ ။ “ဟေ့ သစ္စာဖောက်၊ အဲဒါ မင်းအတွက်ပဲ”

သခင်မ။ ။ “အဲဒါ ဘာပြောတာလဲ”

ရော့ဆီတာ။ ။ “ခင်ဗျားအလှည့်လေ သခင်မ”

သခင်မသည် ကျွန်တော့်ဘက်သို့ကိုယ်ကိုကိုင်ကာ ဒီမှာနေမယ်ဆိုရင် ရှင့်ကို ရှမ်းစကားသင်ပေးမယ်။ ရှင်ဟာလေ သိပ်အကင်းပါးတဲ့ လူပဲ

ရေဒီယို။ ။ “ ဒီး၊ ရှေရီး၊ ကားတူး မာအီမီး.... လေးရိုး”

မြို့စား။ ။ “တော်ပြီဗျာ။ ဖမ်းလို့ မရဘူး”

ရေဒီယို။ ။ “ယနေ့ နံနက်တွင် ဂျင်နရယ်ဖရန်ကိုသည် နောက်ဆုံးထိုးစစ်ကို ဆင်နွဲ့သည်....”

ကြားနေကျအသံသည် တစ်ခန်းလုံး လွှမ်းခြုံသွားသည်။ အသံနေ အသံထားကောင်းသည်။ သတင်းကြေညာချက်ကို ကျွန်တော်နားထောင်ပြီး စိတ်အေးသွားသည်။ ဖရန်ကိုသည် အိစတာပွဲတော်ရက်မတိုင်မီ အနိုင်တိုက်မည်မျှော်လင့်သည်။ ဂျပန်တို့ကမူ ပုစ်ဆန်းဒေးမတိုင်မီအနိုင်တိုက်မည် မျှော်လင့်ချက်မထား။ ဟစ်တလာ၏နောက်ထပ်ထိုးစစ်ကို စိုးရိမ်တကြီး စောင့်နေကြရသည်။ အခြေအနေမှာ အလွန်သိမ်မွေ့သည်။ သို့သော်လည်း လန်ဒန်ကမူ ကမ္ဘာကြီးငြိမ်းချမ်းရန် တတ်နိုင်သမျှပါဝင်လှုပ်ရှားရသဖြင့် ကျေနပ်သည်။ ထိုနေ့က လန်ဒန်တွင် တစ်နေ့လုံးမိုးရွာနေသည်။

ကျွန်တော် ဝတ်နိုက် နှုတ်ဆက်သည်။ အလွန် စိတ်ကျေနပ်စရာကောင်းသည့် ညနေချမ်းဖြစ်သည်။ တွေ့ဆုံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ယခင်က

ရင်းနှီးသိက္ခမ်းသူများ မဟုတ်။ သို့တိုင်အောင် လူစိမ်းများ အကြားတွင် ယခု
လို အနေအထိုင် မခက်သည်ကို ကြုံရခဲသဖြင့် ဝမ်းသာမိသည်။

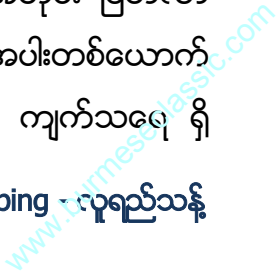
* * * * *

(??)

“တန်း” ဆီ လတ်လမ်း

ပန်ကေတုတွင် ဖိုဂါတီနှင့်တွေ့ဆုံရန်ချိန်းထားသည့်အချိန်မှာ သုံးနာရီ ခွဲ ဖြစ်သည်။ မိုင်းနောင်မှ ဆယ့်တစ်နာရီသာသာတွင် ကျွန်တော်တို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ပြည်နယ်၏ဤနေရာတွင် ပေသုံးထောင်ကျော်၌ အတက်မရှိတော့ဘဲ တစ်ညီတည်းပြေပြစ်သည့်လမ်းကို မောင်းရသည်။ အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်သည့်ရွာငယ်ကလေးများကို ဖြတ်သည့်အခါ ဖြတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လယ်ကွင်းများအကြားတွင် ကားလမ်းကဖြတ်သွားသည်။ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် သစ်တောအုပ်ကလေးများကို တွေ့ရသည်။ ထို့နောက် အတက်အဆင်းများနှင့် တွေ့ရလေသည်။ အပြောင်းအလဲ ပို၍များလာသည်။ သို့သော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အေးချမ်းသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖြစ်ပြီး လမ်းလည်း ကောင်းသည်။ တစ်နာရီတွင် ကျေးသီးမံစံမြို့သို့ရောက်သည်။ ယင်းမှာ ကျေးသီးမံစံပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဖြစ်သည်။

ဇော်ဘွားနှင့် ခဏတွေ့မည်ဟု ရော့ဆီတာစိတ်ကူးရှိသည်။ သူ့ဟော်နန်းမှာ ကုန်းမြင့်တစ်ခုတွင် ရှိသည်။ ဟော်နန်းအဝင်သစ်တပ်ရှေ့တွင် မြက်ခင်းတစ်ခုရှိပြီး ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက် မြက်ခင်းအတိုင်း ဖြတ်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့နောက်တွင် ဟော်နန်းအစေအပါးတစ်ယောက် လိုက်ပါလာသည်။ သူ့လျှောက်လာသည့်ဟန်အမူအရာမှာ ကျက်သလေ့ ရှိ

သည်။ နောက်မှ ပါလာသူက အထုပ်များကိုင်လာသည်။ ဈေးဝယ်ရာမှ ပြန်လာသည့် ဟန်မျိုးဖြစ်သည်။ သူကား သီပေါစော်ဘွားစောချယ်၏ မိဖုရားများအနက် တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သီပေါပြည်နယ်သည် မြောက်ပိုင်း ပြည်နယ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပြီး နယ်ကျယ်သည်။

ကျွန်တော့်ကို ဖိုဂါတီက မကြာမီခေါ်ဆောင်သွားမည့်ဒေသဖြစ်သည်။ စော်ဘွားစောချယ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သူ၏မိဖုရားတစ်ယောက်မှ ပါလာသည့်သားက စော်ဘွားအရိုက်အရာကို ခံသည်တွင် စောစောကမိဖုရားသည် သီပေါမှခွာခဲ့ပြီး ကျေးသီးမံတံတွင်လာရောက်နေထိုင်သည်။ သူသည် ကျေးသီးမံတံသူဖြစ်ပြီး အပျိုအရွယ်ဖြစ်လျှင် စောချယ်နှင့်လက်ဆက်ရန် သီပေါသို့ သွားခဲ့သူဖြစ်သည်။ ယခုမူ ကျေးသီးဟော်နန်းတွင် မယ်တော်ဘွဲ့ဖြင့် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ဈေးမှပြန်အလာ ကောင်းကင်ပြာပြာနောက်ခံတွင် အရပ် အမောင်းကောင်းသည့် သူ၏သွင်ပြင်ကို မြင်လိုက်ရသည်မှာ စာတစ်မျက်နှာ ဖွဲ့နွဲ့သည်ထက်ပင် ပို၍ကြည်လင်ပြတ်သားသည့် မြင်ကွင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျက်သရေ ရှိလှပေသည်။

သစ်တပ်တံခါးကို ကျွန်တော်တို့အတွက်ဖွင့်ပေးထားသည်။ ဟော်နန်းဆောက်ရန် သစ်အုတ်မြစ်ချထားသည့်နေရာတစ်ခုကို ကားဖြတ်မောင်းခဲ့ပြီး လက်ရှိဟော်နန်းဟောင်း လှေကားရင်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဟော်နန်းဟောင်းမှာ လဲချားဟော်နန်းလိုပင် ရှေးအဆောက်အအုံဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ပို၍ခိုင်ခံ့သည့်သစ်သားများဖြင့် ဆောက်ထားသည်။ ကားရပ်

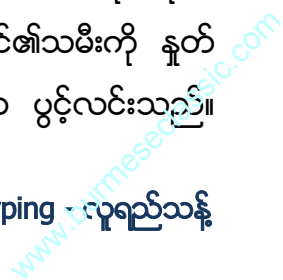

လျှင် ကျွန်တော်တို့ကိုကြိုဆိုသူတစ်ယောက် ချက်ချင်းရောက်လာသည်။ အမျိုးသမီးလေးတစ်ယောက် တောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို အင်္ဂလိပ်လို “နေကောင်းပါရဲ့လား” ဟု နှုတ်ဆက်ကာ လက်ကိုကမ်းလင့်သည်။ သူကား ချစ်စရာကောင်းသည်။ ဧည့်သည်များကို တွေ့ရသဖြင့် ရှိတိုးရှန်တန်နဲ့ ဖြစ်မနေ။ ပြုံးချိုသည့် မျက်နှာဖြင့် ကြိုဆိုသည်။

“ ခမည်းတော် အိမ်မှာ ရှိသလား ” ရှေ့ဆီတာက မေးသည်။

“ မရှိဘူးရှင်။ ဒါပေမယ့် ဟော်ပေါ်ကိုတက်ကြပါဦး။ ခဏနားကြတာပေါ့ ” ဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ ရှေ့ဆီတာမှာ သူနှင့်သိက္ခမ်းပြီးဖြစ်သည်။

ဟော်ထဲသို့ ကျွန်တော်တို့ဝင်ကြသည်။ ကြမ်းခင်းမှာမညီညာ။ အခန်းများစွာ၏ အလယ်ကခန်းမကြီးထဲသို့ ကျွန်တော်တို့ရောက်နေကြသည်။ အဝတ်ချုပ်သူ၊ တံမြက်လှည်းကျင်းသူတို့ကိုတွေ့ရသည်။ ဟော်နန်းအစေအပါးအတော်ပင်များသည်။ အိမ်တွင် အိမ်သားတစ်ယောက်မျှမရှိ။ ထိုစဉ် မယ်တော် သည် ဘေးဘက်တံခါးမှဝင်လာသည်။ သမီးတော်လေးသည် မယ်တော်ဝင်လာသည်ကို သတိထားမိဟန်မတူ။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ကြာကြာမနေနိုင်။ မင်းကြီးဖိုဂါတီနှင့်ချိန်းထားသဖြင့် သွားတော့မည်ဆိုကာ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် အိုင်ယာလန်က “မိ” သို့မဟုတ် “ဂေါလဝေး” တို့ အိမ်လည်သွားရင်း အပြန်တွင် အိမ်ရှင်၏သမီးကို နှုတ်ဆက်သည်နှင့်တူနေသည်ဟု ထင်မိသည်။ သမီးတော်မှာ ပွင့်လင်းသည်။

ပင်ကိုနေအတိုင်း တွေ့ရသည်။ ချစ်စရာ ကောင်းသည်။ သွယ်ဝိုက်မနေဘဲ တဲ့တိုးပြောသည်။ ဟန်ဆောင်မှု မရှိ။ ပကတိအတိုင်း ဆက်ဆံသည်။

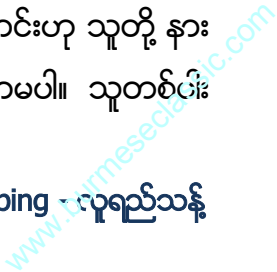
ကားပေါ်ရောက်လျှင် သမီးငယ် နာမည်ကို ရှေးဆီတာအား မေးကြည့်သည်။

“စောနန်းခမ်း”

“အဓိပ္ပာယ်က ဘာတဲ့လဲ”

“လေဒီ ရွှေဖယောင်းပေါ့”

ရှမ်းစော်ဘွား၊ စော်ခံတို့၏ဟော်နန်းအမူအရာတို့မှာသိမ်မွေ့ပြီး ကျက်သရေရှိသည်။ ကြာသော် ယင်းတို့မှာယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ရှမ်းလူမျိုးသည် သူ့ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုနှင့်နေထိုင်သည်မှာ ထင်ရှားလာသည်။ အလွန်သိမ်မွေ့သည့် ရှမ်းလူမျိုးတို့၏အမူအရာအကြောင်း အများကြီး ပြောစရာ ရှိသည်။ သိမ်မွေ့လွန်းသဖြင့် ထိုအမူအရာတို့သည် ရိုးသားသော အနုပညာ တစ်ခုလိုဖြစ်လာသည်။ ဝင့်ဝါခြင်း မရှိ။ ဟန်ဆောင်ခြင်းမရှိ။ သည်လို အမူအရာမျိုး လက်ခံပါ။ ဒါမျိုးတော့ လက်မခံပါနှင့် ဟူ၍အတင်းအကျပ် တင်ပြခြင်းလည်းမရှိ။ သင့်အကြောင်း စပ်စုခြင်းလည်းမရှိ။ သင့်အကြောင်း စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းလည်းမပြု။ ယင်းအမူအရာမှာနှစ်လိုဖွယ်မကောင်းဟု သူတို့ နားလည်ကြသည်။ မြောက်ပင့်ပြောဆိုရန်လည်း သူတို့ဝါသနာမပါ။ သူတစ်ပါး

ကျေနပ်အောင်လည်း မြောက်ပင့်ပြောဆိုခြင်းမပြု။ အကယ်၍ မြောက်ပင့်ပြောဆိုလျှင်မူ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းသည် နှစ်သက်ဖွယ်အမူအရာ ဖြစ်သည်။ သူတို့ရင်ထဲက နှစ်နှစ်ကာကာယုံကြည်သဖြင့် ပြောဆိုသည့်စကားမျိုး ဖြစ်အောင် သူတို့ တီထွင်ကြံစည်ပြောဆိုကြသည်။ ဤသည်မှာ သူတို့ယဉ်ကျေးဖွယ်အမူအရာ၏ လျှို့ဝှက်ချက်ဖြစ်သည် ဟုကျွန်တော်ထင်သည်။ သင်နှင့်တွေ့လျှင် ချစ်ခင်နှစ်သက်သူတစ်ယောက်နှင့် ပြောဆိုသလို ပြောဆိုဆက်ဆံသည်။

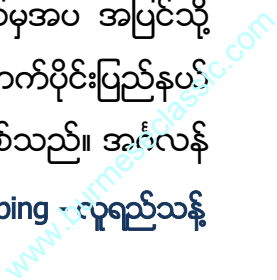
ပန်ကေတုသို့ သုံးနာရီတွင်ကျွန်တော်တို့ရောက်သည်။ ဖိုဂါတီ မရောက်လာသေး။ မကြာမီ လက်ဖက်ရည်အသင့် ဖြစ်လာသည်။ ကရားထဲ လက်ဖက်ရည် လောင်းထည့်နေစဉ်မှာပင် ဖိုဂါတီ၏ကားကို ဂိတ်ဝတွင် တွေ့ရသည်။ စက်ခေါင်းဖုံးပေါ်တွင် အလံ တဖျပ်ဖျပ်လွင့်နေသည်။ အလံတွင် C.F.S.S ဟု ရေးထားသည်။ (Commissioner of Federated Shan States ၏ အတိုအမှတ်အသား ဖြစ်သည်) ပန်ကေတု ရောက်အောင် ခြောက်နာရီ မောင်းလာရသည်။ သို့ပေမယ့် ဆက်၍ သွားရဦးမည်။ ငါးနာရီတွင် မစ္စ တာဖိုးဘီးနှင့် နမ့်လန်မှာချိန်းထားသည်။ မိုင်လေးဆယ်ခရီး ကျန်သေးသည်။ မစ္စတာဖိုးဘီးမှာ တန်းဆီစိုက်ပျိုးသူ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လက်ဖက်ရည် သောက်ပြီးနောက် ကျွန်တော့်ကိုတစ်ခါတည်း ခေါ်သွားသည်။

ကားမောင်းရင်း လဲချား၊ မိုင်းရှူးနှင့်မိုင်းနောင်တို့သို့ရောက်ခဲ့သည့် အကြောင်း နှစ်သက်သဘောကျစရာခရီးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောပြသည်။ မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များကား မည်သို့ရှိလေမည် မသိ။

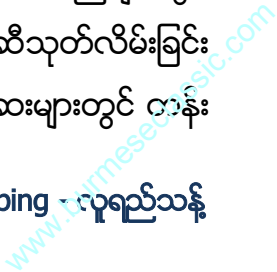
“အခု ခင်ဗျားတွေမယ့်စော်ဘွားတွေက ခင်ဗျားတွေခဲ့တဲ့လယ်သမား စော်ဘွားမျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့နဲ့သူတို့အဖေတွေက ငွေကြေးပြည့်စုံတယ်။ တတ်နိုင်တယ်။ သူတို့ကို ကောင်းကောင်း ပညာသင်ပေးနိုင်တယ်။ ရှမ်းပြည်နယ်ဟာ လယ်ယာအခြေစိုက် လူ့အဖွဲ့အစည်းနေထိုင်ကြတဲ့ဒေသပဲ။ စော်ဘွားငယ်လေးတွေကလည်း ချမ်းသာတယ်။ ဒါပေမယ့် မြောက်ပိုင်းက စော်ဘွားလေးယောက်ကတော့ အလွန်ကြီးတဲ့ နယ်တွေအုပ်ချုပ်သူတွေ ဖြစ်တဲ့ အပြင် သတ္တုတွင်းတွေ၊ သစ်တောတွေနဲ့တခြားနေရာတွေက ဝင်ငွေအများကြီး ရကြတယ်”

သူက ဆက်၍ပြောသည်။ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သည့် ပြည်နယ်များမှာ လယ်ယာထွက်ကုန် သီးနှံတို့အပေါ် အမှီပြုနေထိုင်ကြသည့် ပြည်နယ်များ ဖြစ်သည်။ မိုင်းရှူးမြို့စားဆိုလျှင် တစ်နှစ်ဝင်ငွေ ပေါင်၅၀၀ သာ ရှိသည်။ ထိုဝင်ငွေဖြင့် သူနေနိုင်သည်။ အိမ်လခ ပေးစရာမလို။ ကိုယ်ပိုင်အိမ်မှာ သူနေသည်။ အခွန်ပေးစရာ မလို။ အစားအစာမှာလည်း ဈေးပေါသည်။ ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာများလည်း ရှိသည်။ သို့သော်လည်း သူပြည်နယ်မှအပ အပြင်သို့ ထွက်၍ လည်ပတ်ရန် ငွေအနည်းငယ်သာကျန်သည်။ မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များက စော်ဘွားများသည် ကမ္ဘာသို့ခရီးထွက်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်

သို့ သူတို့ရောက်ဖူးကြသည်။ သီပေါစော်ဘွားသည် ရပ်ဂဘီနှင့် အောက်စဖို့ဒ် သို့ ရောက်ဖူးသည်။ မိုးမိတ်စော်ဘွားသည် ကိန်းဘရစ်သို့ရောက်ဖူးသည်။ တောင်ပိုင်စော်ဘွားနှင့်သိန္နီစော်ဘွားတို့သည် လန်ဒန်မြို့သို့ အလည်ရောက် ဖူးသည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေပေးလျှင် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အ ကြောင်းကိစ္စတစ်ခု ရှိနေသည်။ ပြည်နယ်အကြီးအသေး အားလုံးချမ်းသာ လာမည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည်လည်း အသွင်ပြောင်းသွားမည်။ လူဦးရေတိုး လာမည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများတွင် မြန်မာပြည်နှင့်တန်းတူလိုက်နိုင်မည့် အခြေအနေသို့ရောက်လာမည်။ နောက် ပေါ်လာသည့် အခြေအနေဆိုသည် “တန်း” ဆီ (Tung oil) ဖြစ်လေသည်။

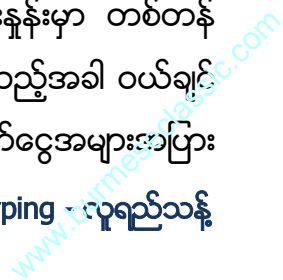
တန်းဆီအကြောင်း ကျွန်တော်အနည်းငယ်သိသည်။ ကာလကတ္တား မှ ရန်ကုန်သို့အလာလမ်း သင်္ဘောပေါ်တွင် “မစ္စတာသောဘန်း”ဆိုသူ တစ် ယောက်နှင့် တွေ့သည်။ လန်ဒန်မြို့ကုန်ကို တန်းဆီနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာ တင် ထားကြသည်။ တန်းဆီကို တန်းပင်(Tung Tree)၏ အသီးမှ ထုတ် နိုင်သည်။ Aleurites Fordii နှင့် Aleurite Montana တန်းပင် မျိုးရင်းနှစ်ခု သည် တရုတ်ပြည်တွင် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကပေါက်ရောက်ခဲ့သည်။ တ ရုတ်တို့က ယင်းအပင်၏အသီးများမှ ထုတ်နုတ်ထားသည့် ဆီကို ယွန်းထည် ပြုလုပ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ လှေများတွင်လည်းကောင်း၊ အထည်များတွင် လည်းကောင်း သုံးစွဲကြသည်။ ထီးရွက်များတွင် တန်းဆီသုတ်လိမ်းခြင်း အားဖြင့် မိုးရေမဖောက်နိုင်။ တရုတ်မင်နှင့် အရောင်ခြယ်ဆေးများတွင် တန်း

ဆီ ကို ရောနှောအသုံးပြုကြသည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုတွင်မူ ထိုဆီ၏ အရည် အသွေးကို ဥရောပတိုက်နှင့်အမေရိကတို့မှသိလာကြပြီး အသုံးပြုလာကြသည်။ အရောင်ခြယ်ဆေးများတွင် တန်းဆီရောခြင်းအားဖြင့် ဆေးခြယ်ထားသည့် မျက်နှာပြင်မာကျောလာပြီး တာရှည်ခံသည်ကိုတွေ့ရသည်။ တန်းဆီ ရောထားသောဆေးသည် အခြောက်မြန်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တန်းဆီကို စက်မှုလုပ်ငန်းက များစွာအလိုရှိလာသည်။ ၁၉၃၆ တွင်မူ အမေရိကသည်တန်းဆီ တစ်နှစ် တန်ချိန် ၅၂၀၀၀ အထိသုံးစွဲလာသည်။ တရုတ်နိုင်ငံမှလုံလောက်အောင် ပြည်ပသို့ မပို့နိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ အခြားဒေသများတွင် တန်းဆီထွက်သည့် တန်းပင်များ စိုက်ပျိုးရန် ကြံဆလာကြသည်။ ဆီစစ်စစ် ရနိုင်ရန် သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်သည်။ တန်းပင်များကို မြောက်အမေရိကနှင့် တောင်အမေရိကတို့တွင် စိုက်ပျိုးကြည့်သည်။ သို့သော်လည်း အထွက်နှုန်းမကောင်း။

ထို့နောက် စိတ်ဝင်စားစရာတစ်ခု တွေ့ရှိရသည်။ တန်းပင် မျိုးရင်းတစ်ခုသည် ရှမ်းပြည်နယ်၏ ဇာတိရင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့လာသည်။ စမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေစိုက်ပျိုးသည့်နည်းများကို အသုံးပြုပြီး စိုက်ပျိုးသည့်အခါ မာကျောသည့်အပင်သည်မြန်မြန်ပေါက်လွယ်ပြီး အသီးများစွာ သီးသည်ကို တွေ့ရသည်။

လွန်ခဲ့သည့်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်က တန်းဆီ၏ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းမှာ တစ်တန်လျှင် ၆၁ပေါင်ရှိခဲ့ပြီး အသုံးဝင်ပုံများ နောက်ထပ်တွေ့ရှိရသည့်အခါ ဝယ်ချင်သူ ပို၍များလာသည်။ ထိုဈေးနှင့် ရောင်းသည့်အခါ အမြတ်ငွေအများအပြား

ရသည်။ ဧက ၂၀၀၀ စိုက်ပျိုးသည့်ခြံအဖို့ ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း ပေါင်၃၀ ဖြင့် ရောင်းချသည့်တိုင် စိုက်ပျိုးပြီးကိုးနှစ်ရှိသည့်အခါ တန်းပင်များမှသီးထွက်အများဆုံး ရရှိလာသည်။ အမြတ်ချည်းသက်သက် ၄၃ရာခိုင်နှုန်း သို့မဟုတ် ပေါင် ၁၃၀၀၀ မျှလင့်နိုင်ကြောင်း မစ္စတာသောဘန်းက စာရင်းဇယားချကာ တွက်ချက်ပြခဲ့သည်။

မစ္စတာသောဘန်းက မြို့တော်လန်ဒန်အား အသေအချာ ရှင်းပြနိုင်ခဲ့သည်။ တန်းဆီပင်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အမြတ်အစွန်းများစွာရနိုင်သည်။ မြေဧက အများအပြားရနိုင်မည်ဆိုလျှင် သူ့ကိုထောက်ပံ့မည့်သူရှိသည်။ ဖော်ဘွားများက သူ့ကိုမြေငှားမည်။ အခြားသီးနှံများမစိုက်ပျိုးသည့် မြေပေါ်တွင် တန်းဆီပင်များစိုက်ပျိုးမည်။ ဖော်ဘွားများမှာ မြေငှားခသာမက သီးထွက်များကို ရောင်းချသည့်အခါ ယင်းအပေါ်မှအခွန်ငွေလည်းရမည်။ ဒေသခံပြည်သူများကိုလည်း အလုပ်ပေးနိုင်မည်ဟူ၍ မစ္စတာသောဘန်းက ကျွန်တော့်အား ရှင်းပြခဲ့သည်။

ရှမ်းအမျိုးသားတို့ဘက်က စဉ်းစားစရာတစ်ခုရှိသည်။ ၄၃ရာနှုန်း အမြတ်သည် အစုရှယ်ယာဝင်ထားသူများ၏ အိတ်ထဲသို့ရောက်မည်။ အမြတ်ထဲက ရှမ်းတို့တစ်ပြားမျှ ရနိုင်မည်မဟုတ်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တန်းဆီပင်စိုက်ပျိုးရန် အကောင်းဆုံးဒေသ ဖြစ်သည်ဟုတွေ့ရှိငြားလည်း ရှမ်းလူမျိုးတစ်ယောက်မျှ မချမ်းသာနိုင်။ ထိုအချက်ကို မစ္စတာသောဘန်း

အား ကျွန်တော်တင်ပြင်သည့်အခါ သူက တန်းဆီကိုအောင်မြင်စွာ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့ မလွယ်။

ဥရောပတိုက်သားများပိုင်သည့် ခြံမြေများတွင်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်မည်။ ရှမ်းလူမျိုးတို့ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်လျှင် တော်စွာလျှော်စွသာ ဝီရိယ စိုက်ထုတ်မည်။ အစိုးရက ရှမ်းလူမျိုးတို့အား တန်းပင်များစိုက်ပျိုးရန် အားပေးမည် မဟုတ်ဟုသူမျှော်လင့်သည်။ အကယ်၍ ရှမ်းလူမျိုးစု စိုက်ပျိုးကာ သူနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ထုတ်လုပ်မည်ဆိုလျှင်၊ တစ်ဖန် အခြားဥရောပစိုက်ပျိုးခြံများက နာမည်ကြီး မန်နေဂျာများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မည်ဆိုလျှင် တန်းဆီ ဈေးကျသွားပြီး သန့်စင်သည့်အရည်အသွေး ရနိုင်မည် မဟုတ်။ ဥရောပကုမ္ပဏီများ ထုတ်လုပ်သည့် တန်းဆီအောက် အရည်အသွေးညံ့သည့်တန်းဆီများသာ ထွက်မည် ဟုဆိုသည်။

အထက်ပါအချက်အလက်များကို ဖိုဂါတီအား ကျွန်တော်ပြောပြပြီး ယခု ကျွန်တော်တို့တွေ့မည့် မစ္စတာဖိုးဘီးသည်လည်း သောဘန်းနှင့် ဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်ဟု ဖိုဂါတီက ရှင်းပြသည်။

“ မစ္စတာဖိုးဘီး သဘောထားကရှင်းပါတယ်။ ရှမ်းလူမျိုးတွေကို တန်းပင်စိုက်နည်းပြောပြရင် သူတို့စိုက်နိုင်မယ်ဆိုတာ ယုံကြည်တယ်။ သူတို့ကိုလည်း လိုအပ်တဲ့အချက်အလက်တွေ ပြောပြမယ်။ အပင်စိုက်ဖို့ရွေးချယ်ထားတဲ့ မျိုးကောင်းတွေကိုပေးမယ်။ ပထမသုံးနှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးစရိတ်ထုတ်ချေး

တယ်။ ဒါပေမယ့်အသီးသီးပြီဆိုရင် သူသဘောတူတဲ့ဈေးနှုန်းနဲ့ သူ့ကိုရောင်းရမယ်။ ဈေးနှုန်းကတော့ အခုပေါက်ဈေးအောက် ငါးရာခိုင်နှုန်းလျော့ တဲ့ဈေးဖြစ်မှာပဲ ”

“ ရှမ်းလူမျိုးတွေက သူ့ထောက်ပံ့မှု ယူကြသလား ”

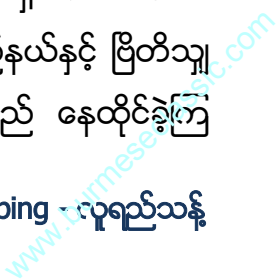
“ ဖော်ဘွားတွေကစပြီး အောက်ခြေလယ်သမား၊ ယာသမားအထိ ရှမ်းလူမျိုးအများအပြား သူ့အကူအညီကို ယူပြီး တန်းဆီပင်တွေ စိုက်နေကြတယ် ”

ညနေငါးနာရီတွင် နမ့်လန်ရွာအဝင်၌ မစ္စတာဖိုးဘီ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူနှင့်အတူ တန်းပင်စိုက်ခင်းများကို ကျွန်တော်တို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုသည်။ နှစ်နှစ်သားမှ သုံးနှစ်သားရှိသည့် အပင်များဖြစ်ပြီး ပခုံးလောက်အထိ မြင့်တက်လာကြသည်။ တစ်ခါက လူသူ အသုံးမချသည့် သစ်တောကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး တန်းပင်များအတန်းလိုက် အစီအရီ စိုက်ထားသည့်မြင်ကွင်းမှာ အလွန်လှသည့်မြင်ကွင်းဖြစ်သည်။ ဆယ်ဧကရှိသည့် စိုက်ခင်းတစ်ခုတွင် ပိုင်ရှင်ရှမ်းလယ်သမားကြီးနှင့် စကားစမြည်ပြောသည်။ သူသည် သာမန်လယ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဆယ်ဧက စိုက်ပျိုးပြီးထွက်သည့် ဆန်စပါးမှ ဆယ်ပေါင် လက်ငင်းရောင်းရလျှင် သူ့သားမယားမိသားစု ထမင်းဝဝ ကျွေးနိုင်သဖြင့် သူ့ကိုယ်သူ ကံကောင်းလှပြီ ထင်သည်။

ယခု တန်းစိုက်ခင်း ဆယ်ဧကထဲတွင် သူရပ်နေသည်။ သူ့ဘေးတွင် တန်းပင်များ ထွားထွားကျိုင်းကျိုင်းပေါက်နေသည်။ မစ္စတာဖိုးဘီး၏ ကုမ္ပဏီက သစ်တောခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းခါ မျိုးစေ့ဖိုး ကြို၍ပေးသည်။ တစ်နှစ်ရှိလျှင် ချေးငွေကိုသူပြန်ဆပ်မည်။ ပြီးတော့ ယခုထက်ဆယ်ဆပို၍ရလာမည့် ဝင်ငွေကို မျှော်လင့်ကာကျေနပ်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင်သူသည် အိမ်ကလေးတစ်ခု သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဆောက်လုပ်ပြီး နေထိုင်မည်။ သားသမီးများ ကျောင်းကောင်းတစ်ခုသို့ သွားမည်။ ဤရှပ်ပုံလွှာကို ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကူးထဲမှာ ရေးခြယ်ကြည့်သည်။ ဤသည်မှာ တော်လှန်ရေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် တော်လှန်ရေးထက်သာသည့်ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ရှမ်းလူမျိုးတို့၏ ဓလေ့စရိုက်တို့နှင့် အညီအညွတ်ဖြစ်ကာပေါ်ပေါက်လာသည့် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုသည့် မျိုးနွယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် သူတို့ ကြီးပွားနိုင်သည်။

တန်းပင်သည် သူတို့အတွက် ကံတစ်ချက်ကောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှအုပ်စိုးမှုအောက်တွင် အနှစ်ငါးဆယ် သူတို့နေထိုင်လာခဲ့ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့နှင့်ပေါင်းသင်းရသဖြင့် အကျိုးကျေးဇူးများဖြစ်ထွန်းခဲ့သည်မှာ အမှန်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့အကျိုးဖြစ်ထွန်းသူများထဲတွင် ရှမ်းလယ်သမားထု မပါ။ ထိုသူတို့မှာ ချမ်းသာလာခြင်းမရှိကြပေ။ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ဗြိတိသျှတို့ တွေ့စက သူတို့သည် ဆန်စပါးတစ်ခုအပေါ်အခြေတည် နေထိုင်ခဲ့ကြ

သည်။ ယခုတိုင် သူတို့သည် ဆန်စပါးအပေါ် ရပ်တည်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ သို့
သော်လည်း ယခု သူတို့ စိုက်ပျိုးသည့် တန်းဆီပင်သည် သူတို့အတွက် တစ်
စုံတစ်ခု ဖြစ်လာလိမ့်မည်။

သို့နှင့် နမ့်ပန်ဗိုလ်တဲသို့ ဖိုဂါတီနှင့် ကျွန်တော်တို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။
အနောက်ဘက် ကောင်းကင်တွင် တိမ်တောက်နေသည်။

ကားလမ်းတစ်နေရာတွင် ကုန်းမြင့်စိုက်ခင်းတစ်ခုထက်၌ တန်းဆီပင်
များ မိုးယံသို့ထိုးထွက်နေသည်ကို နောက်ခံတိမ်နီနီတွင် မည်းမည်းအရိပ်များ
အဖြစ်ထင်ရှားစွာ မြင်ရသည်။

“တန်းပင်ရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေ လာတော့မယ်လေ” ဟု ဖိလစ် ဖိုဂါတီက
ပြုံးရင်း ပြောလေသည်။

* * * * *

(??)

သီပေါတွင် နေ့လယ်စာစားခြင်း

နမ့်လန်တွင် ညအိပ်ကြသည်။ အလွန်အေးသည်။ ဗိုလ်တဲစောင့်က မီးဖိုတွင် ထင်းတုံးအများအပြားထည့်ပေးသည်။ ညစာစားပြီးနောက် မီးလှုံရင်း စကားပြောကြသည့်အခါတွင် မနက်ဖြန် သီပေါ၌နေ့လယ်စာ စားမည် ဟုဖိုဂါတီကပြောသည်။ သီပေါ၏စော်ဘွားသည် စော်ဘွားများအနက် ခေတ်အမီဆုံး၊ အချမ်းသာဆုံး စော်ဘွားဖြစ်သည်ဟုသိရသည်။

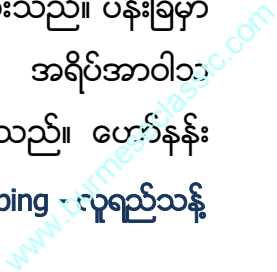
သူ့နာမည်မှာ စောအုံးကြာ ဖြစ်သည်။ ဂျော့ဘုရင်၏ ဘီသိက်ပွဲသို့ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ဧည့်သည်တော်အဖြစ် သူတက်သည်။ အင်္ဂလန်တွင်လူအတော်များများနှင့်သိသည်။ သူ့ကို နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာကတွေ့ဖူးသည်။ သို့သော်လည်း သူ့ပိုင်နက် ရှမ်းပြည်နယ်ထဲတွင်မတွေ့ဖူးခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ သူနှင့်အတူ မနက်ဖြန်တွင်နေ့လယ်စာစားမည်ဟုသိရလျှင် ဝမ်းသာမိသည်။ သူ့ကို ဟော်နန်းတွင်တွေ့ရမည်ထင်သည်။ သူ၏မဟာဒေဝီနှင့်လည်း ကျွန်တော်တွေ့ဖူးသည်။ မကြာသေးမီက အိမ်တွင်းရေးမပြေလည်သဖြင့် မဟာဒေဝီက သူ့ထံမှထွက်သွားသည်။ မဟာဒေဝီ၏နေရာတွင် အမျိုးသမီးသုံးယောက်ကို ဒေဝီငယ်များအဖြစ်တရားဝင်ခန့်ထားသည်။ သို့သော်လည်း မည်သူ့ကိုမျှ မဟာဒေဝီဘွဲ့ မှအပ်နှင်း။

“ မနက်ဖြန် နေ့လယ်စာစားတဲ့အခါ အဲဒီ ဟော်နန်းသူတွေ ပါမယ်။ သဘောကောင်းပါတယ်။ ဖော်ရွေတယ်။ သူတို့သုံးယောက်စလုံး အင်္ဂလိပ်စာ သင်နေကြတယ်။ သူတို့က အဆိုတော်တွေ၊ ကချေသည်တွေနဲ့ တူတယ်။ ဖော်ဘွားရဲ့ဂီတအဖွဲ့က ဖြစ်မှာပဲ” ဟု ဖိုဂါတီက ပြောသည်။

သီပေါသို့နေ့လယ်တစ်နာရီတွင် ရောက်သည်။ သီပေါသည် မန္တလေးနှင့် မီးရထားလမ်းအဆက်အသွယ်ရှိသည်။ မြန်မာဆန်သည့်ဒေသဖြစ်သည်။ နမ့်ပန်မှထွက်လာသည့်အခါ ရှမ်းပြည်နယ်ကို နောက်တွင်ချန်ခဲ့ပြီ ဟု စိတ်မှာထင်သည်။ ပင်လယ်မြေမျက်နှာပြင်မှ ပေ၁၃၇၀ သာမြင့်သည့် တောင်ပေါ်ဒေသ ဖြစ်သော်လည်း ပူအိုက်သည်ထင်မိသည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာပြည်တွင်မမြင်ဖူးသည့် ဟော်နန်းကို ကျွန်တော်မြင်ရသည်။ ယင်းမှာ ဟော်နန်းအဟောင်းဖြစ်သည်။ ညီလာခံအခမ်းအနားတွင်သာ အသုံးပြုသည့် အဆောက် အအုံဖြစ်သည်။ ဟော်ထဲတွင် ဖော်ဘွား၏မိသားစု နေထိုင်ကြသည်။ ဖော်ဘွားမှာ တစ်ဦးတည်းသီးသန့်ဟော်နန်းကြီးတွင်နေသည်။ ယင်းမှာ ဟော်နန်းဟောင်းနှင့် ကပ်လျက်အဆောက်အအုံဖြစ်ပြီး ထိုရှေ့သို့ ကျွန်တော် တို့ကား ရောက်သွားသည်။ တံခါးဝတွင် စောင့်နေသည့် အစောင့်က ဖိုဂါတီကို အလေးပြုသည်။

ကျွန်တော်တို့ကားသည် ပန်းခြံထဲသို့ မောင်းဝင်သွားသည်။ ပန်းခြံမှာ ပြုပြင်ထားသည်။ ပန်းများ ဝေဆာစွာဖူးပွင့်နေကြသည်။ အရိပ်အာဝါသလည်း ရှိသည်။ ကွန်ကရစ်တင်းနစ်ကွင်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ဟော်နန်း

တစ်ခုလုံးသည် အကွက်အကွင်းကျပြီး သူ့နေရာနှင့်သူ အစီအစဉ်ကျကျနန ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသည်။ အလယ်အလတ် အင်္ဂလိပ်တောရပ် အပန်းဖြေရိပ်သာတစ်ခုနှင့်တူသည်။ ဟော်နန်းသစ်၏လှေကားထစ်တွင် ဖော်ဘွား၏အတွင်းရေးမှူးကကြိုဆိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ကို ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်ဟူ၍လည်း ခေါ်နိုင်မည်။ သူသည် တရုတ်သွင်ပြင် လက္ခဏာရှိပြီး အမျိုးသားဝတ်စုံဖြစ်သည့် ရှမ်းဘောင်းဘီနှင့် မန်ချူးအင်္ကျီတို့ကို ဝတ်ထားသည်။ ကားပေါ်မှ ကျွန်တော်တို့ဆင်းသည့်အခါ သူက လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ ပြီးတော့ ခန်းမတစ်ခုထဲသို့ခေါ်သွားသည်။ ဖော်ဘွားသည် ကျွန်တော်တို့ကို မတ်တပ်ရပ်ပြီး စောင့်ကြိုနေသည်။ သူကား အသက်လေးဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်ဖြစ်ပြီး ရှမ်းဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ထားသည်။ သူ၏ကြိုဆိုမှုမှာ နွေးထွေးသည်။ အသိမ်မွေ့ဆုံးအင်္ဂလိပ်အမူအရာ အပြည့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဧည့်ခန်းသို့ခေါ်သွားသည်။ ရှမ်းအမျိုးသမီးဒေဝီငယ်သုံးယောက် ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်မျှော်နေသည်။

“ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးတွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးရဦးမယ်” ဟု ဖော်ဘွားက ဆိုသည်။

သူတို့သည် ကြည့်ပျော်ရှုပျော်ရှိသော အမျိုးသမီးများ ဖြစ်သည်။ အကျအန စိတ်တိုင်းကျဝတ်ဆင်ထားသည်။ တစ်ယောက်မှာ ရှန်သားအင်္ကျီနှင့် ပွင့်ရိုက်ပန်းရောင်လုံချည်ကိုဝတ်ဆင်ထားသည်။ ခေါင်းထက်တွင်အဝါရောင်သစ်ခွပန်းများပန်ထားသည်။ ဤမိန်းကလေးသည် အရပ်ရှည်ပြီး သေးယွယ်

သည်။ လက်ချောင်းလေးများ ဖြူဖွေးပြီး သွယ်ပျောင်းသည်။ ဒုတိယ အမျိုးသမီးသည် ကတ္တီပါအနက်ရောင်အင်္ကျီဝတ်ထားပြီး အဝါရောင်လုံချည် ကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ပထမအမျိုးသမီးလို အရပ်မရှည်။ သို့သော်လည်း သူ့နည်းနှင့်သူ ချစ်စရာကောင်းသည်။ ခေါင်းပေါ်က သစ်ခွပန်းအဝါများသည် ခေါင်းဆောင်းသရဖူတစ်ခု စွပ်ထားသည်နှင့်တူသည်။ တတိယအမျိုးသမီးသည် အင်္ကျီအဖြူနှင့်လုံချည်အညိုကို ဝတ်ထားသည်။ ခေါင်းတွင် ပန်းပန်ထားခြင်း မရှိ။ ရိုးရိုးနှင့် ယဉ်သည်။ သူတို့အားလုံး ပြုံးရွှင်စွာပင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြသည်။ ရိုးသားသော အပြုံးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဧည့်ခန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ထိုင်ကြသည်။ ဖော်ဘွား၏ ကိုယ်ရေး အတွင်းဝန်သည် အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ သူ့ဘေးက စားပွဲပေါ်တွင် အရက်ပုလင်းများ ကိုတွေ့ရသည်။ ခဏကြာလျှင် ကျွန်တော်တို့ကို လျင်ကော့တေးများက ကမ်းလင့်သည်။ သီပေါဖော်ဘွားမှာ ရင်ကျပ်ပန်းနာရောဂါရှိနေသဖြင့် ထထကြွကြွ မရှိ။ သို့သော်လည်း အလွန် အလွန်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။ “ခင်ဗျား ဘိသိတ်ပွဲလာတုန်းက လန်ဒန်မှာ ခင်ဗျားကိုမတွေ့နိုင်တာ ခွင့်လွှတ်ပါလို့ တောင်းပန်ပါတယ်” ဟု သူပြောသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လှည့်လည်စဉ် အယဉ်ကျေးဆုံး နှုတ်ဆက်စကားဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။

သူပြောသည့်အတိုင်း တိုက်ရိုက်နားလည်ရန် မကြိုးစား။ သူ့စကားတွင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှု အပြည့်ပါသည်။ စကားတန်ဆာမဆင်ဘဲ လောကဝတ် စကားပြောခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ယူဆသည်။ သူ့ဧည့်ခန်းတွင်

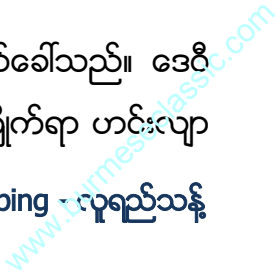
သူဇဉ်ဝတ်ပြုသည့် ဂျင်ကော့တေးကို ကျွန်တော်သောက်နေသည်။ သူ့ဒေဝီ ငယ်များ ရှိနေသည်။ သူက ကျွန်တော့်ကို လန်ဒန်မှာမတွေ့နိုင်သည့်အတွက် ခွင့်လွှတ်ရန် တောင်းပန်သည်။ သည့်ထက်ကြည်နူးစရာ ဘာများ ရှိလေဦး မည် နည်း။ အာရေဗျပုံပြင်ထဲက သိမ်မွေ့မှုအပြည့်ပါသည်ထင်သည်။ သည့် ထက် ပို၍ယဉ်ကျေးစရာ မရှိတော့ပြီ။

ခဏကြာလျှင် နေ့လယ်စာဇဉ်ခန်းကိုဖြတ်ပြီး ထမင်းစားခန်းသို့ သွားကြသည်။

“တရုတ်နေ့လယ်စာ စီစဉ်ထားတယ်” ဟုစော်ဘွားကပြောသည်။ ကျွန်တော် တို့ ခြောက်နေရာ ယူကြသည်။

စားပွဲပေါ်တွင် ဟင်းလျာဆယ့်နှစ်ပွဲလောက် တည်ခင်းထားသည်။ ဝက်သား၊ ဘဲသား၊ ငှက်သိုက်၊ ငါးမန်းတောင်၊ ပင်လယ်ပက်ကျို၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်၊ ကြက်သား၊ အားလူးတို့ကို တွေ့ရသည်။ တရုတ်စာသည် နာမည် ကျော် ဟင်းလျာဖြစ်ပြီး ဈေးကြီးသည့်ဟင်းလျာများပါဝင်သည်။ ဥပမာ-ငှက် သိုက်ဆိုလျှင် အမျိုးမျိုးကြော်လှော်ချက်ပြုတ်နိုင်သည့် အစာတစ်ခုဖြစ်သည်။ အရသာရှိသည်။ သို့သော်လည်း တရုတ်စာများ အကြောင်း သိကြပြီးဖြစ်၍ အထူး ပြောမပြောတော့ပြီ။

ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကြိုက်ရာ သုံးဆောင်ကြဖို့ဖိတ်ခေါ်သည်။ ဒေဝီ ငယ်များသည် မြန်မာစကားကို ခပ်သွက်သွက်ပြောကာ ကြိုက်ရာ ဟင်းလျာ

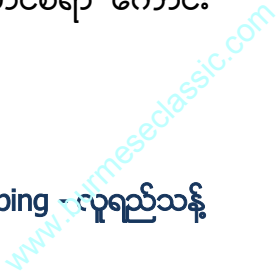
ကို ထည့်ယူစားသောက်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့နောက်ဘက်တွင် ရှမ်းအစေအပါး နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက် စောင့်နေကြသည်။ ဟော်နန်းယူနီဖောင်း ဖြစ်သည့် အနီနှင့်အဖြူတို့ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ ထူးထူးခြားခြားပင် ကြည့်ရှုရ တင့်တယ်သည်။

“ဝီစကီ သောက်မလား၊ ဝိုင်သောက်မလား”

သီပေါစော်ဘွားက မေးသည်။

ဖိုဂါတီက အတွေ့အကြုံရှိပြီးဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဝိုင်သောက်မည် ဆိုသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဖန်ခွက်များထဲသို့ အစေအပါးတို့က ရှန်ပီနို ထည့်ပေးသည်။

စားသောက်ကြပြီးလျှင် ပန်းခြံထဲ ကျွန်တော်ဆင်းကြည့်ဦးမည်ဟု စော်ဘွားကို ပြောသည်။ ဖိုဂါတီနှင့်သူ အလုပ်ကိစ္စရှိနေသည်ကို ကျွန်တော် သိထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မင်းကြီးနှင့်စော်ဘွားတို့ စာကြည့်ခန်းထဲ ဝင်သွားလျှင် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်က ထီးကိုယ်စီဆောင်းကာ ကျွန်တော့်ကို ပန်းခြံထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ အမှုထမ်းတစ်ယောက် နောက်ကလိုက်ပါလာသည်။ ပဲ၊ ကြက်သွန်နှင့်မုန့်လာထုပ်များ ပန်းခြံထဲတွင် စိုက်ပျိုးထားသည်။ ယင်းတို့ကို စော်ဘွားဥယျာဉ်တွင်စိုက်ပျိုးထားသည်မှာ မှတ်တမ်းတင်စရာ ကောင်းသည်။

အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်က ကျွန်တော်နှင့်စကားပြောရန် ထက်ထက်
 သန်သန် ရှိသည်။ ဖော်ဘွားနှင့်ကျွန်တော် ရပ်ဘက်ကျောင်းသို့ တစ်ချိန်
 တည်းလိုလို တက်သည်ဟု ဖော်ဘွားကပြောသည် တဲ့။ အဲဒါ အမှန်ပဲလားဟု
 မေးသည်။ သူတို့လည်း အင်္ဂလန်သို့အလယ်အပတ်သွားချင်ကြသည်။ ဘယ်
 ကိုမှ သူတို့ မရောက်ဖူးကြပေ။ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ သာယာသည်။ ချစ်စရာ
 ကောင်းသည်ဟု သူတို့ထင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ မီးရထားဘူတာရုံတွင် စ
 ကာဘိုးရီးပင်လယ်ကမ်းခြေ၏ ဓာတ်ပုံတစ်ခုရှိသည်။ သူတို့လည်း စကာဘိုး
 ရီးသို့ သွားချင်သည်ဟုဆိုသည်။ သူတို့ အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြားနေကြသည်။
 အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် သူတို့ဖတ်နိုင်သည်။ ခပ်လွယ်လွယ်ထဲက ဖြစ်သည်။
 သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်စကားမပြောရဲကြပေ။ ဓာတ်ပုံရိုက်ချင်သည်ဆိုလျှင်
 သူတို့အသင့်ရှိသည် ဆိုသည်။ ဟော်နန်းကြီးကို နောက်ခံထားကာ သူတို့ပုံ
 ကို ကျွန်တော်ရိုက်ယူခဲ့သည်။

ညွှန်ခန်းသို့ပြန်လာသည့်အခါ ဖော်ဘွားနှင့်ဖိုဂါတီတို့ အလုပ်ကိစ္စ
 ဆွေးနွေးပြီးနေပြီ။ ခရီးဆက်ရဦးမည်။ မိုင်းလုံသို့ ကျွန်တော်တို့သွားကြမည်။
 တောင်ပေါ်ခရီးဖြစ်ပြီး သီပေါမှ မိုင်ရှစ်ဆယ်ဝေးသည်။ ဖော်ဘွားနှင့် ဒေဝီငယ်
 သုံးဦးသည် ကျွန်တော်တို့ကို နှုတ်ဆက်ကြသည်။ မိုးမိတ်ဈာပနမှ ပြန်လာ
 သည့် ခရီးတွင် သီပေါသို့ဝင်၍ နေ့လယ်စာစားကြပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ တစ်
 ပတ်ရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ ပြန်လာမည်။ လှေကားမှဆင်းရင်း ကျွန်တော်တို့

ပြန်လည် နှုတ်ဆက်သည်။ ကားထွက်လာသည့်အခါ ပြုံးရယ်ကာ ကြည့်နေ
ကြသောသူတို့ကို တွေ့ရသည်။

* * * * *

(??)

ပြည်နယ် ဈာပန

သီပေါမှကျောက်မဲသို့ နှစ်ဆယ့်ငါးမိုင်ခရီးမှာ မြေပြန့်ခရီးဖြစ်သည်။ ခပ်မြန်မြန် မောင်းခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ညတွင် မိုင်းလုံ၌ကျွန်တော်တို့တစ်စခန်း ထောက်မည်။ မိုင်းလုံသည် မိုးမိတ်နှင့်သီပေါအကြား တစ်ဝက်ခရီးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်တဲတစ်ခုရှိသည်။ မိုးမိတ်မှာပြည်နယ်မြို့တော်ဖြစ်သည်။ မနက်ဖြန်မနက် တွင် မိုးမိတ်၌ နံနက်စာစားကြမည်။

စော်ဘွား၏ဇနီးမှာ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ မကြာသေးမီကမှ လက်ထပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဖိုဂါတီ တွေဖူးသည်။ အင်္ဂလိပ်မလေး တစ် ယောက် ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ခု၏ဘုရင်မအဖြစ် ဘယ်လိုနေမည်လဲ ဆိုသည် ကို တွေးမိပြီး ကျွန်တော်တို့အံ့သြနေကြသည်။

ဈာပနမှာ စော်ဘွား၏ခမည်းတော်ဈာပနဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ် လောက်က ကွယ်လွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အလောင်းကို မပုပ်မသိုးအောင် ပျား ရည်ဖြင့်စီမံထားသည်။ သူ့အလောင်းကိုမီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီး ပြာကိုယူကာ ဂူတည် မည်။ ဈာပနသို့ ဧည့်သည်အများအပြား ဖိတ်ကြားထားသည်။ အင်္ဂလိပ်အ ရာရှိများနှင့် အခြားစော်ဘွားများတက်ကြမည်။

“စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းမယ်၊ ပြီးတော့ ခင်ဗျားလည်ပတ်မယ့် ပြည်နယ်တွေ က စော်ဘွားတွေနဲ့လည်းတွေ့ရမယ်” ဟု ဖိုဂါတီက ပြောသည်။

“ဧည့်သည်တွေအားလုံးကို သူ့ဟော်ထဲမှာ နေရာချထားမှာလား။”

“မဟုတ်ဘူး၊ တည်းခိုစခန်းကြီးတစ်ခု ရှိတယ်။ သူတို့က တောမော်လို့ ခေါ် တယ်။ ခင်ဗျား တွေပါလိမ့်မယ်။ မိုးမိတ်စော်ဘွားက ကျွန်တော်တို့ကို အကျ အန ဧည့်ခံမှာပါ”

တောမော်ဟူသည် ဈာပနကိစ္စအတွက် ယာယီဆောက်လုပ်ထား သည့် ဝါးထရံကာ သက်ငယ်မိုးအိမ်ဖြစ်သည်။

ကျောက်မဲတွင်လမ်းသည် အနောက်မြောက်ဘက်သို့ ကွေ့သွား သည်။ တောင်အထပ်ထပ်၊ တောအထပ်ထပ်ကိုကျော်ဖြတ်ကာ ငါးဆယ့်ငါး မိုင်ခရီး သွားရဦးမည်။ တစ်နာရီ ဆယ့်ငါးမိုင်နှုန်းသာ ကျွန်တော်တို့ မောင်း နိုင်သည်။ သုံးနာရီခွဲလောက်မောင်းမိလျှင် ကားရပ်ပြီးခေတ္တနားကာ ခရီးပန်း ဖြေကြသည်။ လက်ထောက်ဝန်ထောက်နှင့် လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် ခပ်မြန် မြန် သောက်ကြသည်။ လက်ထောက်ဝန်ထောက်မှာ မစွတာဘတ်ဇက်ဘက် ဖြစ်ပြီး သူသည်သီပေါစော်ဘွား၏အကြံပေးအရာရှိ ဖြစ်သည်။ အတော်လေး သိမ်မွေ့သည့်အလုပ်တာဝန်ဖြစ်မည် ထင်သည်။

၄:၂၀ နာရီတွင် သူ့အိမ်မှထွက်ခဲ့ကြပြီး လမ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း တောင်ပေါ်သို့ တက်လာခဲ့ကြသည်။ ဂရုစိုက်ပြီး မောင်းရသည်။ ပေ သုံးထောင်အမြင့်အထိတက်ရမည်။ တောင်တက်လမ်းမှာ မဖြောင့်။ တောင်ကမ်းပါးယံကို ကွေ့ကောက် လှည့်ပတ်တက်ရသည်။ တစ်ဆစ်ချိုး အကွေ့များ ဘွားခနဲ တွေ့ရသည်။ တောင်ကြောတစ်ခုမှ တောင်ကြောတစ်ခုသို့ ကူးရသည်။ ကိုယ့်အောက်တွင် တောင်ကျချောင်းများ တဝေါဝေါ စီးဆင်းနေသံကို ကြားနေရသည်။ နောက်ထပ် ချိုင့်ဝှမ်းမှာ မြင်ကွင်း ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ တောင်ပေါ်သို့ တက်လာသည်။ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် သစ်တောအုပ်များကို တွေ့ရသည်။ မည်းမည်းရိပ်ရိပ်မျှသာ။ တစ်ခါတစ်ရံ သစ်တောဆုံးလျှင် ကွင်းပြင်ကျယ်ကိုကျော်၍ အဝေးသို့ မှုန်မှုန်မှိုင်းမှိုင်း မြင်ရသည်။ နောက်ထပ် သစ်တောတစ်ခု မြင်ကွင်းထဲဝင်လာသည်။ ပို၍ ပို၍ မြင့်မားသော ထီးတည်းတောင်များဆီသို့ တက်သည်။ တောနှင့်တောင်သည် ယုတ်သန်းရောထွေးနေသည်။ တောင်ထီးတည်းများကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။ အထီးကျန် ဘဝများပင်တည်း။

အကယ်၍သာ ကျွန်တော့်ကိုကြို၍ပြောမထားလျှင် ယခုကြုံသည့် အဖြစ်ကို ယုံနိုင်စရာပင်မရှိ။ အင်္ဂလိပ်မလေးတစ်ယောက်သည် ရှမ်းစော်ဘွားတစ်ယောက်၏ဇနီးအဖြစ် တောတောင်တွေအလယ်က ဝင်ပါထဲ ရောက်နေသည်ဆိုသည်မှာ အံ့ဩစရာ သတင်းစကားတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

တောင်မြင့်မားကြီးတစ်ခုသို့တက်လာပြီး တစ်ဖက်တောင်ကြောသို့ ဖြတ်ကျော်စဉ် ကမ္ဘာလေးတစ်ခုသို့ ထူးဆန်းစွာမြင်လိုက်ရသည်။ တစ်ဖက်က တောင်နာမောင်းပေါ်တွင် ပလောင်ရွာကြီးတစ်ရွာကို လှမ်း၍ မြင်ရသည်။ တိတ်ဆိတ်မြင့်မားသည့်ဝန်းကျင်တွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ငြိမ်သက်စွာ တည်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

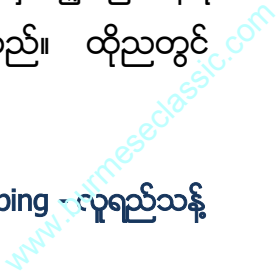
ပလောင်အမျိုးသားများသည် မွန်ဂိုလီးယန်းနွယ် တောင်ပေါ်သားများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကချင်များနှင့် အခြားတောင်ပေါ်သားတို့လောက် မ ရိုင်း။ အလုပ်အလွန်ကြိုးစားပြီး အသုံးအစွဲကျစ်လျစ်ချွေတာသူများ ဖြစ် သည်။ တောင်ပေါ်သားများအနက် သူ့ယဉ်ကျေးမှု၊ သူ့အနုပညာနှင့် တသီး တခြား ရပ်တည်နေထိုင်သည့်လူမျိုးစု ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သည့် လက်ဖက်စိုက်သူများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မြင်ရသည့် ရွာမှာ အိမ်ခြေ ထူ ထပ်သည့် ရွာကြီးတစ်ရွာ ဖြစ်သည်။ ရွာအဝင်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း များ တည်ရှိသည်။ သစ်ကြီးဝါးကြီးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ပုံစံမှာ အချိုးအစား ပြေပြစ်သည်။ အဝေးမှမြင်ရသည့် မှိုင်းပျံပျံ တောင်ကြီးသည် အနီးသို့ ကပ်သွားသည့်အခါ တံလှုပ်ထဲတွင် ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။

တောင်ထိပ်တောင်ကြားလမ်းကိုကျော်လျှင် မှောင်ရီပျိုးလာသည်။ နောက်ထပ် မိုင်နှစ်ဆယ်ကျော်သွားဖို့ကျန်သေးသည်။ တောင်အောက်သို့ ဆင်းသည့်ခရီးမှာ တစ်နာရီ ကြာသည်။ တောအုပ်ထဲ ကွေကောက်ဝင်သွား သည့်အခါ လူသူကင်းမဲ့တိတ်ဆိတ်နေသည့် ဝန်းကျင်ကို ဖြတ်ရသည်။ လမ်း

ကွေ့များတွင် ကားမီးသည် တောအုပ်ဆီသို့ထိုးသည်။ ပြောင်ပြောင် လက်လက် မျက်လုံးကြီးများကို ရုတ်တရတ်မြင်လိုက်ရသည်။ တောကောင်များ မီးရောင်ကို ကြောင်၍ကြည့်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ မီးရောင်တွင် သူတို့မျက်လုံး များမှာ ပို၍တောက်ပလာသည်။ ထို့နောက် ရုတ်တရတ် ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ ကားသံကို လန့်ဖျပ်ကာ သူတို့ ထွက်ပြေးသွားကြသည်။

မိုင်းလုံသို့ရောက်သည့်အခါ ညရှစ်နာရီ ရှိနေပြီ။ မီးရောင်များဖြင့် ထိန်လင်းနေသည့် ဗိုလ်တဲကို လှမ်း၍မြင်ရသည်။ ရေကုသွားသည့် အစေခံများ ရောက်နှင့်နေကြပြီ။ ထင်းတုံးများ မီးထည့်ထားသည်။ ညစာအသင့် ဖြစ်နေသည်။ မိုင်းလုံသည် မြို့စား ရုံးစိုက်သည့် မြို့ဖြစ်ပြီး မိုးမိတ်စော်ဘွား လက်အောက်ခံဖြစ်သည်။ မိုးမိတ်ပြည်နယ်တွင်မြို့စားများမှာ မိုင်းနောင်လို သီးခြားလွတ်လပ်သည့် အုပ်ချုပ်သူများမဟုတ်။ မြို့စားက လက်နက်ကိုင်အမှုထမ်းများကို လမ်းလုံခြုံရေးအတွက် လွှတ်ထားသည်။ စော်ဘွားများ သို့မဟုတ် အရာရှိကြီးများ ဖြတ်သန်းသွားလာသည့်အခါ စောင့်ကြပ်ရရိုး ထုံးစံရှိသည်။ ယခု ထိုအမှုထမ်းများသည် ကျွန်တော်တို့ကားဝင်သွားသောအခါ ခြံထဲတွင် မီးလှုံနေကြသည်။ ထိုရက်ကား လဆန်းရက်ဖြစ်သည်။ လသည် အတော် မြင့်တက်နေသည်။ ဗိုလ်တဲမှာ ကုန်းထိပ်တစ်ခုတွင်တည်ရှိလေရာ ပြတင်းမှ ငွေလရောင်အောက်ရှိ လယ်ကွင်းပြင်များကို အဝေးတွင်လှမ်း၍ မြင်နေရသည်။ ငွေရောင်လက်နေသော မြစ်တစ်ခုစီးဆင်းနေသည်။ ထိုညတွင် ကျွန်တော်တို့ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သည်။

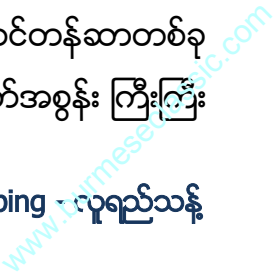

မနက်ခြောက်နာရီတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်သည်။ ဝတ်စားပြီး ပန်းခြံထဲသို့ ကျွန်တော်ဆင်းသွားသည်။ နေကို မမြင်ရသေး။ အေးသည်။ နင်းကျနေသဖြင့် ဗိုလ်တဲရှေ့ တစ်မိုင်လောက်တွင်ရှိသည့် လွင်ပြင်ကို မမြင်ရ။ နေထွက်လာပြီး နင်းပျောက်သွားသည့်အခါ စောစောကမမြင်ရသည့် ဝါးတောသည် တစ္ဆေများလို နင်းမှုန်ထဲမှပြုထွက်လာသည်။

ခုနစ်နာရီတွင် ကျွန်တော်တို့လမ်းပေါ်ရောက်နေကြပြီ။ မြစ်တစ်ခုကို ဖြတ်ကျော်စရာရှိသည်။ ကားကိုဖောင်ပေါ်တင်ကာ ကြိုးဆွဲသောကူးတို့ဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ကူးကြသည်။ ထို့နောက် တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်ကို ကျော်ဖြတ်ကြပြန်သည်။ မိုးမိတ်မရောက်မီ မိုးကုတ်မြို့ကို ဖြတ်၍သွားရသည်။ ယင်းမှာ ပတ္တမြားမြို့ ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ ဥရောပတွင် အမျိုးသမီးတို့က ပတ္တမြားကို နှစ်နှစ် သက်သက် မဆင်မြန်းကြတော့သဖြင့် ဖက်ရှင်များပြောင်းလဲလာပြီး မိုးကုတ်မှာ တိမ်ကောလာသည်။ မိုးကုတ်သည် သမိုင်းရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။ မြန်မာဘုရင်များသည် နှစ်ပေါင်း ရာပေါင်းများစွာကပင် မိုးကုတ်ပတ္တမြားများကို ဆင်ယင်ဝတ်ဆင်ကြသည်။ မြန်မာတို့သည်ပတ္တမြားရတနာကို အမြတ်တနိုး ဝတ်ဆင်ကြသည်။ ယခုလည်း နှစ်သက်စွာဝတ်ဆင်နေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

မြန်မာဘုရင်၏မကိုဋ်သရဖူတွင် ပတ္တမြားသည်အဆင်တန်ဆာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ယခု ဥရောပမှအနုတ်အသိမ်းမများသဖြင့် အမြတ်အစွန်း ကြီးကြီး

မားမား ရအောင် အကျယ်အပြန့်တူးဖော်ခြင်း မပြုကြတော့ပေ။ မြန်မာမင်းထံမှသိမ်းပိုက်ခဲ့သည့် မင်းမြောက်တန်ဆာများကို ဝိတိုရိယနှင့်အဲလ်ဘတ် ပြတိုက်တို့တွင် ပြသထားသည်။ ပတ္တမြားကို ထိုမင်းမြောက်တန်ဆာတို့တွင် ယနေ့တိုင် မြင်နိုင်သည်။ မကိုဋ်၊ သရဖူ၊ သန်လျက်ရိုး၊ ဖိနပ်ခြေနင်းနှင့် ရွှေကွမ်းအစ်၊ ထွေးခံ စသည်တို့တွင် ပတ္တမြားများစီခြယ်ထားသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ နောင် ဖော်ဘွားတစ်ယောက်၏မင်းမြောက်တန်ဆာတို့ကို ကျွန်တော်ကြည့်ခွင့်ရသည့်အခါ ပတ္တမြားများကို အဓိကရတနာအဖြစ်တွေ့ရသည်။

သို့သော်လည်း ရှေးကလို မိုးကုတ်တွင်မင်းအဝယ်တော်များ ပတ္တမြားများများစားစားဝယ်သည့်အချိန်တို့ ကုန်လွန်သွားပြီ။ မန္တလေးထီးနန်း ကျဆုံးသည့်အခါ ဘုရင့်လက်ဝါးကြီးအုပ်အဝယ်တော်စနစ်သည် အင်္ဂလိပ်ကုမ္ပဏီများလက်သို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဥရောပလက်ထောက်များ အမှုထမ်းသည့် အင်္ဂလိပ်ရတနာကုမ္ပဏီများသည် များစွာစည်ပင်သည်။ ယခုမူ သူတို့လည်း မရှိကြတော့ပေ။

ရုတ်တရတ် လမ်းကွေ့တစ်ခုသို့ရောက်သွားသည့်အခါ တောင်ကုန်းများအလယ်တွင်တည်ရှိသည့် မိုးကုတ်မြို့ကို လှမ်း၍ မြင်ရသည်။ မြို့သည် တောင်အောက်ပေရှစ်ရာတွင် ရေကန်တစ်ခုဘေး၌ တည်ရှိသည်။ ရှေးက ပတ္တမြား တူးဖော်ခဲ့သည့် မြေနိမ့်ကျင်းချိုင့်များတွင် ရေဝင်ပြီး ကန်တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ တစ်ဖက်တောင်စောင်း ထင်းရှူးတောအလယ်တွင် အငြိမ်းစား

ဥရောပတိုက်သားအချို့ အိုးအိမ်ထူထောင်နေထိုင်ကြသည်။ ကဗျာဆရာနှင့် စာရေးဆရာ မေဂျာအင်ရီကေးသည် ထိုအစုတွင်နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

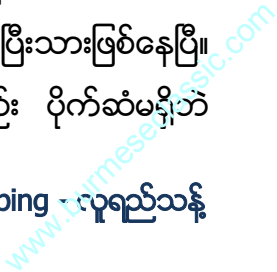
အချိန်မရှိသဖြင့် ဝင်ချိန်မရ။ ကန်နှင့်အတူ ကျောက်ဖြန်းများကို ရေဆေး နေကြသူများအားကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။ မြန်မာတို့ အသေးစား တူးဖော်ခြင်းများ ပြုလုပ်နေကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကံကောင်းသည့်ဆင်းရဲသား တစ်ယောက်သည် ခိုသွေးဟုခေါ်သည့် အရည်အသွေးကောင်းသော ပတ္တမြားကြီးကို တွေ့ရတတ်သည်။ ထိုအခါ ပတ္တမြားသည် ဥရောပတိုက်တွင် ဖက်ရှင်ဖြစ်ဖြစ်၊ မဖြစ်ဖြစ် ဈေးကောင်းရသည်။ အိန္ဒိယမဟာရာဇာတို့က ဝယ်ယူဟန်တူလေသည်။

မိုးကုတ်မြို့ကထွက်လျှင် လမ်းသည် ရုတ်တရတ် လွင်ပြင်ကျယ်ကြီး တစ်ခုသို့ တက်သွားသည်။ သစ်ပင်တစ်ပင်မျှမရှိ။ သစ်တောအုပ်များချည်း တွေ့ခဲ့ရပြီးနောက် လွင်တီးပြင်ကို မြင်လိုက်ရသည့်အခါ တစ်မျိုး လန်းဆန်းလာသည်။ ထိုခဏမှာပင် တောင်ဆင်းတောင်တက်လမ်းပေါ်တွင် အပြေးမောင်းလာသော ကားငယ်လေးတစ်စီးကို မြင်ရသည်။ နီးလာပြီး ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာရပ်သည်။ ကားထဲမှ အဖြူရောင်ဝတ်ထားသည့် ရှမ်းအမျိုးသား တစ်ယောက်ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်းသူ့ဆီသို့မောင်းသွားသည်။ သူကား မိုးမိတ်စော်ဘွားဖြစ်လေသည်။ အဝတ်ဖြူမှာ ဈာပနအတွင်း ဝမ်းနည်းသည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဆင်မြန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ကို ဝမ်းသာအားရလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ ဖိုဂါတီကို ကြိုရန်ရောက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး တောင်အောက် ပေတစ်ထောင်နိမ့်သည့် လယ်ကွင်းပြင်အလယ်တွင်တည်ရှိသည့် မိုးမိတ်မြို့သို့ ခေါ်သွားသည်။ ဇော်ဘွားနှင့်အတူ လက်ထောက်ဝန်ထောက်တစ်ယောက်ပါလာသည်။ သူ့ထံမှ ဇော်ဘွားနှင့်အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး မဟာဒေဝီတို့အကြောင်းသိရသည်။ သူတို့ ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံလက်ထပ်ဖြစ်သည့်အကြောင်းများလည်းပါဝင်သည်။ မိုးမိတ်ဇော်ဘွားသည် ဖခင်၏အရိုက်အရာကို ဆက်ခံသည့်သူအဖြစ်နှင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ကိန်းဘရစ်တွင် ပညာသင်ကြားနေစဉ် အင်္ဂလိပ်ကြင်ဖက်နှင့် ပထမဆုံးတွေ့သည်။ မိဘများမှာ မြို့သွားများဖြစ်သည်။ ဇော်ဘွားက သူတို့သမီးကို တောင်းသည့်အခါ သဘောတူသည်။ သူ့ကိုနှစ်သက်သဘောကျသွားပြီး လက်ထပ်ခွင့် ပြုသည်။ သူတို့သမီး ဘယ်လိုဘဝတွင်နေထိုင်ရမည်ကိုမူ သူတို့မသိချေ။ စိတ်ကူးလည်း မရှိ။ လက်ထပ်ပွဲကို အင်္ဂလိပ်ဓလေ့ထုံးစံအရကျင်းပသည်။ ထို့နောက် ဇော်ဘွားလေးက အဖေဇော်ဘွားကြီးကို အကြောင်းကြားသည်။ ဇော်ဘွားကြီးက သူ့သဘောမတူနိုင်။ မိုးမိတ်သို့ သူ့သားကို ချက်ချင်း ပြန်လာပါ။ သို့မဟုတ်လျှင် ဆက်လက်ထောက်ပံ့လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု သားထံစာရေးအကြောင်းကြားသည်။

ဇော်ဘွားလေးမှာ ဦးနှောက်ခြောက်သွားသည်။ သူ့မှာ အဖေသဘောမတူသည့် နိုင်ငံခြားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်ပြီးသားဖြစ်နေပြီ။ မိုးမိတ်သို့ ဇနီးကို ခေါ်သွား၍ဖြစ်နိုင်။ အင်္ဂလန်မှာလည်း ပိုက်ဆံမရှိဘဲ

ဆက်၍ မနေနိုင်။ ဝင်ငွေရှိအောင် အလုပ်တစ်ခုလုပ်မှဖြစ်မည်။ ထိုလမ်းကို ရွေးလျှင် ဖော်ဘွားအရိုက်အရာကို သူစွန့်လွှတ်ရလိမ့်မည်။

ယခု အခိုက်အတန့်တွင်ကား ဖော်ဘွားအရိုက်အရာကို နောက် တစ် ယောက်အားရွေးပါ။ သူကား အင်္ဂလန်တွင်အလုပ်လုပ်ကာနေထိုင်တော့မည် ဟု ပြောရတော့မည်။ သို့ဖြစ်ရာ မိုးမိတ်သို့ ပြန်ရန်သူဆုံးဖြတ်သည်။ အခြေ အနေကို ဖခင်အားတင်ပြမည်။ ပြီးတော့ သူယူလာသည့်မိန်းမကို သဘော တူလက်ခံရန် အဖေကို ချောပြောမည်။ သို့သော်လည်း အကြောင်းမထူး။ ဖော်ဘွားအရိုက်အရာကို ရွေးမလား၊ အင်္ဂလိပ်ဇနီးကို ရွေးမလား၊ ဤလမ်းကို ရင်ဆိုင်ရတော့မည်။ တစ်ဖန် ပို၍ရှုပ်ထွေးစရာဖန်လာသည်မှာ သူကိုယ်တိုင် ကလေးအဖေ ဖြစ်လာခြင်းပင်။ အင်္ဂလန်မှမထွက်ခွာမီ သူ့တွင် သား ယောက်ျားလေးတစ်ယောက် မွေးဖွားသည်။

ကံတရားသည် ဆန်းကြယ်သည်။ ပြဿနာများကို သူကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းစရာမလိုတော့သည့် အကြောင်းတစ်ခု ဆိုက်လာသည်။ မိုးမိတ်သို့ သူ ပြန်ရောက်လာပြီး မကြာမီ သူ့အဖေကွယ်လွန်သည်။ သူလည်း ဖော်ဘွား ဖြစ်လာသည်။ ဖော်ဘွားအရိုက်အရာကို ဆက်ခံသည့် အခမ်းအနားများ ကျင်းပပြီးနောက် သူ့အခြေအနေ ခိုင်မြဲသည့်အခါ အင်္ဂလန်သို့ လေယာဉ် ခရီးဖြင့် သူပြန်သွားသည်။ လွန်ခဲ့သည့် အောက်တိုဘာကမူ သူ့ဇနီးကို မိုးမိတ်သို့ ခေါ်လာခဲ့သည်။

ဤဇာတ်လမ်း ဖြစ်လာသည့်ဒေသသို့ ကျွန်တော်တို့ သွားနေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဆယ်နာရီကျော်ကျော်တွင် ကျွန်တော်တို့ စခန်းတစ်ခု၏အစွန်သို့ ရောက်သွားသည်။ ယင်းမှာ ဧည့်သည်များတည်းခိုရန် ဖော်ဘွား ဆောက်လုပ်ထားသည့် နေရာဖြစ်သည်။ ကားနှစ်စီးကို ပရိသတ်ကဝိုင်းထားသည်။ လှည့်လည်ပွဲတစ်ခု ကျင်းပတော့မည်။ ဗုံသံ၊ မောင်းသံများ ကြားရသည်။ နေခြည်အောက်က ဖုန်လုံးများအကြား ကျွန်တော်တို့ကား ဝင်သွားသည်။ ဝါးနှင့်စက္ကူတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အအုံတစ်ခုကို ပထမဆုံး သတိထားမိသည်။ ထို့နောက် လက်ယာဘက်သို့ သတိပြုမိသည်။ ခပ်ဝိုင်းဝိုင်းအဆောက်အအုံတစ်ခု ရှေးနည်းတူ စက္ကူများ၊ ဝါးများဖြင့် မွမ်းမံဆောက်လုပ်ထားသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် စတက်မြက်ခင်းပြင်က တာတာအကြီးအကဲတို့နေထိုင်သည့် တဲအိမ်များလား ထင်မိသည်။ ယင်းမှာ ထီးဖြူရုံဖြစ်သည်။ ဖိုဂါတီကပြောသည်။ ထီးဖြူရုံထဲတွင် ကွယ်လွန်သူဖော်ဘွား၏ အလောင်းရှိသည်။ ယခုမှ စခန်း၏ ရုပ်လုံးပေါ်လာသည်။ ထီးဖြူရုံသည် အလယ်တွင်နေရာယူထားသည်။ မိုင်ဝက်လောက်အဝန်းရှိသည်။ တောမော်ခေါ် တည်းခိုအိမ်များသည် မြောက်ဘက်တွင်တည်ရှိပြီး လခြမ်းပုံ သဏ္ဍာန်ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံးတွေ့ရသည့် တောမော်တွင် “မင်းကြီး” ဟု ကမ္မည်းထိုးထားသည်။ ထိုဂေဟာတွင် ကျွန်တော်တို့တည်းခိုရမည်။ ယင်း၏ရှေ့တွင် သက်

ငယ်မိုးထားသည့်မဏ္ဍပ်တစ်ခု ရှိသည်။ မဏ္ဍပ်ရှေ့တွင် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး ငယ်တစ်ယောက် ရပ်နေသည်။ အရပ်ရှည်ပြီး ရှမ်းဝတ်စုံအင်္ကျီဖြူနှင့် ပိုးလုံချည်ဖြူတို့ ဝတ်ထားသည်။ ယင်းမှာ ဈာပနတွင် ဝမ်းနည်းသည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ဝတ်ဆင်သည့် ရှမ်းဝတ်စုံဖြစ်သည်။ ကားပေါ်မှ ကျွန်တော်တို့ဆင်းလျှင် ကားဆီသို့ သူရောက်လာသည်။ ဖော်ဘွားက ကျွန်တော်တို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ သူကား မဟာဒေဝီဖြစ်လေသည်။ သူ့နောက်တွင် အင်္ဂလိပ်မလေးတစ်ယောက် ရပ်နေသည်။ မဟာဒေဝီက သူ၏ သူငယ်ချင်း မစ္စအက်ဒနာကောင်လင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

မဏ္ဍပ်ထဲတွင် ကျွန်တော်ထိုင်နေစဉ် ဖော်ဘွားက ယခုပင် နံနက်စာစားကြမည်လားဟုမေးသည်။ ဖိုဂါတီက သဘောတူသဖြင့် ကျွန်တော် ဝမ်းသာ သွားသည်။ မနက်ခရီးထွက်စကပင် ကျွန်တော့်မှာ ဆာနေသည်။

“ဒါဖြင့် ဟိုဘက် သွားကြမယ်၊ စားသောက်ခန်းက ဟိုဘက်မှာ ရှိတယ်” ဟု ဝါး၊ သက်ငယ်တို့ဖြင့် ဆောက်ထားသည့် ရှမ်းပုံစံ အဆောက်အအုံတစ်ခုကို ညွှန်ပြသည်။ ယင်းမှာဈာပနအခမ်းအနားအတွက် တောမော်နည်းတူ အရေးပေါ်ဆောက်လုပ်ထားသည့် ထမင်းစားရုံ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဒီမှာပဲ စားကြ သောက်ကြမယ်” ဟု ဖော်ဘွားက ရှင်းပြသည်။

သူ့အင်္ဂလိပ်စကားသံမှာ ကောင်းသည်။ သူသည် ချောမောသော လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အသားဖြူသည်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်နှင့် တူနေသည်။ အမူအရာနှင့်ဟန်ပန်တို့မှာ ခန့်ညားသည်ကိုသတိပြုမိသည်။ ပြောပုံဆိုပုံ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။ စားသောက်ဆောင်သို့ ကျွန်တော်တို့ သွားကြသည်။ အထဲတွင် ထမင်းစားခန်းအကျယ်ကြီးတစ်ခု၌ စားပွဲရှည်ကြီး သုံးခု ခင်းကျင်းထားသည်။ ဧည့်သည်နှစ်ဆယ်လောက် ရောက်နှင့်နေကြ သည်။ အင်္ဂလိပ်နှင့်ရှမ်းအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့ပါဝင်သည်။ ရှမ်းအမျိုးသား လေးယောက် ထိုင်နေသည့်စားပွဲသို့ ကျွန်တော်တို့ ဝင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဝင်လာသည်ကိုမြင်လျှင် ဖိုဂါတီကိုအပြုံးဖြင့်ကြိုဆိုကြသည်။ ယင်းတို့အနက် နှစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်သိသည်။ အရင်က သင်္ဘောပေါ်တွင် တွေ့ဖူးသည်။

လူတွေအများကြီးရှိသည့် အခန်းထဲတွင် သူတို့ကို ရုတ်တရတ် မမှတ် မိ။ သို့သော်လည်း တစ်ယောက်ကထိုင်ရာကထပြီး “ကျွန်တော် ညောင်ရွှေ ပါ။ ခင်ဗျား မမှတ်မိဘူးနဲ့တူတယ်” ဟုဆိုကာ လက်ကိုဖမ်း၍ဆွဲသည်။ သူ ကား ညောင်ရွှေစော်ဘွားဖြစ်ပြီး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သိန္နီစော်ဘွား၊ တောင် ပိုင်စော်ဘွားနှင့် မိုင်းပွန်စော်ဘွားတို့ ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ သူတို့နှင့် ရင်းနှီး စွာ ဆက်ဆံခွင့်ကြုံရသည်။ သိန္နီနှင့် တောင်ပိုင်တို့မှာ သီပေါနှင့် မိုးမိတ်တို့ နှင့်အတူ မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များ၏ စော်ဘွားကြီးလေးယောက် ဖြစ်သည်။

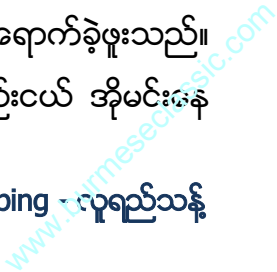

စားပွဲမှာထိုင်ကြပြီး ဆားလေးသော ဟာရင်း၊ ကြက်ဥနှင့် ဝက်ပေါင်
ခြောက်တို့ စားကြသည်။ အီတလီစားသောက်ဆိုင်တစ်ခုကို မိုးမိတ်စော်ဘွား
က ငှားပြီး ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးစေသည်။

နံနက်စာစားစဉ် မဟာဒေဝီအား အင်္ဂလန်မှ ရောက်လာပြီးနောက်
ရှမ်းပြည်နယ်ကို ဘယ်လိုတွေ့ရသလဲဟု ကျွန်တော်မေးကြည့်သည်။

ယဲ့ယဲ့ကလေး ပြုံးကာ “အင်္ဂလန်မှာတုန်းကတွေ့ မိုးမိတ်ဟာ
စကြိုတွေနဲ့ မြို့ကြီးတစ်ခု ဖြစ်မှာပဲဆိုပြီး ကလေးဖို့ လက်တွန်းလှည်း
တစ်ခုတောင် သယ်လာခဲ့တယ်” ဟု ဆိုသည်။

သူက စော်ဘွားကို “ချို”ဟုခေါ်သည်။ စောခွန်ချိုက သူ့ကို အင်္ဂလိပ်
တို့ ခေါ်ကြသည့်အတိုင်း “အချစ်”ဟုခေါ်သည်။ ဤသည်မှာ ထုံးစံအတိုင်း
မဟုတ်သလို ဖြစ်နေသည်။ အခန်းပတ်ပတ်လည်ကို ကျွန်တော်ကြည့်သည်။
အင်္ဂလိပ်များက တစုတဝေးတည်းထိုင်သည်။ အားလုံးရွှင်ရွှင်ပျပျ ပင် ဖြစ်
သည်။ အဝေးကစားပွဲတစ်ခုတွင် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ထိုင်နေသည်ကို
မြင်ရသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ ရွှင်မြူးနေသည်။ “အဲဒါ မိုင်းပွန်ရဲ့ မဟာဒေဝီ” ဟု
ဖိုဂါတီက ပြောသည်။ သူ့ခင်ပွန်းမှာ ကျွန်တော်တို့စားပွဲတွင်ထိုင်နေသည့်
စော်ဘွားကြီးလေးယောက်မှ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ရှေးဆီတာနှင့် လျှိုင်
လင်သို့သွားစဉ် လမ်းတွင် မိုင်းပွန်ဟော်ကို ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့ဖူးသည်။
မိုင်းပွန်စော်ဘွားကို ဂရုစိုက်ကြည့်မိသည်။ သူကား အနည်းငယ် အိုမင်းနေ

သည်။ အခြားစော်ဘွားများမှာ သွက်လက်သည်။ ညောင်ရွှေမှာ တိုက်လို
 ခိုက်လိုသည့် မျက်နှာထား ရှိသည်။ တောင်ပိုင်ကား လူပျော်တစ်ယောက်
 ဖြစ်ပြီး သိန္နီမှာကြမ်းတမ်းသည်။ ထိုခဏမှာပင် မိုးမိတ်စော်ဘွားက
 ကျွန်တော့်အား စကားတစ်ခွန်းပြောသည်။ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ စကားပင်
 ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ကနေ့လယ်စာစားရန် သီပေါစော်ဘွားက လန်ဒန်တွင်
 ကျွန်တော့်အား သူ လာမတွေ့နိုင်သည်ကို တောင်းပန်သည့် စကားပြော
 သည်။ ယခုလည်း အကြောင်းကိစ္စချင်း မတူသော်လည်း သီပေါထံမှာ ကြား
 ရပြီးနောက် အလွန်ကောင်းသည့် နောက်စကားတစ်ခွန်းပင် ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော့် အတွင်းရေးမှူးက မျက်စိလျှမ်းပြီး ခင်ဗျားစာအုပ်တွေ မှာဖို့ မေ့
 နေတယ်။ သူ မေ့ကျန်ခဲ့တာသိလို့ ချက်ချင်းပဲသံကြိုးရိုက်ပြီးမှာထားပါတယ်”
 ဟု ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ဆိုသည်။

နံနက်စာစားပြီးလျှင် စော်ဘွားနှင့်သူ့ဇနီးတို့က ကျွန်တော်တို့ကိုလမ်း
 တစ်ဖက်ရှိ တောမော်သို့ခေါ်သွားသည်။ လှေကားထစ် အနည်းငယ် တက်
 လိုက်ရုံဖြင့် ဝရန်တာပေါ်သို့ရောက်သွားသည်။ အထဲတွင်ဧည့်ခန်းနှင့်အိပ်ခန်း
 နှစ်ခု ရှိသည်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြင်ဆင်ထားသည်။ လျှပ်စစ်မီးရသည်။ ကြမ်းမှာ
 ဝါးကြမ်းဖြစ်ပြီး နင်းလိုက်လျှင်နိမ့်ဆင်းသွားသည်။ မျက်နှာကျက်ကို ပိတ်ဖြူ
 ဖြင့် ဖန်တီးထားသည်။ အခန်းဟိုဘက်တွင် ရေချိုးခန်းနှစ်ခုရှိသည်။ ဆပ်ပြာ
 များ ပေးထားရန်ပင်မမေ့။ မကြာသေးမီက ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်ရာ သစ်သား
 နံ့သင်းနေသည်။ မပြင်ဘဲ နှစ်နှစ်လောက်နေနိုင်သည်။ ဆယ်ပေါင်သာ ကုန်

ကျမည် ထင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးညအိပ်နေကြမည်။ ကျွန်တော်တို့ ပြန်လျှင် ဖျက်ပြီးရောင်းမည်။ အခန်းများကျယ်ပြီး လေဝင်လေထွက်ကောင်း သဖြင့် နေရာထိုင်ရာ အဆင်ပြေသည်။ အမိုးမှအစ၊ အခန်းဖွဲ့ပုံတို့မှာ စနစ်ကျသည်။ ဗိသုကာ လက်ရာကောင်း ဖြစ်သည်။ ရှမ်းလူမျိုးတို့မှာ သစ်ဝါးပေါ်ပြီး ရာသီဥတုမျှတသဖြင့် ဆယ်ပေါင်သာကုန်ကျသည့် အိမ်မျိုး ဆောက်လုပ် နေနိုင်သည်မှာ ကံကောင်းကြသူများ ဖြစ်သည်။

ဇော်ဘွားများထွက်သွားလျှင် ဖိုဂါတီသည် ရုံးစာရွက်များဖြင့် အလုပ်ရှုပ်လာသည်။ ကျွန်တော်လည်း စခန်းအတွင်းလှည့်၍ ကြည့်ရန် ထွက်လာခဲ့သည်။ ယခုမှ အကျအနလေ့လာခွင့်ရသည်။ တောမော်များသည် စက်ဝန်းတစ်ဝက်တွင် နေရာယူထားသည်။ တည်းခိုသူ၏ နာမည်ကိုရေးထားသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဘက်က စက်ဝန်းတစ်ခြမ်းတွင် ဇော်ဘွားများ တည်းခိုသည်။ အစောင့်များ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်နေသည်ကို မြင်ရသည်။ စက်ဝန်း တခြားဘက်ခြမ်းတွင် ယာယီဈေးတစ်ခု တည်ခင်းထားသည်။ မယ်တော်နေသည့်အိမ်ကိုလည်း မြင်ရသည်။ ဇာတ်ပွဲများ၊ အငြိမ့်ပွဲများ ကပြသည့်ဇာတ်ရုံတစ်ခု ရှိသည်။

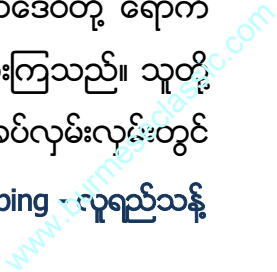
မီးသဂြိုဟ်မည့် နေရာတွင် အမိုးချွန်တစ်ခုဆောက်လုပ်ထားသည်။ ထီးဖြူရုံခန်းမထဲသို့ ဝင်၍ကြည့်သည်။ အလွန်ဆန်းကြယ်သည့် နေရာ ဖြစ်သည်။ အပြင်ဘက်ကပုံသဏ္ဍာန်ကို ကျွန်တော်ရိုက်ခဲ့သည့်ဓာတ်ပုံတွင် တွေ့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အတွင်းဘက် အလယ်တည့်တည့်တွင် စင်မြင့်ပိုင်းတစ်ခု

ရှိသည်။ ယင်းအပေါ်တွင် အလောင်းစင်နှစ်ခုကို မွမ်းမံပြင်ဆင်ထားသည်။ တစ်ခုမှာ စင်မြင့်ဖြစ်ပြီး ရွှေချကာ ကနတ်ပန်းများဆင်ယင်ထားသည်။ နောက်တစ်ခုကို ပုခက်လွဲသလို လွဲနေသည်။ ယောက်ျား၊ မိန်းမ တစ်သိုက် စင်မြင့်ပတ်လည်တစ်ခွင်တွင် လှည့်၍ ကြည့်နေကြသည်။ ကွယ်လွန်သူ ဖော်ဘွားကြီး၏ဘဝဖြစ်စဉ်ကို ဆေးခြယ်ရေးဆွဲထားသည့် ပန်းချီကားများ ချိတ်ဆွဲထားသည်။

တစ်နာရီခွဲတွင် နေ့လယ်စာကျွေးသည်။ ဖိုဂါတီနှင့်ကျွန်တော်တို့မှာ နံနက်စာနောက်ကျသဖြင့် မဆာတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် နေ့လယ်စာ စားရန် မသွားကြတော့ပေ။ ကျွန်တော်မှာ မှတ်စုများကို ပြန်လည်ဖတ်ရှု ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် ရသည်။ ခရီးသွားစာအုပ်မှာ မှတ်စုမှတ်တမ်းအပေါ်အခြေမခံလျှင် တန်ဖိုးမရှိ။ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း တင်ရန်မှာလည်းမလွယ်။ နားရသည်မရှိဘဲ ပြည်နယ်အနှံ့ ခရီးများဆက်နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အခုလိုအနားနေရခိုက် မှတ်စုမှတ်တမ်းတို့ကို အကျယ်ချဲ့ရေးသားရသည်။ ခရီးသွားရင်းကား အကြမ်း သဘော၊ အချုပ်သဘောမှတ်သားခဲ့သည်။

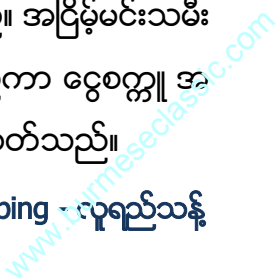
ညနေလေးနာရီတွင် တောမော်မှထွက်လာခဲ့ကြပြီး ဧည့်ခံမဏ္ဍပ်တွင်း သွား၍ထိုင်ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ဆီသို့လာခဲ့မည်ဟု မိုးမိတ်ဖော်ဘွားက ပြောခဲ့သည်။ ခဏအတွင်း ဖော်ဘွားနှင့်မဟာဒေဝီတို့ ရောက်လာကြသည်။ ဈာပနအတွင်း အဖြူဝတ်စုံများ ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ သူတို့နှင့်အတူ မစ္စကောင်လင်းလည်းပါလာသည်။ သူတို့နောက်ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင်

မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် ကိုယ်ရံတော်နှစ်ယောက်ကိုတွေ့ရသည်။ ကာကီနှင့်အစိမ်းရောင်ဝတ်စုံများ ဝတ်ထားသည့် ရှမ်းအမျိုးသားများဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်းသူတို့နှင့်အတူ အမိုးချွန်ချွန်အဆောက်အအုံဆီသို့ လိုက်ပါသွားသည်။ ယင်းကို ပြည်နယ်သစ်ကုန်သည်များက တည်ဆောက်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်းသစ်သည် ပို့ကုန်တစ်ခု ဖြစ်ပြီး အခွန်တော်ငွေ များများရသည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ လက်ဖက်ရည် တိုက်မည်။ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်နေကြသည်။ ထို့နောက် နေထွက်ဘုရင်သုံးယောက်လည်း ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ ရောက်လာကြသည်။

မိုင်းပွန် မဟာဒေဝီသည် ခင်ပွန်းနှင့်အတူရောက်လာသည်။ တောင်ပိုင်မဟာဒေဝီလည်း ရှိနေသည်။ ချောမောလှပသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်မြန်မာကပြား ဖြစ်သည်ဟုသိရသည်။

ကျွန်တော်တို့ကို သစ်ကုန်သည်များက အငြိမ့်ဖြင့်ညှော်ခံသည်။ လူပြက်နှစ်ယောက်နှင့်မင်းသမီးတို့ ကပြသည့်ပွဲဖြစ်သည်။ လူပြက်များမှာ ရုပ်ဆိုးပြီး မင်းသမီးကလေးမှာ လှသည်။ ပြောင်ကြ ပြက်ကြသည်။ မင်းသမီးက စသည်။ ကျီစယ်သည်။ ထိုနောက် ကကြိုးစုံလင်စွာ ကသည်။ မန္တလေးနန်းတွင်းသူတို့ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုအတိုင်း သူဝတ်ထားသည်။ အားလုံး ပျော်ကြသည်။ ဇော်ဘွားများလည်း အငြိမ့်ကိုအပြည့်အဝခံစားသည်။ အငြိမ့်မင်းသမီးကို ဆုချသည်။ လူပြက်များက ငွေစက္ကူကိုသေချာစွာကြည့်ကာ ငွေစက္ကူ အတုများ ပေါ်နေသဖြင့် စစ်ဆေးကြည့်ရှုရသည်ဟု ပြက်လုံးထုတ်သည်။

အငြိမ့်ပြီးလျှင် ခြင်းလုံးခတ်ပွဲကျင်းပသည်။ ဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ် ကလေးများ ခြင်းအလှခတ်သည်။ မြေမကျအောင်ခတ်ရသည့် အတတ်ပညာ ဖြစ်သည်။ ခက်သည်။ ဥရောပတိုက်သားများကစားတတ်မည်မဟုတ်။ ကျေးရွာများတွင် ကစားကြသည့် အားကစားနည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆိုင်းနှင့် ခတ်သည်။ တီးလုံးအလိုက် အမြန်ခတ်သည်။ မြန်မာတို့သည် ဂီတကို အားကစားတွင်လည်း ပါဝင်တီးမှုတ်သည်။ လက်ဝှေ့ထိုးသည့်အခါ ဆိုင်းက အမြန်တီးပေးသည်။ ထိုနောက် ခြင်းလုံးကို ရွဲကစားသလို ကစားပြသည်။

ထိုခဏတွင် မိုးမိတ်စော်ဘွားက “ထီးဖြူရုံကို ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ လိုက်ခဲ့ကြပါ။ မီးသဂြိုဟ်အခမ်းအနား စပါတော့မယ်” ဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။

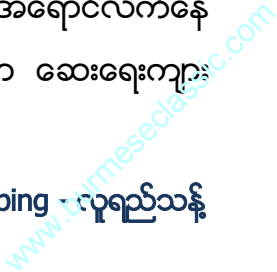
အပြောင်းအလဲ အလွန်မြန်သည်။ သို့သော်လည်း ဤအတိုင်းပင် ဖြစ်ပျက်သည်အမှန်။ ပွဲ က နေရာမှ အသုဘအခမ်းအနားသို့ တိုက်ရိုက်ကူးပြောင်း သွားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဓလေ့ထုံးစံတွင် မညီညွတ်ခြင်းသည်မဖြစ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအသုဘအခမ်းအနားတွင် သေခြင်းကိုရှုကာ ပူဆွေးဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ပူဆွေးခြင်းသည် တစ်ခဏတာမျှသာ။ လူ ဆိုသည် သေခြင်းနှင့်တွေ့လျှင် ပူဆွေးကြသည်မှာဓမ္မတာပင် ဖြစ်သည်။ အပြစ်ဟူ၍ ယူစရာမလို။ ဖွဲ့နွဲ့ငိုကြွေးကာ အသေးစိတ်ချဲ့ထွင်နေခြင်းကိုကား မလိုလားအပ်ပေ။

ဤနေရာတွင် အင်္ဂလိပ်တို့သည် ပြင်သစ်တို့ထက် အယူအဆ ပျော့ပျောင်းသည်။ ရိုမန်တစ် ခေတ်နှင့်ဂန္ထဝင်ခေတ်ကွာခြားချက်၊ ရှတ်စပီးယား၏ အလွမ်းဇာတ်နှင့် ပြင်သစ်ရေး စင်းဇာတ်တို့ ကွာခြားချက်သည် သဘာဝ အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ အငြိမ့်လူပြက်များသည် ဗုဒ္ဓဘာသာစိတ်ဓာတ်ဖြင့် အသုဘကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင် တတ်ကြသည်။ ရယ်ခြင်း၊ ငိုခြင်းတို့ဆိုသည် အစစ်အမှန် မဟုတ်။ ထင်ယောင်မြင်ယောင် သဘောသာ ဖြစ်သည်။

ကွင်းပြင်ကို ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်ကျော်သည့်အခါ နေလုံးကြီးသည် အနောက်ဘက်တောင်စွယ်အောက် ၎င်းလျှိုးစပြုနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဆင်းလာသည့် တောင်စောင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် ရှိလျှင် နေလုံးကြီး ပျောက်ကွယ်သွားတော့မည်။ ယခုညမှာ လပြည့်ညဖြစ်ရာ အရှေ့ဘက် မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းမှလမင်းကြီး တက်လာတော့မည်။ ဖော်ဘွားကြီးသည် လမင်းနှင့်အတူခရီးဆက်မည်။ လ တက်လာလျှင် သူ့အလောင်းကို လောင်တိုက်သို့ ယူဆောင်သွားကြမည်။

ထီးဖြူရုံသို့ ကျွန်တော်တို့ဝင်ကြသည်။ အလောင်းထည့်သည့်ခေါင်းကို ရွှေစက္ကူပြားများ ကပ်ထားပြီး အလောင်းစင်ပေါ်မှာရှိနေသည်။ နေ ကျသွားပြီ။ ညရီဆည်းဆာရိပ်သမ်းလာသည်။ ထီးဖြူရုံ၏အမိုးမှာ မြင့်လေရာ အထဲတွင် မှောင်ရီဝိုးတဝါး ဖြစ်လာသည်။ ရွှေခေါင်းတွင် အရောင်လက်နေသည်။ အလောင်းစင်ထောင့်လေးထောင့်တွင် ရပ်နေသော ဆေးရေးကျား

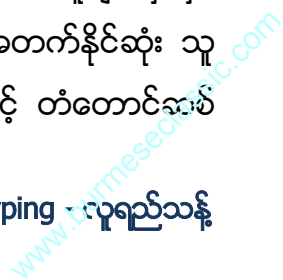

လေးကောင်၊ ကွယ်လွန်သူစော်ဘွား၏ ဆွေမျိုးများ၊ ဟော်နန်းသူများ၊ မင်းညီ
မင်းသားများနှင့် ကွယ်လွန်သူ၏သားသမီးများကို တွေ့နေရသည်။

“ကျွန်တော့်ကို ခဏခွင့်ပြုပါ။ အဖေ့အလောင်းကို တခြားစော်ဘွားတွေနဲ့
အတူ ရှိခိုးအရိုအသေ ပေးရမယ်”

မိုးမိတ်စော်ဘွားက ခွင့်တောင်းသည်။ အခမ်းအနားကို သူ ခေါင်း
ဆောင် ရမည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ခွင့်တောင်းရန်သူမမေ့။

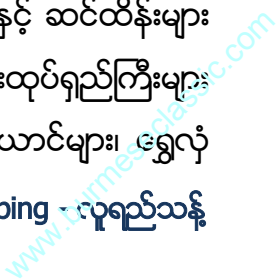
ဝတ်စုံဖြူနှင့် စော်ဘွားလေးယောက်သည် စင်မြင့်သို့တက်ကာ ခေါင်း
ရှေ့တွင် ဒူးထောက်ထိုင်ကြပြီး ဦးသုံးကြိမ်ချသည်။ ဖြည်းညင်းစွာ ဦးညွတ်
ရှိခိုး ကြပုံမှာကျက်သရေရှိသည်။ ယောက်ျားများ စင်မြင့်မှဆင်းလျှင် မဟာ
ဒေဝီနှင့်မယ်တော်တို့အမှူးပြုသည့် အမျိုးသမီးများ စင်မြင့်သို့ တက်ရောက်
ကြပြီး ရှိခိုးကန်တော့ကြသည်။ မဟာဒေဝီဖြစ်သည့် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး
တစ်ယောက် ဘယ်ပုံရှိခိုးကန်တော့သလဲ။ သူ့စိတ်ထားမှာ ဘယ်လိုရှိသလဲ။
သူမမြင်ဖူးသည့်စော်ဘွားကြီးသည် သူတို့လက်ထပ်သည်ကို သဘောမတူ
သူ ဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဦးညွတ်ရန် ဘယ်လိုစိတ်ထားမွေးမြူနိုင်သလဲ။
ရှိခိုးသည်ဆိုခြင်းမှာ အနောက်တိုင်းသားတို့ အလေးပြုခြင်းထက် များစွာ
ခက်သည်။ ဟော်နန်းသူတွေအလယ်မှာ သူ ဘယ်ပုံရှိခိုးသလဲ။ သူ့မျက်နှာမှာ
ဖြူဖွေးနေသည်။ အလေးအနက် အသွင်ဆောင်သည်။ အတက်နိုင်ဆုံး သူ
အားထုတ်သည်။ စင်မြင့်ပေါ်သို့ သူတက်သွားသည်။ ဒူးနှင့် တံတောင်နှစ်

တို့ကို ကြမ်းပြင်တွင် ထိကာရှိခိုးသည်။ နန်းတွင်းသူတို့လည်း ကြမ်းပြင်မှာ ဝပ်တွားကာ မာန်လျှော့ဦးညွတ်ကြသည်။ အချို့မှာ မျက်ရည်အသွယ်သွယ် စီးကျနေသည်။ အသုဘမှာ ရှည်ကြာသည်။ စော်ဘွားသည် လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်က ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ သူ့အလောင်းကို ဆေးစီရင်ထားသည်။ ယခု သူ လူ့လောကမှစွန့်ခွာတော့မည်။ မယ်တော်သည် တရုံရုံ ငိုကြွေးနေသည်။ ရှိခိုးပြီးနောက် ထိုင်ရာမှထလာလျှင် မဟာဒေဝီက မယ်တော်ကို လက်ဖြင့် ဖေးမကာ လှေကားထစ်အတိုင်း ဆင်းလာကြသည်။

ထိုနောက် အလောင်းစင်ပေါ်မှ ခေါင်းကို ညောင်ရွှေ၊ တောင်ပိုင်၊ သိန္နီ၊ မိုးမိတ်စော်ဘွားနှင့် မင်းသားငယ်လေးများကသယ်ယူပြီး စင်မြင့်ပေါ်မှ ဆင်းလာသည်။ ထီးဖြူရှစ်လက်ကို လူရှစ်ယောက်ကကိုင်ဆောင်ကာ နောက်မှ လိုက်ပါသွားသည်။ အပေါက်ဝတွင် မွမ်းမံ ခြယ်လှယ်ထားသည့် ပြာသာဒ် ယာဉ်ပေါ်သို့ ခေါင်းကို တင်သည်။ ထိုနောက် လောင်တိုက်ဆီသို့ သယ်ဆောင်သွားသည်။ ထိုစဉ် ကျွန်တော်တို့ ရပ်နေသည့်နေရာသို့ မိုးမိတ်စော်ဘွား ပြေးလာပြီး အခမ်းအနား ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်အပိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ လိုက်ပါရမည်ကို ညွှန်ကြားသည်။

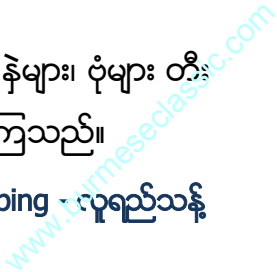
ထီးဖြူရုံမှကျွန်တော်တို့ထွက်ပြီး အသုဘကားနောက်က လိုက်သည်။ အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ကြသည်။ ရှေ့ဆုံးက ဆင်သုံးကောင်နှင့် ဆင်ထိန်းများ သွားမည်။ ရှေးကအပြင်အဆင်အတိုင်း အင်္ကျီနီများ၊ ဦးထုပ်ရှည်ကြီးများ ဆောင်းထားကြပြီး မင်းခမ်းမင်းနားအတိုင်း အဆောင်အယောင်များ၊ ရွှေလှံ

များ ကိုင်ဆောင်ထားကြသည်။ ထိုနောက် အင်္ကျီဖြူဘောင်းဘီဖြူပွပ္ဖကြီးများ ဝတ်ဆင်ထားသည့်ဇော်ဘွားများ၊ ထိုနောက် ဝတ်စုံဖြူဝတ်ထားသည့် အမျိုးသမီးများ အားလုံး အသုဘယာဉ်နောက်က ချည်ထားသော ပိတ်ဖြူကြိုးကို ကိုင်ကာလိုက်ပါကြရသည်။ သူတို့ဘေးတွင် ထီးဖြူကိုင်သည့်သူ တစ်ဖက် လေးယောက်ဆီ လိုက်ပါကြသည်။

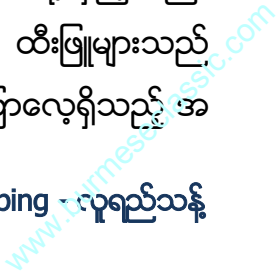
ထိုအချိန်တွင် ဝါးရုံများထိပ်မှ လပြည့်ဝန်းသည် တဖြည်းဖြည်း တက်လာသည်။ ဝါးရွက် အချွန်အတက်များကြားကထွက်လာပြီး အတားအဆီးမရှိသော ကောင်းကင်တွင် ကြည်ကြည်လင်လင်ဝင်းပနေသည့် လမင်းရှုခင်းကို ရေးဆွဲသော အရှေ့တိုင်းပန်းချီဆရာများ၏ လက်ရာများကို မြင်ဖူးခဲ့လှပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုရှုခင်း၏အလှသည် ကျွန်တော်တို့ကို စိတ်ထဲမှာစွဲနေသည်။ ပန်းချီဆရာ တစ်ရာလောက်မြင်ခဲ့သည့်ရှုခင်းကို ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ကာ အရသာခံခဲ့ရသည်။ ယခုလို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ရသည့် လပြည့်ဝန်းသည် ပို၍လှနေသည် ထင်သည်။ ပန်းချီကားများတွင် ထိုရှုခင်းကို အကြိမ်ကြိမ် မြင်ခဲ့ရသည်က အားသွင်းထားသည်နှင့် တူသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမှတ်ရစိတ်နှင့် မျက်မြင်တို့ ပေါင်းစပ်ထားသည်မှ ပို၍အရသာရှိလာသည်။ ထိုလပြည့်ဝန်းသည် လောင်တိုက်ဆီသို့ ကျွန်တော်တို့သွားနေစဉ် တဖြည်းဖြည်း တက်လာသည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ဂီတအဖွဲ့တစ်ခုပါလာသည်။ နဲများ၊ ဗုံများ တီးမှုတ်ကာ သီချင်းကြီးများကို သီဆိုတီးမှုတ်ရင်း လိုက်ပါလာကြသည်။

ကွင်းပြင်ကိုဖြတ်ကျော်ကာ လောင်တိုက်ရှိရာ ရာဇမတ်များကာထား သည့်နေရာရောက်လျှင် ကျွန်တော်တို့ရပ်သည်။ ယင်းမှာ စခန်း၏ အစွန်တွင် တည်ရှိသည်။ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် လောင်တိုက်စခန်းဝိုင်းထဲသို့ ဝင်သွား ပြီး ခူးထောက်ထိုင်သည်။ သူတို့နှောက်က ကျွန်တော်တို့ လိုက်သွားပြီး မနီး မဝေး ထောင့်တစ်နေရာတွင် ရပ်နေသည်။ မယ်တော်သည် တရုံရုံ ဝိုနေ သည်။ မဟာဒေဝီက သူ့ကို ဖေးမထားသည်။

ထိုနောက် လောင်တိုက်ကို ပတ်၍လျှောက်ကြသည်။ ဇော်ဘွားများ နှင့် သားတော်များက အသုဘယာဉ်မှ ခေါင်းကိုသယ်ယူပြီးလောင်တိုက်ဆီ သို့ ပို့သည်။ သူတို့နှင့်အတူ ထီးဖြူကိုင်သူများ လိုက်ပါသွားသည်။ ထီးဖြူကို ခပ်မြင့်မြင့် တင်ထားသည်။ ထီးရိုးမှာ ရွှေရောင်၊ ဟင်္သာပြဒါးရောင် လက်နေ သည်။ ယင်းမှ ထိုးထွက်လာသော ထီးဖြူများသည် ကြာဖြူပန်းများနှင့် တူ သည်။ လရောင်က ထီးဖြူနှင့် လောင်တိုက်ကို ပက်ဖျန်းသည်။ အလောင်း ထည့်ထားသည့် ခေါင်းကို လရောင်တွင် တလက်လက် မြင်သည်။ ဇော်ဘွား များ၏မျက်နှာများသည် လရောင်တွင် တလက်လက်မြင်သည်။ ဇော်ဘွား များ၏ မျက်နှာများသည် လရောင်တွင်ညိုမည်းနေသည်။ လပြည့်ဝန်းသည် ထန်းတစ်ဖျားခန့်အထိတက်လာပြီး ပို၍ပို၍ အလင်းရောင်ပြည့်ဖြိုးလာသည်။ အလောင်းရှိနေသည့်ခေါင်းသည် ဒုတိယအကြိမ်လောင်တိုက်သို့လှည့်သည်။ လရောင်နှင့်ကျွန်တော်တို့အကြား ရောက်လာသည့်အခါ ထီးဖြူများသည် ပြာလဲ့လဲ့အရောင်သို့ ပြောင်းသွားကြသည်။ ပြင်သစ်တို့ ပြောလေ့ရှိသည့် အ

ပြာရောင်မျိုး ဖြစ်သည်။ နောက်နားတွင် အဝါရောင်သင်္ကန်းကို ခြုံထားကြသည့် ရဟန်းတော်များ ထိုင်ကာ အခမ်းအနားကိုစောင့်နေသည်။ ဝါးရုံတောများ မည်းနက်လာသည်။ အဆောက်အအုံအမိုးများလည်း မည်းနက်လာသည်။ တတိယအကြိမ် လောင်တိုက်ကိုလှည့်ပတ်ပြီးနောက် လမင်း၏ အလင်းရောင်သည် ပို၍ ပြည့်ဖြိုးကြည်လင်လာသည်။ သစ်ပင်များသည် ပို၍ မည်းနက်လာသည်။ နူးညံ့သည့်ကတ္တီပါသား အတွေ့အထိမျိုးကို ခံစားရသည်။ လေတစ်ချက်ငွေ့ယမ်းလိုက်သည်တွင် ထီးဖြူများသည် ဘယ်ညာယိမ်းယိုင်သွားသည်။

သို့နှင့် ဖော်ဘွား၏အလောင်းသည် လောင်တိုက်ပေါ် ရောက်သွားသည်။ သူ၏နောက်ဆုံးခရီးသည် လပြည့်ဝန်းလိုပင်လှပသည်။ နိဗ္ဗာန်တေးလိုပင် ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းသည်။

ထိုအချိန်တွင် အလောင်းကိုမီးသဂြိုဟ်ခြင်းမပြုကြ။ သန်းခေါင်ကျော်မှ တိတ်တဆိတ် မီးသဂြိုဟ်ကြမည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့ အိပ်ပျော်နေကြပြီ။ မိုးမိတ်ဖော်ဘွားသည် မယ်တော်ကိုဥဿာသည်။ သူ၏ခင်ပွန်း မီးလောင်နေသည့် မြင်ကွင်းကို သူကြည့်ရက်မည် မဟုတ်ပေ။

* * * * *

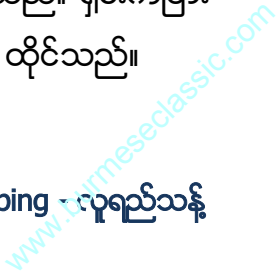

(??)

အရိုးကောက်ပွဲ

ထိုညတွင် ထမင်းစားခန်း၌ ဇော်ဘွားက ညစာတည်ခင်းသည်။ ညစာမစားမီ ကချင်လူမျိုးများစုပေါင်း ကပြနေသည့်ကပွဲသို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားသည်။ မိုးမိတ်နယ်ထဲတွင် ကချင်အချို့ နေထိုင်သည်။ ဇော်ဘွားက သူတို့ကိုဈာပနသို့ဖိတ်ကြားသည်။ က သူများမှာ ကျေးလက်မှ ခြေသလုံးတုတ် ခိုင်ခိုင် တင်ပါးကြီးကြီး အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။ အနီပေါ်တွင် ဘော်ကြယ်များ ထိုးထားသည့် ဝတ်စုံများဝတ်ထားကြသည်။ သူတို့ ကပြသည်မှာ ဝိုင်းကြီးပတ်လည် လှည့်၍ကသည့် အကဖြစ်သည်။ ခြေလှမ်းမှန်မှန်လှမ်းသည်။ ညာဘက်လက်ကိုမြှောက်ကာလှုပ်ရှားသည်။ အနောက်နိုင်ငံက လယ်သမားများ၏ ခပ်ကြမ်းကြမ်း အကများနှင့် မတူ။

ညစာစားသည့်အခါ ဇော်ဘွားက မိုးကုတ်မှ ရောက်လာသည့် မေဂျာအင်းရစ်ကိုကျွန်တော့်ဘေးမှာ နေရာချထားပေးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်တောင်တန်းသားများအကြောင်းကို မေဂျာအင်းရစ် ရေးဖူးသည်။ စာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သူ့ကိုမူ တစ်ခါမျှမတွေ့ဖူးခဲ့ပေ။ သူလည်း ကျွန်တော့်နည်းတူပင် ဈာပန အခမ်းအနား၏အလှကို သဘောတွေ နှစ်သက်နေသည်။ ရှမ်းကပြား ဖြစ်ဟန်တူသည့် သူ့သမီးသည် ကျွန်တော့် လက်ဝဲဘက်မှာ ထိုင်သည်။

သူတို့သည် ရှမ်းလူမျိုးများ အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ထက် ပို၍ သိသည်။ ကျွန်တော့် ထင်မြင်ယူဆချက်များသည် သူတို့အဖို့ သားနားချင် သားနားနေမည်။ တစ်ဖန် ယခု ဆောင်းပါးများတွင် သူတို့မကြိုက်တာတွေ ပါချင်ပါမည်။ သူတို့နှင့် တွေ့ပြီး မေးချင်တာတွေ အများအပြား ရှိသည်။ သူတို့က အပြန်ခရီးတွင် မိုးကုတ်သို့ ဝင်ခဲ့ပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။

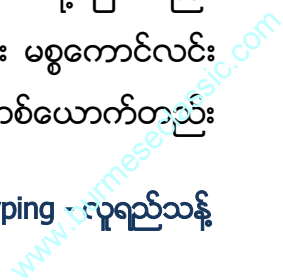
နောက်တစ်နေ့ မနက်စာ စားလျှင် ဈာပနအခမ်းအနားသည် ထိုနေ့ညနေတွင် ပြီးဆုံးမည်။ အရိုးကောက်ကာ ဂူသွင်း မီးသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းဖြင့် အဆုံးသတ်မည်ဟုသိရသည်။ မနက်ခင်းတွင် ဈေးသို့ မဟာဒေဝီနှင့်အတူ သွားသည်။ မစ္စကောင်လင်း၊ ဖိုဂါတီ၊ မိုင်းပွန်မဟာဒေဝီတို့ စုဝေးသည့် ပါတီတစ်ခု ကျင်းပသည်။ မိုင်းပွန်မဟာဒေဝီမှာ စရိုက်ထူးပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် ပြောခဲ့ဖူးသည်။ ယခု သူ့ကိုအနီးကပ်၍ လေ့လာနိုင်မည်။ သူသည် မိုးမိတ်စော်ဘွား၏နမ ဖြစ်သည်။ မိုင်းပွန်စော်ဘွားနှင့် လွန်ခဲ့သည့်ငါးနှစ်က လက်ထပ်ခဲ့သည်။ သူ့အစ်ကိုလို အင်္ဂလန်တွင် ပညာသင်ကြားသည့်အခွင့်အရေးများ မရခဲ့ပေ။ သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်စကားကိုကောင်းကောင်းပြောတတ်သည်။ သူ့နာမည်မှာ သီရိစန္ဒနာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူနှင့်အတူ ကလေးတွင် ကျောင်းနေသည့်သူငယ်ချင်းများက သူ့ကို တယ်ရီဆာဟု ခေါ်ကြသည်။

ကျွန်တော်ရေးဖူးသည့် ရှမ်းအမျိုးသမီးများတွင် သီရိစန္ဒနာသည် ပထမဆုံးတွေ့ရသည့် ခေတ်ပညာတတ်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

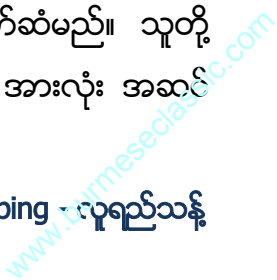

ဖျတ်လတ် သွက်လက်သည်။ ဥ ဘက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထင်ရှားသည့် သူ့စရိုက်မှာ ဟာသရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သူ့ပင်ကိုသဘာဝတွင် အသောဓာတ် ခံ ပါရှိသည်။ ရိုးရိုးပြောလိုက်သည့်မှတ်ချက်သည်ပင် ပျော်မြူးစရာ ကောင်း နေသည်။ အသံဩဇာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ စကားပြောဆိုလျှင် နှုတ်ခမ်းကို စု၍ ထော်၍ ပြောတတ်သည်။ ဤသည်မှာ အသက်ဝင်သည်။ ကြားရသူတို့အား နှစ်သက်မြတ်နိုးစိတ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ မစ္စကောင်လင်းနှင့် သူတို့မှာ မိတ် ဆွေရင်းချာများ ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့မနက်ပိုင်းက သူနှင့်မစ္စကောင်လင်းတို့ လက်ချင်းချိတ်ကာ တွဲလျှောက်လာသည့်ပုံကို ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး ဖော်ပြထား သည်။ သူတို့နောက်တွင် ဖော်ဘွား၏ကိုယ်ရံတော်နှစ်ယောက် လိုက်ပါလာ သည်။ ဤသည်မှာ သီရိစန္ဒာ၏ စရိုက်ကို ဖော်ပြသည့် ရုပ်ပုံလွှာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အခွင့်သာခွဲလျှင် သူသည် တစ်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၏ ထူးခြား ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာလိမ့်မည်။

ဈေးမှပြန်လာပြီးနောက် ဖော်ဘွား၏ ဧည့်ခံမဏ္ဍာပ်အတွင်း စကား ဝိုင်းဖွဲ့ ကြသည်။ ပြောသည့်အကြောင်းအရာမှာ မဟာဒေဝီ၏ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာတို့ ဖြစ်သည်။ သုံးလမျှမိုးမိတ်တွင်နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် သူ ဘယ်လို ထင်မြင်သလဲ။ လက်ထောက်နယ်ခြားဝန်ထောက်ကလွဲလျှင် သူရောက်ပြီး နောက် ပထမဆုံးတွေ့ရသည့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးမှာ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်သည်။ ကံကောင်းသဖြင့် သူ့မှာအဖော်ရှိနေသည်။ သို့သော်လည်း မစ္စကောင်လင်း သည် မကြာမီ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်တော့မည်။ ထိုအခါ သူတစ်ယောက်တည်း

ကျန်ရစ်မည်။ ဟော်နန်းသူ၊ ဟော်နန်းသားတို့က သူ့ကို မကြိုက်မနှစ်သက်သည့် အမှုအရာမရှိ။ သူသည် မယ်တော်နှင့် သင့်တင့်အောင်ပေါင်းနိုင်သည်။ ဈာပနရက်အတွင်း မယ်တော်အပါးတွင် ဖေးမကူညီနေသည်မှာ တမင်လုပ်နေခြင်းမဟုတ်။ မယ်တော်က သူ့ကိုချစ်သည်။ လက်ဝတ်လက်စားများ လက်ဆောင်ပေးသည်။ မစ္စကောင်လင်း ပြန်သွားလျှင် ရှမ်းစကားနှင့် မြန်မာစကားသင်မည်ဟု မဟာဒေဝီကပြောသည်။ အိမ်အနေအထားမှာ နေရထိုင်ရ ခက်ခဲသည်။ အဆင်မပြေ။ ဟော်နန်းကို ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးသေး။ မိုးမိတ်မြို့မှာ ကျွန်တော်တို့နေသည့်စခန်းနှင့် တစ်မိုင်ခန့်ဝေးသည်။ သို့သော်လည်း ရှေးဟောင်းပုံစံဖြစ်မည် ထင်သည်။ တစ်ဖန် ကွယ်လွန်သူစော်ဘွား၏ မယားများ၊ သူ့ဆွေမျိုးများနှင့် ကလေးများကိုလည်း နေထိုင်ရန် အခန်းများ ပေးထားရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အဖို့ အနေအထိုင် ကျဉ်းကျပ်မည်အမှန်ဖြစ်သည်။ စော်ဘွားနှင့်သူနေထိုင်ရန် ခေတ်မီ ဟော်နန်းတစ်ခုကို မြို့အထက်က တောင်ကုန်းပေါ်တွင်ဆောက်ချင်သည်။ ဧပြီနှင့်မေလများတွင် အလွန်ပူသည်။ တောင်ကုန်းမှာ ပေတစ်ထောင်ငါးရာ မြင့်သည်။ ထိုအိမ်မျိုးတွင် နေရမည်ဆိုလျှင် အဆင်ပြေမည်။ ပန်းခြံလှလှ ရှိမည်။ လေကောင်းလေသန့် ရမည်။ လွတ်လပ်မှုလည်းရရှိမည်။ သူတို့ အိမ်ထောင်သည်ဘဝ သာယာမည်။ မဟာဒေဝီသည် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးတို့ ကျွမ်းကျင်သလောက် မိသားစုနှင့် အဆင်ပြေအောင်ဆက်ဆံမည်။ သူတို့ မျှော်မှန်းထားသည့် အိမ်မျိုး ဆောက်လုပ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် အားလုံး အဆင်

ပြေမည်။ သူလည်း စိတ်ဓာတ်တက်လာမည်။ ယခုထက် ပို၍ ပျော်လာမည်။ ပြောကြသည့် စကားများမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ ထိုအကြောင်းများ ပြန်လည်စဉ်းစားမိသည့်အခါ မဟာဒေဝီ အနေအထားမှာ မလွယ်။ သည်းခံပြီး ပြေပြစ်ချောမောအောင် ဆက်ဆံနေရသည့် ဘဝမျိုး ဖြစ်သည်။ ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်ရန် ကျွမ်းကျင်မှု လိုသည်။

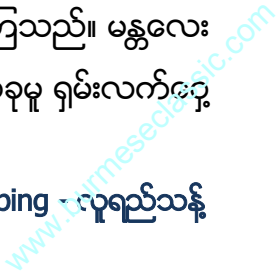
“အင်္ဂလန်ကို မှန်မှန်သွားပေါ့”

ကျွန်တော်က အကြံပေးသည်။

“လန်ဒန်ကို ဖော်ဘွားတွေသိပ်မလာကြဘူး၊ တချို့ကစရီးစရိတ်တက်နိုင်ဟန် မတူဘူး။ ဒါပေမယ့် တတ်နိုင်တဲ့သူတွေကတော့ သွားဖို့ကောင်းတယ်။ လန်ဒန်ရောက်တဲ့အခါ လူတွေနဲ့များများတွေ့ပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုရင် သူတို့ ဩဇာလည်း တက်လာမယ်။ သူတို့အတွေ့အကြုံများလာရင် သူတို့ပြည်နယ်တွေလည်း ကောင်းလာမှာပေါ့”

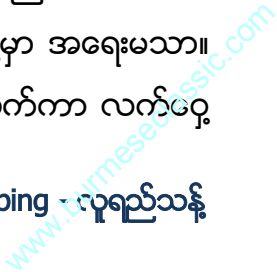
မဟာဒေဝီက အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ချင်သည်။ သုံးနှစ်တစ်ခါလောက် ပြန်ရလျှင် ကောင်းမည်။ သွားနိုင်အောင် ကြိုးစားမည်ဟု ပြောသည်။

တောမော်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် ဖော်ဘွားများက ရှမ်းလက်ဝှေ့ပွဲ ကြည့်ရန် ဖိတ်ခေါ်သည်။ ရုံတစ်ခုထဲသို့ရောက်သွားပြီး နေရာယူကြသည်။ မန္တလေးမှ လက်ဝှေ့သမားတစ်ဖွဲ့ရောက်လာပြီးထိုးသတ်ပြသည်။ ယခုမူ ရှမ်းလက်ဝှေ့

သမားများက ယှဉ်ပြိုင်ထိုးသတ်ချင်သည်ဆိုသဖြင့် ဝှံ့တစ်ခုဖြစ်လာရသည်။ ရှမ်းလက်ဝှေ့ပွဲသည် ကျွန်တော်တို့လက်ဝှေ့နှင့်မတူ။ ပထမတစ်ချက်မှာ သူတို့သည် ဆိုင်းနှင့်လက်ဝှေ့ထိုးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် သူတို့သည် လက်အိတ်များကို အသုံးမပြုကြ။ ခြေနှင့်ကန်ကျောက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုသည်။ ပထမဆုံး သွေးထွက်အောင် ထိုးသတ်နိုင်သူသည် အနိုင်ရသည်။ လက်သီးလုံးများမှာလည်း ဆတ်ခနဲထိုးခြင်းမဟုတ်။ လက်ဖြင့်တအားလွှဲကာ ထိုးခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ နားအုံကို ပိတ်ထိုးသည့် ပုံမျိုးဖြစ်သည်။ သွေးထွက်အောင် ထိုးနိုင်သော်လည်း မကိုက်ရ၊ မကုတ်ခြစ်ရ၊ လက်အိတ်မပါ။ ကန်ကျောက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ လက်ဝှေ့ထက် ကြမ်းသည်။ ခဏအတွင်း သွေးထွက်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ရှမ်းလက်ဝှေ့သမားများမှာ အပျော်တမ်းများ ဖြစ်သည်။ ရွာထဲတွင် ပိုလ်စွဲသူများ ဖြစ်မည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာလက်ဝှေ့သမားများနှင့် မယှဉ်နိုင်။ မြန်မာတို့သည် ကြံ့ခိုင်သည်။ ဘောင်းဘီတို အပြာရောင်များ ဝတ်ထားကြသည်။ မန္တလေးအဖွဲ့ ထိုးပြီးသွားပြီ။ ထိုနောက် ဆိုင်းသံကြားရသည်။ မြန်မာ့လက်ဝှေ့သမားများသည် ရှမ်းလက်ဝှေ့သမားများနှင့် ယှဉ်ပြိုင် ထိုးသတ်သည်။ မြန်မာတို့သည် လျင်မြန် ဖျတ်လတ်သည်။ လက်နှင့်ထိုး၊ ခြေနှင့်ကန်နိုင်သည်။ ခြေနှင့်ကန်ရာတွင် ခြေဖဝါးကိုအသုံးပြုကြသည်။ တစ်ဖက်က ခြေထောက်ကို ဖမ်းဆွဲပြီး လှဲချနိုင်သည်။ သို့သော် ရှမ်းတို့မှာ အရေးမသာ။ မျက်ခုံးစုတ်ပြုသူ စုတ်ပြုပြီး နှာခေါင်းသွေးထွက်သူ သွေးထွက်ကာ လက်ဝှေ့

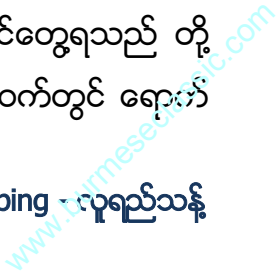

ပွဲ အဆုံးသတ်သည်။ ဒိုင်လူကြီးက သူတို့မပြန်မီ ဖော်ဘွားက ဆုချီးမြှင့်ပါ လိမ့်မည်ဟုပြောသည်။ မြန်မာ့လက်ဝှေ့သမားထဲတွင် အသက်လေးငါးဆယ် ခန့် တစ်ယောက်သည် ကျားလိုဖျတ်လတ်သည်။ မျက်နှာထား ဆိုးသည်။

ဖော်ဘွားများ သူတို့နာရီ ကြည့်ကြသည်။ သင်္ချိုင်းဂူသို့ အရိုးအိုး ဂူ တည်ရန် အခမ်းအနားကို သွားကြရမည့်အချိန်နီးနေပြီ။ မနက်ပိုင်းက ပြာများ ယူပြီးပြီ။ အရိုးငယ်လေးများကို အိုးတွင်ထည့်ကာ ရွှေကြုပ်ငယ်တွင် ထည့် သည်။ ယင်းကို အဝါရောင် ကတ္တီပါစဖြင့် ထုပ်သည်။ ဤသည်မှာ ကြွင်းကျန် သော အရိုးများဖြစ်သည်။ ပြာမဟုတ်။ ထိုအရိုးများကို ဂူတွင် ဌာပနာသင်္ဂြိုဟ် မည်။ ပြာများနှင့် ကျန်အရိုးအချို့ကို အထူးစေတမာန်ဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်သို့ လွှတ်ကာ ရေမျောခိုင်းသည်။ ယင်းတို့သည် ဧရာဝတီအတိုင်း ပင်လယ်သို့ ရောက်သွားကြလိမ့်မည်။

အရိုးဂူသည် လောင်တိုက်နှင့် တစ်မိုင်ခန့် ဝေးသည်။ ကျွန်တော်က ဓာတ်ပုံရိုက်မည် ပြောသဖြင့် မိုးမိတ်ဖော်ဘွားက အမှုထမ်းတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်နှင့် တွဲဖက်ပေးပြီး ကျွန်တော့်စိတ်တိုင်းကျ ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် စီစဉ် ပေးသည်။ အခမ်းအနား ဖြတ်သန်းမည့် တံတားပေါ်မှ ကျွန်တော်စောင့်ကြို နေသည်။

ယခုဖော်ပြထားသည့်ဓာတ်ပုံများမှာ ကျွန်တော် မြင်တွေ့ရသည် တို့ ကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ နေသည် တိမ်တိုက်များအထက်တွင် ရှောင်

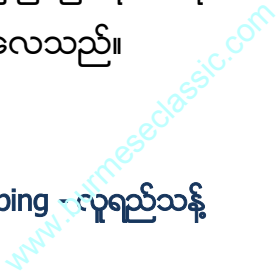
နေသည်။ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတွင် တိမ်များဆိုင်းနေသည်။ အရိုးအိုးတည်သည့် အခမ်းအနားစတင်လှည့်လည်လျှင် နေပူရှိန် ပြင်းလာသည်။ ရှေ့ဆုံးတွင် ကွမ်းအစ်၊ လက်ဖက်ရည်များ၊ ဆေးလိပ် လိပ်သည့် ဆေးရွက်ကြီးဗန်းများ ကိုင်ဆောင်သည့်အမျိုးသမီးများက ဦးဆောင်သည်။ ထိုနောက် ကျိုင်းသိုင်း ကိုင်ဆောင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ လိုက်ပါလာကြသည်။ ထိုနောက်ကမှ ဆင်သုံးစီး၊ အလယ်ဆင်ပေါ်တွင် အရာရှိတစ်ယောက်သည် အဝါရောင်ကတ္တီပါဖြင့် ထုပ်ထားသည့်အရိုးအိုးကို ကိုင်ဆောင်ထားသည်။ သူ့ကိုဆင်နောက်မှ လမ်းလျှောက်လိုက်ပါလာသူတစ်ယောက်က ထီးဖြူ မိုးပေးရပြီး ဘေးတွင် ထီးဖြူ ကိုင်ဆောင်သူခြောက်ယောက်တို့ လမ်းလျှောက်လိုက်ပါလာသည်။ ဆင်ဦးစီးသည် ကတ္တီပါအနက် အပေါ်အကျီဝတ်ကာ လည်ကုပ်ပေါ်ထိုင်၍ လိုက်ပါရင်း ချွန်းဖြင့် လမ်းညွှန်သည်။ သူ့ကို ဓာတ်ပုံတွင် ထင်ရှားစွာ မြင်နိုင်သည်။ မျက်နှာတင်းတင်းမှာ ပြတ်သားသည်။ ထီးဖြူ၏အနားသည် သူ့ခေါင်းပေါ်မှာ ရောက်နေသည်။ အောက်တွင် ထီးဖြူမိုးနှစ်ယောက်ကို မြင်နိုင်သည်။ ဆင်များနောက်တွင် ဝတ်စုံပြည့် ဝတ်ထားသော ဇော်ဘွားများ၊ ထိုနောက် ဝတ်စုံနက်နှင့် တော်ပီဦးထုပ်ညိုကြီးဆောင်းထားသည့် မင်းကြီးတို့ လမ်းလျှောက်လိုက်ပါလာသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူတို့နှင့်အတူလိုက်ပါသွားသည်။ အရိုးအိုးဂူရှိသည့် သစ်ပင်အုပ်အုပ်ဆီသို့ ချိုးဝင်သွားသည်။ အခမ်းအနားမှာ သီပေါလက်ထက်က မြန်မာမင်းခမ်းမင်းနားပုံစံကို ယူထားသည်။ ရှမ်းဟော်နန်း အခမ်းအနားများသည် မန္တလေးမှ ပုံစံယူသည်ချည်း ဖြစ်သည်။

အုတ်ဂူသို့ ရောက်လျှင် အရိုးအိုး တင်ဆောင်လာသည့် ဆင်သည် သုံးကြိမ်လှည့်ပတ်ပြီးမှ ရပ်သည်။ ထိုနောက် အရိုးအိုးကို အုတ်ဂူထဲသို့ ထည့်ပြီး အင်္ဂတေဖြင့်ပိတ်သည်။ အခမ်းအနားကို အမိန့်တော်ပြန်တမ်း ဖတ်ကြားခြင်းဖြင့် အဆုံးသတ်သည်။ ကွယ်လွန်သူဇော်ဘွားကို အင်္ဂလန်ပြည်ရှင်မင်း၏ သစ္စာတော်ခံအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်ကြောင်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်းတွင် ရေးထားသည်။ အနည်းငယ် ထူးဆန်းသည်ဟု ထင်သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘုရင်၏ သစ္စာတော်သည် သေသည်အထိ ချည်နှောင်ထားသည်။ သို့မဟုတ် သူ၏ ဝိညာဉ်သည် ဘယ်ကိုမျှ ထွက်မပြေးနိုင်။ ဘုရင့်ကိုယ်စားလှယ်က ပြန်တမ်းဖတ်မှ လွတ်မြောက်သွားသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဆောင်နေသည်။

ဤနည်းဖြင့် ဇော်ဘွားကို သင်္ဂြိုဟ်မြှုပ်နှံလိုက်သည်။ အသုဘ အခမ်းအနားသည် အနောက်တိုင်းဓလေ့ထုံးစံတို့နှင့် အသေးစိတ်ကစ၍ များစွာ ကွာခြားသည်။ သို့သော်လည်း အနောက်အယူအဆတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဘာတစ်ခုမျှ မပါ။ အရသာခံခြင်း၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ အာရုံခံစားခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး ထိတွေ့ခံစားခြင်းတို့မှာ သူ့ကဏ္ဍနှင့်သူသီးခြားတည်ရှိနေသည်။ လောင်တိုက်သို့ သွားသည့်အခမ်းအနားသည် လှပသည်။ အရိုးအိုးဂူသို့ သွားသည့် အခမ်းအနားမှာ သရုပ်သကန် ပီပြင်သည်။ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ အဖေ ဇော်ဘွားကြီးကို ဂုဏ်ပြု သင်္ဂြိုဟ်ပြီးပြီ ဖြစ်ရာ ယခု သူ့သားသည် သူ့နေရာတွင် ဇော်ဘွားအရိုက်အရာကို ခံယူလေသည်။

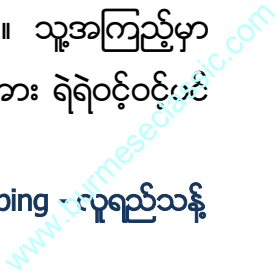
* * * * *

(??)

သီချင်းခံ

ဒုတိယညတွင် မိုးမိတ်စော်ဘွား တည်ခင်းသည့် ညစာစားပွဲသည် ထုံးစံအတိုင်း တည်ခင်းသည့် ထမင်းစားပွဲမျိုး မဟုတ်တော့ပေ။ ဧည့်သည် အချို့ ပြန်သွားကြသဖြင့် လူနည်းလာပြီး ပို၍ရင်းနှီးစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံကြ သည့် ထမင်းစားပွဲတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ကျန်ရစ်သူများမှာ ရင်းနှီးမှုပို၍ နီး လာသည်။ ထမင်းစားခန်းသို့ ဝင်လိုက်သည်တွင် အရက်ဖန်ခွက်များ လိုက် လံဖြည့်ပေးနေ သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကော့တေးအရက်စပ်ခြင်းကို အီတလီ စားသောက်ဆိုင်ရှင်အား တာဝန်မပေးတော့ပေ။ စော်ဘွားတစ်ယောက် သည် စိတ်ချရသည့် ဝိုင်အရက်တစ်မျိုး ဖောက်လုပ်နေသည်။ ယခု သူစီမံ သည့် ကော့တေးဖြင့် ဧည့်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ မိုးမိတ်မဟာဒေဝီမှာ ကိန်းဘရစ် ကို လွမ်းချိန်မရှိတော့ဟုထင်သည်။ သူ့အဖော်နှင့်ပြီးကာရယ်ကာစကားပြော နောက်ပြောင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တောင်ပိုင်ဒေဝီနှင့် မိုင်းပွန်မဟာ ဒေဝီတို့ ဝင်လာသည်။ သူတို့ကို မည်သည့် အဖျော်ယမကာ တိုက်သလဲဟု ဂရုစိုက် ကြည့်မိသည်။ မိုင်းပွန်မဟာဒေဝီက ပြတ်သားသည့် အသံဖြင့် အရက်ကို ငြင်းသည်။ မျက်တောင်ကော့ကြီးများအောက်မှ မျက်လုံးတစ်စုံမှာ ကြည်လင်ရွန်းပနေသည်။ မျက်ဝန်းနက်မှာ ထင်ရှားသည်။ သူ့အကြည့်မှာ ဖော်ရွေသည်။ ထိုနေ့က ညပိုင်းတွင် တစ်ယောက်က သူ့အား ရဲရဲဝင့်ဝင့်

“မျက်ဝန်းနက် ဆူဆန်” ဟု ခေါ်သည်။ မျက်ဝန်းနက်ဟု အမည်ပေးသည်မှာ သူ့အလှကို ဂုဏ်တင်ဖွဲ့ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ့ခင်ပွန်းမိုင်းပွန်သည် အရက်ကို လုံးဝမသောက်သူ ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ သို့တိုင်အောင် သူသည် အများ နှင့်ရောကာ ရယ်မောပြောဆိုနေသည်။

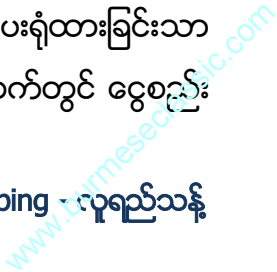
ညစာမစားမီ သိန္နီဇော်ဘွားက ကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာသည်။

“ခင်ဗျားကို တစ်ခုပြချင်လို့” ဟု ဆိုပြီး ထမင်းစားခန်းဘေးနားသို့ ခေါ်သွားသည်။ တစ်ဖက်စွန်းတွင် တူရိယာတီးမှုတ်သူလေးယောက်တို့နှင့် ဒူးထောက်ထိုင်နေသည့် အမျိုးသမီးလေးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီးလေးက သီချင်းဆိုနေသည်။ အနုပညာသည်များရှေ့ ကျွန်တော် ရောက်လာသည်ဟု ချက်ချင်း သိလိုက်သည်။

“သူဆိုနေတာ ဘာလဲ” သိန္နီဇော်ဘွားကို မေးကြည့်သည်။

“ရှေးသီချင်းကြီးတစ်ပုဒ်ပဲ။ ဂန္ထဝင် သီချင်းကြီးခေါ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘဝဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ကျူးထားတဲ့ သီချင်းပဲ”

သီဆိုသူကို အနီကပ် ကြည့်မိသည်။ ငယ်ရွယ်သော မိန်းမ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ခပ်နွမ်းနွမ်းထဘီနှင့် အင်္ကျီနက် ဝတ်ထားသည်။ အတွင်းခံအင်္ကျီမှာ အဖြူဖြစ်သည်။ အပေါ်အင်္ကျီကို ကိုယ်ပေးရုံထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ လက်ဝဲဘက်လက်သည် လွတ်နေသည်။ ညာလက်တွင် ငွေစည်း

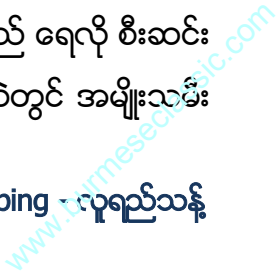

နှစ်ခုဖြစ်ပြီး တစ်ခုကို လက်ညှိုးနှင့်လက်မဖြင့် ထိန်းထားကာ တစ်ခုကို လက်သန်းနှင့် လက်ခလယ်ဖြင့် ထိန်းထားသည်။ သီချင်းဆိုသူသည် စည်းနှစ်ခုကို ကျင်လည်စွာ တီးခတ်သည်။ လက်ဝဲဘက်လက်က တုတ်တိုတစ်ချောင်း ကိုင်ထားပြီး ကြမ်းပေါ်တွင် ရှိနေသော တစ်ခုကို မှန်မှန်ခေါက်သည်။ စည်းနှင့် ဝါးဖြစ်သည်။ သူ့မျက်နှာတွင် ရီဝေငေးမောနေသည့် သွင်ပြင်မူရာကို တွေ့ရသည်။

“ဒီသီချင်းက သိပ်ကောင်းတယ်” ဟု သိန္နီစော်ဘွားက ပြောသည်။

သီချင်းဆိုသူနောက်တွင် တီးမှုတ်သူလေးယောက် ရှိသည်။ ပထမလူက စောင်းတူရိယာကို တီးသည်။ ပတ္တလားတီးသူ၊ တယောထိုးသူနှင့် ပလွေမှုတ်သူတို့ ရှိသေးသည်။ သီချင်းဆိုသူကို သူတို့က နောက်ခံတီးလုံးလိုက်၍ တီးမှုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှေ့က ထမင်းပွဲတွင် ဧည့်သည်များ အရက်သောက်နေစဉ် ကျွန်တော်လည်းသီချင်းကြီးဝိုင်းကို နားထောင်နေသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ဘဝဖြစ်စဉ်ကို သီချင်းဖြင့် ဖော်ကျူးသည်။ တရုတ်ပန်းချီကားတွင် တစ်ခန်းစီ ရေးချယ်ထားသည့်နယ် ဗုဒ္ဓ၏ဖြစ်စဉ် သီချင်းတွင် ပေါ်လွင်လာသည်။

သိန္နီစော်ဘွားနှင့်ကျွန်တော်တို့မှာ သူတို့အဖွဲ့ဆိုသည့်ကဗျာကို ပြီးအောင် နားမထောင်နိုင်။ ညစာအဆင်သင့်ဖြစ်ပြီဆိုသဖြင့် နေရာယူကြရသည်။ ညစာတွင် အင်္ဂလိပ်အစာကို ကျွေးသည်။ ရှန်ပီန်သည် ရေလို စီးဆင်းနေသည်။ စကားပြောသံများမှာ ကျယ်သည်။ သည်ကြားထဲတွင် အမျိုးသမီး

ငယ်၏ သီချင်းသံသည် ညင်းညင်းသာသာ ပေါ်ထွက်လာသည်။ စော်ဘွားလေးယောက်မှာ ရွှင်လာသည်။ တောင်ပိုင်စော်ဘွားက ဝက်သားအရိုးနုကို ဘယ်လိုစားရသည်ဟု ကျွန်တော်တို့အား ပြသည်။ ထို့နောက် ရယ်မောရင်း သူ့နားရွက်များကို ကုတ်သည်။ ညောင်ရွှေစော်ဘွားက စစ်အတွင်းက အတွေ့အကြုံများကို ပြောပြသည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်တွင် သူသည် တစ်လ ဆယ့်လေးရီလင်ရသော စစ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သိန္နီနှင့် မိုးမိတ်တို့က ဦးဆောင်ကြသည်။ ရယ်ကြသည်။ ပြောင်လှောင်ကြသည်။ တစ်စားပွဲနှင့် တစ်စားပွဲ လှမ်း၍ စကားပြောကြသည်။

ထိုစဉ် အဆိုတော်လေးသည် ကဗျာရှည်ကြီးကို ဆက်လက် သီကျုံးနေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သီချင်းသံကို ပီပီသသကြားရသည်။ ဘုရား၏တပည့်သာဝက တစ်ပါး၏နာမည်ကို ကြားလိုက်ရသည်။ ထိုနောက် သစ္စာတရားဟောမြွက်သည့်အကြောင်း သိဖွဲ့ ပြန်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထီးနန်း၊ မယားနှင့်ကဏ္ဍကမြင်းတို့ကို စွန့်ခဲ့ပြီး တောထွက်တော်မူသည်။ အစာမစားပဲ ဘုရားအဖြစ် ရအောင်ကျင့်သည်။ မအိပ်မနေကျင့်သည်။ နေ့လယ်တွင် ရေငတ်သည်။ ထိုနောက် ဟေဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကို အောင်တော်မူသည်။ ပြီးမှ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူသည်။ ထိုနောက် သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောတော်မူသည်။

စည်းသံဝါးသံအကြား သီချင်းသံသည် ငြိမ်ညောင်းသာယာစွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။ သို့သော်လည်း မည်သူမျှ နားမထောင်ကြ။ မည်သူမျှ သီချင်း

သံကို မကြားကြ။ အဆိုတော်လေးသည် သူ့သီချင်းကို သူ့စိတ်ဝင်စားစွာ သီဆိုနေသည်။ ထမင်းပွဲကို သူ စိတ်မဝင်စား။ ဖော်ဘွားတွေ၊ မဟာဒေဝီတွေဆိုသည် အရိပ်အရောင်မျှသာဟု သူထင်နေဟန်တူသည်။ ပထမတွင် ကျွန်တော့် စိတ်ထဲ၌ စားပွဲသောက်ပွဲတွင် ပျော်မွေ့နေသည်ကို စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ အနုပညာကို မခံစားတတ်ဟု စိတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်မိသည်။ အလှအပတွေ၊ အဖွဲ့အနွဲ့ တွေ ကျွန်တော်မခံစားတတ်သလိုဖြစ်နေသည်။ သို့သော်လည်း အခမ်းအနားအခင်းအကျင်းမှာ သည်ပုံစံကလွဲ၍ မည်သို့မျှ ပြောင်းလဲ၍မရနိုင်။ သီချင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ စိတ်ကူးထဲက အရာများ၊ ပကာသနများ၊ ဝင့်ဝါခြင်းများကို ဖွင့်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ စူးစိုက်နားထောင်သည့် ပရိသတ်ကို သီဆိုပြလျှင်လည်း ထိရောက်နိုင်မည် မဟုတ်။ ပကာသနတွေကို လောကအမြဲတေအရသာဟု ထင်နေသည့် ပရိသတ်၊ ဘဝတဏှာကို တပ်မက်နေသည့်ပရိသတ်ကို သီဆိုပြမှ ပို၍ ထိရောက်မည်ထင်သည်။ သီချင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အတုအယောင်များကို အစစ်အမှန် ထင်နေသူတို့အား ဥာဏ်အလင်း ဖွင့်ပေးခြင်း ဖြစ်လေသည်။

* * * * *

(??)

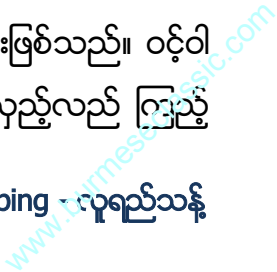
ရတနာများနှင့် လောင်းကစားပိုင်း

နောက်တစ်နေ့မှာ မိုးမိတ်တွင်နေရသည့် နောက်ဆုံးနေ့ ဖြစ်သည်။
 ဟော်နန်းအသစ်ကို ကြည့်ချင်သည်ဟု ကျွန်တော်က ပြောသဖြင့် နေ့လယ်
 တွင် သူ့ကားနှင့် ကျွန်တော်တို့ကို လိုက်၍ ပို့သည်။ ဟော်နန်းသစ်ဘေးဘက်
 မြင်ကွင်းကို ကျွန်တော်ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူခဲ့သည်။ မဟာဒေဝီ ရပ်နေသည့် ပုံ
 ဖြစ်သည်။ ရာဇပလ္လင်မှာ ပြဿဒ်အောက်ကအဆောင်တွင် ရှိသည်။ ရှမ်း
 ပြည်နယ်တွင်တွေ့ရသည့်ရာဇပလ္လင်ဆောင်မှာ မန္တလေးနန်းတော်ပုံစံအတိုင်း
 တည်ဆောက်ထားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ခန်းမကြီး သို့မဟုတ်ခန်းမငယ်ကလေး
 တစ်ခု အစွန်တွင် ရာဇပလ္လင်ရှိသည်။ အခန်းတွင် ရွှေပိန်းချတိုင်လုံးများ တွေ
 ရသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ နံရံနှင့်ကပ်လျက် ရာဇပလ္လင်ကို မီးနှင့်ရေ ကိုယ်
 စားပြုသည့် တြိဂံနှစ်ခုဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ အပေါ်တြိဂံမှာ ပြောင်း
 ပြန်ဖြစ်ပြီး ထိပ်ချွန်သည် အောက်တြိဂံတစ်ခု၏ ထိပ်ချွန်နှင့် ထိနေသည်။ သို့
 ဖြစ်ရာ တြိဂံတစ်ခု၏အခြေသည် ကြမ်းပြင်တွင်ရှိပြီး နောက်တစ်ခု၏ အခြေ
 ပေါ်တွင် ဖော်ဘွားထိုင်သည်။ ဖော်ဘွားသည် မီးနှင့်ရေ အရှင်သခင်၊ ပျက်စီး
 ခြင်းနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သည်။ ရာဇပလ္လင်ကို
 နောက်ဘက်တံခါးမှ ဝင်ရသည်။ ရာဇပလ္လင်ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် ထီးဖြူ
 များ ရှိသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တွင်ကျွန်တော်ခရီးလှည့်စဉ် ရာဇပလ္လင်ပေါ်ထိုင် နေသည့် မည်သည့်စော်ဘွားတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရပေ။ အနောက်နိုင်ငံက ဘုရင်များလို စော်ဘွားများသည် ရာဇပလ္လင်ပေါ်တွင် မကြာခဏ မထိုင်ကြပေ။ ပြည်နယ်အခမ်းအနားများ ရှိသည့်အခါ သရဖူကို ဆောင်းပြီး စော်ဘွားဝတ်ရုံကိုဝတ်ကာ မင်းဝတ်တန်ဆာများဆင်ယင်ပြီး မဟာဒေဝီနှင့်အတူ ရာဇပလ္လင်ပေါ်တွင် သူထိုင်သည်။ အခမ်းအနားတစ်ခုမှာ ကန်တော့ပွဲဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်အမှုထမ်းများ၊မြို့စားများ၊ ဟိန် ခေါ်သူကြီးများ ရာဇပလ္လင်ခန်းမတွင်စုဝေးကြပြီး စော်ဘွားကို စုဝေးကန်တော့ကြသည်။ သစ္စာတော်ခံသည့် အခမ်းအနားဖြစ်သည်။

မိုးမိတ်တွင် တွေ့ရသည့် ရာဇပလ္လင်ခန်းမသည် ဖော်ပြပါ အဆောင်အယောင်များဖြင့် ပြည့်စုံသည်။ ရွှေပိန်းချတိုင် ခြောက်ခုရှိပြီး ရာဇပလ္လင်မှာ မှန်စီရွှေချထားသဖြင့် အရောင်တပြောင်ပြောင် တလက်လက် တောက်နေသည်။ မှန်ရောင် ဖန်ရောင်တို့မှာရောင်စုံဖြစ်သည်။ ခန်းမဘေးနေရာများတွင် ဆင်စွယ်များ၊ မောင်းများ၊ ရွှေလှံများနှင့် မိုန်းများ ရှိသည်။ စီတန်းလှည့်လည်ပွဲများတွင် ကိုယ်ရံတော်များကိုင်ဆောင်သည့် လက်နက်အဆောင်အယောင်များ ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ကိုယ်ရံတော်များသည် ရိုင်းဖယ်များ၊ ခြောက်လုံးပြူးများကို ကိုင်ဆောင်နေကြပြီ။ မိုးမိတ်စော်ဘွားသည် ထိုအဆောင်အယောင်များကို ကျွန်တော်တို့အား သိသင့်သည့်အနေဖြင့် ပြသခြင်းဖြစ်သည်။ ဝင့်ဝါပလ္လားစိတ်မပါ။ ထိုနောက် ပန်းခြံတွင်းသို့ ကျွန်တော်တို့ လှည့်လည် ကြည့်

ကြသည်။ ဇော်ဘွားက အလွန်မွှေးကြိုင်သည့် နှင်းဆီပန်းတစ်ပွင့် ရူးကာ ကျွန်တော်တို့ကို ပေးသည်။

တည်းခိုစခန်းသို့ ပြန်လာကြပြီး ဇော်ဘွား၏တောမော်သို့ ဝင်ကြသည်။ မိုးကုတ်ပတ္တမြားမိုင်းမှ အိန္ဒိယကျောက်ကုန်သည်များ ရောက်နေကြသည်။ မဟာဒေဝီအား ကျောက်များ၊ ပတ္တမြားများပြသချင်ကြသည်။ အတန်ကြာလျှင် ကျောက်သံပတ္တမြား၊ ရတနာသေတ္တာများ ကြမ်းပြင်ပေါ် ရောက်လာသည်။ မဟာဒေဝီအဖို့ စိတ်ကြည်နူးစရာ အချိန်အခါပေတည်း။ လက်စွပ်များ၊ လည်ဆွဲဘယက်များကို လိုလိုချင်ချင်သူကြည့်သည်။ ခေါင်းပုံဖြတ်ချင်သည့် ကျောက်ကုန်သည်များရှေ့မှာပင် ဣန္ဒြေမဆောင်နိုင်။ ကျောက်မျက်များကို ကျွန်တော်စိတ်မဝင်စား။ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်၏မျက်စိတွင် သူတို့ ပြုလုပ်ထားသည့် ပုံစံများမှာ ရိုင်းနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပြတင်းပေါက်သို့ သွားကာ တောင်တန်းများဆီကိုသာ ကျွန်တော် ငေးမောနေမိသည်။ တောင်စွယ်တွင် နေလုံးကြီး ဝင်စပြုနေပြီ။ ထိုစဉ် ထီးဖြူခန်းမဆီက ဂီတသံ တစ်ခုကို ကြားရသည်။

“သူတို့ ဘာသီချင်း တီးမှုတ်နေတာလဲ” ဟူ၍ မိုးမိတ်ဇော်ဘွားကို မေးကြည့်သည်။

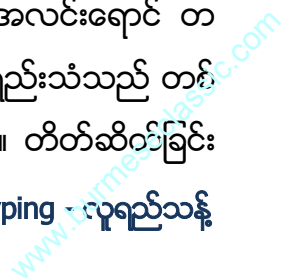
“အဲဒါ ကျွန်တော့်တီးဝိုင်းလေ၊ သူတို့ နရည်းသံကို တီးမှုတ်နေကြတာပါ။ ဟော်နန်းအဝင် တံခါးမကြီးဘေးမှာ မျှော်စင်တစ်ခုကို သတိထားမိမှာပေါ့။”

အဲဒီမှာ တီးဝိုင်းရှိတယ်။ မနက်အရုဏ်တက်ချိန်မှာ တစ်ခါ။ ညနေ နေဝင်ချိန်မှာ တစ်ခါ တီးမှုတ်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်က ဒီမှာရှိနေတော့ သူတို့ကို ထီးဖြူရုံမှာ လာပြီးတီးဖို့ ခေါ်ထားတယ်” ဟု ဇော်ဘွားက ပြောသည်။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် တောမော်မှထွက်ခါ တီးဝိုင်းဆီသို့ ကျွန်တော် သွားသည်။ တောင်တန်းကြီး၏ ဟိုဘက်တွင် အလင်းရောင် နီနီရဲရဲကို ပျပျ မြင်ရသည်။ ချက်ချင်းပင် ခရမ်းရောင်ရင့်ရင့်သို့ အရောင်ပြောင်းသွားသည်။ ညနေခင်း၏အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်ခြင်းသည် စခန်းတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံထားသည်။ အသွားအလာ မရှိ။ လူသူအရိပ်အယောင်ဟူ၍ အနည်းငယ်သာ တွေ့ရသည်။ နရည်းသံကိုလွှမ်းမိုးမည့်အသံဟူ၍ တစ်ခုမျှမကြားရ။ ကျွန်တော့်လို လမ်းလျှောက်သူ အနည်းငယ်သာရှိသည်။ ထီးဖြူရုံ အဝင်ဝတွင် တူရီယာ အဖွဲ့ကို တွေ့ရသည်။ မတ်ရပ်ပုံတိုတစ်ခု၊ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်စီထားသည့် အသံချို့သော ကြေးနောင်လေးများ၊ မောင်းကြီးတစ်ခုနှင့် လင်းကွင်းနှစ်ခု တို့ကို တွေ့ရသည်။ ထိုတူရီယာသံများဖြင့် တီးဝိုင်းသည် နရည်းသံကို တီးမှုတ်နေသည်။ ရှေးသီချင်းကြီးများကို တီးမှုတ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့တွင် တီးဝိုင်းခေါင်းဆောင်မရှိ။ ဂီတသင်္ကေတဖြင့် ရေးထားသည့် အညွှန်းလည်း မပါ။ ပြည်နယ်တစ်ခုလုံး သူတို့လိုပင် ဂီတအညွှန်းမပါဘဲ တီးမှုတ်ကြသည်။

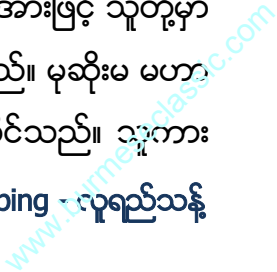
နရည်းသံကိုနားထောင်ရင်း တောင်တန်းဆီတွင် အလင်းရောင် တဖြည်းဖြည်းမှိန်သွားသည်ကို ကျွန်တော်ကြည့်နေသည်။ နရည်းသံသည် တစ်နေ့တာကုန်ဆုံးသွားသည့် အခြေအနေနှင့်လိုက်ဖက်သည်။ တိတ်ဆိတ်ခြင်း

ထဲသို့ နရည်းသံကထိုးဖောက်လာသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ညှိုးငယ်လာသည်။ ပါဂေတိုရီယို Puragatorio ဆိုသော ဒုက္ခဝေဒနာကို ဖွဲ့နွဲ့သည့် ကဗျာထဲမှစကားလုံးများကို ကြားယောင်လာသည်။ စာပုဒ်တစ်ခုလုံးကိုကျွန်တော်အမှတ်ရသည်။ ရင်ထဲမှာ “စူးနစ်” သွားသည်ဆိုသော စကားလုံးကို ရွတ်ဆိုရင်း ကျွန်တော့်မှာ ကြက်သီးမွေးညှင်းများ ထလာသည်။ နောက်ဆုံး စာကြောင်း ကို အကြိမ်ကြိမ် ရွတ်ဆိုမိသည်။

တောမော်သို့ ကျွန်တော် ပြန်လာသည့်အခါ သူတို့အားလုံး ရတနာများကို တစ်ချိန်လုံး စိတ်ဝင်စားနေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

ထိုညတွင် ဖော်ဘွားက နောက်ဆုံး ညစာစားပွဲတည်ခင်းဧည့်ခံသည်။ ဧည့်သည်အနည်းငယ်သာ ကျန်တော့သည်။ သို့သော်လည်း ဖော်ဘွား လေးယောက်နှင့် မဟာဒေဝီသုံးယောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သေးသည်။ မိုးမိတ်ဖော်ဘွား မိသားစုမှ သခင်မလေးတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် သတိပြုမိသည်။ အရင်က မတွေ့ဖူးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူကား သခင်မလေးချစ်ကြူ ဖြစ်ပြီး ကျောင်းထွက်စ ဖြစ်သည်။ ယခု ထမင်းစားပွဲသည် သူ့အဖို့ပထမဆုံး ပါတီပွဲကြီး ဖြစ်သည်။ သူ၏မောင်များ၊ ညီမများကိုလည်း အထူးအခွင့်အရေးအဖြစ် ထမင်းစားပွဲသို့ တက်ခွင့်ပြုထားသည်။ သူတို့ကို စားပွဲအစွန့်ဘက်တွင် နေရာပေးသည်။ တစ်ယောက်မှာ ကက်သရင်း ဖြစ်သည်။ (များသောအားဖြင့် သူတို့မှာ အင်္ဂလိပ်အမည်များ ရှိကြသည်။) မနေ့က သူ့ကို တွေ့ဖူးသည်။ မုဆိုးမ မဟာဒေဝီကြီး၏အခန်းမှထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်ပေါင်ပေါ်တွင်ထိုင်သည်။ သူကား

ရှစ်နှစ်သမီးဖြစ်သော်လည်း အင်္ဂလိပ်စကားအနည်းငယ် ပြောနိုင်သည်။ တိမ်တိုက်ကြားမှနေရောင် ဝန်းခနဲ ထွက်လာသလို သူလည်း မြင်လျှင်မြင်ချင်း ပြုံးပြတတ်သည်။ သူ့အပြုံးမှာ ချစ်စရာ ကောင်းသည်။ ယခုစားပွဲတွင် ထိုင်ပြီး စားနှင့်ခက်ရင်းကို ကိုင်ကာ ဟင်းလျာများကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် လှီးဖြတ်နေသည်။

ထမင်းစားပြီးလျှင် ဖော်ဘွားက ကစားဝိုင်းများသို့ သွားရန် ဖိတ်ခေါ်သည်။ ဖော်ဘွားတစ်ယောက် အသုဘအခမ်းအနားရှိလျှင် ကစားဝိုင်း ပြုလုပ်ရန် လိုင်စင်ပေးသည်။ မန်နေဂျာများနှင့်ဒိုင်များမှာ တရုတ်လူမျိုးများ ဖြစ်သည်။ ကစားဝိုင်းများမှာများသောအားဖြင့် “ပါထန်” နှင့် လေးကောင်ဂျင်တို့ ဖြစ်သည်။ စခန်းအစွန် ဈေးခင်းတွင် ကစားဝိုင်းများ ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ထိုနေရာသို့ ဖော်ဘွားကခေါ်သွားသည်။ ကလေးများကိုမူ မခေါ်ခဲ့ပေ။ သို့သော်လည်း သခင်မလေးချစ်ကြူနှင့်အတူကျန်ဧည့်သည်များ လိုက်ပါလာကြသည်။ ချစ်ကြူသည် ပထမဆုံးပါတီပွဲခွဲခြင်းဖြစ်ပြီး သူလည်း ကံစမ်းမည် စိတ်ကူးပေါက်ဟန် တူသည်။ ညဆယ်နာရီလောက်တွင် ကျွန်တော်တို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ လပြည့်ကျော်နှစ်ရက်ဖြစ်ရာ လ ရောင်အောက်တွင် ဈေးသို့ ကျွန်တော်တို့လျှောက်သွားကြသည်။ အစောင့်များလည်း လိုက်ပါလာသည်။

ပထမရုံတွင် “ပါထန်” ဖွင့်နေသည်။ ဒိုင်များမှာ သတ္တလတ်ဦးထုပ်ဆောင်းထားပြီး မာဖလာများစည်းထားသည့် တရုတ်လူမျိုးများဖြစ်သည်။

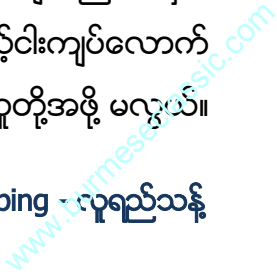

စုံထောက်ဝတ္ထု မျက်နှာဖုံးကထက် နည်းနည်းလေးမျှ ပို၍ သားသားနားနား မရှိပေ။ ပါထန်သည် စုံ-မ ဖွက်ခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး မြန်မြန်ရှုံးလွယ်သည့် လောင်းကစားနည်း ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်မှာ နှစ်ခါလောက် ပုံ အောလိုက်သည်တွင် အတော်လေးရှုံးသွားသဖြင့် ပါထန်ဝိုင်းမှ ကျွန်တော်တို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်နေရာမှာ လေးကောင်ဂျင်ဝိုင်း ဖြစ်သည်။ ဖျာများ ကာရံထားသည့် တဲတန်းများဖြစ်၍ အလယ်တွင်စားပွဲရှည်ရှိပြီး ဘေး တစ်ဖက်စီတွင် ခုံတန်းလျားများ ရှိသည်။ စားပွဲအထက် အမြင့်တစ်နေရာ တွင် လက်ရန်းအတားအဆီးရှိသည်။ လက်ရန်းဘေးလက်တင်ကာ ပရိသတ် အချို့ ကြည့်နေကြသည်။ ခုံတန်းလျားများပေါ် ကျွန်တော်တို့ ထိုင်ကြသည်။ စားပွဲပေါ်တွင် လောင်းကစားကွက် ဇယားများ ခင်းထားသည်။ ဖား၊ ဝက်၊ ကြက် နှင့် ငါးရှဉ့်ရုပ်များ ရေးထားသည့် ဇယားပေါ်တွင် လောင်းကြေး တင် ထားရသည်။ ကြိုက်သည့်အကောင် ရွေးပြီး လောင်းနိုင်သည်။ ထို့နောက် ကြွေအန်လှည့်သည်။ ပါထန်တွင်ရှုံးခဲ့သူသည် လေးကောင်ဂျင်တွင်ခပ်မှန်မှန် ထိုးရင်း ရှုံးသည့်ငွေ ပြန်ရရန် ကြိုးစားနေသည်။ မကြာခင် “ဝက်”ပေါ်သည်။ သူသည် ဝက်ကို ထိုးသည်။ တဖြည်းဖြည်း ရှုံးသွားသည့် ပိုက်ဆံများ ပြန်ရ လာပြီး အနိုင်ပေါ်လာသည်။ သခင်မလေး ချစ်ကြူသည် အိတ်ထဲတွင် ငွေ သုံးကျပ်နှင့် လိုက်လာသူဖြစ်သည်။ ဝက်ကို ထိုးနေသူနောက်လိုက်ကာ တစ် ခါလျှင် ငါးမူးသာ ထိုးသည်။ တဖြည်းဖြည်း သူ့ရှေ့တွင် ငွေပုံ မြင့်လာသည်။

သန်းခေါင်လောက်တွင် တစ်ဆယ်လောက်ဖြစ်လာသည်။ သူ့လောက် စည်းကမ်းရှိသည့်ကစားသမားမျိုး ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးခဲ့ပေ။

ဇော်ဘွားကိုယ်တိုင်ပါလာသဖြင့် ပရိသတ်များပို၍ စည်ကားလာသည်။ လက်ရန်းကိုမှီကာကြည့်နေသူများမှာ လက်ထောက်ခိုင်များ ဖြစ်သည်။ သူတို့အားလုံး သက္ကလတ်ဦးထုပ်များ ဆောင်းထားကြသည်။ သူတို့မျက်နှာတွင် သူတို့စရိုက်များပေါ်လွင်နေသည်။ စားပွဲတစ်ဖက်စွန်းတွင် လယ်သမားများ ရှိသည်။ သူတို့မျက်နှာများတွင် လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ပျော်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ပျက်နေသည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့နိုင်သည်။ လက်ရန်းကို မှီနေကြသူများ၏ မျက်နှာများမှာ မှုန်သိုးသိုး မျက်နှာများဖြစ်သည်။ သူတို့ခေါင်းပေါ်တွင်ချိတ်ဆွဲထားသည့် မီးအိမ်များ၏အလင်းရောင်သည် အရိပ်ညိုညိုများကိုမထိုးဖောက်နိုင်။ ညတစ်နာရီတွင် မိုးမိတ်ဇော်ဘွားက အစားအသောက်များ ကျွေးရန်ပြောသည်။ ကိုယ်ရံတော်များက ပီစကီများနှင့် ဘီစကစ်များဖြင့် ဧည့်ခံသည်။ ကိုယ်ရံတော်များအကြောင်း တစ်ခါရေးခဲ့ဖူးပြီ။ သူတို့သည် ဖျတ်လတ်ကျိုးနွံသည်။ အရှင့်အမှုတော်ကို သစ္စာရှိရှိ ထမ်းရွက်သူများ ဖြစ်သည်။ ယခု ပုလင်းဖော့ဆိုများ ဖွင့်ကာ ဖန်ခွက်များတွင် ပီစကီများထည့်သည်။ စစ်ရေးပြနေသည့် စစ်သားများနှင့်တူသည်။ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြုဖွယ်တို့ကို ဆက်၍ဆက်၍လုပ်ကိုင်သွားသည်။ တိကျသည်။ အမှားအယွင်းမရှိ။ ယခုအချိန်တွင် သခင်မလေးချစ်ကြုံရှေ့ ဆယ့်ငါးကျပ်လောက် စုပုံလာသည်။ ယခုလိုညချမ်းမျိုး နောက်တစ်ကြိမ်ကြုံရဖို့ သူတို့အဖို့ မလွယ်။

မိန်းကလေးများ၏ပါတီမှာ အရသာမရှိ။ ယခုပွဲသည်သူတို့အဖို့ ပထမပွဲ ဖြစ်သဖြင့် ပို၍ အရသာရှိမည်အမှန်။ ပါတီပွဲအရှိန်ဖြင့် ဟေးလားဝါးလား ရယ်ရယ် မောမော သူမဆင်နွှဲ။ ငွေပုံကြီး တိုးလာအောင် စနစ်တကျ သူ လောင်းနေသည်။

သုံးနာရီတွင် ကိုယ့်အိပ်ရာဆီသို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော် ပြန်လာသည့်အခါ သခင်မလေးချစ်ကြုံသည် ငွေနှစ်ဆယ်ပိုက်၍ ပြန်လာသည်။ ပါထန်တွင်ရုံးသူလည်း လေးကောင်ဂျင်ဝိုင်းတွင် အရုံးပြန်၍ရသည်။ “ဖား” ၏ ကျေးဇူးပင်တည်း။ တရုတ်ခိုင်များအဖို့ ကံမလိုက်သည့်ည ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူတို့သည် မျက်နှာသေများပေါ်တွင် မည်သည့် အမှုအရာမျှ မတွေ့ရပေ။

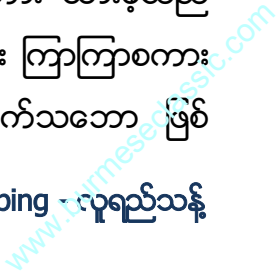
* * * * *

(??)

နမ့်ဆမ်ချိုင့်ဝှမ်း

မနက်ခြောက်နာရီတွင် အိပ်ရာမှထရမည်။ မလွယ်လှ။ ခုနစ်နာရီတွင် ခရီးထွက်မည်။ မိုးမိတ်မှ ပြန်ကြမည်။ မိုးမိတ်စော်ဘွားက ကျွန်တော်တို့ကို သူပိုင်နက်အဆုံး နယ်စပ်အထိ လိုက်၍ပို့သည်။ လမ်းတွင် သူ၏ဟော်နန်း အသစ်ဆောက်မည့်နေရာကို ကျွန်တော်တို့အားပြသည်။ တောင်ပိုင် စော်ဘွားနှင့်မဟာဒေဝီလည်း ကျွန်တော်တို့ ထွက်သည့်အချိန်မှာ ထွက်သည်။ နမ့်ဆမ်တွင် သူတို့ဆီမှာ တစ်ညနေပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ နမ့်ဆမ်ဆိုသည် ရှမ်းဘာသာဖြစ်ပြီး “တုန်နေသော ရေ” အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ နမ့်ဆမ်သို့ တောင်ပေါ်လမ်းမှ တိုက်ရိုက်သွားရန်မလွယ်။ သီပေါပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကျောက်မဲသို့ ပထမ သွားရသည်။ လွန်ခဲ့သည့် သုံးရက်က ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်ခဲ့သည့် မြို့ဖြစ်သည်။ ကျောက်မဲမှ မြောက်ဘက်တည့်တည့် သွားရသည်။ နမ့်ဆမ်သို့ခရီးမှာ အကြာကြီးမောင်းရသည့် တောင်ပေါ်ခရီး ဖြစ်သည်။ ဖိုဂါတီသည် ကျောက်မဲတွင် နေခဲ့မည်။ သေတ္တာသုံးခုအပြည့် ရုံးအလုပ်တွေက သူ့ကို စောင့်နေသည်။

မိုးကုတ်ရောက်လျှင် မေဂျာအင်းရစ်အား ကတိစကား ထားခဲ့သည်ကို အမှတ်ရသည်။ သူ့ကို ဝင်တွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ကြာကြာစကား ပြောချိန်မရ။ မိနစ်အနည်းငယ်မျှသာအချိန်ယူပြီး နှုတ်ဆက်သဘော ဖြစ်

သည်။ သူ့အိမ်မှာ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ရှိသည်။ သာယာသည့် အိမ်တစ်ခု ဖြစ်ပြီး နောက်ဘက်တွင် ရောင်စုံဖူးပွင့်နေသည့် ပန်းခြံတစ်ခုနှင့် ထင်းရှူး တောတစ်ခု ရှိသည်။ သူ့သမီး အပြေးထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ကြို ဆိုသည်။ သူတို့ဆီမှာ ကျွန်တော်တို့ မနားနိုင်ကြောင်း တောင်းပန်ရသည်။ သူတို့ စာကြည့်တိုက်ကို ဖျတ်ခနဲ ကြည့်ခွင့်ရသည်။ ထို့ပြင် သူတို့ စုဆောင်း ထားသည့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများကိုလည်း ကြည့်ခွင့်ရသည်။ ထိုအထဲတွင် တရုတ်ဧကရာဇ် ချီအင်လန်းခေတ်က နန်းသုံးပန်းအိုးတစ်ခု တွေ့ရသည်။ ကဗျာဆရာအင်းရစ်က သူ၏ ကဗျာစာအုပ် တစ်အုပ်ကိုလည်း လက်ဆောင် ပေးသည်။

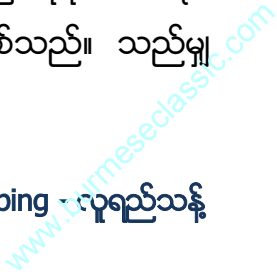
အလာတုန်းက ညအိပ်နားခဲ့သည့် မိုင်းလုံမြို့လေးသို့ ရောက်သွား သည်။ မနက်စာ အနည်းငယ်နောက်ကျသည်။ မိုင်းလုံကို လရောင်ရွန်းမြ သော ညချမ်းမှာလည်းကောင်း၊ နင်းတွေထန်နေသည့် အရက်မှာ လည်း ကောင်း ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။ ယခုကား နေ့ခင်းဖြစ်ပြီး ဗိုလ်တဲပေါ်မှ နေ၍ ရှုခင်းကောင်းကောင်းကိုကြည့်ခွင့်ရသည်။ အောက်ဘက်ချိုင့်ဝှမ်းထဲက ချောင်းကလေး တစ်ခုတွင် ရွာသားများ ရေချိုးနေကြသည်။

မိုင်းလုံမှကျောက်မဲသို့ ခရီးမှာ တောင်တွေပေါ် ဖြတ်ရသည့် ငြီးငွေ့ စရာလမ်းခရီး ဖြစ်သည်။ လမ်းကြမ်းသဖြင့် အိပ်လို့မရ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဖြတ် သန်းရသည့် တစ်မိုင်ခရီးသည် အရင်တစ်မိုင်ထက် မြန်ပြီး ငိုက်မျဉ်းရင်း လိုက်ပါသွားနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း မြန်မြန်မသွားနိုင်။ ခရီးမတွင်၊ တစ်

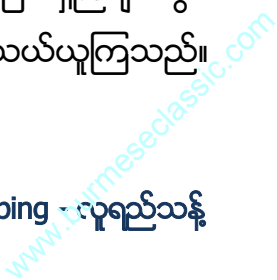
နာရီ ပျမ်းမျှဆယ့်ငါးမိုင်သာ မောင်းနိုင်သည်။ အရင်နှစ်နှစ်ကနှင့် စာလျှင် အတော်မြန်သည့်နှုန်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကမူ ကားလမ်းမပေါက်သဖြင့် တစ်နာရီ ဆယ့်ငါးမိုင်သာ မောင်းနိုင်သည်။ ကျောက်မဲသို့ ညနေငါးနာရီတွင် ရောက်သည်။ တစ်ကိုယ်လုံး တောင့်တင်း နာကျင်နေသည်။ ရောက်လာသည့် စာများ ဖတ်ကာ မှတ်စုများ ရေးပြီး အိပ်ရာသို့ ဝင်သည်။ ဖိုဂါတီကား ညည့်နက်သည်အထိ ရုံးအလုပ်များကို ဆက်၍ လုပ်နေသည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် နမ့်ဆမ်ခရီး စတင်သည်။ တောင်ပိုင် ဖော်ဘွား၏ ကားနောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့သုံးယောက် လိုက်ပါသွားကြသည်။ နောက်ဘက်တွင် သူ၏မဟာဒေဝီက အလယ်မှာ ထိုင်သည်။ တောင်ပိုင်ပြည်နယ်၏နာမည်ရင်းမှာလွိုင်လန်ဖြစ်သည်။ “တောင်များပြည်နယ်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ မြန်မာလို တောင်ပိုင်ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်လည်း မြေစာရင်းဌာနမှ စာရေးတစ်ယောက်က အင်္ဂလိပ်လို Tawng Peng ဟုစာလုံးပေါင်းသည်။ အမှားအယွင်း ဖြစ်သော်လည်း ဖော်ဘွားနှင့်ပြည်နယ်တို့၏ နာမည်မှာ ရှမ်းဆန်သည့် Tawng Peng နာမည်ဖြင့် အတည်ဖြစ်လာသည်။ ပြည်နယ်တစ်ခုလုံး တောင်များ အတန်းလိုက် အစုလိုက် တည်ရှိသည်။ ယင်းတို့အလယ်တွင် နမ့်ဆမ်မြို့ တည်သည်။ ပေခြောက်ထောင်နီးပါး အမြင့်၌ တည်ရှိသည်။ စုစုပေါင်း ၇၆ မိုင်ဝေးသည်။ သို့မဟုတ် ငါးရာရီ မောင်းရသောခရီး ဖြစ်သည်။ သည်မျှ ရှင်းပြလျှင် လုံလောက်ပြီ ထင်သည်။

တောင်ပေါ်သို့ တက်သည့် ကားလမ်းဖြစ်ပြီး ချိုင့်ဝှမ်းကျယ်ကြီး တစ်ခုသို့ ရှေးရှုနေသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းအောက်ခြေတွင် အရှိန်ပြင်းပြင်း စီးဆင်း နေသည့် မြစ်တစ်ခုရှိသည်။ ပထမ မိုင်နှစ်ဆယ်တွင် လမ်းသည် တစ်ရှိန်ထိုး ဆင်းသွားသည်။ ကားလမ်းအကွေ့များမှာ အသည်းယားစရာ ကောင်းသည်။ ထိုနောက် လမ်းမှာ ကျယ်လာပြီး သစ်ပင်များ မရှိသည့် နေရာတွင် ဝဲယာ ရှုခင်း ကို ကောင်းစွာ မြင်ရသည်။ ခရီးတစ်ဝက်တွင် စပါးခင်းများ အလယ်၌ မိုင်းငေါမြို့ တည်ရှိသည်။ ထိုဒေသတွင် ဖော်ဘွား၏ စံအိမ်တစ်ခု ရှိသည်။ အခန်းအများအပြားရှိသည့် အိမ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရောင်စုံပန်းများ ဖူးပွင့်နေသည့် ပန်းခြံအလယ်တွင်မားမားကြီးရပ်တည်နေသည်။ ထိုအိမ်တွင်ခဏနားသည်။ အိမ်မှာ ခေတ်မီပြီး ရေ မီး အပြည့်အစုံ ရှိသည်။

ထိုနောက် ခရီးဆက်ခဲ့သည်တွင် မတ်စောက်သည့် တောင်များကို တက်ရသည်။ ဖော်ဘွားသည်စကားပြောမပြေပြစ်။ သို့သော်လည်း ရိုးဖြောင့် သည့် စရိုက်ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်။ အမြော်အမြင်လည်း ရှိသည်။ သူ့ပြည်နယ် အကြောင်း ပြောပြသည်။ သူတို့၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ လက်ဖက်ခြောက် ဖြစ် သည်။ နှစ်စဉ် လက်ဖက်ခြောက်ပေါင်ချိန် ဆယ့်ငါးသန်း နိုင်ငံခြားသို့ ပို့ရ သည်။ ကျွန်တော်တို့ကားမောင်းသွားစဉ် လက်ဖက်ခြောက် နွားဝန်တင်များ ကို တွေ့ရသည်။ လက်ဖက်ခြောက်များကို အဖြူရောင်ခြင်းရှည်များတွင် ထည့်ပြီး နွား၏ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် တင်ကာ သယ်ယူကြသည်။ ခြင်းထိပ်က အရွက်စိမ်းများကို အဝေးကပင် မြင်နိုင်သည်။

“လက်ဖက်ခြောက်အပြင် ဘော်တွင်းလည်း ရှိသေးတယ်။ နမ္မတူနယ် တစ်ဝက်က ကျွန်တော့် ပိုင်နက်ထဲမှာ ရှိတယ်။ ကုမ္ပဏီဆီကအခွန်ကို ကျွန်တော်ရ တယ်။ အမြတ်ခွန်ကတော့ ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက်ထဲ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီငွေနဲ့ ပြည်နယ်ကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းအောင် ကြိုးစားနေတယ်။ အဲဒီအခွန်တွေအစကတည်းက ရရင် ကောင်းမှာပဲလို့ စဉ်းစားမိတယ်” ဟု တောင်ပိုင်စော်ဘွားက ပြောသည်။

“အရင်တုန်းက အဲဒီအခွန်တွေ ဘယ်ကို ရောက်သွားသလဲ”

“အိန္ဒိယအစိုးရက ယူတယ်လေ၊ အဲဒါကြောင့် လမ်းတွေကို ခုမှစပြီး ဖောက်ရပြင်ရ တာပေါ့”

နာဂတ်တွင် ဘာတွေ ဆောင်ရွက်မည် စိတ်ကူးရှိသလဲဟု ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

“လမ်းပန်းအဆက်အသွယ် ကောင်းအောင်လုပ်ရမှာပဲ။ ပြီးတော့ လယ်ယာ မြေ ဝါဒတစ်ခု ကောင်းကောင်းဖော်ထုတ်ရမယ်။ ရှမ်းလူမျိုးတွေဟာ အစကတည်းက လယ်သမားတွေပဲ။ သူတို့တစ်တွေ ပညာတတ်ဖို့ လိုတယ်။ ဒါမှ ခေတ်မီလယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး နည်းတွေကို သူတို့ လေ့လာနိုင်မယ်။ လုပ်ကိုင်နိုင်မယ်။ ”

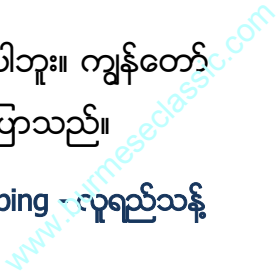
“ဖက်ဒရေးရှင်းကရောဘယ်လိုလဲ။ တစ်ချိန်ချိန်မှာ ဖော်ဘွားထဲက တစ်ယောက် ဟာ ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူးလား” ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ စိတ်မကူးရဲသေးဘူး။ အဲဒီလို ဖြစ်လာဖို့ မမျှော်လင့်သေးဘူး။ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက် အုပ်ချုပ်တာပဲ ကောင်းတယ်။ ကြာကြာပေါ့။ အဲဒါ သိပ်လိုအပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဖော်ဘွားတွေက တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မနာလိုကြဘူး။ ရှမ်းလူမျိုး ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌဆိုရင် ထောက်ခံမယ်လူနည်းမယ်။ အာဏာလည်း ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး”

ဤသည်မှာ ဖော်ဘွားများ၏ အယူအဆ အမှန်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ယခု ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အုပ်ချုပ်သည့်စနစ်ကို ကျေနပ်သည်ဟု ယူဆစရာ ရှိသည်။ ခေတ်မီအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ အနည်းငယ် လုပ်စရာသာ ရှိသည်။ မည်သို့ ဖြစ်သင့်သည်ကို နောင်အခါ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးမည်။

စကားပြောရင်း တောင်ပေါ်လမ်းအကွေ့များကို ဘယ်ညာယိမ်းရင်း မောင်းနှင် ခဲ့ကြသည်။ မဟာဒေဝီမှာအလယ်တွင် ထိုင်ရာ ကား အတိမ်းအယိမ်းတွင် သူ့ဘက်ကို ကျွန်တော်ရောက်မသွားအောင် ကားတံခါး လက်ကိုင်ကို ကိုင်ထားရသည်။

“ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကားနဲ့အတူ လိုက်ပြီးယိမ်းပါ။ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး ယိမ်းသွားတာပဲ” ဟု တောင်ပိုင်ဖော်ဘွားက ပြောသည်။

သို့နှင့် ကားသည် ဘယ်ညာ ယိမ်းထိုးရင်း တောင်ပေါ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။ အတက်လမ်းမှာ မတ်စောက်သည်။ နောက်ကို ပြန်ကြည့်သည့်အခါ ချိုင့်ဝှမ်းကျယ်ကြီး အဝေးမှာကျန်ရစ်ခဲ့သည်ကို မြင်ရသည်။ လမ်း တစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် သစ်ပင်များတောအုပ်ဖြစ်အောင် ပေါက်ရောက်နေသည်။ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းဆီ တွင် တောင်ထိပ်များကို မြင်ရသည်။ ပေ ခုနစ်ထောင် အထိ မြင့်သည့် တောင်ကြီးများ ဖြစ်သည်။

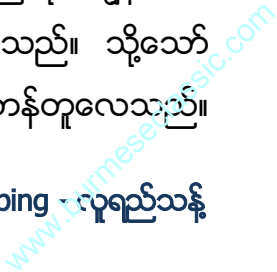
“ရှေ့မှာ တောင်ကြားလမ်း ရောက်တော့မယ်။ တောင်ကြားလမ်းကနေ ကြည့်လိုက်ရင် ကျွန်မတို့ ဟော်ကို မြင်ရတယ်။ အိမ်ပြန်ရောက်တာ သိပ်ဝမ်းသာတယ်။ ကလေးတွေနဲ့ ခွဲခဲ့ရတာကြာပြီ” ဟု မဟာဒေဝီက ပြောသည်။

တောင်ကြားလမ်းသို့ ရောက်လာသည်။ တောင်ကြားတွင် လေတစ်သုတ် ဝှေ့ယမ်းသည့်အခါ ကားထဲသို့အေးခနဲ လေများဝင်လာသည်။ တောင်မြင့်ထက်တွင် အေးစက်ကျဉ်တက်သွားသည့် လေဖြစ်သည်။ နမ့်ဆမ်သည် ကျွန်တော်တို့ရှေ့တွင် ဝပ်စင်းနေသည်။ ပြည်နယ်ရှုခင်းများအနက် ယခုရှုခင်းမှာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။ ချိုင့်ဝှမ်းငယ်လေးတစ်ခု ရှိသည်။ အလယ်တည့်တည့် ဆယ်မိုင်ခန့်အဝေးတွင် တောင်ကြောလေးတစ်ခုကို မြင်ရသည်။ တောင်ကြောတစ်ဖက် အစွန်တွင် နမ့်ဆမ်မြို့ တည်ရှိပြီး တောင်ကုန်းထိပ်တစ်ခုပေါ်၌ ဟော်နန်းတည်ရှိသည်။ တောင်ကြောတစ်လျှောက်တွင် ရွာများ ရှိပြီး အခြားတစ်ဖက် အစွန်တွင် စေတီပုထိုးတစ်ခု အုပ်စုဖွဲ့နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တောင်ကြီးများနှင့်ဝေးသည့် အလယ်ဗဟိုတစ်နေရာတွင် မြို့တ

လေး တစ်မြို့တည်ထားသည်မှာ တောင်ကြီးများအဖို့ အထီးကျန် ဖြစ်သွားသလို ထင်ရသည်။ နမ့်ဆမ်သည် တိဗက်ကုန်းမြင့်ထက်က “လားမားဘုန်းကြီး ကျောင်း” တစ်ခုနှင့် တူသည်။ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ခြင်းသည် ထိုဒေသကို ကြီးစိုးထားသည်။

မြို့ဒုဝင်တွင် မိန်းကလေးများ အုပ်စုဖွဲ့ကာ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ကြိုနေကြသည်။ စော်ဘွားကိုပန်းစီးများဆက်ပြီး ကိုယ်ကိုကိုင်းညွတ်ကာ ကြိုဆိုကြသည်။ သူတို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုမျိုးကို ကျွန်တော် မမြင်ဖူးခဲ့ပေ။ “တုန်သောရေ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည့် နမ့်ဆမ်ချိုင့်ဝှမ်းတွင် နေထိုင်ကြသူများမှာ အမှန်စင်စစ် ရှမ်းလူမျိုးများမဟုတ်ပေ။ တောင်ပိုင်စော်ဘွား ကိုယ်တိုင်သည်လည်း ရှမ်းလူမျိုးမဟုတ်ပေ။ သူတို့သည် ပလောင်လူမျိုးများဖြစ်သည်။ မိုင်းလုံသို့သွားစဉ်က တောင်နှာမောင်းပေါ်တွင် ပလောင်ရွာတစ်ရွာကို တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာပြုဘုန်းကြီးများက ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ဝင်ရောက်ရန် သိမ်းသွင်းခံရသည့် လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ယခုမူ ဘုန်းကြီးများက သူတို့ကို မေ့လျော့နေသည်။ သူတို့သည် အခြားတောင်ပေါ်သားများထက် ပို၍ တိုးတက်သူများ ဖြစ်သည်။ ပလောင်တို့မှာ ရိုးသားသည်။ ပရိယာယ်ဝေဝုတ်မရှိ။ ကြံ့ခိုင်ပြီး သတ္တိရှိသည်။ စကော့တောင်ပေါ်သားများနှင့် ဝေလလူမျိုးတို့ကွဲပြား ခြားနားသလို ရှမ်းလူမျိုးတို့နှင့် ကွဲပြားခြားနားသည်ဟု ကျွန်တော် မယူဆချင်။ သူတို့သည် ရှမ်းတို့လိုပင် ဝတ်စားဆင်ယင်သည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ကား အခြားတစ်ကမ္ဘာကလာသူများ ဖြစ်ဟန်တူလေသည်။

ဇော်ဘွားကို ကြိုဆိုရန် တစ်စုတစ်ဝေး ရောက်လာကြသော်လည်း ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ အနည်းငယ်စီကွဲပြားသည်။ အချို့က ခေါင်းဆောင်း ဆောင်းထားပြီး အချို့က ဦးထုပ်များဆောင်းထားကြသည်။ ယခုစာအုပ်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၌ လူမျိုးစုံ ရှိနေသည်ကို ထိုအရိပ်အမြွက်မျှသာ ပြောပြနိုင်သည်။ အခြားလူသိနည်းသော တိုင်းရင်းသားတို့လည်း ရှိသေးသည်။ သူတို့အကြောင်း ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ယခုစာအုပ်ထက်ပို၍ စာမျက်နှာများသည့် နောက်ထပ်စာအုပ်တစ်အုပ်လောက် ပြောစရာများ ရှိသည်။ နောင်အခါ စကော့လူမျိုးများ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများ ဖြစ်လာသလို သူတို့သည်လည်း ရှမ်းလူမျိုး ဖြစ်သွားလိမ့်မည် ထင်သည်။ သူတို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ဘာသာစကားသည် လည်းကောင်း ပြောင်းလဲတိမ်ကော သွားနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုနေ့နံနက်တွင်မူ ကျွန်တော်တို့ရှေ့သို့ သူတို့ ရဲဝံ့စွာပင် ရောက်လာကြသည်။ နေရောင်ခြည်တွင် သူတို့အဝတ်များ၌ စီခြယ်ထားသည့် အဆင်တန်ဆာများမှ အရောင်များ လက်နေသည်။ အယ်လပိုင်း မြက်ခင်းပြင်တွင် ပန်းရိုင်းများ ပွင့်နေသည်နှင့် တူလေသည်။

ဟော်နန်းသို့ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသည်။ တွေဖူးသမျှတို့နှင့် ကွဲပြားသည့်အဆောက်အအုံ တစ်ခုဖြစ်သည်။ မကြာသေးမီကမှ ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသည်။ ခေတ်မီအိမ်တစ်ခုကို ရှမ်းဟော်နန်း အဆောင်အယောင်များနှင့် ပေါင်းစပ်ကာ တောင်ပိုင်ဇော်ဘွားဆောက်လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟော်နန်းသည်ရှည်လျားပြီး တစ်ထပ်ဖြစ်သည်။ ရာဇပလ္လင်သည် ပြာသာဒ်

ဆောင်တွင်တည်ရှိသည်။ အဆောင်လက်တက် နှစ်ခုတွင် အိပ်ခန်းများ၊ စာကြည့်ခန်းများ၊ ဧည့်ခန်းများနှင့် ထမင်းစားခန်းတစ်ခု ပါရှိသည်။ လျှပ်စစ် မီးတပ်ဆင်ထားသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့အသုံးပြုသည့် ရေချိုးခန်းရှိပြီး အခြား လိုအပ်သည့် အသုံးအဆောင်များ ဖြည့်စွက်ထားသည်။ ဝေးလံသည့် အရပ် သို့ ရေပိုက်၊ မိလ္လာပိုက် တပ်ဆင်မှုလုပ်ငန်း အတတ်ပညာ ရောက်လာသည်။ နမ့်ဆမ်သည် အဦးဆုံးရထားလမ်းဘူတာနှင့် မိုင်ခုနစ်ဆယ်ဝေးပြီး လန်ဒန် နှင့် မိုင်ခုနစ်ထောင် ဝေးသည်။ အရှေ့တိုင်း၊ နန်းတော်တစ်ခုတွင် ခေတ်မီ ရေပိုက်များ ရှိနိုင်သော်လည်း အရှေ့တိုင်း အငွေအသက်ကိုမူ ထိန်းထားနိုင် သည်။ သို့သော်လည်း တောင်ပိုင်၏ ဟော်နန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ မြောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသော်လည်း အရှေ့တိုင်း အငွေအသက်ကင်း နေ သည်။ ဖော်ဘွားတွင် မိန်းမတစ်ယောက်တည်းသာ ရှိသည်။ ကလေးများ သည် အမေဆီသို့ ပြေးလာကြသည်။ ကလေးထိန်းများ၊ ကစားစရာများ ရှိသည်။ ခွေးငယ်လေးများ ရှိသည်။ ကလေးတစ်ယောက် ငိုနေသည်။ မြင်နေကျ မြင်ကွင်းမျိုး ဖြစ်သော်လည်း ထိုသို့ တွေ့ရလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့် မိပေ။ အပြင်ဘက်တွင် လက်ဖက်ရည်ပွဲက ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေသည်။ ထို့ပြင် ထူးဆန်းစွာကြီးပြင်းလာသည့် အမျိုးသမီးများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ အင်္ဂလိပ်ယဉ်ကျေးမှုဘက်သို့ ကူးပြောင်းနေပုံမှာထူးဆန်းသည်။ သို့သော် လည်း မဟာဒေဝီမှာ အင်္ဂလိပ်မြန်မာကပြားတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

နေ့လယ်စာဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကိုကြိုဆိုပြီးနောက် ညနေ ခြောက် နာရီတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။ သည်ကြားထဲတွင် ဘာအလုပ်မျှ မရှိသဖြင့် ဖော်ဘွားက ကျွန်တော့်အား ဆယ့်နှစ်မိုင်ဝေးသည့် တောင်တန်းတစ်ဖက်အစွန်သို့ ဘုရားဖူးရန်ခေါ်သွားသည်။ ဘုရားဖူးသွား သည့်နေရာမှာ ထင်ရှားသည့်နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဘုရားပရဝဏ်ထဲတွင် မူလအစ လက်ဖက်ပင်တစ်ပင် ရှိသည်။ ယင်းကမှ လက်ဖက်ပင် မျိုးပွားယူ ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခရီးသွားနေစဉ် ဖော်ဘွား၏ နှစ်သက်စရာ အမူအရာတို့ကို တွေ့ရသည်။ တံခါးပေါက်အစောင့်က သူ့ကိုအလေးပြုလျှင် သူက ဦးထုပ် ချွတ် သည်။ သို့မဟုတ် လမ်းထဲတွင် လူအုပ်က သူ့ကို ဦးညွတ်လျှင် သူက ဦးထုပ်ချွတ်သည်။ မြို့ပြင်ရောက်သွားလျှင် သူ့ကားကို မြင်သူတိုင်း ချက်ချင်း လမ်းဘေးတွင် နေရာယူပြီး ဒူးထောက်ထိုင်ကာ လက်နှစ်ဖက်ယှက်ပြီး သူ့ကို ရိုခိုးကြသည်။ ရိုမခိုးသူကို သူက ဘာမျှမပြော။ သူ့သွားရာလမ်းကို ပိတ်ဆို့ နေသည့် လမ်းပေါ်ကလူများ၊ နွားဝန်တင်သမားများကိုလည်း အရေးယူ အပြစ်ဆိုခြင်းမရှိ။ ကားရပ်သည့်အခါ တွေ့ရသူများကို ပလောင်စကားဖြင့် ပြောဆိုနှုတ်ဆက်သည်။ တွေ့သူတိုင်းက ဦးညွတ်အလေးပြုပြီးမှ သူ့ကို စ ကားပြောသည်။ အိုင်းရစ်လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက် သူ၏ စာရင်းငှား များနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံသလို သူ ပြောဆိုဆက်ဆံသည်။

တောင်စောင်းတစ်ခုတွင် ဘုရားများတည်ရှိသည်။ ထိုနေရာမှ ကြည့် လိုက်လျှင် ရှုမျှော်ခင်းကောင်းများကို မြင်ရသည်။ အောက်တွင် နမ့်ဆမ် ရှိ

ဝမ်း ရှိသည်။ တောင်များပိတ်ဆီးနေသည့်အကြား ကွက်လပ်လေးတစ်ခုမှ အရှေ့ဘက်တွင်သို့မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် ဘော်တွင်းအနီးရှိ သိန္နီလွင်ပြင်ကို မြင်ရသည်။ ထိုဒေသသို့ မကြာမီကျွန်တော်တို့ သွားကြမည်။ ထိုနေရာ ရောက်အောင် မိုင်တစ်ရာ့ငါးဆယ် ကွေ့ဝိုက်သွားရဦးမည်။ ဘုရားပရဝဏ် ထဲတွင် ဇရပ်များ၊ စေတီပုထိုးများရှိသည်။ မတ်ရပ် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတစ်ဆူ အမိုး အကာမရှိ နေပူထဲတွင် စံပယ်နေသည်။ ခေါင်းလောင်းကြီးများနှင့်အတူ သိကြားမင်းရုပ်တုနှင့် နတ်သား နတ်သမီးများ၏ရုပ်တုများ ထုထွင်းထား သည်။ လက်ဖက်ပင်ကို ကြည့်သည်။ ယင်းမှာ ပေနစ်ဆယ်ခန့် မြင့်သည်။ ထို့ပြင် ထူးဆန်းသည့်တန်ဆောင်းတစ်ခုထဲတွင် ဒူးထောက်ကာ ရှိခိုးနေကာ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား လက်ဖက်စေ့များ ဝေခြမ်းပေးနေသည့် ဘုရင် တစ်ပါး၏ ရုပ်တုကို တွေ့ရသည်။

“ကျွန်တော်ရဲ့ ဥဒေါင်းဖြူကို ကြည့်ပါဦး” ဟု ဖော်ဘွားက ဖိတ်ခေါ်သည်။

အဖြူရောင် ဥဒေါင်းမှာ အလွန်ရှားသည့် ငှက်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ သို့ သော်လည်း လှောင်အိမ်ထဲတွင် ဥဒေါင်းဖြူနှစ်ကောင်ကိုတွေ့ရသည်။ ညောင်ရွှေဖော်ဘွား၏ကျီးဖြူလိုပင် လူအချို့ ကိုးကွယ်ကြဟန်တူသည်။ သူ တို့ကိုလူတွေက လိုသည်ထက်ပို၍ အစာများ ကျွေးမည်ကို စိုးရိမ်မိသည်။

လက်ဖက်ရည်ပွဲတစ်ခုတည်ခင်းကျွေးမွေးသည်။ ဖော်ဘွားက စိတ် ကူးရပြီး စီစဉ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထို့နောက် နမ့်ဆမ်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြ

သည်။ မြို့ရောက်လျှင် မှောင်ရီပွားနေပြီ။ လမ်းများမှာ အကွေ့အကောက်များသည်။ တရုတ်ဆိုင်များအများအပြား တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းပေါ်တွင် ဟော်နန်းတည်ရှိသည်။ အရိပ်အယောင်မျှ ဝိုးတဝါးသာ မြင်ရသည်။ လေအေးက ပက်ဖြန်းသည်။ ဟော်ထဲရောက်လျှင် မီးဖိုဘေးသို့ ပြေးဝင်မိသည်။ ယခုမှ နေသာထိုင်သာ ရှိသွားသည်။

* * * * *

(??)

ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အခြေအနေ

စော်ဘွားက

သူ့စာကြည့်ခန်းနှင့်ကပ်လျက်အဆောင်တွင်

ကျွန်တော့်ကို နေရာချထားသည်။ နားနေခန်း၊ အိပ်ခန်းနှင့် ရေချိုးခန်းတို့ တွဲလျက် ပါရှိသည်။ ညစာမှာ အင်္ဂလိပ်အစာ ဖြစ်သည်။ စော်ဘွား၊ မဟာ ဒေဝီတို့နှင့်အတူ စားကြသည်။ ထိုနောက် ဧည့်ခန်း မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်ကာ စကားစမြည် ပြောကြသည်။ စော်ဘွားက သူ့ပိုင်နက်တောင်ပေါ်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြသည့် လူမျိုးပေါင်းစုံအကြောင်းကို ပြောပြသည်။ ထိုဒေသတွင် ပလောင်များအပြင် ကချင်များ၊ လီရှောများလည်း နေထိုင်ကြသည်။ သူ့ပြည် နယ်အတွင်းရှိ လူမျိုးစုများ၏အနုပညာပစ္စည်းများ၊ လက်မှုပစ္စည်းများ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုများကို ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး ရာဇပလ္လင်ခန်းတွင် မှန်စီရို တစ်ခု၌သိမ်းဆည်းရန် ကျွန်တော်က အကြံပြုသည်။ ဤနည်းဖြင့် စိတ်ဝင် စားစရာကောင်းသည့် လူမျိုးစုပြတိုက်တစ်ခုကို ထူထောင်နိုင်မည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာသည့်အခါ တောင်ပိုင်ပြည်နယ်ရှိ တစ်ဦးချင်း ၏ အနုပညာလက်ရာများသည် ကြာရှည်တည်တံ့နိုင်မည် မဟုတ်။ ပြည်နယ် ပြင်ပသို့ ရောက်သွားနိုင်သည်။ ကျွန်တော့်အကြံပေးချက်ကို သူ စိတ်ဝင်စား ဟန် တူသည်။ ကျွန်တော့်ကို ငွေဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် ပလောင်ဆေးတံ တစ်ခု လက်ဆောင်ပေးသည်။ နားလည်ရခက်သည့် ပလောင်ဒီဇိုင်းများ

ထွင်းထုထားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအမူအရာနှင့် တရုတ်ယဉ်ကျေးမှု အမူအရာ တို့ ပေါင်းစပ်တီထွင် ဖန်တီးထားသည့် လက်ရာ ဖြစ်လေသည်။

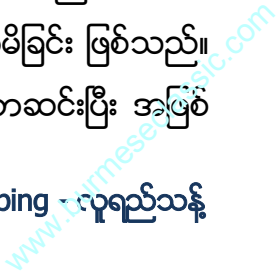
နောက်တစ်နေ့မနက် ငါးနာရီတွင် ကျွန်တော့်အိပ်ရာပေါ်သို့ ပီကင်းခွေးလေးနှစ်ကောင် ခုန်တက်လာသည်။ ခွေးချစ်သူဖြစ်သော်လည်း မောင်းထုတ်ကာ ခြောက်နာရီအထိကျွန်တော် အိပ်သည်။ ခြောက်နာရီတွင် အစေခံတစ်ယောက်ဝင်လာပြီး ကြက်ဥကြော်နှစ်ခု၊ လက်ဖက်ရည် အနည်းငယ်နှင့် ပေါင်မုန့်မီးကင်များ ကျွန်တော့်အိပ်ရာဘေးမှာ ချထားသည်။ ခုနစ်နာရီတွင် မုတ်ဆိတ်ရိတ်ပြီး အထုပ်အပိုးပြင်ကာ ဝရန်တာဘက်သို့ထွက်ပြီး တောင်ပိုင်စော်ဘွားကို စောင့်နေသည်။ စော်ဘွားသည် စာကြည့်ခန်းထဲတွင် စာတစ်စောင် ရေးနေသည်။ စာရေးပြီးတော့မည့်အချိန်တွင် ကျွန်တော်လည်း ဝရန်တာမှနေ၍ နမ့်ဆမ်ချိုင့်ဝှမ်းကို ကြည့်မိသည်။ နေသည် တောင်တန်းများကို ကျော်ပြီး မြင့်တက်လာသည်။ နံနက်ခင်း မြူနှင်းများ မရှိ။ ကျွန်တော်တို့က မြူနှင်း၏အပေါ်တွင် ရောက်နေသည်။ လေမှာ လန်းဆန်းပြီး ကြည်လင် အေးမြသည်။ အဲလပ်ပံတောင်တန်းများမှာ ရောက်နေသလား ထင်ရသည်။ လူသံများ ကြားရသည်။ အဝေးဆီက နွားခလောက်သံတစ်ခု ပျံလွင့်လာသည်။

တောင်ပိုင်စော်ဘွားသည်စာတစ်စောင်ကိုင်ပြီး ထွက်လာသည်။ စာမှာ ဖိုဂါတီအတွက်ဖြစ်ပြီး ဂလတ်စဂိုပြပွဲအတွက် ပလောင်အနုပညာလက်ရာအချို့ ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးထားသည်။ သူ့ကို ကျေးဇူးတင်စကားပြောပြီး ကျွန်တော် ကားထဲသို့ ဝင်သည်။ ရှစ်နာရီတွင် ကျွန်တော့်

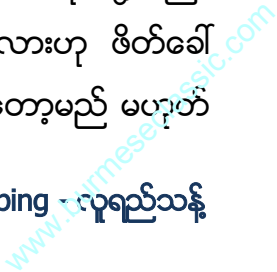
ကားသည် တောင်ကြားလမ်းသို့ရောက်သွားသည်။ လေက တစ်ဟုန်ထိုးတိုက် သည်။ တောင်အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့သည်။ မနေ့က ကျွန်တော် တက်လာခဲ့သည့်ချိုင့်ဝှမ်းကို အဝေးတွင် မျက်စိတစ်ဆုံးမြင်နေရသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းအောက်ခြေတွင် ရေကန်ဖြူတစ်ခုနှင့်တူသည့် မြူနှင်းတစ်အုပ်ကို မြင်ရသည်။ တစ်နာရီ ဆယ့်ခုနစ်မိုင်နှုန်းဖြင့် အကောက်အကွေ အဖုအထစ်များသည့် လမ်းပေါ်တွင်မောင်းနှင်ခဲ့ရာ ဆယ်နာရီတွင် မိုင်းငေါသို့ ရောက်သည်။ ယင်းမှ ရှေ့သို့ခရီးတွင် ချိုင့်ဝှမ်းသည် တဖြည်းဖြည်းကျဉ်းလာသည်။ လမ်းဘေးတွင် မတ်စောက်သည့်တောင်ကမ်းပါးယံများ ရှိသည်။ လမ်းမှာ ကျဉ်းပြီး ကားနှစ်စီးရှောင်သာရုံသာ ရှိသည်။ တောင်စွန်းအကွေများစွာ တွေ့ရသည်။ ကံပေပဲဟုအောက်မေ့ရသည်။ အကွေတစ်ခုတွင် အောက်ဘက်ပေလေးရာ၌ မြစ်တစ်ခု ရေမြုပ်ဖွေးဖွေးထကာစီးဆင်းနေသည်။ ထိုအကွေတွင် ဘတ်စ်ကားတစ်စီးနှင့်ရင်ဆိုင်တွေ့ရာ လက်မအနည်းငယ်သာ ရှောင်နိုင်ခွင့်ရသည်။ ကား အသွားအလာ နည်းသည်။ ကားမောင်းသူသည် လမ်းရှင်းသည်ဟုယူဆပြီး အကွေများတွင် ဂရုတစိုက် မမောင်းတော့ပေ။ နောက်အကွေတစ်ခုတွင် ဝန်းခနဲကားတစ်စီးနှင့်တိုက်ထိသည်။ ကျွန်တော်မှာ သူ့ကိုယ် ပေါ် မြောက်ကျသွားသည်။

သတိရပြီး စူးစမ်းကြည့်သည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ကားသည် ပလောင်အမျိုးသမီးတစ်ဒါဇင်လောက်ပါသည့် ကားတစ်စီးနှင့် တိုက်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ဆီက စူးစူးဝါးဝါးအော်သံများကြားရသည်။ ကားပေါ်ကဆင်းပြီး အပြစ်

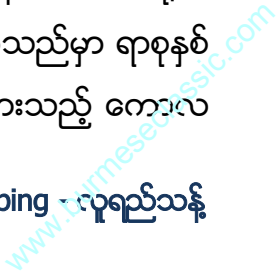
အပျက်ကိုလေ့လာရာ ကျွန်တော်တို့ကား၏ ညာဘက်နောက်ပိုင်းနှင့် တိုက်မိခြင်းဖြစ်သည်။ ဘယ်ဘက်ဘီးများမှာ ကမ်းပါးယံနှင့် ခြောက်လက်မလောက်တွင်ရပ်နေသည်။ ဘတ်စ်ကားမှာ အပျက်အစီးမရှိ။ ကျွန်တော်တို့ကား၏ နောက်ဘီးတစ်ခု မ လည်။ သို့သော်လည်း နာရီဝက်ခန့် ပြင်ဆင်လိုက်သည့်အခါ ခရီးဆက်လိုရသည်။ ကျောက်မဲသို့ရောက်လျှင် ကျွန်တော် ပျော် သွားသည်။ ဖိုဂါတီသည်ခရီးထွက်နှင့်ပြီ။ သူ့လက်ထောက်ကိုထားခဲ့ပြီး ကျွန်တော့်ကို သီပေါသို့ခေါ်လာရန် မှာကြားခဲ့သည်။ သီပေါဟော်တွင် ကျွန်တော်တို့ နေ့လယ်စာ စားကြမည်။

သီပေါဟော် ထမင်းစားခန်းသို့ကျွန်တော်ဝင်သွားသည့် အချိန်မှာ နေ့လယ်တစ်နာရီ ဖြစ်သည်။ အနည်းငယ် ခရီးပန်းလာသော်လည်း နေ့လယ်စာအဆင်သင့်ဖြစ်ပြီဟု ကြားရလျှင် ထမင်းဆာလာပြီး ဝမ်းသာသွားသည်။ ဖိုဂါတီ၊ ဇော်ဘွား၊ ဇော်ဘွား၏ဒေဝီငယ်သုံးယောက်နှင့် အခြားဧည့်သည် နှစ်ယောက်တို့ ထမင်းစားစားပွဲတွင်ဆုံမိကြသည်။ အင်္ဂလိပ်အစာဖြစ်ပြီး စွပ်ပြုပ်၊ ငါး၊ အမဲသားနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် ဆလတ်အသုတ်စုံတို့ ပါဝင်သည်။ ဒေဝီငယ်များသည် ကျွန်တော့်ကိုသိနေသူများဖြစ်ရာ ပြုံးကာရယ်ကာဖြင့် ဂရုတစိုက် ကျွေးမွေးသည်။ သီပေါဇော်ဘွားက ရပ်ဂဘီမှာ ကျောင်းနေခဲ့စဉ်က အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်အောက်မေ့ကာ စကားဝိုင်းဖွဲ့သည်။ ထို့နောက် ဘော်ကြိုဘုရားပွဲ ကျင်းပတော့မည်၊ နေပါဦးလားဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ အချိန်မရသဖြင့် ဘုရားပွဲရက်တွင် ကျွန်တော်ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်

ပေ။ ထို့ကြောင့် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိသည်။ သူတို့ကမူ ဘော်ကြိုဘုရားပွဲ မဆင်နွှဲဖူးသူသည် ရှမ်းပြည်နယ်ရောက်ဖူးသူမဟုတ်ဟု ပြောကြသည်။ ဟင်း သီးဟင်းရွက် ဆလတ်အသုတ်စုံကိုစားနေစဉ် ခန်းမထဲသို့ လူသုံးယောက် ဝင်လာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ တစ်ယောက်မှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်ပြီး အခြား နှစ်ယောက်မှာ တရုတ်လူမျိုးများဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် စားပွဲမှထ ကာ ဧည့်ခန်းသို့သွားကြသည်။ ဧည့်သည်သုံးယောက်ထိုင်နေသည်ကို တွေ့ ရသည်။ ကျွန်တော်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးမှာ တရုတ်ပြည် ဗြိတိသျှသံရုံးမှပထမအတွင်းဝန် မစ္စတာဂိတ် ဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူ ပါလာ သူများမှာ တရုတ်ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးနှင့် ယူနန်ပြည်သူ့လုပ်ငန်းဌာနမှ အရာရှိ ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ယူနန်သည် ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် နယ်ချင်းဆက်နေ သော တရုတ်ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုအခါတွင်မှ ကောလဟာလ သတင်းတစ်ခုကို အမှတ်ရလာသည်။ ဂျပန်သည် တရုတ်ပြည်အရှေ့ဘက် ဆိပ်ကမ်းမြို့များကို ပိတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အနောက်မှ လက်နက်များကို ရန်ကုန်မှတစ်ဆင့်တရုတ်ပြည်သို့ နောက်ဖေးပေါက်မှသွင်းရန် စိတ်ကူးရှိ သည်။

ကားလမ်းတစ်ခုဖောက်လုပ်ရန် သူတို့ရည်ရွယ်သည်။ သီပေါပြည် နယ်စော်ဘွား၏ဧည့်ခန်းတွင် သူတို့ ဘာကြောင့်ရောက်နေသလဲ။ တရုတ် ပြည် အစိုးရဝန်ကြီးတစ်ယောက် ရှမ်းပြည်နယ်သို့ မရောက်သည်မှာ ရာစုနှစ် များစွာပင် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်ကြားသည့် ကောလ

ဟာလသတင်းသည် မှန်နိုင်သည်။ သို့ကြောင့်ပင် တရုတ်ဝန်ကြီး သီပေါသို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်မည်။ တရုတ်တို့သည် သူတို့ဘက်တွင် လမ်းများကို အမြန်ဆုံး ဖောက်လုပ်နေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဘက်တွင်ရော ဘယ်လိုအခြေအနေ ရှိနိုင်သလဲ။

သူတို့သည် လမ်းသစ်တစ်ခု ဖောက်ချင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံနိုင်ငံတို့အကြား လားဝန်တင်လမ်းများဖြင့် ကူးသန်းသွားလာကြသည်။ ယူနန်ဖူမှာ တရုတ်မြို့ကြီးဖြစ်ပြီး မီးရထားလမ်းဆုံးမြို့ဖြစ်သည်။ ယင်းမှ မြန်မာနိုင်ငံ မီးရထားလမ်းဆုံးဖြစ်သည့်လားရှိုးမြို့သို့ လားဝန်တင်ဖြင့် သွားလျှင် နှစ်လကြာသည်။ လော်လီကားများဖြင့်သွားလျှင် တစ်ပတ်အတွင်း ရောက်နိုင်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်အကြီးဆုံးနိုင်ငံတစ်ခုသည် နောက်ဖေးလမ်းတစ်ခု ဖောက်ရန်ကြိုးစားနေသည်။ သီပေါဟော်နန်း ဧည့်ခန်းဆောင်အတွင်းက ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ကို ကြည့်လျှင် ကမ္ဘာ့အခြေအနေကို အကဲခတ်ခွင့် ရနိုင်သည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့်တစ်ခန်းခြားတွင် ဧည့်သည်များ လျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနေကြစဉ် ကျွန်တော်စဉ်စားမိခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ပျင်းနေမည်စိုးသဖြင့် ဟော်နန်းဒေဝီငယ်တစ်ယောက်က ဟော်နန်းဟောင်းကို ပြမည်၊ လိုက်ကြည့်ပါလား ဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ ထိုဒေဝီငယ်မှာ ဓာတ်ပုံတွင် အပေါ်အင်္ကျီအနက်ဝတ်ထားသည့် အမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ ယခုမူ တစ်မျိုးတစ်ဖုံဝတ်စားထားသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ကျွန်တော်ရောက်ဖူးသည့် ဟော်နန်း

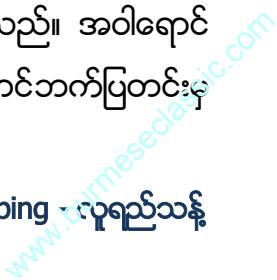
တို့အနက် ယခု မြင်ရသည့် ဟော်နန်းသည် ဗိသုကာလက်ရာမြောက်သည် ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဟော်နန်းသို့ ငါးမိနစ်ခန့် လမ်းလျှောက်သွားရသည်။ ခေတ်သစ် ဟော်နန်းများမှာ နေထိုင်ရအဆင်ပြေချောင်ချိသည်။ နောက်ဆုံး မြန်မာဘုရင်များ လက်ထက်တွင် ဆောက်သည့်ဟော်များသည် ရှေးခေတ်ဟောင်းကို အောက်မေ့စေနိုင်သည့် အရည်အသွေးများရှိသည်။ ဟော်နန်းဝင်းထဲ ဝင်သွားလျှင် ဦးစွာပထမ မျှော်စင်ကို ဖြတ်သွားရသည်။ မနက်တစ်ကြိမ်၊ ညတစ်ကြိမ် နရည်တီးသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ညီလာခံခန်းမသို့ လှေကားထစ်များအတိုင်း တက်သွားသည့်အခါ ဗြိတိသျှမသိမ်းပိုက်မီက ခေတ်ဟောင်းသို့ ကျွန်တော်တို့ ပြန်ရောက်သွားသည်။ ယခုစော်ဘွားသည် ဤအဆောက် အအုံကို မပျက်မစီးရအောင် ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ထားသဖြင့် ချီးကျူးစရာကောင်းသည်။ ရာဇပလ္လင်နှင့် အချွန်အတက်များ၊ ရာဇပလ္လင်သို့ဝင်သည့်တံခါးနှင့် ဟော်နန်းဝင်းတစ်ခုလုံးမှာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသည့် ရှေးလက်ရာများ ဖြစ်သည်။ ထိုလူမျိုး၏ ကြီးမြတ်ပုံမှာ ပေါ်လွင်လာသဖြင့် စိတ်ဝင်စားမိသည်။

ဟော်နန်းကို ရပ်ပြီးကြည့်နေစဉ် အဆောင်တစ်ခုမှ ဂီတသံများကို ကြားရသည်။ ဒေဝီငယ်အား မေးမြန်းမိသည်။

“စော်ဘွားရဲ့ ဇာတ်အဖွဲ့ ဇာတ်တိုက်နေတာရှင့်။ ကျွန်မတို့ ခဏ ကြည့်ကြတာပေါ့”

ဖော်ဘွား၏ ဇာတ်အဖွဲ့သည် ကသည်။ သီချင်းဆိုသည်။ ဇာတ် ကသည်။ ခေတ်မီ ဇာတ်များအတိုင်း ကပြ နိုင်သည်။ ရိုးရာ ဇာတ်များကိုလည်း ကပြနိုင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်အမျိုးသမီးများကို ရုပ်ရည်ချောမောခြင်း၊ ထိုးထွင်း ဥာဏ်ရှိခြင်းတို့အပေါ် ကြည့်ကာရွေးသည်။ ညီလာခံခန်းမထဲသို့ဝင်သွားပြီး ဘေးဘက်က အဆောင်တစ်ခုသို့ ကျွန်တော်တို့သွားသည်။ ပထမအခန်းတွင် ဘာမျှ မရှိ။ ယင်းမှတစ်ဆင့် ဒုတိယအခန်းသို့ကြည့်လိုက်သည်တွင် ဇာတ်တိုက်နေသည့်အဖွဲ့ကို တွေ့ရသည်။ မိန်းကလေးများသည် ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ထိုင်နေကြသည်။ ဇာတ်လမ်းအရ သူ့အပိုင်းနှင့်သူ ခွဲခြားထားသည်။ ဇာတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မှာ အသက်ကြီးကြီး အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ပြတင်းပေါက်နားတွင်ထိုင်ကာ စီစဉ်ညွှန်ကြားနေသည်။ သူ့ခေါင်းထက်တွင် အဝါရောင် သစ်ခွပန်းတစ်ခိုင် ပန်ထားသည်။ ပြောရမည့်စကားများကို တစ်ကြောင်းစီ ဖတ်ပြသည်။ အမူအရာကိုလည်း သင်ကြားသည်။ သူတို့လေ့ကျင့်နေသည့်အခန်းမှာ ရှင်ဘုရင်နှင့် သူခိုးနှစ်ယောက် စကားပြောနေသည့်အခန်း ဖြစ်သည်။ အခြားမိန်းကလေးများမှာ ရိုးရိုးအဝတ်အစားများကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ရှင်ဘုရင်လုပ်သူအမျိုးသမီးငယ်သည် လက်ထဲတွင် ဓားတစ်ချောင်းကိုင်ကာ ထိုင်နေသည်။ ပြောစကားများသည် ခုံညားသည်။ ပါဠိပါဠိသားပါသည်။ တစ်ပိုဒ်ပြောပြီးလျှင် ဓားရိုးဖြင့် ကြမ်းပြင်ကို ဆောင့်သည်။ ထိုစဉ် တီးဝိုင်းအဖွဲ့က ဆိုင်းသံဖြင့် လိုက်၍ ပေးသည်။ အဝါရောင် သစ်ခွပန်းပန်ထားသည့် အမျိုးသမီးကြီးထိုင်နေသည့် တောင်ဘက်ပြတင်းမှ

အလင်းရောင်စူးစူးရဲရဲ ဝင်လာသည်။ အမျိုးသမီးကြီးသည် စာမကြည့်ဘဲ လက်တန်းပြောနေသောဇာတ်ကောင်ကို ခပ်တင်းတင်း စိုက်ကြည့်နေသည်။ အခြားဇာတ်ကောင်များသည် သူတို့ပြောဆိုရမည့်စကားများကို ကျက်နေကြသည်။ သူတို့အလှည့်ရောက်လျှင် အသင့်ပြောနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

“ဘော်ကြိုဘုရားပွဲမှာ အဲဒီဇာတ် ကမယ်” ဟု ကျွန်တော့်ကို လိုက်ပို့သူက ပြောသည်။

ဇာတ်လမ်းကို သိချင်သည်။ သူ့ကို မေးကြည့်သည်။ သို့သော်လည်း ဖိုဂါတီသည် ဘော်တွင်းသို့ လက်ဖက်ရည်သောက်ချိန်အမှီသွားရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့လည်း ဟော်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ဟော်နန်းအဝတွင် တရုတ်နှစ်ယောက်နှင့် အင်္ဂလိပ်အဖော်တို့သည် ကားအိုတစ်စီးဖြင့် ထွက်သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ခပ်မြန်မြန်ပြန်လာခဲ့ကြရာ ဖိုဂါတီမှာ ဖော်ဘွားနှင့် ပြောဆိုတိုင်ပင်၍ မပြီးသေးဘဲ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဒေဝီငယ်လေး အမောဆိုနေသည်။

“ရှင်လောတာနဲ့ ကျွန်မဖြင့် ခပ်သွက်သွက် လျှောက်လိုက်ရတာ။ ဒီလောက် အလျင်လိုစရာ မရှိပါဘူး” ဟု သူက ဆိုသည်။

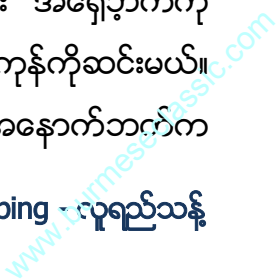

(??)

ဘော်တွင်း

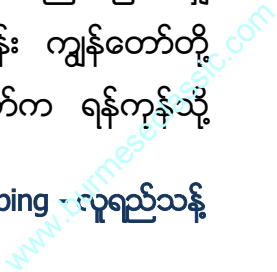
နမ္မတူဘော်တွင်း၏မန်နေဂျာမှာ မစ္စတာအိုလင်းဖြစ်သည်။ သူက ကျွန်တော်တို့ကို သူ့ဘိုတဲတွင်တည်းခိုရန် ဖိတ်ခေါ်သည်။ သူနေသည့် အဆောက်အအုံမှာ တစ်ထပ်ဖြစ်ပြီး ဝရန်တာမှာအကျယ်အပြန့် ရှိသည်။ ထိုဝရန်တာမျိုး မတွေ့ဖူးခဲ့ပေ။ သူ့မိန်းမနှင့်သူတူမတို့က လက်ဖက်ရည်ပွဲဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံသည်။ စကားပြောကြရင်း တရုတ်ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး လာရောက်လည်ပတ်သည့်အကြောင်းကို ရောက်သွားသည်။ တရုတ်တို့ ယခုစိတ်ဝင်စားနေသည့်ကိစ္စကို ကာလအတော်ကြာကပင် မစ္စတာအိုဘာလင်း စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။

“ယူနန်ဖူက ရှမ်းပြည်နယ်စပ်အထိ ဖောက်ထားတဲ့ မော်တော်ကားလမ်းဟာ အရေးကြီးတယ်။ အဲဒီလမ်းကတစ်ဆင့် တရုတ်တွေဆီလက်နက်ပို့တာထက် ပိုပြီး အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတွေရှိတယ်။ ဂျပန်က ယန်စီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို သိမ်းပိုက်လိုက်တာနဲ့ ဒီဘက်ကလမ်းတွေဟာ အရေးပါလာမယ်။ လမ်းတွေ ကောင်းအောင် ပြုပြင်ရမယ်။ ဖောက်ရမယ်။ တရုတ်ပြည်အနောက်ပိုင်းရဲ့ ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းဟာ ယန်စီမြစ်ကြောင်းအတိုင်း အရှေ့ဘက်ကို ကုန်ပို့တဲ့လမ်းကြောင်းပဲ။ အခု ရှမ်းပြည်နယ်ကဖြတ်ပြီး ရန်ကုန်ကိုဆင်းမယ်။ ပြီးမှ တရုတ်ပြည်အနောက်ပိုင်းကို သွားမယ်။ တရုတ်ပြည်အနောက်ဘက်က

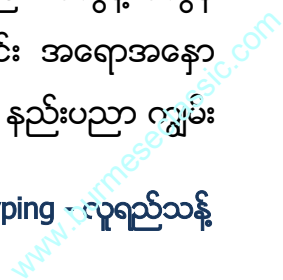
ဇီချွမ်နဲ့ယူနန်ပြည်နယ်မှာလူဦးရေ သန်းကိုးဆယ်ရှိတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ဆယ့်လေးသန်းပဲရှိတယ်။ ကဲ.. ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ အခွင့်အရေးလဲ။” သူက အားရပါးရရှင်းပြသည်။ “ဒီတိုင်းပြည်ရဲ့ အနေအထားဟာ ပြောင်းလဲ သွားမယ်။ မြန်မာပြည်ကို ၁၈၂၅မှာသိမ်းပြီးတဲ့နောက် လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးဟာ အရေးကြီးလာတယ်။ ရန်ကုန်ကိုသိမ်းပြီးတာနဲ့ မြန်မာဟာ ကမ္ဘာ့ ဈေးကွက်နဲ့ အဆက်အသွယ်ရလာတယ်။ ကုန်သွယ်ရေးလမ်း ပွင့်သွား တယ်”

မစ္စတာ အိုဘာလင်းသည် အရပ်ရှည်ပြီးပိန်သည်။ နမ္မတူတွင် အနှစ် သုံးဆယ်နေခဲ့သည်။ ဘော်တွင်းကို ပထမဆုံးတွေ့သည့် မျက်မြင်သက်သေ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဘော်တွင်းသမိုင်းမှာ ထူးဆန်းသည်။ ယင်းသည် ဆယ့်သုံးရာစုကတည်းက တရုတ်တို့တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် မိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို မာကိုလို၏ခရီးသွားမှတ်တမ်းများတွင် တွေ့နိုင် သည်။ ၁၈၆၀တွင် ဘော်တွင်းကိုတရုတ်တို့ စွန့်ပစ်လိုက်သည်။ သတ္တုတွင်း တူးသမားတို့မှာ ပန်းသေး ခေါ် မဟာမေဒင်ဘာသာဝင် တရုတ်လူမျိုးများ ဖြစ်သည်။ သူတို့က ပုန်ကန်ထကြွသည်။ ပန်းသေးသူပုန်ကို ကာလအတန် ကြာ မနှိမ်နင်းဘဲထားခဲ့သည်။ ၁၈၈၅တွင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို ကျွန်တော်တို့(ဗြိတိသျှ) သိမ်းပိုက်သည့်အခါ ဘော်တွင်းသည် ဗြိတိသျှ အင်ပါယာဖြစ်လာသည်။ ထိုအချိန်က ဘော်တွင်းရှိနေမှန်း ကျွန်တော်တို့ မသိခဲ့ပေ။ ၁၉၀၆ တွင် နမ္မတူမှ ရှမ်းလူမျိုးတစ်ယောက်က ရန်ကုန်သို့

သတ္တုရိုင်းတစ်တုံးယူလာပြီး မယုံကြည်နိုင်စရာ ဇာတ်လမ်းတစ်ခုကို ပြောပြသည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ သွားရောက်လေ့လာသည်တွင် သတ္တုတွင်းသမိုင်းတွင် မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင်များပြားသည့် သတ္တုသိုက်တစ်ခု တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ခဲနှင့်သွပ်ရောနေသည့် သတ္တုသိုက်ဖြစ်ပြီး တန်ချိန် ၂၀၀,၀၀၀ ရှိသည်။ နောက်ထပ် လေ့လာစူးစမ်းသည့်အခါ မြေအောက်လိုက်ခေါင်းများ အသွယ်သွယ်အဆင့်ဆင့် ဖောက်လုပ်ထားသည့် မိုင်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပြီး ခဲ၊ သွပ်နှင့် ငွေတို့ ရာခိုင်နှုန်းအတော်များများ ရောစပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းမှာ တရုတ်တို့၏လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ငွေကို ထုတ်ပြီးနောက် ခဲနှင့်သွပ်ပါသည့်သတ္တုရိုင်းတို့ကို သည်အတိုင်း ပုံထားသည်။ ငွေလောက်တန်ဖိုးမရှိသည့် သတ္တုများကို နမူတူမှိုင်းပေါင်းများစွာ ဝေးသည့်တရုတ်ပြည်အလယ်ပိုင်းသို့ ပို့ရန်စရိတ်မတတ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သတ္တုရိုင်းများနှင့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတို့မှ ငွေ၊ ခဲနှင့် သွပ်တို့ ထပ်၍ ထုတ်လုပ်ရန် ဘားမား ကော်ပိုရေးရှင်းလီမိတက်ကို တည်ထောင်သည်။ ယင်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်အချမ်းသာဆုံးများကုမ္ပဏီအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။

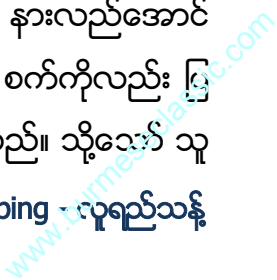
ထိုအကြောင်းများကို နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် သတ္တုတွင်းသို့ ဆင်း၍ကြည့်စဉ် မစွတာအိုဘာလင်းကပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့တွင် သတင်း အထူးအဆန်းများ ပြောရန်ရှိနေသည်။ တရုတ်လူမျိုးတို့သည် အလွန်အလွန် ထူးခြားသည့် သတ္တုဗေဒပညာရှင်များဖြစ်သည်။ သတ္တုရိုင်း အရောအနှော တစ်ခုမှ ငွေကိုထုတ်ယူရန်မှာ အလွန်ရှုပ်ထွေးခက်ခဲသည်။ နည်းပညာ ဂျာမိန်း

ကျင်ဖို့လိုသည်။ တရုတ်တို့သည် ထိုအခက်အခဲကိုဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ခေတ်မီပစ္စည်းကိရိယာများ၊ သိပ္ပံနည်းပညာများဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဖြေရှင်းလုပ်ကိုင်သလို သူတို့လည်းသူတို့နည်းနှင့်သူတို့ ဖြေရှင်းလုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့သည်။ သူတို့နည်းမှာရှေးကျသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ထုတ်လုပ်သည့် ငွေသည် ကျွန်တော် တို့ထုတ်ထုပ်သည့် ငွေလောက်ပင် သန့်စင်သည်။

သူပြောပြတာတစ်ခုရှိသေးသည်။ ရှေးကမူ တရုတ်တို့ရော အနောက်နိုင်ငံသားတို့ပါ ရွှေထက်ငွေကို ပို၍တန်ဖိုးထားကြသည်။ ငွေကရွှေထက် နှစ်ဆခွဲပို၍တန်ဖိုးရှိသည်။ ရွှေသည် ချောင်းများတွင်ကျင်ယူလို့ရသည်။ ရွှေကြောများရှာဖွေလို့ရသည်။ ငွေကမူ သတ္တုရိုင်းမှကျိုချက်ထုတ်လုပ် ယူရသည်။ ယင်းမှာ အယူခက်သည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

ဘော်တွင်းသို့ရောက်လျှင် သူကကျွမ်းကျင်သူများထံ ကျွန်တော့်ကို ပို့ပေးသည်။ သတ္တုတွင်းသည် နမ္မတူမှအနည်းငယ်ဝေးသော ဘော်တွင်းဟု ခေါ်သည့်နေရာတွင်တည်ရှိသည်။ သတ္တုရိုင်းကိုဘော်တွင်းမှနမ္မတူသို့ ရထားဖြင့်သယ်ယူရပြီး သတ္တုမဟုတ်သည့်မြေစာပစ္စည်းများမှ ခွဲခြားရန် စက်ရုံတစ်ခုခု ပို့သည်။ ထို့နောက် အဆင့်ဆင့်ကျိုချက်ပြီး သတ္တုစစ်စက်များဖြစ်သည့် သွပ်၊ နစ်ကယ်-အင်တီမိုနီသတ္တုစပ်၊ ခဲနှင့် နောက်ဆုံး ငွေတို့ရသည်။ ကျွန်တော့်ကိုလမ်းညွှန်သူများက ခက်ခဲသည့်လုပ်ငန်းကို နားလည်အောင် ရှင်းပြပြီး စက်ရုံကိုပါ ပြသည်။ ထို့နောက် သတ္တုကျိုသည့် စက်ကိုလည်း ပြသည်။ ကျွန်တော့်တွင် သိပ္ပံပညာအထုံဝါသနာမရှိ။ နည်းသည်။ သို့သော် သူ

တို့ရှင်းပြသည်ကို အသေအချာနားထောင်ကာ တစ်ဆင့် ရှင်းပြနိုင်လောက်အောင် ဗဟုသုတအသင့်အတင့်ရခဲ့သည်။ ပင်းတယဂူတွင် နဂါးအကြောင်း ရှင်းပြသည့်နည်းတူ သူတို့ကရှင်းပြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဆယ်ရက် ထုတ်လုပ်ရာမှ ရရှိသည့် ငါးတန်အလေးချိန်ရှိသော ငွေတုံးများကို ကျွန်တော့်အား ပြသည်။

ထိုနေ့နှင့် နောက်တစ်နေ့ မနက်ပိုင်းတွင် နမ္မတူ၌ နေရာတိုင်း လိုလိုသို့ ကျွန်တော်ရောက်သည်။ ထူးခြားသည့် ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ သတ္တုကျိုစက်ခေါင်းတိုင်မှထွက်သည့် မီးခိုးကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် တောင်ကုန်းဒေသတစ်ခုလုံးတွင် သစ်ပင်များ၊ သီးနှံများ မဖြစ်ထွန်း။ ကောင်းကင်ဘုံတွင် အမည်းရောင်တိုင်းပြည်တစ်ခု တည်ထောင်ထားသည်နှင့်တူသည်။ နမ္မတူ ပတ်လည်တွင် သစ်တောစိမ်းများ၊ တသွင်သွင်စီးနေသောစမ်းချောင်းများရှိသည်။ လယ်သမားများမှာ ပေါ့ပေါ့နေပေါ့ပေါ့စားကြသူများဖြစ်သည်။ ဖော်ဘွားများသည် သဘောကောင်းသည်။ ကြင်နာတတ်သည်။ သတ္တုတွင်းစခန်းတွင် အလုပ်သမား ၂၄၀၀၀နေထိုင်သည်။ ဘာသာစကား အမျိုးပေါင်းနှစ်ဆယ် ပြောကြသည်။ နေ့ဆိုင်း၊ ညဆိုင်း အလုပ်လုပ်ကြသည်။ ထုတ်လုပ်သည့် သတ္တုများကို ကမ္ဘာတစ်ဖက်စွန်းသို့ပို့သည်။ ဤသည်မှာ အိမ်မက်ထဲက တိုင်းပြည်တစ်ခုနှင့်တူသည့် ဒေသ၏မြင်ကွင်းဖြစ်သည်။ နတ်မိစ္ဆာများ ဖန်ဆင်းသည့် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လား ထင်ရသည်။

အိုဘာလင်းနှင့်ပြောဆိုဆွေးနွေးသည့်အခါ အမည်းရောင် ချိုင့်ဝှမ်းသည် အင်္ဂလိပ်တို့စက်ပစ္စည်းများနှင့်အတူရောက်မလာမီက အခြေအနေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်သွားနိုင်သည်။ သတ္တုတွင်းမှာ ခန်းခြောက်စ ပြုလာသည်။ နောင်ဆယ်နှစ်ရှိလျှင် ငွေဆို၍ တစ်အောင်စမျှ ကျန်တော့မည်မဟုတ်။

“တရုတ်တွေ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်အတွင်း ထုတ်လုပ်တာကို ကျွန်တော်တို့က အနှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်း ထုတ်ယူလိုက်တယ်”။ သူက အချက်ကျကျ ပြောသည်။

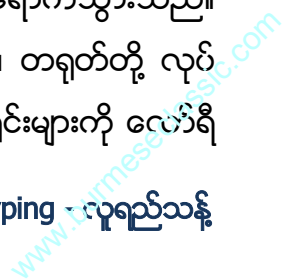
“သည့်နောက် ဘာဖြစ်မှာလဲ။ အခု ပြည်နယ်ကို ပေးနေတဲ့ အခွန်ငွေတွေ မပေးနိုင်ရင် ရသုံးမမျှတတဲ့ဘတ်ဂျက်ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ ခင်ဗျားတို့က ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက်ရဲ့ ငါးပုံနှစ်ပုံပေးနေရတယ်လို့ သိရတယ်” ဟု ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

“လုပ်ငန်းတွေ သိမ်းရမယ့် အထိတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး”

“သတ္တုရိုင်းမရှိရင် ခင်ဗျားတို့ စက်တွေ ဘယ်လို လည်ပတ်မှာလဲ”

“တရုတ်ပြည်ဘက်က သတ္တုရိုင်းတွေကို ကျိုမှာပေါ့”

ထိုအခါ လမ်းဖောက်သည့်အကြောင်းသို့ ပြန်ရောက်သွားသည်။ တရုတ်နယ်စပ်ဘက်တွင် ငွေသတ္တုရိုင်းသိုက်များ ရှိသည်။ တရုတ်တို့ လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ တရုတ်ပြည်နှင့်လမ်းပေါက်လျှင် သတ္တုရိုင်းများကို လေ့ရှိ

ကားများဖြင့်တင်ကာ နမ္မတူသို့သယ်လာနိုင်သည်။ ထိုအခါအမြတ်နည်းနည်းနှင့် သတ္တုများကျိုချက်နိုင်မည်။ လမ်းမကြီးတစ်ခု မြောက်ဖက်နယ်စပ်သို့ ပေါက်အောင် ဖောက်ရမည်။ လမ်းမကြီးတစ်ခုကို သူ့အိတ်ထဲကစိုက်ပြီး အိုဘာလင်း ဖောက်လုပ်ထားသည်။

အင်္ဂလိပ်များ၏ကလပ်တွင် မစ္စတာအိုဘာလင်းကို ရှေ့ရေး ကြိုမြင်သူဟု တင်စားပြောဆိုကြသည်။ သို့သော် ရှေ့ရေးကြိုမြင်သူတိုင်း အခါခပ်သိမ်းမှန်သည်ဟုမဆိုနိုင်။ သူ့စိတ်ကူးများမှာ သူ၏ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးများ ဖြစ်သည်။

“ရှန်ဟဲ-ဟောင်ကောင်ကုန်သွယ်ရေးက မဖြစ်မြောက်တော့ဘူး။ အဲဒီမှာ ဆုံးရှုံးရတဲ့ ကုန်သွယ်ရေးကို တရုတ်ပြည်အနောက်ပိုင်း ကုန်သွယ်ရေးမှာ ဝင်ပြီး အုပ်စီးလိုက်ပြီး ချေရမယ်” သူက ဆိုသည်။

ထိပ်တန်းနိုင်ငံရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ ပရိယာယ်တို့တွင် ဖော်ဘွားတို့ ခေတ်နောက်ကျ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ မစ္စတာအိုဘာလင်းသည် ဖော်ဘွားများကို စိတ်မဝင်စား။ သူတို့မှာ အရေးကြီးသူများမဟုတ်။ သူ့စိတ်ကူးတွင် ပွဲကြီးလမ်းကြီးများ ဆင်နွှဲချင်နေသည်။ ရန်ကုန်ကို ရှန်ဟဲအသစ် သို့မဟုတ် မဟာရှန်ဟဲအဖြစ် မြင်နေသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့ကိုလည်း သူထည့်၍မတွက်။ မြန်မာပြည်သစ်အကြောင်းကို သူ မသိ။ ၁၉၃၇တွင် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥဌာနအုပ်ချုပ်ရေးကိုလည်း သူမသိ။ မြန်မာတို့မှာ ဖော်ဘွားများလိုပင်အရေးမကြီး။ အင်္ဂလန်မှ ကာကွယ်ရေးစရိတ်အများအပြား မြန်မာအစိုးရက ချေးငှား နေရ

သည်။ ထိုငွေကို ပြန်ပေးရန် ကုန်သွယ်ရေးမှငွေရှာရမည်။ တရုတ်နှင့် ကုန်
 သွယ်ရေးလုပ်ရန်ကား ကျွန်တော်တို့ လက်လှမ်းမီသည်။ ယင်းမှာ အင်္ဂလိပ်
 တို့၏ အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ခု ဖြစ်သည်ထင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်
 က လမ်းများကို ချဲ့ရမည်။ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရမည်။ မီးရထားလမ်းများနှင့်
 အဆက်အသွယ်များလည်း ရှိရမည်။ သူက မနားတမ်းပြောဆိုရှင်းပြသည်။
 သူ့စကား နားထောင်ရသည်မှာ အားရစရာကောင်းလေသည်။

* * * * *

(??)

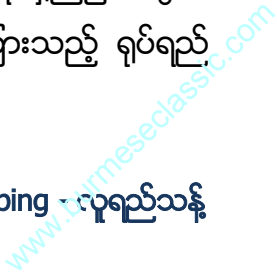
ထီးတစ်သန်းဟော်နန်းမှ သခင်မ နတ်ကြေးမုံ

တရုတ်နယ်စပ်သို့သွားရန် ဦးစွာပထမ လားရှိုးသို့ သွားရသည်။ လားရှိုးမှာ မီးရထားလမ်းဆုံးမြို့ဒုလေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုကမှ တရုတ် နယ်စပ်သို့သွားသည့်လမ်း စတင်သည်။ လားရှိုးမြို့သည် ထိုလမ်းကို မည်သို့မျှ အကျိုးမပြုနိုင်။ လားရှိုးသည် မသပ်မရပ်သွပ်မိုးအိမ်များ ရှိသည့် ဈေးလေးတစ်ခု တပ်မြို့ပတ်လည်တွင်တည်ရှိသည့် မြို့ဒုလေးသာဖြစ်သည်။ ထိုညတွင် လားရှိုးမှာ ကျွန်တော်တို့အိပ်သည်။ နောက်တစ်နေ့မနက် ၈း၃၀တွင် ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ပထမဆုံး နားမည့်နေရာမှာသိန္နီဖြစ်သည်။ သိန္နီဟူသည် “ထီးတစ်သန်း” ဟုအဓိပ္ပာယ်ရသည်။ သိန္နီစော်ဘွားသည် မိုးမိတ်ဈာပနသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပြီး သူ့ဟော်နန်းသို့ နံနက်စာဝင်၍စားရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ သူ့ဟော်နန်းမှာပင် သူနှင့်တွေ့မည်ဟု ကျွန်တော်မျှော်လင့်ထားသည်။ သီပေါ၊ မိုးမိတ်နှင့် တောင်ပိုင်စော်ဘွားတို့မှာ ဖော်ရွေသည်။ ဧည့်ဝတ် ကျပွန်သည်။ သိန္နီကမူ သူတို့ထက်အနည်းငယ်ပိုတာ တစ်ခုရှိသည်။ သူ့အပြုံးမှာ ခပ်ကြမ်းကြမ်းတောသားအပြုံး ဖြစ်သည်။ မျက်နှာမှာ နုသော်လည်း ဆံပင်မှာ ဖြူနေသည်။ သူ၏မဟာဒေဝီကို ကျွန်တော်တွေ့ချင်နေသည်။ သူကား စောဗန်တစ်ဖြစ်သည်။ အသတ်ခံရသည့် ကျိုင်းတုံစော်ဘွား၏အဖေတူ အမေကွဲနှမဖြစ်ပြီး တစ်ထီလာ၏တူမ ဖြစ်သည်။

လမ်းကို ကွေလိုက်သည်တွင် ပြုန်းခနဲ သိန္နီမြို့ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ကောင်းသည့် မြင်ကွင်းကျယ် ဖြစ်သည်။ စပါးပင်များဖြင့် စိမ်းနေသည့် လယ်ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီး ဖြစ်သည့် ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီးကို မြင်ရသည်။ ထိုနောက် တောတန်းတစ်ခု၏နောက်ခံပန်းချီကားတစ်ခု ပေါ်လာသည်။ တောင်တန်းအခြေ ကုန်းမြင့်တစ်ခု၏ထိပ်သည် ဘုရားတစ်ဆူ ရှိသည်။ တရုတ်ပုံစံ စစ်စစ်ဖြစ်သည်။ ယင်းအောက်တည့်တည့်တွင် သိန္နီဟော်နန်း တည်ရှိသည်။ နှစ်အနည်းငယ်ကမှ ဆောက်ပြီးစီးသည့် အင်္ဂလိပ်ကျေးလက်စံအိမ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ဟော်နန်းလှေကားထစ်တွင်ရပ်ကာ ဆီးကြိုနေသော ဖော်ဘွားကိုတွေ့ရသည်။ အဝင်ဝတွင် အစောင့်များက သေနတ်မြှောက်ကာ အလေးပြုသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဖော်ဘွားက လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်သည်။ မျက်နှာတွင် ကျေနပ်ဝမ်းသာသည့် အမူအရာ ပေါ်နေသည်။ ညိုပြာရောင် အပေါ်အင်္ကျီဘောင်းဘီကို ဝတ်ထားသည်။ သူကား ချောမောပြေပြစ်သူ ဖြစ်သည်။ ခေါင်းတွင် ထပ်ဖုတစ်ခုပါသည့် ကက်ဦးထုပ်တစ်လုံး ဆောင်းထားပြီး တရုတ်အဝတ်ဖိနပ်ကို စီးထားသည်။ သူ၏ ညီနှစ်ယောက်ကိုလည်း လှေကားထစ်ပေါ်တွင် တွေ့ရသည်။

ထီးတစ်သန်းဟော်နန်းထဲသို့ ဝင်ကြသည်။ ခန်းမကြီးတစ်ခုသည် ဧည့်ခန်းတစ်ခုနှင့် ဆက်နေသည်။ ထိုအခန်းထဲတွင် အရပ်ရှည်ပြီး သွယ်ပျောင်းသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ရပ်နေသည်။ ထူးခြားသည့် ရုပ်ရည်

ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်။ ဘာမျှစဉ်းစားနေစရာ မလို။ သူကား စောဗန်တစ် ဖြစ်လေသည်။

စောဗန်တစ်သည် မင်းကြီးဖိုဂါတီနှင့်အတူ ဆိုဖာတွင်ထိုင်သည်။ သူ့လှုပ်ရှားမှုများမှာ အသက်ဝင်သွက်လက်သည်။ မျက်နှာတွင်လည်း အသက်ဝင်သည့်အမူအရာ ပေါ်လွင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ လာရောက်လည်ပတ်သည့်အတွက် အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်နေသည်။ ခပ်လွင်လွင် ခရမ်းသွေး အင်္ဂလိပ်အပေါ်ဝတ်ကိုဝတ်ထားပြီး လည်ပင်းတွင် ပဝါတစ်ခုပတ်ထားသည်။ ထိုအပြင်အဆင်မှာ သူနှင့်လိုက်သည်။ သူပြောသည့် အင်္ဂလိပ် အသံထွက်သည် မှန်ကန်သည်။ မြို့ကြီးသူတစ်ယောက်လို ခပ်သွက်သွက် ပြောနိုင်သည်။ လန်ဒန်က သံရုံးဧည့်ခံပွဲမျိုးတွင်ဆိုလျှင် ပိုင်း၍ ကြည့်ကြမည့် သွင်ပြင်မူရာမျိုး ဖြစ်သည်။ သိန္နီတောအုပ်အလယ် နယ်စပ်တောင်တန်းကြီးများ အရိပ်အောက်တွင်မူ သူကား ရုတ်တရတ်မြင်လိုက်လျှင် အံ့ဩသွားစေသည့် ရူပါရုံမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ အသားမှာ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသည်။

အခြားအမျိုးသမီးနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော့်ကိုမိတ်ဆက်ပေးသည်။ သူတို့မှာညီနှစ်ယောက်၏ ဇနီးများမဟုတ်။ စောဘွား၏ ဇနီးမယားလေးများ ဖြစ်သည်။ ညီနှစ်ယောက်မှာ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီး နှစ်ယောက်သည် အင်္ဂလိပ်စကားမပြောတတ်ကြ။ အနည်းငယ်ရှက်ကာ ရှိုးတိုးရှန်တန် ဖြစ်နေသည်။ တစ်ယောက်မှာ အတော်လှသည့်မိန်းကလေးဖြစ်ပြီး မျက်နှာချိုသည်။ တခြားတစ်ယောက်မှာလည်း လှသည်။ သူက ပိုပြီး အနေရ

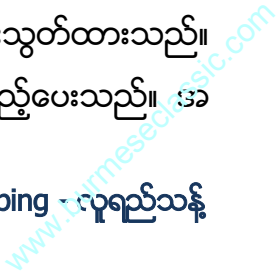

အထိုင်ရခက်နေသည်။ သူတို့သည် ငြိမ်ငြိမ်ထိုင်နေကြသည်။ သူတို့ရှိ နေသည် ဟူ၍ပင်သတိမထားမိ။ စောဗန်တစ်ကာ ခေတ်မီသူဖြစ်လေသည်။

အစေခံတစ်ယောက်က နံနက်စာအသင့်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်တွင် မဟာဒေဝီက ကျွန်တော်တို့ကို ထမင်းစားခန်းထဲသို့ ဦးဆောင်ခေါ်သွားသည်။ စားပွဲတွင်ရှမ်းအစားအစာများကိုတွေ့ရသည်။ ဖိုဂါတီနှင့်ကျွန်တော့်ကို သူ၏ ယာနှင့်ဝဲဘက်တို့တွင် နေရာချထားသည်။ စော်ဘွားသည် တစ်ဖက်အစွန်တွင် ညီနှစ်ယောက်နှင့်အတူထိုင်သည်။ အလယ်တွင် အမျိုးသမီးလေးနှစ်ယောက် နေရာယူသည်။

“စားပါတယ်နော်” ဟု စောဗန်တစ်ကာ ပြုံးရွှင်စွာ ပြောရင်း ရှမ်းဟင်းလျာများကို ညွှန်ပြသည်။

ရှမ်းအစားအစာကို ကြိုက်ပါသည်ဟု ကျွန်တော်တို့ကပြောသည်။ တကယ်ပင် အရသာရှိသည့်ဟင်းလျာများဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်ယောက်စီ၏ဘေးတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စွပ်ပြုတ် ဟင်းချိုခွက်ကြီး တစ်ခွက်စီ တည်ခင်းထားပြီး စားပွဲပေါ်တွင် ဟင်းခွက်နှစ်ဆယ့်လေးမျိုး တည်ခင်းထားသည်။ ထမင်းကို ပထမဆုံးထည့်ပေးသည်။ စောဗန်တစ်ရှေ့တွင် ဟင်းခွက်ကြီး တစ်ခု ရှိနေသည်။ ယင်းမှာ ဘဲကောင်လုံးကို တရုတ်နည်းဖြင့်ပေါင်းထားသည်။ အသားများမှာ နူးအိကာဖဲ့လိုရသည်။ ရင်ကိုခွဲပြီး အစာများသွတ်ထားသည်။ ကျွန်တော့်ပန်းကန်ထဲသို့ ဘဲသားပေါင်းအတော်များများထည့်ပေးသည်။

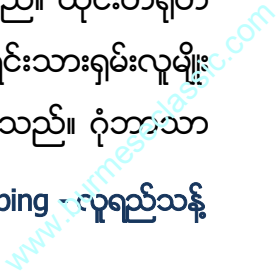
ခြားဟင်းလျာများကိုလည်းထည့်ပေးသည်။ ထိုနောက်စားသောက်ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းစွာပြောသည့်နည်းများရှိသည်။ မဟာဒေဝီ ပြောသည့် အင်္ဂလိပ်စကားမှာ အသံထွက်ကြည်လင်ပီသရုံမျှမက ချစ်ခင်နှစ်လိုဖွယ် စကားအသုံးထူးများကိုလည်း ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို မျက်လုံးကြီးများဖြင့် တစ်ချက်ဝှေ့ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် မျက်လွှာချထားသည်။

ထမင်းစားရင်း တရုတ်လမ်းမကြီးအကြောင်း ပြောကြသည်။ မကြာမီကာလအတွင်း လော်ရီကားရာပေါင်းများစွာ တောင်ပေါ်လမ်းအတိုင်း မောင်းတက်သွားကြတော့မည်။ ပန်းဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခု ဖွင့်လိုက်ပြီ။ ထိုအထဲတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှခရီးသည်များ ဖြတ်သန်းသွားလာ ကြတော့မည်။ သိန္နီသည် လူသူမသိသည့် ဇော်ဘွားပြည်နယ်မဟုတ်တော့ပြီ။ အရပ်လေးမျက်နှာမှ ခရီးသွားများ သူ့အိမ်ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာကြတော့မည်။

“ပီတာဖလင်းမင်းနဲ့ သူ့မိန်းမ မနေ့က တက်သွားတယ်” ဟု ဖိုဂါတီက ပြောသည်။

“သူတို့ ဘာဖြစ်လို့ ကျွန်မတို့ဆီ မဝင်သလဲ မသိဘူး” စောဗန်တစ် ကျေနပ်ဟန် မတူ။

မဟာဒေဝီသည် ရှမ်းလူမျိုးမဟုတ်။ ဂုံလူမျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုင်းတရုတ် အုပ်စုဝင် ဘာသာစကားတစ်မျိုးကိုပြောသော မြန်မာတိုင်းရင်းသားရှမ်းလူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ဂုံတို့သည်ကျိုင်းတုံဒေသတွင်နေထိုင်ကြသည်။ ဂုံဘာသာ

စကားနှင့် ဂုံအနုပညာဟူ၍ရှိသည်။ ကျိုင်းတုံတွင် အုပ်ချုပ်သူများသည် ဂုံလူ မျိုးများ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့အကြောင်း ယခုပြောလျှင် နားရှုပ် သွားမည်။ ခဏမျှမေ့ထားသည်က ကောင်းသည်။ လက်ငင်းဆက်ဆံရေး သဘောအရကာ သူသည် ရှမ်းမဟာဒေဝီတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ယခု မိဖုရား စော ကို သူဖတ်နေသည်။ မပြီးသေး။ တစ်ဝက် ရောက်နေသည်။ တစ်ဖန် သီန္ဒီတွင် အင်္ဂလိပ်စကားပြောစရာ အဖော်မရှိသဖြင့် အင်္ဂလိပ်စကားကို သူ မေ့နေပြီဟု ပြောသည်။

“ဂုံစကားကိုရော မပြောဘူးလား။ မေ့သွားပြီလား”

“ရှင့်အင်္ဂလိပ်စကားကို မေ့လို့ရသလား။ ကျွန်မလေ မြန်မာပြည်က အပြင် ဘက်ကို မထွက်ဖူးဘူး” ဟုပြောသည်။ ပြီးမှ သူ့စကားကို ပြန်၍ပြင်သည်။ “ထွက်တော့ထွက်ဖူးတယ်။ ယိုးဒယား(ထိုင်း)ကို တစ်ခါသွားဖူးတယ်”

“ခင်ဗျား နာမည်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကဘာလဲ”

“နတ် ကြေး မုံ”

“ထီးတစ်သန်းဟော်နန်းထဲက သခင်မ နတ်ကြေးမုံပေါ့ ဟုတ်လား”

“ ဟုတ်တယ်၊ စိတ်ကူးယဉ်လို့တော့ကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်က ဒီ မှာပျင်းစရာကောင်းတယ်”

“မိုးမိတ်စော်ဘွားဈာပနမှာ ဘာဖြစ်လို့ လိုက်မလာတာလဲ”

“ကျိုင်းတုံမှာရှိတဲ့ ညီမတွေဆီ သွားလည်နေတယ်လေ”

“ကျွန်တော်လည်း သွားမလို့။ သူတို့ကို သိပ်တွေ့ချင်တာပဲ”

“ဟုတ်တယ်၊ ကျိုင်းတုံမှာ စောဘိုဆဝပ်နဲ့တခြားညီမနှစ်ယောက် ရှိသေးတယ်။ တရုတ်နယ်စပ်ကို ရှင်ရောက်ဦးမှာလား။ နမ်းခမ်းမှာ ကျွန်မရဲ့ဝမ်းကွဲ ညီမတစ်ယောက် ရှိတယ်”

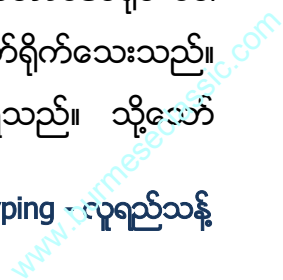
“သူ့နာမည်က ဘယ်သူလဲ”

“စောဖုန်းလှိုင်တဲ့။ ညင်ညင်သာသာ စီးတဲ့ရေမြုပ်လို့ အမိပွယ် ရတယ်”

“နက်ဖြန်ဆိုရင် အစီးညင်သာတဲ့ ရေမြုပ်ထိပ်ထားနဲ့ တွေ့မယ်လေ”

ကျွန်တော်မနည်းပင် အသက်ရှူ၍ပြောရသည်။ အပြုစား ခံနေရပြီလား မသိတော့ပြီ။

မနက်စာစားပြီးလျှင် ဟော်နန်းလှေကားထစ်များပေါ်တွင် စော ဗန်တစ်ကို စော်ဘွားနှင့်အတူဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ စော်ဘွားခေါင်းပေါ်တွင် ဦးထုပ်မပါ။ သူ့ပုံကား တူသည်။ စောဗန်တစ်၏ ရုပ်ပုံမှာလည်း မဟာဒေဝီရုပ် ပေါ်သည်။ နယ်စပ်မှပြန်လာသည့်အခါ သူ့ဓာတ်ပုံကို ကျွန်တော်ရိုက်သေးသည်။ ထိုစဉ်က ရှမ်းဝတ်စုံနှင့်ဖြစ်ပြီး ဣန္ဒြေရှိသည့်ဓာတ်ပုံကိုရသည်။ သို့သော်

လည်း ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံစလုံး မဟာဒေဝီ၏ တည်ငြိမ်သောအလှကျက်သရေကို
မဖော်ပြနိုင်။

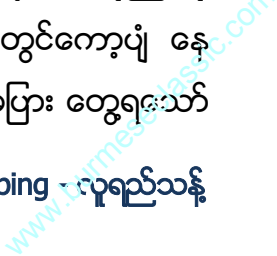
* * * * *

(??)

တရုတ်နယ်စပ်

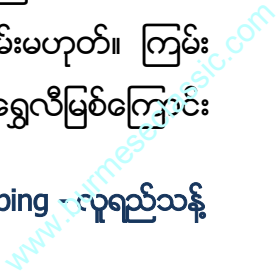
သိန္နီမှဆယ့်တစ်နာရီတွင် ကျွန်တော်တို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ မတ်စောက်သည့်တောင်များကို တက်ရသည်။ လမ်းသည် တစ်ဆစ်မျိုး တက်သွားသည်။ ချက်ချင်းပင် ပေနှစ်ထောင်ကျော် တက်ခဲ့ကြသည်။ ကုန်းပြင်မြင့်တစ်ခုပေါ်သို့ ရောက်လာသည်။ တောင်များမှာ တောင်ခေါင်းတုံးများ ဖြစ်ပြီး သစ်ပင်တစ်ပင်မျှ မရှိ။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောက်တောင်များကို တွေ့ရသည်။ မြက်ခင်းပြင်ကျယ်ကြီးကို မျက်စိတစ်ဆုံး မြင်ရသည်။ မကြာမီ ကွတ်ခိုင်သို့ ရောက်လာသည်။ ယင်းမှာ လွင်ပြင်ကြီးအလယ်မှ စစ်စခန်းမြို့လေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ထိုနောက် ဆက်၍သွားရသည့်လမ်းမှာ ငြီးငွေ့စုရာကောင်းသည်။ လွင်ပြင်များမရှိတော့ဘဲ သစ်ပင်ထူထပ်သည့် တောင်ကုန်းများကို ခဏကြာမျှ ဖြတ်ရသည်။ လမ်းတွင် ခရီးသွားအမျိုးမျိုးကိုတွေ့ရသည်။ ဝတ်စုံနီရဲရဲနှင့် ကချင်များ၊ လားဝန်တင်နှင့် တရုတ်များ၊ ကုန်စည်နှင့်ပိုးထည်အပြည့်ပါသည့် မြင်းဝန်တင်များ သို့မဟုတ် နွားဝန်တင်များလည်းသွားလာနေကြသည်။ ရှမ်းအနည်းငယ်ကိုသာ တွေ့ရသည်။ တစ်နေရာတွင် အဝါရင့်ရောင်ဝတ်ရုံကြီးကို ခြုံထားသည့် တိဗက်မှလားမားများကိုတွေ့ရသည်။ ခေါင်းတွင်ကော့ပုံ နေသော ဦးထုပ်များကိုဆောင်းထားသည်။ ခရီးသည်အများအပြား တွေ့ရသော်

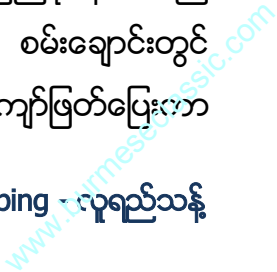
လည်း လမ်းတွင်ရွာအနည်းငယ်သာဖြတ်သန်းရသည်။ ခရီးသည်များသည် ရပ်နားလျှင် ညအိပ်ရန်သစ်ခက်တဲနန်းများ ဆောက်လုပ်ကြသည်။ ပါလာ သည့် ဟင်းလျာဖြင့်ထမင်းများချက်ကြသည်။ သူတို့သည် ခရီးဝေးမှ ခြေကျင် လျှောက်လာကြသူများ ဖြစ်သည်။

လားရှိုးမှ ကိုးဆယ့်ငါးမိုင်ရောက်လျှင် ရွှေလီချိုင့်ဝှမ်းထဲသို့ ဝင်စ ပြု လာသည်။ ရေမြေသဘာဝ ပြောင်းလဲသွားသည်မှာသိသာသည်။ ရွှေလီမြစ် သည် အချို့နေရာများတွင် တရုတ်ပြည်၏နယ်နိမိတ်မျဉ်းဖြစ်သည်။ မိုးကုပ် စက်ဝိုင်းဆီတွင် တရုတ်ပြည်ဘက်မှ တောင်တန်းများကို မြင်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသည့်နေရာရှိ တောင်ကုန်းများတွင် သစ်ပင်ကြီးများ မရှိ။ တောင်ကုန်း တောင်ကမူလေးများမှာ အရွယ်ရွယ်အစားစားဖြစ်သည်။ သင်္ချိုင်းမြေနှင့်တူသည်။ ဒဂုန်ရိပ်ပြင်ထဲကလို ညီညီညာညာစီထားသည်။ ဝဝဋ္ဋမိုင်တွင် တောင်ပေါ်မှ ဆင်းစပြုသည်။ ရှေ့တွင် ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်ကျယ် ကြီးကို မြင်ရသည်။ ခဏသွားမီလျှင် လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ရောက်သည်။ ဘယ် ဘက်သို့သွားသည့်လမ်းမှာ မူဆယ်လမ်းဖြစ်သည်။ ယခုည မူဆယ်တွင် ကျွန်တော်တို့ အိပ်မည်။ ညာဘက်လမ်းသည် တရုတ်နယ်စပ် ကင်းယန် ဟု ခေါ်သော ရွာငယ်လေးတစ်ရွာသို့ သွားသည်။ တရုတ်လမ်းမကြီးသည် ထိုရွာ တွင်လမ်းဆုံးသည်။ ကျွန်တော်တို့မော်တော်ကားသည် ညာဘက်လမ်းအ တိုင်း ကင်းယန်သို့ မောင်းခဲ့သည်။ လမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းမဟုတ်။ ကြမ်း သည်။ ဆယ့်တစ်မိုင်ခရီးမှာ အလွန်သာယာလှပသည်။ ရွှေလီမြစ်ကြောင်း

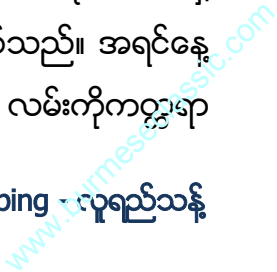
အတိုင်း သွားရသည့်ခရီးဖြစ်သည်။ လယ်ကွင်းများတွင် စပါးစိုက်ပျိုးသည်။ ယခုမူ နောက်တစ်သီးအဖြစ် ပဲ သို့မဟုတ် အခြားသီးနှံ တစ်ခုခုကို စိုက်ပျိုးထားသည်။ လူဦးရေ ထူထပ်သည်။ နေထိုင်ကြသူများမှာ တရုတ်သို့မဟုတ် ရှမ်း -တရုတ်များ ဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည်ထဲတွင်နေသည့် ရှမ်းများကို ရှမ်း - တရုတ်ဟု ခေါ်သည်။ အနားအကွပ်မရှိသော ခပ်ထောင်ထောင် ဦးထုပ်များကို ဆောင်းသည့် မိန်းမများကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ် မြင်ဖူးခြင်းဖြစ်သည်။ နက်ပြာစတစ်ခုဖြင့် အဆောင်းတစ်ခုကို ပတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖာလုံတိုင်းတွင် ရွာများရှိသည်။ ရွာဆက်မပြတ်။ အနက်ရောင်ဝက်များ ပြေးလွှားနေကြသည်။ ရေရဟတ်စက်များဖြင့် မောင်းထောင်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကြက်များ၊ ကလေးများနှင့်နွားများက နေရာတိုင်းလိုလိုတွင်ရှိနေသည်။ ယောက်ျားလေးများက ရွံ့မြေကို ကျွဲများဖြင့်ထွန်ကြသည်။ ကွင်းပြင်ကျယ်များ၊ လူသူမရှိသစ်ပင်မပေါက်ရောက်သည့် တောင်ကုန်းများကို ဖြတ်သန်းလာရသူများအဖို့ ယခု တွေ့ရသည့် မြင်ကွင်းမှာ အသက်ဝင် လှုပ်ရှားနေသည်။

ခရီးဆုံးလျှင် ရွှေလီမြစ်ထဲသို့ စီးဝင်နေသည့် စမ်းချောင်းလေးပေါ် ဖြတ်ကျော်ထားသည့် တံတားငယ်လေးထိပ်တွင် မော်တော်ကားရပ်သည်။ ဤသည်မှာ ဗြိတိသျှအင်ပါယာ၏အဆုံးဖြစ်သည်။ စမ်းချောင်းလေး ဟိုဘက်တွင် တရုတ်ပြည်ကြီးတည်ရှိသည်။ ထိုနေရာတွင် မြန်မာပြည်ပိုင်နက်သည် ရွှေလီမြစ်တစ်ဖက်သို့ ရောက်သွားသည်။ သို့သော်လည်း စမ်းချောင်းတွင် နယ်စပ်ဆုံးသည်။ ကျွန်တော်လည်း တံတားလေးပေါ်ကျော်ဖြတ်ပြေးလာ

တရုတ်ပြည်ပေါ်မှာ ရပ်နေသည်။ စမ်းချောင်းမှာ တစ်ပေခန့်နက်သည်။ သည့်
 ဟိုဘက်တွင် နယ်ခြားနယ်နိမိတ်အမှတ်အသားဟူ၍ ဘာမျှမရှိ။ အကောက်
 ခွန်ရုံး မရှိ။ နယ်ခြားမှတ်တိုင် မရှိ။ ယူနီဖောင်းဝတ်လူ တစ်ယောက်မျှမရှိ။ သို့
 သော်လည်း ဗြိတိသျှအင်ပါယာနှင့်တရုတ်ပြည်သည် တသားတည်း တည်ရှိ
 နေလေသည်။

ရွာငယ်လေး၏လမ်းပေါ်သို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားသည်။ လမ်းဟို
 ဘက်ကိုကြည့်လိုက်လျှင် တရုတ်လမ်းမကြီးကို မြင်နေရသည်။ ရှေ့သို့ဆက်
 ၍ သွားသည့်အခါ လူအရာအထောင်ကို လှမ်း၍ မြင်ရသည်။ တောင်ကုန်း
 တစ်ခုကွယ်နေသဖြင့် အားလုံးကိုမမြင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ထောင်ခန့် စီ
 တန်းကာ လက်နက်ကိရိယာကိုယ်စီဖြင့် လမ်းသစ်တစ်ခု ဖောက်နေကြ
 သည်။ မြေတူးသူ၊ မြေသယ်သူများ အသီးသီးကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် လုပ်နေကြ
 သည်။ အဝတ်နက်များ ဝတ်ဆင်ထားသည့် လမ်းဗိုလ်တစ်ယောက် တုတ်
 တစ်ချောင်းဖြင့် အလုပ်သမားများကို ညွှန်ကြားစေခိုင်းနေသည်။ သူက
 ကျွန်တော့်ကို မလိုလားသည့်အမူအရာဖြင့် ကြည့်သည်။ အလုပ်သမားများ
 မှာ နီးရာရွားများမှ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို အခကြေးငွေမပေးဟု သိရသည်။
 သူတို့သားမယားများက ထမင်းလာပို့ကြသည်။ သို့မဟုတ် မှောင်လျှင် အိမ်
 သို့ လမ်းလျှောက်ပြန်ပြီး ညစာစားကြသည်။ အလုပ်သမား ၁၇၀,၀၀၀ ရှိ
 သည်ဟု သိရသည်။ ထိုရက်မှာ ၁၉၃၈ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂ ဖြစ်သည်။ အရင်နေ့
 က မူဆယ်တွင် ပီတာဖလင်မင်းရှိနေသည်။ ဇွန်လကုန်တွင် လမ်းကိုကတ္တရာ

ခင်းမည်။ ထိုအချိန်တွင် စစ်လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များနှင့်စစ်သုံးပစ္စည်းများကို လော်ရီကားများဖြင့်တရုတ်ပြည်သို့တင်ပို့လိမ့်မည်။ သူတို့အလုပ်လုပ်နေသည်ကို အကြာကြီးရပ်ကြည့်နေမိသည်။ အာရှတိုက်တွင် လမ်းဖောက်လုပ်ကြသည်မှာ နေရာတိုင်းလိုလို၌ အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း မော်တော်ကားပေါ်တက်ကာ လမ်းဆုံမှတစ်ဆင့် မူဆယ်သို့ လာခဲ့ကြသည်။ တည်းခိုမည့်ဗိုလ်တဲသို့ရောက်လျှင် ရွှေလီမြစ်ဝှမ်းတွင် နေဝင်ချိန်နှင့်ကြုံရသည်။ အလွန်လှသည့်ရွှေလီမြစ်ဝှမ်းရှုခင်းဖြစ်သည်။ ဓာတ်ပုံတွင် ထိုအလှကို တွေ့နိုင်မည်။ ဓာတ်ပုံရှေ့နားက မြေမှာ ဗိုလ်တဲကုန်းကမူအစွန် ဖြစ်သည်။ အောက်ဘက်တွင် ဝါးရုံတောများနှင့် ကန်သင်းပြုလုပ်ထားသော စပါးစိုက်ပျိုးသည့်လယ်ကွင်းများရှိသည်။ ကျွဲဖြင့် ထွန်ယက် နေကြသည်။ အဝေးဆီက ဝါးရုံတောအုပ်အုပ်မှာ ရွာဖြစ်ပြီး သည့်ဟိုဘက်တွင် ရွှေလီမြစ်နှင့် တရုတ်ပြည်တို့ တည်ရှိလေသည်။

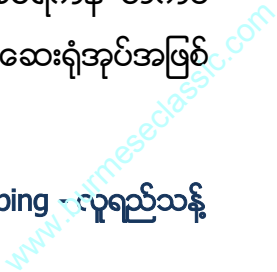
* * * * *

(??)

သခင်မလေး ရေမြှုပ်ညင်သာ

နောက်တစ်နေ့တွင် ဖိုဂါတီနှင့်တူ မူဆယ်မှနမ့်ခမ်းသို့ သွားကြသည်။ ခရီးမှာ မိုင်နှစ်ဆယ်ဝေးသည်။ လမ်းမှာ တရုတ်ပြည်နယ်စပ်အတိုင်း ဖောက်ထားသည့် လမ်းဖြစ်သည်။ လမ်းသည် ရွှေလီချိုင့်ဝှမ်းအခြေတွင် တည်ရှိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှုခင်းများမှာ အလွန်လှပသာယာသည်။ ကင်းယန်သို့ သွားသည့်လမ်းကရှုခင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ဦးစွပထမ မြေပြန့်ကို ဖြတ်သည်။ ထိုနေရာတွင် တစ်ချိန်က တိုက်ပွဲတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် အနည်းငယ်ပြောပြမည်။ လှပသာယာသည့်ရှုခင်းသည် တဖြည်းဖြည်း ပေါ်လာသည်။ တစ်ရွာပြီးတစ်ရွာ ဖြတ်ရသည်။ ထိုပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှမ်းအငွေ့အသက်ထက် တရုတ်အငွေ့အသက်ကို ပို၍ရူရှိုက်ရသည်။ ရေတွင်းများတွင် ခြင်္သေ့ရုပ်များ ထုထွင်းထားသည်။ အိမ်များမှာ ကျောက်တုံးအိမ်များဖြစ်ပြီး တရုတ်အမူအရာများ ဖြစ်သည်။

နမ့်ခမ်းမှာ စိုပြည်သာယာသည့်ချိုင့်ဝှမ်း၏ ဈေးမြို့လေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ မြန်မာပြည်၏ အကောင်းဆုံး ဆေးရုံတစ်ခု ထိုမြို့တွင် တည်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ တည်ဆောက်သူမှာ အမေရိကန် ဘက်ပတစ်သာသနာပြု ဒေါက်တာဟာပါးဖြစ်သည်။ ယခု ဆေးရုံအုပ်အဖြစ် ဒေါက်တာဆီးဂရေ့တာဝန်ယူနေသည်။

“မနက်စာ စားပြီးတော့ ဆေးရုံကို သွားကြတာပေါ့။ အဲဒီမှာ စောဖုန်းလှိုင် သူနာပြုသင်တန်း တက်နေတယ်” ဖိုဂါတီက ပြောသည်။

သူကား သိန္နီမဟာဒေဝီစောဗန်တစ်ပြောသည့် သူ့ညီမဝမ်းကွဲ စောဖုန်းလှိုင် သို့မဟုတ် “သခင်မလေး ရေ့မြှုပ်ညင်သာ” ဖြစ်သည်။ သူသည် ကျိုင်းတုံစော်ဘွားမျိုးရိုးဝင် ဒေဝီငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ မဟာဒေဝီ တစ်ထီလာမှာ သူ၏အဘွားဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် သူသည် ကျိုင်းတုံဟော်နန်းတွင်သာနေရမည်။ သို့သော်လည်း သူနာပြု လုပ်ချင်စိတ် ပေါ်လာသဖြင့် နမ့်ခမ်းသို့ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဆီးဂရေမှာ ဆရာဝန်အဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားပြီး သူနာပြုသင်တန်းတစ်ခုကို ကြီးမှူး ဖွင့်လှစ်နေသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် မည်သည့်ဟော်နန်းဒေဝီမှ သူ့လို သူနာပြုသင်တန်း မတက်ခဲ့ပေ။ အလွန်စိတ်အားထက်သန်၍ ဖြစ်မည် ထင် သည်။ ထိုအတိုင်း ဖိုဂါတီအား ပြောသည့်အခါ သူကပြုံးရယ်ပြီး

“စိတ်ထက်သန်တာကတော့ တကယ်ပါပဲဗျာ” ဟု ဆိုသည်။

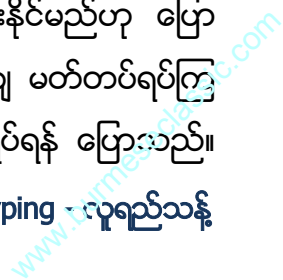
ဒေါက်တာ ဆီဂရေနှင့်သူ့ဇနီးတို့က ရုံးခန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ ခဏမျှစကားစမြည်ပြောကြပြီးနောက် ဆီးဂရေက သူနာပြုသင်တန်းတက်နေသော မိန်းကလေးများနှင့်တွေ့ဦးမလားဟု မေး သည်။ အားလုံးသုံးဆယ်ရှိသည်။ ကချင်၊ ရှမ်းနှင့်ကရင်အမျိုးသမီးများ ပါဝင် သည်ဟု ဆီးဂရေကပြောသည်။ အခြားအခန်းတစ်ခုသို့ သွားကြသည်။

သူနာပြုလေးများ ဝင်လာကြပြီး ခုံတန်းလျားများပေါ်တွင် ထိုင်နေကြသည်။ အားလုံးသည် သပ်ရပ်သည့်သူနာပြုယူနီဖောင်းကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ကချင်အမျိုးသမီးရှစ်ယောက် ရှိသည်။ သူတို့မှာ တောင်ပေါ်ရွာများမှာ ကချင်မလေးများနှင့် များစွာခြားနားသည့် မိန်းကလေးများဖြစ်သည်။ ခေါင်းထက်တွင် ဦးထုပ်ဖြူကို ဆောင်းထားကြသည်။ ကချင်နှင့်ကရင်အမျိုးသမီးများမှာ သာသနာပြုကျောင်းထွက်များ ဖြစ်သည်။

ထိုသုံးဆယ်ထဲတွင် စောဖုန်းလှိုင် ပါသည်ကိုသိသည်။ သူတို့ထဲက သူ့ကို ကျွန်တော်ရွေးထုတ်နိုင်ပါမည်လား စဉ်းစားနေမိသည်။ အခြား သူနာပြုများကတော့ တောသူများဖြစ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း အားလုံး တစ်ညီတည်း တဆင်တည်း ဝတ်ဆင်ထားကြရာ ထိုအထဲမှ သွေးကပြောသည့် စောဖုန်းလှိုင်ကို ကျွန်တော် ရွေးထုတ်နိုင်မည်လား မပြောတတ်ပေ။

သွေးက ပြောသည်မှာမှန်သည်။ အသားညိုညို သေးသေး သွယ်သွယ် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် မြင်ထားသည်။ သူ့မျက်လုံးများမှာ အရောင်လက်ပြီး ခပ်ထေ့ထေ့အမူအရာရှိသည်။ တံတောင်နှစ်ခုကို ခုံတန်းလက်ရန်းပေါ်တင်ကာ ကျောမှီပြီးထိုင်နေသည်။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးနှင့်ဆုံသည့်အခါ သူကမသိမသာလေး ပြုံး၍ပြသည်။ ဒေါက်တာ ဆီးဂရေတလူမျိုးအလိုက် မတ်တပ်ရပ်ပြကြရန်၊ သို့မှမင်းကြီး ခွဲခြားနိုင်မည်ဟု ပြောသည်။ ကချင်မလေးများနှင့် ကရင်မလေးများ အလှည့်ကျ မတ်တပ်ရပ်ကြသည်။ ထို့နောက် ထိုင်သည်။ ရှမ်းမလေးများ မတ်တပ်ရပ်ရန် ပြောသည်။

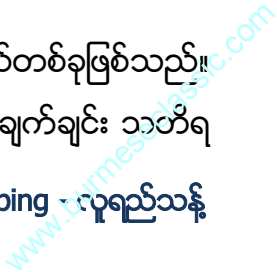
ကျွန်တော် သတိထားမိသည့်ကလေးမသည် မတ်တပ်ရပ်ပြီး ချက်ချင်းထိုင်ချ လိုက်သည်။ ကျွန်ရှမ်းမလေးများ ရပ်ပြီးကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ “အဲဒါ စောဖုန်းလှိုင် ဝဲ” ဟု တစ်ကိုယ်တည်း ပြောမိသည်။

ကျွန်တော်မှန်သည်။ အခန်းထဲမှ ကျွန်တော်တို့ ထွက်အလာတွင် ဖိုဂါတီက ဒေါက်တာဆီးဂရေအား လက်ဖက်ရည်ပွဲသို့ သခင်မလေးအား သူနာပြုဆရာမကြီးတစ်ယောက်နှင့်အတူလာခွင့်ပြုရန် ပန်ကြားသည်။ ထိုနောက် ကျွန်တော့်အား စောဖုန်းလှိုင်ကို ပြသည်။ လက်ဖက်ရည်သောက် ရန် ဖိတ်ခံရသဖြင့် သူ ဝမ်းသာဟန်တူသည်။ အခြားသူနာပြုများက သူ့ကို မနာလိုတစ်ဝက် လေးစားမှုတစ်ဝက်ဖြင့် ကြည့်နေကြသည်။

ထိုနောက် ဒေါက်တာဆီးဂရေက ကျွန်တော်တို့အား ဆေးရုံသို့ လှည့် လည် ပြသသည်။ ခေတ်မီပြီး အဆင့်အတန်းမြင့်သော ဆေးရုံတစ်ခု မြန်မာ နိုင်ငံ၏ ဝေးလံချောင်ကျသည့်တစ်နေရာတွင် ရှိနေသည်မှာ အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရအဖို့ ဂုဏ်ယူစရာတစ်ခုပင်။ သီသန့်ခန်း တစ်ခုတွင် ဂုဏ်သရေရှိ ရှမ်း -တရုတ်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးကို ရံရွေ့တော်များနှင့်အတူ တွေ့ရသည်။ သူ ဘယ်သူလဲ ဟု မေးကြည့်သည်။

“ရှဲဖန်း မဟာဒေဝီ”

ရှဲဖန်းနယ်သည် နယ်ခြားဟိုတစ်ဖက်မှ ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုအခါ နန်းပန်ရေတံခွန်တွင်တွေ့ခဲ့သည့် စောနန်းကိုအား ချက်ချင်း ဘဟိရ

လာသည်။ ယခု အမျိုးသမီးသည် စောနန်းကို ကိုသိနိုင်သည်။ သိရမည်။ လက်ထောက်ဆရာဝန်တစ်ယောက်မှတစ်ဆင့် သူနှင့်သူ့အဖွဲ့အား ဓာတ်ပုံ ရိုက်နိုင်မည်လားဟု ခွင့်ပန်သည်။ သူ့ကျန်းမာရေးမှာ ကောင်းသည်။ သို့ဖြစ် ရာ ပန်းခြံထဲသို့သွားကြပြီး သူနှင့်အဖွဲ့ကိုဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ ယင်းကို တစ် နေရာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ဦးထုပ်အမြင့်ကြီးများ ဆောင်းထားကြသူတို့မှာ မဟာဒေဝီ၏ရံရွေတော်များ ဖြစ်သည်။ သူ့နောက်မှ အမျိုးသမီးငယ်လေးမှာ ညီမငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် စောနန်းကိုအကြောင်း မေး ကြည့်သည်။ သို့သော်လည်း မကြားဖူးဘူးဟုဆိုသည်။ အကြောင်း တစ်ခုခု ကြောင့် မပြောချင်တာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ စောနန်းကိုမှာ ရှဲဖန်းမှလာသူ မဟုတ်တာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် မဟာဒေဝီ ပြောမပြနိုင်သည့် လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုလည်း ရှိနိုင်သည်။

ဒေါက်တာဆီဂရေအား နှုတ်ဆက်စဉ် မူဆယ်တိုက်ပွဲအကြောင်း မေးကြည့်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲကို သိသူ မရှိကြ။

“အဲဒီတိုက်ပွဲက ဒီဆေးရုံတည်ထောင်တဲ့ ဒေါက်တာဟားပါး လက်ထက်မှာ ဖြစ်တာ။ ကျွန်တော် သိပ်မသိဘူး” ဟု ဆိုသည်။

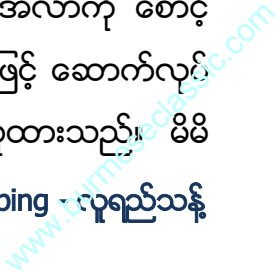
မူဆယ်တိုက်ပွဲအကြောင်း ကျွန်တော်ယခုတင်ပြမည်။ သည်အခန်း တွင် မှတ်တမ်းတင်ရလျှင် ကောင်းမည်။ စိတ်ဝင်စားကြမည် ကျွန်တော် ထင်သည်။

၁၉၂၂ မတ်လ ၁၉ တနင်္ဂနွေ နံနက် ၆ နာရီတွင် သတင်းလာပို့သူ တစ်ယောက်က ဒေါက်တာဟားပါးကို အိပ်ရာမှ နှိုးကာ ရှမ်း -တရုတ်တပ်များ အကြောင်း သတင်းပေးသည်။ သူ့ကိုယ်သူ မင်းလောင်းဟုကြေညာသော မြန်မာမင်းသားတစ်ပါးသည် မူဆယ်နမ့်ခမ်းပေါ်ရှိ ဆယ်လန့်ရွာကို ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်သည်။ ဒေါက်တာဟားပါးမှာ ဇွဲကောင်းပြီး မမှိတ်မသုန် ဆောင် ရွက်တတ်သည့်အမေရိကန်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက ထိုအဖြစ်အပျက်ကို မှန်ပြအချက်ပေးနည်းဖြင့် ပန်းမော်နှင့်လားရှိုးစစ်ပုလိပ်ဌာနသို့ သတင်းပို့သည်။ ထိုနောက် နမ့်ခမ်းမြို့စား၏အမှုထမ်းများကိုသူ့ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်ကာ ဆယ်လန့်သို့ချီတက်ပြီး ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်သည်။ ထိုအခါ မင်းလောင်းထံမှ စာတစ်စောင်ရသည်။ စာက ယခုလို ဆိုသည်။

“သင်၏ဘုရင်သည် ငါတို့တိုင်းပြည်ကိုလုယူသွားပြီး ငါတို့ဘုရင်ကိုပါ လုယူ ထားသည်။ ငါတို့သည် မန္တလေးမြို့တော်သို့ချီတက်သိမ်းယူပြီး မြန်မာထီးနန်း ကို ပြန်လည်ထူထောင်မည်။ သင်သည် မကျန်းမာသူများကို ကုသသူ ဖြစ် သည်ဟုသိရသဖြင့် သင့်တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ရန် ဤစာကို ရေးလိုက်ခြင်း ဖြစ် သည်”

ထိုစာကိုရလျှင် ဒေါက်တာဟားပါးသည် ကတုတ်ကျင်းတူးကာ သစ်လုံးများ အရံအတားပြုလုပ်ပြီး စစ်ပုလိပ်တပ် ရောက်အလာကို စောင့် နေသည်။ ရန်သူ၏အင်အားမှာ တစ်ရာ့ငါးဆယ်ရှိပြီး အုတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ် ထားသည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုတွင် တပ်စွဲခြေကုပ်ယူထားသည်။ မိမိ

ဘက်ကလူများ ကတုတ်ကျင်းတူးနေသည်ကို အချိန်ရစေရန် သေနတ်များ ပစ်ခတ်ပြီးအသံပေးထားရသည်။ မိမိဘက်ကခုခံမည့် တပ်သားများ စုစု စည်းစည်း မရှိ။ ပြန်ကြဲနေသည်။ ရန်သူကသာ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ပြီး နှစ်ဖက်အကြားခြားနေသည့် နှမ့်ပေါ်ချောင်းပေါ်က တံတားကို ကျော်လာ မည်ဆိုလျှင် ပြေးပေါက်မရှိ။ ဓားလွတ်ကိုင်တပ်သားများ ကျဆုံးမည်။ တစ် ဖန် မင်းလောင်းဘက်က ဓားပီးဆေး၊ တုတ်ပီးဆေး၊ လက်ဖွဲ့ စသည်တို့မှာ တကယ်မစွမ်းဟု မိမိဘက်ကလူများကို ချက်ချင်းအသိပေးထားရသည်။ မိမိဘက်ကလူများသည် ရန်သူ၏ စစ်တောင်ပံများကို အလွယ်တကူ စီး နိုင်သည်။

ဤနည်းဖြင့် မိမိဘက်တွင် တပ်သားအပြည့်အစုံ စုစည်းမရနိုင် သေး သည်အထိ ရန်သူကိုတားထားနိုင်ခဲ့သည်။ စတုတ္ထနေ့မနက်အရက် မတက်မီ တစ်နာရီအလိုတွင် ရှမ်း -တရုတ်များ စတင်တိုက်ခိုက်သည်။ နှမ့်ပေါ်တံတား တွင် တိုက်ပွဲပြင်းထန်သည်။ သို့သော်လည်း နေထွက်လာလျှင် ရန်သူမှာ အခြေမလှ။ ဆုတ်ရသည်။ ဒေါက်တာဟားပါးသည် မြင်းတပ်ဖြင့် ရန်သူကို လိုက်၍ တိုက်သည်။ ရန်သူ့စခန်းအထိရောက်သည်။ မနက် ဆယ့်တစ်နာရီ တွင် ရန်သူ၏စခန်းကို သိမ်းပိုက်မိသည်။ ကွင်းထဲတွင် ရန်သူအလောင်း ခြောက်ဆယ် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ယခုဖော်ပြသည့် မူဆယ်တိုက်ပွဲမှအပ ရှမ်း -တရုတ်နယ်ခြားတွင် အခြားဘာတိုက်ပွဲမှ မဖြစ်ပွား။ လွန်ခဲ့သည့်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အတွင်း ဒုလ္လန်

လှပသာယာသည့် ရွှေလီမြစ်ဝှမ်းတွင် သေနတ်သံတစ်ချက်မျှ မကြားရပေ။ ဤသည်မှာ လွန်ခဲ့သည့်၁၆ နှစ်ကအကြောင်း ကြားဖြတ်၍ ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု သခင်မလေး ရေမြှုပ်ညင်သာအကြောင်း ဆက်ရဦးမည်။

နေ့လယ်စာလက်ဖက်ရည်ကိုလည်း သုံးနာရီခွဲတွင်တိုက်သည်။ ဗိုလ်တဲသို့ အသွားတွင် စောဖုန်းလှိုင်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဆွယ်တာ လက်ရှည် ပန်းရောင်ပိုးလုံချည်တို့ဝတ်ထားသည်။ ထီးတစ်ချောင်း ဆောင်း လာသည်။ သူနှင့်အတူ နောက်က နှစ်လှမ်းမကွာတွင် အသက် သုံးဆယ်ငါး နှစ်ခန့် ကရင်သူနာပြုဆရာမကြီး လိုက်ပါလာသည်။ စောဖုန်းလှိုင်သည် ထီးပိတ်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုနှုတ်ဆက်ရန် လက်ဆန့်တန်းပေးသည်။

“မင်းကြီးရော”

“ခေါင်းဖြီးနေတယ်။ ခဏနေ ထွက်လာမှာပါ”

ဖိုဂါတီအခန်းထဲက ချက်ချင်းထွက်လာပြီး စောဖုန်းလှိုင်ကို လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်သည်။

လက်ဖက်ရည် ရောက်လာသည်။ “ငဲ့ပြီး သောက်လေ” ဟု ဖိုဂါတီက ပြောသည်။ ပန်းကန်များရှေ့တွင် သူထိုင်သည်။ ထိုနောက် လော်ရီကားကြီး ကို မောင်းလာသည့်မိဖုရားတစ်ယောက်လို ကျွမ်းကျင်စွာ လက်ဖက်ရည်များ ထည့်သည်။

“သကြားယူမလား”

“ဟင့်အင်း မလိုဘူး။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်”

သူက လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်များကို ကျွန်တော်တို့အား ပေးသည်။

ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ကာ

“ရှင်နာမည်က....”

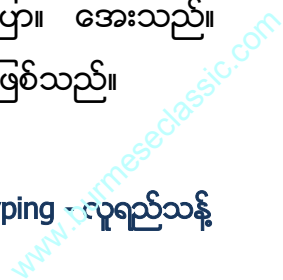
“မောရစ်ကောလစ်”

“အိုင်းရစ်လူမျိုးနော်”

“ဘယ်လိုသိသလဲ”

“အိုး....ရှင် စူးစမ်းသလိုပဲပေါ့”

သူ့အင်္ဂလိပ်အသံထွက်မှာ မကောင်းလှ။ သို့သော်လည်း အနက်ထူး စကားလုံးများကို သုံးနိုင်သည်။ စကားပြောသံမှာ မထိတထိနှင့်ကလိသည့် အသံမျိုးဖြစ်ပြီး အပြုံးပါလာသည်။ ကျွန်တော့် မျက်လုံးကို တည့်တည့် စိုက်ကြည့်သည်။ ပြီးတော့ မရပ်မနားပင် မေးခွန်းတွေတစ်ခုပြီးတစ်ခု မေးသည်။ ကရင်သူနာပြု ဆရာမကြီးသည် စကားတစ်လုံးမျှ မပြော။ အေးသည်။ သဘောသကာယ ကောင်းသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

“ရှင်ဟာ စာရေးဆရာကြီး တစ်ယောက်လို့ ဆိုတယ်။ ဟုတ်သလား မစ္စတာ မောရစ်”

ခေါင်းကို ငုံ့ပြီး ကျွန်တော့်ကိုဘေးစောင်းကြည့်သည်။ အငိုက်ဖမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။ စကားမမှားဖို့ လိုသည်။ မှားလျှင် ကျွန်တော့်ကို အမိအရ ထိုးနှက်တော့မည်။ သူ့စက်ကွင်းမှ ဘယ်ပုံ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်ကိုကား ကျွန်တော် မမှတ်မိ။

“မင်းကြီးရှင့်”

“ဟုတ်ကဲ့ ပြောပါ”

“ကျွန်မလို မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ရှင် ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ဆက်ဆံတာလဲ”

“ဘာပြောချင်တာလဲ”

“တောင်ကြီးကရှင့်အိမ်ကို ကျွန်မလာတုန်းက ရှင်ထွက်ပြီးမတွေ့ဘူးလေ”

“အဲဒါက မနက်ခုနစ်နာရီ အချိန်ပဲ။ လက်ဖက်ရည် သောက်နေတယ်။ ပြီးတော့ ဆင်းပြီးတွေ့တာပဲ။”

“ဟုတ်ပါတယ်။ သုံးမိနစ်ပဲတွေ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ဖော်ဘွားတွေ တခြားလူတွေ ရောက်လာတယ်။ ကျွန်မကို အချိန်မရှိဘူးလို့ ပြောတယ်။”

မင်းကြီးတွေက ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုဆိုတာ နားလည်ကြသလား။ ကျွန်မတော့ နားမလည်ဘူး ထင်တာပဲ။ ဟောဟိုကတောင်တန်းတွေ ကြည့်ပါဦး၊ လှလိုက်တဲ့ တောင်တန်းပြာကြီးတွေပဲ”

“တောင်တန်းပြာနဲ့ တို့နဲ့ဘာဆိုင်လို့လဲ”

“ရှင်နဲ့ စကားပြောလို့ ပြီးပြီလေ။ အခု ကျွန်မ တောင်တန်းတွေ အကြောင်း ပြောနေတာ”

“မင်း စကားအပြောင်းအလဲ သိပ်မြန်တယ်”

“လက်ဖက်ရည် နောက်တစ်ခွက် သောက်ပါဦး”

သူနာပြုဆရာမကြီးသည် ယောင်ယောင်မှားမှားနှင့် လက်ဖက်ရည်ကို တစ်ကြိုက်တည်း သောက်လိုက်ပြီး ကိတ်မုန့်စားသည်။

“မင်းဘယ်တော့ အလုပ်ပြန် ဆင်းရမှာလဲ” စောဖုန်းလှိုင်ကို ကျွန်တော်မေးကြည့်သည်။

“လေးနာရီခွဲ”

“မြန်လှချည်လား။ ဘယ်ပြန်လို့ ဖြစ်မလဲ”

“အလုပ်ကို ပစ်ထားမလို့ မရဘူးလေ”

သူနာပြုဆရာမကြီးက ခေါင်းညိတ်ကာ သူ့ကို ထောက်ခံသည်။

“ခဏလောက် နေပါဦး”

“ကောင်းပြီလေ၊ ခဏလောက်တော့ နေနိုင်ပါတယ်”

“မင်းဓာတ်ပုံ ရိုက်မယ်နော်”

“ဘာလုပ်ဖို့လဲ”

“တို့ရဲ့ နောက်ထွက်မယ့် စာအုပ်မှာထည့်ဖို့ပေါ့”

“ကျွန်မဓာတ်ပုံက ရှင့်စာအုပ်အတွက် သိပ်အရေးကြီးနေသလား”

တစ်ချက် ကျွန်တော့်ကိုချက်ကောင်း ထိုးနှက်လိုက်ပြီးနောက် ဖိုဂါတီ ဘက်သို့ လှည့်သည်။

“ကျွန်မ ကားတစ်ပတ်စီးချင်တယ် မင်းကြီး။ ရွေ့လီကြိုးတံတားကို လိုက်ပို့ပေး ပါလား”

“မင်း အလုပ်ပြန်သွားရမယ် မဟုတ်လား”

“ကျွန်မဟာ အလွန်ဆင်းရဲတဲ့ သာမန် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ပါ။ ရှင် မကျီစယ် နဲ့နော်”

“နည်းနည်းပါပဲ”

စောဖုန်းလှိုင်တွင်သူနှင့်အတူ ဓာတ်ပုံအယ်လ်ဘန်တစ်ခု ပါလာသည်။ ကျောင်းတုန်းက သူငယ်ချင်းများ၏ ပုံများကို ကျွန်တော်တို့အား ပြသည်။

“အဲဒါ ဘယ်သူလဲ” ဖိုဂါတီက မေးသည်။

“ကျွန်မရဲ့ ယိုးဒယား(ထိုင်း)သူငယ်ချင်း ထိပ်ထားဘန်ရှိ ဒါမှမဟုတ် တခြား တစ်ယောက်ယောက် ဖြစ်မှာပဲ”

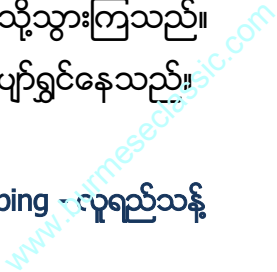
“အိုင်းရစ် နာမည်မျိုးပါလား”

“ဟုတ်တယ်။ ကျွန်မတို့က သူ့ကို ဘောင်ဝေါင်လို့ ခေါ်ကြတယ်”

ဓာတ်ပုံအယ်လ်ဘန်ကို သူပိတ်သည်။ ပြီးလျှင် “ကားစီးထွက်မယ်လေ။ ဒီညနေ ကျွန်မ အပြင်သွားခွင့်ပေးဖို့ ဒေါက်တာ ဆီးဂရေကို ရှင် ပြောပေးပါလား”

ကား သွားယူနေစဉ် နှင်းဆီပန်း အဖြူတစ်ပွင့် ခူးနေသည့် သူ့ပုံကို ကျွန်တော်ရိုက်သည်။ တကယ့် သေးသေးကွေးကွေးလေး ဖြစ်သည်။ လက်ချောင်းလေးများမှာ သေးသွယ် လှပသည်။

မြို့အပြင်ဘက် တစ်မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ရွှေလီတံတားသို့သွားကြသည်။ သူနာပြုဆရာမကြီးသည်တိတ်ဆိတ်စွာပင် သူ့နည်းနှင့်သူပျော်ရွှင်နေသည်။

“အရင်တုန်းက မသိခဲ့ မမြင်ခဲ့ဖူးတာတွေ အခု ကျွန်မ သိပြီ” ဟု ဆရာမက ပြောသည်။

သခင်မလေးစောဖုန်းလှိုင်သည် ကားကူရှင်တွင် ဖိမ်ကျကျ ထိုင်နေ သည်။

“ကျွန်မတို့ကို သီချင်းဆိုပြပါလား မစ္စတာမောရစ်”

“မစ္စတာဖိုဂါတီတို့က သီချင်းမဆိုဘူးတဲ့”

“ဒါဖြင့် ကျွန်မဆိုမယ်” ထိုနောက် ကက်သရင်းမာဗိုရင်း ကို ကျယ်ကျယ် သိ ဆိုသည်။

ဤသို့ဖြင့် ညနေခင်း နေချည်တွင် ကျွန်တော်တို့ မော်တော်ကား အပျော်စီးကြသည်။ စောဖုန်းလှိုင်က သီချင်းဆိုသည်။ ပြီးတော့ အားရပါးရ ရယ်မောသည်။

“မင်းနာမည်က သခင်မလေး ရေမြှုပ်ညင်သာလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်ဆို”

“အိုး...သခင်မလေးဆိုတာကြီး ထည့်ပြောမနေပါနဲ့။ ရေမြှုပ်ညင်သာဆို တော်ပြီပေါ့”

ရွှေလီကြိုးတံတားသို့ ရောက်သည်တွင်

“ကျွန်မတို့ လျှောက်သွားကြမယ်လေ။ အဲဟို တောင်ကုန်းပေါ်က ကြည့်ရင် သိပ်လှတဲ့ ရှုမျှော်ခင်းတွေ တွေ့ရတယ်” ဟု ပြောသည်။

ဖိုဂါတီကိုမူ သူ သွေးဆောင်၍ မရ။ သူနှုတ်ခမ်းစုသည်။

ကြိုးတံတားသည် နမ့်ခမ်းနှင့်ဗန်းမော်ကို ဆက်ပေးသည့်လမ်းမှ တံတား တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဗန်းမော်မှဧရာဝတီအတိုင်း စုန်လျှင် ရန်ကုန်သို့ ရောက်သည်။ ထိုနောက် ကျွန်တော်တို့လှည့်ပြန်ခဲ့ကြသည်။ တောသူတောင်သားတို့သည် နေဝင်ချိန်တွင် လုပ်စရာရှိသည့်အိမ်မှုကိစ္စတို့ကို လုပ်နေကြသည်။ မိန်းကလေးများသည် ရေတွင်းတွင် ရေခပ်နေကြသည်။ ရေတွင်းတွင်ထုထွင်းထားသည့် လက်ရာအချို့ကို ကျွန်တော် မှတ်ချက်ပေးသည်။

“အဲဒါ တရုတ်လက်ရာပဲ။ ကျွန်မ မကြိုက်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်အနုပညာလက်ရာကို ကြိုက်တယ်”

“မင်းချမ်းသာလာရင် ဘာလုပ်မယ် စိတ်ကူးရှိသလဲ”

“အင်္ဂလန်ကိုလေယာဉ်ပျံနဲ့ သွားမယ်လေ။ ဆရာဝန်ဘွဲ့ ယူမယ်။ ပြီးတော့ ပြန်လာပြီး ဆေးရုံတစ်ခု ဖွင့်မယ်”

ယခုတစ်ကြိမ်တွင်ကား အလေးအနက်စကားကို သူဆိုသည်။

စိတ်ကူးသည့်အတိုင်း သူလုပ်ချင်ဟန် တူသည်။

ဗိုလ်တဲသို့ ပြန်ရောက်လျှင် သူ့ကိုနှုတ်ဆက်သည်။ သူက ဆွယ်တာ လက်ကိုပင့်ကာ အပေါက်တစ်ခုကို ပြုပြီး

“ကျွန်မ ဘယ်လောက်ဆင်းရဲသလဲ....” ဟု ပြောသည်။

“ကျိုင်းတုံမှာ မင်းနဲ့နောက်ဆုံးအကြိမ်တွေ့တုန်းက တစ်နာရီတစ်ခါ အဝတ်လဲတာ တို့တွေ့ခဲ့သားပဲ” ဖိုဂါတီက ပြောသည်။

“အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ ဘာတွေ ပြောနေတာလဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အစေခံမလေးတွေ ရည်းစားထားရင် မင်း စောင့်ပြီး ဖမ်းတယ်”

“ဘာတွေ လျှောက်ပြောနေတာလဲ”

“ကျိုင်းတုံတုန်းက အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းတွေလေ”

သူစကားအတည်ပြောသည်။ “ကျွန်မ ကျိုင်းတုံကိုမပြန်ဘူး။ တဖြည်းဖြည်း စာမေးပွဲအောင် အောင်ကြိုးစားမယ်။ ကျွန်မတစ်ခုခု လုပ်ရမယ်။ ဇာတ်သိမ်းနေတဲ့ ဟော်နန်းထဲမှာ ပျော်ပိုက်နေတာထက်တော့ တစ်ခုခုလုပ်တာက ကောင်းသေးတယ်။ ကျွန်မပြောတာ မယုံဘူးလား။ ကြည့်ပါ။ တစ်နေ့ ကျွန်မ ပြောတာ ဖြစ်စေရမယ်”

ထိုသို့ ပြောကာ နှုတ်ဆက်ရန်လက်ကို ဟန်ပါပါကမ်းလှမ်းသည်။
 ပြီးလျှင် သူနာပြုဆရာမအား ခေါင်းတစ်ချက်ဆတ်ကာ သူ့နောက်က လိုက်
 ခဲ့ရန် အချက်ပေးပြီး နောက်ကို ပြန်လှည့်မကြည့်ဘဲ ပန်းခြံထဲမှ ထွက်သွား
 လေသည်။

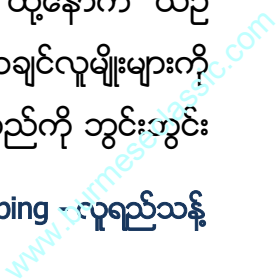
* * * * *

(??)

ချီးမြှူ

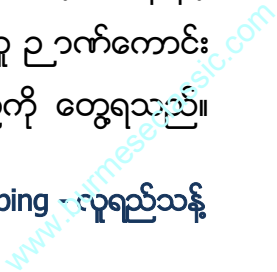
နမ့်ခမ်းမှနောက်တစ်နေ့ ကျိုင်းတုံသို့ ခရီးစဉ်ထွက်သည်။ ခရီးရှည်ကြီးဖြစ်ပြီး မိုင်ငါးရာဝေးသည်။ ပြည်နယ်အားလုံးအနက် ကျိုင်းတုံမှာ အဝေးဆုံး ဖြစ်သည်။ ဦးစွာပထမ သိန္နီမှလားရှိုးသို့လာခဲ့ရသည်။ ထိုကမှ မိုင်းယယ်သို့ ခရီးဆက်ရမည်။ မိုင်းယယ်တွင် မစ္စတာဘလက်ကဲယား စောင့်နေသည်။ သူကား တိုင်းပြည်မှ လက်ထောက်ဝန်ထောက် ဖြစ်သည်။ ဖိုဂါတီ ဆက်၍ မလိုက်တော့။ ဘလက်ကဲယားနှင့်အတူ တောင်ပိုင်းသို့ ခရီးဆက်ကြပြီး ရော့ဆီတာကို ကျွန်တော်တို့စောင့်နေမည်။ သူနှင့်အတူ သံလွင်ကူးတို့ဆိပ်ဖြစ်သည့် တာကောသို့ သွားကြမည်။ တာကောတွင်စောင့်နေသည့် ကျိုင်းတုံအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကပ္ပတိန်ရောဘတ်နှင့် နောက်ဆုံး မိုင်တစ်ရာနှစ်ဆယ် ခရီးကို ဆက်ကြမည်။

နမ့်ခမ်းမှ မထွက်မီ အမေရိကန် ဘက်ပတစ် သာသနာပြုအဖွဲ့မှ မစ္စတာရီဆန်က ကျွန်တော်တို့ကို မနက်စာဖိတ်ထားရာ သူ့ဆီဝင်ရသည်။ သူတို့ သာသနာပြုအဖွဲ့၏အဓိကလုပ်ငန်းများမှာ တောင်ပေါ်သားတို့ကို ဘက်ပတစ်သာသနာတွင်းသို့ သွတ်သွင်းရန် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ယဉ်ကျေးသည့်လူနေမှုဘဝသို့ ပို့ဆောင်ပေးမည်။ ကချင်လူမျိုးများကို မစ္စတာရီဆန် ဘဘောကျသွားသည်။ ရိုးသားပြီး ရင်ထဲရှိသည်ကို ဘွင်းဘွင်း

ပြောတတ်သူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့တွင် ဘာသာတရားဟူ၍ မရှိ။ ခေါင်ရည် သောက်သည်။ က သည်။ ချစ်တင်းနီးနောကြသည်။ ယင်းတို့ လုပ်ရလျှင် ဘဝတွင် ကျေနပ်ပျော်ပိုက်သည်။ ထို လူနေမှုဘဝကို ပြုပြင်နိုင်မည် ဖြစ် သည်။ မစ္စတာရီဆန်က ကချင်မလေးများအကြောင်း ပြောပြသည်။ ခရစ္စမတ်ပါတီတစ်ခုသို့ ကချင်မလေးများကို သူဖိတ်သည်။ ခရစ္စမတ်ပင်နှင့် ဖယောင်းတိုင်များ ထွန်းညှိထားသည်ကို သူတို့မျက်လုံးအပြူးသားနှင့် ကြည့် သည်။ မစ္စတာရီဆန် အပြင်သို့ခဏထွက်သွားပြီး ပြန်အလာတွင် ခရစ္စမတ် ပင်ကို ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ်လှည့်ကာ ကနေကြသည့် ကချင်မလေးများကို တွေ့ ရသည်။ တောင်ပေါ်တွင် ခေါင်ရည်သောက်ရင်း ကသည့်ပွဲမျိုး ဆင်နွဲ့နေကြ ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ခေါင်ရည် မပါလာသဖြင့် တော်သေးသည်။

မစ္စတာဟာရီနှင့်အတူ အခြားအစိုးရအရာရှိများကလည်း သူတို့ကို ပြု ပြင်ရေးလမ်းပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သည်။ ရွာများကိုဝင်၍ ဓားပြမတိုက်ရန် ဟော ပြောစည်းရုံးသည်။ ဈေးနေ့များတွင် ရှမ်းလူမျိုးနှင့်တွေ့ဆုံဆက်ဆံရသည့် အ ခါ ဗုဒ္ဓဘာသာလူနေမှုဘဝကို သူတို့တွေ့မြင်ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပတ်ဝန်း ကျင် အခြေအနေများက သူတို့ကို မသိမသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးသည်။ နောင် မျိုးဆက်နှစ်ဆက်၊ သုံးဆက်ဆိုလျှင် ကချင်လူမျိုးများ ယဉ်ကျေး သိမ် မွေ့လာမည် သေချာသည်။ သူတို့သည် အရိုင်းအစိုင်းများ၊ အဆင့်အတန်းနိမ့် သူများ မဟုတ်။ အခြားပြည်နယ်များက လူမျိုးစုများနည်းတူ ဥ ခက်ကောင်း သည်။ ပညာသင်ကြားရလျှင် အစွမ်းအစများ ပြုလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဘက်ပတစ်သာသနာပြု။ အစိုးရအရာရှိများနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာများအပြင် ထိုဒေသတွင် ကက်သလစ်များနှင့် ပရိုတက်စတင့်သာသနာပြုများ ရှိသေးသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တောင်တန်းသားလူမျိုးစုများမှာ ယဉ်ကျေးသူများ ဖြစ်လာကြတော့မည်မှာ သေချာသည်။ တောင်ပိုင်စော်ဘွားအား လူမျိုးစုပြတိုက်တစ်ခုတည်ဆောက်ပါဟု ကျွန်တော်ပြောခဲ့သည်မှာ ဤသည်ကို ရည်ရွယ်ပြီးပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို အသိအမှတ် မပြုလျှင် အနုပညာတိမ်ကော ပပျောက်သွားမည်။

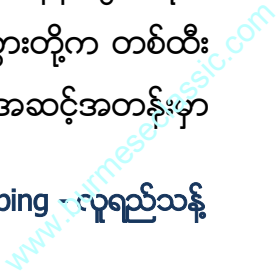
မစ္စတာဟာရီဆန်ဆီမှ ထွက်လာခဲ့ကြပြီးနောက် တောင်ဘက်သို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ ကွက်ခိုင်တွင် လက်ထောက်ဝန်ထောက်ထံဝင်၍ လက်ဖက်ရည်သောက်သည်။ သိန္နီသို့နေမဝင်မီရောက်သည်။ သိန္နီစော်ဘွား လာတွေပြီး စောဗန်တစ်၏လက်ရေးနှင့် ရေးထားသည့် ညစာစားပွဲဖိတ်စာကို ပေးသည်။ ညစာစားပွဲ နောက်တစ်ခုအကြောင်း မပြောတော့ပါ။ ဖိုဂါတီ အလုပ်များနေစဉ် ထီးတစ်သန်းဟော်နန်းတွင် ကျွန်တော် လှည့်ပတ်ကြည့်သည့်အကြောင်း၊ မြို့ထဲလည်သည့်အကြောင်းတို့ကို ပြောပြရဦးမည်။

စော်ဘွားနှင့်အတူ မြို့ထဲသို့သွားကြသည်။ ဟော်နန်းဟောင်းကို ကြည့်ရှုရန်ဖြစ်သည်။ မြောက်ပိုင်းတွင် သီပေါဟော်နန်းပြီးလျှင် သန္နိဟော်နန်းသည် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည့် အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းကို ဆောက်လုပ်သည့်အချိန်မှာ မန္တလေး ရတနာပုံခေတ်က ဖြစ်ပြီးလက်ရာမှာ ရတနာပုံလက်ရာကောင်း ဖြစ်သည်။ ရှမ်းဟော်နန်းများကို အ

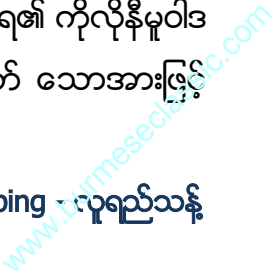

တန်းအစားအမျိုးမျိုး ခွဲခြားနိုင်သည်။ ပထမ-မန္တလေးပုံစံ စစ်စစ်။ ဒုတိယ-စနစ်ပုံမှာ မန္တလေးပုံစံနှင့် ဆင်တူပြီး ဥရောပအစိတ်အပိုင်းများဖြင့် မွမ်းမံထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံး နမူနာအဖြစ် မိုးမိတ်ဟော်နန်းကို ပြနိုင်သည်။ ထိုနောက် စိတ်ကူးယဉ်ပြီး အဆင်တန်ဆာအမျိုးမျိုး မွမ်းမံထားသည့် ဟော်နန်းမှာ မိုင်းနောင်ဟော်နန်း ဖြစ်သည်။ ဇော်ဘွားက ရှမ်းလူနေမှုဘဝနှင့် ကိုက်ညီသည့်ရဲတိုက်ကြီးတစ်ခု တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးမှာ ခေတ်မီအင်္ဂလိပ်ကျေးလက် အပန်းဖြေစံအိမ်ပုံစံအတိုင်း ဆောက်လုပ်ကြသည့် ဟော်နန်းများ ဖြစ်သည်။ ဟော်နန်းအားလုံးကို ကျွန်တော်မတွေ့ဖူးပေ။ အနုပညာ လက်ရာမြောက်သည့် ဟော်နန်းများ အကြောင်းကိုသာ ကျွန်တော်ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ မန္တလေးခေတ် မကုန်ဆုံးမီ ဆောက်သည့်ဟော်များမှာ အနုပညာလက်ရာမြောက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သိန္နီဟော်နန်းကို စိတ်ဝင်စားစွာကြည့်ရှုသည်။ ဇော်ဘွားသည် ဟော်နန်းတွင် မနေ။ သို့သော်လည်း ညီလာခံများ ယင်းတွင်ကျင်းပလေ့ရှိရာ အတိတ်၏ အငွေ အသက်များ မပျောက်သေး။ သို့ဖြစ်ရာ ပြတိုက်ဘဝသို့ကား မရောက်သေးပေ။

ရှမ်းဇော်ဘွားများသည် မြန်မာဘုရင်၏လက်အောက်ခံ ပြည်နယ် အကြီးအကဲများဖြစ်စဉ်က မြန်မာဘုရင်က သူတို့အား ဟော်နန်းတွင် ရာဇပလ္လင်ပေါ်၌ ထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား ဇော်ဘွားတို့က တစ်ထီးတစ်နန်းနေထိုင်ခွင့် တောင်းဆိုကြလိမ့်မည်။ သူတို့၏ အဆင့်အတန်းမှာ

မြန်မာဘုရင်၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သည်။ သူတို့နှင့်မဟာဒေဝီတို့အား ချီးမြှင့်သည့် ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးကိုကြည့်လျှင် သိသာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှအင်ပါယာအတွင်း သွတ်သွင်းလိုက်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရှမ်းပြည်နယ်မှ ဖော်ဘွားများသည်လည်း အရေးကြီးသည့် မင်းညီမင်းသားများဖြစ်လာသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် လန်ဒန်နှင့်အလှမ်းကွာဝေးသည်။ ရေရှည်တွင် သူတို့သည် ဗြိတိသျှအင်ပါယာအတွင်းမှ များပြားလှသည့် ဖော်ဘွားဖော်ခံများ၊ မဟာရာဇာများ၊ အီမန်အကြီးအကဲများ၊ ကျွန်းနိုင်ငံအကြီးအကဲများ စုပေါင်းထားသည့် ဘုရင်လေးများအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်တော့မည်။ အင်္ဂလန်က သူတို့ကို အကာအကွယ်ပေးမည်။ အင်္ဂလိပ်၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သည်မှာ ဂုဏ်ယူဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလာကြသည်။ သူတို့နှင့် အင်္ဂလန်အကြား ဥရောပဧကရာဇ်နှစ်ပါး ရှိနေသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အင်္ဂလန်သို့ပြန်ပြီး ထိုင်နေကာ သူတို့ အကိုးအကွယ်ခံရုံနှင့်မပြီးသေး။ အရှေ့ဘက်နိုင်ငံများက ကျွန်တော်တို့လက်အောက်ခံအဖြစ် နေထိုင်ချင်ပါသည် ဆိုလေရာ သူတို့ကို မိတ်ဆွေကောင်းများအဖြစ် သဘောထားကာ ယဉ်ကျေးဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းကို အာရုံစိုက်ရမည်။ စောစောပိုင်းက အဆင့်အတန်းနိမ့်သည်ဟုယူဆဆက်ဆံခဲ့သော်လည်း ရှမ်းဖော်ဘွားများသည် ကျွန်တော်တို့မိတ်ဆွေများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော်တို့နှင့် နီးစပ်နိုင်သူများဖြစ်သည်။ ယခုစာအုပ်မှာ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ကိုလိုနီမူဝါဒကိုဖော်ပြသည့် စာအုပ်မဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း သွယ်ဝိုက် သောအားဖြင့်

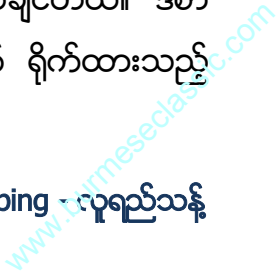
ရှမ်းစော်ဘွားများနှင့်ဆက်ဆံရေးကိုပြေပြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ကျွန်တော်အကြံပြုချင်သည်။

သိန္နီစော်ဘွားက ဟော်နန်းထဲသို့ခေါ်ကာ လိုက်လံပြသည်။ ရာဇပလ္လင်၏ ဘယ်ဘက်ကတံခါးမှာ ညီလာခံနေ့များတွင် သူ၏မိသားစုများ ဝင်လာသည့်အပေါက် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ အခြားနေရာများထက် အနည်းငယ် မြင့်သည်။ အခြားအရာရှိများဖြစ်သည့် မြို့စားများ၊ ဟိန်(သူကြီး)များ စားရသည့် နေရာများကို သူပြသည်။ ရာဇပလ္လင်ရှေ့တည့်တည့်တွင် ထိုင်စရာ ဖုံတစ်ခု ရှိသည်။ ယင်းမှာ အမတ်ချုပ်ခေါ် ဝန်ကြီးချုပ်၏နေရာဖြစ်သည်။

သိန္နီဟော်ထဲတွင် မနက်စာစားသည်။ ဧည့်ခန်းတွင်ထိုင်ကာ စော်ဘွား နှင့်စကားပြောကြသည်။ အာလာပ၊သလ္လပပြောကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစကားပိုင်းများမှ သိခွင့်ရသည့်အကြောင်းအရာများကို ယခု စာအုပ်တွင် ကြိုးကြားရောနှော ဖော်ပြထားသည်။

“ ကျွန်တော့်အတွက် တစ်ခုဆောင်ရွက်ပေးပါ” ဟု သိန္နီစော်ဘွားက ပြောသည်။

“ တစ်ခါတလေ ကျွန်တော့်ကို ဓားပြတစ်ယောက်ရဲ့ သားလို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒါ လိမ်ပြောတာ။ ခင်ဗျားရဲ့စာအုပ်မှာ အမှန်ပြောပြစေချင်တယ်။ ဒီစာကြည့်ဖြစ်ရင် ရှင်းသွားမှာပဲ” ဟု ပြောကာ လက်နှိပ်စက် ရိုက်ထားသည့် စာရွက်များပေးသည်။

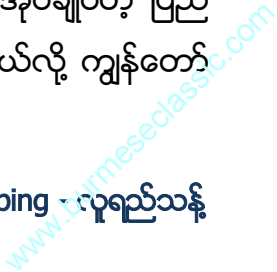
“ အမှန်က ဒီလိုပါ။ ကျွန်တော့်အဖေဟာ ကျေးလက်အကြီးအကဲ တစ်ယောက်ပဲ။ တုန်ဟန်က ခွန်ဆန်လို့ခေါ်ကြတယ်။ ၁၈၈၀မှာ သိန္နီပြည်နယ်ဟာ အခုထက်ကျယ်တယ်။ သိန္နီစော်ဘွားက မတရားဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်တယ်။ စော်ဘွားအရိုက်အရာကို လက်နက်အားကိုးနဲ့လှတယ်။ ကျွန်တော့်အဖေက ခေါင်းဆောင် ပုန်ကန်တယ်။ ၁၈၈၅မှာ သိန္နီပြည်နယ် စော်ဘွားအဖြစ် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက အသိအမှတ် ပြုတယ်။ အဖေဟာ လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပဲ။ ဓားပြ မဟုတ်ဘူး”

ခွန်ဆန်သည် စော်ဘွားဖြစ်လာသည့်အခါ သူ့မှာ အခွန်အတုတ် ရသည့်ငွေမှလွဲပြီး အခြားပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုမရှိရ ဟူသော ဥပဒေ ထုတ်ပြန်သည်။ တစ်ဖန် စော်ဘွား၏ ဆွေမျိုးများသည်လည်း ပေးသင့်သည့် အခွန်များ ပေးရမည်ဟု ဥပဒေထုတ်ပြန်သည်။

“အဲဒီဥပဒေကို ကျွန်တော် လိုက်နာသည်” ဟု စောဟုန်ဖက ပြောသည်။

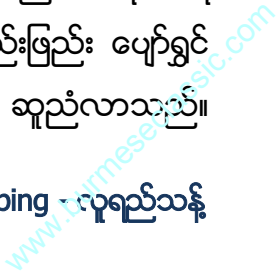
စော်ဘွား၏ နာမည်မှာ စော်ဟုန်ဖဖြစ်သည်။

“အဲဒီ ဥပဒေ တည်တံ့တာကို ကြည့်ရင် ကျွန်တော့်အဖေရဲ့ရည်ရွယ်ချက်က သူ့ပြည်နယ်သားတွေ မတရားဖိနှိပ်မှုအောက်က လွတ်မြောက်စေချင်တယ်။ တစ်ယောက်တည်း ချမ်းသာဖို့မဟုတ်ဘူး။ သိန္နီစော်ဘွား အုပ်ချုပ်တဲ့ ပြည်နယ် ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီမိုကရေစီစစ်စစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်တယ်လို့ ကျွန်တော်

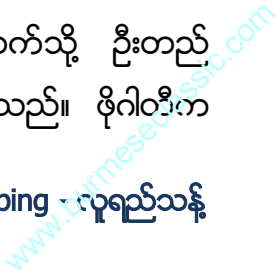
ထင်တယ်။ အဲဒီအကြောင်း ခင်ဗျားစာအုပ်မှာထည့်ရေးပါလား” ဟု ပြောသည်။

နေ့လယ်တွင်ခရီးဆက်ရာ မှောင်ရီပျိုးချိန်တွင် လားရှိုးသို့ ရောက်သည်။ လားရှိုးမြို့ဇုလေးတွင် လူသူစည်ကားသည်။ လူသူအသွားအလာ ရုတ်ရက်ခတ်နေသည်။ မားနယ်စားကတော် လေဒီအတ်စကိုင်းသည် မဒရတ်မှ ရောက်လာသည်။ သူ့ခင်ပွန်းမြို့စားကြီးမှာ မဒရတ်ဘုရင်ခံဖြစ်သည်။ လေဒီအတ်စကိုင်းနှင့်အတူ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်၊ စစ်ဗိုလ်အတွင်းရေးမှူး တစ်ယောက်နှင့် ကိုယ်ရံတော်တစ်ယောက်တို့ ပါလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ အဝတ် မြန်မြန်လဲပြီး ကလပ်သို့သွားကြသည်။ ခပ်စောစောကပင် လေဒီအတ်စကိုင်း နှင့်အဖွဲ့ ရောက်နေသည်။ ကလပ်လှေကားတက်သွားစဉ် လေဒီအတ်စကိုင်းကို ကလပ်အသင်းဝင်များနှင့် မိတ်ဆက်ပေးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လားရှိုးကလပ်သည် အင်္ဂလိပ်တို့စုဝေးရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ကုန်အလုပ်လုပ်ပြီး ညနေပိုင်းတွင် ကလပ်၌စုဝေးကာ ထွေရာလေးပါးပြောရင်း အပန်းဖြေကြသည်။ အင်္ဂလန်နှင့်ဝေးနေကြရာ သည်လိုပဲ အလွမ်းဖြေကြရသည်။ မနေ့တစ်နေ့က ပီတာဖလင်းမင်းနှင့်ဇနီး၊ ယခု မြို့စားကတော်တစ်ယောက်နှင့် မင်းကြီးတစ်ယောက်တို့ရောက်လာကြသည်။ သူတို့နှင့် စကားပြောကြသည်။ အင်္ဂလိပ်ချင်းတွေရသဖြင့် ဝမ်းသာသည်။ အရက် ရသည်။ ကော့တေး ခပ်ပြင်းပြင်း လည်၍ပေးသည်။ တဖြည်းဖြည်း ပျော်ရွှင် မြူးထူး လာကြသည်။ ပြောကြ ဆိုကြသည့်အသံများဖြင့် ဆူညံလာသည်။

ဓာတ်စက်ဖွင့်ကာ ကကြသည်။ ကလပ်တစ်ခုလုံး အုန်းအုန်းကျွတ်ကျွတ် ဖြစ်လာသည်။ ဧည့်သည်ရောက်လာသဖြင့် ထူးထူးခြားခြားဧည့်ခံကြသည်။ ကပွဲသည် အလှပြတစ်ယောက်ချင်းကသည့် ပွဲအသွင်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်။ ကသည်။ ကရင်း ကျွမ်းဘားကစားသလို ခုန်ပျံကျော်လွှားသည်။ အင်ဒီယန်းအပါချီများလို ကကြသည်။ အရက်ခွက်များတစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် ရောက်လာသည်။ သောက်သည်။ အခန်းတစ်ခုလုံး ချာချာလည်သွားသည် ထင်ရသည်။ အမျိုးသမီးများအနက် တစ်ယောက်က မစွမ်းမည်သူမည်ဝါသည် ယခင်က အခုလို မြူးထူးခဲ့ဖူးခြင်းမရှိဟု ကျွန်တော့်ကိုပြောပြသည်။ အမျိုးသမီးမှာ မဖွယ်မရာကပြနေခြင်းကား မဟုတ်။ အမျိုးသမီးမှာ တက်ကြွနေသည်။ ပရိသတ်က သူ့ကိုတအံ့တဩ ကြည့်ကြသည်။ ယင်းတို့ ပေါင်းစပ်လိုက်သည့်အခါ လားရှိုးကလပ်သည် လန်ဒန်အနောက်ပိုင်းပါတီ (ဝက်စအင်း) တစ်ခုနှင့်တူလာသည်။ ကျွန်တော်သည် သူတို့အားလုံးကို သနားမိသည်။ ယခုလို အလွန်အမင်းပျော်ရွှင်ကြသည်မှာ အလွန်အလွန် စိတ်ဒုက္ခခံစားခဲ့ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်ထင်သည်။ ဓာတ်စက်ကသီချင်းသံဖြင့် ကျေးလက်အက တစ်ခု အုန်းအုန်းကျွတ်ကျွတ် ဆင်နွဲ့နေကြသည်မှာ ဇာတိမြေနှင့် ကြာရှည် ကြမျော ဝေးကွာနေရသည်မှ စိတ်လက်ညစ်ညူးကာ အခွင့်သာခိုက်ပွင့်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် ကျွန်တော်တို့တောင်ဘက်သို့ ဦးတည်ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ နေ့လယ်တွင် မိုင်းယယ်သို့ရောက်သည်။ ဖိုဂါဝီက

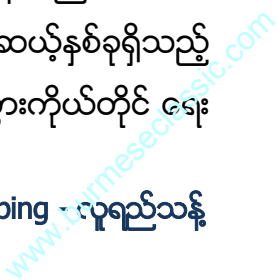

ကျွန်တော့်ကို သူ့လက်ထောက် မစ္စတာဘလက်ကဲယားလက်သို့ အပ်လိုက် ပြီးနောက် တောင်ကြီးသို့ အမြန်ပြန်သွားသည်။

မိုင်းယယ်သည် မြို့တော်ငယ်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဇော်ဘွားမှာ သိန္နီဇော်ဘွား၏စကားအတိုင်းဆိုလျှင် ဖိနိပ်အုပ်စိုးသူ သိန္နီဇော်ဘွားဟောင်း ၏ ဆွေးမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူကားရှေးဆန်ပြီး မယားတစ်ဒါဇင် လောက် ယူထားသည်။

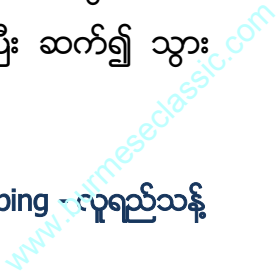
ဝန်ကြီးအချို့နှင့်တင်းနစ်တစ်ပွဲလောက် ကစားပြီးနောက် ဘလက် ကဲယားက ဟော်နန်းရှိရာတောင်ကုန်းပေါ်သို့ ခေါ်သွားသည်။ ညအမှောင် ဘက်ရောက်လာပြီးဖြစ်သော်လည်း အဆောက်အအုံအရိပ်မည်းမည်းကို မြင် နေရသေးသည်။ မိုးသို့ထိုးတက်နေသည့် ဘုံသုံးဆင့်နှင့် ပြာသာဒ်ကို မြင်ရ သည်။ အုပ်ကြွပ်မိုးများနှင့် တံစက်မြိတ်များကို ဘုံအဆင့်ဆင့် အကြားတွင် တွေ့ရသည်။ ဇော်ဘွားသည် လှေကားမှ ဆင်းလာပြီး ကြိုဆိုသည်။ သူသည် မြန်မာစကားသာ ပြောတတ်သည်။ ထီးတည်းတောင်ကုန်းပေါ်ရှိ ခပ်မှောင် မှောင်ဟော်နန်းနှင့် လိုက်ဖက်သည်။ သူ့ဆီသို့ ဧည့်သည်များများ လာစရာ အကြောင်း မရှိ။

ကျွန်တော်တို့မှာ တိုင်လုံးကြီးများအကြား ရောက်နေသည်။ ယင်းက မှ ဘုရားခန်းသို့ သွားနိုင်သည်။ တစ်ဖက်တွင်မူ အိပ်ရာဆယ့်နှစ်ခုရှိသည့် အိပ်ခန်းကျယ်ကြီးကို တွေ့ရသည်။ ဟော်နန်းပုံစံကို ဇော်ဘွားကိုယ်တိုင် ရေး

ဆွဲ ဆောက်လုပ်သည်။ အခန်းများ၊ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများ၊ အိမ်သာထိုင်
ခုံများနှင့် ငှက်အိမ်များကအစ သူ့စိတ်ကြိုက်တည်ဆောက်ထားသည်။ ငှက်
လှောင်အိမ် အများအပြားကို တွေ့ရသည်။

အခန်းကြီးတစ်ခုထဲမှ မဟာဒေဝီထွက်လာသည်။ သူနှင့်အတူ သူ့
သမီး ကစ်တီပါလာသည်။ သမီးကို ကစ်တီဟူသော အင်္ဂလိပ်နာမည်ဖြင့်
အသိများသည်။ သူ၏ ရှမ်းနာမည်မှာ “သခင်မလေး ရွှေပန်းရောင်” ဟူ၍
အဓိပ္ပါယ်ရသည် ထင်သည်။ (ရှမ်းနာမည်မှာစောမြအုံးကြာ ဖြစ်သည်။) ပိန်
ပန်ပါးပါး ဖြူဖျော့ဖျော့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး မိဘများကို အထူး
ရိုသေလေးစားသည့် အမူအရာများကို တွေ့ရသည်။ စကားပြောရင်း ဆင်ဖြူ
အကြောင်းရောက်သွားသည်။ မနေ့တစ်နေ့က ဝ နယ်တွင် ဆင်ဖြူနှစ်ကောင်
တွေ့သည်။ ဝ လူမျိုးတို့မှာ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ထိုစဉ်က အတန်ငယ်ယဉ်ကျေး
မှုနိမ့်သူများဖြစ်သည်။ တစ္ဆေသူရဲကိုမွေးထားနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။
ကျွန်တော်တို့ပြောကြသည်မှာ တစ္ဆေအကြောင်းမဟုတ်။ ဆင်ဖြူ အကြောင်း
သာ ဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူတွေလျှင်ဖမ်းရန် ဖော်ဘွားအားကျွန်တော်တိုက်တွန်း
သည်။ မကြာသေးမီက လန်ဒန်သို့ သယ်ဆောင်သွားသည့် ဆင်ဖြူ တစ်
ကောင်အကြောင်း ပြောကြသည်။ လန်ဒန်မြို့လယ် အသွား အလာများသည့်
လမ်းမကြီးတစ်ခုအလယ်တွင် ဆင်ဖြူကလဲ့အိပ်သည်။ ကားအသွားအလာ
ရပ်သွားသည်။ ဆင်ဦးစီးက ချွန်းဖြင့်ထိုးကာ ထခိုင်းမှထပြီး ဆက်၍ သွား
သည်။

“ဆင်ဖြူအကြောင်း ပြောလို့ တစ်ခုပြောရဦးမယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ချိုးဖြူ တစ်ကောင် ရှိတယ်” ဟု ဖော်ဘွားက ပြောသည်။

ညောင်ရွှေဖော်ဘွားတွင် ကျိုးဖြူတစ်ကောင် ရှိကြောင်း ကျွန်တော်ကြားဖူးသည်။ တောင်ပိုင်ဖော်ဘွား၏ ဥဒေါင်းဖြူကို ကျွန်တော်မြင်ဖူးသည်။ ယခု ချိုးဖြူကို တွေ့ရတော့မည်။ အခန်းကြီးတစ်ခုဘေးမှ လမ်းကလေး အတိုင်း ဆင်းခဲ့ကြသည်။

“သူနေဖို့အိမ်ကို ကျွန်တော့်စိတ်ကူးနဲ့ ဆောက်ထားတာ” ဟု ဖော်ဘွားက ရှင်းပြသည်။

ဝါးအနီဖြင့် ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး အမိုးမှာရေမစိမ့်သည့်အမိုး ဖြစ်သည်။ အညစ်အကြေးများ ဆေးကြောရ လွယ်သည်။ ချိုးဖြူသည် အိပ်ပျော်နေသည်။ တကယ်ပင် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသည့်ချိုးဖြူ ဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်ဘုံမှ အတောင်ခတ်ကာ ဆင်းလာသည့် နာမည်ကျော် ပုံပြင်ထဲမှ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ယူဆောင်လာသည့် ချိုးဖြူလိုပင် ဖြစ်သည်။

“အခန်းကြီးကို ကြည့်ပါဦး” ဖော်ဘွားက ဖိတ်ခေါ်သည်။

ကျွန်တော်ကား စိတ်ထဲကမပါလှသဖြင့် ဖျတ်ခနဲ ကြည့်ရုံသာ ကြည့်သည်။ ယခုမှ အိပ်ရာများနှင့်ဖော်ဘွား၏ကိုယ်လုပ်တော်များ၏ အနေအထားမှန်သည် ပေါ်လွင်လာသည်။

“ခုတင်ပုံစံတွေကို ကျွန်တော်ပဲ ပေးတယ်” ဟု ဇော်ဘွားက ပြောသည်။

ထိုညတွင်ညစာကို ဘလက်ကဲယားက ကျွေးသည်။ ထိုဒေသတွင် အင်္ဂလိပ်များ မရှိ။ ဧည့်သည်များမှာ ဇော်ဘွား၊ မဟာဒေဝီ၊ကစ်တီနှင့် အမတ်ချုပ်တို့ ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ညစာဖြစ်ပြီး စားပွဲကို ပန်းများ၊ငွေဖွန်းငွေခက်ရင်းများဖြင့် ပြင်ဆင်ထားသည်။ ပန်ကန်ငယ်လေးများတွင် ချိုချဉ်ခဲဖွယ်တို့ ရှိသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ပေါ့ပိုင်တိုက်သည်။ ကစ်တီသည် စကားပိုင်းတွင် စိုပြည်အောင် ပြောနိုင်သည်။ ဘာအကြောင်းဟူ၍ကား သတ်သတ်မှတ်မှတ် မရှိ။ ထွေရာလေးပါးပြောကြခြင်းသာဖြစ်သည်။ အမတ်ချုပ်လည်း ဝင်၍ ပြောသည်။ သူကား အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်သည့် လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဇော်ဘွားနှင့် မဟာဒေဝီတို့မှာ ခေတ်မဆန်၊ သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်ထမင်းစားပွဲတွင် စားနေကျသူများပီပီ အဆင်ပြေသည်။ သူတို့ကား ရှမ်းဇော်ဘွား၊ ဇော်ခံများနည်းတူ မှူးမျိုးမတ်မျိုးများဖြစ်ပြီး ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။

ညစာစားပွဲတွင် အစီအစဉ်တစ်ခုကို ကြားရသည်။ ကစ်တီသည် ရော့ဆီတာနှင့် တွေ့စရာရှိသဖြင့် ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူလိုက်ပါလာမည်။ သို့ဖြစ်ရာ နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် သူ့ကို ဟော်နန်းမှာ ဝင်၍ခေါ်ရသည်။ ဟော်နန်းတွင် သူ့အဖို့ ပျင်းစရာကောင်းသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ကို ဆင်း၍တွေ့သည့်အခါ ခရီးထွက်ရန် အဝတ်များလဲ၍မထား။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဟု မေးကြည့်သည်။

“ကျွန်မ စိတ်ပြောင်းသွားတယ်။ ရှင်တို့နဲ့ မသွားချင်ဘူး”

“လိုက်ခဲ့ပါလေ။ ပျော်စရာ ကောင်းပါတယ်။ တို့မှာ မနက်စာ စားဖို့ အသင့် ပါလားလား။ ရှေးဆီတာကို မင်းသိတယ် မဟုတ်လား။ တို့တစ်တွေ အတူတူ ပျော်ပွဲစား ကြတာပေါ့”

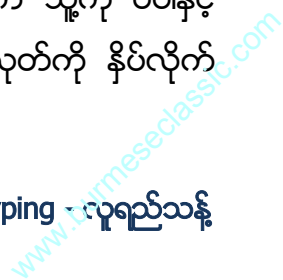
ကားထဲသို့ ခြေတစ်လှမ်းဝင်ပြီးမှ ရပ်သွားပြီး မလိုက်တော့ဟု ပြောသည်။ ထိုအချိန်တွင် လှေကားပေါ်သို့ သူ့အဖေရောက်လာသည်။ နည်းနည်း စိတ်တိုနေဟန်တူသည်။

“ခင်းဗျာရဲဒုဟ်ကို ကျွန်တော်ဓာတ်ပုံရိုက်မလို့။ ခင်ဗျားကိုလည်း ဓာတ်ပုံရိုက်မယ်နော်”

ဇော်ဘွားသည် လှေကားထစ်ပေါ်တွင် ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံရန် အနေအထားများ ယူသည်။

“ခင်ဗျားသမီးက ကျွန်တော်တို့ကို လိုက်ပို့မလို့တဲ့။ ခေါင်းလေး နည်းနည်း စောင်းလိုက်ပါလား”

ဇော်ဘွားသည် အဝေးကလွင်ပြင်ကို လှမ်းကြည့်နေသည်။ သခင်မလေး စောမြအုံးကြာ ကားထဲသို့ဝင်သည်။ တစ်ယောက်က သူ့ကို ပဝါနှင့် ကုတ်အင်္ကျီ လာ၍ပေးသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဓာတ်ပုံခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်သည်။

“ချိုဖြူရဲပုံကိုတောင် ရိုက်ချင်တာ။ ဒါပေမယ့် အပေါ်ထပ်မှာ မှောင်နေတယ်။ အလင်းရောင် မရှိဘူး” ဟု ပြောကာ ကားထဲသို့ဝင်သည်။

“နှုတ်ဆက်တယ် ဖော်ဘွားရေ။ ခင်ဗျားသမီးကို ကျွန်တော်တို့နဲ့ ယုံယုံကြည်ကြည် အပ်လိုက်လို့ဝမ်းသာပါတယ်။ ခရီး ချောမောပါတယ်။ မဟာဒေဝီ ကိုလည်း နှုတ်ဆက်တဲ့အကြောင်း ပြောပြပါ”

ဖြည်းဖြည်း ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ အဘိုးကြီးသည် သံသယစိတ်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကား ထွက်သည်ကိုစောင့်ကြည့်နေသည်။ ယဉ်ကျေးလွန်း သဖြင့် သမီးလိုက်သွားသည်ကို ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုတော့ပေ။

မိုင်နှစ်ဆယ်မောင်းမိလျှင် နမ့်ပန်မြစ်ကိုရောက်လာသည်။ မြစ်ဆိုသော်လည်း ဟိုင်ဖချိုင့်ဝှမ်းထဲသို့ စီးဝင်သည့် မြစ်ငယ်ကလေးတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ တံတားပေါ်တွင်ရပ်ကာ ချောင်းထဲတွင်ငါးများနောက်လိုက်၍ ဖမ်း နေသော ဖျံများကိုကြည့်ကြသည်။ ထိုနောက် ဆယ်မိုင်ခရီးရှိလျှင် ဝမ်ဝပ်ဈေးသို့ ရောက်သည်။ ထိုနေရာတွင် ကျွန်တော်တို့ကိုစောင့်နေသော ရော့ဆီတာနှင့်တွေ့ရသည်။ ဝမ်ဝပ်မှာ သစ်ပင်ကြီးများရှိသောရွာဖြစ်သည်။ အနား ကျယ်ကျယ်ဦးထုပ်ကြီးများဆောင်းထားသည့် ရှမ်းအမျိုးသားကြီးများကို တွေ့ရသည်။ ဝမ်ဝပ်၏ ဟိန်(သူကြီး)သည် ကျွန်တော်တို့ အပန်းဖြေရန် အိမ်သစ်တစ်ခုကို ပေးထားသည်။ ယင်းတွင် နံနက်စာစားကြမည်။ ဘလက်ကဲယားနှင့်အတူ အခိုင်းအစေတစ်ယောက်ပါလာသည်။ ထမင်ဟင်းကို တစ်ပေးခန့်

မြင့်သည့် ရှမ်းစားပွဲဝိုင်းမှာတည်ခင်းထားသည်။ ဟိန်က လက်ဖက်ရည်နှင့် ထမင်း စီစဉ်ထားသည်။ ထမင်းပြင်နေစဉ် ကျွန်တော်လည်း ကင်မရာတစ်ခု လွယ်ကာ ဈေးဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ အိပ်ခြံတစ်ခုအဝင် လှေကားပေါ်၌ ရပ်နေသည့် သခင်မလေးစောမြအုံးကြာ၏ပုံကို ရိုက်သည်။ ရှမ်းကလေးငယ် တစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့ကိုကြည့်နေသည်။ မျက်နှာထားတည်တည်နှင့် ကြည့်နေသည်မှာ ချစ်စရာကောင်းသည်။ ကျွန်တော်အိပ်ထဲ စမ်းကြည့်ရာ ကြေးပြားအနည်းငယ်တွေ့သဖြင့် ယူပြီးသူ့ကိုပေးသည်။ တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် နှင့်ပိုက်ဆံကိုယူပြီး ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံသည်။ ကျွန်တော့်ကိုမူမယုံမရဲဖြင့် ကြည့် နေသည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီးသည့်အခါ ကျွန်တော့်ပိုက်ဆံကိုပြန်ပေးပြီး ဈေးထဲ သို့ ခပ်သုတ်သုတ်ပြေးသွားသည်။

စားသောက်ပြီးလျှင် ဘလက်ကဲယားနှင့်ကပ်တီတို့ကို နှုတ်ဆက်ကာ ရှေ့ဆီတာနှင့်ခရီးဆက်သည်။ သူ့မှာ တပည့်တပန်းများမပါ။ အားလုံး ရုတ် တရက်နေမကောင်းဖြစ်သဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

“ဒီည ဘယ်လိုထမင်းစားမှာလဲ” သူ့ကို မေးကြည့်သည်။ ကွန်ဟိန်းသို့ မိုင် တစ်ရာခရီး မောင်းနှင်ရဦးမည်။ ကွန်ဟိန်းမှာ ကျိုင်းတုံခရီးတွင် နမ့်ပန်မြစ် ဘေးက စခန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကွန်ဟိန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ ယခုညအိပ်ကြ မည်။

“ကွန်ဟိန်းမှာ ကျွန်တော့်အသိတွေ ရှိပါတယ်” ဟု ရှေ့ဆီတာက ပြောသည်။

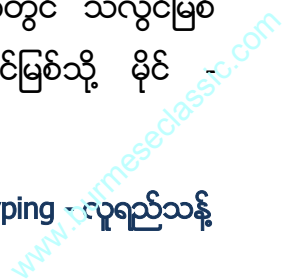
တောင်ဘက်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင် လာခဲ့ကြသည်။ လမ်းသည် မိုင်းနောင်ကို ဖြစ်သွားသည်။

“မြို့စားက ကျွန်တော်တို့ကို လက်ဖက်ရည်တိုက်လိမ့်မယ်” ရှေ့ဆီတာက ပြောသည်။

သုံးနာရီတွင် မိုင်းနောင်သို့ရောက်သည်။ ဟောနန်းသို့ တိုက်ရိုက် သွားသည်။

“မြို့စားမရှိဘူး ခင်ဗျ။ ခရီးထွက်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် အပေါ်ထပ်မှာ သခင်မ တော့ ရှိပါတယ်” အမှုထမ်းများက ပြောသည်။

လှေကားအတိုင်း ခပ်မြန်မြန်တက်သွားသည်။ ယခုမူ မိုင်းနောင် မြို့စားကတော်သည် ရင်းနှီးသည့် မိတ်ဆွေဟောင်းဖြစ်နေပြီ။ သူ့အခန်းထဲ တွင် အပေါင်းအဖော်တစ်စုနှင့်ဖဲကစားနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို တွေ့လျှင် ပျာပျာသလဲပင် လက်ဖက်ရည်စီစဉ်သည်။ ခဏကြာလျှင် သူကိုယ်တိုင် လက်ဖက်ရည်ပန်းကိုင်ကာ ရောက်လာသည်။ မြို့စား ဘယ်မှာ ရောက်နေ သည်ကို သူမပြောနိုင်။ ဘာကြောင့် အလျင်စလို ဖြစ်နေရသလဲ။ နားပါဦး လား ဟုပြောသည်။ ကွန်ဟိန်းသို့ သည်ညရောက်မှ ဖြစ်မည်။ ကျိုင်းတုံသို့ သွားမည့် လော်ရီကားတစ်စီးသည် နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် သံလွင်မြစ် ကမ်းက ကျွန်တော့်ကိုစောင့်နေမည်။ ကွန်ဟိန်းမှသံလွင်မြစ်သို့ မိုင် လေးဆယ်သွားရဦးမည်ဟု ပြောပြရသည်။

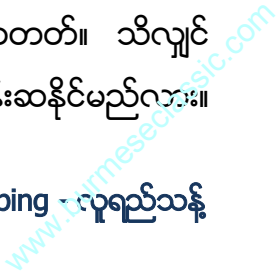

မိုင်းနောင်မှခရီးရှည်ကြီးတစ်ခု မောင်းနှင်လာခဲ့ရာ ကျိုင်းတုံလမ်းမကြီးသို့ ရောက်သည်။ လမ်းဆုံစခန်းမှာ ဆိုင်မွန်ရွာဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် လော်ဂျီကားများ တစ်စီးပြီးတစ်စီး ကူးလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကားများပေါ်တွင် တရုတ်ပြည်မှပို့ကုန်တစ်ခုဖြစ်သည့် လက်ဖက်ခြောက်များပါလာသည်။ တိဗက်တွင် ရောင်းမည့်ကုန်များဖြစ်သည်။ ထိုလက်ဖက်ခြောက်များကို အုတ်ငယ်လေးများဖြင့် ထုပ်ထားသည်။ ယင်းကြောင့်အုတ်လက်ဖက်ခြောက်ဟု ခေါ်သည်။ လူသိများသည်။

နမ့်ပန်မြစ်ဆိပ်သို့ရောက်လျှင်မှောင်နေပြီ။ နမ့်ပန်သည် ထိုနေရာတွင် မြစ်ပြင်ကျယ်ဖြစ်နေသည်။ တစ်ဖက်မှအခြားတစ်ဖက်သို့ ကိုက်လေးရာခန့် ကျယ်သည်။ ကွန်ဟိန်းရွာကြီးမှာ တစ်ဖက်ကမ်းခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် တည်ရှိသည်။

“ကူးတို့သူကြီး အမျိုးသမီးကြီးအိမ်ကိုသွားမယ်။ ညစာ သူကကျွေးလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဒီည သူတို့အိမ်မှာပဲအိပ်မယ်” ဟု ရော့ဆီတာက ပြောပြသည်။

ကားကို ဖောင်ပေါ်တင်ပြီး မြစ်ကိုဖြတ်ကူးရမည်။ သို့သော်လည်း ဖောင်မှာ တစ်ဖက်ကမ်းတွင်ရောက်နေသည်။ မှောင်လာပြီ။ မီးရောင်မရှိ။ ကြယ်ရောင်သာ လင်းလက်နေသည်။ တစ်ဖက်ကမ်းမှ ကူးတို့ဖောင်က ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေသည်ကို သိလေမည်လားမပြောတတ်။ သိလျှင် ကျွန်တော်တို့ ယခုပင်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးချင်ကြောင်း မှန်းဆနိုင်မည်လား။

သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေသည်ကိုသိပြီး သည်ဘက်ကမ်းသို့ ကူးလာသည်ကို မြင်ရသည်။ သို့နှင့် သူတို့ကူးတို့ဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးခဲ့ကြသည်။

ကူးတို့သူကြီးအမျိုးသမီးကြီး၏အိမ်မှာ ကမ်းနားနှင့်မဝေးလှ။ အိမ်ဝင်းထဲသို့ရောက်လျှင် ဧရာမပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးကို ဝိုင်းတဝါး မြင်ရသည်။ အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်နေသည်။ အလင်းရောင်များ ပြေးလွှားလှုပ်ရှားနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဆင်း၍ကြိုဆိုသည်။ လှေကားအတိုင်း တက်သွားပြီး ဝရန်တာတွင် အရပ်မြင့်မြင့်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ဓာတ်ပုံကို စာအုပ်တစ်နေရာတွင်ဖော်ပြထားသည်။ တည်ကြည်သည့် စရိုက်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ သူ့ဘေးတွင် ခပ်ချောချော အမျိုးသမီးလေးတစ်ယောက်ရပ်နေသည်။ သူ့သမီးဟုသိရသည်။ နာမည်မှာ စောကြာနုဖြစ်သည်။ ရှေးဆီတာရောက်လာသဖြင့် အားရဝမ်းသာရှိနေကြသည်။ ကျွန်တော့်ကို တလေးတစားကြိုဆိုညွှန်ခံသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ညစာ မစားရသေး။ ထို့ပြင် တစ်ညတည်းခိုချင်သည်ဟု သိရလျှင် သူတို့ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်သွားသည်။

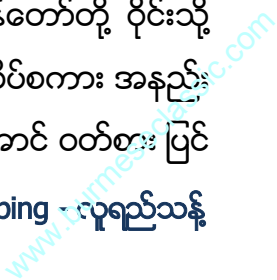
ခန်းမကြီးထဲသို့ ဝင်သွားလျှင် မိုင်းနောင်မြို့စား၏အရိပ်အယောင်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သူပဲ ဖြစ်ရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့ကိုတွေ့အောင် ရှာရသည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ မိုင်းနောင် ရောက်လာပြီးလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“ခင်ဗျားတို့ ခရီးပန်းလာတယ် မဟုတ်လား။ ဆာလည်း ဆာနေကြရောပေါ့” ဟု ပြောကာ မီးဖိုထဲသို့ ဝင်သွားပြီး သူ့ကိုယ်တိုင် ညစာအတွက်စီမံသည်။

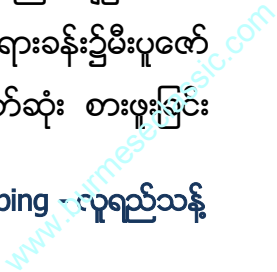
ပြည်နယ်များ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သည်။ ရှမ်းအမျိုးသား လူကြီးလူကောင်းများ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်တွေ့ခဲ့သည်။ သူတို့၏သွင်ပြင်နှင့် စရိုက်လက္ခဏာတို့ကို ကျွန်တော်လေ့လာခွင့် ရခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း မီးဖိုထဲသို့ ညစာစီစဉ်ရန်ဝင်သွားပြီး ချက်ပြုတ်သူများကို ညွှန်ကြားကာ စွပ်ပြုတ်အိုးကိုဖွန်းဖြင့် မွှေနေသည့် မိုင်းနောင်မြို့စားကို တွေ့ရသည့်အခါ ကျွန်တော့်မှာ ယခုမှလူတို့စရိုက်လက္ခဏာနှင့် သဘောမနောကို သိနားလည်လာပြီဟု ခံစားမိလေသည်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး အတတ်ပညာကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ တတ်မြောက်လေပြီ ဟူ၍လည်း ထင်မိလေသည်။

အောက်လင်းမီးအိမ်များယူလာရာ ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံးအကြိုအကြား ပါမကျန် ထိန်လင်းနေသည်။ ကူးတို့သူကြီးအမျိုးသမီးကြီးသည် မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်ကာ အပေါင်းအသင်းများနှင့် စကားတိုးတိုးပြောနေသည်။ ခန်းမထဲသို့ ဘေးခန်းများမှဝင်လိုက်ထွက်လိုက် ရှုပ်ယှက်ခက်နေသည်။ စောကြာနုလည်းပါသည်။ စားပွဲခင်းသည်။ လုပ်စရာကိုင်စရာရှိသည်တို့ကို လုပ်ကိုင်ရန် အစေအပါးများအား ညွှန်ကြားစေခိုင်းသည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဝိုင်းသို့ ခဏတစ်ဖြုတ် ဝင်ထိုင်ကာ ဧည့်ခံစကားပြောသည်။ အင်္ဂလိပ်စကား အနည်းအကျဉ်း ပြောတတ်သည်။ တစ်ကိုယ်လုံး ဖိတ်ဖိတ်လက်အောင် ဝတ်စား ပြင်

ဆင်ထားပြီး လည်ပင်းတွင်ပတ္တမြားဆွဲကြိုးနှင့် လက်တွင်ပတ္တမြား လက်ကောက် တို့ဆင်ယင်ထားသည်။ သည်အမျိုးသမီးလေးသည် ဖော်ဘွား တစ်ယောက်ယောက်၏ ချစ်သူလေးများလား။ ကျွန်တော်ရိုက်လာသည့် ဓာတ်ပုံအချို့ကို ပြသည်။ ဖော်ဘွားအချို့၊ မြို့စားအချို့ကို သူသိသည်။ မျက်နှာတစ်ခုလုံး ပြုံးချိုလာပြီး ဘယ်သူ့ကိုဘယ်မှာတွေ့ဖူးသည် စသဖြင့် ခပ်သွက်သွက်ပြောနေသည်။ ထိုနောက် ထိုင်ရာမှထသွားပြီး ကန့်လန့်ကာများကို အိမ်တိုင်များတွင် ချည်နှောင်သည်။ အိပ်ခန်းများတွင် အိပ်ရာအိပ်ခင်းပြင်ဆင်သည်။ ကျွန်တော် အိပ်မည့်နေရာတွင် အိပ်ရာခင်းများကို ပြန်အောင်ဖြန့်ပြီး ခေါင်းအုံးများကို ဖွကာပုတ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အစေအပါး မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားလေး မျိုးစုံရှိသည်။ သူ့ညီမများ၊ အစ်မများ၊ အဒေါ်များနှင့်အသက်ကြီးသူများလည်း ရှိသည်။ တကယ့်အိမ်ထောင်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ အိပ်ခန်းနှစ်ခု ဖွဲ့ပြီးသည့်တိုင် ခန်းမကြီးများအကျယ်ကြီး ရှိနေသေးသည်။

ညစာ စားကြသည်။ စွပ်ပြုတ်၊ ကြက်သား၊ ဝက်သားလုံးနှင့် အသီးအရွက် စုံလင်သည်။ စောကြာနုသည် ထိုင်လိုက်ထလိုက်နှင့် အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ ဟင်းများ ထပ်ဖြည့်သည်။ ရှမ်းလိုတစ်မျိုး၊ မြန်မာလိုတစ်မျိုး ရယ်စရာများ ပြောသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားက ကျွန်တော်တို့ စားသောက်နေသည်ကို ကြည့်ကာ ကျေနပ်နေသည်။ အိမ်မှာ သက်ငယ်မိုး ဖြစ်သည်။ ပျဉ်ထောင်ကာထားပြီး ဖျာများခင်းထားသည်။ ထိပ်ဖက်အစွန်တွင် ဘုရားခန်း၌မီးပူဇော်ထားသည်။ ဤအခင်းအကျင်းမျိုးဖြင့် ရှမ်းညစာကို နောက်ဆုံး စားဖူးခြင်း

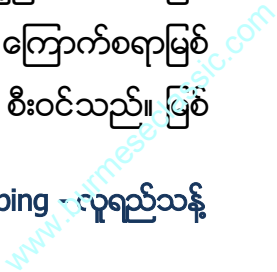

ဖြစ်သည်။ ရှမ်းကျေးလက်၏ ဖော်ရွေသည့် ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှုကို ကိုယ် တွေ ကြုံရသည်။ ဤအခွင့်အရေးမှာ ထူးခြားသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သူတို့ နှင့် ရောနှောချင်သည်။ မီးလုံနေသည့် ကူးတို့သူကြီးမနှင့်စကားစမြည် ပြော ချင်သည်။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း အတူသောက်ကာ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ တွေ ပြောချင်သည်။ သူသည် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်လေရာ လူ့သဘာဝ အတိုင်း သူ့မှာပြောချင်တာတွေ ရင်နှင့်အပြည့် ရှိနေမည်အမှန်။ သူနှင့်သာ မဟုတ် အဒေါ်များနှင့် လည်းကောင်း၊ စောကြာနနှင့်လည်းကောင်း စကား စမြည် ပြောချင်သည်။ အထူးသဖြင့် စောကြာနကို ကျွန်တော် မေးချင်တာ တွေ ရှိသည်။ ဘာဖြစ်လို့ အင်္ဂလိပ်စကားပြော သင်သလဲ၊ အင်္ဂလိပ်လို စာ ရေးတတ်ချင်သလဲ။ “ယိုးဒယား(ထိုင်း)ဆရာ တစ်ယောက်ဆီမှာ တစ်လ ငါး ဆယ်နဲ့ အရေးအဖတ်အပြော သင်နေတယ်ရှင့်” ဟူ၍ကား သူပြောခဲ့ပြီးပြီ။ သို့ပေမယ့် တရုတ်ပြည်သွားသည့် လမ်းမကြီးပေါ်က ကွန်ဟိန်းလို အရပ်တွင် ကူးတို့သူကြီးမတစ်ယောက်၏ သမီးငယ်သည် ဘာကြောင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင် နေသလဲ။ စောကြာနလက်မှာ သေးသွယ် ဖြူဝင်းသည်။ နဖူးမှာမဟာနဖူးဖြစ် သည်။ သူ့မူအရာမှာ တစ်စုံတစ်ရာကို ဖိနှိပ်မျိုသိပ်ထားရဟန်တူသည်။ စောကြာန စိတ်မရှည် ဖြစ်နေသည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားကို ကျွန်တော် စူးစိုက် ကြည့်မိသည်။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတစ်ခုကို ကျွန်တော်တွေ့ရသလိုထင်မိသည်။ ဘာဇာတ်လမ်းဖြစ်ပြီး ဘယ်သို့စကား ဘယ်သို့အဆုံးသတ်လေမည် ကျွန်တော် မသိ။

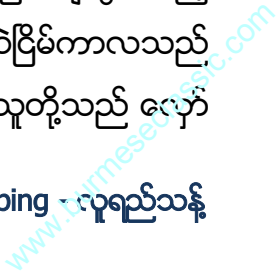
နောက်တစ်နေ့မနက် ရှစ်နာရီတွင် သံလွင်မြစ်ကမ်းရှိ တာကောသို့ ကျွန်တော်တို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ ရှမ်းခေလေ့ထုံးစံသည် အလွန်နှစ်သက် စရာ ကောင်းသည်။ ဧည့်သည်ပြန်လျှင် တတ်နိုင်သလောက် လိုက်၍ပို့သည်။ မိုင်းနောင်မြို့စားနှင့် စောကြာနုတို့သည် သံလွင်မြစ်ကမ်းအထိ လိုက်၍ ပို့သည်။ မနက်ကိုးနာရီ ဆယ့်ကိုးမိနစ်တွင် ချိုင့်ဝှမ်းထဲသို့ ကျွန်တော်တို့ ဆင်းလာကြသည်။ သံလွင်မြစ်သည် ထိုနေရာတွင် တောင်ကြားကိုဖြတ်၍စီးရာ ပင်လယ်မှအမြင့်ပေ ရှစ်ရာခန့်တွင်တည်ရှိသည်။ သံလွင်ကား ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည်ဆုံးမြစ်များအနက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ တိပက်ကုန်းမြင့် လာဆာမြို့ မြောက်ဘက် မိုင်သုံးရာတွင် မြစ်ဖျားခံသည်။

ကမ်းပါးထိပ်မှတာကောကို ကျွန်တော် ကြည့်မိသည်။ သို့ရာတွင် မြစ်ပြင်မှာမကျယ်လှ။ မိုင်ဝက်ခန့်သာရှိမည်။ သို့သော်လည်း ရေစီးအလွန်မြန်ပြီး အလွန်နက်သည့် မြစ်ဖြစ်လာသည်။ ရေကြီးသည့်အခါ သံလွင်သည် အမြင့်ပေခြောက်ဆယ်အထိ တက်သည်ဆိုသည်။ ယုံနိုင်စရာပင်မရှိ။ ယခု ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသည်မှာ ဖေဖော်ဝါရီလတွင်ဖြစ်သည်။ ရေ ကျနေသည်။ သို့တိုင်အောင် ပေတစ်ရာခန့်အထိမြင့်သည့် လှိုင်းလုံးကြီးများဖြင့် သံလွင်သည် တလိမ့်လိမ့်စီးဆင်းနေသည်။ မြစ်တို့တွင်လည်း စရိုက်အမျိုးမျိုး ရှိသည်။ နမ့်ပန်သည် ငြိမ်းညောင်းသာယာစွာ စီးဆင်းသည့်မြစ်ကလေး ဖြစ်သည်။ သို့သော် သံလွင်သည် ကြမ်းသည်။ ရက်စက်သည်။ ကြောက်စရာမြစ်ပေတည်း။ နမ့်ပန်သည် သံလွင်ထဲသို့ “တာဆုပ်တင်” တွင် စီးဝင်သည်။ မြစ်

နှစ်ခုဆုံပြီးနောက်မိုင်အနည်းငယ်တွင် ထူးဆန်းသည့်ရေဝဲကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ထိုနေရာတွင် မြစ်သည် ထုံးကျောက်တောင်ကြီးအကြား စီးဆင်းပြီး ရေစီးညင်သာသည်။ ရေဝဲကြီးသည် မြစ်ပြင်တစ်ခုလုံးအကျယ်အပြန့် ဖြစ်လာသည်။ ဝဲထစဉ် ကမ်းနားမှာကပ်ပြီး တစ်ဖက်သို့ကူးရန်ပင် မဖြစ်နိုင်။ အန္တရာယ် ရှိသည်။ ဝဲငြိမ်မှ ကူးရသည်။

ကမ်းပါးစောက်အခြေတွင် ဝဲကတော့ကြီး ထိုးသည်။ ဝဲအလယ်မှာ ကတော့ခွက်ခွက်ကြီးဖြစ်လာပြီး ဆယ့်ငါးပေခန့် ကျယ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် မည်သည့်လှေမှ မြစ်ကို မဖြတ်ကူးရဲ။ သို့သော်လည်း ဝဲကတော့ကြီးသည် တစ်နေ့သုံးကြိမ် အနေအထားပြောင်းသည်။ အလယ်ရှိကတော့ကြီးသည် ရေတွေပြည့်လာပြီး အထုံးအဖုတစ်ခု ဖြစ်လာကာ ခုံးထလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဝဲကတော့က ရေများမှုတ်ထုတ်သည်။ ထိုအခါ လှိုင်းများဖြစ်လာပြီး ကျောက်တောင်အခြေ ကမ်းစပ်သို့ပင် လှိုင်းများပုတ်သည်။ စုပ်ယူသည့် အသွင်လည်း ပျောက်သွားသည်။ သို့သော်လည်း တစ်နေ့တွင်နှစ်ကြိမ်သာ စုပ်ဝဲမှ မှုတ်ဝဲအသွင်သို့ ပြောင်းသည်။ မှုတ်ဝဲ ဖြစ်ချိန်မှာလည်း မကြာ။ ထိုမှ စုပ်ဝဲအသွင်ပြောင်းသည့်အခါ ခုံးထလာသည့် အထုံးအဖုကြီး ပျောက်သွားသည်။ မြစ်တို့၏မာယာကို မသိသူတစ်ယောက် ထိုအချိန်တွင် ဖြတ်ကူးလျှင် ဒုက္ခလှလှ တွေ့ရသည်။ မြစ်အကြောင်းသိသူသည် ရေဝဲငြိမ်ကျသွားသည့် အချိန်ကို သိသည်။ တစ်နေ့လုံးတွင် တတိယအကြိမ် ဝဲငြိမ်ကာလသည် မိနစ်နှစ်ဆယ်သာ ကြာသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် လှေဖြင့်ကူးသူတို့သည် လှော်

တက် ဖြင့် ရေကိုပုတ်ကာ မြစ်စောင့်နတ်ကို ကန်တော့ပြီးမှကူးကြသည်။ မြစ်တို့၏မာယာကို အသိရခက်သည်။ ဝဲငြိမ်ကာလ မိနစ်နှစ်ဆယ်သည်ပင် တစ်ခါတစ်ရံ တို့တောင်းသည်။ မိနစ်နှစ်ဆယ် ကြာမည်ဟု မသေချာ။

ကျွန်တော်တို့၏ ကားရပ်သည့်နေရာတွင် တည်းခိုရန် ဗိုလ်တဲတစ်ခု ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်အရာရှိကလေးတစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့ကို လာ၍တွေ့ သည်။ ကျိုင်းတုံလမ်းတာဝန်ခံ ဖြစ်သည်ဟု ရှေးဆီတာက ပြောသည်။ လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာဟန် တူသည်။

“ကျိုင်းတုံကို ဘယ်လောက်ခရီး သွားရမလဲ” ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

“နှစ်ရက် ခင်ဗျ”

ကျွန်တော် တုန်လှုပ်သွားသည်။ “နှစ်ရက် ဟုတ်လား။ မိုင်တစ်ရာနှစ် ဆယ်ပဲ ဝေးတယ်မဟုတ်လား”

“ဒီလမ်းက အာရှတိုက်မှာ အကြမ်းဆုံးလမ်း ခင်ဗျ”

သူသည်ထိုလမ်း၏တာဝန်ခံဖြစ်လေရာ သူပြောသည်ကိုပင် အတည် ယူရန် သာ ရှိတော့သည်။

“အဲဒီလို ဘယ်သူမှမပြောဘူး။ ဒီည ရောဘတ်က တို့ကိုမျှော်နေမှာ။ တို့မှာ ရိက္ခာ မပါဘူး။ တပည့်တပန်းလည်း မရှိဘူး။ ဒီည ကျိုင်းတုံရောက်မှ ဖြစ်မယ်”

“မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကားပေါ်မှာဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ထိုင်ပြီးလိုက်မယ် ဆိုရင်တော့ ရောက်မှာပဲ။ ခင်ဗျားမှာ လေကူရှင်ပါလား” လူငယ်လေးက ပြောသည်။

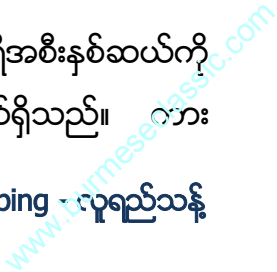
“မပါဘူး။ လေကူရှင် မပါဘူး။ အဲဒီလို ပစ္စည်းမျိုး ဘယ်တုန်းကမှ မယူခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီညကျိုင်းတုံရောက်မှ ဖြစ်မယ်” ကျွန်တော် စိတ်တိုလာသည်။

“ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ညဆယ်နာရီထက်တော့ စောပြီး မရောက်နိုင်ဘူး” လူငယ်လေးက ပြောသည်။

“ဘယ်လိုလဲ ရော့ဆီတာ။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမလဲ။ ခုမှ ဒီအကြောင်း သိရတာ။ ခင်ဗျားတို့လမ်းက တကယ့်လမ်းပဲဗျာ” ကျွန်တော် စိတ်မရှည်တော့ပေ။

“ခုပဲ မြစ်ကို ကူးမယ်လေ။ ဟိုဘက်မှာ လောရီကားစောင့်နေမှာပါ။ ခင်ဗျားကို မနက်စာ ကောင်းကောင်းကျွေးပြီးမှ လွှတ်မှာပါ” ရော့ဆီတာက ပြောသည်။

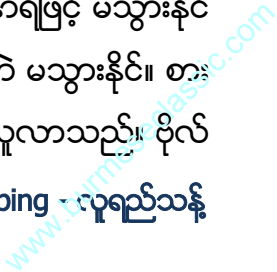
ရေစပ်သို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ ကမ်းနားတွင် လောရီအစီးနှစ်ဆယ်ကို တွေ့ရသည်။ ဟိုဘက်ကမ်းတွင်လည်း လော်ရီနှစ်ဆယ်ရှိသည်။ ကား

အားလုံး အုပ်လက်ဖက်ခြောက်များတင်ထားသည်။ ကားတင်ကူးသည့် ကူးတို့ဖောင်သည် ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေသည့် ဆိပ်ကမ်းဘက်မှာ ရှိနေသည်။ ယခုလေးပင် တစ်ဖက်မှ ရောက်လာဖြင်းဖြစ်သည်။ အလုပ်သမားများက လက်ဖက်ခြောက်ခြင်းများကို ကားများဆီသို့သယ်ပို့နေသည်။ ကုန်များသဖြင့် အချိန်အတော်ကြာမည်။ ဆယ်နာရီခွဲသည်အထိ ဖောင်ပေါ်သို့ ကျွန်တော်စီးမည့်ကား မရောက်သေး။

သံလွင်မှာရေစီးသန်သဖြင့် ကားတင်သည့်ဖောင်ကို လက်ဖြင့် လှော်ခတ်ကာ တစ်ဖက်သို့မပို့နိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ နည်းလမ်းများကြံဆထားသည်။ ဖောင်ကို လှေနှစ်စီးပေါ်တွင်တင်သည်။ ဖောင်အထက် ပေခြောက်ဆယ်အမြင့်တွင် ခိုင်ခန့်သည့်သံမဏိကြိုးတစ်ချောင်းသည် မြစ်ပြင်ကျယ်ကို ဖြတ်ကာ ချည်နှောင်ထားသည်။ ကူးမည့်ဖက်ကမ်းသို့ ဖောင်ဦးကိုတက်မများဖြင့် လှည့်ပေးသည်။ ထို့နောက် ဖောင်ကိုပူလီဘီးတပ်ထားသော ကြိုးနှစ်ချောင်းဖြင့်ချည်ကာ အထက်ကသံမဏိကြိုးနှင့် ဆက်ထားသည်။ မြစ်ရေစီးကြောင့် ပူလီဘီးတပ်ထားသည့်ဖောင်သည် အရှိန်ဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပြေးသွားသည်။ ဤသို့ဖြင့် သံလွင်ကို မြန်မြန် ဖြတ်ကူးနိုင်ခဲ့သည်။

ကမ်းပေါ်ခြေချသည်နှင့် ကျိုင်းတုံချောပို့လော်ရီ၏ ဒရိုက်ဘာနှင့် တွေ့ရသည်။ သူက ချက်ချင်း ခရီးထွက်မည်။ သည်ခရီးကို ကိုးနာရီဖြင့် မသွားနိုင်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း ထိုခရီးမျိုးကို နံနက်စာမစားဘဲ မသွားနိုင်။ စားပြီးမှသွားမည် ပြောရသည်။ မိုင်းနှောင်မြို့စားက မနက်စာ ယူလာသည်။ ဗိုလ်

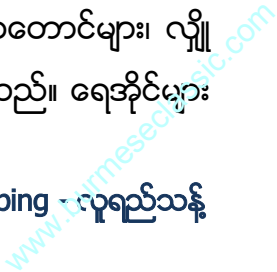
ဝဲတွင် မနက်စာစားကြသည်။ မြန်မြန်စားပြီး လော်ရီပေါ် ကျွန်တော် တက်
 သည်။ ထိုအချိန်မှာ ၁၁း၄၀နာရီ ဖြစ်သည်။ ရော့ဆီတာက လိုရမည်ရ ပဲသီး
 ဘူး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဘူးများ ပေးလိုက်သည်။ လမ်းတွင် သောင်တင်နေ
 လျှင် စားရန်ဖြစ်သည်။ ကားထွက်လျှင် မိုင်းနောင်မြို့စားနှင့် စောကြာဖြူတို့
 က လက်ဝှေ့ယမ်း နှုတ်ဆက်သည်။

* * * * *

(??)

ကျိုင်းတုံခရီး

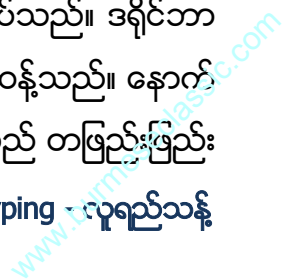
မကြာမီမှာပင် လော်ရီနှင့်သွားရသည့် ခရီးကြမ်းသဘာဝသည် ပေါ်လွင်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့စီသည့်လော်ရီမှာ အခြားလော်ရီများနှင့် မည်သို့မျှ မကွဲပြား။ ရှေ့ခန်းတွင် ဒရိုင်ဘာနှင့်အတူ ကျွန်တော်ထိုင်သည်။ ထိုင်ခုံတွင်အခင်းမရှိ။ လော်ရီနောက်ပိုင်းမှာအမိုးရှိပြီး ဘေးတစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် ထိုင်စရာခုံတန်းများ ရှိသည်။ ကျွန်တော့်ပစ္စည်းများကို နောက်ဘက်မှာ ထားသည်။ အိပ်ရာလိပ်ကို ဖြန့်ခင်းကာ အိပ်၍လိုက်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအကြံအစည်များကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။ ကိုးနာရီခရီးကို ဒရိုင်ဘာကထိုင်၍ ကားမောင်းကာသွားနိုင်လျှင် ကျွန်တော်လည်းသူနည်းတူ ဘာကြောင့် ထိုင်မလိုက်နိုင်ရမည်လဲ။ ခဏမောင်းမိလျှင် ဒရိုင်ဘာက ထိုင်စရာအခင်းတစ်ခုကို ကျွန်တော့်ဘက်သို့ ဖြန့်ပေးသည်။ သူကား မန္တလေးမှ အင်္ဂလိပ်ကုလားကပြားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မန္တလေးသားများလို ဗမာစကားကို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောတတ်သည်။ လမ်းမှာ ကြမ်းသည်။ လော်ရီတွင် ကုန်မပါသဖြင့် ပေါ့နေပြီး ချိုင့်များကျင်းများ ဖြတ်မောင်းသည့်အခါခန့်သည်။ ခဏကြာ၍ အသားကျသွားလျှင် ရှုခင်းများကိုကြည့်ကာ ကြည်နူးလာသည်။ လမ်းတွင် စမ်းချောင်းတိမ်တိမ်ကလေးတစ်ခုအတိုင်း တောတောင်များ၊ လျှိုမြောင်များ၊ ကျောက်တောင်များ၊ ရေတံခွန်ကိုဖြတ်၍သွားသည်။ ရေအိုင်များ

တွင် ငါးများရှိမည်မှချ။ ရှမ်းအမျိုးသားတို့သည် ငါးများတံကိုယ်စီကိုင်ကာ ငါးများ နေကြသည်။ ထိုနောက် မဆုံးနိုင်သည့်တောအုပ်တစ်ခုထဲသို့ ဝင်လာသည်။ ရှုမျှော်ခင်းများကို မမြင်ရတော့။ လမ်းသည် အကွေ့အကောက် များလာသည်။ အတက်အဆင်း များစွာတွေ့ရသည်။ ကားသည် တစ်ဖက်စောင်းလိုက်ခုန်လိုက်နှင့်လူးလာသည်။ မိုင်တိုင်များကိုကြည့်ကာ ခရီးဘယ်မျှပေါက်ပြီလဲ မှန်းဆရသည်။ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်ထိုင်၍ လိုက်ပါရန်မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ကားနှင့်အတူ လူလည်း ဟိုဘက်သည်ဘက် ယိမ်းထိုးလိုက်ပါသွားရသည်။

မိုင်ငါးဆယ်တွင် ရှိသည့်မိုင်းပြင်း၌သာ ခဏနားသည်။ ပန်ခိမ်တောင်ကြားလမ်းမှနေ၍ မိုင်းပြင်းရွာကလေးကို လှမ်း၍မြင်ရသည်။ ထိုနေရာမှ မိုင်းပြင်း သို့ ဆယ်မိုင်ဝေးသည်။ ထိုခရီးကို တစ်နာရီနီးပါးမောင်းရသည်။ လော်ရီသည် တစ်နာရီ ဆယ့်သုံးမိုင်နှုန်းဖြင့် မောင်းနေသည်။ လူမှာနာကျင်သည်။ ပေ ၂၄၀၀အမြင့်မှ ဆင်းလာပြီး မိုင်းပြင်းသို့ ရောက်သည်။ လူသူမရှိ တိတ်ဆိတ်သည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ရသေ့သင်္ခမ်းကျောင်းနှင့် တူသည်။ ကဗျာဆရာတို့ ရိပ်ကြီးခိုကာ တစ်ကိုယ်တည်း စာဖွဲ့ကဗျာဖွဲ့လို့ ကောင်းသည့်နေရာမျိုး ဖြစ်သည်။ တိတ်ဆိတ်သဖြင့် စိတ်ကူးလို့ကောင်းသည်။ အိမ်မက်ထဲက နေရာမျိုး ဖြစ်သည်။

လော်ရီသည် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ခုရှေ့မှာထိုးရပ်သည်။ ဒရိုင်ဘာသည် ကားပေါ်မှဆင်းကာ ခြေလက်လှုပ်ရှားပြီးအညောင်းဆန့်သည်။ နောက်ထပ် မိုင်ခုနစ်ဆယ်သွားရဦးမည်။ ရှေ့မှာသွားရမည့်လမ်းသည် တဖြည်းဖြည်း

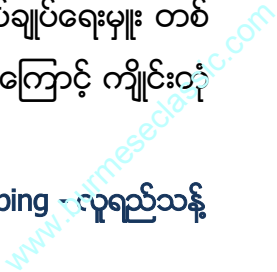

ဆိုးလာသည်ဟု ဒရိုင်ဘာကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ရှမ်း လက်ဖက်ရည် ကြမ်းနှင့်ဘီစကပ်များ မှာပြီးဒရိုင်ဘာကိုဖိတ်ခေါ်သည်။ သူက လက်ဖက်ရည် အချို မှာသည်။ သကြားများများ၊ နို့ဆီပြစ်ပြစ်နှင့်ဖျော်ထားသည့် လက်ဖက် ရည်အချို ဖြစ်သည်။ ထိုအရပ်ကကြိုက်သည့် ခပ်ပြစ်ပြစ် လက်ဖက်ရည်အချို မျိုး ဖြစ်သည်။ သောက်နိုင်လျှင်ကား အဆာခံနိုင်မည်။ သက်ငယ်မိုး တံစက် မြိတ်နားကကုလားထိုင်မှာ ကျွန်တော်ထိုင်ပြီး လမ်းမဆီသို့ကြည့်နေမိသည်။ ကြိမ်ခုံတစ်ခုကိုင်လာသည့်အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်နားမှာ ထိုင်ပြီး စားစရာမှာသည်။ သူနှင့်အတူပါလာသည့် ယောက်ျားကလေးတစ်ယောက် နှင့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်တို့ စားစရာများစားနေကြသည်။ အမျိုးသမီးနှင့် စကားပြောကြည့်သည်။ တစ်လုံးချင်းတုံ့ဆိုင်းတုံ့ဆိုင်းနှင့်ပြောသည်။ ကလေး များကို ဘီစကပ်ပေးသည့်အခါ ယောက်ျားကလေးက တစ်ခုယူသည်။ သူ ရင်ဘတ်တွင် ငွေလက်ဝါးကပ်တိုင်လေးတစ်ခု ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ဆိုင်ထဲ တွင် တရုတ်အလုပ်သမားအချို့ ခုံတန်းလျားမှာထိုင်ကာ တရုတ်ရုပ်ပုံစာအုပ် များ ကြည့်နေကြသည်။ သူတို့ကြည့်နေသည့် သစ်ထွင်းပန်းချီရုပ်ပုံမှာ ငြိမ် သက်သည့်ရှုခင်းပုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ ကောင်းသည်။ ဒတ်ချ် ပန်းချီ ဆရာများကို အမှတ်ရမိသည်။ အထူးသဖြင့် အော့စတီတ်ကို ကျွန်တော် သတိရသည်။

မိုင်းပြင်းမှာနေခဲ့ပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာညစာစားကာ ညဉ့်နက် သည်အထိ စကားလက်ဆုံကျရင်းနေခဲ့ဖို့ကောင်းသည်။ တာကောတွင် ငွေ

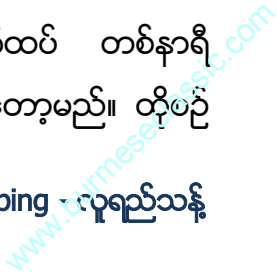

သည့် လမ်းတာဝန်ခံကလေးပြောသည်မှာ မှန်သည်။ ဟုတ်သည်။ တကယ်တော့ နှစ်ရက်ခရီးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထွက်လာမိပြီဖြစ်ရာ ကျိုင်းတုံကို မရောက်ရောက်အောင်သွားမည် ပိုင်းဖြတ်ထားသည်။ ဒရိုင်ဘာကမူ ဆက်ရမည့်ခရီးတွင် ပို၍လမ်းကြမ်းသည်ဟုဆိုသည်။ ကျွန်တော်လည်း ခရီးပန်းနေပြီ။ ထိုအခါ သည်ခရီးကိုဘာကြောင့်ထွက်လာခဲ့မိပါလိမ့်ဟု မိမိကိုယ်မိမိ အံ့ဩမိသည်။ သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ ပြည်နယ်များတွင် လည်ပတ်ရုံဖြင့် မကျေနပ်နိုင်ဘူးလား။ သံလွင်ကိုဖြတ်ပြီး လူသူမရောက်သည့် ဝေးလံသောဒေသကို ဘာကြောင့်သွားချင်ရသလဲ။ ဤသို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးမိသည်။ အဖြေများ အလွယ်တကူရှိပါသည်။ ယခုလို စိတ်မျိုးဖြစ်ပေါ်လာသည်မှာ ခရီးလမ်းကြမ်းတမ်း၍ ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကျိုင်းတုံပြည်နယ်မှာ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အကြီးဆုံးပြည်နယ်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ် တစ်ခုလုံး ဧရိယာ၏လေးပုံတစ်ပုံရှိသည်။ လွတ်လပ်သောပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် သမိုင်းအစဉ်အလာရှိခဲ့သည်။ ရှေးအခါကဆိုလျှင် ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်ရှိပြီး ယိုးဒယားကိုပင် ပြန်လည်ခုခံနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသည်တို့မှာ ယေဘုယျအကြောင်းများဖြစ်သည်။ အဓိကအကြောင်းများ ရှိသေးသည်။ မကြာသေးမီက ကျိုင်းတုံစော်ဘွား အသတ်ခံရသည်။ တရားခံများအဖြစ် သူ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများကို ရုံးတင်စစ်ဆေးနေသည်။ စော်ဘွားအရိုက်အရာ ဆက်ခံမည့်သူမှာ အရွယ် မရောက်သေးသဖြင့် သူ့ကိုယ်စား အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တစ်ယောက်ကိုခန့်ထားအုပ်ချုပ်စေသည်။ သည်အကြောင်းများကြောင့် ကျိုင်းတုံ

ပြည်နယ်သို့ ကျွန်တော်သွားရောက်လည်ပတ်လိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျိုင်းတုံ ပြည်နယ်အကြောင်းမပါလျှင် ကျွန်တော်၏ခရီးသွားစာအုပ်သည် ပြည့်စုံ လိမ့်မည်မဟုတ်။ နောက်ဆုံးအကြောင်းတစ်ခု ရှိသေးသည်။ အကောင်းဆုံး အကြောင်းဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် တစ်ထီလာမဟာဒေဝီကို ကျွန်တော်တွေ့ချင်သည်။ ယခု ကျိုင်းတုံတွင် သူရှိနေသည်။ တာကောတွင် လမ်းအရာရှိမှတစ်ဆင့်ပေးလိုက်သော ကပ္ပတိန် ရောဘတ်၏ စာတွင် တစ်ထီလာအကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ ကျွန်တော့်ကိုတွေ့ရန် ကျိုင်းတုံတွင် တစ်ထီလာစောင့်မျှော်နေသည် ဟုဆိုသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ကားစောင့်သည်မှာ ဘာအရေးလဲ။ သုံးလေးနာရီခရီးဆက်လျှင် ကျိုင်းတုံ ရောက်တော့မည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တောင်ကြားလမ်းတစ်ခုအတိုင်း အထက်သို့ တက်နေသည်။ လော်ရီကို ပထမဂီယာဖြင့် မောင်းရသည်။ တောင်ကို ကွေပတ်ဝေဝိုက်၍ တက်သွားသည်။ ညအမှောင် ထုက လွှမ်းခြုံလာသည်။ ပို၍ မြင့်ပြီးအေးလာသည့်အခါ ထင်းရှူးနံ့များရှူရှိုက် ရသည်။ ကားစက်သံမှာ ပို၍ ကျယ်လာသည်။ အားကုန်ညှစ်၍ ဆွဲနေရသည်။ ထိုခဏတွင် ဒရိုင်ဘာက “မိုင်တိုင် မမြင်ရသေးဘူးလား။ အဲဒါ တစ်ရာနှစ်မိုင်ရောက်နေပြီ။ တောင်ကြားလမ်းထိပ် ရောက်နေပြီလေ။ မိုင်ခြောက်ထောင်မြင့်တယ်။ ဆယ့်ရှစ်မိုင် မောင်းရင် ကျိုင်းတုံကို ရောက်တော့မယ်” ဟု ပြော သည်။

ဆယ့်ရှစ်မိုင်ခရီးသာ ကျန်တော့သည်။ နောက်ထပ် တစ်နာရီ သို့မဟုတ် တစ်နာရီငါးဆယ်မိနစ်ရှိလျှင် ကျိုင်းတုံရောက်တော့မည်။ ထိုစဉ်

ရုတ်တရက်ချက်ချင်း ကားစက်သံရပ်သွားသည်။ နှိုး၍ မရတော့။ တောင်ကြားလမ်းထိပ်မှာ တိတ်ဆိတ်နေသည်။ မည်သူမျှ မရှိ။ စက်ခေါင်းအဖုံးကို ဖွင့်ကာ ဒရိုင်ဘာက ဟိုနှိုက်သည်နှိုက်လုပ်နေစဉ် ခရီးသည်အပြည့်နှင့် ဘတ်စ်ကားတစ်စီး ရောက်လာသည်။ လရောင်မရှိသော တောင်ကြားလမ်း တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ဘတ်စ်ကားတစ်စီး ရောက်လာသည်မှာ ယုံမှားစရာမရှိ။ တကယ်ပင် အထည်ခြပ်နှင့် ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ မျက်စိမှောက်မှားတာ မဟုတ်။ တကယ့်ဘတ်စ်ကားဖြစ်ပြီး ဘတ်စ်ကားဒရိုက်ဘာသည် လန်ဒန် ဒရိုင်ဘာများထက် ပို၍ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။ သူတစ်ပါးကို ကူညီချင်စိတ် ရှိသည်။ ခဏရပ်ပြီး သူ့တွင်ပါလာသည့် မက္ကင်းနစ်ကိုကူညီခိုင်းသည်။ ခရီးသည်များက အော်ဟစ်ပြောဆိုတော့မှ သူ့မက္ကင်းနစ်ကိုပြန်ခေါ် သည်။ ထိုခဏမှာပင် ကျွန်တော်တို့ကားစက်ခေါင်းမှ စက်သံကြားရသည်။ ညကိုးနာရီတွင် ကျိုင်းတုံသို့ ရောက်သည်။

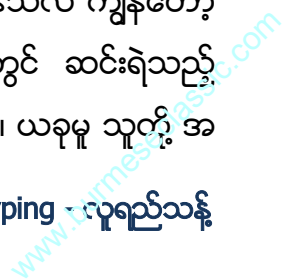
* * * * *

(??)

လူသတ်မှု လတ်လမ်း

အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကပ္ပတိန်ရောဘတ်တွင် နေစရာကိုယ်ပိုင်အိမ်ဟူ၍ မရှိသေး။ စော်ဘွားမသေမီ လွန်ခဲ့သည့်လေးလခန့်ကသူသည် လက်ထောက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် လွှဲပြောင်းခန့်အပ်ခံရသည့်အခါ တောင်ပေါ် စခန်းမြို့မှ ကျိုင်းတုံသို့ဆင်းလာခဲ့သည်။ ယခုအထိ သူနှင့်ထိုက်တန်သည့်အိမ်တစ်ခုခုရှိ မတွေ့သေး။ ဗိုလ်တဲတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ထိုညက သူ့ကိုဗိုလ်တဲတွင် တွေ့ရသည်။ ကျိုင်းတုံမြို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင်မတွေ့ရသေး။ အောက်ခြေတွင် မီးရောင်လက်လက်များကိုသာ မြင်ရသည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်စောစောတွင် ဗိုလ်တဲ ဝရန်တာသို့ ထွက်ကာ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ရှုသည်။ အောက်ဘက်တွင် စပါးစိုက်ပျိုးသည့် လယ်ကွင်းများ အလယ်တွင် မြို့တံခါးများ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ မိုးသို့ ထိုးထွက်နေသောအချွန်အတက်နှင့် ဟော်နန်းများကိုတွေ့ရသည်။ ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် ပေခုနစ်ထောင်ခန့်မြင့်သည့်တောင်များ ဝန်းရံနေသည်။ မနေ့ကမူ ကျိုင်းတုံဆိုသည်ဘယ်လိုအရပ်မှာဘယ်လိုတည်ရှိနေသလဲ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ မှန်းဆ၍မရနိုင်ရှိခဲ့ပါ။ ဝေးလံသည့်အရပ်တွင် ဆင်းရဲသည့် လယ်သမားများ ဘယ်လိုနေထိုင်ကြသလဲ မှန်းဆ၍မရနိုင်။ ယခုမူ သူတို့ အ

သက် ရှင်နေနိုင်သည့်အကြောင်းများကို တွေ့ရပြီ။ လယ်ကွင်း ပြင်ကျယ်ကြီးသည် မြို့ကိုစားစရာပေးသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ကျိုင်းတုံမြို့သည် မြန်မာပြည်နှင့်အနောက်သို့ဝင်သည့် လမ်းဆုံလမ်းခွဲမြို့ကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည်နှင့်ယိုးဒယားတို့မှလာသည့်လမ်းများသည် ကျိုင်းတုံတွင် လာ၍ဆုံသည်။ ဘိန်းအကြောင်း ကျွန်တော်အမှတ်ရလာသည်။ အရှေ့မြောက်နယ်ခြားဒေသဝ နယ်တွင် ဘိန်းခင်းအများအပြားရှိသည်။ ယိုးဒယားသို့ပို့သည့်ဘိန်းသည် ကျိုင်းတုံမှတစ်ဆင့် ရောက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဘိန်းမှရသည့်ဝင်ငွေဖြင့် ဟော်နန်းများဆောက်ကြသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ မွမ်းမံအလှူခြယ် ကြသည်။ ယခုမူ ဘိန်းကုန်ကူးခြင်းကို တားမြစ်ထားရာ ယခု ဘယ်လိုလုပ်ကိုင် စားသောက်နေကြသလဲ။ “တန်း” ဆီစိုက်ပျိုး ကြသည်။ လက်ဖက်ခြောက်ကုန်ကူးကြသည်။ တရုတ်ပြည်မှ လက်ဖက်ခြောက်ကို တိဗက်သို့ပို့သည်။ မကြာသေးမီကမူ လားဝန်တင်များဖြင့်သာ ကုန်စည်ကူးသန်းနိုင်သည်။ ကျိုင်းတုံနယ်ရှင်ပယ်ရှင်များ သူတို့နယ် ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ဘယ်လိုစိတ်ကူးကြသလဲ။ ကျွန်တော်ကား မမှန်းဆတတ်ပေ။ စိတ်ကူး ဘယ်လိုမျှမရှိ။ သို့သော်လည်း ကျိုင်းတုံမှာ တိမ်ကောသွားနိုင်မည် မဟုတ်။ တရုတ်ပြည်သို့သွားသည့်လမ်းပေါ်တွင် ကျိုင်းတုံတည်ရှိနေသည်။ မြောက်ပိုင်းနယ်ခြားမြို့ကု မှုဆယ်မှတစ်ဆင့် တရုတ်နှင့်အဆက်အသွယ် ရရှိသည်။ ယခုအထိမူ ယူနန်နှင့်မူဆယ်တို့အကြား ကားလမ်းမပေါက်သေး။ ယိုးဒယားသို့မူ ကားလမ်း ဖြင့်သွားနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ကတ္တရာလမ်းတစ်ခု ဖောက်ရန်

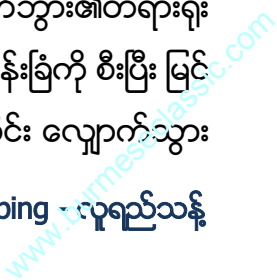
အစီအစဉ်ရှိသည်။ ဘိန်းကုန်ကား ရှိနေသည်။ တရားမဝင် ခိုးဝှက်ကာ မှောင်
ခိုကူးသန်းနေကြသည်။

ကျွန်တော်ရှိရာ ဝရန်တာသို့ ကပ္ပတိန်ရောဘတ် ရောက်လာသည်။
ကျွန်တော်တို့လမ်းလျှောက် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ အရှေ့တံခါးမှ မြို့ထဲသို့ ဝင်
ခဲ့ကြသည်။ မြို့မှာ တမျိုးထူးခြားသည်။ ပြည်နယ်မှ မြို့များ၊ ပြည်မမှ မြို့များနှင့်
မတူ။ အိမ်များကို ကျောက်တုံး သို့မဟုတ် အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ကြပြီး အုပ်
ကြွပ် မိုးထားသည်။ တရုတ်အငွေအသက်ပါသလိုရှိသည်။ ဗိသုကာမှာ
တရုတ်လည်းမဟုတ် ယိုးဒယားလည်းမဟုတ်၊ နှစ်မျိုးစပ်ထားသလိုရှိသည်။
ကျိုင်းတုံဟန် သီးခြားပေါ်လွင်သည်။

ဟော်နန်းမကြီးသို့ ကပ္ပတိန်ရောဘတ်က ခေါ်သွားသည်။ ဟော်နန်း
လှေကားထစ်များပေါ်တွင် လူသတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်သည်။

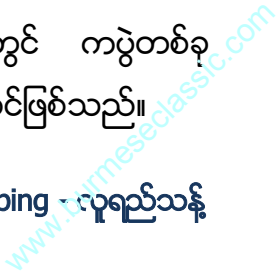
“အဲဒီနေရာသွားမယ်၊ လူသတ်မှု ဖြစ်ပုံကို ကျွန်တော်ပြောပြမယ်” သူက
ပြောသည်။

ကွက်လပ်ပြင်ကျယ်တစ်ခုသို့ ရောက်သွားသည်။ ရှေ့တွင် တံခါး တစ်
ခု ရှိပြီးယင်းမှာ ဟော်နန်းပြင်ဘက်ပန်းခြံတံတိုင်းအဝင်ဝဖြစ်သည်။ ဘယ်
ဘက် ထောင့်တွင်အုတ်တိုင်တစ်ခုတွေ့ရသည်။ ယင်းမှာစော်ဘွား၏တရားရုံး
ဖြစ်သည်။ အပေါ်ထပ်ဝရန်တာသည် ယခုရောက်နေသည့်ပန်းခြံကို စီးပြီး မြင်
ရ သည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ပန်းခြံထဲဝင်ကာ စင်္ကြံတစ်ခုအတိုင်း လျှောက်သွား

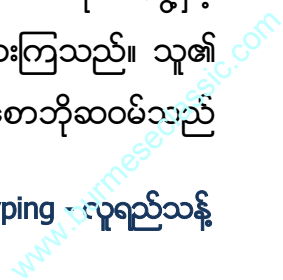
ကြပြီး ဟော်နန်းအတွင်းဘက်သို့ဝင်သည့် လှေကားခြေရင်းသို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုနေရာတွင် အဆောက်အအုံများစွာတည်ရှိသည်။ အဓိကမှာ ဟော်နန်းမကြီးဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပုံစံအတိုင်းဆောက်ထားသည်။ လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် နှစ်ဆယ်ကဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အဆောက်အအုံ ဖြစ်သည်။ အချိုးမစားမပြေပြစ်။ မလှ။

ထိုနောက် ၁၉၃၇အောက်တိုဘာ ၂၂ ညနေခင်းတွင် ဖြစ်ပွားသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ရောဘတ်ကပြောပြသည်။ ထိုအချိန်မှာ သီတင်းကျွတ်ချိန်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာထုံးစံအရ ဝါကျွတ်ပွဲတော်တစ်ခုဆင်နွှဲကြမည်။ အကပဒေသာတစ်ခု ကပြမည်။ ဟော်နန်းတစ်ခုလုံး မီးများ ထိန်လင်းနေသည်။ ဖော်ဘွားကြီးစောကွမ်ဘီက ညစာစားပွဲတည်ခင်းကျွေးမွေးမည်။ ဖော်ဘွားကြီးသည် ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူ့ကိုပြည်သူတို့က နှစ်သက်သည်။ ဟော်နန်းမကြီးတွင် ညစား၃၀နာရီ၌ ညစာကျွေးမည်ဟု အချိန် သတ်မှတ်ထားသည်။ လွိုင်မွေမှ ဥရောပတိုက်သားဧည့်သည်များကို ဖိတ်ကြားထားသည်။ ကျိုင်းတုံ ဟောနန်းသူ ဟော်နန်းသားအားလုံး ညစာစားပွဲ တက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ခြောက်နာရီတွင်ဖော်ဘွားသည် ၎င်း၏နမတော်သုံးဦး ဖြစ်သည့် စောဘိုဆဝမ်၊ စောစံဖုန်း၊ စောဘုန်းကြော့တို့နှင့်အတူ တရားရုံးသို့ သွားသည်။ ပြည်နယ် အရာရှိကြီးများလည်းပါသည်။ အောက်ဘက်က ထင်းရှူးမီးတိုင်များ ထွန်းညှိထားသည့်အလယ်ကွင်းပြင်တွင် ကပွဲတစ်ခု ကျင်းပမည်။ တရားရုံးဝရန်တာမှာ ဖော်ဘွား၏ပွဲကြည့်ဆောင်ဖြစ်သည်။

ကပွဲ စနေပြီ။ တိရစ္ဆာန်ရုပ် မျက်နှာဖုံးများစွပ်ကာ ကကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ငှက်များ၊ နဂါး၊ မြင်း၊ မြွေစသည့် မျက်နှာဖုံးများစွပ်ထားကြသည်။ ရှေးရိုးဂီတသံများတီးမှုတ်သည်။ တိရစ္ဆာန်မျက်နှာဖုံး စွပ်ထားသူများကကြသည်။ သီတင်းဝါလကျွတ်သည့်ပွဲတော်ကို ဆင်နွဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ တာဝတိံသာမှ လူ့ပြည်သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပြန်ဆင်းကြွလာသဖြင့် ဝမ်းသာကာ ပျော်ပွဲ ဆင်နွဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပျော်ရွှင်လွန်းသဖြင့် တိရစ္ဆာန်များပါ ကကြသည်ဟုဆိုသည်။ ဤသည်မှာ တိရစ္ဆာန်များ အက ဆင်နွဲ့ခြင်းသဘောဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ စစ်စစ်အယူအဆနှင့်ကား မညီ။ သို့သော်လည်း ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် သီတင်းဝါလကျွတ်သည့်အခါ တိရစ္ဆာန်အကများပါဝင်ဆင်နွဲ့ကြသည့်အလေ့အထတစ်ခုရှိခဲ့သည်။ ဇော်ဘွားလည်း ရိုးရာအစဉ်အလာမပျက် ထိုပွဲကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထင်းရှူးဆီမီးတိုင်ထွန်းထားသော အတွင်းကွက်လပ်တွင် ပရိသတ်ရာပေါင်းများစွာ ကြည့်ရှုနေကြသည်။

ရှစ်နာရီဆယ်ငါးမိနစ် ရှိလျှင် ဟော်နန်းတွင်ကျင်းပသော ညစာစားပွဲသို့တက်ရန် ဇော်ဘွားသည် ဝရန်တာမှထွက်ခွာလာသည်။ ဇော်ဘွားသည် အပေါ်အင်္ကျီအဖြူ၊ ရှမ်းဘောင်းဘီအပွနှင့် တဘက်အပြာကို ခေါင်းမှာ ပေါင်းထားသည်။ တရားရုံးအပေါ်ထပ်မှ လှေကားအတိုင်း ဆင်းကာ ဟော်နန်း အတွင်းဘက်သို့သွားရန် ရှေ့ဆုံးမှဦးဆောင်သည်။ သူရှေ့တွင် တီးဝိုင်းအဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်အရာရှိများ အဆောင်အယောင်များ ကိုင်ကာသွားကြသည်။ သူ၏ နမတော်များသည် သူ့နောက်ကလိုက်ပါလာကြသည်။ စောဘိုဆဝမ်သည်

အရပ် မြင့်သည်။ သေးလှီသော တင်ပါးဖြင့် ဖိနပ် ရှပ်တိုက် လိုက်ပါသွားသည်။

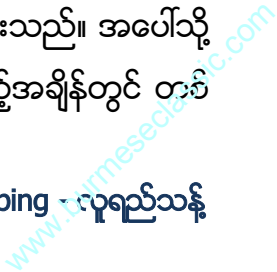
“တီးဝိုင်းက တီးတာကလည်းနေ့လိုက်တာ။ အသုဘ တေးသွားလို့ပဲ” ဟု ဖော်ဘွားကြီးက နှမတော်ကိုတိုးတိုးပြောသည်။

“ဒါပေမယ့် တို့ကတော့ မြန်မြန်သွားရမယ်။ ညီမတွေကို မြန်မြန်လျှောက်ဖို့ ပြော” ဟူ၍လည်း မှာကြားသည်။

ထိုစကားပြောသည့်အချိန်တွင် သေခြင်းတရားသည် ရှေ့နား ဆယ်ကိုက်လောက်က သူ့ကို စောင့်နေသည်။

ဖော်ဘွားကြီးသွားသည့် စင်္ကြံဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အမှုထမ်းများက သေနတ်မြှောက်ကာအလေးပြုကြသည်။ သူတို့သည် အမြဲတမ်း အမှုထမ်းများ မဟုတ်။ ပွဲတော်အချိန်အတွင်း နယ်မှခေါ်ထားသည့် အမှုထမ်းများ ဖြစ်သည်။ သေနတ်မြှောက်အလေးပြုပြီးနောက် ပုံစံအတိုင်းတောင့်တောင့်ကြီး ရပ်နေကြသည်။ သူတို့ကို ထိုပုံစံအတိုင်းအလေးပြုရမည်ဟု ထိုရက်ပိုင်းကမှသင်ကြားထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အတော်လေးခက်ခက်ခဲခဲ သင်ကြားထားရသည်။

ထိုညက လသာသည်။ မီးတိုင်များလည်း ထွန်းထားသည်။ အပေါ်သို့ သွားရန် လှေကားထစ်ကို ဖော်ဘွားလှမ်း၍တက်လိုက်သည့်အချိန်တွင် တစ်

ကိုယ်လုံး အနက်ရောင်ဝတ်ဆင်ထားသည့် လူတစ်ယောက် အမှုထမ်း နှစ်ယောက်ကြားမှ ပြေးထွက်လာပြီး ဖော်ဘွားနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင်နေရာမှာ ရပ်သည်။ သူ့မျက်နှာတွင် မုတ်ဆိတ်မွေးအနက်ရှိသည်။ သူသည် ညာဘက်လက်ရန်းများနောက်ရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်နောက်တွင်ပုန်းကွယ်နေရာမှ ပြေးထွက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့လက်နှစ်ဖက်တွင် ပစ္စတိုနှစ်လက် ကိုင်ထားသည်။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် အဝတ်နက်နှင့်လူသည် ဖော်ဘွားကို ပစ္စတိုနှစ်လက်ဖြင့် ပစ်သည်။

စောကွမ်တီသည် ထိုခဏတွင်ခြေပေါ် စုံရပ်နေသည်။ လက်တစ်ဖက်က တုတ်ကောက်ဖြင့်မြေကိုထောက်ကာ ဖေးကူထားသည်။ ထိုနောက် ရှေ့သို့ယိုင်လဲသွားပြီး “သူ့နောက်လိုက်ကြ” ဟုအော်ပြောသည်။ လူသတ်သမားသည် ဖော်ဘွားနှင့်သူ့နမတော်များအကြားမှပုန်းခနဲပြေးထွက်ကာ ကွက်လပ်ကို ဖြတ်၍ပြေးသည်။ နမတော်များက “သူ့နောက် လိုက်ကြ၊ သူ့ကို ဖမ်းကြ” ဟုအော်ပြောသည်။ သို့သော်လည်း အမှုထမ်းများမှာ သင်ကြားထားသည့် အတိုင်း သေနတ်မြှောက်ပြီးအလေးပြုသည့်ပုံစံဖြင့် သစ်သားတုံးကြီးများလို တောင့်တောင့်ကြီးရပ်နေကြသည်။

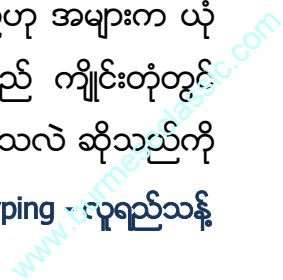
အရာရှိများ ဖော်ဘွားကို မြေမှ မ ယူသည့်အခါ သေငယ်ဇောနှင့် မျောနေပြီး ခဏအတွင်းပင် လဲကျသွားသည့်နေရာ၌ အသက်ထွက်သွားသည်။ လူသတ်သမားသည် နောက်ဘက်တံခါးပေါက်မှထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားသည်။ ဘယ်သူမှန်းပင် မသိရပေ။ သို့သော်လည်း မကြာမီ လာ

ရောက် အဖမ်းခံသည်။ တောင်ကြီးတရားရုံး၏ဝက်ခြံထဲ၌ ဝတ္ထုဖတ်နေသည့် တရားခံကို စာဖတ်သူများသိပြီးဖြစ်သည်။ သူကဖြောင့်ချက်ပေးသည့် အခါ ယခုလိုပြောသည်။

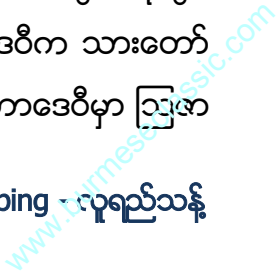
“အဝတ်နက် ဝတ်တယ်။ မုတ်ဆိတ် တပ်တယ်။ ပြီးတော့ ဝီစကီ လက်သုံး လုံးကို ရေနည်းနည်းရောပြီး သောက်တယ်။ ဟော်နန်းတံခါးက ဝင်ပြီး သစ်ပင်တစ်ပင်ဘေးမှာ ထိုင်စောင့်တယ်။ တန်းစီပြီးဝင်လာကြတော့ ထပြီး ကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ ပုလိပ်အမှုထမ်းတွေကြားထဲက တိုးဝင်ပြီး ပစ္စတိုနှစ်လက်နဲ့ ပစ်တယ်။ ကျွန်တော့်အစ်ကိုဝမ်းကွဲ စောဖုန်းလူကအတင်းအသတ်ခိုင်းလို့ သတ်တာပဲ။ စော်ဘွားကြီးက ကျွန်တော့်ဆွေမျိုးပဲ။ သူ့အပေါ် ဘာမှ မကျေနပ်တာမရှိပါဘူး။”

ရှမ်းပြည်နယ်မှ ကျွန်တော်မပြန်မီ စောသီဟကို လူသတ်မှုနှင့် အပြစ် ရှိသည်ဟု ရုံးတော်ကစီရင်ချက်ချသည်။ သို့သော်လည်း စောသီဟမှာ အသက်ငယ်သဖြင့် ကြိုးဒဏ်မပေးဘဲ တစ်သက်တစ်ကျွန်းစီရင်သည်။ အားပေးလှုံ့ဆော်သူ စောဖုန်းလူမှာသက်သေမခိုင်လုံသဖြင့် လွတ်သွားသည်။ ထို စီရင် ချက်ကိုကြားလျှင် ကပ္ပတိန်ရောဘတ်အံ့ဩမိသည်။ စောဖုန်းလူ သွေးထိုးလှုံ့ဆော်သည်ကို ကျိုင်းတုံတစ်မြို့လုံးသိသည်။ သည့်မတိုင်မီကာလ အတန်ကြာကပင် စော်ဘွားကိုသတ်ရန် သူ ကြံစည်နေသည်ဟု အများက ယုံကြည်သည်ဟု ရောဘတ်ကပြောပြသည်။ စောဖုန်းလူသည် ကျိုင်းတုံတွင် ဩဇာအာဏာ ရှိသည်။ ဘာကြောင့် စော်ဘွားကိုသတ်ချင်သလဲ ဆိုသည်ကို

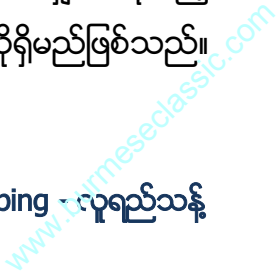
စောစောပိုင်းက ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ သူနေထိုင်သည့်ဟော်နန်းကို ထိုနေ့နံနက်ပိုင်းက သွား၍ကြည့်ကြသည်။ မြို့အစွန်တွင် အင်္ဂလိပ်ပုံစံအတိုင်း ဆောက်လုပ်ထားသည်။ စောသီဟနှင့် သူ့နမစောဖုန်းလှိုင်တို့သည် စောဖုန်းလူနှင့်အတူနေကြသည်။ စောဖုန်းလှိုင်မှာ နမ်းခမ်းတွင်ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် စောဖုန်းလူနှင့်စောဖုန်းလှိုင်တို့ ရန်ဖြစ်ကြသည်။ စောဖုန်းလူက ဒေါသဖြင့် စောဖုန်းလှိုင်ကို ဆံပင်မှဆွဲကာခေါ်သွားသည်ဟု သိရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် စောဖုန်းလှိုင်သည် ကျိုင်းတုံဟော်နန်းမှခွာပြီး နမ်းခမ်းဆေးရုံတွင် သူနာပြုသင်တန်း တက်နေခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ယခုအတိုင်းကာ အခြေအနေမှာမကောင်း။ ကျိုင်းတုံဟော်နန်းမှာ ပျက်ပြားသွားပြီ။ စော်ဘွားသေဆုံးသဖြင့် အအုပ်အထိန်းမရှိ ဖြစ်နေသည်။ ကပ္ပတိန်ရောဘတ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ စော်ဘွားတစ်ယောက်၏အခွင့်အာဏာများရရှိနေသည်။ သို့သော်လည်း စော်ဘွားလို မအုပ်ချုပ်နိုင်။ မည်သည့်ဥရောပတိုက်သားမျှ ထိုရာထူးကိုယူပြီး အများ ကျေနပ်အောင် အုပ်ချုပ်နိုင်မည်မဟုတ်။ အကျိုးဆက်မှာ သားတော် သမီးတော်များ စုဝေးဦးတည်ရာ အကြီးအကဲတစ်ယောက်၏နေရာ လစ်လပ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်ပွဲများပွဲတော်များမကျင်းပနိုင်သဖြင့် သူတို့မတက်ရောက်နိုင်။ တစ်ခါက တစ်ထီလာမဟာဒေဝီသည် ကျိုင်းကမ်းတွင် ရင်ခွင်ပိုက် အုပ်ချုပ်သူဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ယခုလည်း မုဆိုးမ မဟာဒေဝီက သားတော်ကိုယ်စား ရင်ခွင်ပိုက်အုပ်ချုပ်ချင်သည်။ သို့သော်လည်း မဟာဒေဝီမှာ ဩဇာ

မရှိသဖြင့် အစိုးရကသူ့ကို ရင်ခွင်ပိုက်အုပ်ချုပ်သူအဖြစ် မခန့်ထားပေ။ ကျိုင်းတုံ မြို့တွင် စောဖုန်းလူ၏နောက်လိုက် အများအပြားရှိသည်။ လူသတ်မှု တစ်ခါကျူးလွန်ပြီးပြီဆိုလျှင် နောက်ထပ်ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ အရိုက်အရာခံသားတော်ကလေးမှာ အသက်အန္တရာယ်ရှိသည်။ ကျွန်တော်ရောက်နေစဉ် မုဆိုးမ မဟာဒေဝီသည် ရန်စောင်နေသည်။ အဆက်ဆံရခက်သည်။ ဟော်နန်းမကြီးနှင့် ဆက်နေသည့်အခန်းများကို သိမ်းပိုက်ထားသည်။

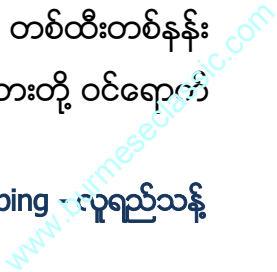
ယခုမူ တရားရုံးတော်က စောဖုန်းလူတွင်အပြစ်မရှိဟု လွှတ်လိုက်သည်။ အဝေးကဟော်နန်းတွင် သူဘယ်လိုနေထိုင်ကာ ဘာတွေ ကြံစည်နေသည် မသိနိုင်။ စောသီဟမှာ ငယ်ရွယ်သူဖြစ်သည်။ သူ့တွင် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်လိုစိတ် အမှန်ပင်မရှိ။ တရားရုံးတွင်လည်း မည်သို့မျှ စွပ်စွဲစရာ အကြောင်းမပေါ်။ သို့ဖြစ်လျှင် ဘာကြောင့်လူသတ်မှုကျူးလွန်ရသလဲ။ နောက်ကွယ်တွင် ဘယ်သူတွေ့စက်ပုန်းခုတ်နေကြသလဲ။ ဘာအကြံအစည်တွေ ရှိနေသလဲ။ တိတိကျကျကား မည်သူမျှ ဖြေနိုင်မည် မဟုတ်။ တရားရုံးတွင် အကြာကြီးစစ်ဆေးပြီး ဘာတစ်ခုမျှမသိရ။ ဘာကြောင့် လူသတ်မှုဖြစ်ရသလဲ။ မည်သူမျှ အမှန်မသိနိုင်။ ကပ္ပတိန်ရောဘတ်၏တာဝန်ဝတ္တရားများမှာ အလွန်ကြီးသည်။ အတိမ်းအစောင်း မခံ။ အင်္ဂလန်တွင်ကား သူ့ရာထူးကို မနာလိုသူများ ရှိချင်ရှိမည်။ သို့သော်လည်း ကြိုးတန်းလျှောက်ရသည့် အလုပ်မျိုးကို လုပ်ချင်သူသာ ရောဘတ်ရာထူးကို မနာလိုရှိမည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် လျှင်ကား သူ့ကိုသနားဖို့ပင် ကောင်းလေသည်။

(??)

မဟာဒေဝီ တစ်ထိလာ

ထိုနေ့ကဟော်နန်သို့ ကပ္ပတိန်ရောဘတ်ကခေါ်သွားခဲ့သည်။ ညီလာခံခန်းမသို့ပထမဝင်သည်။ သေတ္တာများမှပစ္စည်းများ ထုတ်၍ပြသည်။ တာဝန်မှူးများနှင့် လက်ထောက်တို့က ပစ္စည်းများကိုကော်ဇောပေါ်သို့ ခင်းကျင်း ပြကာ ရှင်းလင်းပြောပြသည်။ ခေါင်းဆောင်းမကိုဋ်၊ သန်လျက်၊ သားမြီးယပ်၊ ထီးဖြူနှင့် ရွှေခြေနင်းတို့ကိုတွေ့ရသည်။ ယင်းတို့မှာ မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါး ဖြစ်သည်။ ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်ထားပြီး ပတ္တမြားစီခြယ်ထားသည်။ မြန်မာမင်းတို့၏မင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးနှင့် တူသည်။ ယင်းတို့ကို ယခုအခါ ဝိတိုရိယနှင့်အဲလဘတ်ပြတိုက်တို့တွင် တွေ့နိုင်သည်။ ပြည်နယ်မင်းခမ်းမင်းနားနှင့်ပတ်သက်သည့် အခြားပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များ ရှိသေးသည်။ ရွှေကွမ်းအစ်၊ ဆင်စွယ်ရိုးလက်ကိုင်နှင့် ရွှေချထားသောစားအိမ်များ၊ ဆင် မြင်းတို့၏ ကကြိုးတန်ဆာများ၊ နဂါးရုပ်ဖြင့် မွမ်းမံထားသည့် အောင်လံများ၊ ရွှေချထားသောထီးများ၊ ရတနာများ စီခြယ်ထားသည်။ ခါးပတ်နှင့် ရွှေနားတောင်းကြီးတစ်စုံတို့ ဖြစ်သည်။ ရာဇဘိသေကဝတ်ရုံများကိုလည်း ပြသထားသည်မှာ များစွာစိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ ကျိုင်းတုံပြည်နယ် စော်ဘွားများသည် ဆယ့်ကိုးရာစုနှောင်းပိုင်းအထိ မင်းများအဖြစ်ပြည်နယ်တွင် တစ်ထီးတစ်နန်း ထူထောင်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်ရှိပြီး ယိုးဒယားတို့ ဝင်ရောက်

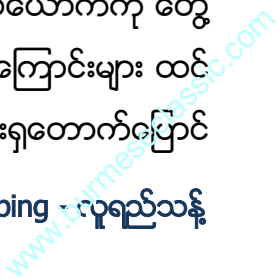
ကျူးကျော်သည်ကို သုံးကြိမ်တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် မန္တလေးမြို့တော် ရှိ မြန်မာမင်း၏လက်အောက်ခံအဖြစ် တည်နေသူဖြစ်သည်။ မြန်မာမင်းကို အစား မပျက်ပေ။

ဟောနန်းမှ ပြန်တော့မည်တွင် ရာဇပလ္လင်၏ နောက်ဘက်အခန်းများ ကို ရောဘတ်ကညွှန်ပြပြီး ယင်းတို့တွင် မဟာဒေဝီကြီး တစ်ထီလာနှင့် အစေ အပါးများ နေထိုင်သည်ဟု ပြောသည်။

“ဒီနေ့ ညနေမှာ မဟာဒေဝီကြီးကို လက်ဖက်ရည်သောက် ဖိတ်ထားတယ်” ဟု ရောဘတ်က ပြောသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် တစ်ထီလာကို ကျွန်တော် တွေ့ရတော့မည်။ ညနေလေးနာရီတွင် ကားတစ်စီးသူ့ဆီလွှတ်၍ အကြိုခိုင်း လိုက်သည်။ ကားပြန်လာသည်ကိုမြင်သဖြင့် ဝရန်တာသို့ ကျွန်တော် ထွက် သွားသည်။ ကားနောက်ခန်းတွင် အဘွားကြီးတစ်ယောက် ခပ်မတ်မတ် ထိုင် ၍ လိုက်ပါလာသည်။ သူ့ခေါင်းတွင် တဘက်တစ်ထည်ပေါင်းထားသည်။ ရောဘတ်က ဆီးကြိုကာ ကားထဲမှ အပြင်သို့တွဲ၍ခေါ်ပြီး ကျွန်တော်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။

သေးသွယ်ကြုံလှီပြီး ရှေးဆန်သည့် အဘွားကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ ရသည်။ ခေါင်းပေါင်းကြီးအောက်တွင် မျက်နှာမှာအရေးအကြောင်းများ ထင် နေပြီး ပါးရေများတွန့်လိပ်နေသည်။ မျက်လုံးတစ်စုံမှာ စူးရှတောက်ပြောင်

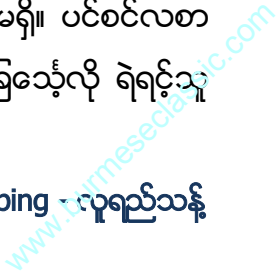

သည်။ ဝရန်တာပေါ်သို့ သူတဖြည်းဖြည်းတက်သည်။ ခြောက်ဆယ့်ကိုးနှစ်ရှိ ပြီဖြစ်ရာ အနည်းငယ်လေးဖင့်သည်။ ဝရန်တာပေါ်သို့ အမျိုးသမီးကလေး တစ်ယောက်က တွဲ၍ပို့ပေးသည်။ အတွင်းမှာ သားမွေးခံ၍ချုပ်ထားသည့် ရှမ်းအင်္ကျီကို ဝတ်ထားသည်။ ယင်းအောက်တွင် သစ်အယ်သီးရောင် ပိုး အင်္ကျီ ရှိသည်။

လက်ဖက်ရည်စားပွဲမှာ သူထိုင်သည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဗမာ စကားဖြင့် ပြောကြသည်။ ခဏလေးအတွင်းမှာပင် သူ့အကြောင်းကို ကျွန်တော် သိသည်။ စောစောက ကြားထားသည်တို့ ပျက်ပြယ်သွားပြီး စရိုက်မှန် ပေါ်လာသည်။ အလွန်ညက်ကြီးပြီး ထက်မြက်သည်မှာ ထင်ရှား သည်။ သွက်လက်သည်။ အားမာန် အပြည့်ရှိသည်။ အသက်ကြီးပြီမို့ စိတ် ကျ ချစ်မသွား။ စကားပြောလျှင် ဟန်အမူအရာအပြည့်ပါသည်။ စိတ်အား ထက်သန်စွာ ပြောသည်။ မြန်လည်းမြန်သည်။ အရောင်လက်နေသည့် မျက် လုံးနှင့် ရှုံတွင်းပနေသည့်သူမျက်နှာကို မြင်ရသည့်အခါ ပြင်သစ်ဒဿန ပညာရှင် ဖော်လတဲယား၏ပုံများကိုအမှတ်ရလာသည်။ စကားပြောကြရင်း လောင်းကစားဝိုင်းများအကြောင်း ရောက်သွားသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လောင်းကစားသည် သုံးဆယ့်ခြောက်ကောင်ထီနှင့်အခြားလောင်းကစားများ အကြောင်းကို အသေးစိတ်ရှင်းပြသည်။ လောင်းကစားမှငွေကြေးစို့စို့ပို့ပို့ရရန် နယ်ရှင်မင်းသားတစ်ယောက် မည်သို့မျှော်လင့်နိုင်သည်ကိုလည်း ပြောပြ သည်။ ဗမာလိုပြောနေသော်လည်း နယ်ရှင်မင်းသားဆိုသည့်စကားလုံး

ကြောင့် သူဆိုလိုသည်ကိုကျွန်တော်သဘောပေါက်သည်။ သူပြောသည်မှာ မက်ကီလာဗယ်လီ၏ ရာဇဝင်ဒကျမ်းကို ညွှန်းလိုရင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ တစ်ထီလာ၏ ရပ်တည်ချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူ့ကိုကောင်းကောင်း နားလည်လာသည်။ သူကား ယခုအထိကျွန်တော်တွေ့ဖူးသည့် ဟော်နန်းဒေဝီ များနှင့်မတူ။ သူတို့သည် ဟော်နန်းကိုမိ၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသူ များ ဖြစ်သည်။ သူသည် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်မှုအတတ်ပညာကို ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သူ ဖြစ်သည်။ လက်အောက် အမှုထမ်းတို့ကို ကောင်းကောင်း ကိုင်တွယ်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ လူတိုင်းကို အကျိုးရှိရှိချဉ်းကပ်တတ်သည်။ ပြည်နယ်တွင် သူ့ဩဇာမှာကြီးသည်။ သူသည် မုဆိုးမ မဟာဒေဝီ ဖြစ်သည်။ ပင်စင်အထောက်အပံ့အနည်းငယ်ဖြင့် နေထိုင်စားသောက်ရသည်။ သို့သော် လည်း ဟော်နန်းအတွေ့အကြုံ ကြွယ်ဝသည်။ လက်တွေ့အသိပညာပြည့်စုံ သည်။ သူနှင့်တွေ့သမျှကို ကောင်းစွာသိမ်းသွင်းနိုင်သည်။ သူ့လောကကို သူသိသည်။ သူ့ကို လွယ်လွယ်ကူကူချဉ်းကပ်၍မရ။ သူ့အတွက်တစ်ခုခု မြတ်စွန်းမှ အဆင်ပြေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သူသည် အလွန်သတ္တိကောင်းသည့် ကစားသမားဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကစားသမားအိုကြီးများမှာ ဆင်းရဲ သည်သာများသည်။ သူတို့လိုလူမျိုးသည် သူတို့ကံကိုယုံကြည်သည်။ တစ်ထီလာသည် လယ်မြေတိုက်တာအိုးအိမ်တို့ဖြင့် ချမ်းချမ်းသာသာ နေခဲ့ရ သည်။ အခြွေအရံ ပေါများခဲ့သည်။ ယခုမူ သူ့တွင်ဘာမျှ မရှိ။ ပင်စင်လစာ တစ်ခုသာကျန်တော့သည်။ သူ့ခေတ်ကမူ ပြိုင်ဘက်မရှိ။ ခြင်္သေ့လို ရဲရင့်သူ

ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ထက်မြက်သည့်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက် ယိုယွင်း စ ပြု
လာသည်။

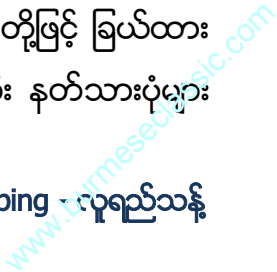
လက်ဖက်ရည်သောက်အပြီးတွင် သူ့ကိစ္စကိုတစ်ထိလာတင်ပြသည်။
မဟာဒေဝီကြီးသည် ကျိုင်းတုံမှခွာလိုသည်။ တောင်ကြီးတွင်အလုပ်ကိစ္စတွေ
ရှိသည်။ ပိုက်တင်းနှင့် တွေ့ရန် ရန်ကုန်သို့သွားချင်သည်။ ကျွန်တော်မှာ ပြည်
နယ်လောရီနှင့် ပြန်မည်ဖြစ်ရာကျွန်တော်နှင့်အတူ လိုက်ချင်သည်။ ပစ္စည်း
များ၊ တပည့်တပန်းများ အတူပါမည်။ အားလုံးအတွက် အဆင်ပြေသည်။
ကျွန်တော့်အတွက်လည်း ကောင်းသည်။ မဟာဒေဝီ ကျိုင်းတုံမှ ခွာလျှင်
ရောဘတ်အဖို့ အတော်လေးအေးချမ်းသွားမည်။ မဟာဒေဝီလည်း ပိုက်ဆံ
မကုန်ဘဲ ခရီးသွားရမည်။ ကျွန်တော်လည်း သူနှင့်ရင်းနှီးစွာ ခရီးအတူ သွားရ
မည်ဖြစ်ရာ အတွေ့အကြုံသစ်များ ရမည်။ နောက်သုံးရက်ရှိလျှင် သူ့ရှိရာ
ဟော်နန်းမကြီးသို့ မနက် ငါးနာရီခွဲတွင် ဝင်၍ခေါ်ရန် ချိန်းလိုက်သည်။

* * * * *

(??)

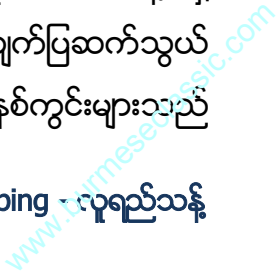
နှင်းထောင်

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် နိဗ္ဗာန်ဘုရားကျောင်းသို့ သွားသည်။ ရှမ်းလို “ဝပ်အင်” ဟုခေါ်သည်။ ကျိုင်းတုံတွင် အထင်ရှားဆုံး ဘုရားကျောင်းဖြစ်သည်။ မိုင်းရှူးတွင်တွေ့ခဲ့သည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာလိုပင် ဘုန်းကြီးများသည် ဘုရားကျောင်းဝင်းထဲရှိ ကျောင်းများတွင်နေကြသည်။ ကျောင်းဝင်းအလယ်တွင် ဘုရားကျောင်းတည်ရှိသည့် တိုင်လုံးကြီးများရှိသည့် ရှည် မျောမျောခန်းမအစွန်တွင် ဘုရားစင် ရှိသည်။ ပြင်ဘက်မှ မြင်ရသည့် ဗိသုကာပုံစံမှာ ကျိုင်းတုံးပုံစံ ဖြစ်သည်။ ဗိသုကာလက်ရာတွင် မြန်မာလက်ရာ၊ ရှမ်းလက်ရာ၊ တရုတ်လက်ရာမဟုတ်။ ဒေသခံ လက်သမားကျော်တစ်ယောက်၏ လက်ရာ ဖြစ်သည်။ အဝင်ဝ တိုင်လုံးကြီးတွင် ကျားတစ်ကောင်နှင့် နတ်သမီးတစ်ပါး၏ပုံများကိုတွေ့ရသည်။ ဗုဒ္ဓဖြစ်စဉ်တော်များမှ ဇာတ်ရုပ်များဖြစ်သည်။ ခွေးခြင်္သေ့နှစ်ကောင်အကြားမှဆင်ဝင်မှာ လက်ရာကြမ်းသည်။ ယင်းမှ ခန်းမထဲသို့ ဝင်ရသည်။ ရှေးအုတ်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားပြီး အမိုးမှာ ကျိုင်းတုံတွင်ပြုလုပ်သည့် အုတ်ကြွပ်များဖြစ်သည်။ အုတ်နီရောင်နှင့် အုတ်ကြွပ်နီညိုရောင်မှာ ရောယှက်နေသည်။ တောက်ပသည့်အရောင်များ မဟုတ်သဖြင့် တည်ငြိမ်မှုကို ပေးသည်။ တိုင်များကို အနီရောင် ရွှေရောင်တို့ဖြင့် ခြယ်ထားပြီး နံရံများတွင် ရွှေရောင်ဖြင့်ရေးခြယ်ထားသည့် နတ်သမီး နတ်သားပုံများ

ကို တွေ့ရသည်။ အရောင်များမှာ မစူးရဲ။ အမိုးတွင် မျက်နှာကြက်မရှိ။ အုတ်ကြွပ်များသည် အထွတ်တစ်ခုဆီသို့ထိုးတက်သွားသည်။ ကြမ်းပြင်တွင် ကုလားထိုင်များ မရှိ။ သင်ဖြူးများ ခင်းထားသည်။ အဝေးက နံရံကိုမှီလျက် ဗုဒ္ဓကျောက်ဆင်းတုတစ်ခု စံပယ်နေသည်။ ဆင်းတုဘေးရှိ တံခါးပေါက်မှ အတွင်းဘက် အခန်းတစ်ခုသို့ ဝင်သွားရသည်။ အခန်းပတ်လည်တွင် မတ်ရပ်ဆင်းတုများ၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေနေသော ဆင်းတုများ ရှိသည်။ အားလုံး အဝါရောင် ရွှေသင်္ကန်းကို ရှိထားသည်။ ခန်းမအလယ်တွင် ဆယ့်ငါးပေခန့် ဥဏ္ဍိကတော်ရှိသည့် ရွှေစေတီတစ်ဆူကို တွေ့ရသည်။ အခန်းဘေးက စင်များအပေါ်တွင် ထီးဖြူများ၊ ရွှေထီးများ ရှိနေသည်။ အနောက်တိုင်းတွင် မတွေ့ရသည့် ဗုဒ္ဓ သာသနိကပစ္စည်းများဖြစ်သည်။

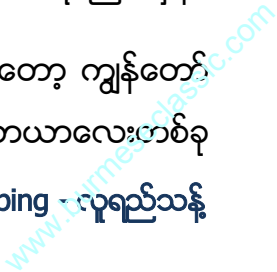
နေ့လယ်စောစောပိုင်းတွင် လျှင်မွေသို့ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။ လျှင်မွေ ဟူသည် “နှင်းတောင်” ဟူ၍အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ပေခြောက်ထောင်ကျော် မြင့်သည်။ ထိုတောင်မြင့်ထက်တွင် အနောက်နိုင်ငံအငွေ့အသက်ကို ရှူရှိုက်ရသည်။ အတန်ကြာကွယ်ပျောက်နေသည့် အနောက်နှင့်ပြန်၍တွေ့ရသည်။ ရှေ့တန်းစခန်းတစ်နေရာဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်ပုံစံ ဗိုလ်တဲများ၊ အင်္ဂလန်မှ ယူလာပြီး စိုက်ပျိုးထားသည့် အင်္ဂလိပ်ပန်းများဖူးပွင့်နေသည့်ဒေသတစ်ခုကို ရောက်သွားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုဒေသတွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဒါဇင်ဝက်ခန့် ရှိသည်။ အိန္ဒိယစစ်ပုလိပ်များနေသည့်စစ်တန်းလျားများ၊ အချက်ပြဆက်သွယ်ရေးစခန်းတစ်ခု၊ ဆေးရုံတစ်ခု၊ ဘောလုံးကွင်းများနှင့်တင်းနစ်ကွင်းများသည်

အင်္ဂလိပ်တို့တည်ထားသည့် အခြားတောင်စခန်းမြို့များ အနေအထားအတိုင်း သူ့နေရာနှင့်သူ တည်ရှိနေသည်။ သို့သော်လည်း လွိုင်မွေကမူထူးခြားသည်။ သည့်အရှေ့ဘက်တွင် ဗြိတိသျှအင်ပါယာ၏ပိုင်နက်ဟူ၍ မြို့တစ်ခုမျှမရှိ။ ရှေ့တန်းအကျဆုံးစခန်းတစ်နေရာဖြစ်ပြီး အင်ပါယာ၏နယ်ခြားအစပ် ဖြစ်နေသည်။ လွိုင်မွေ အနေအထားမှာလှသည်။ သာယာသည်။ သို့သော်လည်း ဝေလံသီခေါင်သည့်ဒေသတို့၏သဘာဝအတိုင်း လွမ်းမောစရာ ကောင်း လေသည်။ ပျော်စရာဆို၍ ဘာတစ်ခုမျှ မရှိ။

ကျွန်တော်သည်ချက်ချင်းလိုလိုပင်ဇာတိကိုလွမ်းလာသည်။ ထိုညက ကျွန်တော့်ကို ဒေးဗီးဆိုသောလူလေးတစ်ယောက်အိမ်တွင် နေရာချထားပေးသည်။ ဒေးဗီးသည် နယ်ခြားဝန်ထမ်းသို့ဝင်သည်မှာ မကြာသေး။ ဖိုဂါတီ၏ လက်ထောက်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ပစ္စည်းများကို သူ့အိမ်မှာ ထားပြီး အိမ်ရှင်နှင့်တွေ့သည်။ သူသည် မျှော်လင့်ချက်ပေါင်းများစွာနှင့် အင်္ဂလန်မှ လောလောလတ်လတ်ရောက်လာသည့် အင်္ဂလိပ်ကလေး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်၏အငွေအသက်များ သူ့ကိုယ်တွင်မပြယ်သေး။ သူ့ခမြာ ဖော်ကွဲငှက်လို အထီးကျန်ဘဝတွင်နေရပေဦးမည်။ သို့သော်လည်း အထီးကျန်ဘဝဆိုသည် ယခုသဘောမပေါက်နိုင်သေး။ နှစ်တွေပြောင်းလာသည့်အခါ တစ်လောကလုံးကသူ့ကိုမေ့လျော့လေတော့မှ ခံစားရမည်အမှန်။

ဒေးဗီးက လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် တိုက်သည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် တင်းနစ်ကွင်းသို့ဆင်းခဲ့ကြသည်။ ကန်သာယာလေးတစ်ခု

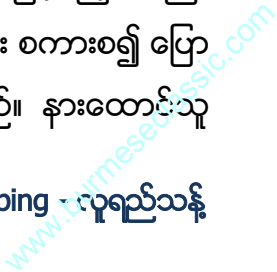
ဘေးတွင် ထင်းရှူးတောအလယ်၌တင်းနစ်ကွင်းကလေးတစ်ခု ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ဒေသခံဆရာဝန်နှင့် ရောဘတ်တို့ကစောင့်နေကြသည်။ တစ်ပွဲကစားသည်။ ဆရာဝန်၏ဇနီး အိန္ဒိယအမျိုးသမီး၊ စာတိုက်ဗိုလ်နှင့် ရှမ်းအမျိုးသားအချို့ ကျွန်တော်တို့ကစားသည်ကို ငေးကြည့်နေကြသည်။ ကြည့်စရာ ရှုစရာဆို၍ ဘာမျှမရှိသောနေရာမျိုးတွင် မိုင်တွေကြည့်ရှုရသည့် အဖြစ်မျိုး ကြုံခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်တော့်အဖြစ်မှာ သူတို့ထက်ဆိုးသည်။ ထောင်ကျနေသည့် အဖြစ်မျိုးကို ကျွန်တော်ပြန်လည်အောက်မေ့မိသည်။ အိမ်ကို တအားလွမ်း ရသည့် အဖြစ်မျိုးပင်တည်း။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်အဖို့ အဓိပ္ပါယ်မရှိ။ နက်ဖြန်ဆိုလျှင်အိမ်သို့ ကျွန်တော်ပြန်တော့မည်။ လမ်းတွင် ကျိုင်းတုံကို ဝင်မည်။ ထိုနောက် လိချ်က မိုးနဲမှကျွန်တော့်ကိုစောင့်နေမည်။ ထို့နောက် အင်္ဂလန်ကမ်းခြေအရောက် ကျွန်တော်ရွက်လွှင့်တော့မည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိမ်ကိုလွမ်းဖို့ အချိန်မရှိတော့ပေ။ ယခု ခံစားရသည့်အလွမ်းမှာ ရှေးက အလွမ်း ဟောင်းပြန်ပေါ်လာခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ လျှင်မွေတွင် နေထိုင်ကြသူ မှန်သမျှ အိမ်ကိုမလွမ်းသူဟူ၍ မရှိ။ အင်္ဂလိပ်များကလည်း အင်္ဂလန်ကို လွမ်းသည်။ အိန္ဒိယစစ်ပုလိပ်တို့ကလည်း အိန္ဒိယကိုလွမ်းသည်။ လွမ်းသည့်စိတ်ကို မျိုသိပ်နေရသည်မှာ ပို၍စိတ်ဆင်းရဲစရာ ဖြစ်လေသည်။

အလင်းရောင်နည်းသွားလျှင် တင်းနစ်ကွင်းမှထွက်ခဲ့ကြပြီး ဆရာဝန်၏ဖိတ်ကြားချက်အရ သူ့အိမ်သို့လိုက်ခဲ့သည်။ တောင်ကုန်းကလေးတစ်ခုကို သူနှင့်အတူလမ်းလျှောက်၍ တက်သွားကြသည်။ နေလုံးကြီး ပျောက်ကွယ်

သွားသည့်အခါ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာမအိမသာဖြစ်လာသည်။ ဆရာဝန်က စကားတွေ ပြောလာသော်လည်းနားမထောင်။ စိတ်ကအဝေးသို့ ရောက်နေသည်။ ရင်ထဲကအလွမ်းနာကိုဖုံးဖိရန် တခြားစကားများလွဲ၍ပြောရင်း သူ့အိမ်သို့ ရောက်သွားသည်။ ပန်းခြံထဲတွင် အင်္ဂလိပ်ပန်းတွေ ဝေဝေဆာဆာပွင့်နေကြသည်။ အင်္ဂလိပ်ပန်းဖြစ်သည့် စားတော်ပဲပန်းနွယ်တစ်ခု အရှေ့ဘက်သို့ ငိုက်၍ကျနေသည်။ ပန်းရနံ့များ ထုံသင်းမွှေးကြိုင်နေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်မှာ အိမ်ကိုပို၍ လွမ်းလာသည်။ ဘာကြောင့် ထိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာရသလဲမသိ။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤအရပ်သို့အတင်းခေါ်လာ၍ ရောက်ခဲ့ရသည်မဟုတ်။ မိမိဆန္ဒနှင့်မိမိ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ သို့ဖြစ်လျှင် ဘာကြောင့်စိတ်ထိခိုက်စရာတွေတွေ့နေရသလဲ။ နက်ဖြန်တွင် အင်္ဂလန်သို့ ကျွန်တော်ပြန်တော့မည်မဟုတ်လား။ ရောက်လေရာအရပ်တွင် အိမ်ရှင်များက နွေးနွေးထွေးထွေး ကြိုဆိုကြသည် မဟုတ်လား။ ထိုစိတ်မျိုး ကလောတွင်တစ်ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်ဖူးသည်။ သို့နှင့် ပန်းခိုင်တစ်ခုကိုကိုင်ရင်း ဘာဆက်လုပ်ရမည် စဉ်းစားမရ ရှိနေလေသည်။

ဆရာဝန်များသည် လူအများ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ကျန်းမာအောင် ကုသတတ်သူများဖြစ်သည်။ ယခုလည်း အိမ်ရှင်ဆရာဝန်သည် အခြားသူများနှင့်အတူ သူ့အိမ်သို့ခေါ်သွားပြီး ဝိစင်္ဂီတစ်ဖန်ခွက်ဖြင့်ဧည့်ခံသည်။ ဝိစင်္ဂီဝင်သွားသည့်အခါ ချက်ချင်းနီးနီးကြားကြားဖြစ်လာပြီး စကားစ၍ ပြောသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင်း ရယ်စရာဖြစ်ရပ်များပြောပြသည်။ နားထောင်သူ

များ တဟားဟားရယ်ကြသည်။ ရောဘတ်၊ ဒေးဗီး၊ ဆရာဝန်နှင့် သူ့မိန်းမတို့ အားလုံး သူတို့ကိုယ်သူတို့ အစိုးမရတော့ဘဲရယ်မောကြသည်။

စစ်ပုလိပ်တပ်မှူးကပ္ပတိန်ဂေယာ က ရောဘတ်နှင့်ကျွန်တော့်ကို ညစာ ဖိတ်ကျွေးသည်။ ဒေးဗီးလည်း ရောက်လာမည်။ တစ်ဖန် အိမ်နီးချင်း အမေရိကန် ဘက်ပတစ်သာသနာပြုတစ်ယောက်ကိုလည်း ဖိတ်ထားသည်။ အိမ်ရှင်မ မစ္စကံဂေယာနှင့်အတူသူ့အမေလည်းရှိနေသည်။ သမီးနှင့်အတူနေရန် လမ်းကြမ်းခရီးကို ဆင်းရဲဒုက္ခခံကာ ရောက်လာသူဖြစ်သည်။ စားပွဲတွင် ထိုင်ကြသည်။ ဖယောင်းတိုင်မီးရောင်တွင် ထမင်းစားကြမည်။ ဖယောင်းတိုင် စိုက်သည့်စင်မှာ အင်္ဂလိပ်ငွေသားစစ်စစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ အင်္ဂလန်ဖြစ်ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ အခန်းနံရံပေါ်တွင်ကြေးပြား၌ပုံဖော်သည့် ရှုခင်းပန်းချီကားများ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ဝိုင်အရက်ဖန်ခွက်ထဲတွင်အမြှုပ်များပလုံစီနေသည်။ ရယ်ရယ်မောမော ပြောဆိုကြသည်။ မစ္စကံဂေယာမှာ ဖော်ရွေသည်။ ဧည့်ခံကောင်းသည်။ စားစရာတို့မှာလည်း ခံတွင်းတွေ့စရာများဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် အိမ်ကိုလွမ်းသည့်အရိပ်မည်းကြီးမှာ ပျောက်မသွား။ ထိုးကျနေဆဲ ဖြစ်သည်။

“ဒီကနေ ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ” မစ္စကံဂေယာ မေးသည်။

“အင်္ဂလန်ကို ချက်ချင်းရောက်အောင် ပြန်မှာပဲ”

မစ္စကံဂေယာက သက်ပြင်းချသည်။

“သူ အင်္ဂလန်ကို တောက်လျှောက်ပြန်မှာလေ။ သူ ပြောနေသားပဲ”

ဂေယာက ပြောသည်။ သူတို့တွင်ကလေးနှစ်ယောက် အင်္ဂလန်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

အရိပ်မည်းကြီး အခန်းထဲသို့ ထိုးကျလာလေပြီ။

“ရေဒီယို နားထောင်ကြမယ်”

လန်ဒန်မြို့မှ အသံလွှင့်နေသည်။ သတင်းကြေညာနေသူ၏အသံကို အိမ်ရှေ့နားက ပြောနေသလို ပီပီသသကြားနေရသည်။ အမှန်စင်စစ် အိမ်ရှေ့နားက ပြောနေသည်မဟုတ်။ မိုင်ခုနစ်ထောင်ဝေးသည့်လန်ဒန်မြို့မှအသံလွှင့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ဝန်းကျင်လန်ဒန်လမ်းများ လင်းလက်နေပေလိမ့်မည်။ သူ့အသံက ကျွန်တော်တို့ကို ပြောင်လှောင်နေသည်လား ထင်ရသည်။

“ကျွန်တော်က သုခဘုံမှာခင်ဗျ။ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်ရောက်သလဲ ကျွန်တော် မသိဘူး။ လန်ဒန်ရာသီဥတုက မကောင်းသေးဘူး။ ဒီည အော်ပရာပွဲကို မိဖုရားကြီးသွားမယ်။ အချိန်သိပ်မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့်စောင့်နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော့်လက်ညှိုးကို ရေထဲနှစ်ပြီး ပူလောင်နေတဲ့ခင်ဗျားလျှာထိပ်ကို အေးအောင် လုပ်ပေးမယ်လေ”

နောက်တစ်နေ့မနက်စောစောတွင် တပ်မှူးနှင့်ရောဘတ်တို့ လိုက်ပါပြီး လမ်းလျှောက်ထွက်ခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့မနက်စောစောတွင် တပ်မှူး

နှင့်ရောဘတ်တို့လိုက်ပါပြီး လမ်းလျှောက်ထွက်ခဲ့သည်။ တောင်ထိပ်လမ်းသို့ တက်ကြသည်။ တောင်ကြောပေါ်မှစီး၍ကြည့်လျှင် တရုတ်ပြည်နှင့်ယိုးဒယား ဘက်သို့ လှမ်းမြင်နေရသည်။ ကျိုင်းတုံလွင်ပြင်သည်နေရောင်ဖြင့် ဝင်းလက် နေသည်။ သင်္ချိုင်းတစ်ခုသို့ ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားသည်။ ထင်းရှူးပင်များ ကို လေတိုးသဖြင့်သီချင်းဆိုညည်းသံကို ကြားနေရသည်။ ထောင့်တစ်နေရာ တွင် ကလေးနှစ်ယောက်၏ အုတ်ဂူများရှိသည်။

“ဟိုနားမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ဂူ ရှိတယ်” ဟု သူတို့က ညွှန်းဆိုသည်။

အနည်းငယ် ဝေးသည်။ ကျောက်တိုင်တစ်ခုတွင် “၁၉၀၇ ၌ ဤလောကကို စွန့်ခွာသွားသည်။ အေဒါမက်ကင်ဇီကို ချစ်မြတ်နိုးစွာ အမှတ်တရ” ဟူသော စာတန်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။

အုတ်ဂူကို ငေးစိုက်ကြည့်နေမိသည်။ ဘုန်းကြီးက သူ့ကို သရဏဂုံ တင်ကာ သင်္ချိုင်းမှာထားခဲ့သည်။ သည်မျှနှင့်ကား ဘယ်ပုံသူ့ကိုယ်သူ အဆုံး စီရင်သွားသလဲ။ ဘာအကြောင်းကြောင့်လဲ။ သူ ဘယ်သူလဲ။ ဘယ်ပုံ ခံစား ရ သလဲ။ တပ်အပ် ပြော၍မရ။ စိတ်ကူးဥဏ် အနည်းငယ်ကွန့်မြူးဖို့တော့ လိုသည်။ ၁၉၀၇တွင် တောင်ကြီးနှင့် လျှိုင်မွေခရီးမှာ သုံးပတ်တိတိသွားမှ ရောက်သည်။ မေမှ အောက်တိုဘာလအတွင်းမိုးရွာသဖြင့် ခြောက်လ အဆက် အသွယ်ပြတ်သည်။ လမ်းပိတ်သွားသည်။ ဆောင်းရာသီကွိုင်

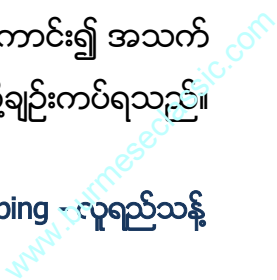
တစ်တောင်လုံး မြူတွေဆိုင်းနေသည်။ မနက်ဆယ့်တစ်နာရီမှ နေရောင်ကို မြင်ရသည်။ ဘာမှ လုပ်စရာမရှိ။ ဇာတိအင်္ဂလန်မြေနှင့်လည်း အလှမ်းဝေးနေသည်။ သူ့ကိုစိတ်ပျက်စေသည့်ကိစ္စမှာ အသေးအမွှားလေးဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း လွိုင်မွေလိုဒေသတွင် သူ့စိတ်ကိုငြိမ်းအေးအောင် လုပ်နိုင်စရာ ဘာတစ်ခုမျှမရှိ။ နှစ်သိမ့်စရာ ကင်းဝေးနေသည်။ ဤတွင် အဆုံးလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည့်သေခြင်းကိုသာ သူရွေးဟန်တူသည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော့်စိတ်ကူးမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

* * * * *

(??)

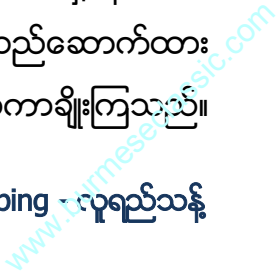
တစ်ထိလာနှင့်အတူ ခရီးထက်ခြင်း

လွိုင်မွေကစွာရသည်မှာ အလွန်စိတ်ချမ်းသာသည်။ သည်လောက် စိတ်ချမ်းသာခြင်းမျိုး တစ်ခါမျှမကြုံဖူးပေ။ လွိုင်မွေနှင့်ယှဉ်သော် ကျိုင်းတုံမှာ လူသူတို့ဖြင့် ဆူညံနေသည်။ ဗိုလ်တဲကို မြင်ရလျှင် ဝမ်းသာသွားသည်။ နေ့လယ် လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးနောက် မြို့နှင့်မဝေးလှသည့် ရေပူစမ်းသို့ ခေါ်သွားသည်။ ကုန်းပြင်မြင့်တစ်ခုကို တက်ရပြီး တောင်ခြေ မြေပြန့်တစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။ မြေပြင်မှအထက်သို့ ရေခိုးရေငွေ့များ ပျံတက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လယ်ကွင်းဖြတ်၍ စမ်းချောင်းကလေးတစ်ခု စီးဆင်းနေသည်။ စမ်းချောင်းဘေးတွင် ရေပူစမ်းရေချိုးရန် ရေချိုးရုံတစ်ခုရှိသည်။ သီးခြား အခန်းလေးများ ဖွဲ့ထားသည်။ ထိုနေရာသို့ ရေပူစမ်းမှရေကိုသွယ်ပို့ပေးသည်။ ကားကိုထားခဲ့ပြီး ကွင်းပြင်ကိုကျော်ကာ ရေပူစမ်းဆီသို့ ဦးစွာသွားသည်။ ရောက်ခါနီးလျှင် ဖျာများပေါ် ဖြတ်၍သွားရသည်။ စမ်းချောင်းဝန်းကျင် မှ မြေများမှာပျော့နေပြီး အထဲသို့ကျုံ့ကျသွားနိုင်သည်။ တစ်ခါက ရှမ်းပြည်နယ် တိုင်းမင်းကြီး၏ဇနီးသည် ရေပူစမ်းသို့ ကွယ်လွန်သူဇော်ဘွားနှင့်အတူ သွားကြသည်တွင် နွံထဲနစ်သွားသည်။ ဇော်ဘွားက နွံထဲမှဆွဲထုတ်ရသည်။ ရေပူစမ်းမှအပူလောင်သဖြင့် အတော်လေးခံလိုက်ရသည်။ ကံကောင်း၍ အသက်မသေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာသတိကြီးစွာထား၍အနားသို့ချဉ်းကပ်ရသည်။

ရေပူစမ်းထဲမှ ရေပူများပွက်ထလာပြီး အထက်သို့ နှစ်ပေသုံးပေခန့်အထိ ပန်းတက်သည်။ အဝမှာ အချင်းငါးပေခန့်ရှိသည်။ ကန့်စော် နံသည်။ ယင်းမှ လှုံတက်လာသည့် ရေပူကိုရေချိုးရုံသို့သွယ်ပေးသည်။ ရေချိုးရုံ ရောက်လျှင် ရေမှာ ချိုးနိုင်လောက်အောင်နွေးသွားသည်။ ရေပူစမ်းနှင့် ကပ်လျက်နေရာတွင် ကွယ်လွန်သူစော်ဘွား၏လိမ္မော်ခြံတစ်ခုရှိသည်။ စက္ကူပန်းပင်များကာရံထားသည်။ ထိုအချိန်က ပန်းအဖြူများပွင့်နေသည်။ လိမ္မော်ခြံထဲ ခဏ လျှောက်ကြည့်ပြီးရေချိုးရုံသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ နေလုံးကြီးမှာ တောင်တန်းပေါ် မေးတင်နေသည်။ နေဝင်တော့မည်။ ရောဘတ်သည် အခန်းတစ်ခုထဲသို့ ရေချိုးရန် ဝင်သွားသည့်အခါ ကွင်းပြင်မှာလျှောက်ရင်း ရှုခင်းများကိုကြည့်သည်။ တောင်ကုန်းလေးတစ်ခုပေါ်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုရှိသည်။

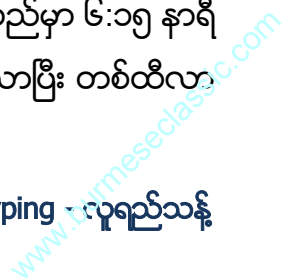
သစ်တောအုပ်ဟိုဘက်တွင် ရွာကလေးတစ်ရွာရှိသည်။ ရွာထဲမှ အမျိုးသမီး များ၊ ကလေးများ ရေပူစမ်းတွင်ရေချိုးရန် တဘက်ကိုယ်စီဖြင့် ရောက် လာ ကြသည်။ တခြားရေချိုးသူများသည် လမ်းအတိုင်း စက်ဘီးစီးကာ လာကြသည်။ တချို့က ကျွဲလှည်းများစီးပြီး ရောက်လာကြသည်။ နေဝင်သွားလျှင် သစ်ခက်ခြောက်များဖြင့် သူတို့မီးဖိုကြသည်။ မီးဖိုဘေးတွင် ယောက်ျားများ စကားဝိုင်းဖွဲ့ကြသည်။ ရေချိုးလာသူအတော်များသည်။ ရေပူစမ်းတွင်မူ အဝတ်မပါဘဲရေချိုးသည့်အလေ့အထမှာ ယခုအထိရှိနေ သေးသည်။ စော်ဘွား စော်ခံတို့အတွက်မူ သီးခြားရေချိုးရုံများ တည်ဆောက်ထားသည်။ ရွာသားတို့ကား တသီးတခြားမဟုတ်။ ရောနှောကာချိုးကြသည်။

ယောက်ျားမိန်းမ၊ ကလေးအားလုံး တစ်နေရာတည်းတွင် လျှော်ကြဖွပ်ကြပြီး ရေချိုးကြသည်။ အချင်းချင်းရေဖြင့်ပက်ကာကျီဆယ်နောက်ပြောင်ကြသည်။ ယင်းမှာယခုအခါ အလွန်အလွန်တွေ့ရခဲသည့်ကျေးလက်မြင်ကွင်း တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်က ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီ။

နက်ဖြန်မနက်စောစောထွက်မည် စိတ်ကူးဖြင့် ညတွင် စောစော အိပ်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုမနက်လေးနာရီခွဲတွင်အိပ်ရာမှနှိုးရမည်ဟု ရောဘတ်က သူ့တပည့်များအား မှာကြားထားသည်။ နမ်းပန်မြစ်ကမ်းနံဘေးရှိ ကွန်ဟင်းသို့ မမှောင်မီရောက်ချင်သည်။ ကွန်ဟင်းနှင့်ကျိုင်းတုံမှာ မိုင်တစ်ရာခြောက်ဆယ် ဝေးသည်။ စော်ဘွား၏ဟော်မှမင်းသမီးကြီးနှင့်အတူ ခြောက်နာရီတွင် ထွက်လျှင် ကွန်ဟင်းသို့ မျှော်လင့်ထားသည့် အချိန်ရောက်နိုင်သည်။ စာပို့လော်ရီပေါ်တွင်ထိုင်လိုက်ရမည့်အရေးကို တွေးကာနောက်တွန့်မိသည်။ သို့သော်လည်း အသက်ခြောက်ဆယ့်ကိုးနှစ်ရှိ တစ်ထီလာ လိုက်နိုင်လျှင် ကျွန်တော် ဘာကြောင့်မလိုက်နိုင်ရမည်နည်း။

မနက်ငါးနာရီတွင် ဝုန်းခနဲအိပ်ရာမှနှိုးသည်။ ရောဘတ်၏ တပည့်များ အိပ်ပျော်သွားပြီး ကျွန်တော့်ကိုမနှိုး။ မီးဖိုထဲတွင် ဘာသံမျှမကြားရ။ ခဏနေပြီး ပြင်ဘက်သို့ထွက်ခဲ့သည်။ လော်ရီဒရိုင်ဘာကို တွေ့ရသည်။ အစေခံများကို နိုးခိုင်းရသည်။ သို့သော်လည်း တကယ်ထွက်ဖြစ်သည်မှာ ၆:၁၅ နာရီတွင် ဖြစ်သည်။ ရောဘတ်သည်ကျွန်တော်နှင့်အတူလိုက်လာပြီး တစ်ထီလာကို နှုတ်ဆက်သည်။

ဟော်နန်းတံခါးဝတွင် အထုပ်အပိုးများ၊ သေတ္တာများ၊ ထမင်းချိုင့်များ၊ တောင်းများ စုပုံထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ပစ္စည်းများမှာ အပြည့်အသိပ် ဖြစ်သည်။ အနီးအနားတွင် အမျိုးသမီးများ ရပ်၍နေကြသည်။

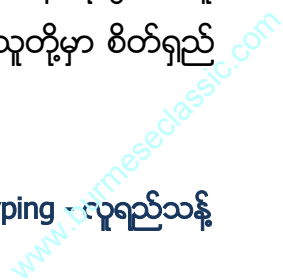
“မင်းသမီးကြီးရော” မေးကြည့်သည်။

သူတို့က မင်းသမီးကြီး အပေါ်ထပ်မှာရှိနေသေးသည်ဟု ပြောသည်။ ခဏကြာလျှင် တစ်ထီလာအပေါ်ထပ်မှာ ဆင်းလာသည်။ အပေါ်အကျီ ထူထူ ထဲထဲ ဝတ်ထားသည်။ ထဘီမှာပွင့်ရိုက်ချည်ထည်ဖြစ်ပြီး ခေါင်းတွင် တဘက် တစ်ထည် ပတ်ထားသည်။

“နောက်ကျနေပြီ ထင်တယ်” ဟု ကျွန်တော်ကပြောသည်။ တစ်နာရီခန့် နောက်ကျနေသည်။

“ဖြစ်ပါတယ်။ ရောက်ရင် ပြီးတာပဲ” သူက ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ပြန်ပြောသည်။

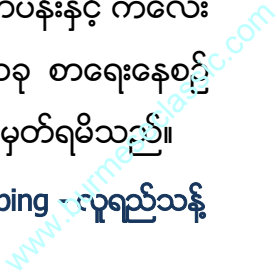
သူ့ပစ္စည်းများကို ကြည့်သည်။ ယခုမှ ထုပ်ပိုးပြီးဟန်တူသည်။ တကယ်တော့ တစ်ညလုံး သူမအိပ်။ သူ့ဆီ လာ၍နှုတ်ဆက်ကြသည့် မိတ်ဆွေများနှင့် တစ်ညလုံးထိုင်ကာစကားပြောသည်။ ငါးနာရီတွင် သူ ဝတ်စားပြီးကာ အဆင့်သင့်ဖြစ်နေသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့မှာ စိတ်ရှည် သည်။ ထိုအကြောင်း နောက်မှ သူပြောပြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖော်ဘွားကတော်ကြီး တစ်ထီလာ၏ပစ္စည်းပုံကြီးမှာ အတော်ကြီးသည်။ အမျိုးစုံပါသည်။ အားလုံး အထုပ်သုံးဆယ်လောက်ရှိသည်။ ပရပ်လုံးထည့်ထားသည့်သံဘူးများ၊ ဆေးလိပ်များ၊ ငှက်ပျော်သီးများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ပစ္စည်းပုံအပေါ်တွင် မွေရာကြီးတစ်ခုနှင့် ခေါင်းအုံးတစ်ခုတို့ တင်ထားသည်။ ကားဆောင့်သက်သာမည့် အစီအမံများဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ပို့ဆောင်သူတို့ကို နှုတ်ဆက်သည်။ သူတို့ကကိုယ်ကိုကိုင်ညွှတ်ပြီး လမ်းခရီးတွင် ဘေးမသီပါစေနှင့်ဟုဆုတောင်းကြသည်။ သူနှင့်အတူ ဆွံ့အနားမကြားမိန်းမအစေခံတစ်ယောက်ပါလာသည်။ ထို့ပြင် ယင်းအစေခံ၏ ကလေး နှစ်ယောက် လည်းပါသေးသည်။

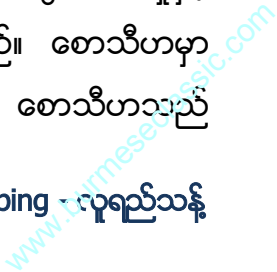
“လောကမှာ ခိုင်းလို့အကောင်းဆုံးတပည့်မှာ ဆွံ့အ နားမကြားတဲ့သူပဲ။ ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ခိုင်းတာကို သူတို့အကုန်လုပ်ပေးတယ်” ဟု တစ်ထီလာကပြောသည်။

ရောဘတ်ကို ခပ်ထေ့ထေ့ပြုံးပြု၍နှုတ်ဆက်ပြီး တစ်ထီလာ ကားပေါ်သို့တက်ကာ မွေရာပေါ်တွင်ခပ်မတ်မတ်ထိုင်ပြီး နေရာယူသည်။ အစေခံမလဲအိပ်ရာလိပ်တစ်ခုပေါ်တွင်ထိုင်သည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ကိုလည်း သင့်တော်သည့်နေရာတွင် နေရာချထားသည်။ ထိုနောက် အချက်ပြလိုက်လျှင် ကား စ၍ထွက်သည်။ ယခုလို သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း တပည့်တပန်းနှင့် ကလေးသူငယ်များနှင့် တစ်ခါမျှ ကျွန်တော်ခရီးမထွက်ခဲ့ဖူးပေ။ ယခု စာရေးနေစဉ် ပြန်လည်စဉ်းစားမိသည့်အခါ လိုလေသေးမရှိ ခရီးစဉ်ကို အမှတ်ရမိသည်။

နေထွက်လာပြီ။ မြို့ပြင်ဘက်ရောက်လျှင် လယ်ကွင်းထဲသို့ ထိုးကျ နေသောနေရောင်ခြည်တန်းများကို မြင်နေရသည်။ အလွန်အေးသဖြင့် ကုတ်အင်္ကျီထူထူကြီးကို ဝတ်ထားရသည်။ အောက်တွင်လည်း ခပ်ထူထူ ကုရှင်နှစ်ခုခံထားသည်။ ခဏကြာလျှင် ပေ ၆,၀၀၀ မြင့်သည့် တောင်ကြား လမ်းဆီသို့တက်နေသည်။ တောင်ကိုကွေ့ကောက်ပြီးတက်ရသည်။ အောက် ဘက်တွင် စမ်းချောင်းတစ်ခု တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသည်။ အိုင်ယာလန်က တောင်ကုန်းများ၊ စမ်းချောင်းများနှင့်တူသည်။ သို့သော်လည်း စမ်းချော ကြည်လင်သည်။ အိုင်ယာလန်က စမ်းချောင်းများလို မြေညိုရောင်မဟုတ်။ စမ်းချောင်းနံဘေးနှင့် တောင်ကုန်းများတွင်စက္ကူပန်းများ ဝေဝေဆာဆာ ဖူးပွင့်နေကြသည်။ ပန်းများမှာ အဖြူရောင်နောက်ခံ သစ်ရွက်များတွင် ဖွေး ဖွေးဖြူနေသည်။ နေရောင်ခြည်တွင်မူ အပြာရောင် မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း နောက် ခံတွင် စူးစူးရဲရဲ ဖြူနေသည်။ ပန်းရနံ့မှာ မွှေးသည်။ တောင်ကြားလမ်းဆီသို့ တက်သွားလျှင် သူတို့မှာကျွန်တော်တို့ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ပြေးဝင်လာသည့် ပန်းဆွတ်ဆွတ်ဖြူကိုပန်ထားသည့် အပျိုမလေးများနှင့်တူသည်။ ပန်းများ သည် ကားဘီးအောက်သို့ကြွေကျနေသည်။ အမြင့်ရောက်လေ ပို၍အေးလာ လေ ဖြစ်သည်။ ဆယ့်ရှစ်မိုင်ခရီးတွင် တောင်ထိပ်သို့ ရောက်သည်။

မနေ့ညဆယ့်တစ်နာရီလောက်တွင် ကျိုင်းတုံစော်ဘွားသတ်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့်သတင်းများ ကြေးနန်းဖြင့်ရောက်လာသည်။ စောသီဟမှာ ပြစ်ဒဏ်ခံရသည်။ စောဖုန်းလူမှာ လွတ်သွားသည်။ စောသီဟသည်

တစ်ထီလာ၏မြေးဖြစ်ပြီး စောဖုန်းလူမှာ တူဖြစ်သည်။ ထိုသတင်း ပြောပြ သည့်အခါ စော်ဘွားကတော်ကြီးဝမ်းသာလိမ့်မည် မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်ပြောပြသည်ကို အသေအချာသူနားထောင်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့မျက်နှာတွင် ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ဘာအမူအရာမျှမတွေ့ရ။ သူ့စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုခံစားရသလဲခန့်မှန်းရ ခက်သည်။ သူက ယခုလို စကားတစ်ခွန်းသာ ပြောသည်။

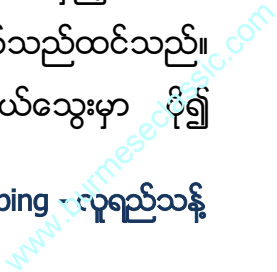
“တစ်ခါတလေတော့ အစိုးရ သဘောထားကို နားလည်ရခက်သားပဲ”

တောင်ကြားလမ်းကလွန်ပြီး တောင်အောက်ဘက်သို့ ဆင်းလာလျှင် လမ်းဘေးဆိုင်တစ်ခုရှေ့တွင် ကားကိုရပ်ခိုင်းသည်။ လက်ဖက်ရည် သောက် ချင်သည်ဟု တစ်ထီလာဆိုသည်။ ဆိုင်ရှင်က လက်ဖက်ရည်မြန်မြန်ဖျော်ကာ သူ့ကိုတရိုတသေ တိုက်သည်။ ထို့နောက် မိုင်သုံးဆယ်ခရီးကို ယိမ်းထိုး ဆောင့်ခုန်ရင်း လိုက်ပါသွားရသည်။ ဘိန်းခင်းများကို ဖြတ်ကျော်လာသည်။ ယင်းတို့မှာ ပြည်နယ်အတွင်းစားသုံးရန်စိုက်ပျိုးထားခြင်းဖြစ်သည်။ စော်ဘွား ကတော်ကြီးသည် စိတ်ဝင်စားစွာကြည့်သည်။ ဘယ်အခင်း အထွက်ကောင်း မည် စသဖြင့်သူ့ခန့်မှန်းချက်ကို ပြောပြသည်။ စီးကရက်၊ဆေးလိပ်တွင် ဘိန်း ပန်းထိပ်မှစီးကျသည့်အရည်ကို သုတ်လိမ်းလိုက်လျှင် အရသာကောင်းသည် ဟု ပြောပြသည်။

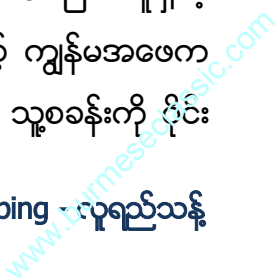
ထိုခရီးတွင် တောင်ပေါ်သားအချို့ကို မကြာခဏတွေ့ရသည်။ လောရီကား ဖြတ်သွားသည်ကိုလမ်းဘေးမှရပ်၍ကြည့်နေကြသည်။ ရိုးရာဝတ်စုံများ ဝတ်ထားကြသူများဖြစ်သည်။ တစ်ထီလာက သူတို့ကို ကောင်းကောင်းသိသည်။ လွန်ခဲ့သည့် အနှစ်ငါးဆယ်မှသည် ယခုအထိဤအတိုင်း မပြောင်းဘဲ ရှိနေကြသည်။ သူတို့ ဘာသာစကားကိုလည်း တစ်ထီလာပြောတတ်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုမုန်မာစကားဖြင့်လော်ရီခရီးကခွင့်ပြုသလောက် ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်း ပြောပြသည်။ ပြည့်ပြည့်ဝဝ နားမလည်။ တစ်နေရာတွင် ကျွဲလှည်းတစ်စီးကို မောင်းနှင်သွားသည့် လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူလည်း ရိုးရာဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ထားသည်။ သူတို့လှည်းမှာ မကြီး။ တစ်နာရီတစ်မိုင်နှုန်းသာ မောင်းနှင်နိုင်သည်။ ခရီး မတွင်။ စီးပွားရေး တွက်ကိန်း မမီ။ သည်လည်းဖြင့် ကုန်ကူးလျှင် ရှုံးဖို့များမည်ထင်သည်။ သည်လို သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမျိုး တစ်ခါမျှမမြင်ဖူးခဲ့ပေ။

အချိန် ကုန်မှန်းမသိကုန်သွားသည်။ တစ်ထီလာဆိုသော နာမည် ဘာအဓိပ္ပါယ် ရှိပါသလဲဟုမေးကြည့်မိသည်။ ယင်းမှာ ဝံ့ဘာသာစကား ဖြစ်ပြီး ပါဠိသက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာလို ရှင်းပြန်ရန်ခက်နေသည်။ အနီးစပ်ဆုံးမှာ နတ်တို့ စားသုံးသည့် “နတ်သုဒ္ဓါ” ဟူ၍အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဘယ်အဓိပ္ပါယ်က နီးစပ်သည်ဖြစ်စေ ထိုနာမည်ကို အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အား မှည့်ခေါ်ထားသည်မှာ ထူးခြားသည်။ တကယ်တော့ သူနှင့်လိုက်ဖက်သည်ထင်သည်။ တောကြီး၊တောင်ကြီးထဲရောက်လာလေ သူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမှာ ပို၍

ထွန်းပြောင်လာလေဟု ကျွန်တော် ထင်မိသည်။ သူကား ယောက်ျား တစ်ယောက်လို တန်းတူထားဆက်ဆံ၍ရသည့် မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အားနွဲ့သူဟု သဘောထားစရာမလို။ ဘာမျှမသိ နားမလည်သူ ဟူ၍လည်း ထင်မှတ်စရာ မလို။ တစ်ထီလာသည် ကျိုင်းကမ်းပြည်နယ်ကို ဆယ့်တစ်နှစ် လုံးလုံး အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်အတွင်း ယောက်ျားများကို သူ ထိန်းကျောင်းစေခိုင်းခဲ့သည်။ ယောက်ျားတွေအကြောင်း သူကောင်းကောင်း သိသည်။ သူတို့၏တိုက်ရည် ခိုက်ရည်နှင့်တကွ သူတို့၏ အတောမသတ်နိုင် သော လောဘကိုလည်း သိနားလည်သည်။ ယောက်ျားတွေကို ဘယ်လို ဇက်ကြိုးတပ်ရမည်၊ ဘယ်လို လှည့်ဖြားရမည်ကိုလည်း သူ သိသည်။

ဖျက်ခနဲ ကျွန်တော့်ကိုလှမ်းကြည့်ပြီး “ကျွန်မ သုံးကြိမ်တိတိ အုပ်ချုပ် ခဲ့ဖူးတယ်။ ကျွန်မတို့အဖေကွယ်လွန်တော့ ကျိုင်းတုံမှာ ကျွန်မရဲမှောင် အင်တလိုင်ကဆယ့်လေးနှစ် ကျွန်မကဆယ့်ခြောက်နှစ်။ အဲဒီမှာသူ့ကိုယ်စား နှစ်နှစ် ဖော်ဘွားလုပ်အုပ်ချုပ်ခဲ့ရတယ်။ ကျိုင်းတုံကို ဆာဂျော့စကော့ လာ လည်ပြီး နောက်တစ်နှစ်မှာပေါ့။ ဗြိတိသျှသစ္စာတော်ကို ကျိုင်းတုံက ခံယူ မလား၊ ဗြိတိသျှလက်အောက်မှာ နေမလားဆိုတာသိရအောင် သူ လာလည် တာပဲ။ ကျိုင်းတုံမှာ စကော့ရှိနေတုန်း တစ်ညနေမှောင်ရီပျိုးစအချိန် ရံရွှေ တော်တစ်ယောက်ရယ်၊ အမှုထမ်းတပ်စိတ်တစ်ခုရယ် လိုက်ပါပြီး သူ့ရှိတဲ့ အရာရှိရိပ်သာကို ကျွန်မမြင်းစီးပြီး သွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မအဖေက စကော့ကို မနှစ်သက်ဘူး။ သတ်မယ် ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ သူ့စခန်းကို ဝိုင်း

ထားတယ်။ လက်နက်ကိုင်တပ်တွေ ချထားတယ်။ ထွက်ဖို့ လမ်းတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ကို အသေမခံနိုင်ဘူး။ သူ့ထဲထဲဝင်ပြီး သူ့ကို အိပ်ရာက နိုးရတယ်။ ပြီးတော့ ညကြီးသန်းခေါင်မှာ ဖွင့်ထားတဲ့လမ်းက သူ့ကိုလမ်းပြပြီး ခေါ်ထွက်ခဲ့တယ်”

“သူ့အသက်ကို ဘာဖြစ်လို့ ကယ်ချင်တာလဲ” ကျွန်တော်က မေးသည်။

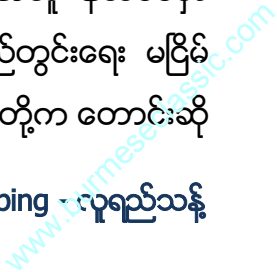
အဖြေမှာဤသို့ ဖြစ်သည်။

“ရှမ်းလူမျိုးတွေကိုအုပ်ချုပ်မယ့် ဘုရင်တစ်ယောက် ရှိနေဖို့လိုတယ်လို့ ကျွန်မ သဘောရတယ်။ ပြင်သစ်နဲ့စာရင် အင်္ဂလိပ်ကို ကျွန်မကြိုက်တယ်”

ဤသည်မှာ သူ၏ဖွင့်ဟဝန်ခံချက်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဆာ ဂျော့စကော့သာ ပြင်သစ်လူမျိုး ဖြစ်ခဲ့လျှင် သူ၏သဘောထား တစ်မျိုး ဖြစ်ချင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

သူ အုပ်ချုပ်ခဲ့ရပုံများကို ဆက်၍ ပြောပြသည်။

“ကျွန်မမောင် ဖော်ဘွား ဖြစ်လာတော့ ကျိုင်းကမ်းမြို့စားနဲ့ ကျွန်မ လက်ထပ် တယ်။ အဲဒါသိမှာပါ။ ဒါပေမယ့် သားတစ်ယောက်မွေးပြီးတဲ့အခါ သူ့ကိုစွန့်ပြီး ကျိုင်းတုံမှာ သွားနေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်မမောင်နဲ့အတူ နယ်စပ်မှာ တရုတ်တွေကို သွားပြီးတိုက်ရတယ်။ အဲဒီနယ်စပ်မှာ ပြည်တွင်းရေး မငြိမ် သက်တာနဲ့ မိုင်းပလုံမှာလေးနှစ် ကျွန်မအုပ်ချုပ်ခဲ့တယ်။ သူတို့က တောင်းဆို

လို့ပါ။ ကျွန်မယောက်ျားမြို့စား သေတော့ ကျိုင်းကမ်းမှာပဲ ဆယ့်တစ်နှစ် မြို့စားရာထူးနဲ့အုပ်ချုပ်ရပြန်တယ်။ သားနှစ်ဆယ့်တစ်နှစ်ရှိတော့ မြို့စား ရာထူးကို လွှဲပေးခဲ့တယ်။ ငါးနှစ်ကြာတော့ သူ ဒုက္ခရောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မကိုတော့ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ အပ်နှင်းမပေးတော့ဘူး”

တောင်ကြီးတွင် တွေ့ခဲ့သည့် လူငယ်ကလေးတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် အမှတ်ရလာသည်။ အရှိန်အဝါကြီးသူတို့၏ သားများသည် အဆင်ခြင်နည်းသူများ ဖြစ်သွားတတ်သည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်သည်။

“ကျိုင်းကမ်းကအနားယူတော့ ကုန်သည်ဖြစ်လာတော့တာပဲ။ ဒီလမ်းကို အကြိမ်တစ်ရာလောက်သွားဖူးနေလို့ ဘယ်နေရာမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတော့ သိနေပြီ။ ကုန်သည်ဖြစ်လာတော့ ကုန်မျိုးစုံ ရောင်းတယ်။ ပထမ ဆင်တွေ ဖမ်းပြီး ရောင်းတယ်။ နောက် ခေတ်သစ်ဆန်းလာတော့ မော်တော်ကား အရောင်းအဝယ် လုပ်တယ်”

“ကား မရောက်လာတုန်းက ဆိုရင် တောင်ကြီးကို အတော်သွားရမှာပေါ့”

ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

“တစ်လခရီး နှစ်လခရီး သွားရတယ်။ နေရာတိုင်း ကျွန်မ ရောက်တယ်”

“ကူညီဖို့ ယောက်ျားဖော် မပါဘူးလား”

“မြည်းဝန်တင် မောင်းတဲ့လူတွေပါတယ်လေ။ သူတို့ရှေ့ဆုံးက သေနတ်ကိုင် ပြီး ကျွန်မသွားတယ်”

“ရန်ကုန်ရော ရောက်သေးလား။”

“ရောက်တာပေါ့။ ရန်ကုန်၊မော်လမြိုင် ပင်လယ်ဖြတ်ပြီး ကလကတ္တာ၊ ဒေလီ တို့အထိ ကျွန်မသွားတယ်။ တစ်ခါက ရန်ကုန်မှာ ကျွန်မရဲ့မြည်းတွေကို ဘုရင်ခံအိမ်တော်ထဲကမြက်ခင်းမှာ ကျောင်းဖူးတယ်။ အိမ်တော်ဥယျာဉ်မှူး တွေက ကျွန်မရဲ့ မြည်းတွေကိုဖမ်းပြီး တိရစ္ဆာန်ထောင်ပို့လိုက်တယ်။ ကျွန်မ က ဘုရင်ခံကိုတိုင်တော့ သူ့အိတ်ထဲကပိုက်ဆံနဲ့ရွေးပေးတယ်။ ဆာ - ဂျော့ရှော့ဆိုတာ လူကြီးလူကောင်းမဟုတ်လား။ ဒေလီမှာ ပဉ္စမမြောက် ဂျော့ဘုရင်နဲ့အတူတိုင်းခန်းလှည့်လာတဲ့ မေရီမိဖုရားကြီးနဲ့တွေ့ရတယ်။ ပင် လယ်ခရီးမှာ ကျွန်မလက်ဝက်လက်စားတွေ အားလုံးအခိုးခံရတယ်။ “ရာနီ” တွေကြားထဲမှာ လက်စွပ်တစ်ခု၊ဆွဲကြိုးတစ်ကုံး မပါတဲ့အဖြစ်နဲ့ကြုံခဲ့ရတယ်။ “ရာနီ” (အိန္ဒိယစော်ဘွားကတော်)တွေ ကိုယ်ပေါ်မှာ စိန်ရွှေတွေ ညွတ်နေ တာပဲ။ ဒီတော့ မိဖုရားကြီးက ပြောတယ်။

‘ငါနဲ့ တွေ့ရအောင်အလာလမ်းမှာ မင်းလက်ဝတ်ရတနာတွေ အခိုးခံရတယ် ကြားရတယ်။ ဟုတ်သလား တစ်ထီလာ’

‘ကျွန်တော်မျိုးမ စိန်ရွှေရတနာတွေ ပျောက်ဆုံးခဲ့ပေမယ့် အရှင်သခင်မကြီး ကို ဖူးတွေ့ပြီ မဟုတ်လား’

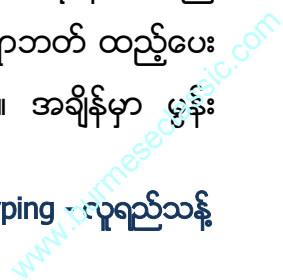

“အဲဒီလိုကျွန်မကပြောတော့ မေရီမိဖုရားကြီးက သူ့လက်က လက်စွပ် တစ်ကွင်းချွတ်ပြီး ကျွန်မလက်မှာဝတ်ပေးတယ်။ မိဖုရားဆိုတာ အဲဒီလို လက်ဆောင် ပေးတတ်ကြတယ်”

“အင်္ဂလန်ကိုတစ်ခေါက်လာပြီး မိဖုရားကြီးကို ခစားပါဦးလား” ဟု ကျွန်တော် အကြံပေးမိသည်။

“အချိန်တွေ နှောင်းသွားပြီ။ ကျွန်မ အသက်ကြီးလှပြီ။ ပစ္စည်းလည်း ပျက် သွားပြီ။ ကျွန်မ အဝတ်တွေကြည့်ပါလား။ အဲဒါတောင် ရှင်က အင်္ဂလန် ဘုရင့်နန်းတော် သွားပါလားပြောနေတယ်။ မသေခင်တော့ သွားချင်ပါသေး တယ်။ ရောက်မယ်ဆိုရင်တော့ ပျော်စရာကြီးပေါ့။ ဒါပေမယ့် အမိပွယ်မရှိ ပါ ဘူးလေ။ အချိန်မရှိတော့ပါဘူး။ ဆင်ကုန်ကူးလို့လည်း အမြတ်အစွန်းမရဘူး။ ကျွန်မ ပင်စင် ဘယ်လောက်ရသလဲ သိလား။ တစ်လမှာ ခုနစ်ပေါင်နဲ့ ဆယ်ရှိလင်ရတယ်။ အဲဒါ ရှင်က လန်ဒန် လာခဲ့ပါလား ခေါ်နေသေးတယ်”

တစ်ထီလာသည် အလေးအနက်စကားကိုဆိုသည်။ သူ့ဘဝမှန်ကို လည်း မဖုံးမကွယ်ပြောသည်။ ဆွံ့အ နားမကြားသည့် သူ့တပည့်မလေးသည် သခင်မကို မြတ်နိုးကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အငေးသားကြည့်နေသည်။ မိုင်းပြင်း ရောက်ခါနီးလာသည်။ အလာတုန်းက လက်ဖက်ရည်သောက်ရပ်နားခဲ့သည့် စခန်း ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း မိုင်းပြင်းတွင်ခဏနားကာ ရောဘတ် ထည့်ပေး လိုက်သည့်နေ့လယ်စာကို စားကြမည်ဟုပြောလိုက်သည်။ အချိန်မှာ မှန်း

တည့်ချိန်ဖြစ်သည်။ ငါးနာရီနှင့် မိနစ်သုံးဆယ် လုံးလုံးကားပေါ်မှာ ထိုင်ပြီး လိုက်ပါလာရသည်မှာ မသက်သာ။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် လမ်းဘေးတွင် ကားကို ရပ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာသည်ကို မည်သူမျှသတိမထားမိကြ။ သို့သော်လည်း တစ်ထီလာ ကားပေါ်မှဆင်းလျှင် ရှိနေသမျှ လူအပေါင်းတို့ ဝိုင်းအုံလာပြီး ကိုယ်ကိုညွတ်ကာအရိုအသေ ပေးကြသည်။

“မယ်တော်ဘုရား ရောက်လာတယ်ဟေ့” ဟု တီးတိုး ပြောကြသည်။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲသូဝင်လျှင် တွေ့သမျှလူအများက ကိုင်းညွတ်ကာ အရိုအသေပေးကြသည်။

“ဒီမှာ နေ့လယ်စာ စားမယ်” ဟု ဆိုင်ရှင်ကို သူပြောသည်။ ဆိုင်ရှင်သည် ခူးထောက်ကာ ထိုင်နေသည်။

တပည့်မက သူတို့တွင်ပါလာသည့် နေ့လယ်စာကိုထုတ်၍ တည်ခင်းသည်။ ဆိုင်ရှင်က ထမင်းနှင့်လက်ဖက်ရည်တို့ ကျွေးပါရစေဟု တောင်းပန်သည်။ တစ်ထီလာက ခွင့်ပြုသည်။ ခုံတန်းလျားများကို အပြင်သို့ ထုတ်ပြီး ကုလားထိုင်များယူလာသည်။ ကလေးများနှင့်ခွေးများကို ဆိုင်ထဲမှ မောင်းထုတ်သည်။

စားပွဲတစ်ခုတွင် ကျွန်တော်တို့ နေရာယူသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းက စားပွဲတွင် ကားဒရိုင်ဘာကထိုင်ကာ နေ့လယ်စာမှာ၍စားသည်။

“စခန်း ငယ်တယ်” ဟု တစ်ထီလာက ဒရိုင်ဘာကိုကြည့်ကာ ပြောသည်။

သူ့ရောက်လာကြောင်း တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နားကြားကာ ရွာသားများ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ စုဝေးရောက်ရှိလာကြပြီး မြေကြီးပေါ်မှာ ခူးထောက်ထိုင်ကြသည်။ တစ်ထီလာက သူတို့ကို လက်ခံစကားပြောသည်။ အားလုံးက သူ့ကို ရိုသေကြသည်။ ဒေသခံ ကျောင်းဆရာနှင့် ပြုံးနေသော သူ့မိန်းမကို ရှေ့ဆုံးတန်းတွင် တွေ့ရသည်။

“တစ်ခါတုန်းက ကျွန်မ အင်္ဂလိပ်စကားနည်းနည်းတတ်တယ်ရှင့်” ဟု ကျွန်တော့်ကိုပြောကာ ငေးမောနေသည်။ ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပါယ်မှာ ကျွန်တော်တို့လောကထဲတွင် တစ်ခါကဝင်ဆံ့ခဲ့သည်ကို ပြောလိုရင်း ဖြစ်သည်။

နေ့လယ်စာ စားပြီးလျှင်ကုလားထိုင်ကိုမှီရင်း မြည်းဝန်းတင်များနှင့် ကုန်ကူးစဉ်က မိုင်းပြင်းနှင့်မဝေးလှသည့်တစ်နေရာတွင် ကျားသစ် တစ်ကောင်နှင့် တွေ့ခဲ့ဖူးသည်ဟု ပြောသည်။

“အဲဒီအကြောင်းပြောပြပါလား မယ်တော်ဘုရား” လယ်သမားများက တောင်းဆိုသည်။ တစ်ထီလာက သဘောကျသွားသည်။

“ငါက ရှေ့ဆုံးက မြင်းပုကလေးပေါ်မှာ ထိုင်ပြီးလိုက်သွားတယ်” ပြောရင်းပင် ပါးစပ်ထဲတွင် မြင်းခွာသံများ မြည်လာအောင် သူလုပ်ပြသည်။

တောင်ကုန်းလေးတစ်ခုပေါ် တက်သွားသည်။ လမ်းမှာ တစ်ခါတစ်ရံ မာကြောသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မြက်ပင်များပေါက်သည့် မြေပေါ် နင်းသွားရသည်။ သဏ္ဍာန်လုပ်၍ ပြသည်မှာ ပိတ်ကားပေါ်တွင်မြင်သလို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ရှိသည်။

“လမ်းအကွေ့ရောက်တော့ တောင်ကမူလေးပေါ်မှာ အလျားလိုက် ဝပ်နေတဲ့ ကျားသစ်တစ်ကောင်ကို တွေ့ရတယ်။ ကိုယ်ကလည်း ဘယ်ညာ လှုပ်ရမ်း နေတယ်။ မျက်စိက မဖွင့်ဘူး။ အိပ်တော့မယ်လို့ ထင်ရတယ်” ထို့နောက် ကျားသစ်၏ ပုံပန်းကို ပြောပြသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ တကယ်ပင် ကျားသစ်နှင့် တူလာသည်။ ခေါင်းနှင့်ပခုံးနှစ်ဖက်ကို ဟိုဘက်သည်ဘက်လှုပ်ရမ်းပြသည်။ မျက်လုံးများ မှေးကျသွားပြီး ကျားသစ်သည်အိပ်ပျော်စပြုသည်။

“ငါးလည်း မြင်းကို ရပ်ပြီး နောက်က တပည့်တွေကို မျက်ရိပ်ပြလိုက်တယ်။ သူတို့က သေနတ်လှမ်းပြီးပေးတယ်။ မြင်းပေါ်ကနေ ငါပစ်တယ်။ သေနတ် မောင်း ပြန်ကန်တာနဲ့ငါးလည်း မြင်းပေါ်က လိမ့်ကျတယ်။ ငါ့ဆီပြေးလာတဲ့ သဏ္ဍာန်တစ်ခု ဖျက်ခနဲမြင်လိုက်ရတယ်။ မြင်းကလည်း လန့်ပြီးထွက်ပြေး တယ်။ ကျားသစ်က ငါ့ကိုယ်ပေါ်ကျော်သွား ခုန်သွားတာကိုး။ ပြီးတော့ အောက်နား ကမ်းစပ်က ချုံပေါ် ကျသွားတာမြင်လိုက်ရတယ်။ ကမူပေါ်မှာ

တုန်းကလိုပဲ ဟိုဘက် ဒီဘက်လိုမို့နေတယ်။ နောက်တစ်ချက် ထပ်ပြီး ငါ ပစ်တယ်။ ဟိုဘက်ဒီဘက် လှုပ်နေတာပဲ။ “ကျားသစ်ကို ငါ မသတ်နိုင်ဘူး ဟေ့” လို့ အော်မိတယ်။ ဒါပေမယ့် တောင်ပေါ်မှာ လေတိုက်လို့ ချုံပုတ်က လှုပ်နေတာ။ ပထမပစ်လိုက်တဲ့ ကျည်ဆန်က သူ့နှလုံးသားကို ဖောက်သွား တာတဲ့”

ကျားသစ်ပစ်ပုံကို ဟန်အမူအရာများနှင့် သူ ပြောပြသည်။ သူ ပြန် ပြောပြသည့်အခါ တကယ့်ပုံပြင်လို အမွမ်းအမံများ ပါလာသည်။ အနုပညာ လက်ရာကောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ရွာသားများ အံ့ဩ ကြည်နူးကြသည်။ တကယ့် အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်ရပ်တစ်ခုပေတည်း။ ဤသည်မှာ လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် လေးဆယ်က အဖြစ်အပျက်ဖြစ်သည်။ ပြန်ပြီး အမှတ်ရကာပြောပြသည့်အခါ တကယ့်ဖြစ်ရပ်ထက် ပိုပြီး သရုပ်ပေါ်လာသည်။ ပီပြင်လာသည်။

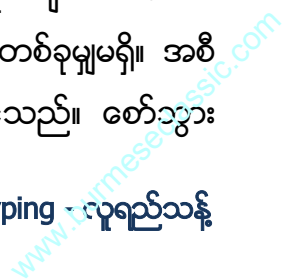
သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ကြာကြာမနားနိုင်။ အချိန်ရှိတုန်း ခရီးဆက် ကြရဦးမည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှင်အား ဘယ်လောက်ကျသလဲမေးသည်။ လက်ဖက်ရည်၊ ထမင်းနှင့် ဒရိုင်ဘာစားသည့်အတွက်တို့ကိုပါ ရှင်းပေးမည်။ ဆိုင်ရှင်မှာ အံ့ဩသွားသည်။ သူ့လိုလူမျိုး မတွေ့ဖူးပေ။

“ပိုက်ဆံပေးမယ် ဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် မယ်တော်ဘုရား ပေးစရာမလိုပါဘူး ခင်ဗျား။ ခုလို ပြုစုခွင့်ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်” ဟု ဆိုင်ရှင်က ပြောသည်။

သံလွင်မြစ်သို့ လေးနာရီကြာမောင်းရသည်။ ရောက်နိုင်ခဲ့လှသည် ထင်ပါသည်။ လမ်းမှာ ကြမ်းသည်။ ကားက ခုန်ပြီး ဘယ်ညာယိမ်းသည်။ “ကျားသစ်လိုပဲနော်” ဟု တစ်ထီလာက ပြုံးကာပြောသည်။ တာကောသို့ ငါးနာရီမှ ရောက်သည်။ အရိပ်မည်းကြီးများ ထိုးကျလာပြီး တဝေါဝေါ စီးဆင်းနေသည့် သံလွင်မြစ်ကြီးကစောင့်ကြိုနေသည်။ ရေစီး ကြမ်းသည်။ ရေနက်သည်။ ကူးတို့ကို ကြာကြာမစောင့်ရ။ နာရီဝက်ရှိလျှင် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်။ မှောင်မည်းနေသော သစ်တောအုပ်ကို ဖြတ်ရသည်။ ည ခုနစ်နာရီရှိမှ နမ်းပန်သို့ရောက်သည်။ ကျိုင်းတုံမှ ထွက်လာပြီး ဆယ့်သုံးနာရီ အကြာတွင် ခရီးတစ်ထောက်နားမည်။ နောက်ကျသဖြင့် ကူးတို့ပို့မည့်သူမရှိ။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာသည်ကိုမြင်လျှင် မိန်းကလေး ဆယ့်နှစ်ယောက်ပေါ်လာကြပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ လှော်ခတ်ကာပို့ပေးသည်။ ကူးတို့သူကြီးမကြီးအိမ်သို့ သွားကာနှုတ်ဆက်ချင်သည်။ ပြီးတော့ စောကြာန ကိုလည်းတွေ့ချင်သည်။ သို့သော်လည်း အချိန်မရှိ။ လိချ် စောင့်နေလိမ့်မည်။ တစ်ဖက်ကမ်းရှိပိုလ်တဲတွင် မီးများထိန်လင်းနေသည်ကိုမြင်ရသည်။ ထမင်း ပွဲအသင့်စောင့်နေမည်။ ပြီးတော့ နားစက်ရန်အိပ်ရာလည်းအသင့်ရှိနေမည်။

ဟုတ်သည်။ ညစာ ထမင်းပွဲအသင့်စောင့်နေသည်။ အားလုံး အဆင် သင့်ဖြစ်အောင် လိချ်စီစဉ်ထားသည်။ ယခုခရီးတွင် အရာရာချောမောအဆင် ပြေသည်မှာ ထူးခြားချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အထစ်အငေါ့ တစ်ခုမျှမရှိ။ အစီ အစဉ် အားလုံး ချောမွေ့သည်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်သည်။ ဖော်သွား

ကတော်ကြီး နည်းနည်းသာစားသည်။ ခရီးပန်း၍ကား မဟုတ်။ အစား အသောက် နည်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဝိုင်တစ်ခွက်တိုက်သည်ကိုလည်း မသောက်။ ထမင်းစားပြီးလျှင် သူ့မှာလန်းဆန်းနေသည်။ ခရီးပန်းသည်ပင် မထင်ရ။ တက်ကြွရွှင်လန်းနေသည်။ သူ့သဘောထားများ၊ အုပ်ချုပ်ရေး အတွေ့အကြုံများကို ပြောပြနေသည်။ အကြီးအကဲတစ်ယောက် သို့မဟုတ် ဖော်ဘွားတစ်ယောက် ကိုယ့်ပြည်နယ်ကို ဘယ်ပုံအုပ်ချုပ်ရမည်ဟု ပြော ဟောနေသည်။ မက်ကီယာဗယ်လီကို အမှတ်ရလာသည်။ သူ့အတွေ့ အကြုံများကိုပြောပြပြီး အုပ်ချုပ်ပုံအုပ်ချုပ်နည်းနှင့် ယှဉ်တွဲထင်ဟပ်၍ ပြ သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်မှာ ခရီးပန်းနေပြီ။ သူ၏ နိုင်ငံသင်တန်းကို ဆက်၍ မတက်နိုင်တော့။ သူကား ပင်ပန်းဟန်မတူ။ ဟောရ ပြောရသဖြင့် တက်ကြွနေသည်။ ကျွန်တော်အိပ်တော့မည်ဟု နှုတ်ဆက်သည့်အခါ သူက ရယ်သည်။ ပြီးတော့

“ဒီနေ့ဆိုရင် မနက်မိုးလင်းကတည်းက ကျွန်မ စကားပြောလာတာ မနက်ဖြန် မနက်ထိ ဆက်ပြောနိုင်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် လူငယ်တွေအဖို့ အိပ်ရေးဝဖို့ လိုတယ်မဟုတ်လား။ အိပ်ကြ အိပ်ကြ။ ဟဲ့. . တို့နားထိုင်းလေး ဘယ်ရောက် နေပါလိမ့်။ အမေ့ကို ခဏနှိပ်ပေးစမ်းပါလားကွယ်”

* * * * *

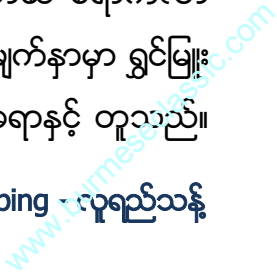

(??)

ဂရိယာ တစ္ဆေ

အရက်တက်လာပြီးနောက် အိပ်ရာမှနိုးလာသည်။ ပြတင်းကိုဖွင့်ကာ ပြင်ဘက်သို့ကြည့်သည်။ နမ်းပန်ချောင်းပေါ်တွင် မြူနှင်းတွေကျနေသည်။ ကမ်းစပ်တွင် ငါးကြီးများမြူးတူး ကူးသန်းနေကြသည်။ ရေပေါ်ပျံတက်သူတို့ ပျံတက်ကြသည်။ ဗိုလ်တဲမှာ ကမ်းစပ်တွင် တည်ဆောက်ထားလေရာ ရေသံများကို ကြားနေရသည်။ ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်ငါးမြူးသံသည် ဆူညံနေသည်။ ထိုခဏမှာပင် မိန်းမပျိုလေးယောက်ရောက်လာပြီး လှေငယ်ပေါ်တက်ကာ လှော်ခပ်သွားကြသည်။ လှေကသူတို့လေးယောက်ကို မသယ်နိုင်။ ရေမှာ မြုပ်လှမတတ်ဖြစ်ကာ လူးနေသည်။ မြူနှင်းထန်သည့်အချိန်တွင် သူတို့ဝတ်ထားသည့် အနီရောင်လုံချည်များမှာ ထင်းနေသည်။ လှေကို ထိန်းကာလှော်ရင်း သူတို့မြင်ကွင်းသည် မြူထဲတွင်ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ သည်မြင်ကွင်းမှာ ရိုးနေပြီ။ တစ်နေရာရာမှာ မြင်ဖူးသလိုလို အမှတ်ရလာသည်။ ပန်းချီကျော် ဟီရိုဂျီဂေ၏ မြူနှင်းထန်သောအရက်ဦး ပန်းချီကားထဲက အတိုင်းပင်။

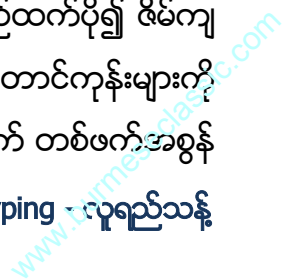
နံနက်စာကို ခုနစ်နာရီတွင်စားကြသည်။ တစ်ထီလာဆီ ရောက်လာသည်။ ခါးမှာ အနည်းငယ်ကိုင်းနေသည်။ သို့သော်လည်း မျက်နှာမှာ ရွှင်မြူးလျက်ရှိသည်။ သူ့အမူအရာမှာ ပြောင်စပ်စပ်ကလေးအမူအရာနှင့် တူသည်။

ဤသည်မှာသူ၏စရိုက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ လူကြီးအမူအရာနှင့် ကလေးအမူအရာတို့ သူ့တွင်ပေါင်းစပ်နေသည်။ သူတို့အသိုင်းအဝိုင်းမဟုတ်သည့်သူစိမ်းတစ်ရံဆံများအကြားတွင် ဝင်ဆံ့သူရှားသည်။ သူကား ဘယ်သူနှင့်ဖြစ်ဖြစ်ပေါင်းသင်းဝင်ဆံ့သည်။ အဘွားကြီးတစ်ယောက် မနက်ခုနစ်နာရီ နံနက်စာစားပွဲတွင် ရွှင်ရွှင်ပျပျ ပြောဆိုစားသောက်နိုင်သည်ကို ကျွန်တော် မကြုံခဲ့ဖူးပေ။ ယခုမူ တစ်ထီလာသည် မနက်အိပ်ရာထစ ခုနစ်နာရီတွင် ဖျက်လတ်မြူးကြွ နေသည်။ လိချ်နှင့် ကျွန်တော်တို့ သူ့ဘေးမှာထိုင်ရင်း သူ ရယ်မောစရာများ ပြောဆိုနေသည်ကို ကြည့်ကာအံ့သြနေမိသည်။

အစီအစဉ်တစ်ခုရေးဆွဲကြသည်။ ဦးစွာပထမ လွိုင်လင်သို့သွားမည်။ ထိုကမှ ခုနစ်ဆယ်မိုင်ဝေးသည့်ဒေသသို့ သွားကာ လိချ်အိမ်တွင် နေ့လည်စာ စားမည်။ လမ်းမှာ တောင်ဆင်းတောင်တက် မရှိ။ လွင်ပြင်မြေညီ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တောင်ဘက်သို့သွားကြပြီး မိုးနဲပြည်နယ်တွင် လည်ပတ်မည်။ ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့စဉ်က မိုးနဲကိုသွားဖြစ်အောင် လိချ်ကကျွန်တော့်ကို တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ တစ်ထီလာလိုက်မည်။ သူ့ကိုခေါ်မည်ဆိုလျှင် “မယ်တော်ကြီး” ဝမ်းသာမည်။

လွိုင်လင်ခရီးမှာ မြန်သည်။ လမ်းကကောင်းပြီး လိချ်၏ကားမှာလည်း ဆလွန်းကားဖြစ်ရာ ကျိုင်းတုံခရီးကို လော်ရီနှင့်သွားရသည်ထက်ပို၍ ဖိမ်ကျသည်။ မိုင်းနောင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်းမြက်ခင်းပြင်နှင့် တောင်ကုန်းများကို အဝေးမှ မြင်နေရသည်။ လွိုင်လင်ရေကန်ကို မြင်ရပြီးနောက် တစ်ဖက်အစွန်

တွင် လိချ်နှင့်ရော့ဆီတာတို့၏ ဗိုလ်တဲများကို မြင်ရသည်။ မစ္စကလိချ် က နေ့လယ်စာဖြင့်စောင့်ကြိုနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ စီးလာခဲ့သည့်လော်ရီသည် ကျိုင်းတုံသို့ ပြန်သွားသည်။ တစ်ထီလာ၏ပစ္စည်းများကို ထိုလော်ရီဖြင့် သယ် လာခဲ့သည်။ ဒရိုင်ဘာသည် စည်းကမ်းရှိသူဖြစ်သည်။ ကားပေါ်တွင် ပါလာ သည့် ပစ္စည်းအားလုံးကိုအပ်သွားသည်။ နောင်အခါ ရော့ဆီတာ၏ အိမ်သို့ ဝင်ကာ တာကောတွင် သူပေးလိုက်သည့် စည်သွပ်ပူးများ၊ သစ်သီးပူးများကို ပြန်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ လိချ်နှင့် လမ်းခွဲလျှင် ရော့ဆီတာက ကျွန်တော့်ကို တောင်ကြီးသို့ ပြန်ပို့ပေးမည်ဟု သိရသည်။ အပြန်ခရီးအတွက် လိုက်လံ ပို့ဆောင်ပေးမည့်သူ ရှိပြီဖြစ်ရာ လိချ်လင်မယား၊ တစ်ထီလာနှင့်အတူ မိုးနဲသို့ စတင်ထွက်ခွာသည်။ ဤသည်မှာ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် နောက်ဆုံးလည်ပတ် မည့် ပြည်နယ်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်ကို အနံ့လည်ပတ်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ တွေ့ခဲ့ ကြုံခဲ့သည်တို့ထက် ပို၍ထူးတာ ဆန်းတာ ဘာတွေရှိလေဦးမည်မသိ။ ကျွန်တော် မရောက်သည့်ပြည်နယ်အများအပြား ရှိသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာ လူမျိုးစုများနှင့် ဒေသအများအပြားကို ကျွန်တော်မတွေ့မမြင်ခဲ့ရ။ သို့သော် လည်း ခရီးသွားစာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်မြောက်အောင်ကား ရေးလိုရမည် ထင် သည်။ ကုန်းကြမ်းတွေရခဲ့သည်။ ရှမ်းလူမျိုး အများအပြားသည် ဇာတိတောင် ကုန်းများပေါ်မှ ကျွန်တော့် စာအုပ်ထဲသို့ ပြေးဝင်လာကြတော့မည်။

မိုးနဲသို့ မှောင်မှ ရောက်သည်။ မြို့တံခါးနှင့် မြို့ရိုးဟောင်းအလယ်တွင် ဟော်နန်း၊ ပြီးတော့ စေတီပုထိုးအဆူဆူကို ရုတ်တရက်သာမြင်ခဲ့ရသည်။ တောင်ကုန်း တစ်ခုပေါ်တွင် ဗိုလ်တဲတစ်စုကိုလည်း လှမ်း၍ မြင်ရသည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်စောစောတွင် မြို့ကို လျှောက်ကြည့်ရန် လိချ်နှင့် အတူ ထွက်ခဲ့သည်။

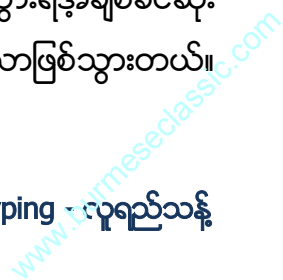
“ပထမဆုံး တံခွန်တောင်ကိုသွားမယ်။ ဟိုမှာမြင်ရတဲ့ တောင်ကုန်းပဲ။ တက်ရတာ မက်စောက်စောက်ပဲ။ ဒါပေမယ့် တက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ အပေါ်ရောက်ရင် ဂရီယာကို ခင်ဗျားတွေရမယ်” လိချ်က ပြောသည်။

“ဂရီယာဆိုတာ ဘယ်သူလဲ”

“ဂရီယာဆိုတာ အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ပဲ။ ဒီမှာ သူ သေတယ်။ သူ့ရုပ်တုကို တောင်ထိပ်မှာ တည်ထားတယ်”

“အင်း ဆန်းတယ်ဗျ။ အိုင်စီအက်တစ်ယောက် သေပြီဆိုရင် ဒီအရပ်က လူတွေမှာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတစ်ခုတော့ ကျသွားပြီလို့ယူဆကြတယ်။ အခု ဘာဖြစ်လို့ ဂရီယာရုပ်တုကို ဆောက်ထားကြတာလဲ”

“ဒီလိုလေဗျာ။ တစ်ကြောင်းက သူက နယ်ရှင်စော်ဘွားရဲဒုခချစ်ခင်ဆုံး မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်လို့ပဲ။ ပြီးတော့ သူက ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလို အယူမျိုးဆိုပါတော့”

မနက်ခင်းမှာ ကြည်လင်သာယာသည်။ လေမှာ အေးမြလန်းဆန်းသည်။ တံခွန်တောင် တောင်ခြေသို့ ဗိုလ်တဲမှ လမ်းလျှောက်သွားကြသည်။ ခရီးမှာ မဝေးလှ။ လမ်းတွင် သစ်ပင်မြင့်မြင့်ကြီးတစ်ပင်ကို တွေ့ရသည်။ အရွက်မှာသေးပြီး အချိုမှာ စိမ်း၊ အချိုမှာ နီရဲနေသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်တူ ခေတ်ပညာတတ် ရှမ်းလူငယ်တစ်ယောက်ပါလာသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို သွက်သွက်လက်လက် ပြောတတ်သည်။ ထိုသစ်ပင် ဘာပင်လဲဟု မေးကြည့်သည်။

“အဲဒါ ကံ့ကော်ပင်။ နောက်ဆုံးပွင့်တဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်အောက်မှာ ဘုရားဖြစ်တယ်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ နောက်ပွင့်မယ့် အရိမေတ္ထေယျဘုရားဟာ ကံ့ကော်ပင်အောက်မှာ ပွင့်တော်မူမယ်လို့ ဆိုတယ်”

ကံ့ကော်ပင်သည် ညောင်ပင်ထက်ပင်ပိုလှသည်။ နောက်ပွင့်မည့် အရိမေတ္ထေယျဘုရားသည် ဘယ်လိုပွင့်မည်လဲ။ ဘယ်ဘဝက ဘုရားဖြစ်မည်လဲ။ ဂေါတမလို ထီးနန်းစွန့်မည့်မင်းညီမင်းသား တစ်ယောက်လား။ သို့မဟုတ် ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ။ အနုပညာရှင် တစ်ယောက်တော့ ဖြစ်မည်ထင်သည်။

တံခွန်တောင်ဆီသို့ သွားကြသည်။ သစ်ပင်ထူထပ်ပြီး မတ်စောက်သည်။ ထိပ်တွင် ဘုရားငယ်လေးတစ်ဆူရှိသည်။ သစ်သား အဆောက်အုံများလည်း တွေ့ရသည်။ တန်ဆောင်းများ ဖြစ်သည်။

“ဂရီယာ တန်ဆောင်းထဲမှာ” လိချ်က ပြောသည်။

ပေငါးရာမြင့်သည့်တောင်ပေါ်သို့ စ၍တက်သည်။ ရှမ်းလူငယ်အပြင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည့် ဇော်ဘွား၏အိမ်တော်အမှုထမ်းလည်းပါသည်။ တစ်နေရာတွင် တစ်ယောက်က “ဒီတောင်က ရသေ့တစ်ပါး တောရမီတဲတောင်ခင်ဗျ” ဟု ပြောသည်။

တောင်ထွတ် တောင်မြတ်တစ်ခုဖြစ်ရမည်။ ရသေ့တစ်ပါး တောရ မှီသည်။ ဂရီယာရုပ်တုကိုလည်း တည်ထားသွန်းလုပ်ထားသည်။ တောင်ထိပ်မရောက်မီ တစ်နေရာတွင် ကျောက်ခွက် သို့မဟုတ် အုတ်ခွက်တစ်ခု တွေ့ရသည်။ ကျောက်တုံး တစ်ခုပေါ်တွင် ရှိနေသည်။

“ရသေ့ကို ကိုးကွယ်တဲ့သူတွေက ဒီမှာသူ့အတွက် အစားအစာတွေ ကပ်လှူတယ်။ ရသေ့ကတော့ အပေါ်မှာနေတယ်” ဟု သူတို့က ရှင်းပြသည်။

အထက်သို့ အနည်းငယ်တက်ကြသည်။ တောင်ထိပ်မရောက်မီ တစ်နေရာတွင် ရသေ့တရားတည်ဆောက်သည့်နေရာရှိသည်။ မြေပြင်ညီအဖြစ် ညှိထားပြီး အုတ်ခင်းထားသည်။ ထိုနေရာအပေါ်တွင် ညောင်ကြတ်ပင်

တစ်ပင် အုပ်မိုးထားသည်။ ယင်းမှာ ညောင်ပင်အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓနှင့် ဆက်စပ်နေသည့်ညောင်ပင်မျိုးဖြစ်သဖြင့် ထိုအပင်အောက်တွင် ရသေ့မှာ တရားဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည်။ တောင်ဘက်သို့ မျက်မှာမူပြီး တရားကျင့်သည်။ တောင်ဘက်လှည့်သည့်အနေအထားမှာ သင့်မြတ်သည် ဟု ကျွန်တော် စဉ်းစားမိသည်။

ရသေ့မြင်ရသည့် ရှုခင်းမှာအလွန်သာယာသည်။ သူ့အောက်တွင် တရုတ်စကားပင်များရှိသည်။ အပွင့်များ မွှေးပျံ့သည်။ အနီးဝန်းကျင် တစ်ခုလုံး ကြိုင်သင်းနေသည်။ တရုတ်စကားပင်သည် ဘုရားကျောင်းကန်တို့တွင် ပေါက်ရောက်သည့်အပင် ဖြစ်သည်။ အပွင့်ကအရင်ပွင့်ပြီးမှ အရွက်များ ထွက် သည်။ ကိုင်းများမှာ ကြွတ်ဆတ်သည်။ ချိုးလျှင် နို့နှစ်လို ဖြူဖွေးသည့် အစေးများ ထွက်လာသည်။

“ရသေ့ဆီ လာဖူးကြတဲ့ လူတွေ ရှိသလား” ရှမ်းအမျိုးသားလေးကို မေးကြည့်သည်။

“ရှိတယ် ခင်ဗျ။ သူ့အတွက် စားစရာတွေ ယူလာပြီး ကျောက်ခွက်ပေါ်မှာ တင်ထားတယ်။ ပြီးမှ သူ့ကိုဖူးတယ်။ မိန်းမတွေက နောက်မှာနေရတယ်။ တရုတ်စကားပင်ရင်းမှာ ဒူးတုပ်ထိုင်ပြီး သူလာတဲ့အထိ စောင့်နေရတယ်”

“ရသေ့ဆီက သူတို့ ဘာတောင်းသလဲ”

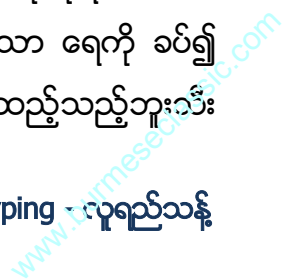

“ဒီလူတွေလား။ ဆေးတောင်းတယ်။ သစ်ဥတစ်ဖုပေါ့။ မသေဆေးပေါ့။
ဒါမှမဟုတ် ဘဝနောင်ရေးအတွက် ဆုတောင်းကြတာပေါ့”

“ရသေ့က ဆေးပေးသလား”

“ပေးတယ်။ ရသေ့ဆိုတာ ဝိနည်းနဲ့ ကင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ ရဟန်းတွေလို
စည်းကမ်း တင်းကျပ်တဲ့ ဘောင်ထဲမှာနေရတာမဟုတ်ဘူး။ ရသေ့ဆိုတာ
လွတ်လပ် တယ်။ ဆေးကုနိုင်တယ်”

သူတို့ဆီကရသေ့ဆိုသည်မှာ တရုတ်ပြည်မှာ အသက်ရှည်ရေး၊
စီးပွားတိုးရေးတို့နှင့်ဆက်စပ်နေသည့် တာအိုခေါ်ပုဒ္ဒဘာသာဂိုဏ်းတစ်မျိုးနှင့်
တူသည် ထင်သည်။ ထိုအကြောင်း စာအုပ်များတွင်ဖတ်ဖူးသည်။ အသက်
ရှည်ဆေးဆိုသည်တွင် မသေသောအမတန်ဗွန်နှင့်လည်း ဆက်စပ်နေ
သည်။ တစ်ဖန် ရသေ့သည် သစ်ဥသစ်ဖုများမှ ဆေးများဖော်စပ်သည်။
တရုတ်နိုင်ငံတွင်မူ ကဗျာဆရာများမှ ရသေ့ဖြစ်သွားကြသူတွေ၊ ဘုရင်ခံ
ဟောင်းမှရသေ့ဖြစ်သွားကြသူတွေ ရှိသည်။ ရှမ်းရသေ့မှာ တရုတ်ရသေ့
များလောက် ပြင်းထန်ဟန်မတူ။ အယူအဆမှာလည်း ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး
ရှိဟန်မတူ။ တရုတ်ရသေ့များသည် လူသူဝေးရာတွင် နေသည်။ လူနှင့်
ကင်းကင်းနေသည်။ ဆုယူ ဆိုသောရသေ့တစ်ပါးကို ယာအိုဘုရင်က ထီး
နန်းအပ်သည်။ သူက လက်မခံ။ သူသည် လက်ခုတ်ဖြင့်သာ ရေကို ခပ်၍
သောက်သည်။ ကုသိုလ်ယူချင်သူတစ်ယောက်က ရေထည့်သည့်ဘူးသီး

ခြောက် လှူသည်ကို မယူ။ သစ်ပင်မှာ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ လေတိုးသဖြင့် ဘူးသီးပေါက်ထဲ လေဝင်သည့်အသံသည် သာယာသည့် ဂီတသံ ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ ဘူးခြောက်ကိုယူကာ ရေထဲသို့ လွှင့်ပစ်လိုက်သည်။

ကျွန်တော်လည်း ညောင်ကြက်ပင်အောက်မှာ ထိုင်ကာ တရုတ် ရသေ့များအကြောင်း တွေးနေမိသည်။ မြေပြင်တွင် သစ်ရွက်ခြောက်များ ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ မြေပြင်မှာ ထိုင်သည့်အခါ သင်းထုံသည့်ရနံ့တစ်ခုက နှာခေါင်းသို့ ဝင်၍ တိုးသည်။ အလွန်မွှေးသည့် ရနံ့တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။

“အဲဒီ ရသေ့ ဘာဖြစ်သွားသလဲ” ရှမ်းအမျိုးသားအား မေးကြည့်သည်။

“သူ မရှိတော့ဘူး။ ပျောက်သွားတယ်။ တရားကျင့်ရင်း သမာဓိရပြီး သစ္စာ တရားကို သိမြင်လာတယ်လို့ ပြောကြတာပဲ။ အဲဒီအခါ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါဒ်နဲ့ ပြည့်စုံလာပြီး ကိုယ်ပျောက်သွားတယ် ပြောကြတယ်။ ဟိမဝန္တာကို ရောက် သွားမှာပေါ့”

ဟော်နန်းမှအမှုထမ်းတစ်ယောက်ကမူ

“သူက ကျားတစ်ကောင်မွေးထားတယ်။ ဟိုမှာမြင်ရတဲ့ ကျောက်ဆောင် အောက်က ဂူငယ်ကလေးထဲမှာနေတယ်” ဟု ပြောသည်။

“သူ့ဆီကို လာကြတဲ့ ရွာသားတွေ ကျားကိုက်မှာမကြောက်ကြဘူးလား”

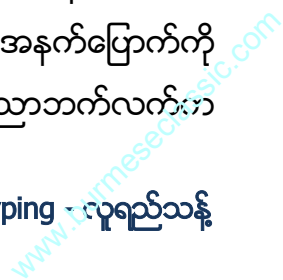

“ကျားက ယဉ်နေပြီလေ။ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကိုတောင် ဘာမှ မလုပ်ဘူး တဲ့။ ရသေ့က တိရစ္ဆာန်တွေကို ယဉ်ပါးအောင်လုပ်နိုင်တယ်တဲ့။ အဲဒီကျားဟာ ဂူပေါက်မှာထိုင်ပြီး ငေးကြည့်နေတယ်။ မျက်လုံးတွေက အရောင်မလက်ဘူး။ တချို့ကတော့ အဲဒါကျားအစစ်မဟုတ်ဘူး။ လူတစ်ယောက်က ကျားအယောင်ဆောင်နေတာတဲ့”

“အဲဒီကျား ဘယ်ရောက်သွားသလဲ”

“သူ့သခင်နဲ့အတူ ပျောက်သွားတာပဲ”

ဤသည်မှာ ဂရိယာရုပ်တုတည်ထားသည့်တောင်ကုန်းအနေအထားဖြစ်သည်။ ထိုအခါတွင်မှ ကြည့်ချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ခပ်မြန်မြန်သွားသည်။ တောင်ထိပ်မှာမကျယ်ပြန့်။ အလယ်တွင် ဘုရားငယ်တစ်ဆူရှိသည်။ တခြားတစ်ဖက်အစွန်တွင် သစ်သားတန်ဆောင်းလေးတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ အထဲတွင် ဂရိယာရုပ်တုရှိသည်။ မဒမ်တူဆိုး၏ဖယောင်းရုပ် ပြတိုက်ကို အမှတ်ရလာသည်။ ယခု ဂရိယာကိုထုထွင်းထားသည်မှာ ယွန်းထည်နှင့်ဖြစ်ပြီး ဆေးခြယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ နေ့စဉ်ဝတ်ဝတ်စုံကို ဆင်မြန်းထားသည်။ အင်္ကျီမှာ ယခု ခေတ်စားနေသည့်အင်္ကျီများထက်ရှည်သည်။ ဘောင်းဘီမှာ ပွပြီး ကားနေသည်။ အနားကို ခေါက်၍မထား။ လည်ပင်းတွင် မာတောင့်နေသာ စတစ်ကော်လာနှင့်ဖြစ်ပြီး အထက်သို့လန်နေသည်။ လည်စည်းအနက်ပြောက်ကို ဝတ်ထားသည်။ ဖိနပ်ကို အဝါရောင်ဆေးခြယ်ထားသည်။ ညာဘက်လက်မှာ

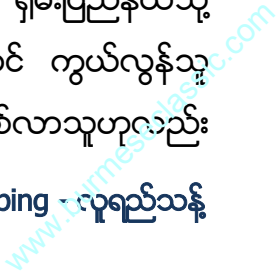
အမဲလိုက်ဦးထုပ်ကြီးတစ်လုံးကို ကိုင်ထားသည်။ ကိုယ်ကျပ်ဝေ့စကုတ်တွင် အတော်လေးမည့် ရွှေကြိုးကြီးတစ်ခုသဏ္ဍာန်ရေးခြယ်ထားသည်။ မျက်နှာတွင် ထိပ်ဖျားကော့တက်နေသော နှုတ်ခမ်းမွေးတစ်စုံရှိသည်။ ယခုအခါ အငြိမ်းစားပုလိပ်စာသင်များ သို့မဟုတ် စာသင်ကျောင်းများတွင် အမှုထမ်းသည့် အားကစားဆရာများထားလေ့ရှိသည့် နှုတ်ခမ်းမွေးမျိုး ဖြစ်သည်။ မျက်နှာမှာ ပြည့်ဖောင်းနေသည်။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲသည့် မျက်နှာပေး ရှိသည်။ ဂိုက်ဆိုက်ပေးနေသည့် ပုံမျိုး ဖြစ်သည်။ နှာခေါင်းထိပ်မှာ ညိုမည်းပဲ့ကျနေသည်။ လေဒဏ်၊ မိုးဒဏ်မခံနိုင်သည့် ပစ္စည်းများဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ တစ်ကိုယ်လုံးအမှုအရာကို ကြည့်ရသည်မှာ ရယ်စရာ ကောင်းနေသည်။ အနီးရှိ ကွန်ကရစ်ပြားတစ်ခုပေါ်၌ ယခုလို ကမ္ဘည်းရေးထိုးထားသည်။

အာ၊ အက်ဖ်၊ ဂရီယာ။ အိုင် စီ အက်စ်။

၁၈၇၇ ဖွား၊ ၁၉၁၅ ကွယ်လွန်

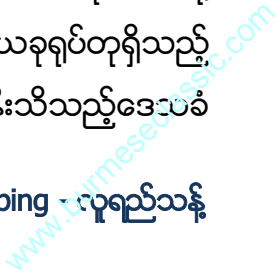
“အဲဒီ ဂရီယာက ဘယ်သူလဲ” ကျွန်တော် မေးကြည့်သည်။

ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဂုဏ်ပြုထိုက်သူဖြစ်ဟန်တူသည်။ သေဆုံးစဉ်က သူသည် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြား အမှုထမ်းခဲ့ရာ ရှမ်းပြည်နယ်သို့ ဝန်ထောက်အဖြစ် ရောက်လာသည်။ ယခုစော်ဘွား၏ဖခင် ကွယ်လွန်သူ စော်ဘွားကြီး သူ့ကိုများစွာ နှစ်သက်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာသူဟုလည်း

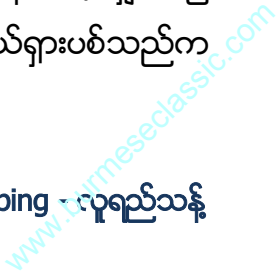
ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုအချိန်က သူသည် ရှမ်းဘက်တော်သားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုဝေါဟာရမှာ ယခုအခါအထက်အစိုးရကမကြိုက်ဟူ၍ ကောက် ယူနိုင်သည့် အသုံးအနှုန်းဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်လူထုကလည်းသူ့ကိုချစ်သည်။ ဖော်ဘွားကလည်း ချစ်ခင်လေးစားသည်။ မသေမီလေးတင် ယိုးဒယားပြည် ထဲသို့ ခရီးရက်ရှည်ထွက်ရသည်။ ရာသီမှာ မိုးဖြိုဖြိုကျချိန် ဖြစ်သည်။ တောတောင်ထဲတွင် ငှက်ဖျားထူထပ်သည်။ အပြန်တွင် သူ့ပစ္စည်းများ တင် ဆောင်လာသည့်ဆင်များနှင့်ကွဲသွားပြီး မရောက်မီ မိုင်အနည်းငယ်အလို၌ မိုးမိသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး မိုးရေရွဲစိုသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် အဝတ်မလဲ သေးဘဲ သူ့ပစ္စည်းများအရောက်ကို စောင့်သည်။ ဤတွင် ဆီးမည်းအဖျား ရောဂါ စွဲကပ်သည်။ ယင်းမှာ ငှက်ဖျားရောဂါ တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး အန္တရာယ်ကြီး သည်။ မြန်မြန် ဖိစီးနိုင်စက်သည်။ သွေးနီဥသေကြေပျက်စီးကာ ဆီးအမည်း များ သွားသည်။ သေမည်ကို သူသိသည့်အခါ ဖော်ဘွားအား သူသေလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ထုံးစံအတိုင်းသင်္ဂြိုဟ်ပါ။ သူ့ပြာများကိုလည်း တံခွန်တောင်ပေါ် မှာ မြှုပ်နှံပါဟု မှာကြားသည်။

ဖော်ဘွားမှာ များစွာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ဖြစ်ရသည်။ သူ့ကို ပြည်နယ် ဈာပန အဖြစ် တခမ်းတနားသင်္ဂြိုဟ်သည်။ တောင်ခြေတွင် မီးသင်္ဂြိုဟ်ပွဲ ပြု လုပ်သည်။ အခမ်းအနားဖြင့် စီတန်းလှည့်လည်ကာ လောင်တိုက်ဆီသို့ အလောင်းကို ယူဆောင်သွားသည်။ သူ့ပြာများကိုယူပြီး ယခုရပ်တုရှိသည့် နေရာတွင် မြှုပ်နှံသည်။ ရပ်တုမှာ သူ့ကို ရင်းရင်းနှီးနှီးသိသည့်ဒေသခံ

အနုပညာတစ်ယောက်က ထုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ စပါးခွံများကို သစ်စေးဖြင့် မံပြီး ယွန်းထည်အဖြစ် ထုလုပ်ကာဆေးခြယ်သည်။ ရုပ်တုသည် ယခုအခါ အနောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူနေသည်။ ထုလုပ်ပြီးစက မိုးနဲမြို့ဘက်ဆီသို့ မျက်နှာမူလျက်ရှိသည်။ လပေါင်းအတန်ငယ်ကြာသည်အထိ လက်တစ်ဖက်ကဦးထုပ်ကြီးကို ကိုင်ထားသောဂရီယာရုပ်တုသည် သူ့အလွန်ချစ်သော မိုးနဲမြို့ဘက်လှည့်ကာ တည်နေခဲ့သည်။ ထိုနောက် မြို့သူမြို့သားများ နာမကျန်းဖြစ်သည်။ အသေအပျောက်များလာသည်။ သေသူ၏ဝိညာဉ်နှင့် ဆက်စပ်နေသည်ဟု ကောလဟလများဖြစ်လာသည်။ ဂရီယာတစ္ဆေသည် မြို့သားများကို လိပ်ပြာနုတ်ခေါ်ယူသည်ဟု ဆိုလာကြသည်။ အသက်ရှင်စဉ်က သူသည် ဇော်ဘွား၏အချစ်ဆုံးမိတ်ဆွေ ဖြစ်ခဲ့သည် သူ့အတွက် ဆိုလျှင် ဘာကိုပဲဆောင်ရွက်ပေးပါရစေ ငြင်းမည့်သူမရှိ။ ယခုလည်းသူ၏တစ္ဆေသည် ခိုင်းရန် စေရန် မြို့သားများကို ခေါ်ယူလျက်ရှိသည်ဟု ယုံကြည်လာကြသည်။

ထိုပြဿနာကို ဘယ်ပုံဖြေရှင်း မည်လဲ။ ကြံ ဆ ကြသည်။ တစ်ယောက်က ဂရီယာရုပ်တုကို ဖယ်ရှားပစ်ရမည်ဟုဆိုသည်။ သူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပြီး ဇော်ဘွား၏ချစ်မိတ်ဆွေ ဖြစ်သည်မှာမှန်သည်။ သို့သော် လည်း နိုင်ငံခြားသားဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသားဆိုလျှင် တိုင်းရင်းသားတို့ ချစ်နိုင်မည် မဟုတ်။ ထုံစံအတိုင်း ပူဇော်ပသကာတောင်းပန်ကန်တော့လျှင် ပြေနိုင်မည်လား။ သို့သော်လည်း ထိုရုပ်တုကြီးကိုဖယ်ရှားပစ်သည်က

အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုလာကြသည်။ တစ္ဆေမှာ အန္တရာယ်ပြုမည်ဆိုလျှင် အမြစ်ကလုန်ပစ်ရမည်ဟု ပြောလာကြသည်။

ဇော်ဘွားထံ ရိုက်ချိုးပျပ်ဝပ်စွာ အယူခံလွှာများတင်ကြသည်။ ဇော်ဘွားက လက်မခံ။ သူ့ချစ်မိတ်ဆွေကို မဖယ်ရှားနိုင်ဟု တင်းခံနေသည်။ ရုပ်တုကို ဘယ်သို့ မလုပ်ရဟုဆိုသည်။ သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပြင်နိုင်။ မြို့ဘားတွေ သေချင်သေပစေဟူသော သဘောထားမျိုးဖြစ်လာသည်။ ဂရိယာကခေါ်၍ ခိုင်းလျှင် သူ့ဆီလိုက်သွားပြီး လုပ်ပေးကြပေ။ ပြီးတော့ ယခုလို သေကြေပျက်စီးကြသည်မှာ ဂရိယာတစ္ဆေကြောင့်ဖြစ်နိုင်။ ယခု အခါ ယင်များ၊ ခြင်များကြောင့် အဖျားရောဂါများဖြစ်ပွားလာသည်ဟု ဇော်ဘွားကဆိုသည်။ ဟုတ်နိုင်ပါမည်လား။ စိတ်ကူးနှင့်မှန်းပြောခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဂရိယာသည် လူသတ်သမား တစ္ဆေကားမဖြစ်နိုင်။ ခြင်၊ ယင်နှင့် ရာသီဥတု ဆိုးရွားသောကြောင့် သေကြေပျက်စီးခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဇော်ဘွားက ဆိုသည်။

အယူခံတင်သူများအဖို့ ခြင်ယင်တို့ကြောင့်လူအများ သေရသည် ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ကို ယုံရအလွန်ခက်သည်။ ယင်တွေ ခြင်တွေက လူတစ်ယောက်ကို သတ်နိုင်သတဲ့လား။ ရယ်စရာကောင်းသည်။ ဂရိယာ၏ တစ္ဆေက သတ်ခြင်းသာဖြစ်ရမည်။ ဂရိယာကိုမူ ထည့်မစဉ်းစားတော့။ မသေမိက ကောင်းခဲ့တာတွေမေ့ကုန်ပြီ။ သို့ပေမယ့် သူ့ကိုလည်း မကောင်း

မပြောချင်ကြ။ တစ္ဆေကမူ တခြားဖြစ်သည်။ လူတွေ မသေအောင် တစ်ခုခု လုပ်မှဖြစ်သည်။

ထွက်ပေါက် မရနိုင်ဖြစ်နေစဉ် အလွန်ကောင်းသည့် အကြံတစ်ခု ထွက်လာသည်။ မစ္စတာဂရီယာ၏ ရုပ်တုသည် မိုးနဲမြို့ဘက်ကို မျက်နှာမူ နေသည်။ ရုပ်တွင်တစ္ဆေက ဝင်ပူးနေသည်။ ရုပ်တုပါးစပ်မှတစ်ဆင့် မြို့ထဲက လူများကို ဂရီယာတစ္ဆေက ခေါ်သည်။ အကယ်၍သာ ရုပ်တုသည် ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ မျက်နှာမူမည်ဆိုလျှင် တစ္ဆေ၏ခေါ်သံကို မြို့သွားတို့ ကြားနိုင်မည် မဟုတ်။ အနောက်ဘက်သို့မျက်နှာမူလျှင် တောဆီသို့သာခေါ်နိုင်မည်။ တောထဲတွင် မည်သူမျှမရှိ။ သို့မဟုတ် တောင်ပေါ်မှာ နေသူ တိုင်းရင်းသား အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။

ဇော်ဘွားသည် သူ့ချစ်မိတ်ဆွေကိုစိတ်မချမ်းသာအောင် မည်သို့မျှ ဝင်၍ စွက်ဖက်ခြင်းမပြုချင်။ သို့သော်လည်း ပြည်ရွာမငြိမ်မသက်ဖြစ်သည် ကို မလိုလားရကား ရုပ်တုကို တစ်ဖက်သို့လှည့်ရန်သဘောတူပြီး လိုအပ်သည့် အမိန့်များ ထုတ်ပြန်သည်။ မစ္စတာဂရီယာကို တစ်ဖက်သို့ လှည့်စေ။

“အဲဒီတော့ အဖျားရောဂါကင်းသွားရောလား”

“ချက်ချင်း ရပ်သွားတယ်” သူတို့က ပြန်ပြောသည်။

“တောင်ပေါ်သွားကြတဲ့ ဘုရားဖူးတွေရော တစ္ဆေခြောက်သလား”

“ညဆိုရင် တောင်ပေါ်ကို ဘုရားဖူး မသွားကြတော့ဘူး။ နေ့ခင်းကြောင့် တောင်ကြီးမှာတော့ ဂရီယာရုပ်တုရဲ့ မျက်လုံးကလှုပ်နေတယ်။ ပြီးတော့ တံခွန်တောင်ပေါ်ကို တစ်ယောက်တည်း ဘယ်တော့မှ မတက်ကြဘူး”

ဤသည်မှာ ကွယ်လွန်သူ အိုင်စီအက်စ် အာ၊အက်ဖ်၊ ဂရီယာ၏ နောက်ဘဝသမိုင်း ဖြစ်သည်။ တကယ်ပင် ထူးဆန်းသည့်သမိုင်းပေတည်း။ သူ့လိုသမိုင်းကျန်ရစ်ခဲ့သည့် အခြားမည်သည့်အိုင်စီအက်စ် တစ်ယောက် အကြောင်းကိုမျှ ကျွန်တော်မကြားဖူးခဲ့ပေ။ သူကား တန်ဆောင်းနှင့်ရုပ်တု ချိုးမြှင့်ခံရပြီးမှ သူ့တစ္ဆေက မြို့တစ်မြို့ကို ခြောက်လှန့်နေခြင်းဖြစ်သည်။ မစ္စတာဂရီယာကိုယ်တိုင်ကမူ ထိုဘဝမျိုးနှင့် မည်သို့မျှမသက်ဆိုင်။ ဖြစ်လည်း မဖြစ်နိုင်။ သူသည်လူ့ဘဝတွင် ချစ်စရာကောင်းသည့်လူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည် မဟုတ်လား။ သူနှင့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အခြားဝန်ထမ်းများမှာ မေ့လျော့ခံခဲ့ကြရသည်သာ များသည်။ သူတို့ ရုပ်အလောင်းများသည် ဘုရား ရှစ်ခိုးကျောင်းဝိုင်းများထဲတွင် လဲလျောင်းကြရသည်။ သူကား ပြင်ပ နှင် အထုတ်ခံရသူမျိုး ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ မိုးနဲမြို့ထဲမှာ လျှောက်လည်နေမလား။ သို့မဟုတ် အင်္ဂလန်မှာ နားခို အိပ်စက်မလား။ ဘယ်ဟာက ကောင်းမလဲ။ မည်သူမျှ မသိနိုင်။

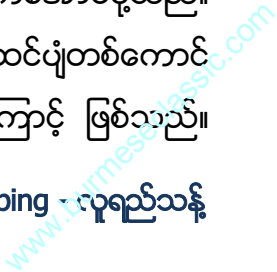

(??)

မိုးနဲ ဟော်နန်း

မစ္စတာလိချ်သည် ကျွန်တော့်ကိုရသမျှအချိန်အတွင်း စုံစေ့အောင် လိုက်၍ ပြချင်သည်။ မိုးနဲတွင် တစ်ရက်သာ နေထိုင်မည်။ တစ်ရက်အတွင်း လိုက်ပို့မည့်နေရာများကို အစေ့အငှ ဧရောက်အောင် သူ ကြိုးစားသည်။ တစ္ဆေ ခြောက်သည့် တောင်ကုန်းကိုကြည့်ပြီးနောက် မိုးနဲမြို့ထဲသို့ သွားကြသည်။ မိုးနဲမြို့နှင့် ဂရိယာတစ္ဆေအကြောင်း ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ လိချ် ခေါ်သွားသဖြင့် ဧရာမ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အနီးရှိ ရေကန်ကြီးကိုရောက်သွားသည်။ ယင်းမှာ အဓိကရ ကန်တော်ကြီး ဖြစ်သည်။ ကန်ထဲတွင် ဧရာမကမ္ဘာလိပ်ကြီးများ အိပ်ပျော်နေကြသည်။ ရေစပ်တွင် ကုသိုလ်ရှင်ရေးထိုးခဲ့သော ကျောက်စာ တစ်ချပ် ရှိသည်။ ဤကန်ကိုဖျက်ဆီးသူ ငရဲမီးတွင်ကျက်ပါစေဟု ကျိန်ထား သည်။ ကန်မှာဘယ်သူမှ မဖျက်ဆီးရဘဲ အချိန်ကာလ၏ တိုက်စားခြင်း ကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ စစ်ကြောင့်ပျက်စီးသည်ထက် ပို၍ ပျက်စီး ခဲ့သည်။ အလှူရှင်၏ကျိန်စာသည် လေထဲမှာမြည်ဟီးနေသည်။ သို့သော် လည်း အချိန်က ထိုကန်ကို ဆက်၍ဖျက်ဆီးသွားဦးမည်တည်း။

ထိုနောက် ဆင်တောင်ပေါ်သို့ လိချ်က ရောက်အောင်ပို့သည်။ ဆင်တောင်ဟုခေါ်သည်မှာ ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါက ဆင်ပျံတစ်ကောင် တောင်ထိပ်မှာလာ၍နားခိုပြီး ဘုရားသခင်ကိုရှိခိုးခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

တောင်ထိပ်ပေါ်တွင် ခေါင်းလောင်းကြီးတစ်ခုရှိသည်။ အထဲတွင် ခေါင်းလောင်း ဆန် မပါ။ သစ်သားထိုးတံဖြင့် ထိုးရသည်။ အသံမှာ ချိုမြဲသည်။ ခေါင်းလောင်းထိုးလိုက်လျှင် လေထဲတွင် ခေါင်းလောင်းသံ ပဲ့တင်ထပ် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ခေါင်းလောင်းတွင် ထုံးစံအတိုင်း ခေါင်းလောင်းစာတစ်ခုပါသည်။ အလှူရှင်က ခေါင်းလောင်း၏အလေးချိန်ကို ရေးမှတ်ထားသည်။ ကြေးသွန်းခေါင်းလောင်းတွင် မည်သည့်သတ္တုများရောစပ်သည်ကို ဖော်ပြသည်။ မည်မျှကုန်ကျသည်ကိုလည်း ရေးမှတ်ရန်မမေ့။ ယခုအခါ ထိုခေါင်းလောင်းတွင် အလှူရှင်က သူ့ဇနီးသည် ကြာပန်းဝတ်ဆံနှင့်တူကြောင်း၊ ဖြစ်လေရာ ဘဝအဆက်ဆက် ချစ်သူနှင့်မကွေကွင်းရသည့်သူ ဖြစ်ပါစေဟူ၍ ဆုတောင်းစာရေးထိုးခဲ့သည်။ အခွန်အတုတ် မည်မျှရသည်ကို ရေးထိုးထားသော ခေါင်းလောင်းများကိုလည်းတွေ့ဖူးသည်။ ဆင်တောင်ပေါ်ရှိယခု ခေါင်းလောင်းတွင် သမိုင်းမှတ်တမ်းတစ်ခု ရေးထိုးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၁၈၂၄ တွင် မြန်မာဘုရင်နှင့်ရှမ်းတို့ မဟာမိတ်စာချုပ်တစ်ခုချုပ်ဆိုကြောင်း ရေးထိုးထားသည်။ ယင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်တို့ ပထမဆုံး စတင် မတိုက်မီအချိန်ဖြစ်သည်။

ခေါင်းလောင်းထိုးပြီး တောင်အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ ခေါင်းလောင်းသံသည် အဝေးဆီကတော့အုပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားသည်။ ပဲ့တင်သံ မြည်ဟီးသည်မှာ တော်တော်နှင့်မပျောက်။ အဆင်းတွင် မြေကြီးထဲမှခေါင်းနှင့် ရင်အုပ်သာထွက်နေပြီး အင်္ဂတေဖြင့်သွန်းလုပ်ထားသည့် နဂါးကြီး တစ်

ကောင် ရှိရာသို့သွားကြသည်။ နဂါးကြီး၏သွားများကို မြင်ရသည်။ မျက်လုံးမှာမူ မျက်လွှာချထားသည်။ တစ်စုံတစ်ခုကို စဉ်းစားနေဟန်တူသည်။ သစ္စာတရား ရလာဟန်တူသည်။ အရှေ့တိုင်းပုံပြင်များတွင် လူအဖြစ်မှ နဂါးအသွင်ပြောင်းသွားသော ပုံပြင်များမကြာခဏကြားရဖူးသည်။

“ကိုယ်နဲ့အမြီးကရော ဘယ်မှာလဲ” ကျွန်တော်က စူးစမ်းကြည့်သည်။

“အမြီးက တရုတ်ပြည်ဘက်မှာ ရှိတယ်” ဟု ခပ်မြန်မြန် ဖြေသံ ကြားရသည်။

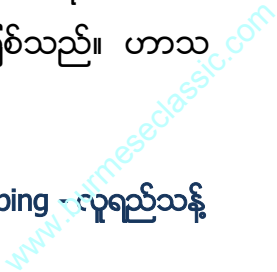
နေ့လယ်မွန်းတည့်ချိန်တွင် ဟော်နန်း၌ ဖော်ဘွားနှင့်တွေ့ရန် ချိန်းထားသည်ကိုအမှတ်ရပြီး မနက်စာစားရန်ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ နံနက်စာစားနေစဉ် မစ္စတာလိချိက သူစုဆောင်းသိရှိသမျှ မိုးနဲသမိုင်းကို ကျွန်တော်အား ပြောပြသည်။ ၁၈၈၅တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်တို့သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်ဘုရင်မင်းမြတ်၏သစ္စာတော်ကိုခံသည့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင် မိုးနဲသည်ပထမဦးဆုံးစာရင်းထဲ၌ပါသည်။ အခြားပြည်နယ်များ အင်္ဂလိပ်သစ္စာကိုခံယူရန် မိုးနဲဖော်ဘွားကများစွာကူညီခဲ့သည်။ ထိုကျေးဇူးကိုသိသောအားဖြင့် မိုးနဲဖော်ဘွားနှင့်သူ့ကိုဆက်ခံသူများအား ယူနီယန်ဂျက်အလံကို အမြဲလွှင့်တင်ခွင့် ပေးခဲ့သည်။ အခြားဖော်ဘွားများ ထိုအခွင့်အရေးကို မရခဲ့ပေ။

“နေ့လယ်မှာ မယ်တော်နဲ့တွေ့ရမယ်။ သူ့ဆီက ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေ အများကြီး ကြားရမယ်” ဟု လိချိက ပြောသည်။

ဟော်နန်းမှာ သစ်တပ်အလယ်ဝိုင်းကြီးတစ်ခုထဲမှာ ရှိသည်။ ရှမ်း မူဟန်မပျက်ဘဲ ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော ရှေးအဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ် သည်။

ဟော်နန်းလှေကားထစ်သို့ဆင်းကာ ဖော်ဘွားက ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုသည်။ သူကား အသက်လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်ရှိပြီ။ ဝဝဖိုင့်ဖိုင့် ဖြစ်သော် လည်း ဖျတ်လတ်သည်။ စိတ်ရင်းစေတနာကောင်းသည့်သွင်ပြင်ကို သူ့ မျက်နှာတွင် တွေ့ရသည်။ မြောက်ပိုင်းမှဖော်ဘွားများလိုကား သူသည် ခေတ်ပညာ မတတ်။ သို့သော်လည်း အလွန်ရိုးသားသူဖြစ်သည်။ ဟော်နန်း ဘေးဘက်က အခန်းတစ်ခုသို့ခေါ်သွားပြီး သူ့အမေနှင့်မိတ်ဆက်ပေးသည်။ မယ်တော်သည် အသက်အရွယ်ကြီးပြီ။ ခုံညားကြက်သရေ ရှိသည်။ ပိန်လို သည်။ သူလည်း ကြင်နာသနားတတ်သူဖြစ်သည်။ ကျိုင်းတုံမဟာဒေဝီကြီး တစ်ထီလာနှင့် အသက်အတူဟု သိရသည်။ သို့သော်လည်း တစ်ထီလာ လို ကား မသွက်လက်။ မဖျတ်လတ်။ ဟော်နန်းကိစ္စ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စတို့တွင် လည်း ပါဝင်စွက်ဖက်သူ မဟုတ်။ အေးအေးနေသူ ဖြစ်သည်။ တစ်ထီလာ သည် မိုးနဲဟော်နန်းတစ်နေရာတွင် ယခုရှိနေသည်။ နောင်အခါ သူ့ကို မယ်တော်နှင့်အတူ တွေ့ရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်၏စရိုက်မှာ လွန်စွာ ခြား နားသည်။ မယ်တော်မှာ တည်ငြိမ်သည်။ မျက်လုံးတစ်စုံမှာ အရောင်မလက်။ ဘုရား တရား ကြည်ညိုသည်။ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်သူဖြစ်သည်။ ဟာသ

လည်း မရှိ။ တစ်ထီလာကား အစဉ်နပျိုနေသည့် စိတ်ဓာတ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ သူ့မျက်လုံးများမှာ ရတနာ ကျောက်မျက် တစ်ခုလို ဝင်းဝင်းလက်နေသည်။

ဟော်နန်းအတွင်းဘက် အခန်းတစ်ခုတွင် အရိုက်အရာခံမည့် သား နှင့်သူ့ဇနီးတို့နေထိုင်သည်။ မိုးနဲ၏သားမှာ အားကစားသမားဖြစ်သည်။ သူ့ဇနီးမှာ သေးသွယ်သည်။ သူသည် ကျွန်တော်နှင့်ရင်းနှီးသည့် မိုင်းနောင် ဖော်ဘွား၏နမ ဖြစ်သည်။ ရှေးတုန်းကအကြောင်းများ ပြောပြရန် မယ်တော် အား ပန်ကြားသည့်အခါ အခက်အခဲမရှိပါ။ လိုလိုချင်ချင် ပြောပြသည်။ ရတနာပုံနေပြည်တော်ကို အင်္ဂလိပ်တို့မသိမ်းပိုက်မီအချိန်က မန္တလေးနန်း တော် အတွေ့အကြုံများကို မယ်တော်ပြောပြသည်။ ထိုစဉ်က ပျိုမြစ်သည့် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်က အောက်မြန်မာပြည်ကို သိမ်း ပိုက်ပြီးပြီ။ မင်းတုန်းမင်းသည် မန္တလေးတွင်မြို့နန်းတည်ကာစိုးစံနေသည်။ သူ၏မိဖုရားတစ်ပါးမှာ မိုးနဲဖော်ဘွား၏နမတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည့် စောလှိုင် ဖြစ်သည်။ မိုးနဲပြည်နယ်တွင် မင်းတုန်းမင်းက ဗိုလ်ချုပ်တစ်ယောက်အား အစောင့်အနေအဖြစ်ထားသည်။ မင်းတုန်း၏အကျိုးစီးပွားများကို ထိန်းသိမ်း ပြီး အခွန်အတုတ်များကောက်ခံရန်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်နာမည်မှာ ဗိုလ်မာနာ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်မအသက် ဆယ့်နှစ်နှစ်ဆိုတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကမွေးစားတယ်။ ဆယ့်လေး နှစ်သမီးမှာ မန္တလေးနန်းတော်ကို အလည်အပတ်ခေါ်သွားတယ်။ အဲဒီတုန်း

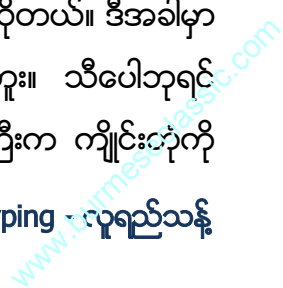
ဆင်စီးပြီး သွားရတယ်။ မိဖုရားစောလှိုင်ရဲ့ အိမ်တော်မှာ ခစားရတယ်”
မယ်တော်က ပြောပြသည်။

“မင်းတုန်းမင်းကို မြင်ဖူးသလား”

“တစ်ခါ မြင်ဖူးတယ်။ အဲမောင်းလုံရေးပြတဲ့အခမ်းအနားကို ကြည့်နေတုန်း
မြင်ရတယ်”

ဆက်၍ပြောရန် တိုက်တွန်းမိသည်။ သူက မြန်မာလိုပြောသည်။ သူ
ပြောသည်ကိုနားမလည်၍ ဘာသာပြန်ပေးရန် ဖော်ဘွားက စကားပြန် တစ်
ယောက် ထားပေးသည်။ စကားပြန်သည် ကျွန်တော့်ဘေးမှာထိုင်သည်။

“လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတွေနဲ့အတူ မိုးနဲကို ကျွန်မပြန်လာတယ်။
မင်းတုန်းမင်းနတ်ရွာစံတော့ မန္တလေးနန်းတော်မှာ အပြောင်းအလဲတွေ
အများကြီး ဖြစ်တယ်။ မင်းတုန်းမင်းက တခြားမင်းတွေနဲ့မတူဘူး။ အဲဒီ
အချိန်ကကျွန်မဟာ မိုးနဲဥပရာဇာနဲ့လက်ထပ်ပြီးနေပြီ။ မဟာဒေဝီဖြစ်မှာ
သေချာတယ်။ မဟာဒေဝီအလောင်းအလျာပေါ့။ ကျွန်မယောက္ခမ ဖော်ဘွား
ကြီးက စောလှိုင်အတွက်စိတ်မချနိုင် ဖြစ်လာတယ်။ သီပေါဘုရင်က
စောလှိုင်ကို သတ်ပစ်လိုက်တယ် ဆိုတဲ့သတင်းစကားတစ်ခု သူရတယ်။
စုံးစမ်းတော့ ဟုတ်တယ်။ ဆင်နဲ့ နင်းသတ်လိုက်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီအခါမှာ
ဖော်ဘွားကြီးစိတ်ဆိုးပြီး သီပေါရဲသုစွာတော်ကိုမခံတော့ဘူး။ သီပေါဘုရင်
က တပ်တွေလွှတ်ပြီး မိုးနဲကိုသိမ်းပိုက်တယ်။ ဖော်ဘွားကြီးက ကျိုင်းတုံကို

ထွက်ပြေးတယ်။ ကျွန်မလည်း ဟော်နန်းသူတွေနဲ့အတူ ထွက်ပြေး ပုန်း
ရှောင်ပြီး တောထဲမှာနေတယ်။ စားစရာ ရိက္ခာပြတ်တော့ နေလို့ မရတော့
ဘူး။ ငတ်ပြီး သေတော့မှာပဲ။ ဒါနဲ့ မြန်မာဘုရင်ဆီမှာ အညံ့ခံဝင်ရတယ်။
မန္တလေးရောက်တော့ ထောင်သွင်းအကျဉ်းထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြေနိုင်
စရာ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ထောင်ထဲမှာ စောလှိုင်ကိုအသက်မသေဘဲ
တွေ့ရတယ်”

“သီပေါလက်ထပ်က ထောင်ဆိုတာဘယ်လိုလဲ”

“ကျွန်မတို့ကိုဘာမှမကျွေးဘူး။ အငတ်ထားတယ်။ မြို့ထဲမှာ လည်ပြီးတောင်း
စားရတယ်။ ကျွန်မတို့နောက်မှာ အစောင့်တွေပါလာတယ်။ ညကျတော့ သံ
ခြေကျင်းခတ်ပြီး မြေကြီးပေါ်မှာအိပ်ရတယ်။ သီပေါရဲထောင်ထဲမှာ နှစ်နှစ်နဲ့
ခုနစ်လ နေခဲ့ရတယ်”

အမျိုးသမီးကြီးသည် မည်သို့မျှစိတ်ထိခိုက်ခြင်းမရှိဘဲ လေအေးလေး
နှင့် ပြောပြသည်။ အချိန်ကာလကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သဖြင့် နာကြည်းမှုများလွင့်ပါး
သွားပြီ ဖြစ်သည်။ ယခုမှ ထိုစဉ်ကအကျဉ်းခံရသည်ကိုပင် တကယ် ဟုတ်ရဲ့
လားဟု သူ ထင်မှတ်နေဟန် တူသည်။

သူက ဆက်၍ ပြောသည်။

“တစ်နေ့တော့ နန်းမြို့ထဲကို မျက်နှာဖြူစစ်သားတွေ စစ်ဝတ်စုံအနီတွေ ဝတ်၊ ကျောပိုးအိတ်တွေလွယ်၊ ခေါင်းပေါ်မှာအချွန်အတက်ပါတဲ့ ဦးထုပ်တွေ ဆောင်းပြီးဝင်လာကြတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေ ဝင်သိမ်းပြီ။ ကုန်းဘောင်မင်း ဆက် ကုန် ဆုံးပြီ”

“အင်္ဂလိပ်ဗိုလ်ချုပ်က မယ်တော်ကို ထောင်ကချက်ချင်း လွှတ်ပေးသလား”

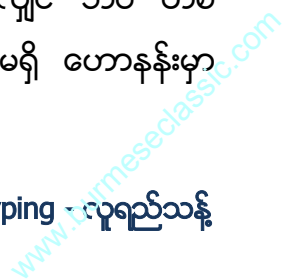
“ထောင်ထဲကို ဘယ်သူမှမလာကြဘူး။ သူ့မှာ တခြားလုပ်စရာတွေရှိနေသေး တယ်။ ရှမ်း မဟာဒေဝီတွေကို ကယ်တင်ဖို့အချိန် မရသေးဘူး”

“ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ထွက်ပြေးခဲ့ရမှာပေါ့ နော်။ ဟုတ်လား”

“မန္တလေးမြို့ထဲမှာ စိတ်မချရဘူး။ ဘယ်ကို သွားရမှန်းလဲ မသိဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအချိန်မှာ သာသနာပိုင်ရဲ့ ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးက ကျွန်မတို့ဆီ ရောက်လာပြီး သူ့ကျောင်းကို ခေါ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ ခဏ တည်းခိုရတယ်။ ပြီးမှ မိုင်နှစ်ရာ ဝေးတဲ့ မိုးနဲကို ခြေကျင်လျှောက် ပြန်ခဲ့ကြရတယ်”

“အင်္ဂလိပ်တွေက ထောင်ထဲဝင်ပြီး ခင်ဗျားတို့ကို ကယ်တင်ဖို့လောက်အထိ သတ္တိရှိကြဟန် မတူဘူး”

“နောက်တော့ သူတို့အများကြီးကူညီပါတယ်။ ကျွန်မဆိုလျှင် ဘဝ တစ် လျှောက်လုံး အေးအေးချမ်းချမ်း နေခဲ့ရတယ်။ ဘေးရန်မရှိ ဟောနန်းမှာ စံခဲ့ရတယ်။ အုပ်ချုပ်ခဲ့ရတယ်”

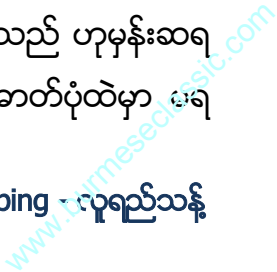

မဟာဒေဝီကြီးက သူ၏ဇာတ်ကြောင်းအဆုံးသတ်သည်။ အသက် မသေဘဲ မန္တလေးမှထွက်ပြေးလွတ်မြောက်လာသည်မှာ ကံကောင်းသည်။ ထိုစဉ်က မန္တလေးအကျဉ်းထောင်ထဲမှာ အသတ်ခံရသူတွေ များစွာရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထောင်ထဲမှာ အသတ်ခံနေရသည်ကို သူတို့ဆီက ကြားရသည် ဟု ပြောသည်။

လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် ဗိုလ်တဲသို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ညနေခင်း နေအေးသည်နှင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် လီချီနှင့်အတူထွက်လာခဲ့သည်။ ဗိုလ်တဲ ခြံဝင်းအတွင်း အစေခံ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ယွန်းအုပ်တစ်ခုတွင် နာနတ်သီးသုံးလုံးထည့်ပြီး ခေါင်းပေါ်မှာရွက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။

“မယ်တော်က လက်ဆောင် အပို့ခိုင်းလိုက်တာရှင့်” ဟု မိန်းကလေးက ပြောသည်။

ဟော်နန်းသို့ သွားကြသည်။ ရာဇပလ္လင်ထားသည့်အခန်းအပြင်ဘက် ရောက်လျှင် အထဲတွင်ဖဲကစားနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ တစ်ထီလာ၏ ဘေးမှာ ဟော်နန်းသူတွေဝိုင်းနေကြသည်။ တစ်ယောက်မှာ မိုးနဲမဟာဒေဝီ ဖြစ်သည်။ မနက်ကပင် သူနှင့် စကားပြောခဲ့သေးသည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် ပြင် ဆင်နေစဉ် တစ်ထီလာသည် ဖဲတစ်ချပ်ပစ်ချလိုက်ပြီး အနိုင်ရသွားသည့်ဟန် တူသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ ပြုံးနေသည်ကိုမြင်ရသဖြင့် သူနိုင်သည် ဟုမှန်းဆရ ခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်လွန်းသဖြင့် ထိုမျက်နှာအမူအရာကို ဓာတ်ပုံထဲမှာ မရ

လိုက်။ သို့သော်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်ဟော်နန်းများတွင် နေထိုင်ကြပုံကို ကျွန်တော် အမိအရဇာတ်ပုံဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်ခဲ့သည် ဆိုချင်သည်။

ဘေးနားကလေးကားထစ်ပေါ်တွင် ကလေးမလေးနှစ်ယောက် ထိုင်ကာ ဖဲကစားနေသည်ကို ကြည့်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုမြင်လျှင် သူတို့ ခိုးကြည့်နေသည်ကို လူမိသွားပြီး လစ်ပြေးရန်ဟန်ပြင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း တားထားကာဇာတ်ပုံရိုက်ခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်အနက် အကြီး မလေးမှာ ရှက်အမ်းအမ်းဖြစ်နေသည်။ အငယ်မကား အကျအနာ ဇာတ်ပုံအရိုက် ခံသည်။ နှစ်ယောက်စလုံး ဆင်းရဲကြသည်။

ဟော်နန်းဝိုင်းထဲတွင် နွားလားဥဿပကြေးရုပ်တစ်ခုတွေ့ရသည်။ ဟိန္ဒူလက်ရာ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထိုရုပ်တု မိုးနဲသို့ ဘယ်ပုံ ရောက်လာသည်ကို မည်သူမျှမပြောနိုင်။ ထိုခဏမှာပင် ဇော်ဘွားနှင့်မဟာဒေဝီတို့ဟော်ထဲက ထွက်လာသည်။ သူတို့ဇာတ်ပုံကို နွားရုပ်တုဘေးမှာ ရိုက်ယူလိုက်သည်။ နှာခေါင်း ပါးစပ်ထဲမှ ရေပန်းတစ်ခုပန်းထွက်နေသည်။ ပန်းခြံထဲတွင် ရေပန်းအများအပြား ရှိပြီး ရေများ ပန်းထွက်နေသည်။

နေဝင်သည့်အခါမောင်းထုသံကြားရသည်။ အစောင့်တစ်ယောက်က ယူနီယန်ဂျက်အလံကို အလံတိုင်မှချသည်။ ထိုနောက် အလံကိုအသေအချာ ခေါက်သည်။ အမိန့်သံကြားလျှင် အလံခေါက်သူသည် ခေါင်းပေါ်တွင် ယူနီယန်ဂျက်အလံကို တင်ကာ ဟော်နန်းဆီသို့ချီတက်သည်။ ခေါင်းပေါ်ကအလံ

မကျအောင် ကိုယ်ကိုဟန်ချက်ထိန်း၍သွားသည်။ ယခုအခါ ဂုဏ်တင်သည့် အနေဖြင့် ခေါင်းပေါ်တွင် တစ်စုံတစ်ခုတင်ကာ လမ်းလျှောက်သွားသည့် မြင်ကွင်းမျိုးတွေ့ရ ခဲသည်။ မနက်အရုဏ်တက်နှင့် ညနေ နေဝင်ချိန်တွင် ယူနီယန်ဂျက်အလံကို ခေါင်းပေါ် တရိုတသေတင်ကာသယ်ဆောင်သွားသည်ကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် မိုးနဲတစ်နေရာ၌သာ တွေ့ရလိမ့်မည်ထင်သည်။

အပြင်ဘက်တွင်မှောင်လာသည်။ ဟော်နန်းထဲတွင် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ၏ဇနီးသည် စန္ဒရားကိုအသံညှို့နေသည်။ ထိုနောက် သူတို့လင်မယား အပြင်သို့ ဝင်ချည်ထွက်ချည် လုပ်နေသည်။ ဖော်ဘွားသည် ဟော်ထဲမှာနေစဉ် ရိုးရိုးဝတ်စုံဖြင့် ထွက်လာသည်။ သူပိုင် ပလောင်းမောက်ကားသည် ဟော်ရှေ့ရောက်လာသည်။ ကားအသစ်ဖြစ်သဖြင့် သူဂုဏ်ယူနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဗိုလ်တဲသို့ သူကိုယ်တိုင်ကားမောင်းကာ လိုက်ပို့ချင်သည်။ သူ့ကားအဟောင်းမှာ ရှစ်နှစ်စီးပြီးပြီ။ တစ်ထီလာ စကားအတိုင်းဆိုလျှင် “ဘွမ် ဘွမ်” မြည်နေသည်။ ကားသစ်မှာ လှသည်။ ဒရိုင်ဘာနေရာ ဝင်ထိုင်သည်။ ဦးထုပ်မပါ။ ခြေညှပ်ဖိနပ်ကို စီးထားသည်။ ကားနောက်ပိုင်းသို့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်တက်သည်။ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာက ဦးခေါင်းညွတ်ပြီးပြုံးကာ နှုတ်ဆက်သည်။

* * * * *

(??)

နှုတ်ဆက်ခြင်း

နောက်တစ်နေ့တွင် လျှင်လင်သို့ကျွန်တော်တို့ပြန်ခဲ့သည်။ ရော့ဆီတာ ကကျွန်တော့်ကို တောင်ကြီးသို့ သူ့မော်တော်ကားဖြင့်လိုက်ပို့သည်။ အပြန်ခရီးတွင် မိုင်းပွန်ကို ဖြတ်ရသည်။ မြို့ကုလေးကို မမှတ်မိ။ ရော့ဆီတာကသာ မိုင်းပွန်ဟုမပြောခဲ့လျှင် ဖြတ်ကျော်ခဲ့မည် ဖြစ်သည်။ မိုင်းပွန်စော်ဘွား ဇနီးမောင်နှံကို နှုတ်ဆက်ရန်ဝင်ခဲ့မည်ဟု ကျွန်တော် ကတိပေးခဲ့သည်ကို အမှတ်ရလာသည်။

ဟော်နန်းတံခါးဆီသို့ မောင်းလာခဲ့ကြသည်။ ဟော်နန်းရှေ့ကုပန်းခြံထဲတွင် ပန်းပင်များရေလောင်းနေသူတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူကား မဟာဒေဝီ သီရိစန္ဒာနာ ဖြစ်လေသည်။ နဂါးခေါင်းပန်းပင်ကို သူ ရေလောင်းနေသည်။ သူ့နောက်တွင် စော်ဘွား ရပ်နေပြီး ပန်းများကို ကြည့်နေသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ကားထိုးဆိုက်လျှင် မဟာဒေဝီ အပြေးကလေး ထွက်လာသည်။ သူ့ပါးအစုံမှာ နီရဲနေသည်။ အသံသြကြီးဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုသည်။ သူ့အပြုံးမှာ ထူးခြားသည့် ဘေးတိုက်အပြုံးဖြစ်သည်။

“လာကြပါရင်။ သိပ်ဝမ်းသာတာပဲ။ အပေါ်ထပ်ဧည့်ခန်း သွားကြမယ်။ တစ်အိမ်လုံးလည်း ပွဲလို့။ ကလေးတွေ အရုပ်တွေနဲ့ရှုပ်နေတာပဲ။ လက်ဖက်ရည်သောက်ရမယ်။ ဟုတ်လား”

သူသည် မိုးမိတ်စော်ဘွား၏နမ ဖြစ်သည်။ ဖော်ရွေသည်။ ခေတ်ဆန်သည်။ အင်္ဂလိပ်လို ကောင်းကောင်းပြောတတ်သည်။ ယခုလို တောခေါင်ခေါင်တွင် သူ့လိုသိမ်မွေ့သည့်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်မှာ အံ့ဩစရာပင်။ ပြီးတော့ နဂါးခေါင်းပန်းများကို သူရေလောင်းနေသည်။ ထိုခဏမှာပင် တစ်ထီလာသည် ကျွန်တော့်အတွေးထဲဝင်လာသည်။ တစ်ထီလာသည် ပန်းပင်ရေလောင်းသည့်သူ မဟုတ်။ တစ်ထီလာနှင့်တွေ့ရသည်မှာ အလွန်နက်သည့် ရေတွင်းထဲသို့အကြည့်လိုက်တွင် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်သည့် ပြုံးနေသောကြေးရုပ်ခေါင်းတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရသည်နှင့်တူသည်။ ရေအောက်မှာပဲ ပြုံးနေသည်။ ရေတွင်းကနက်သဖြင့် ဘယ်သူမှဆင်းပြီး ဆယ်မည့်သူ မရှိ။

အမှန်စင်စစ် တစ်ထီလာကို တွေ့လိုက်ပြီးနောက် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အရာရာသည် မလူးလွန့် မလှုပ်ရှားဘဲ တည်နေသည်ဟု ထင်ရလေသည်။

“ဂျင်ဂျာ ဘီစကစ် စားပါဦး” သီရိစန္ဒနာက ဆိုသည်။

မိုးမိတ်တွင်ဆုံခဲ့ကြသည့်အကြောင်း ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုကြသည်။
နောက်ဆုံးပါတီပွဲတစ်ခုတွင် ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ စားသောက်ဖွယ်စာရင်း
ကတ်ပြား၌ သီရိစန္ဒနာက အမှတ်တရလက်မှတ်ရေးထိုးပေးသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်မ မမေ့သေးပါဘူး” ဟု မဟာဒေဝီက ပြောသည်။

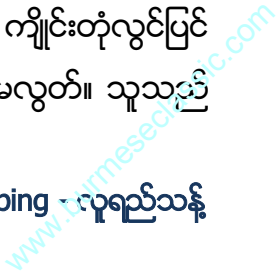
ဇော်ဘွားက ရှမ်းစက္ကူလိပ်ကြီးတစ်ခု လက်ဆောင်ပေးသည်။
မိုင်းကိုင်စက္ကူဖြစ်သည်။

“ခင်ဗျားက စာရေးဆရာဆိုတော့ ကျွန်တော့်လက်ဆောင်ကို သဘောကျ
မှာပဲ” ဟု ဆိုသည်။

သူတို့ဇနီးမောင်နှံမှာ နှစ်သက်စရာကောင်းသည်။ မိုင်းပွန်ဇော်ဘွား
သည် လူချောဖြစ်သည်။ အရက်လုံးဝမသောက်။ ငွေကြေးနှင့်ပက်သက်လျှင်
အဆင်အခြင် ရှိသည်။ ဇနီးတစ်ယောက်တည်းသာ ထားသည်။ အခြား ဇော်
ဘွားများလို မယား အများအပြား မယူ။ မဟာဒေဝီမှာ ကြင်နာတတ်သည့်
နလုံးသားရှိသည်။ လက်တွေ့ကျသည်။ စာပေသင်ကြား လေ့လာလို စိတ်
ရှိသည်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်သည် ကျိုင်းတုံမှမိုးနဲအထိ တစ်ထီလာနှင့်
နောက်ဆုံးခရီးကို အတူထွက်လာခဲ့သည်။ သူ့အရိပ်သည် ကျိုင်းတုံလွင်ပြင်
ကြီး တစ်ခုလုံးကို ထိုးထားသည်။ သူ့အရိပ် မည်းမည်းနှင့် မလွတ်။ သူသည်

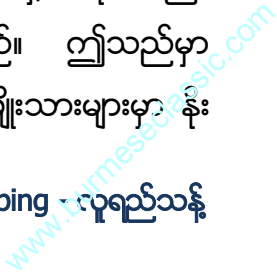
အတိတ်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သူ့ဘဝသည် ရှမ်းပြည်နယ်၏ ထိုအတိတ်က ဘဝမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်တွင် သူ့အခန်းကဏ္ဍ မရှိတော့ပေ။ တစ်ထီလာ ကား သမိုင်းပုံပြင်တစ်ခုနှင့် တူလေသည်။ သူကား အုပ်ချုပ်မှု ကျွမ်းကျင် သည်။ ပရိယာယ်ကြွယ်သည်။ အတွေ့အကြုံ ရှိသည်။ သတ္တိလည်း ကောင်း သည်။ သို့တိုင်အောင် ရှမ်းပြည်နယ်ဖက်ဒရေးရှင်းတွင် သူ့အဖို့နေရာမရှိနိုင်။ သူကား ပဒေသရာဇ်ခေတ်က မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်များ သည် ခေတ်သစ်တစ်ခုဆီသို့ အရှိန်အဟုန်နှင့်ချီတတ်နေသည်။ သည် ကာလထဲမှာ သူ့အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ လူငယ်များက သူ့ကို ခင်မင် သည်။ ရိုသေသည်။ သူ့အတွက်ဂုဏ်ယူကြသည်။ သို့သော်လည်း ခေတ်သစ် တွင် သူ၏ပဒေသရာဇ်ပရိယာယ်မှာ နေရာမရနိုင်။ သူသည် သက်ဦးဆံပိုင် ခေတ်ကမင်း ဖြစ်သည်။ သူသည်အရှေ့တိုင်းက ဖြစ်သည်။ သူ့ဘဝမှာ အသိ ရ ခက်တာတွေ၊ လျှို့ဝှက်တာတွေ ရှိသည်။ အရှေ့တိုင်းဆန်သည်။ လူငယ်များ က ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားများ၊ အင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများ အကြောင်း ပြောနေကြသည်။ ဟော်နန်းများထဲ ခေတ်မီသည့်ရေချိုးကန်များ တပ်ဆင်နေကြသည်။ ပန်းခြံကိုလှအောင်ပြုပြင်နေကြသည်။ မိုင်းပွန် မဟာဒေဝီသည် ပန်းခြံမှာ ရေလောင်း ပြုပြင်နေသည်။ ဤသည်တို့မှာ အသစ်နှင့်အဟောင်းကြား တားဆီးနေသည့် ပင်လယ်ကွေ့တစ်ခု ဖြစ်သည်။

“ဝွတ်ဘိုင် မဟာဒေဝီ။ နောက်နှစ်နှစ်ပေါက်ရင် လန်ဒန်ကိုရောက်လာမယ် ပေါ့။ ကျွန်တော် တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ရေးပေးခဲ့မယ်လေ။ ဇော်ဘွားကြီးမရ

နှုတ်ဆက်ပါတယ်။ ခင်ဗျားသိချင်တဲ့အကြောင်းတွေ စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့မှာ မေးရင် သိနိုင်ပါလိမ့်မယ်”

တောင်ကြီးသို့ အတော်လေးနောက်ကျပြီးရောက်သည်။ ကျွန်တော် ခရီးလည်း ဆုံးခန်းတိုင်ခဲ့ပြီ။ တွေ့ကြုံသမျှကို ကျွန်တော်မှတ်တမ်းတင် ခဲ့သည်။ မပြောခဲ့တာတွေလည်း ရှိသည်။ တောင်ပေါ်သား အချို့နှင့်ကား ရင်းရင်းနှီးနှီး မတွေ့ခဲ့ရပေ။ လမ်းဘေးတွင် လက်ဝှေ့ယမ်းသူတို့ကိုသာ တွေ့ခဲ့ရသည်။ မိုးမိတ်မှာ တိုင်းရင်းသားရိုးရာအက ကသူများကို မြင်ခဲ့ရသည်။ တချို့က ဈေးနေ့များတွင်လည်းကောင်း၊ တချို့ကို ဆေးရုံတွင် သူနာ ပြုဝတ်စုံဝတ်ထားသည့် သူနာပြုဆရာမလေးများအဖြစ် လည်းကောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့အကြောင်းအလေးပေးပြီး မလေ့လာနိုင်ခဲ့။ ပဒေါင်းများနေထိုင်ရာဒေသတို့လည်း ကျွန်တော် မရောက်နိုင်ခဲ့ပေ။ သူတို့မှာ လည်ပင်းရှည်ကြီးများ ကြေးကွင်းစွပ်ထားသူ အမျိုးသမီးများအဖြစ် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ထူးခြားသူများဖြစ်သည်။ သူတို့၏နောက်မျိုးဆက် တစ်ခု နှစ်ခု လောက်တွင် ပဒေါင်အမျိုးသမီးများကို လည်ပင်းရှည်များနှင့်တွေ့ရ တော့မည် မထင်။ မြန်မာအမျိုးသမီးများလို ဝတ်ဆင်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်လာကြတော့မည်ထင်သည်။ အနောက်နိုင်ငံသာသနာပြုဘုန်းကြီးများ မတွေ့လျှင် သူတို့အထဲကဗုဒ္ဓဘာသာသက်ဝင်သူ အတော်များများ ရှိလာနိုင်သည်။ အင်္ဂလိပ်စာကို သူတို့သင်ကြားမည်။ စက်ဘီးစီးကြမည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော်၏ မျှော်မှန်းချက်သာ ဖြစ်လေသည်။ ကရင်အမျိုးသားများမှာ နီး

ကြား ခေတ်မီလာသည်။ သူတို့နောက်သို့ ကချင်များ၊ တောင်ပေါ်သားများ၊
 ပလောင်များ၊ ပဒေါင်များ၊ လီရှောများ လိုက်လာကြလိမ့်မည်။ လီရှော အမျိုး
 သမီးငယ်လေးတစ်ယောက်၏ ဓာတ်ပုံကို ကျွန်တော် ဖော်ပြထားသည်။
 လက်ကလေးနှစ်ဖက်ဆုပ်ကာ ရပ်နေသည်။ သူလည်း စက်ဘီးစီးချင်ပေလိမ့်
 မည်။ ဤသို့ဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်သည် ကျွန်တော့်ခရီးသွားစာအုပ်ထဲတွင် လူး
 လူးလွန့်လွန့် ဖြစ်လာရလေသည်။

* * * * *

